

کلیات امیر شاہ
حصہ سوئم

خاور نامہ (حصہ دوم)

ترتیب کار
منظورہ شمع

جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹس کالج پرائیڈ لنگویہ جسر سرنگر

پرنسپل مشور
 سیکریٹری اکیڈمی آف آرٹ کالج اینڈ لٹریچر -
 جہول اینڈ کشمیر

جوبی
 جے۔ کے آفیسر، پرنسپل -
 دہلی۔

قیمت

۱۹۵۷ء

سال اشاعت

گودٹ

کلیات امیر شہک تریتیم جلد چھ پیش خدمت تر اٹھو ستر چھ
 یہ ائمہ می تہ داتان متخامتہ کنو چھنے پہ اکادمی ہنزہ (ڈکشنری بلبہ و رائے)
 ساروے کھدہ تہ بڈ چلکیشن تہ اٹیک و ہراو چھ بڈ تقطیع کو یوہے ارداہ
 شتہ صدقہ ہی۔ یہ چھاپو اُسہ ڈیٹھ کھتا۔ سہ از فہش کر داتہ تاو
 اسہ توشہ کج چاو ہیوہ باسان۔ امیر شاہ اوس کا شہر زباؤ ہند گودٹیک
 چھوہ زم نگار شہر۔ مکر تہندین فنی کامین لاکہ ڈیک تاؤ او کوزول
 ز تہندہ تصنیف اُسوہ واکو سے جاپہ شوہ دار پاٹھو بہم سپدان۔ اکادمی
 ہند طرف پہ کام مکمل گزھتہ پتہ چھ وہہ نو سامین پرکھاؤن والہن ہنزہ
 کام زرم و چھن ز تہند قبول عالمک راز کیاہ چھ۔ پنبہ آگریانے فارسی
 زباؤ پیٹھ توہیم قصہ پہہ ارنھہ ورتاؤ۔ شتہ منز کاڑاہ اور بھنٹی باؤتو
 تہ کتھ حدس تام کرکھ فارسی زرم نگاری ہند و طریقہ تہ اسلوب اختیار۔
 مے چھ پنبہ شاہ باسان ز کا شہر زباؤ ہندین بٹہن امتحان ہند خاطر تہ
 چھنے پر کتاب اکھ اہم کی پور کران۔ توے چھ نصاب مقرر کرن والہن
 عالمین ہند توہیمو حقدار۔

محمد یوسف ینگ۔ سیکرٹری

شہید ننگ سرنگ۔ ۱۲ نومبر ۱۹۷۷ء

ماہک شترش نش بزار سپدھ اسد لد غالب

حضرت علیؑ سید عمر امیہ سید جہتہ راتوار اچہ ساجل زمین
 واتن یتہ عمر امیہ سید دل لکس کنس سیتو کن لاگتہ پکن
 بنام خود اوئد لوح و قلم
 مَعْلَا کَرَن آسمانج علم
 زبر مبد کوژن آسمان در نگار
 و شترش پتھر فرش رنگس بہار
 بہ فہ درختہ بہ جنبش اوئن تھر قلم
 بہ حکمت کوژن لوحی پیچہ رقم
 دتن کرسیو سیتو فرشتس نوا
 کوژن عرش پائش کیتن استوا
 در افشاں کوژن مہر انور بروز
 بہ شب ماہ تاباں کَرَن در لُزوز
 بہ ستارہ فروزاں کَرَن چوئی چراغ
 لہ رنگارنگ صنعت کَرَن آشکار
 پُر از گل کوژن آسمان ہچو باغ
 لہ اکس طرفتل حسینہ بہ منز بہ دم
 بہر گوژن خلقت کَرَن بے شمار
 لہ اکس بڑنرس اندر ز قہر و جلال
 کوژن پادر عالم ز کتیم عدم
 بہ عالم اگر ماہی تی چھس مجال
 ازل تا ابد قادر و ذوالجلال
 لہ چھ بیچون خودا، صانع بے زوال
 ز ماہر محمدؐ بہ آتش تمام
 لہ ہزار سال دورود و فراواں سلام

لہ پس از حمد و نعت اے خود اوئد ہوش

رشتو مردی شاہ مردان بگوش

لہ تا لہ یم ستو ستوے شار چھتر چھاپ۔ یم آے اگر قلمی مسودہ پیچہ نقل کریں۔
 لہ "بڑنرس اندر" مسودس فر چھ "بڑنرس اندر"

لے تہ ہے آس و وہ ذی بر سر داستان
 ییلے زن سہ شاہ ولایت مآب
 نہاں گو تہ طاووس فیروز باغ
 ستار سپینو جلو زن پر سپہر
 سپینو مشتعل نامداران بہ خاب
 مگر شیر جب سار بیدار اوس
 کمر بستہ و وختہ آن شہ پہ نامور
 سراسر و چھن شو نگہمتین نامدار
 شبا اوس تار یک مانسہ داغ
 بنزد یک عمر اُمیہ شتاب
 دوپن تس مے نش و ن خبر یلّیقین
 دوپس تو بر عمرن کہ اے نامدار
 چہ فرسنگ اکھ ہمتہ پیکنو پر گزند
 کرن گوہ ڈنچہ چو کہ نقار زور
 اتن تم چہ نقار ہا در خروش
 ملن تم تہ نقار ہا شور و شر
 گردہن شور نقار ہا تا بہ ماہ
 کدان تور ہشکہ چہ طہاس شوم
 کتو بوز از گفستہ یہ داستان
 بہ خیمہ دروں گو رواں با شتاب
 سپین قیر کوں عالم از پرزائغ
 نوبر درایہ تاباں بت ماہ چہر
 ہمہ مرغ و ماہی، بہ خوشکی و آب
 گوشت مالکس نش سہ بزار اوس
 نوبر دراد کمر تلمو بہر سو نظر
 نہ بانگ نگہبان نہ کاٹہ ہوشیار
 مگر بے ستار یزن چوں چراغ
 یکن گو سہ حیدر ملن تھو در غاب
 چہ کوتا یکن تا بسا جسل زمین
 چھ وختہ دور تا ملک سا جل یار
 دہن جا بہ نے دہ منار بلبلہ
 دوپسہ چو کہ واتن چہ نقار شور
 کہ تا تہ پیمہ چو کہ چہ واتن بکوش
 پتھ پاتھو پتھ چو کہ واتن خبر
 چہ اخبار واتن بنزد یک شاہ
 کرن ہر طرف دشمن چہ ہو جو

لے یہ شار چھنر چھاپ۔ یہ آو اکہ قلمی مسودہ پیچہ نقل کرین۔

دُون چھکسرتوت واپتے بر مقام
 پہوے پدشا چھ کرڈن فراد
 دوپس شاہ مردان اے عمر شیر
 کرڈھ اُسو دی تنہا بہ ساجل دیار
 دواں دھتھ سہ عمر اُمیہ شتاب
 شب دلدلس کھوت سہ شیرالہ
 دوپن عمر عیارس، اے نامور
 پکن پتھ کنن بروئہ فراد سکھ چو باد
 دوپس تمکو ہٹک تیز پکے بے ثئے نش
 بگفتار آن حیدر پاک زاد
 پشاین تہ دلدل کوڈن گرم خیز
 بہ مہمیز دلدل سپن در شتاب
 زتا بشد دم تمکو کوڈن بستہ واو
 روایتھ کرن پی چھ شیر خولے
 لے دواں شب پکن اوس دوش عمر
 سپٹھا کوڑ تموسا بہ بابک دگر
 نہ گو تیز دلدل نہ گو عمر پست
 مگر اکو بگہباہ نے از فراد

در اثنای رہ چھکھ کرن قتل عام
 ستمگار بوڈا اُلبا رزم ساز
 سپن مالک اُشتر از جنگ سپر
 دچھو آسہ کشاہ امر پروردگار
 لوڈن دلدلس زپن زریں رکاب
 کوڈن تیز دلدل شتاباں براہ
 ژا پکھ پتھ شبس تیز سستی میر کر
 پتھ پٹھو امشب بر فتن دداد
 کھوڈن چھس یہ دلدل گزھتی پتھ
 سہ عمر اُمیہ وڈن گو چو باد
 بہ تندی چو ضرر کڈھ تیز
 پتھ پتھ کنن نیر پراں عقاب
 ز فولاد سُم تمکو کرن خستہ گاو
 بنزدیک پیغمبر رہنا
 برابر سر دلدل، گوشہ عمر
 اکھا نیر ہے اکھ قدم پیشتر
 پکن داتی نزدیک سپل نخست
 وچھن میلہ پکن گو تمن پیش باز

لے بہ شار چھ اکے بمبر چھاپ۔ دویم او مسود پیٹھ تار نہ۔

کُن کر یچھ تو ہو کم چھ وڈی کین پوان
 رواں کو تہس نش سہ عمر عیار
 ہنگ گوش تھا وکھ تر، اے نامور
 سبک کھ نیو پاس بان بہ پیش
 دڑس عمر نے حقچہ بمانشہ شیر
 تہسہ سہ کورن سن سختی دہان
 تختہ پین حیدر پنا مدار
 رواں پہلے سے پیچھ سہ کھوت زمان
 دین دہر تھن تم ز بالا پتھر
 پتھ پٹھو پٹھو تم دہ نگہبان تمام
 رواں بون وکھو از پہل دوہ شوے دیر
 زلن دوا و دل چو تپس از کمان
 شتاباں سہ عمر، سہ دل دل چوباد
 برابر زلن اسودہ شوے براہ
 کمان نار بو دل دل از ضرب سُم
 خبردار گئے ز نگہبان بہ پہل
 کتیکو چھو و نو تو ہی ز نام و نژاد
 جنابن تمن کیٹھہ دین نے جواب
 کریشہ روٹکھ ز بس خشم و کین
 سپنویز ریز ریز تمن اُستیمان
 ہنچہ یچھ شبنس منز بہ تیزی روان
 ڈنٹے سہ پین سہ سر جھم و ن اشکا
 ز را ز نہائی و نئے بے خبر
 کہ آیا و نیم کیٹھہ بہ امرادیش
 کورن بستہ سہ اس، پوون بزیہ
 ز راہ کون پیر و تھن کوس حبان
 پتھر و وکھ سہ از دل دل راہوار
 رٹن تم ز زنی تے تلمن بے کمان
 سپن ریز ریز تمن جسم و سر
 ڈھنن مار تھن تم بہ اول مقام
 تہ بیہ دل لسن کھوت سہ حیدر چو شیر
 تہ نتر، پچھو برق جہاں بیگمان
 سر و گوش بلوکتہ ز سر سر نژاد
 کر کھ طے بیک لحظہ ز سنگ راہ
 چو سر سر گزہ تھتہ پو بہ پہل دوہم
 کر کھ کر یچھ اے مردمان و حیل
 دین راہہ کتھ کُن کر تھن چھو مراد
 پکُن کو تمن نش شتاباں شتاب
 تلمن تم، سختی دین بر زاپین
 بہ خاری تہے کتھ گئے بیروان

براں پہل کھوت، مجھ غرند، شیر
کڑپن کڑیکھ کوٹ گئے نہ زنی پاسبان
کھسبہ کو براں پہل سے بو الحسن
دین دُرِ حقتم تم نہ بالا بزمیر
پکن گئے تہ نقار وویکھ بزور
دین تم نگہبان دس خشم و تاب
کہ تاریز گئے دوہ شورنی تختہ تخت
دین دلہنس جچھ بنام خودے
دوارو کن بے گریزا گریز
اکھا بوہ بیدار از مردمان
ہے کانسہ اکو وچھنہ تم نامدار
پکن دہتری دوہ شوے بے ساجل زمین
کوڑکھ محمد سویے جہاں آفرین

نہ دلہل پتھر وڈھتہ شیر دلیر
رواں بڑوٹھتہ تس آو اکھ مہلبان
تمن کینہہ ووتن نے جواب سوخن
تین زانی نہ از پاسبان دلیر
دیشہ سپنو تم نگہبان بشور
رواں کینہہ ور گو شہید بو تراب
نہ بالا پتھر تم بڑھتہ دوتی نہ سخت
کرن خالی از مہلبان سوعہ جاے
لہ پکن درائے چوں باد شہگیر تیز
تمن ہشت پسلن ہندے پاسبان
زلن کے شتاباں چو باد بہار
پکن دہتری دوہ شوے بے ساجل زمین
کوڑکھ محمد سویے جہاں آفرین

ساحلی فوجس و بہ منز کتیر بہتر

سفیدہ نمایاں یہ سمسار گو
شوہنگتہ لشکر او چھ ہزاراں ہزار
کرتھ شاند اکھ اکریندی دست بے

یٹے صبح کاڈب نو مو دار گو
رواں شاہ مرداں بہ درو یا کنار
نہ کانسہ پاسبانانہ بانگ درائے

لہ "باد شہگیر" جاپہ چھ مسودس پیچھ "باد شہیرنگ"

پیہتو مست و بیغم مراسر بخاب
 پیہ اُس لشکر بہنگام کین
 کرہتہ تخت و تہراج آمستو پیہ
 دوپن عمر عیارس، اے نامور
 کرو خاب و آرام تا صبح گاہ
 بہ فردا و چھو غامہش کردگار
 دوپس تمکو دکا کر تر آرام و خاب
 رواں بو ترابن کو رس آفرین
 کرن تمکو سپر شاند، بستر گیاه
 روایتہ کرن عمر پیش نبی
 کرن بو نہ کینتہ خاب شیر خداے
 پتھ پاتھ دل دل زبس خشم و کین
 دوپس عمرن، ایسرور بو تراب
 پتھ پاتھ چھنر دل دل کینتہ قرا
 دوپس بو ترابن، ہلا اے عمر
 تر و زکین نظر کر سہیے ذوالفقار
 تر دہشتہ سین عمر اندر عجب
 سبب کیاہ چھ اپ خنجر نسل خام
 دوپس سرورن، اے عمر ہم سپاہ
 پر از خوں کو رکھ ملک خاں زین

وچھتہ ہم مراسر گویا بو تراب
 پیہو کر خرابی بخاں زین
 ہنکے نیشتہ اندر چھ پیہتو پیہ
 یہ لشکر تر و چھ کتہ کین بخنجر
 چھ دوشوے تھکتہ پیہتو از رنج را
 ہنکے آسہ کیاہ گردش روزگار
 کرے پاسہ ارمی بہ اے بو تراب
 سبکتر سہ حیدر پتھر و کتہ زین
 دما اکھ شوکتہ روو در رزم گاہ
 یہ اوسس دون پہر پیش علی
 ز پہلو بہ پہلو دلن بو زباے
 ترن بو زین از سہم آہنن
 ترے ہرگز یون چھنر آرام و خاب
 تھچھن دست و پاسے کرزن شیروار
 تر پکھ بڑو نہ و چھکھ پتر علی پدگر
 یہ کتہ کن چھکن و چھ تر و زکین شرار
 دوپن بو ترابس چھ کیاہ اکتہ سبب
 دون شولہ، نپرکتہ کرھن از نیام
 چھ آمستو کرکتہ ملک خاں و تباہ
 ر پتھ نیکھ، مارکھ سپاہان دین

کوڑکھ تخت و تہراج ملکس ستم
 چھ یاران پیغمبر از جہنم
 توے تشنہ بر خوئ گمزد ذوالفقار
 چھ بیہتر کدن و وہ ذی شمشیر تیز
 بیکبار سے شیر پروردگار
 بنزدیک لشکر یکن گوشتاب
 سراپردہ تے خمیر خرگاہ بیلے
 نہ کاٹھہ پاسدارا، نہ بانگ جزس
 سپن در تعجب شہہ دیں پناہ
 رواں رومے کوڑن سوے چرخ برین
 چپ و اس پہلو رٹن تم بڈست
 کوڑن از جگر نارے حیدری
 پریشاں سپن ہوش بیہ مغز سر
 پس و پیش تے از یمن دیسار
 سپہ بار و دستہ چو دلاور عمسہ
 لے از آواز حیدر دریاں رزم گاہ
 سرا سپہ گے تتر میر جنگ اوران
 رُمید سپاہن سپن دل ز جاے

رُستھ نیکھ مستور گان حرم
 گرفتار کرے متو پتو مستمند
 چھنے دل لیس تے توے کیشہ قرار
 کروں کافرن منز بپا رستخیز
 رواں ووتھ، سپن دل لیس پیچھو
 وچھن لشکر اکھ پیہتر بے حساب
 ستاد علمہا بے پیکر نماے
 نہ آواز پشہ، نہ شور مگس
 پیوتن بر زبان نام پاک خدا
 مونگن زور و قوت ز جان آفرین
 ازن زور یکبار چوں فیل مت
 چو صویر سرا فیل کو سر مری
 ہئے آسمانس سپن گوش کر
 پتھر پیچھ و دستہ صانور بے شمار
 دستہ آے کوہ سار با بر کمر
 ہئے گے مَرَحہ دہ ہزار از سپاہ
 چو دیوانہ تھوود ووتھو ز خاب گران
 نہ زونکھ تسمو کلے کس کوئے پاسے

لے دوڑم ہر چھ "چھ مودو" تچہ ہزار از سپاہ "چھاپ سپست"

نہ گرد سپاہ تیر کو آسان
 سپاہ پانہ دانی سپہو کینہ ور
 لے سپہو اکھ اکس پیچھے تیرے کینہ خواہ
 لے گئی کھ باختر عقل چوں بے ہوشان
 لے سپاہن اندر شاہ دلدل سوار
 لے کر کے کر لیکھ تیرے ستمکارگان
 مگر او تو ہو بے خستہ کینہ خواہ
 خبر کینہہ تر چھو ناز گردان جنگ
 یہ یا مٹھ دو پین تام کڈ دؤ الفقار
 تر پٹنہ ہیشتر نہ لشکر ز تیغ و سر
 د سپہ سوارن کرن بو بے تیغ
 کرن ضرب بر سرے از دؤ الفقار
 کرن ناپ بو در میان سپاہ
 سپاہ اسو ملو میتو ابانہد کر
 وزن آسہ شمشیر با برق وار
 بیٹے زن عیاں جھنجھ صادق سپین
 روان شاہمردان یکل سر فراز
 ہنگھ شور نقار نے در زمان
 برترتہ دیت کھ بیواپہ بر یک دگر
 کون ہیوت رتو پانہ دانی تبہ
 سپہو سخت باہمدگر خو نفشان
 دماں زاو خوں تشنہ شیر شکار
 کر تھ اوہ تو ہو قتل بیچارگان
 کورؤ ملک خاور خراب و تبہ
 چھنے بیشہ خالی ز شیر و پلنگ
 بجولاں اوئن دلدل راہوار
 کرن تود تود تود تن و پا و سر
 پلنگن تر فیلن ژٹن بیدینغ
 گرنہن بے ز پر کالہ اسپ و سوار
 گرنہن بے سپاہ اکھ اکس پیچھے تبہ
 کرن جنگ بے تا بوقت سحر
 گیتو گور نہ تے نیڑا ڈالہ بار
 گریزاں یہ جھنجھ منافق سپین
 پکن گو سہ سپر تھ ز بہر ہماز

لے امر شادک دویم مصر آد دریں کرنہ لے لے لے ہہ ہم شاد چھنہ چھاپ
 ہم آسے مسودہ پیچھے نقل کرنہ

سپاہن اندر بے پتھے پاٹھو جنگ
 سرسرسہ مآداں پر از خوں سپن
 ز دشمن تھے پر زدن بے زیار
 نیچو بو ان مآلہ سے زیر تیغ
 کرن بے پتھے پاٹھو، تا آفتاب
 کھستہ بیٹھ بر تخت پئی رواق
 ز جنگ آوری رودی پتھ سرکشان
 سراپہ گئے رتم سپاہ حیولا
 بچن گوئے عمر ایتھہ شتاب
 کوئن آفریں بر علی ولی
 ز مہیوہ پہلوانا چھئے در جہان
 ہمیشہ بوین عمر چانی دراز
 سٹھا پھوڑس اندر تمامی جہان
 پیتر چون مے حسنہ نامور
 سٹھا نار بوزم تندی بکوش
 مگر بوزم حق نار چونے سے بار
 مے دوز کین یقیں گو دلس بیگان
 سوار اڑے مہیوہ کانہہ جہان آو
 ازاں پس دوپن اے شہہ دیں پناہ
 وچھکھ تم سپاہن سا جل دیار

کرن اکھ اکس پیچھ ترنگا ترنگ
 پر از شستہ صحرا و ہاموں سپن
 نہ بیگانہ زان، نہ خیش و تبار
 ہمے بوے با پس ژٹن بید ریغ
 خبر دراد از لاجوردی حجاب
 نہاں ماہ انور سپن زیر طاق
 وچھکھئے رتمو کینہہ ز دشمن نشان
 یہ کیاہ اس زن ناگہانی بلا
 بنزدیک آں حیدر بو تراب
 دوپن لافتا کانہہ نہ الا علی
 ز خواہش پاٹھو اس اے جہاں پہلوان
 جواں بخت اس اے یل سرفراز
 دلاور مے دھڑم سٹھا پہلوان
 دلاور تبس مہیوہ وچھمہ دگر
 خیال مے گوئے دوا لیں ز ہوش
 پتھر پیوس رود مہیوہ کینہہ اختیار
 ز آدم صفی تابہ آخر زمان
 دلیراڑے مہیوہ کانہہ ز مادر نہ زاو
 چھ مے حکم گرہ و مہ ز دریں نگاہ
 کوڑتھ کیا تمن راتھ کیت تار و مار

دوپس بو ترابن تر گزھ یا عمر
 تر وچھ کیاہ کوڑم سے بجنگ اندرون
 رواں کو عمر اندھاں رزم گاہ
 زبس مؤدی ہوتو آسوجنگ افران
 برابر سہ ماڈاں پر از مائے ہوئے
 گمستو بے سنت ساس مؤدار خار
 شے ساس از سواران جنگ از مائے
 رواں کو خبر ہیچھ دلاور عمر
 کوڑن بو ترابن سپہا آفرین
 دوپس شیر جبارن اے نامدار
 بے مولوم کوہن پٹھان شوم
 دوپس عمرن اے سرور بو تراب

بے سستین پئے تھچھ کر گزھ بر بکاب

شاہ ولایت حضرت علی سند طہاس شہس نش کوڑن

رواں کھوت گزس شاہ خیبر کشاے
 شہتاہاں سوعیے شہر طہاس شاہ
 رواں آے تم پاسبانان بے پیش
 تر وچھ نکھ نکھ نامور پہلوان
 دوپس تھو از شہر خاور پچھس
 پکن در اے دوشوے بفرختہ لے
 پکن داتو تم بر در بار گاہ
 دوپس نکھ نکھ کہ اے مرد فرختہ کیش
 تر وچھ نکھ نکھ کوٹ بروشنروان
 فرستاد پخان حیدر پچھس

تُوے اُمّتَن چھس دہیں بار گاہ
 دوپس توہ در بانن اے مرفراز
 مہ گزہ پیش طہاس بیداد دہیں
 چھ بد خوے و بد روے طہاس شاہ
 دوپس شیر جبارن اے پاسبان
 تہ کر رحم پانس پیچھن دم سے بار
 مے لازم چھ تہ و اتناون پیام
 چھنے شہر یارن پھندہیں رسم و راہ
 دوپس ڈپو بانن کہ اے نامور
 گزہن چھم بنزدیک شاہ جہان
 دوپس بو ترابن تہ گزہ بید رنگ
 رواں گو سے دربان بہ نزدیک شاہ
 دلاور جواں، قاصد نامدار
 زن فخر سے بر مہ و آفتاب
 یہ بو زتھ سے طہاس گو سپنہ ریش
 سے جہا خوفی بدر گاہ شاہ
 کوڑن حکم در بانس ایدر شتاب
 لہ ہم ایدر بشیر بہ جہا گزہ
 رواں گو سے دربان بہ سوی علی
 لہ یہ شاہ آو اکہ مسودہ مستجاب لیکنہ۔

کہ پانغام حیدر فونن چھم بہ شاہ
 دلاور جواں تہ چھکھ سرو ناز
 تہ گزہ نیم رو تھن جل اڑپن سر زمین
 یون یس چھ قاصد کرن تہ تباہ
 بہ کینہ چھستہ کمرور تر سندر جان
 گزہن چھم بہ پیش شہہ ناہار
 گزہن پھیر تھن کو کرون کار خام
 کہ مارن فرستادہ سے بے گوہ ناہ
 ہنگزن گزہکھ توتہ فرصت تہ کر
 ہنگزن دپی یون تہ گزہ بیگمان
 بجلدی خبر ان اڑپن ہر د رنگ
 کوڑن عرض اے شاہ لشکر پناہ
 پہو سے ووت از ملک غاوردیار
 زین چھ بہ چھس قاصد بو تراب
 کوڑن حکم جلاو انن بہ پیش
 دماں آو مانشر دیو سیاہ
 انن جلد سے قاصد بو تراب
 ازاں فخر سے پشیمان گزہ
 دوپن تہ تہ گزہ لار بخشش منلی

رواں ژاو شہر س اندر شاہ دین
 وچھن بارگاہا مہلا بلیتہ
 سہٹا تھوڈو وچھن قیہے بارگاہ
 پتھر دوتھنہ کیتنہہ حیدر نامدار
 سوارا بدرگاہ شاہی سہ ژاو
 دوپن بوٹرا بس کہ اے خیر مرد
 ژٹے مولام چھے نا اڑپن رسم وراہ
 بییتی بعن وس از مرکب راہوار
 رواں اکھ قدم کوڈ چنابن نیر
 دتن نوک نیسہ بگردن تیس
 پکن کو گریس پیٹھ سہ شیرالہ
 رکابس کرکھہ حقید سہ عمر دلیر
 وچھن بارگاہا چو خورم بہشت
 عجب ژور صف ہا مریض بلیتہ
 تمن صفیرے منز بوقت خدام
 تمن صفین اندر کرکھہ تخت زر
 رواں بوکڑا بن نظر کر بہ شاہ
 بہتہ تختہ پیتھہ زبس خشم و تاب
 سہٹا نامداراں امپرو وزیر
 شے ساس استاد ز خنجر گزار

وچھن خاصہ شہرا چو ٹھلہ برپن
 مژپن تہ زیبا سہٹا ارجمند
 برابر لنگتہ تابہ غور مشید و ماہ
 برابر سہ کو ڈلہ سس پیٹھ سوار
 سہ بکتر سہ دربان سس برونٹھ او
 لنگہ کیتنہہ خبر چھے نہ از گرم و سرد
 سوار اپن چھکھ بدرگاہ شاہ
 پیادہ نمکھ پیش فہرمانگذار
 یقیں او دربان سہ دوتھہ پتھر
 جدا وہ قدم کو سر از تن تیس
 چو شیر غراں بو گوشت کینہہ خواہ
 پکن کو بہمراہ دلہل چو شیر
 دتھرت پتھر فرش زینہہ نشت
 بنا کرکوہتین ژون لبین خوش پستہ
 برابر لگن اسو اکھ ساس کام
 بہتہ تھتہ پیٹھن شاہ بہ ادگر
 وچھن شہر یارا بتمکین و جاہ
 کٹر پیٹھ تھوٹہ تاج چوں آفتاب
 سخت مٹھہ بہتہ اسو زیر سر پر
 ہے پڑھہ اکھار ستم روزگار

سوارا پکن اندراں بارگاہ
 کہ تاوارہن تہس ز پشت سمشہ
 مہ والیون اصلا پتھر اپ دلیر
 شہس وہ فی کھستہ یں گرس پیش شاہ
 ز دل دل پتھر ووتھہ شیرالہ
 رشتہ ذوالفقار درخشاں بدست
 کھستہ بیٹھ بر تخت طہاس شاہ
 ز جامہ ہیر در امتین باس موے
 چو آتش کوئت گرم از خشم و تاب
 ملکن اپں دلاور کر و صر ریز ریز
 پکن او نزدیکی شیرالہ
 کہ تا آہ تہس زیر دالہ ز تخت
 کوڑن ٹکڑ تہس پیٹھ چو شیر تکار
 ز پستی ملکن تھود ببالاے سر
 نئے کس چھ بریں کار آموزگار
 نڈو چھ ہیکہ پتے مردی و پربلی
 ہتے وہ فی زئے گزہ ہی بہ تن لخت
 پہوے پاس چھے ور نہ کہ ہتھ تباہ
 برتھہ بہ ہوا دیت نہ مانسہ رنگ
 وڈن بر ہوا کو ز ایوان و بام

دھکھ یام مے حیدر رزم خواہ
 ووتھہ آہ بر حیدر زور مند
 کرکھ کرکھ طہاس شاہن چو شیر
 یہ وڈن گرس سان گزہ وہ ذی تباہ
 بہتھہ رڈو جنگ آوراں جا بہ جا
 کھستہ کو براں تخت چوں شیر مست
 مکر کاٹہ کن تمکو کرن نہ نگاہ
 ز بس خشم بو کو متن سوخ روے
 ییلے شہریارن وچھن بو تراب
 کرن تمکو نظر سوے جلاد تیز
 سہ جلاد مانسہ دیو سیاہ
 کوڑن بو ترابس پیٹھن پنجہ سخت
 سچن در غضب شیر پور دگار
 وڈن تھچہ جلادس روٹن تمکو کمر
 دوپن سوے طہاس آہ بد شعار
 ہنگر اسہ ہیم حکیم خاص علی
 نئے پیٹھ لاپہن وہ ذی جلاد سخت
 مکر چھم نہ کینہہ حکیم شیرالہ
 یہ یا متھہ دوپن تے سہ دیو خشک
 تھتھہ زور لوین بقہر تمام

ببا زار پیوئے دُستِ چوں درخت
 ژوئس نیر و حقن جان شوم از بدن
 تر پشستہ سپن خیر طہاس شاہ
 ہمہ نامداراں سپن در عجب
 دو چکھ پختہ کنن از سواران جنگ
 رواں پانہ طہاسن از انکسار
 تر کمر سوزست چکھ مے نش اے جوان
 بے ساجل کرم بادشاہی ز دیر
 تر چکھ مچھ دلاور بے اپ زور دست
 ژمے پاغام کیاہ چھ مے نش کر بیان
 دو پوس بو تر ابن ز خاور بے چھس
 ژمے چھ مے دین حیدر نامدار
 کوڑھتھ کیا ز خاور زپس ژمے تباہ
 مے سستین مچھتھ کیا ز جنگ وفاد
 بشت کرختہ قتل بر ناو سپر
 بے تہراج کوڑھتن یہ کشور تباہ
 ژمے سستین مے کینہ اس رے جنگ
 مے نش بے خبر اوکھ ایشہر یار
 مگر اے شہنشاہ وں کر اکھ سوخن
 گھوڑی کر تر اسلام و ایمان تو بول

جد اس سپن استخوان لختہ لخت
 سپن شور مردم دراں او بختن
 سپن خود شک لزان چوں برگ کاہ
 سر انگشت ہا سار و برے رڈی بے لب
 ژلن از فلاخن چھنے زانہہ تر شک
 دو پین شیر جبار اس ہا اے نامدار
 دلاور تر چکھ بوڈ، قوی پہلوان
 ژمے مٹو قاصدا کاٹھہ مچھنے دلیر
 کجا تاب ژمے نش آن شیر مست
 یہ کیشرھا و نکھ کر سر اسرعیان
 فرستاد یہ خاص حیدر بے چھس
 کہ طہاسرے تیر گو روزگار
 مے بو زین مت تحت جمشید شاہ
 کوڑھتھ مٹون کشور خراب و بباد
 بنا حق سپاہ میا فی نپھکھ اسیر
 رٹھتھ نپھتھ پو شیر رویان شاہ
 بشتابی کرختہ ژمے بجایے در تگ
 بے تہراج دیت حقن ژمے خاور دیار
 رہائی لبکھ شاید از دست من
 پشیمان سپن و مہ فی ز کفر و جوہل

دھرم ترے سے باغیہ جمشید شاہ
 تریشیم شرط چھی یم نیمتر چھی اُسپر
 ہنس گزن تر آنکھ بجا یم ترے کار
 وگر نہ بے اسے چو سلاب تیز
 اکھا ز تہ تھاؤن نہ از آدمین
 دوپس تو رطہاسن، اے نامور
 ولیکن مسلمان بے سپنے نہ زانہہ
 و دیگر زن شاہ خاؤر بلاد
 ہتے کیشہ تر سوزن نہ سو سے باز پس
 تریشیم یم نیمتر چھی گرفتار و بند
 ولیکن بشرطیکہ بے قیل و قال
 دوپس شیر جبارن، ایشہ ہار
 نہ بوزی نہ زانہہ حیت بے پاک دین
 نہ یا مہتر دوپن ووتھ سہ حیدر جاہ
 دوپس تو رطہاسن، اے نامور
 مگر چھکھ تر بوالعجب ز زوم ساز
 دوپس تمکو ہمیں ہندہ گڑھونے گمان
 پھو چھس بے وچھمت سے زان تہے
 دوپس تو رطہاسن، اے نیک نام
 دوپس وہ فی مہ تھاؤن قدم برفساد

ہتے جلد سوزن بتمکین و صباہ
 مے نش جلد سوزکھ نہ برنا و پیر
 گڑھکھ رستکار از دم ذوالفقار
 کرے سا جلسہ تر بپار سترخیز
 کرن غرق درخوں سے سا حل زمین
 مے بوڑم یہ کیشہاڑے و ذوقم خبر
 چھ میونے جد اسم و امین و راہ
 چھ تمورے پھٹن یوت ووتھت فساد
 بنا حق یہ بوڑن سہ گرفتار کس
 بلا شکھ بے سوزکھ ترے نش بیگزند
 دیم قیلے حصول باکشی و مال
 دبار یہ کر اپں سوتن ز پشہار
 بیسی لشکر اہتھ پیے جنگ و کپن
 نیمر نیمرے لوگ زایواں سراے
 چھ کیاہ ناو چونے بہ این کر و فر
 و یا مالکے اشر ستر سہ فراز
 ہتے ناو میونے قشمشم تر زان
 پمں چھس بے مولوام سے مان تہے
 ہتے بوڑا بس تر میانی سلام
 ز چھن تر اووی حقن و غصن کپن فساد

دین قلعے وصول با سال و گنج
 کمرن معہ خیر صریم سوخن مائے سر
 ہنسکہ زن یہ کمتہ بوز نے بو تر آب
 کر کہ جمع از ہفت کشور سپاہ
 سپہ یام فارغ رہے از کلام
 دوپن اے قشتم شے کیاہ چھے شتاب
 دوپس تمکو مے روہ حصہ ز حید چھے
 یہ یامتہ دوپن دووٹھ مے شیر الہ
 تہ پیلہ گو مے حیدر از اغارواں
 ز لشکر سہا اے فرم یاد خواہ
 اے کس صا حبس ناو قرطاس اوس
 دتس حکم طہاسن، اے نامور
 مے قرطاس کو جلد از حکم شاہ
 سپاہو کوڑس تور، فرم یاد و داد
 شب تیر کھوت ابرخو نبار سخت
 رتھے گور نے ہند سپن زالہ بار
 تہ بیہ خستہ گا رتو ہزاراں سپاہ
 خبر مچھ روواں گو مے قرطاس شوم
 یہ بوزتھ مے طہاس شاہ کو دزم
 وچھن تمکو یہ کارا چھنے سرسری

مے تھاؤن مے منت بلاد و رنج
 مہر تھاؤن مے سیتن جنگ و نوج
 بہ سا جل مے چھم لشکر بہ حساب
 ستن کشورن ہند بہ چھس بادشاہ
 اونکھ خان شاہی زبان و طعام
 مے سیتن کھے از آب نان و کباب
 ژ مے سیتن مے کھیون شہر و شکر چھے
 دژن چھہ گرس در او از بارگاہ
 سپن سخت فرم یاد، شور و فغان
 رتمو شور و غوغا تلکھ تا بمساح
 یہوہے حاجب خاص طہاس اوس
 تر گزھ وچھہ نیبرو کہو چھے کیاہ شور
 خبر تھاؤن از مردم داد خواہ
 سپن لشکر جنگ جو یاں بباد
 کمرن بارش گور نے، شمشیر و لخت
 نت ساس گے کشتہ خنجر گزار
 فراوان گے اسپان جنگی تباہ
 رشتا باں بنزدیک طہاس بوم
 سپن در تفکر ز اندوہ و غم
 بباڑی مہ زانو تہو اپ داوری

چھٹے روز ہر میل بان خبہ
 کہ شاید و چھو دشمن آشکار
 و چھکے نے ز دشمن تمو کیشہ نشان
 سراپہ گو شاہ لشکر پناہ
 پیس اکھ نصیحتہ بیاد آں زمان
 زمانہ کرن تسیر ابر تباہ
 سپن شور نقار از ہشت میل
 مگر لشکر آہ ما کہنے ور
 تہس ناو برہ سیٹھاس ہنگین
 کمر بستہ و فہتہ نیر بر کارزار
 ز وچھ آے کم پیم ز نام آوران
 برکھ کوہ و ماڈاں ز گر دیہاہ
 ز لشکر ہیتن سستو پنجاہ ہزار
 کہ کوہسار ما آے در زلزلہ
 گر ہزن در اے گردان جنگ آوران
 سپن دم پلنگن ز ابگر ترم
 ز بس زور طبک سپن زخم ریز
 ز پیشتر سپن ز ختہ دست و پاے

مگر و از لشکر دریں بوم و بر
 گردھو تو ہی کر و جستجو در دیار
 رواں گے ہر سو تھے سرکشان
 تھکے آے پھر تہ بنزدیک شاہ
 در اندیشہ طہاس گو بد گمان
 کرن یس اکھا ظلم بے رسم و راہ
 در آتہاے اپ کو ہوا، مچھو نیل
 نیکھ تام طہاس شاہس خبر
 دلاور سوارا ز ساجل ز مین
 دوپس شاہ طہاسن اے نامدار
 لہ ز لشکر ز ستین ز جنگ آوران
 کرن بستہ لشکر در آتہاے راہ
 یہ بوڑھتہ، رواں گو مہ برہ تیار
 پکن دراپہ لشکر بہ صد ولولہ
 وزن در اے نقار ہایے گران
 جنگ پار سنگن گو از گاد دم
 صد ہایے کرنا سپن تشد و تیز
 ز نال سمدان آہن گراے

لہ یہ شاہ چھ ۱۵ کس ایڈیشن شریچہ پانچو چھاپے

ز لشکر ز ستین ز جنگ آوری
 ز لچھ از کم و بیش نام آوری

ز تائب سواران فولاد پوش
 پکن درایہ سوعے لشکر سپہ گین
 بیستہ کینوسہ طہاس بد روزگار
 و چھن ترمو سوشکر سپہی مرہ ہلاک
 سہ ماداں پڑ از زاری و نالہ اوس
 رہ دیشہ سہ طہاس لرداں سپن
 خرابی و چھن گامزن در سپاہ
 کھستہ بیوٹہ تختس پھن سپن
 دو پکھ شہر یارن کہ ايسروران
 مگر بخت برگشتہ وار وینہ گو
 خیر کیاہ چھے وہ ذ اسیہ کیتہ تخت
 ہنک و ایتہ لشکر بہتھن بڑ تراب
 مے بوزم ابا شاہ خاور زمین
 ہمے تیتہ شہنشاہ گردن فراز
 پہوے آونے کینہ بہ حیدر بسر
 ز آدم صفتی تائبہ اپن روزگار
 ہنے بڑ ترابن بہنگام جنگ
 مسخر تہی ملک خاور کوڑن
 پہوے و ایتہ وہ فی ہجو باد دمان
 کرو کیاہ چھنے کینہ بہ یارب جنگ

سپن آسمانس ز سرسام جوش
 ژٹن اوس منزل بہ منزل زمین
 پکن دراد بانامداران سوار
 گیتو ساری آغشتہ در خون خاک
 سپن ست ز خون سوعہ رخ چوں لہ اوس
 ز اندوہ و غم یتر پریشان سپن
 پکن گو سوعہ یے شہر بادرد و آہ
 سپہی جمع گردان ساجل زمین
 تباہ گئے دلیران جنگ آوران
 زمانہ اسے پیٹہ دگر گونہ گو
 وں کیا آسہ انجام اپن مرز بوم
 ترمس ستر کس آیتہ در جنگ تاب
 کرپن کیاہ خرابی بہنگام کپن
 ہنے پتر کس لشکر رزم ساز
 گیس مار سوعے لشکر نامو
 چھنے ز یون مت کاٹسہ خاور دیار
 کوڑن پار کوہن ژٹن خار سنگ
 سہ جمشید بے تاج و افسر کوڑن
 درپن ملک ساجل زمان تا زمان
 نہ چھم جائے ژٹنس نہ پایے در جنگ

تو ہی میاں کی چھو یار جنگ اور ان
 وگر نہ گزرتو سپہر حقن زین دیار
 دیالتس گزرتو تراوی حقن تخت تاج
 تڑچھکھ تاجدار کھان و مہمان
 ہمیشہ زغم خاطر آزاد آس
 چھکھکھ شہر پار اترنے پیٹھ کو غنیم
 ہنمے کیا زچھکھکھ در غم و فکر و رنج
 چھکھ آوارہ تم بس پر اکندر حال
 پیمو کور پریشاں سہمیشہ شاہ
 دلاور تمن ہو مہزاراں ہزار
 ز فولاد و آہن چھنے تس بدن
 کرو نامہ جاری بہر جا شتاب
 پئے شہر یاران جنگ اور ان
 ز توران، خرگوش، درو یا بے چین
 سرا سر تھے پین چو درو یا بے نیل
 کہ تاواریہ را پین بفر تم
 کرن جنگ با مسد بوتراب
 شتابی کرو اسو بجایہ در ہنگ
 تے سے اسبہ چھکھ بس در جہاں پہلوان

دینو تو ہی چھکھ کینہ چارہ ایسوران
 دپو یود کرو با علی کارزار
 تہ نیتہ تن دمو اسو تہمس در خراج
 تہمو دو پہنس، ایشہر یار جہان
 جہانش اندر خرم و شاد آس
 تڑکینہ چھکھکھ بزن یوت تلواس مہم
 فراوان تڑنے چھکھ لشکر و مال و گنج
 کون کینہ زچھکھکھ خاور سس کن خیال
 تھے نامداران تازی سپاہ
 بے ساجل تڑنے چھکھ لشکر بے شمار
 چھکھکھ شاہ حیدر علی بوالحسن
 ہنگہ اسو تہمس سیمو آفونہ تاب
 ز ساجل زمین تاحد قیروان
 تھے نامداران اپراں زمین
 تڑ بیہ پین ہزاراں سواران فیل
 ازاں بس کرو اسو بے مغرب پیام
 گزرتو جمع ساری ز بس خشم و تاب
 ہنگہ زن گزرتو تہم تہ عار جہ جنگ
 تہ تڑو سو بے صلصال قاصدہ وہ ان

لے میہہ شازک چھکھ آگے بھر چھاپ سپد ت۔ دویم مصر او اگر مسود پیچھ نقل کرین۔

لہ ہمانا صصال زہیں کلاہ
 گجا، بچو حیدر ہزاراں ہزار
 آتیا تاب تس سیتوئے بو تر آب
 جہاندار صصال جنگ آزماے
 اکے حملہ کر سارے زیر پاے
 یہ بوڑھ پٹن خوش شہ طہاس شاہ
 کورن آفریں نامدارن سیٹھاہ

عمر عیارن طہاس شاہ سندر دربارن منز قیص

کئی تہ تن تاج بیٹہ ڈکن

بیٹہ کئی بیٹے حیدر نامدار
 پکن گو بنزدیک درو یاے آب
 تماشاے درو یا و چھن تمو عجیب
 دوہس کیت کھن اوس درو یاے اوج
 چنابس پٹن خوش شہ درو یا کنار
 بیٹے آسمان پہ زہیں کلاہ
 ز مشکوہ نبر دراپ تاباں قمر
 زواں عرض کور عمرن اے نامدار
 کہ آیا تبس کیتھہ چھ تاج و کلاہ
 نبر دراو از در گہر شہریار
 اکس جاپ بیٹہ آن شہہ بو تر آب
 طلسم عجائب بروز و بہ شب
 شبس منز گرنہن بو ہمہ پرنہوج
 کورن اکھ دما سائل در مرغزار
 دژن داریتھ از سر بچاہ سیاہ
 مریض کر تھ مقنع زر بسر
 بہ و چھن شہ طہاس بروزگار
 چھ کیاہ تمو سندے رسم امین راہ

لہ پیٹہ شاہک چھ اکے زہر چپا سپدست۔ دویم مصر او اکہ مسودہ پیٹہ نقل کرنی۔

دُوسِ تَحْزَنِ کِیا یُوت چھے اِغْطِراب
 دُوسِ تَوِی عُمُرِ نِ سَہ طہماسِ شوم
 سَہ رواں گو بَدِ گاہِ طہماسِ شاہ
 شو نَکِرتِ اوسِ طہماسِ بَدِ روزگار
 تھو تھو شائِدی سَہ پیچھِ سَہ زُپِن تاج
 فِراواں دَزنِ شَمعِ کوفُورِ اُسو
 کُٹنِ مِسخِ اذِ خِمسِ فورِ نِ سَہ تراو
 رواں شاہ اذِ خابِ بیدارِ گو
 پَسِ تَحْتِ پِنہاں سِپِنِ سَہ عُمُرِ
 کُرنِ کَرنِکِھِ سو یے پَرِ سَستِ نِ گان
 گَرنِ ہو جَمعِ ساری بَہ سامانِ و ساز
 زِ دُشِ شَہِ کُوتِ پادِ چھمِ اِغْطِراب
 سَہ یَنرِ ڈیو کُٹ اَن قاصِدِ نامدار
 تَپِنِ ہائِتِ چھسِ نِٹنِ ہِچو گاہ
 رواں آتِ پَنجاہِ پَرِ سَستارِ گان
 شِکِربِ تَپِنِ اَسِہِ شِپَرِ سِوِخِ
 تَپِنِ اَسِہِ سارے نوازِ ساز
 سِپِنِ جَمعِ ساری بَہ نزدیکِ شاہ
 تَپِنِ شورِ سازِ کُٹلِکھِ بیکِمان
 سَہ پَرِ شَہِ چھنِ چھاپِ سِ مَنا مَنا مَنا

یون چھے نہ خوش تھو سَہ آرامِ خواب
 سَہ تَہِ چھ جابِلِ، بَہ سَہ سَہ و ظِلِ اَم
 اَندرِ تراو بے واپِ در بارِ گاہ
 کُٹو خابِ سَہ اَندرِ ہِہ نامدار
 ہِہ اوسِ سارِ حِلِ زِ پِنِکِ خراج
 فروزاں کُٹو مَشعلِ نورِ اُسو
 بَہ اُہِ سَہ نزدیکِ طہماسِ او
 پِنہاں درِ زماں عُمُرِ عیارِ گو
 کہ طہماسِ سَہ کِشِہ تَہِ گَپِ نہ خِبرِ
 کہ اے ہِہ روہِ خانِ نوازِ نِ گان
 کُرو وُ کِشِ نغمِ یے دِلِ نواز
 سَہ وُ کِشِ یون چھمِ اِغْطِراب
 تَہِ چھمِ آرامِ، خابِ و قرار
 نہ چھمِ عَقِلِ ہوشِ نہ رُے نہ راہ
 کُشِ زانِ گلِ روے و ہِہ پارِ گان
 سَہ بَہ تَہِ اَسِہِ، غوہِ پَہِ دَہِمنِ
 ہِہ خوشِ نوازِ بَہ بَہ نواز
 کُٹلِکھِ شورِ نغمِ درواں بارِ گاہ
 کہ زوہِ ہِہ بَہ بَہ اوسِ بَہ آسمان

گھون آسہ خو بانِ نحوہ رشید خد
 وزن اوس بر بٹ د ف و چنگ رکو
 رواں ووختہ سہ عمر اُمینہ بپاے
 بہ افسوں کو رن تمکو عور و ساند رنگ
 کو رن تمکو پن پان آراستہ
 پکن زاو در مجلسِ مطہر بان
 رتھ رقص کو رن تمکو دراں بارگاہ
 کرن سہ عمر رقص گل ناز اوس
 پسند آس تمکو سہ رقص خرام
 کرن تم پرستار سارینے نمبر
 رواں روڈ تنہا سہ عمر عیار
 ازاں پس سہ لوگ نیرنے از مراے
 گڑھکھ کوٹ تہ از سہ نشن کرت رفا
 دوپس توہ عمر بن، کہ اے شہریار
 تہ تراؤم بہ کڈ جاہ از تن نمبر
 رواں شہریارن کو رن سہ رہا
 سہ طہماس یا مٹھ سپن مسبت خاب
 گنی لٹھ دژن شاہر سے بر کمر
 تیجن وعدہ ٹرن گو ازاں بارگاہ
 رواں کر یکھ طہماس نے کر مجلس

نژن گل رومہ خاں آسہ شمشاد قد
 بہ سوز آے ساری ز ساز و سوز و
 پرمی چہر شکلا کر تھ دل رباے
 سپنو ناز پننا عجب شوخ و شنگ
 ز ساز و ز دیور سہ یا راسہ
 کو رن بل عجب رقص چوں گل رومہ
 سپن تس وچھتہ خیر طہماس شاہ
 کہ طہماس ہے دل پیرو از گوس
 چو شہباز طہماس شہہ لوگ نام
 مے چھم بس یہ رقاقتہ ہور
 کو رن رقص تمکو پیش آں شہریار
 کر بس تھچہ شہن اے مہہ دل رباے
 ژسے روستے مے چھم نے پون صبر تاب
 کنیزا بہ چھس چاڈی خدمتہ گزار
 ازاں پس ژسے نشن روز اینامور
 شو تھگتہ روڈ بر تخت چوں اژدہا
 رواں ووختہ سہ عمر اُمینہ بشتاب
 دژن تھچہ تلوتھ تیون آں تاج در
 چنے وچھنہ کینہہ پاسبانو براہ
 کہ اے پاسبان خاں و نژند

ژو لم تاج زر ہستہ پے رقاص شوم
 پے بد خو پرستار و ذی کین رینون
 رواں گئے سپاہان گردن قسار
 لے پڑھکھ سارے آسکار وہاں
 تمو دو پہنکھ اے پاسبان سپاہ
 ہنمے یوت اُسو کتہ ساجرکھ اَنو
 سپاہو تہند بوڑے کینہہ کلام
 دو پکھ شہر یارس کہ لے نامور
 پے شور آو طہاس وارو نہ بخت
 وچھو کتہ کنن اندرپں بارگاہ
 چھنے کاٹبہ اکر نیو متن تاج زر
 بیستہ کنو عمر کو شتاباں چو باد
 رواں شاہ مرداں علی درنماز
 سپن یام فارغ سہ فرخت ریش
 دوئن قصر پے رقص پیش علی
 دوپن عمرتیں اپ تاج گو ہر نگار
 ییلے زن عیاں گو پے لال خوشاب
 سپن منکشف نور رخسند رشید

وڈو دتھ ڈرن گو ہمانسہ بوم
 پے خاری کرکھ بستہ یے نش اینون
 کو روکھ جستجو ہر طرف ترکساز
 کہ کمر ژور نیو تاج شاہ جہاں
 چھہ طاقہ کبکس سے نیے تاج شاہ
 کہ تاج شہنشاہ پے دزدی نمو
 حو صنور شہنشاہ نیکھ تم تمام
 چھہ کیاہ سون طاقہ نمو تاج زر
 پرستار پے پیچھہ کوئن قہر سخت
 سیاست پے کرپو دم صبح گاہ
 بغار اند پرستاری پے پے سیر
 بنزدیک سالار تازی نژاد
 عبادتھ کرن بو سویے بے نیاز
 رواں گو عمر تاج حقوون پے پیش
 تخت سپن سے علی ولی
 ہنمے حق چھہ چونے سے کینہہ چھہ
 سپن غائب راتک پے یوقوت ناب
 جہاں گو نمایاں چو در سفید

لے تسلسل قائم تھاوہ خاطر آدمہ شاک گوہ ڈینگ مہر شیرینہ چھپ چھہ
 چھہ کنوہ لو بکھنہ تمو کینہہ تسندے نشان

چو دیوانہ از خاب ہشیار گو
 سپہیو جمع ساری بدرگاہ شاہ
 بکن گو سہو یے درگاہ شہریار
 کلس پیچھتھو تھو تھو ساجدانی گلاہ
 ڈھنچھتھ نالی شمشیر گوہر نگار
 دیکھ زن ز ساجل چھ کاتھ نامو
 کورن حکم آن پرستار ہے
 لکھ دارس یم پاسانی سپاہ
 کرکھ ووه فی برسم تدورک علاج
 وڈن بیہ پرستار از ترس و بیم
 ہے اپستاد سپن پیش شاہ
 دتن بوسہ شاہس کورن آفرین
 تر ہوار با افسر و تاج آس
 ژٹے ہتھو کاتھ و چھنہ مگر شہریار
 گوٹ چانہ ایحسانہ شرمند چون
 گوٹ پنہ شہرے بڑ آوار چھس
 بستم ووشم از چرخ نیلوفر
 خردمند دانا، بہوش و توان
 مے دل خستہ گوٹ چکر پار آہ
 توے چھس بڑ امت بہ ساجل نہیں

رواں شاہ طہماس بیدار گو
 دلیران و نام آوران سپاہ
 رواں ووتھ کمر بستہ عمر غیار
 ہنکے تراوی تھن ریش تاناف گاہ
 ووتھ بو مرصع قبا تکمہ دار
 کرکھ دشندیے آگنوں برکمر
 رواں شہریارن، بستم گار ہے
 سیاست کرکھ اندرین بارگاہ
 ہے ژور نیتو ہم گراں مایہ تاج
 زہا ہتھ سپن پاسباں دل دہم
 سہ عمر دلاور دراں بارگاہ
 برسم بزرگان ساجل زہین
 کہ شاہ ہمیشہ جوان نخت آس
 جہانس بڑ پھنورس ہمہ روزگار
 کر وڈ کین بڑ چھس کترین بند چون
 سیٹھ کال ووشم مے لاچار چھس
 دین ناو چھم ستایم بربری
 مے اوٹم نیچو اکھ چو سرو روان
 پہوے ژورن اکر مورغم بے گناہ
 پہوے داغ ہتھ چھس بڑ بادرد و کین

بے ساجل زپیں گئے تھے پھیراں سے سال
 وچھن چھس بے ہر کشور و ہر دیار
 ہنس گئے زن سے ہی ہم اٹھے بیدین
 سے زور اچھے مکار تھے چیلر گز
 گئے پیر آسن چھ گاہے جوان
 کرن سے بہر لحظہ رنگا جڑا
 یون راتھ کیت سے بہنگام خاب
 دوپس توڑ طہاسن، اے داد خواہ
 تے بیہ و ن چھ کیاہ تم سنے نام کام
 دوپس ضابطہ من یو اے نامور
 چھ تے ناو عمر اکیسہ جلی
 زونہ تھے تیز رو سے براہ
 گردھن یا مٹھن نیرے تھے گرم خیز
 چھ نیرنگ سازا سے دستان ٹاے
 سے چھم ہی گھاں ز دریں بارگاہ
 سہ رقا صہ سیمہ نیو تلبتہ تاج زر
 ہئے کو رمت او سن کینرانی رنگ
 بنا حق میر کر کینتہ پرستار ہنے
 بے بڑتھ سے طہاس حاراں سپن
 چھ بہتر کردو لشکر کینر خواہ

ز پھر پسر چھس کو مت خستہ حال
 لبن ناسنے دزد بد روزگار
 تھے لحظہ ز طہاس سر از تن زیتغ
 چھ نیرنگ سازا بہ عقل و ہنر
 کھے ظاہر آسن چھ گاہے نہان
 بن تی یہ کینتہ تے چھ آسن مدا
 رتن کانہ اکھا چھسہ وقت شباب
 سے ون کس چھ سے دزد بے رسم راہ
 بے رشناون اکٹوں مہمس انتقام
 بے کوڑ تھس سہٹا خوش ازین خوش خبر
 چھ سے چاکر شاہ مرداں علی
 کڈن سے بیک روز چھی ماہ ماہ
 چھنے واو پوشن تمس در گریز
 یہ کینر تھا گر تھس خوش آن بجا
 گون راتھ یم اسی نزدیک شاہ
 بلا شکھ سے او سے دلاور عمر رضا
 نثرن بو کینر زن اندر شوخ و شنگ
 میر کر کینتہ نگہبان بیچار ہنے
 ہمن سرورن نامدارن دوپن
 کرو بو ترا بست پیچھن بستہ راہ

مبادا سہ پیو وارتھن بے خبر
 دوپس عمر عیارن، ایشہ یار
 ژئے شو بی نہ نیرن ز کشور برون
 ہنکرن نہ پیرتہ گڑھکھ با سپاہ
 ہن انار کے حیدر نامور
 سہ یس قاصد امت ژئے نش بود
 علی پانہ سہ اوس ایشہ یار
 تمس سیتو یس سہ جلودار اوس
 دوپس تور طہاسن، اسے ہوشمند
 بلا شکھ چھ حیدر دلاور پلنگ
 مے مونم چھ حیدر فلک پایگاہ
 سہ تنہا پرے نہ بے ساعل دیار
 ہزاراں مے چھم ساعلی پہلوان
 ترے لچھ چھم سواران جنگی سپاہ
 مسخر مے چھم ملک ساعل زمین
 ز سکسار تادامن قیسہ وان
 انن نام بردار صلوات شاہ
 جہاگانہ شکر ز ملک و بلاد
 پہے شکر انن پیے کارزار
 دوپس عمرن اے نام بردار شاہ

تہ کبریتھ بلا دس سہ زیرو زبر
 مہ گڑھ تشدیتھو جا پچھ کر قرأ
 چھ لایم ژئے روزن بشہر اندون
 تہ پیتی کنوسہ حیدر ز ط تختہ گاہ
 چھ یوت وومت چھنے نہ تہی شیر خبر
 سکے زون پکن اوس مانن بشیر
 ژئے دوپنے بہ چھس قاصد نامدار
 سہ دزد عرب عمر عیار اوس
 یہ گفتار چونے مے گونا پسند
 تمس کانہہ تہ پوشی نہ ہنگام جنگ
 مگر یوریسی نہ سکے زون براہ
 ہے ہیکہ نہ تنہا کر تھ کارزار
 رطن شیر و فیلن بزور و توان
 کمر بستہ و زکین درپں بارگاہ
 ہمہ خسرواں چھم بزمیر نگین
 کرکھ جمع نام آوراں خسرواں
 چھ یس، بر سر چرخ گردوں نگاہ
 انکھ تے کرن ملک ہاتم بباد
 کرن دشمنس پچھ جہاں تنگ تار
 سرفراز نہ چھکھ پتخت و نگاہ

یہ کینٹرہا مئے اوسم ز حیدر خبر
لے لے دے وہ فی چھی پنن اختیار اپن نمان
لے یہ یا منجھ دو پنن در او از بارگاہ

یہ کینٹرہا مئے اوسم ز حیدر خبر
لے لے دے وہ فی چھی پنن اختیار اپن نمان
لے یہ یا منجھ دو پنن در او از بارگاہ

مالک اشترؓ ابو المعجن سائل زمین کن

شہتاہاں سوئے مالک سائل نامدار
ابو المعجن اں نامدار گزین
رہو ایمنہ کزن یہی چھہ ابن حسام
شب تیر گو سوئے سائل روان
زہنن تراؤوی تھن تم بخاور دیار
بدر گاہ حیدر ز بہر سلام
سپہن خیر گردان گردن کشاں
و چھکھ نئے کئے حیدر نامور
چھہ حیدر اے پیچھ گوشت خشک
کرن نئے خبر کاٹسہ نش آشکار
بدنبال اں حیدر بو تراب
کہ کھ چپہر دہ ساس جٹنگی سوار
پکن گئے سوئے ملک سائل زمین
ز فولاد پوشان آہن کلاہ

بیاسید اوہ فی دمنزل تر لار
اُن جسد مالک سائل زمین
ز اخبار اں مخبران کلام
یئلے زن سہ حیدر جہاں پہلوان
سہ مالک تر ابو المعجن نامدار
دہم صبحدم سرواں گئے تمام
بہ خیمہ ز حیدر و چھکھ نے نشان
بہر سو ہیشہ کہ خیمن اندر خبر
سرا سپہر گئے نامداران دین
چھہ گوشت سہ پیرتھہ سائل دیار
چھہ بہتروں لارن شہتاہاں شتاب
ز خاور سپاہان خنجر گزار
ہیشہ کہ سپہر سہرے لشکر سپہاگین
ز ماہی سپن شور تا اوج گاہ

لے تر لے ہم دہ شوئے شار چھہ بھاپ۔

کدُن ناربے سَنَکَن اُز مَرَب سَم
 سَع شکر و چھتہ میل با فو شتاب
 رَوَاں داڑ طہاسہ سہے زَنش خبیر
 پَکَن دَرَاو دَرِہ چو دَرِہ یابے شور
 پُون توہ بے نامہ داراں دہن
 تَمَن شکر دَمَن دَرَاں رَکُذار
 رَوَاں مابَکَن و چھ سہ فوج نژند
 رَکُذ کین کُذَن صُغ بَمادان کین
 رَوَاں مَرِہ بے شکر کا دَزار
 زَنال سَمشَدان زہیں ریز کو
 رَوَاں مابَکَن بَر سِپاہان دہن
 خبیر دار کا تہہ یَختہ نیر و بہ پیش
 مے چھم بَس اَبو المَعجَن رزم خاہ
 و چھو آسہ کِشاہ گردش آسمان
 پَہ یا مَحَہ دوہن تے سَپَن گرم خیز
 زہیں نالہ سَتین زُہن تاسمک
 تَمَن تَمَر سہ کو پال سنداں شکر
 یَختہ کُتو اَبو المَعجَن تَل خوروش
 سِپاہان اندر ژاو چوں شیر مست
 بنیز سوارن مَلَن بو ز دہن

شتاباں کُز حَہ پَہ بے پِل مَنوم
 مَلک شکر شور نَقار اُز اضطراب
 کوڈن مَرہ با شکر نامور
 دَمَن زَل بَمَن زَل شتاباں بَخور
 کُز دَہن یوہ بے شکر مَشَر کین
 بیکبارگی کوکھ باہم دُچار
 کُز کُز کُز اِسلا مین کُن جَلند
 سواراں مَر بَس تہ دُزَن بَر دہن
 صُغ آرا کُز ہچو روہیں حصار
 ز کُز سواراں ہوا تپہ کو
 کُز کُز کُز اے شکر مَو مین
 کُز یَختہ حَکَت کا تہہ اُز جابے خیش
 مَقابَل کُز حَہ اَسوہ سا جَل سِپاہ
 کُز بَر مَراد آسہ دور زَمان
 بَجولان اوٹن اَشقر تَنہ و تیز
 ہوا گرد سَتین بوڑن تافلک
 ہزاراں ز گوداں کُز مَر فَن
 کُز تیز شمشیر اَلماں جوش
 سوارن کُز اوس با خاک پست
 زُہن بو پِیادَن بَشَم شیر کین

کرتے ہر دُ سالارِ فرخ نژاد
 سپہدارِ مرن و چھن تم نہ شیر
 کوڑن حکم یکبار پہنچا ہزار
 رُکھ درمیاں تم نہ شیر اُگلن
 چو باران و سن نیز ہا و خدنگ
 سپن موجزن نونچہ درو یا براہ
 دون بو ابو المعجن از نیسہ داد
 تہ کینتہ اوس نے دست و پائین شمار
 جہانگیر مابک بگوہ رز گواں
 کرن کشتہ صفہا ز ساجل سپاہ
 متے ہتو بمانشہ سرمست فیل
 کرن کشتہ انبار جنگ آوردن
 زبس خشم مابک سپن کینہ خواہ
 سپہدارِ مرن و چھن سے دلیر
 تہن گہ رز آہن چو یک کوہ تخت
 کہ اے نامور روزِ محکم بجای
 رُکھ پشہ شہ مابک سپن گرم خیز
 کوڑن گہ رز سپن تبس مزبنت
 سپن سے سپہدارِ ہرہ تباہ
 رُکھنکھ تراڈو تھن خیمہ خرگہ تمام
 کرن اُسو ساجل سپاہن بباد
 تہن بے سوارن ز بالا وزیر
 وو تھتھ آسے گردانِ خنجر گذار
 تہن پیچٹہ تہکھ گہ رز تیغ و سنان
 چو تالہ پیون گہ رز مابک رنگ
 شناور کرن اُسو ساجل سپاہ
 بے گہ رز کرن اوس مابک بباد
 سرو جسم پیتر ہزاراں ہزار
 دگن بو سرو سفٹ جنگ آوردن
 طرفہا وڈا وڈن چو گرد سپاہ
 ڈاہن اُسو لوکن چو درو یا بے پیل
 شمار اوس نے دست و پا و مرن
 رواں دوت در قلب گاہ سپاہ
 وو تھتھ آدکس مابکس پیچٹہ چو
 بے مابکھ کوڑن مابکس نار سخت
 تہ وچھ مینون و و گہ رز بے سرگرا
 بھولاں سہ اشقر کوڑن تہ و تیز
 گرس سان برس سپن تختہ تخت
 ہز پمختہ کھتھن زوئی تہامی سپاہ
 سلاج سندان چابک ہرام

کرتے ہر دُ سالارِ فرخ نژاد
 سپہدارِ مرن و چھن تم نہ شیر
 کوڑن حکم یکبار پہنچا ہزار
 رُکھ درمیاں تم نہ شیر اُگلن
 چو باران و سن نیز ہا و خدنگ
 سپن موجزن نونچہ درو یا براہ
 دون بو ابو المعجن از نیسہ داد
 تہ کینتہ اوس نے دست و پائین شمار
 جہانگیر مابک بگوہ رز گواں
 کرن کشتہ صفہا ز ساجل سپاہ
 متے ہتو بمانشہ سرمست فیل
 کرن کشتہ انبار جنگ آوردن
 زبس خشم مابک سپن کینہ خواہ
 سپہدارِ مرن و چھن سے دلیر
 تہن گہ رز آہن چو یک کوہ تخت
 کہ اے نامور روزِ محکم بجای
 رُکھ پشہ شہ مابک سپن گرم خیز
 کوڑن گہ رز سپن تبس مزبنت
 سپن سے سپہدارِ ہرہ تباہ
 رُکھنکھ تراڈو تھن خیمہ خرگہ تمام

گریزان چو اِدبار و اِخلاص گئے
 نہرا سپہ گوسخت طہاس شاہ
 سرکہ کرا یکھ طہاسن اے سرداران
 رسل، جامہ، ہتھو یار ترو وون کتے
 گہتو یور توہم اُسو پنجاب ہزار
 فراواں مگر اُسو توہم کو سپاہ
 سپاہ ہو کورس عرض، ایشہ ہزار
 پکن داتی نزدیک بدشاہ تنگ
 سپاہ اُسو دہ ساس جنگ آوران
 تہموند پڑے زنی دلاور پلنگ
 اُس ناو بو المعجن نامور
 دویم مالک شتر گھو رندار
 ہنگر تہ نشن واتی ہے فیل مت
 ابو المعجن از تیغ خارا شکاف
 دعوہ نامدارو زبس خشم و کین
 زبس گشتہاں کوہ و صحرا بھرکھ
 سپہدار برہ دران رزم گاہ
 ییلے برہ یہ شیر دل گشتہ گو
 ژلن آے اُسو ہمچو آوارگان
 ییلے بوز طہاسہ نے اپں پیام

وون تم بنزدیک طہاس گئے
 وچھن یام تمکو تم شکستہ سپاہ
 پکٹا چھ گوت تہو چھ زاری کران
 سہ برہ سپہدار تھو وون کتے
 یون اور کتہ نام چھو خار و زار
 توے چھو گہتو خار، زار و تباہ
 ییلے یور گئے اُسو پیے کار زار
 ہمتہ لشکر او چھو چو شیر و پلنگ
 تہم شیر مردان، تہم اژدران
 اے پیچھ نمبر ذرا سے اذہر جنگ
 کرن نیز تمکو سہند ز خارا گذر
 نمون تمکو سہندے گور ز نشہ کوہ سار
 اکے ضربہ سہتین کرن اوس پست
 ژلن خار سنگن سہ بو بے خلاف
 کرکھ گشتہ گردان سا حل زمین
 چو جیحوں رواں خواہہ دُری یا کرکھ
 سپہن سہ بیک ضرب مالک تباہ
 بغاک و بخوہ اُندہ آغشتہ گو
 رحم کر ژور بر حال بیچارگان
 کوون قہر بر لشکر خاص و عام

کہ اے بد نژاد این بے رسم و راہ
 دہن تو رہا کھ آونے در شمار
 دہو یو جنگیو کر یہ لشکر تباہ
 دس جنگس اندر بمادان جواب
 ہتھے تیر کر مو تہہ شد روزگار
 دوئن ناسزا مار بس خشم و کین
 گزہن جمع ساری بدر گاہ شاہ
 ہتھے از گزہن جمع جنگ اوران
 چھ نیرن پگہ در میان جنگ
 ابوالمنجن کرد روشنروان
 کورکھ کوچ در راہ ساجل دیار
 سواراں بر اسپان سحاب جوش
 دمنزل کڈن بے بیک روز راہ
 نہ آرام بوتس نہ خمدن نہ خاب
 پکن ووت در ملک ساجل دیار
 بیتہ آس گامز سوہ لشکر تباہ
 ہتھے بو ترابن چھ کر مر تباہ
 کورن بو ترابن یہ قوت عطا

دوئن ناسزا تھو سپاہن سہ
 گمتر یو بو مرد پنجاب ہزار
 لہ دن کیاہ دلیران لشکر پناہ
 گھوڑی بو با حیدر بو تراب
 ازاں پس تھائی بو لہ مو بہ دار
 پھر ہتر تمن کن پڑ از چن چن
 کورن حکم جاری سراسر سپاہ
 دوئن نامدارن کہ اے سروران
 کرو از دھس ساز و سامان جنگ
 بیتہ کینو سہ مالک جہاں پہلوان
 ییلے زن کورکھ دشمنس تار و مار
 پکن دراپہ گردان شجواب پوش
 پکن آس شزل منظرل سپاہ
 کن اوس مالک بر فتن شتاب
 سہ خن موختصر مالک نامدار
 گھوڑی و اتر تھن پیے دران رزم گاہ
 یقین گو س این لشکر بد نژاد
 ستایش کرن سوب یزداں خمداد

لہ پناہ چھ اگے ہر چھاپ۔ دوئم آو مسودہ پیٹھ تار نہ۔

پُچن در او مایکت اذان رزم گاہ
 در اندیشہ گو مایکت نامور
 ابو المعجّن دو پُشس، اے پہلوان
 تر چھکھ سے جہاں پہلوان دلیر
 تر چھکھ سے ترے سستین ہنگام جنگ
 تر چھکھ سے دلاور بہنگام کین
 تر چھکھ سے جہاں پہلوان نامدار
 تر چھکھ سے کدکھ یام کش گوہر برے
 سبب کیاہ چھ وئی کین ترے چھ اضطر
 دوپس مایکت اے یل بے مثال
 ہنگام دشمن آسن ہزاراں ہزار
 کھوٹن وئی کین از بہر حیدر بہر چھس
 تشد قہر کر کو ہمارن چو گاہ
 پیسی ہر گے سے بہ خشم و قہر
 چھ گوشت سہ حیدر سے نیش ختمکین
 تر لیس کہتہ کنن مینون از دل غبار
 ورن بو پیتھے پاٹھو مایکت براہ
 سپن شاد و خورم شہر بو تراب
 اوٹن نئے تمین روہر جرم و خطا
 روٹن تمکو سہ مایکت اندر کنار

ابو المعجّن و نامداراں سپاہ
 سپن زرد و رو سے وراں رہ مگذر
 ترے چھ خوف شاید زد دشمن پوان
 اے مشتہر سستین کدکھ مغر شیر
 کجا پن بسر اژدہا و پلنگ
 نن ترے نیش آسمان و زمین
 چھ کیاہ ترے نیش صد ہزاراں سوار
 اژاں لورہ پچھے کوہ البرز برے
 وچھن چھس گوشت زرد چھنے گولاب
 زد دشمن سے کینتہ چھنہ اصلا خیال
 بہر تشد چھم نہ پروا سے لے نامدار
 در اندیشہ گوشت مگذر بہر چھس
 تشد قہر کر آسمانن تباہ
 نہ واران روزن نہ آباد شہر
 بہر چھس زرد گوشت توے سرنگین
 گردھم کہتہ کنن را ضر آں نامدار
 کہ تا وائی نزدیک حیدر سپاہ
 پچن گوتمین بروٹھ از بس حباب
 نوادرش تمین کر نہ لطف و عطا
 سپنوس عتھا پانہ وائی آشکار

اذان پس کر کہ خیمہ خرگہہ بپاے
 مغل کور کہ خرگہہ شاہ دین
 در کجہ خیمہ خرگہہ بپاے درمی یا کینار
 گزیده صحت بیچو خیمن اندر سوزان
 در کجہ رقم علمها بپاے گردوں گراے
 مطلقا سدا ز لال و رنگین
 سه صحرا سپین همچو رنگین بهار
 همه نامداران و دین پروران

عمر امینہ طہماس شہہ سیدیں دربارس منز

پانچبار آن مخبران کلام
 میلے لشکر حیدر نامدار
 خبر دلا نزد یک طہماس شوم
 روان شاہ طہماسن از ہر کران
 گردن گنج دے کوہن سر بر سر
 دران روز اکھ لچھ تہ رنگہ ہزار
 میلے صبحنسن از پرندہ سیاہ
 کمر بستہ کھوت برسد پر روان
 نہبر از شہر دراو طہماس شاہ
 ہنہ تاجداران ساجل تمام
 پکن درایے باشوکت و کولولہ
 سه ساجل ہنہ پر ز لشکر سپن
 علمها بپاے عالی پکن بے حساب
 کر کہ خیمہ بر پاپاے درمی یا کینار
 ستام، لالہ، گزیدہ
 گزیدہ رش کرنی چھ ابن حسام
 گزیدہ صحت بیچو خیمہ برمی یا کینار
 ز لشکر ہر جگہ او اپ مرزوم
 کرن جمع لشکر ز جنگ آوران
 فراوان سپاہن دتن سپہم و زر
 جمع گئے سپاہ بردہ شہر یار
 نہبر دراو خور رشید زریں کلاہ
 اوئن زیر تسخیر سورے جہان
 ہنہ تا فلک گو خور و بش سپاہ
 کھبستہ بر سمشان زریں ستام
 ز ماہ تابہ ماہی سپن ز لزلہ
 ہوا پر ز رویین و خنجہ سپن
 لکھتہ سر تین بامہ و آفتاب
 مضع سرا بردہ بے شمار
 سریر تیخت

مَعْلَمَ خَرَگاہ طہماس شاہ
 تھے نامدارانِ ساجل زہین
 زبیس کثرتِ خمیر و سپاہ
 رواں و دھتھ کر بستہ عمر عیار
 بسر بر کھتھ ساجلانی کلاہ
 سپاہین و نثاں اوس طہماس شوم
 مئے ییلہ تیم و چھن نہ بسترانج زر
 خبر چھم نہ کمر زور نیو نم سہ تاج
 دلاور پوکس زور بو کینہ خواہ
 مئے چھم در جہاں بس مئے تنگ عار
 مژر تام اکر نامداران زبان
 چھ شمع مئے نشاں تازیانی نژاد
 و نثاں مئے چھم اکھ داستانا عجیب
 سپہا پر ہنر مئے چھم مردم فریب
 چھم نیرنگ سازا تیغ پر ہنر
 بہ مکر و بھیل بہ دستاں چھم فرد
 بیک ہفتہ مئے دزد دشتاں غماے
 زلن تیز مئے ہچمو پراں خدنگ
 بز ن چھم نہ پروا ز درمیا و کوہ
 چھم تس ناو عمر امینہ عیار

خاک زن مرصع پراز مہر و ماہ
 سپینو حسب مقدر خرگاہ نشین
 سپینو سور و مارن پیٹھن بستہ راہ
 پکن گوسوہی شاہ ساجل دیار
 رواں زاو نزدک طہماس شاہ
 و نثاں کیساہ مئے شامان این مرز بوم
 اسن تاجدارانِ زر پر کمر
 ز ساجل سہ بو ہفت سالہ خراج
 کبس اوس تاجس پیٹھن بستہ گاہ
 بے شاہن اندر گوس بے اختیار
 کوژن عرض طہماس لے مر زبان
 گرفتار گومت ز خاں اور بلاد
 دلاور چھم زور بہ ملک عسب
 نو ن مئے چھم از شیر مرداں شکیب
 بہر رنگ نیرنگ رنگ درگر
 تیس ہنویہ چھم در جہاں کانہ تر مرد
 کرن ہفت اقلیم نے زیر پاے
 کرناھن باد مرمر تیس نشاں چھم رنگ
 پیوست بادشاہن چھم تھو شد شکوہ
 سہ دندا چھم مشہور در ہر دیار

چھہ تھو کڑی ستین شہر یاران خراب
 دوپن تھو یہ کھتہ آسہ پوز بیگمان
 پڑ پانے پڑ زخس یٹھ کڑہم دل پڑ پر
 اونٹ سے جوان بستہ نزدیک شاہ
 ز عمر اُمیہہ ژسے کیاہ جھے خبر
 چھہ دزد دلاور سہ عمر عیار
 گمیتو خارتس بنشس چھہ شاہنشاہ
 شبانہ بدزدی رون تاج چھکھ
 کرن روے چھکھ رنگہ ستین خراب
 کرن خار بے قدر شاہان گتے
 کوڑن کیاہ بہ شاہان خسار دیا
 خبر چھاؤں کیاہ حال ڈیشکھ شاہ
 ز بس فکر و اندیشہ ہا پیر گو
 سپن استاد بخدمت بپاے
 مے کوڑ چھکھ پڑ زھاں کس چھہ عمر عیار
 تھی مورمت چھم گر امی پسر
 درپن ملک آوارہ کورنس خراب
 سہ جان جہاں خاص دلبند میون
 بہ آوارہ تھو کورسہ از حال خیش
 کہ شاید پیسم نابہ دس ان عیار

بہ ہراہ سید سہ چھی ہر کاب
 تہ سیدلہ بوڑ طہاسن این داستان
 ان سے نشن سے جوان اسپر
 سبکتر پکن گو سہ مرد سیاہ
 دوپس شاہن اے مخبر پڑ ہمنر
 جوان دوپس قور، ایشہر یار
 سہ ژورا چھہ مشہور اندر جہان
 کرن شہر یاران سہ تہراج چھکھ
 تہ سے دائر کاسن چھہ شاہن بخاب
 سہ بڑونہ اوس با حمزہ نیک پے
 ژسے گوے ناکسن کیٹہ تہ ایشہر یار
 چھہ وڈی کین بہ ہمراہ شیرالہ
 یہ بوڑھتہ سہ طہاس شاہ خیر گو
 دراں او بھن عمر دستاں نماے
 زہینس دتن بوسہ ایشہر یار
 وٹے کیاہ مے کیاہ آستن چھم بسر
 تھی در جگہ چھم مے کڑی ہتو کتاب
 تھی کشتہ کور خاص فرزند میون
 مے چھم دل گوشت بہر فرزند ریش
 ژھنم تراؤر تھن خانان و تبار

ہنہ ملکِ ختاور ژوٹم سر بسر
 پیایے مئے بوڑم زہر کس خبر
 مئے بوڑم سہ مکار، دزد تباه
 بہر سو و چھن چھس ببلا و زیر
 بے ناکام ہا تمس انتقام
 دوپس شہر زدن تہ گزہ شادمان
 ہئے چھم مئے در شہر عشبر نہ مرد
 چھہ رتم دزد عیار خونخوار سخت
 تے پن رتن عمر عیار سے
 بے دزد کون یہ پاغام سوزکھ چو باد
 تے لحظ از حکم شاہ جہان
 رواں بوسہ دیت عمر نے بزہن
 بہر تاباں سہ تھو دو تھ نہ ساجل سپا
 میلے زن شبانگہ یہ غواہیں چین
 ز پردہ نمبر دراپہ خوتونِ شام
 شب تیر غائب سپن بر جہان
 سپاہ پیٹھو ساری بے آرام گاہ
 صدایے بگہباں تھتھ گوبلند
 کمر بستہ دو تھ سہے دلاور عمر
 سلاحا دولن تمہو زبس پر دلی

ما طلائی (طلائی) حفاظتی فوج

رتن ناپے گنہ دزد بیداد مگر
 چھہ سا جلی زہیں ووت مت سے عمر
 شبانہ چھہ آسن بے در گاہ شاہ
 کہ شاید رتن ناسہ دزد دلیر
 تہ دختہ دام چھہ ہا تمس خون جام
 مہ بر غم تمس ووت بر سر زمان
 کڈن رتم نہ زلی خار سنگن چھہ گرد
 بے جود و کون کو بہر نے لختہ لخت
 گرفتار کرنس بستکار سے
 تہ پن وا تھن تا دم بامداد
 سپن قاصد اسوے عشبر روان
 کوڑن شہر یارس سچھا آفرین
 نمبر دراد فون اداں بار گاہ
 نہاں گو بے دریاب مغرب زمین
 پریشاں کو تھ گیسو یے شب فام
 تھتھ در سیاہی جہاں کو نہاں
 طلائی نمبر دراسے بہر نگاہ
 سپن جانوارن گلو گاہ رہنشد
 کرن جہاں یہ شب روی تمہو نمبر
 پچن گو سو یے لشکر سا جلی

تے میلہ دوت نزدیکی لشکر نزار
 سیٹھا بو طلاین ہندسے از دام
 دلس کن دوپن از چھٹے کینہہ تہ وار
 کرٹھن پھیر تھن وور ذرا مل سپاہ
 میلے زن پے ووتسہ کینہہ بر مراد
 رواں تراو در لشکر اعلیٰ
 کہ اے نامدار این ساء جل زمین
 کہ امشب علی شیر لشکر پناہ
 ژھنن مارو تھن شاہ ماعل دیار
 گیتو مست چھو توہو بحاب اندرون
 پتھے پاٹھو بو مے پکن نصف نصف
 سراسر سولہ لشکر سپہو پر خر ووش
 چو دیوانہ کاں ووتھو ازاں خابگاہ
 پیکیکھ لار روڈ کھنہ کینہہ اختیار
 گرین پیٹھ سپہو تنگ نابستہ زین
 گرین بار دھما کواڑ کھ در دمان
 بیکبار دلو اکھ اکھ پیٹھ سپاہ
 ہنہ مار شیر تیجو بر پسر
 برادر ژٹن باسے بے بیرین
 چو دیوانہ کاں اکھ اکھ بے ژٹان

وچھن تمہ سپاہن ہندسے تڑکٹاز
 دون اسی کھتہ تم نگہبان تمام
 چھ مشکل کرٹھن بر در شہر یار
 مے کیاہ او حاصل ازین رنج راہ
 چھ بیہتر بہ لشکر ملکن وہ فساد
 سپاہن کرن کرٹھنہ از پودی
 پیٹھو چھو بحاب اندر دشت کین
 دمان آو، شبحو دژن در سپاہ
 سراسر سپاہن کواڑن تار و مار
 کہ از سر کھسٹھ گویہ ساء لاجن
 دون بو پتھے کرٹھنہ از ہر طرف
 نہ بر جاتمن عقل روڑ کھ نہ ہوش
 نہ عقل و نہ رے و نہ رے و نہ راہ
 گرین پیٹھ سپہو سر بر منہ سوار
 کھسٹھ بے یون رتم و بستہ زین
 دمانہ کرٹھنہ زیر دھما ہنہان
 سپہو پانہ دانی تے کینہہ خواہ
 نیچو گورنہ، نیز ملکن بر پسر
 ہنہ یار یار اس ژٹن بو بہ تیغ
 بششیر و خنجر، بجو رزو ہنہان

پہن شو تھو مہین پیٹھ سوار اسوقت
 سوارن گرناھن بے فہر سرنگون
 شب تیرس آئند طرہا طہاق
 ہمہ دشت سا جل پُر از خوں سپین
 ژلین پانہ وانی اسوسا جل سپاہ
 دوپن بڑا ترابس کہ اے نامور
 گراں مایہ تیغ و چھم زر نگار
 گئیوس از بے سوسے تیغ نیمہ ہن شاہ
 مے اوئم سپٹھا خاہر خار ز تیغ
 دوپم وہ دے جاہل سپن نے مراد
 ترہنم بلوھن تم بچنگ ستیز
 پہ بوزتھ تختہ سپن شاہ دین
 پیٹھ کوز کرن جنگ سا جل سپاہ
 ژلین پانہ وانی بہ گور زو بہ تیغ
 سپہر کشتہ باہم دگر بے شمار

کرن نالہ سپین رہمن لختہ لخت
 شنادر کرن دست و پا بے بخوان
 دوہھن نار از تیغ مے براق
 ز میں خونہ سپین شفق کوں سپین
 عمر پیرہ فتن گو ازاں رزم گاہ
 مے ییلہ نیوم طہاس اں تاج زر
 تہ تہ تھہ تنس کیٹھہ تہ زونم ہوا
 وٹھا کیٹھہ لوہم نے بہ خرگاہ شاہ
 پھنہ سوششیر اٹھہ اے دریغ
 بیکبار تلککھ مے جنگ فساد
 ازاںجا مے تھووم قدم بر گریز
 سپن قہقہہ در ہمہ موہنپن
 تھے پانہ وانی کرن بے تباہ
 کرن اکھ اکرس خوں رواں بیدریغ
 چنپن تادم صبح گو آسٹکار

دُطرفانہ فوج صفِ راسپدین تہ قرطانی کسپین

ییلے صبحنس شہ سوار فلک
 کوون تیز اشقر دُمنزل روان
 جہاندار طہاس تھوود ووتھہ نہ خاب

کربستہ دراو از جہار فلک
 پیچے سیر و تسخیر ملک جہان
 دُچھن تھو کوٹ فوج سا جل خراب

دُچھن کُشتے تے خستہ ساءِ جلِ سپاہ
 دِہم جُسمِ شکرِ ساءِ جلی
 زِ دشمن دُچھکھ نے نشانِ براہ
 دُچھکھ خونِ دریا کو مُت موجِ زن
 جہانِ دُچھکھ کو مُتِ نوحہ گر
 گُتو اُسو ماتم زده سو گوار
 یہ بوز تھ سہ طہاسِ دلِ تنگ کو
 دُپین از سہٹا مشکلا پیومِ سخت
 مے دُتہ کوڑیہ کینہہ دُشمسِ سترِ جنگ
 ہنکے دُشنسِ دُشو تھ کو یہ حال
 مے مو تم مے چھم کوڑمُتن کا رہ بد
 گوہ ڈوڑیے کدُم بہرِ شجواں سپاہ
 مے چھم ہورست خونِ خاورِ زمین
 ولیکن ییلے شیشہ برِ سنگ پو
 دُتہ اوس طہاسِ شہہ اپسِ شون
 کوڑن غرضِ شاہاڑے چھم نہ خبر
 تنہی کر نیکھ کر درِ میانِ سپاہ
 کہ بے تاج کوڑو سہر تاج دار
 یہ بوز تھ دُوتھ تھ گئے سپاہاں خاب
 مرا سہم دُوتھو اکھ اکس پوٹھ تیغ

زِ حار تھ کرن ہینو تہ افسوس و آہ
 سپہرِ سخت حاراں از ان جاہلی
 گُتو پانہ وائی خراب و تباہ
 گُتو کُشتہ گردانِ شمشیرِ زن
 نیچو مارے پیٹ پدِ برِ پسر
 کو مُت خر گہن خیمہ بے لوہہ پار
 دُولس ہوش کو خوں شگِ رنگ کو
 از پس غم مے پس پسین لختہ لختہ
 تہ وونی کین سببِ جنگ کرنے یہ رنگ
 وں کیا آسہ فردا بجنگِ جدال
 توے چھم پون برو تھچھ آثارِ بد
 مکافات تہہ کے یہ چھم خا مخاہ
 تلن چھم تہیک شمر دہ فی یلیقہن
 پیہ کر تہ پچھہ پرتھ یہ از دست کو
 رواں تھو دُتھ دُتھ دران او تھن
 یہ گو کا رہ دُزدر دلاورِ عہد
 کہ شبنو دُتھو دُتھو بوا ترابن بہ شاہ
 ہم ایدر زھنن مارو تھن شہرِ پار
 تھو کینہہ دُچھکھ نے درنگِ شتاب
 تہر تھ پانہ وائی سپاہ بے دریغ

بے نور ز دہ شمشیر تپرو تبر
 بے مخفی پتے تس بے اوسس دوان
 مگر یام اوسس تیس کن پوان
 گزہن اوسس کن وچھتہ دل پنم
 ہننگ آسہ ہم سہو کانہہ دوسر
 دے بوڑھتہ بے شور آو طہماس شاہ
 بیکار گردان سارجل ز زمین
 ز انہم گردان جنگ آوران
 سپن شور جنگ آوران تافلک
 پکن درایے سنجاب پوشاں سوار
 ز سہم سندان فولاد نال
 سستیم فرش گویہتہ زمینس تباہ
 ز شور سندان تندر خروش
 ز بانگ سواران پر خاش گز
 گزین درایے نقار بر پشت فیل
 ز بس کاو دم در خروش آے سخت
 بشت ہزاراں نرم بے دمان
 ز خرمہرہ ہاتھوت پیو ولولہ
 ز کرنا گزہن بے صدا ہا بے دور
 ز بس کثرت فوج جنگ آوران

ہے خوں کوارکھ جاری از یک نگر
 سہ موزد دلاور کرن بیروان
 مے لایحہ تسند سخت و سہم پوان
 زلن زور اوسس تیس نش ز سہم
 بلا شکھ بے رٹہ من سہ عمر عیار
 کورن محکم بر جنگ سپن سپاہ
 کھیتہ کے سمند ز بس خشم کین
 بچش ز پس آپہ از ہر کران
 تمیک ولولہ پیو بے ملک و ملک
 چو سحاب جوشاں تے ز رنگار
 ہے خاں سٹنگ سپن کان لال
 سپن چرخ ہشتم ز گرد سپاہ
 پلنگان و آذر ز ہمتہ کے بجوش
 پھٹتہ پیے ہے کوہ سارن کمر
 ز ہمتہ کے منہنگان بے دروایے نل
 ز ہا ہمتہ سہن زوہر کو خیر لخت
 پیوست شور بو در زمین زمان
 بے ہفتم فلک پیو تمیک غوغو
 گزہن بو ٹھماں زن سپن نفع مو
 بہتہ داند کو زیر بار کران

سوخن مود ختم مرصه یی کارزار
 صف قلبس اندر طہاس شاہ
 مرتب کرن صف یسار و یمنین
 مقرر حقون صف بہ صف سروران
 پیچھے رکنو گل گلشن لافشی
 پکن دواو رخشاں تر از آفتاب
 مقابل کر کہ صف بہ ناورد گاہ
 بقلب اندرون نامور بو تراب
 معلاتمس ماہ سپر علم
 ابو المعین کرد، فیروز جنگ
 یکن مالکت نامور دزم ساز
 زہر دو طرف صف مقابل سپرو
 بہ ہینہ کر یکجہ خنجر خون فشان
 بلکہ رقم گراں گوہ رز سندان شکاف
 سیناں ہا کر کہ ہر طرف گرم خیسند
 تبر زین یون لاینے بے خسر
 چاچی کماں ہا کر کہ راس پیر
 سپرو لشکر آماہ بر کارزار
 گوہ زنی اکھ سوارا بہ ماوان کین

سپن پرن گردان ساجل دیار
 کلس پیچہ رٹھہ چتر زین سیاہ
 سپرو پرن سنجاب پوشاں زین
 طرف ہا کرن پرن جنگ آوران
 سجدہ در معدن ہل اتی
 ہمہ نامداران دین ہم رکاب
 ز گردن فرازان لشکر پناہ
 گرس پیچہ پتھہ بر اسد آفتاب
 ز نصو من اللہ تھہ پیچہ رقم
 صف میمنس منز چو غراں پنگ
 صف میسرس منز گردن فراز
 ابر جنگ شیراں قوی دل سپرو
 پیے قتل گردان گردنکشان
 سپن کوہن از لرد چنیش بناف
 روا رو سپن در گوریزا گوریز
 چو تارچ خوروسان بہین بے بر
 تلن ہیو تھہ تیرن ہندسہ دار پیر
 بہ اذان کین در لے خنجر گزار
 فیروز او جنگس ز مردان دین

ما تبر زین، کوہار، پھری

کھسبھتہ چون تہمتن بہ رخسارِ بیاہ
 ز شمشیرِ آس در خشان بتاب
 رکابس لہرے بو سہان دراز
 سراپا و بلعہ اوس خفتان در
 ابو المعجن کر دہرکش سہ اوس
 بتندی کوڈن اسپ ضرر جو باد
 بجولان زمینس موڈون غبار
 ازاں پس کوڈن نارے سہمگین
 ہمانا گز میاں آسہو غبار
 چو شیر دلاور قوی دل بچھس
 بہ نیز جنگہ پاؤ سنگن کر
 گزہن پتہ مے دیشہ چھہ دیو پیل
 بہ صحر اکرن چھس بہ شیرن شکار
 ہنگہ کائسہ جنگس چھے خاہش مے
 کہ آیا بہ چھسہ پوز وشن یا دروغ
 نتے وہہ نو بہ اژمو جو مست اژدہا
 سوار از شیران سا جل سپاہ
 تگور گرس پیچھہ کھسبھتہ ہچو پیل
 بہ تیزی کوڈن جنگ ضرر نہاد
 پوائی دشن نیسہ ابو المعجنس

بجولان کرن تہ پر وہ خسارِ ماہ
 حائل کرختہ اکھ دویم بر رکاب
 کرن اوس با آسمان ترکتاز
 گوشت غرق فولاد سہ تا بسر
 کھسبھتہ داورے پیچھہ چو آتش سوس
 تہجن دو، بمادان گزہتہ پیوچو باد
 کوڈن کر دہر تو آسمان تہرتار
 کہ اے شیر مردان سا جل زمین
 دین مے چھہ ابو المعجن نامور
 مقابل بہ شیران سا جل بچھس
 بہ خنجہ و نیمہ پلنگن کر
 کجا تاب مے نش ان زئد پیل
 بہ درو یا کڈن چھس نہنگن ہمار
 سہ نیرن کرن آزمائش مے سہو
 چھہ تہا کیئمہ تہ میاں کلامس فروغ
 و چھو تو ہر گزہو مے نش کائہ رہا
 نیر دواو چوں زدہا یسہ سپاہ
 دزن ہچو آتش گزہن ہچو پیل
 گزہتہ پیو ابو المعجنس نش چو باد
 خلل کو نہ تہس گزہ شیر افگس

رُواں کور ابو المعجّن سنجت شور
 پہوے نیز دیشنس برتھہ بزجر
 سوارا دویم دژاو تَس کپنہ خواہ
 سیوم دژاو ژوٹنس بنیسر جگر
 مہ پوئرشیم بیک ضرب ہیجاں کورن
 پتہ تَس کورن کشتہ ہفتم سوار
 سپہر خیر گردان ساجل زمین
 سراپمہ کو سنجت طہاس شاہ
 ہئے اُکو سوارن کورن تار مار
 سپن تیتھہ زبردست مرد عرب
 چھ تیا کاتھہ ز گردان ساجل سپاہ
 گرامی دس تاج شاہی بسر
 ز گفتار طہاس لشکر پناہ
 سبکتر سوارا دلاور قومی
 گرامی سوارا بہ زہیں خدنگ
 نکلس پیٹھ تیس خود فولاد ناب
 کرکھہ بو ببردعہ دو دود کار
 کھٹھہ اوس بر آپ تازی نژاد
 کرکھہ نال شمشیر زہیں غلاف
 سہ گورہ زو حمان و ہسان و کشد

روٹن نیز تھوٹھہ سنجت تَس بزور
 مین تھوٹھہ زہیں ساجل نامور
 بیک ضرب ابو المعجّن کور تباہ
 پتہ دژاو ژوریم سپن موختصر
 شیم دژاو با خاک یکساں کورن
 پتھہ پاتھوٹھہ مائرن سنت نامدار
 پتھہ نامدار س کورکھہ آفرین
 وٹن ناسرا تھو بہ ساجل سپاہ
 پیمے گے دلاور پیمے گے سوار
 پتھہ کاتھہ مقابل اُس لے عجب
 ژوٹھہ آہ پیمے نش سرکپنہ خواہ
 کرن نامدارن اندر نامور
 بہ شور آسے گردان ساجل سپاہ
 بنیر دژاو باشوکت خسروی
 تھوٹھہ گرس پیٹھ کھٹھہ چوں بنگ
 مضع سوارا بہ ز دُر خد شاب
 و لکھہ تھہ پیٹھ جوشن زہنگار
 گواں پچو کوه و ژلن پچو باد
 سہ ڈیشہ ژوٹھہ بو گزہن کوہ قاف
 سراسر تھہ آویل زور مٹھہ

دماں آو بو المعجنس پیچھ جوشیر
 مگر کینہہ ژئے درکار چھئے ناکہ
 کرختہ پیچھ گردان سا جل تباہ
 خطا چھم بڑے درائے نہ کوہ دہمتہ بخنگ
 بگڑا سہ ہی گرچہ میانی خبہ
 بڑے چھس خاصہ داماد طہماس شاہ
 ہم آیدر مئے از دو خستہ شہریار
 و چھکھ وہ فی ژئے گد بے بیم باک
 ابو المعجنس دو پئس اے پر گداف
 مئے کیا چھکھ تھکن یوت القاب و ناو
 ز فرزند وزن چھکھ کرن افتخار
 ہم آیدر شمشیر بحبان کرختہ
 کرکھ چائی شہزاد و وہ شوے یتیم
 بریں دشت ساون بڑے قرطاس شاہ
 ز کس مرد چھکھ ذاکہ جنگس مئے ستر
 یہ بو زختہ سہ قرطاس گو کینہہ خواہ
 ابو المعجنس پیچھ سپن گرم خیر
 سپن و تم ز باہمہ گد رزم ساز
 کدکھ اکھ اکس پیچھ تھقی ضرب تیغ
 سپن تیر از گرد سورے جہان

کرن کرکھ تسانے سوار دلیر
 گوشت یوت چھکھ ست پائھین یلہ
 کھوڑکھ نائے نشائے یں رزم خواہ
 ز کتہ یوت کرختہ ہکھ قوی چوں ہنگ
 ز باہمتہ ژئے کتہ نیر ہکھ کینہہ ہمبر
 مئے چھم ناو قرطاس لشکر پناہ
 ز فرزند چھم ز اہمتین شہسوار
 کرختہ کھ کتہ کسن غرق در خون خاک
 و شن کیا ز چھکھ یوت ہدیان و لاف
 ہنگ چھئے ہمبر کینہہ تر و کینہہ ناو
 مگر چھکھ ژئے نامرد بے ننگ دعار
 گرس سان با خاک یکسان کرختہ
 تممن چون روز چھنہ امید و ہم
 بباہیں و دیس دوخت طہماس شاہ
 مئے چھم عارتے ننگ جنگس مئے ستر
 بے شور آو چوں از دہایے سپاہ
 رواں کد ابو المعجنس تیغ تیز
 ژئے کھ خاک مادان ز بس ترکتاز
 سپن پار پاد کینہہ بے دریغ
 دلاور زنگے گرد اندر نہان

بجز اندروں تم کرن اُس جُنگ
 نہ شمشیر زن بے گتو گرم خیز
 وچھن بوسہ طہاس در قلب گاہ
 سہ قرطاس ڈیوٹھن تم اندر نام
 بہ امداد قرطاس خنجر گزار
 سواراں پکن در اے جولاں کران
 سپاہان دین سپہزنی خنجر
 ابو المعجنن وچھو پون تم سپاہ
 بہ فورن کڈن تم سورخشند تیغ
 برابر بدن تم سُنڈے کوئی لخت
 پتھر پو پیٹھم نیمہ تس زیر پای
 مین یام قرطاس سے تیر سخت
 تیکھ تیغ تے نیز ہر سوے راہ
 بشور آو ابو المعجنن نامدار
 کڈن تیز شمشیر خاد اشکاف
 دُون ناپ بوسہ پچو غم اندر
 اُکس لُطس اندر ستھ نامدار
 گریزاں سپہزشتو مہ باقی سپاہ
 بجولاں اوٹن اسپ آتش نژاد
 ہت آزی زبان شار ہنر زانگی
 کرن اکھ اُکس پیچہ ترنگا ترنگ
 پیاپے دُون ضرب شمشیر تیز
 ہوا گرد سیتین گوشت بوسیاہ
 گوشت سیر از جنگ شیر زیاں
 بہ فورن کڈن صد دلاور سوار
 تیکھ نیز شمشیر، گھر ریز کران
 زبس گرد تم اکھ نئے در نظر
 بہ شور آو بر دشمن کینہ خواہ
 نگوین سہ قرطاس سے بیدریغ
 د نیمہ پین تس کمر گاہ سخت
 بونم نیمہ رودس گرس پیچہ بجائے
 سبکتر سوار و کوڑکھ حملہ سخت
 ابو المعجنس پیچہ سپہز کینہ خواہ
 کوڑن یک قلم حملہ بر صد سوار
 ڈٹن بھ سوارن سرو پشت و ناف
 کرن ہر طرف حملہ بوجوں ہزبر
 بشمشیر مارن ازاں صد سوار
 سنے رود ابو المعجنن رزم خواہ
 بمادان دیتن چرخ چوں گرد باد
 دُون لُٹہ در لاف فردا نکھی

بجز اندروں تم کرن اُس جُنگ
 نہ شمشیر زن بے گتو گرم خیز
 وچھن بوسہ طہاس در قلب گاہ
 سہ قرطاس ڈیوٹھن تم اندر نام
 بہ امداد قرطاس خنجر گزار
 سواراں پکن در اے جولاں کران
 سپاہان دین سپہزنی خنجر
 ابو المعجنن وچھو پون تم سپاہ
 بہ فورن کڈن تم سورخشند تیغ
 برابر بدن تم سُنڈے کوئی لخت
 پتھر پو پیٹھم نیمہ تس زیر پای
 مین یام قرطاس سے تیر سخت
 تیکھ تیغ تے نیز ہر سوے راہ
 بشور آو ابو المعجنن نامدار
 کڈن تیز شمشیر خاد اشکاف
 دُون ناپ بوسہ پچو غم اندر
 اُکس لُطس اندر ستھ نامدار
 گریزاں سپہزشتو مہ باقی سپاہ
 بجولاں اوٹن اسپ آتش نژاد
 ہت آزی زبان شار ہنر زانگی

دپن اوس بے چھس دلاور پلنگ
 کوفی چھم دلیری پنہو آشکار
 ہنگ کانہ مے پیچھ سرفرازی کرے
 اگر زن کڈن تیغ ا پیسر تاب
 ییلے زن کمانے بے کر دارو گیر
 پہچے نیز مٹونے بوقت شتاب
 یمن تھو وونی یود یہ گوہر گر ان
 ہنگ زن بے گرداں کون چرم خام
 یہ گر مٹون ییلہ دور اندر شتاب
 کزہم یام خاہش بختک و تیز
 کھون رم چھ مے نش پلنگان و فل
 بے اپ زور بازو، بختک و فساد
 چھ تیا کائسہ بوزن مے سستین بختک
 جہانا اگر آب سا جل سپاہ
 پتھ پٹھو بو المعجن رزم ساز
 کرن بو ہنر ہا بے مردانگی
 بمادان ستاد چو بختگی پلنگ
 ییلے دراوئے کانہ زسا جل سپاہ
 تہ ییلہ گو یہ خور شید انور زو بول
 ابو المعجن گردان پھن دشت

ستاد مقابل بشیران جنگ
 بسر پنجہ شیر کڈن چھس دھار
 تشد کلہ بر نیز بازی کرے
 کھٹھ روز او برس اندر آفتاب
 سوکھ حد ستار بیک نوک تیر
 چھون تریش از چشمہ یے آفتاب
 گر تھن پست با خاک مغز سران
 گر تھن کیتو سر ہا بے گرداں بام
 یہ کڈنار تے دھ ز سنگ و ز آب
 یمن چھس بے جنگ آوردن رستخیز
 دون تھہ نہنگان و اژدر بے پیل
 ہزاراں مے چھم کلہ کرے متو بباد
 سہ سپرن کھپین بوزی تھن بیدنگ
 بے پیتھ تھہ وڈا وکھ چو گرد سپاہ
 کرن بو بمادان کپن ترک تار
 وئن شاربو بے بفسہ زانگی
 رٹھتھ اوس شمشیر رخشان بختک
 مقابل بے آن شیر لشکر سپاہ
 دتن پان دا رتھ بڈری یا بے خون
 بے فتح و ظفر گو رواں بازگشت

رداں برونٹھ تس دڑاے یار ایں دین
 بیٹھ کنو پکن اے سا جل سپاہ
 پیٹھ نیمہ تھر سٹھ پیوٹ بر زمین
 سپاہو سہ ڈیشٹھ وڈو کھ زار زار
 دتن چاک جامن بڑاری وڈون
 زچہن تر اودھ از سرکیانی کلاه
 سہ قرطاس پیوٹ وچھکھ سرنگون
 ازاں پس ملکھ سہ ازاں خون و خاک
 وڈن اُس سہ دھت طہاس شاہ
 گنیز کرن فوج تے نالہ زار
 بڑاری وڈن اُسو، اے پہلون
 پہ کیاہ آسمان ژٹے کورٹے برضا
 ہمیشہ بھین آسمان پشت خم
 دریغا جہاندار قرطاس شاہ
 مے کیاہ و مہ فی چھ میٹھ تخت شاہکار
 مے داماد اوسم شبن لالہ کون
 گزہم ناگزہن و مہ فی چو پروانہ داغ
 کرن نوچہ سہ اُس از بہر شوعے
 پرستار گان نوچہ سارے کران
 بیگبار وڈھ عمر نیرنگ ساز

کوار کھ نامدارس سہٹھا آفرین
 وچھکھ کشتہ گوشت سہ قرطاس شاہ
 بنیم نیمہ روز کھ گرس پیٹھ برین
 زمرکب پتھر پیو و سہٹھ شہریار
 وڈون، خاک بر سر بہ خاری وڈون
 سپن شور گریر در ایوان شاہ
 دنیہ گتو تس، ہمہ غرق خون
 چھو لکھ سورے از مشک کو نور پاک
 بر سر بردن اُس خاک سپاہ
 کڈن موے، روین کرن بہر فگار
 دریغا ژوٹھ کڈن تر سروروان
 دغائی ژٹے کرنے بجایے وفا
 پتھس شہریارس کوژن میٹھ برقم
 دریغا سہ سالار لشکر پناہ
 وڈون آسہ یس تخت بے تاجدار
 سہ خمہ رشید میونے سپن سرنگون
 پتھر پیو و سہٹھ میون روشن چراغ
 ژٹن اُس رے و کڈن اُس موے
 بنزدیک طہاس زاری کران
 زنانہ اندر گوٹھ دستاں نواز

گھنیزا سے ہر شہر یار سے پسند
 وڈنڈا میں اس میں شاہ سے عزیز
 یوں سے ہوا اسی نے تم سے قرار
 تھے پاٹھو بو عمر نو حیدر کران
 وڈن بے پتھے پاٹھو تا نیم شب
 نیر درائے ساری ز پر دہ سراے
 رواں آو طہاس بگیاں بزار
 کوڑن گر یہ ہوڑن تم کو از دید خون
 ازاں پس نیر در او طہاس شاہ
 تہا می سپرو آرمید بختاب
 ازاں پس تہندو جاوہ اسباب رخت
 سہ قرطاس کشتہ تلمن از زہین
 کرین ریسماں تس کوڑن سرنگون
 تھوون لات شاندس پیٹھن تس و بال
 سہ شمشیر زہین، کلاہ و کمر
 تہی پاسداراں ہزاراں ہزار
 کرکھ کرکھ عمر تس کہ ایمرد داہ
 دوپکھ توڑ عمر تس کہ اے اوٹھن
 پر چھس ذراست از حکیم طہاس شاہ
 سہ دزد دلاور بے زانن ہنمے

گئیس مسیر از جوڑ چھرنج بلند
 پسند اوس تس میٹون ناز و تمپیز
 پر اس تس تس روز و شب در گیار
 ہنے مرثیا شہر یار سے پران
 تھکتھ روڈی ساری کرکھ بستہ لب
 پیے خاب گئے تم بے آرام جاے
 ببالین قرطاس بے روزگار
 بچھس پیٹھ کرکھ پر دیے نپلگون
 پکن کو سوہیے بستہ خاب گاہ
 سبک و وٹھ سہ عمر امیہ شتاب
 بگرا نسا پر یم چیز اس بے سخت
 ز سوراخ کرکھ تس بپاے و سرن
 او میزاں کوڑن سہ بے حکم سوٹون
 کہ یانے اھی کوڑمتن چھس پر حال
 تہ سورے تلمن در او فورن نیر
 تھکتھ شور و شر ہر طرف گیر و دار
 بچھکھ کس پکن در میان سپاہ
 سہ سستین کرکھ توہو بے نرمی خون
 و چھن شاید عمر امیہ براہ
 رٹن تے کرکھ بستہ آن ہنمے

بہو توہی پنینہ جاپہ وودنی برقرار
 گوہ دنی ہے وچھن عمر دستاں غاے
 یہ یا مٹھہ دوپین کو مہ نیرتہ شتاب
 پرن اسیو تم نامہ اراں نیمہ از
 دوپیکھ عمرن اس ماحیرا سر بسر
 ییلے بوز یاروتشدے کلام
 سپن ناخوش آنسورہ بو تراب
 چھنے جان مودس اذا دین مرہ
 دبار کرکھ یقینہ زانہ وودنی یہ کار
 رواں عمر عیار گو شہر مگین
 سبکتر ورن جاپہ یہ ساعلی
 شتاباں پکن کو بسا جل سپاہ
 بے یا مٹھہ ان تام کر موہ شہار
 مے روستے کرکھ یقینہ جینش ز جاع
 پکن دوت در لشکر بو تراب
 سپینو فارغ از فرض تم سرفراز
 کو روم کیاسے از راتھ رنگ و ہنر
 ازپن کار گئے در تعجب تمام
 دوپن تس یہ کار اکور مٹھہ ناصواب
 مگر چھکھ نر اپن کار گو مت کرکھ
 شو نکھتہ یقینہ کاشہ مارہن زہنہار
 دوپن کرکھ یقینہ کار بعد ازپن
 نیر در او فورن بے پیش علی
 اندر زاو بے واپہ در بار گاہ

ابو المعین تہ مالک اشتر شد ما دان جنگس مثر

دشمنس ز رسمہ بہناو نہ تہ د طرفانہ جنگس مثر فوج کشیر مار گزھن
 ییلے صبحنس ہر شنباب پوش
 نمایاں سپن از شبستان دوش
 ز شنباب خلعت وولن پر ز نور
 نمایاں جہاں ہمو شنباب سکو
 سپینو جمع گردان شنباب پوش
 سپن در تعجب سہ طہاس شاہ
 کوون دور راتک لباس سومور
 فلک نوں ز مہر جہانتاب سکو
 ز دربار طہاس دوختہ سخت جوش
 بکوئسار دیوٹھکھ سہ قطاس شاہ

تهنه رخت و اسباب نیوشت تمام
 دین اوس طہماس بد روزگار
 مکرلات اوزدو گوشت ابرس
 ہنگ کوڑمتن آسہ لاتن یہ کار
 یہ ککو نیوشتن زور اسباب و رخت
 دو پیکھ باہنیو پچھے یہ کار پری
 اڈو دوپ بلا شکھ چھ اپس کار دیو
 رواں عمر عیار پنے کوڑ قیام
 ازاں پس کوڑن غرض ایشہ ہار
 یہ کار اتیس نش چھنے کینہہ عجیب
 پرو حمد بے حد بے سویے رالہ
 دو پیکھ شہریان چھنے سرسری
 مئے کینہہ چھمنہ طقمہ بنیرنگ رنگ
 در اول کرو کار قرطاس شاہ
 تمو دفن قرطاس کوڑ زیر خاک
 سپن فارغ از کار قرطاس شاہ
 رواں و و متھو دلیران سائل دیار
 پکن دراپ لشکر چو سائلاب سخت
 زمسار نال سمندان تیسز
 ہمہ خاک سائل سپنو بیختہ
 سمند

گلاہ و کمر، تیغ زپس نیام
 و نوکیاہ چھنے کائنبہ کوڑمت یہ کار
 نوک چھس یہ بد حال کوڑمت ابرس
 اویزاں یہ ککو کوڑ نکو نسا و خسار
 یہ قرطاس ککو تل ز زپنہ سخت
 یہ حرفتہ تمو کر دپس داوری
 و نن بے پچھے پائٹو بہتان وریو
 کوڑن شہر یارس دسا و سلام
 یہ گو کسترین کار عمر عیار
 معاذ اللہ از مکر دزد عسب
 کہ از راحتہ مار تھ زھنن نہ یہ شاہ
 چھہ برحق و نن صائم بربری
 چھنے چار کینہہ اٹھہ اندر غار جنگ
 ازاں پس مئے نیون چھہ در زنگاہ
 زبس نامدادو ککو کھ چاک چاک
 کوڑن حکم پیرن بمادان سپاہ
 سپنو برسمندان سرکش سوار
 زپس از گرامی سپنو لختہ لخت
 زپنن ستن کو بہ تن ریز ریز
 ہمہ تائبہ تحت ترا ریختہ

سپاہِ ساجل، سپاہِ دین
 صف آرا سپہ از دُجائبِ سپاہ
 سپہر لشکر آمادہ بر کارزار
 سوارانِ گردانِ ساجل ز دین
 دلاور جوانا چو خونخوار بے
 لہ دین چرخ و جولاں بہ نورِ دگاہ
 دوپٹ شیر زنِ مقابل بچھس
 بچھس سے کڈن یا مِ شمشیر تیز
 وچھتہ نیز میوئے بہنگامِ جنگ
 مے سستین چھنے آسائشِ محال
 بچھس درامت و ذکینِ مآدانِ کین
 چھوے کائہ دلاور سہ نیرن ہیر
 چھ کتھ جاپہ و ذکین یو وک شیر مرد
 تہ کوٹ گو دلاور یو وک رزمِ خواہ
 غرض چھم مقابل سہ نیرن مے سستو
 ہنگم زن مے تس سستو چھم ننگِ عار
 بچھس بہرِ قرطاس و ازوٹ کوٹ

سپہو جمع ساری بہ مآدانِ کین
 طرف ہا کر کتھ بستہ ہر سو بہ راہ
 مآدانِ کین در اے جنگی سوار
 نیر در او جنگس پُر از خشم و کین
 دزن ہچو آتش، گزبان ہچو ابر
 بجولاں کوڑن رو بہ مآدانِ سپاہ
 پناہ دلیرانِ ساجل بچھس
 زن شیر و آذر چھ راہ گریز
 دہا ہتھ چھ دم پھٹو گڑھن خارنگ
 کماں گوشہ سستین دس گوشمال
 ترسن میا نہ لرزے چھے و ذکین
 مے سستین کھپن بوزی حقن موہن
 کر گردانِ ساجل و دآون چو گرد
 کہ یتمو ماری حقن زن قرطاس
 درپ دشت امروز پھیرن مے سستو
 و لیکن دس چھم تسندے غبار
 جگر چھم مے زھینومت پُر از خوٹ کوٹ

لہ امہ شارک دویم ہیر او دس کرختہ لی کھنہ۔ چھاپ چھ پتھ کتھ سست
 بجولاں کرین لافِ مردی عیان

چو آئیں ہمیں وہ فی تہذیب انتقام
 ابو المعجّنّس کو سہ ناریہ بکوش
 دین جہیہ سمندس زبسن پُر دلی
 روان دراو مابکت سپہدار دین
 چھٹے از مسیٰ فی نوبت دریں رزم گاہ
 کہ دیروز انوارِ محو بیہ ژئیے بجنگ
 کہ فی چھم مے مردی پینو آشکار
 ابو المعجّنّس دوپس اے پہلوان
 مگر بیے چھ لایم کرون کارزار
 ہنسکہ زن بے نیرس و ذکین شتاب
 اجازتہ ترم اے جہاں پہلوان
 بے وہ فی ذاتہ پھیرتہ بفتح و ظفر
 پے یامتہ دوپن کر کوڈن ہمجو باد
 کرن کرکھتس اے سوار خشتنگ
 مے ستین بسیرین بے شیران نر
 ژئیے کیاہ کام اے دریں کارزار
 وں دراے بے و ذکین چو شیر زیان
 پے بوڑتہ پے شور آو مے ساہلی
 رواں تل ابو المعجّنّس مے سنان
 رتمو اکھ اکس نیز بازی کرکھ
 بزن تمھو سہندے خوئے ماداں تمام
 سپن تام استاد کورنس خرّوش
 پکن گو پیے جنگ اں ساہلی
 دوپن تس کہ اے پہلوان گزین
 پینو ماوہ مردی بساہل سپاہ
 مے امروز انوارِ محو چھم بہر جنگ
 بے پیش سپہدار دل دل سوار
 و ن چھکھ ژ بے حق بروشنروان
 بے امو پہلوان کورنس خاسکار
 یہ دشمن دیم پیو اوس مین داب
 ہنمے بے کرن کشتہ تے بیروان
 ازاں پس تے نیر اکیل نامور
 گرتہ صحتہ پیو بے اں دشمن بے نژاد
 دوپے کورٹے نیرن بمادان جنگ
 پیم کیاہ ژئیے ہیوہرواہ اندر نظر
 بے کورخصس توے و ذکینس خاسکار
 چھ کینہہ ہنر کر مے نش سمے عیان
 کوڈن راس نیز زبس پُر دلی
 بجلدی گربس تیز تر وون عسان
 بمادان کپس ترکت ازی کرکھ

دیکھ اکھ اکس نیز ہا بے درنگ
 ز جنگی بمادان گیتو گرم خیز
 زوٹکھ فرش خاک از سُم تا زیان
 دُون تم بر رختہ تیر خفتاں گدا
 کزن حلقہ دہ بار با ہمہ گر
 سنا نہا ز بس کشمکش خم پیو
 ز چنکھ نیز ترا دختہ پختہ بر زمین
 کڈکھ اکھ اکس ضرب شمشیر
 سراغام بوا المعجن بے دریغ
 برابر دُنیہ پیو در سپر
 ز پر کار گئے از دُجانب بکون
 پیشے ساعلی پیو دراں پہنشت
 بکن گو پیشہ سپہدار دین
 رواں دراو تالک میل نامدار
 میوتن روخصتہ از شاہ مرداں قلی
 کھستہ بر سر خنک آتش نژاد
 گوشت غرق فولاد سدا ہم
 کلس پیچہ کھوٹہ خود رؤمی نگار
 ولبتہ خاصہ خفتان فولاد اوس
 ولبتہ تھتہ پیچن جوشن زر نگار

کرکھ ریز ہا در دل خار سنگ
 وزن اکھ اکس تم سنا نہا بے تیز
 دیکھ نیز برو برو کنار و میان
 وہ تھن بے ز خود و سنا نہا شرار
 کزن اُسو رد نیز ہا از سپر
 ز جنگی ز بس خشم در ہم سپر
 کجکھ تیز شمشیر از خشم و کین
 ڈبختہ گئے بے غار اندر وں شیر
 کوڈن بر سر ساعلی ضرب تیغ
 سرو پیو ہیختہ بلو کہ پشت و کمر
 سپن ساعلی بست با خاک خون
 ابوا المعجن گرد گو باز گشت
 سپن خوش سہ حمید رشہ مؤمنین
 بمادان کس از پیے کار دار
 پکن دراو چوں رستم زابلی
 سہ گر نار ژاپن، وڈن ہچو باد
 تمس بو ز ظاہر بجز چشم و سُم
 جرجتہ اُس از گوہر دشا ہوا
 دوپکھ زن دویم گرد میلاد اوس
 بے عینی گوشت ہچو اسفند یار

گر بس پیچھے رہی تھی فیلتن ہچھو کوہ
 حمال کبھی تیغ ہندی بدوش
 اے ولولے مالک نامدار
 بگردان ساجل کوڑن نار سخت
 ہنے مالک اشتہر گرد چھس
 بچھس مے ٹلن کوہ رندان شکاف
 میلے میٹا نہ کوہ رزک و چھن ولولا
 ہنک نہ نیز گردان بھولاں کرن
 سنانس مے چھم خونہ چی پرورش
 اگر دن کڈن تیغ رخشاں برق
 ہر یا مٹھ کڈن تیغ تیز از نیام
 پیٹم تروٹھ کر کوہ یا فیل مست
 کڈن تیر در چہم چاہی کمان
 کرن راس یا مٹھ بچھس خدنگ
 بچھس تروٹھ اس تاب داد کمند
 نہ کائہ شیر جنگی نہ کائہ فیل نر
 چھ کتہ مے نشین شیر چرخ برین
 ہنے وڈی کینس آشکار و نہہان
 ہنک آسہ لشکر ہزاراں ہزار
 چھوے وڈی کینس کائہ یارب جنگ

گراں کوہ رز آہن مبلتہ باشکوہ
 ریشٹھ نیز در دس زہر آبجوش
 پکن دوت در غر صہ یے کارزار
 کر اے رزم سازان برگشتہ سخت
 پٹنگ زیاں، مت اڈور بہر چھس
 کڈن زیر تخت ترا کوہ قاف
 اڈن کوہ ابر زہرے زلزلہ
 فلک بر سر نیز گردان کرن
 جگہ دوسپنہ چھنے امو سبب خوش
 کرن عالمًا خوش اند غرق
 زہر مٹھ شیر و اڈور گزھن در کُنام
 کر کہ دھو شوے از کوہ رز با خاکست
 ستارہ سوکھ تا بہفت آسمان
 زہر مٹھ جگر خوش گزھن خارنگ
 مے بہرام والن ز اوج مبلتہ
 مے نشین پیہ بمادان وڈی کینس
 کرن زیر پا ہچھو گاؤ زہین
 گوشت شور میونے بملک و جہان
 بچھس بس گئے با ہزاراں شوار
 سہ نیرن بجنگ ولور پلنگ

وُن مین پوز چھا دیا چھا خلاف
 نمبر دراو از پردیے قلب گاہ
 گرس پیچھ کھسختہ کوہ زن پیمان
 ییلے دوت نزدیک کھڑا واپس
 بشور آو سے مالکت تیغ زن
 لگاؤن بہ پہلو بہ اس ساجلی
 پتھر پو سر ساجلی بر زمین
 سپن شور در ساجلی سپاہ
 زہے پہلوانان ملک عرب
 یہ چھ پہلوانا قومی نامور
 اکھا زہد تھاوے نہ ساجلی سپاہ
 دلیر و دلاور پلنگ سپاہ
 دلیر و پستہ در کار نزار
 زھنن مارو حقن پار کرکوش تیغ
 پتھس آفتس ستر کس پیہ بسر
 چھ اکھا اکو سیدے کھو تر پیمے نامدا
 امس ستر نیرن بمادان جنگ
 مگر دراو نے کیشہ بمادان کپن

گزھس پانہ مولوم لاف وگدان
 رواں پہلوانا زساجلی سپاہ
 تنوور سوارا چو فیل دمان
 پکن دراو مانند آذر کشپ
 مہر تہر زباں یام، کرہے سوخن
 گدپن تیغ براں چو برق جلی
 دہیمہ کوڑن کس بیک ضرب کپن
 اکے ضرب سیتین کوڑن سے تباہ
 وچھاں اکھا اکس کن سپن ورجب
 کوڑن گھنٹو ہوتکچہ باہمہ گر
 یہ کر سارہے شیر مردن تباہ
 دلاور یہوے بوساجلی سپاہ
 دلاور یہوے بوساجلی دیار
 دہیمہ اکے ضرب کرکوش بہ تیغ
 وں کس چھو دلاور درپس بوموہر
 دلاور چھ پیم تازیانی سوار
 لے چھ کس طاقتہ ایدر زمردان جنگ
 اکھا از دلیران ساجلی زمین

تہ ییلہ مالکن زون سا جل سپاہ
 زواں وہ تھ پتھر مالکت نامور
 کوڑن وارہ تس زین تنگ و لگام
 کوڑن تیز سے جنگ آتش نژاد
 پکن دراو مانند ابر سپاہ
 یون بردہ تھ تس یس اکھا بو زمرہ
 کوڑن قلبس اندر بیار ستیخز
 متیوت سے چوں تشہ شیر زیاں
 لگوون اکے ضرب تھو بر علم
 تہ ڈپشتہ سے طہاس کو یتر نژاد
 بباری مہ زانو پہ جنگ گوان
 کرو حملہ ساری سپاہ بیدریغ
 سیکہ ہنگی وڑھ سہ لشکر جاے
 تیلکھ ہر طرف گھر زہ تیغ و تہ
 لہ جہاں پہلوان مالکت نامدار
 کوڑن سہ رہ متھن بگھر زہ گران
 تہ تہو مارن ز سا جل سپاہ
 گئے مے کٹن تیغ فولاد اوس

وں کاشہ نیرنے اندر پں رزم گاہ
 کرپن اشقرس تھو سداپا نظر
 دژن جیچہ براں ابرش تیز گام
 دژن نالہ سستین سہ ماواں بباد
 دماں ڈاو در قلب سا جل سپاہ
 وڈاؤن تھس اوس مانند گرد
 سہیٹا نامور مارن از تیغ تیز
 پکن دوت پیشہ درفش کیان
 دہیمہ کرپن سہ سے علم یک قلم
 کرپن کرکچہ بر نامداراں بلند
 کرپو سارپے مار میٹھ پہلوان
 زہیون اپں دلاور بگھر زہ تیغ
 زمپنس ہمہ کوہہ در لہز آے
 روٹکھ در میاں مالکت نامور
 کرن حملہ بو از ہمپن و یسار
 دگن بو سرو برز جنگ آوران
 سپنہ بستہ تس پیچہ گذر گاہ وراہ
 کرن رزم سازن سہ بوہ بباد اوس

لہ امہ چھاپ سپہر متہ شار کین لفظن آہ شیر ڈاڑے کرپن

کرن نیز سپتو اوس سنگن شگاف
 دلیرن اندر مالک رزم ساز
 مله ز بس غول کورن جباری اندر
 روان کرشمه بو تر ابن نظر
 کریمه خلقه تن پیچھ ہزاراں سپاہ
 دین نام بو المعجّنس، اے سوار
 ہزاراں سپاہان ساجل زمین
 کدن کر بمانشد پراں عقاب
 بنیرے پتے با سپاہان دین
 رواں دراو بو المعجّن شیر زور
 و چھن مالک اندر میان سپاہ
 ہے مالکس پیچھ ہزاراں سوار
 بیبار بو المعجّن مل سنان
 تکیو ہیتو از نیز شیراں زمین
 کورن نیز گرداں چپ وراس سخت
 ورن اوس شیرن بشمشیر تیز
 بیبار سالار خیمہ کشاے
 پکن دراے ساری سپاہان دین

تکیختہ بو سوارن رنوں بے خلاف
 کرن بو چو شیر زیاں ترکت از
 سپن خونہ درمی یاسہ مودان کین
 و چھن درمیاں مالک نامور
 کرن جنگ با مالک رزم خواہ
 کئے رنوں چھ مالک کرن کارزار
 چھ آہتر اوس پیچھ پیے جنگ کین
 بامداد مالک شتاباں شتاب
 و واون بیک حملہ ساجل زمین
 کریمہ پیچھ پیو بنزدیک مالک بقور
 بجوہ رن و واون تہمن ہچو کاہ
 تکیختہ گورن خنجدیمین ویسار
 کورن حملہ تہمیک زکب و عنان
 رنوں ہیتو از تیغ مردان کین
 تھن بو سوارن کرن لختہ لخت
 کریم سان اوسکھ کرن ریمیز
 و و تھتہ آو نامداراں زجاے
 برکتہ دیت کچہ بالشکر مؤمنین

تملکھ دیشہ بزن ہر طرف بر سپاہ
 ز بس خشم سالار دین گو بشور
 سپن زلزلہ از زہیں تا بہ ماہ
 ہرے زم گرہو کھو بزمیر سوار
 ازاں پس کڈن ذو الفقار جلی
 زٹن بو آ کے ضربہ اکھ بہتہ سوار
 سوہ شمشیر دیشہ زٹن بے پٹنگ
 تھتے جاسی از گشتہاں خو سپن
 بیہتہ کنو سہ مالک چو فیل دماں
 کوڑن ریز سنگن گراں گوہر دستو
 زٹن بو بکف گوہر سنگن عماد
 بیہتہ کنو ابوالعجین از خشم و کین
 سوارس زٹن سہ گرس سان اوس
 بنیز ہزاراں بگرہا ز ٹرن
 تچن گرد ساجل سپاہن بہ تیغ
 پھتے پاٹھو ساری سپاہن دین
 کرن اسمو بیواہ جنگ و ستیز
 ز ہر دو طرف اسمو جنگن سپاہ
 دین گوہر بے لاپنے بے شمار
 وڈن چوں ملخ از کما نہا خدنگ

جہاں غائب گو در غمبار سپاہ
 کوہن ناہیہ حیدری تھو بزور
 فراواں تباہ گئے ز ساجل سپاہ
 سوارین گرہن سان گو تاہ مار
 ز ٹٹو ہیشتر سوہے لشکر ساجلی
 بیک حملہ سائن کرن تاہ مار
 گرنہن دم پھٹو آ بس اندر بے ہنگ
 سہ ماوان ساجل شفق کوں سپن
 نہن تے ڈہن بو زہین و زمان
 کوہن پھٹ کر تھو بندے لہر دستو
 بہر سو کرن بو طرفہا بباد
 زٹن بو بٹمشیر براں زہین
 کرن ہر د با خاک یکسان اوس
 فراواں بٹمشیر سہا ز ٹرن
 ہزاراں کرن گشتہاں تم بیدریغ
 گمٹو گرم در جنگ با مشرکین
 ہئے اوس بر پا گوشت رستخیز
 گمٹو اسمو از ہر د سو کپنہ خواہ
 پیون نیز خنجر ہزاراں ہزار
 پتتم سوختہ چو باراں و سن بیدنگ

ز بس کشمگی از دُجائب سپاہ
 سروست و پائین شمار اوس نے
 تھے موجزن خونہ سلاب گو
 کبوتر غرق دوشوے طرف در قتال
 یلے زن پہ جام زبر جد رواق
 شب تیر غالب سپن بر نہار
 رواں گئے جدا از دُجائب سپاہ
 بخز گاہ شاہی سپہدار دین
 اونکھ خان پاپکیز، نان و طعام
 ازاں پس خبر ڈھانڈکھ اذ مخبران
 کوڑکھ غرض اے سرور مؤمنین
 پہ بوز تھ سہ حیدر سپن اشکبار
 دو پیچھ شاہ مردان اے سروران
 پچھہ یام بر جنگ نیرن سوار
 کرو کیا ز لشکر پیروز اُسو تباہ
 ہئے زور سالار شمشیر زن
 گوہ ڈنی مالکت نامور بے خلاف
 دویم سے ابوالمعین نامدار
 سیوم سپر ز نہار خوار دلیر
 چہارم سے سیاف جنگی پینگ

کہ انبار ہا کھتو پیٹھس پیٹھ سپاہ
 بحر کشمگیں رہنگدار اوس نے
 کہ تالاب خوں، سمجھو گرداب گو
 کزن تھتھ دوہس اُسو جنگ جدال
 و سھتھ بر زہیں پیور فیروز طاق
 پُر از خوں سپن آہماش رکنار
 ہئے پرتھ اکھاہ گو بہ آرام گاہ
 گزھتھ بیٹھ باسور ان گزین
 سپر فارغ از خود دنی ہا تمام
 کہ کیتیا سپن گشتہ از مؤمنان
 سپن کم ز ساس از سپاہان دین
 دوڑکھ نامدار و سھٹا زار زار
 توہی چھو دلیران جنگ آوران
 سپاہن ڈپو پینہ کرن کار زار
 اُسے کیاہ چھ حاجت پچند سپاہ
 تہ بیٹھ چھس پو پو نریم بہ اپ جلشن
 نٹن تھ سہدے گوہ رز نشہ کوہ قاف
 بنیز کڈن یس چھ سنگن شرار
 سنگن تس نشن الاماں نر شیر
 چھ کیاہ ایحتیاج از سپاہان جنگ

میری سپاہ از پیے جنگ و کین
 پہن توفان اندر چھٹن پڑن ترم سوار
 دین یختہ جا پیم پانزہ آسن جنگ
 دوپس نامدارو بروشن دلی
 دیتھ مشور ات بروشن ہنم
 چھ اُسو چانی تابیا ہمہ نامور
 ہننگر آسہ درمیاد یا آسہ نار
 درپ گفنگ پئی بہ آرام و خاب
 بیستہ کینوسہ طہاس بروزگار
 سمجھتہ آے گردان ساجل نہین
 مکون اوکھ خان رنگین طراز
 پکن و اتو فریاد خاں سپاہ
 سپاہن ساجل درپ کارزار
 ہنکے دست و پائین شمارا چھٹے
 کرکھ نے پڑ کینہ چار اے نامور
 یہ بوزتھ سہ طہاس دل تنگ گو
 دوپن نامدارن کن اے سروران
 ورنو مشور اکینہ بتدبیر و رے
 کرو چار کینترھا درپ داوری
 پشیر ژباں حیدر نامدار

گزھن کشتہ نائق سپاہن دین
 دین عالمہ در دم ذوالفقار
 چھ کینہہ احتیاج از سپاہن جنگ
 ژے چھ مرحبا! شاہ مران علی
 یہ تدبیر پیو سارے دل پذیر
 یہ کینترھا کرکھ حکم مانو بسر
 بنیا پھیرن آسہ پوت ان کاڈا
 سپن محود ذکر حق بو تراب
 سوسے خیمہ گو از صف کارڈا
 ہر گاہ طہاس بے داد و دین
 سپن فارغ از خود دینی سروران
 کہ شاما یہ ساجل زپس گو تباد
 سپن کشتہ امروز پنجاب ہزار
 گرین رودت کاٹھہ گڈارا چھٹے
 ہنکے ملک ساجل گزھن ہی مختہر
 زو حشت دوس ہوش از رنگ گو
 انپن غم دلس پیوم بار برگران
 ہننگر چھو درپ جنگ تو ہر سناے
 کہ آساں میرا نو یہ جنگ آوری
 پ ساجل چھ امت پیے کارزار

بے بازی بہ زانو اُپس سیمو جنگ
 وئے کیشہ بہ ساجل روٹن نے قرار
 ہنگہ زن بساجل یہ ٹھہراو پے
 ہنگہ نیز میٹھ جاوہ برپا کرشہ
 کے قطر دنی کہیں چھپم از مخاب
 ہنمے روڈس اندر چھٹے جایے گریز
 روان نامارا کلامون بنام
 دوپن شہر یارس ٹٹے کیاہ چھٹے ٹھان
 زحید رکرن یوت چھکھ قیل قال
 ٹٹے کیاہ یوت چھٹے داب تھر سٹند پوٹ
 مے سیتین و ترہ ساس جنگی سوار
 پر از خوئے ہمہ دشت مادن کرن
 زبٹھتہ آئے تھر سٹند سر از رزم گاہ
 قسم چھم مے از شاہ فرخند تخت
 قسم چھم ز مہر و ز تابند ماہ
 بے آماد پینس بہ جنگ و جدل
 ہنمے چھمہ توٹ تام مژدن کمر
 یہ بوڑھتہ سپہدار ساجل زمین
 دوپن تس ہنگہ زن یہ کارا کرکھ
 دے سر ازازی بہ تکپن و صباہ

نگاہین بسر اژدہا و نہنگ
 اسے پیٹھتہ یہ عالم کوڑن سپر و تار
 درپن ملک چھار و زنس ساڈی جاے
 خرابی ثرانا ثریا کرشہ
 چھٹے مشکل کرشہ سیم یام درجیاہ آب
 چھٹے مشکل ز بیسلہ داتہ سالاہ تیز
 دراں اوٹجن آو اندر کلام
 کھوڑن یوت چھکھ از علی ہر زمان
 سہ حیدر مے چھم نے یون خیال
 تیشہ بہم چھکھ مرہ زوٹھٹے پوٹ
 پر شبحوں دس از کرکس تار و مار
 سہ حیدر بیک ضرب بیجاں کرن
 اویراں کرن مے بدر گاہ شاہ
 قسم چھم مے از افسر و تاج و تخت
 قسم چھم بروز و شبان سیاہ
 بے ہرگز کرے نہ اٹھ اندر بدل
 بے یوت تانٹھ آئن نہ زوٹھٹے سر
 سپن خوش سپہدارس کوڑن آفرین
 ہنمے میٹھتہ بسنگ گزارا کرکھ
 ز گنج و شمشیر تاج و تخت و گلاہ

سچھے کیئہ نہ ز مال حاجت نہ تنگ
 ز مال ہم سہ فرازی دے
 یہ بوڑھے کلاہون کمر بستہ دراو
 دراں او نچمن عمر عیار اوس
 ز کار کلاہون خبر دار گو
 کورن از کلاہون سوعے قصہ یاد
 ابن سیر تو ترہ ساس جھنگی سوار
 یہ بوڑھے سہ شاہ ولایت ماب
 سبکتر کرن نامہ دارن خبر
 کہ شبنو پیچہ دشمنن کدو سپاہ
 دوپس مالکن اے سپہدارین
 ڈیوہہ وار بر نریش آرام گاہ
 ہر چھس بس گئے زون دریں کارزار
 دلاور نہ نیرو چو شیر و پنگ
 ہنگ زون کلاہون بنہ جاتور
 ہنگ زون در آں دم کرم کاہلی
 پیوست چھس تے در سہ افکنڈگی
 سرو ترک مالک زھینن آں زماں
 پیوستھ روز خصمہ از حیدر نامدار
 مگر تھن یو بے ہم ز لشکر پناہ
 یہ کیشرہا دیکھتی دے بے دنگ
 یہ بیہ لشکر و کج کلاہی دے
 کرن جمع لشکر ز بس توش و تاو
 چو خرگوش در غاب ہشیار اوس
 شتاہاں سوعے شیر جبار گو
 کہ شبنو پیچہ اوسے بد نژاد
 بہرہہ بے خبر چھکھ تہا اینا مار
 کمر بستہ تھو دوڑھے ز بس خشم تاب
 کرو بستہ بز جھنگ دشمنن کمر
 کرو بستہ خفتان خود و کلاہ
 پھنے چون حاجت دریں جھنگ دین
 مے نش کیا چھہ ہم خار ماہ سپا
 دوہم گرد بو المعجن نامدار
 کرو دشمنن پیچہ گذر گاہ تنگ
 بیک تیر ہارھے زھنس بال و پر
 یہ اوسم نہ نادانی و حباہلی
 و چھن چھسہ تے کن ز شرمندگی
 ہنگ زون تے پیچہ آہ بے بد گاہ
 پکن دراے دو شوے دلاور سوار
 کلاہون یون تو بے ہا سپاہ

پکن کوسه مایک چو خون تشنه شیر
 چھ اکھ وڈی کنس اپ شب تیر د تار
 یون وڈی کنس کانہ چھنے در نظر
 آیا سرور ا مینون گفت بوز
 یا منھ زٹن گھر ز آہن بہشت
 ہنگہ پشت آسم زٹے ہیوہ نامدار
 برونہ کز کز کھ گھر ہرستین شاہ
 ازاں پس ٹلن سے عومود گران
 ہیشٹن مار فی آں لشکر بد نژاد
 گئے بوز چھنی کز کرن حملہ سخت
 ہزاراں کز کشتہ رتم بید ریغ
 ہزاراں کز کز پست یکساں خاک
 پتے تس ابوا المعجن نامدار
 زٹن بر سوارن یسار ویمین
 رواں سے کلاہون سپن کسہ خواہ
 سپن لشکر از ہر طرف گرم خیز
 سیاہ او بر کھوت بر فلک از غبار
 ترہن ساسن آذر ز گرد و لیر
 کز جٹکون اسو زیر و زبر
 سیاہ کلاہون در آں دشت خون

دوین تمکو ابوا المعجنس لے دلیر
 دویم چھ ہوا تیر گرد و غبار
 کرو کچھ کنن جنگ با کینہ ویر
 بد نبال من ترے خبردار روز
 تر روزم ز دشمن کھسان پشت
 مے پروا چھنے از ہزاراں سوار
 تر پستی کز وڈا اکھ بغیر سپاہ
 کز بستی تمکو راہ جنگ آوران
 کز فی ہشتون ہر سو سپاہاں بہاد
 گئے سو بے چپ بوز کرن لخت لخت
 سروتن جہا بوز کرن سے زیغ
 سپن تو د موعردن بدشت و خاک
 کڈن بوشمشیر شیرن دہار
 کوڑن خونہ گرداب سا جل زمین
 کوڑن حکم یکبارگی بر سپاہ
 ٹلکھ گھر ز خنجر سناہاے تیز
 کز خونہ بارش چو ابر بہار
 چھ زن زمس اندر ز خون تشنه شیر
 بہ گھر ز و پمیز بہ تیغ و تبر
 زٹن اکھ اکس پیچہ پیون نیکون

گزیزن اوس مارک چو غزنہ شیر
 صدف قلبس اندر گزہتہ پوچو باد
 دوپن تم پوچو چھکھ امیر سپاہ
 ملن کھ رہو حقود تازہ بر جد رواق
 دوستی کوڈن تس رتھے ضرب سخت
 پتھر پوچو کلاہون بخاک سپاہ
 تہ پتھر پوچو سپاہ کلاہون گرد
 ترلاں گئے چو زمہ زہیم پلنگ
 زبالا کون سرکشن اوس زیر
 وچھن تم کلاہون وارڈون ہزار
 کلس چھس توے خسروانی کلاہ
 کوڈن بر کلاہ کلاہون طراق
 کلاہون گرس سان کو لختہ لخت
 سپینو غرق خوش اندر تس کلاہ
 گزیزاں سپینو تم ز دشت نبود
 تمن روڈنے کینہہ تر یارے جنگ

ہمہ رخت، اسباب، اسباب

زھنکھ تر اوچہ اسلامین کیت

شہنشاہ ساحل زمین سندھ نامہ دہن بادشاہن

جند ناو۔ ہمر عیار سنز عیاری۔ طہماس شہن پانہ مقابلہ کوڈ
 نیون تہ خاور زمین پچ فیروز تخت مسند ساحل زمین
 وامتہ شاہ ولایت حضرت علی یس نش وائن

وین بی چھ دانہ روشن روان
 پکن درے دوشوے تیمے نامدار
 روان بو ترابن بہ عقل و ہمنر
 چھ سہل کار اپہ شجخوں کرن
 مہ طہاس کیا زانہ اپں رسم وراہ
 پیلے زن سہ مارک جہاں پہلوان
 کلاہون ہے پچھ پیے کارزار
 دوپن پیر سیافس اے نامور
 شب تیر عالم دگر کون کون
 تھی کدو مے پچھ بر شجخوں سپاہ

کینس کیر لشکر تباہ و بباد
 ز دشمن تر کہ ہوش در جنگ و کین
 بہ طوفان دمن لشکر بد گمان
 پکن گو سہیہ سہ جلائی سپاہ
 پیہمتراکھ اکس پیچہ بہ مثل دواب
 پیہمتروست در خاب بے اختیار
 سہ چھکھ دشمن ہر شیخو کوست
 توے اسوبے غم شو نیکھتہ بے زوال
 کوڑن یک قلم ناپیہ حیدری
 سہ شیر مردن سپن زوہ ہر آب
 نہ عقل و نہ ہوش ز خود رفتگان
 کھوہ دن منز کرکھ جے موز و کلاہ
 زھنیکھ نالو پا چاہ تے چمخران
 سپنوتنگ نابستہ اسپن سوار
 کرہن پیو تکیہ باجمہر گر ریز ریز
 سہ پانہ وانی کوڑکھ تختہ لخت
 چو باران پیون خنجر از آسمان
 سمندار شناور کرن بے مہون
 بحر کشتیاں روزنے کاہتہ تر جا
 سہ مہرہ ردوے پیو کین بے سوار

کہ شاید بڑوہم کیشہ تر رود سنہ یاد
 تر پیہہ وار وہ فی با سپاہان دین
 مے چھم ہر شیخو گزھن اپن مان
 رواں کھوت کرس شیر لشکر پناہ
 وچھن گاہر ترا سود لشکر خاب
 نہ کانشہا نگہبساں نہ کاہتہ پاسدار
 رہمن بو خیال کلاہون کوست
 کیمتر دشمن آسن پر اکسہ خیال
 رواں بو ترابن دراں داوری
 بجوش آسے سرباے مردان بخاب
 سرا پیہ گے کھو و دو قحہ بیگمان
 سہ پریز نو و کھنہ کیشہ رسم راہ
 کلس پیچہ کھو کہ موز چوں مسخراں
 چو دیوانہ گان و دھتر بلا اختیار
 ہئے اکھ اکس پیچہ کجکھ تیغہ تیز
 شبس منز سپن جنگ خونبار سمٹ
 پون نیز بے لاپنے بیگمان
 سپن خوانس اندر سوارن رنگوان
 سہ مادان سپن پر ز دست ز پاس
 پیو کشتہ سہل سپاہ بے شمار

رَہمن مہر دینے کیلئے شمار اوس نے
 پیٹھم اڈ سوارن پیوست بر زمین
 شب تیرے ہم غبار سیاہ
 شب تیرس اندر شبہ بو تراب
 برہنہ ڈھتہ خنجر خون فشاں
 پتھے پٹھو تا وقت بانگ نہماز
 یلے صبح کاذب سپن آشکار
 سہ مالک تہ تو المعین نامور
 کوڑکھ یک دگر نامدار و کینار
 ڈھنکھ موزتھ از تن سلاح و سلب
 اذان پس کرکھ بستہ عقد نہماز
 سپن فارغ از کار مایہ صواب
 یلے زن سحر گہ پہ طووس زر
 کشاد کرن بال زریں رنگار
 ز خاب کراں ووٹھ سہ طہاس شاہ
 پتے و آؤ فرمود یاد خاں سپاہ
 پہ بوڑتھ سہ طہاس در ہم سپن
 دتن ضرب روئیس ز تیمار درد
 دریغا کلاتھون سے ہتیوہ سوار
 دریغا سپاہن ساجل زمین

رواں خون دریا، کینار اوس نے
 پیٹھم اڈ پتھے پٹھو بالابے زین
 پہ ظلمت گیتو غائب تارکھ تہ ماہ
 سپاہن رٹن بوڑ بس خشم و تاب
 کرن توڑ مار تھتے تھے سرکشان
 کرن جنگ بوحیدر سرفراز
 سوئے ڈیر گو شاہ دلہل سوار
 سپن رتم تہ وارڈ بفتح و ظفر
 بتا پیش کرکھ سوئے پروردگار
 چھو لکھ جسم سورے زدنکار شب
 بجا اڈکھ امر حق بے نیاز
 ب اوسو دگی گئے پہ آرام و خاب
 ہیر دواور خشاں کرکھتھ بال و پر
 نہاں زاغ شب گوڑ نور نہماز
 خرابی و چھن در ہمہ موز گاہ
 کلاتھون سپن گشتہ در رزم گاہ
 موٹھس خاب و خود دن تمس م سپن
 کرن اوس ہے ہے، کڈن آہ مژد
 ہے اوس نے کانہہ دریں روزگار
 سپنو رایگاں گشتہ در جنگ و کین

دوپٹن نامہ ارن کن، اے مہتران
 دراں روز سے حیدر رزم خواہ
 سنے زونم متقی کو سنے برکشتہ تخت
 نہ روزم سنے لشکر نہ روزم سدی
 سرا انجام آخِر تے کار گئے
 ورنہ ورنہ تو ہی ايسروران سپاہ
 مہ تھا ورنہ اندیشہ در دل ہر اس
 چھوٹے مال و فرزند پنے بکار
 کرو چار کیشرہا در پس داوری
 بچس ورنہ کینس شاہ ساجل میں
 پنے گنج مژد کہ پڑ از مال و زر
 ہنگہ زن یہ دشمن پریشان کر دے
 کرن ملک آباد از عدل و داد
 کہ کہ نامہ ارن سہٹا ایجنہام
 زہتو مین تر اوختہ وں بوغن و طال
 دوپٹس نامہ ارن کہ ایشہ ہار
 شہنشاہ ساجل تر چھکھ تاجور
 چھ اُسو بند چانی ہمہ سروران
 ہکے سانی فرزند ورن گنج و مال
 نہ پچھ اُسو دن و پچھ تو بہان کرو

ہما ناز حیدر سے گو سرگران
 سیلے ووت سے نش سنے با سپاہ
 نہ اس ملک روزم نہ تاج و نہ تخت
 نہ روزم زر و مال، سنے افسری
 ز بد بختی آثار اظہار گئے
 تو ہی میاں غم خار چھونیک خواہ
 ورنہ مشورہ کینہہ بروشن قیاس
 زن و خانہ و دودمان و تبار
 یہ کار چھنے سہیل تے سر سری
 سہٹا گنج چھم پڑ لال و لکین
 سپاہن دمکھ با نگر تھ سر بسر
 ویا کشتہ یا خود گریزاں گر تھے
 دبار وں کر موہ ظلم و عناد
 دمکھ سرفرازی محباہ تمام
 کرو چار کیشرہا بلا قیل و قال
 نہ کیاہ یوت بیدل کو مت چھکھ نزار
 ہکے زیر فہرمان نہ پچھی محرو بہ
 کمز بستہ ٹیٹے نش ز فہرمان ان
 چھ چوسنے سرامر عدل کل حال
 فدا مال و ذرتے سرو بہان کرو

کرو جنگ باحمید رصف بشکن
 کہ یوت تاسحقن تس کڈو نہ دیار
 چھ کوتاہ سہ حیدر دلاور غنیم
 کورن عرض ایشہر یار ز من
 چھ امو کرمتن شہر یار اس غراب
 ہمہ ملک ساجل پر از خوں کری
 سینو یار سائے، گئی موعختصر
 مگر چھ سہ چھکرتھ ملک و دیار
 رواں نامہ کر تمن کن روان
 گزھی جسے لشکر سہمٹا بحساب
 جہانس ڈھن رقم جو درمی پانہ نسل
 پر گزھ پر ز لشکر پر ساجل زمین
 چھ کی غم تس از دشمن کینہ خواہ
 بوقت ضرورتھ پی پی یچھ بکار
 نمک خار، پروردو چائی تمام
 کرن جنگ باحمید ر نامور
 کر یا مان با لشکر بے شمار
 و یا خود ز کشور گریزاں گزھی

چھ یوت تاسحقن زو اسے در بدن
 ہے کر پہن پچھ از پس کار دار
 نرینہ چھکھ ہون یوت تلواں ہم
 ازاں پس وز پرین دراں او بچمن
 بنازی مہ ز انون تو چو بو تراب
 لہ سہ ہر گاہ یترھی پشاکھ شجھوں دی
 ژٹے یوس لشکر اسے در پس بوم و بر
 بلا شکھ ژٹے چھے لشکر بے شمار
 نر و چھ ملکس اندر چھ کم خسروان
 پیٹے نامداران والا خطاب
 ہزاران پیٹے تم سپاہان فیل
 سمن تم سپاہان درمی پانہ پن
 یتیمس پیتو آسن فراواں سپاہ
 ز چھن چھکھ نر لشکر توے در دیار
 ہمہ نامداران چھ چائی غم لام
 بجان و یہ دل لشکر بحر و بر
 سپاہ تس چھ کہو تام حقن دہ ہزار
 سہ حیدر مگر گشتہ بے جاں گزھی

لہ پر شار چھنہ بچاپ - یہ او مسود پیٹہ نقل کر نہ

یہ بوزختہ سے طہاس خودم سپن
 دوپن منشیہ ہے کن قلم کروان
 کہ ایشہر یاران ملک و بلاد
 تو ہے کن بچس نامہ راہی کران
 کہ اکھ نامہ دارا در ملک عرب
 جہاں پہلوانا، غدمل مثال
 دین ناو چس شاہ مردان علی
 پہوے او بال شکر دہ ہزار
 گوہ دین دوت در ملک فاوہ زمین
 تہ آوارہ کور تموشہ جمشید شاہ
 ازاں پس سوہیے قہرماں گودمان
 زین شیر و اژدر بشمیر زور
 چہ آست وں بر عزم سا جل زمین
 بہ تنگ اونی شاہان لشکر پناہ
 بہتہراج دیہ وہ دین سا جل دیار
 تو ہے کن یکھن چس وں با اضطراب
 رواں در اے قاجہد چو باد دماں
 سہ عمر امیہ دراں بارگاہ
 گودان گوداں او بنجن ہجو باد
 دوپن قس کہ ایسرا در گودان

ز بس ہم و اندیشہ بے غم سپن
 تہ لیکھ نامہ دہ سوہی دہ خسروان
 کہ اینامہ داران والا نژاد
 درپس نامہ چس عودہ خاہی کران
 دلاور، قوی پایہ، والا نسب
 چہ بالاتر از چرخ تموشہ خیال
 ز نام آوراں نامہ دارا جلی
 تہ شیر مردان خنجر گدار
 دین تموشہ بہراج آن سر زمین
 ہیوتن قس ہمہ ملک، تاج و کلاہ
 زھنن ماری حقن تموشہ قہرمان
 پُر از خون کورن سنگ کوہ بلور
 جہاں تموشہ کورمت پُر آشوب کین
 کورن ملک سا جل خراب و تباہ
 نہ کائہہ کشور روز نے شہر یار
 بفورن گزہو پیوشتاں سشتاب
 بہر سوژن گئے چو تپرا از کمان
 بہتہ اوس واقف ز کردار شاہ
 بہر دیک سالار تادی نژاد
 تہ تپید گودان جہاں آفرین

کہ طہاس شومن سوہیے خسروان
 تہی نامہ سوزن بہ دہ شہریار
 یہ سا جل زہیں پر ز لشکر گزھے
 کھوڑن چھن آیسر و دین پناہ
 دوپس تمکو کہ اے عمر فرخندہ راے
 ہنسکہ زن سہ طہاس بد روزگار
 بہ تائید یزدان خود اسیے راہ
 نہ تھاؤن سہ طہاس شور پڑخت
 پیسہ کیا سہ طہاس شاہ در خیال
 نہ چھم پیسہ در عیا نہ پرواہے ناز
 نہ پرواہے بر کیئنبہ ہلا اے عمر
 دوپس عمر عیارن، اے نامور
 ہنسکہ زن دیکھ امشب اے بو تراب
 بہ امشب دمن سر تشدے بباد
 دوپس تمکو یہ کہ جان کو اے عمر
 ہنسکہ مار ہو کس پلنگ شکار
 مے چھم دشمن غرض ایلاں کون
 ہنسکہ زن تہ بو زن مے تی چھم مراد
 کوہس توہ عمرن سہٹا آفرین
 رواں کوہ عمر نہر تہ از بو تراب

کون نامہ ہستہ ایدر قاصد رواں
 پیش رقم ابا لشکر بے شمار
 سپاہ جمع چوں روز محشر گزھے
 مباد او چھن رنج دستہ سپاہ
 نہ بیدل مہ گزھے تیکو یہ کہ بر خود اے
 سپاہ جمع کہ بہ حساب و شمار
 دیکھ در دم تیغ ساری سپاہ
 نہ کشور نہ لشکر نہ تاج و نہ تخت
 بہ فضل جہاں داور ذلجہ سال
 نہ از شیر و آژدر نہ از کوہ و غار
 مے چھم نصرت از حضرت دادگر
 چھ طہاس بہ خودے و بیدادگر
 نہ چھن مار تھن مے بہنگام خاب
 جہاں مہ کلہ از جنگ کہن و فساد
 کون گشتہ در خاب کاٹھہ بیخبر
 پتو چھس گزھن مار تھن ننگ عار
 پھرن از ضلالت مسواں کون
 و کوہ بخبر دمن مے بباد
 نہ چھ مر حبا اے شہہ مؤمن
 بدرگاہ طہاس کوہ باشتاب

لہ مَرُصَع وُلَیَہ بوقباہ و کلاہ
 لہ کوڑن شہر یارس بے تاظیم تام
 دوپس شاہ طہاسن اے نامور
 چھ کیاہ چون مطلب درپس بارگاہ
 دوپس تھر بچھس صائم بربری
 چھے دوپست او مے مے ایشہریار
 مے دو تم سپٹھا کال پزاران تمن
 مے ستین بہن باسلاح و سلب
 کہ شاید بہ اقبال شاہ جہان
 تمے لحظ کر ہنس سر از تن جدا
 دوپس شہر یارن مے چانی و شات
 زواں خسرون محکم کوڑ بر سپاہ
 دلاور نہ مانسہ فیلان مست
 کہ کٹھ بے نوں شیر مردن شکب
 تنومند چون کوہ البرز اُسو
 اُگس ناو میہار خونخوار اوس
 دو پکھ خسرون لے جہان پدگان
 چھے اکھ دزد غیار نیزنگ ساز
 دلاور چھے ڈور اسٹھا حیلہ گر

گوشت نامدارا بتمکین و جباہ
 دوپن تس بخوبی دُعا و سلام
 ز سنے کیاہ ناو چھے چھکھ نہ فرخند فر
 کنتیک چھکھ و نیکتم و چھکھ نہ ہا
 کمر بستہ از بہر خد متھ گری
 دلاور نہ زنی رقم چھ دزد غیار
 کرن جستجو چھس تہ کاراں تمن
 گرفتار کہ ہون سہ دزد عرب
 بے رٹ ہن سہ دزد عرب ناگہان
 مے اوسم پہوے مقصد و مدعا
 اُنم رقم دلاور نہ یوت و اتی راہ
 اُنکھ رقم دلاور نہ در بار گاہ
 پلنگن تہ شیرن کرن اُسو پست
 رتن اُسو شیرن بمکر و فریب
 و چھ متھ تم ہے شیر در کر اُسو
 طرب ناو بیے برسہ غیار اوس
 کہ غیار توہی چھو پسندیدگان
 ہے ووت مت یوت ز ملک حجاز
 چھنے نیشل کاٹھ تس بے مکر و ہنر

دین ناد تم کو سنہ چھ عمر عیار
 مے آید توے تو ہر نہ کری موطلب
 ہنسکہ تو ہر ریون دزد بسیدادگر
 مگر ہوش کری ریو مے چھو زرد باز
 اسن او مہیار س از گفت شاہ
 دوین شاہس اے خسرو نامور
 نہ وچھ از تہس کیاہ بہ بازی کرے
 نیک عمر عیار تھوود ووتھ ز جاے
 مے زونم ز مہیار تے ہم طرب
 بلا شکھ بہ ہا دکھ تہسے مکان
 دین مے لیکھتہ شاہ لشکر پناہ
 دتس شہر یارن بہ موہرو نشان
 شبانگہ یہ ہندے دزد سپاہ
 دین تھچھ تھن کوہر آفتاب
 ترے عیار مہیار، عمر و طرب
 رواں دوت نزد سپاہاں عمر
 زین سہل چھ نہ مے عمر عیار
 مگر بے خبر چھس بہ از شب روی
 نہ در شہروی چست و چالاک چھکھ
 مے زور دلاور تہ نیرنگ ساز

پہوے او باسیدر نامدار
 ریون اس ہتمکار دزد عرب
 لہو مے نشن مال، اینعام و زر
 رگنہ پو یختہ نزد س نیرنگ ساز
 کر آیا مے نش کیاہ چھ اس دزد راہ
 نہ چھکھ کھوژمت از دلاور عمر
 بہ رکھ پو کھو نیرنگ سازی کرے
 کوہون عرض اے شاہ کشور کشاے
 گزھن مار از دست دزد عرب
 مے تو ہمتھ کریم یختہ شاہ جہاں
 مے آسم بکھ مے نوشتہ گواہ
 لیکھتہ کاغذ از خط گردن کشان
 نیر دلاور نشان کرکھ مہروماہ
 تھوون زور در زیر مشکپن حجاب
 پکن گے بسوی سپاہ عرب
 دوین گرد مہیار س، اے نامور
 مے چھم وار مولوم مے نامدار
 مے زون کھوژن چھس در رہروی
 دلاور تہ بیواہ، بے باک چھکھ
 مے چھم خوف تہس سپہا جالگاز

کرو اکھ اکر سستو اسی اتفاق
 طرب ہے نمن سستو پانس براہ
 تو ہے ہے نمن سستو پانس طرب
 ازاں پس بچہ شے نشن ہستہ پیام
 ہے دور دورے کرن بو نگاہ
 رواں رواں اندر سپاہ عرب
 طرب و اتھوون بنزدیک طاق
 پہلے سے طاق کو جاے دزد عرب
 شے لفظ داتی سے عمر عیار
 بچہ بیواہ شمشیر لایس سر
 نمنو پیش طہاس والا خطاب
 شتی کنو پیش ماسہ دزد دلیر
 اذانجا پکن کو سے عمر عرب
 دگر گوہ کو رنگ تھو مند عیان
 بہ عینی سپن برہمنابے نظیر
 اٹھس منز روٹن تھو عصایہ دراز
 دس سجد مہیار ہنے بیگمان
 شے ووعہ فی سخت بیدار کوئے غم ہیر
 بڈا دے تھس زور پستہ مکان
 بہستہ چھے عمر و فی کھنس زیر طاق

کرو عہد و پیاں بغار از نفاق
 دچھتری کنو شے کنو پھیر رگر سپاہ
 بخوئی بہ زان سے دزد عرب
 شیس ہا و اول تشدے مقام
 رواں کو سے مہیار رگر سپاہ
 شے کنو پکن کو عمر با طرب
 بہستان بکر و فریب و نفاق
 دوپس عمر دار نشورن اسے طرب
 بخفی شے طاقس بیچھن رگھ قرار
 شے میلہ و اتھ طاقس نشن بے خبر
 انس کھر شے ٹھن شتاباں شتاب
 پتا مٹھ کرٹھے پیش مہیار شیر
 رواں بیوٹھ طاقس بیچھن سے طرب
 پورن اسم پاک خود ایس جہان
 بہ تزدو پر پانس کوون شکل ہیر
 بت اکھ ٹھنن نالی زہیں طراز
 بنزدیک مہیار کو در زمان
 دوپس ہیر رہبانن اینامور
 بچہ کو نش شے نش لاتن ایدر رواں
 نظر کر ٹپس چھے سے داراں رواق

زنی یا مکتہ و چھی حقو دو تھی ز جالے
 لکاؤس اکے ضرب شمشیر قین
 ان کلمہ تم سہ بنزدیکِ شاہ
 پہ بوز تھ مہتیارِ ایل شادگو
 لہ حقوون کل زہبان پیرس پاپے
 لہ بہ مخفی پکن گو بزیر رواق
 رواں گرد مہتیار نے کڈیہ تیغ
 تلمن مرا تھس کچھ زلن کو براہ
 دوپن وڈ کینس گو مے حاصل مراد
 سہ سر مہتھ زلن کو سہ مہتیار شوم
 حقوون کل پیش شہہ نامور
 ہئے چاند اقبالہ مورم مہ زور
 پہ مچھس سر تھندے کرن پیش کش
 سپن خوش ثناء وہ فیائے شہہ نامدار
 رواں شاد ماں کو سہ طہاس شاہ
 ہمہ نامداراں سپن در عجیب
 دوپکھ تھس زلے چھ کو رمتن نام کار
 درینا زلے کو ڈول مت چھکھ ز راہ

زکر ہوش، مردانہ مٹھراو پاسے
 کروں دور از تن سر پر ستیز
 کرم خورش سہ طہاس فرخندہ جاہ
 ز اندیشہ یہ عمر آزاد گو
 رواں دراد مہتیار واڈوئے راے
 شبک کل طریق نہر کوڈ ز طاق
 زھن کل طریس ز شہہ بے دریغ
 مبادا کہ آگہ زلن ہم سپاہ
 طرب وادہ پائے سہتاں شتاب
 کر تھتھ پوج بنزدیک شہہ پچو بوم
 کہ شام لو بوم دشمنس پیچہ ظفر
 او نم کلے تم سہند بہ پیش حقو
 وں آزاد سپنکھ ازپ دیو دشس
 د اینعام، کو رمت زلے قول و قرار
 سپن جمع کرداں دراں بارگاہ
 وچھکھ پوز نوڈ کہ سراں طرب
 ہئے مورت پٹھے طرب نامدار
 زلے کو رمت چھتھن بوڈ دلاور تباہ

لہ تھ گوڈ بیکہ شادک دویم مصرعہ دویم شار چھنہ چھاپس مرنیم آپ مسودہ پچھتہ تاریخ

ترے گھر کا شے کی شے پر نہ ناؤں یہ سر
 در بیا یہ وہی اوس عیار شاہ
 یہ بوڑھے سے مہیار کو در عجب
 کوڑن پار، جامن دوڑن تھو بزار
 پرتھس نامدارو چھ کیشا اٹھ سب
 دو پچھ یو، مہیارن اے نامور
 ییلے اُسوترے زنی یو گئے سربراہ
 دو پچھ صایمن گزھ دچھن کوڑن لار
 ییلے زن تھس نش بڑ گوس یکطرف
 دو پچھ تھو بڑ بہان چھس غم میر
 دو پچھ تھو بڑ وٹھ ماو مہیار ہے
 زے نش بڑ کیشس اس از حکم لات
 تھس پڑ دو پچھ وچھ بسویہ رواق
 یہ کڑ یا مٹھن سے عمر سر نہر
 پچھن گوس خورن بڑ میر رواق
 پچھس اوس کیشہ آم نے در نظر
 سے مہیار مہکھا کڑ وٹھن کلام
 کوڑن عرض اے شاہ آفاق گہر
 یہ وہی پیر اوسس دلادر عمر
 بہستان یہ مہیار ڈولن ز راہ

برادر یہ چھے نا طرب نامور
 دلادر یہ بو نامور در سپاہ
 وچھن پرتھو نوون سر اس طرب
 کر افسوس کچھ پاٹھو مورم سے یار
 پڑون مار کچھ پاٹھو گو اپ طرب
 زمان بستم کوڑن سے پیچھ بے خبر
 پچھن وائی نزدیک تازی سپاہ
 طرب دن سے ستین بدست یسار
 بڑا اکھ سے نش او عاصا بکف
 زے نش سوڑن لاتن اے نامور
 گزھتھ مار تھس عمر عیار ہے
 بڑ ماوے سے عمر امیہ بذات
 سے عمر امیہ بہتھ چھی بڑ طاق
 لگاؤس پڑ فنجر کلس بے خبر
 بسا گہ نہر کوڑ سرا کوڑن ز طاق
 بیکبار توڑن مس ز شمشیر سر
 رواں سے عمر ژاو کر کچھ سلام
 کہ مہیار بے وچھ سے رہبان پیر
 کر کچھ شکل رہبان سے بو از مہنر
 طرب مار نوون تھمی بے گوناہ

۱۰ بوزخه سہ طہاس چوں نار گو
 کلس از حرارت لُجس گزیکه چو دیگ
 کوون محکم گردان خنجر گذار
 بیکیار گردان ساحل ز پین
 بجنبش پین ولولا در جہان
 وزن درای نقایاے و درای
 خروشاں سپہو گاو دُہا بشور
 پیکن درای گردان گردون شکوہ
 غبارس اندر تپیر گو آفتاب
 سپاہان ساحل چو درمویاے شور
 بقلب اندرون پانی طہاس رود
 چو سبکدتر صف میمنہ
 صف میسرہ ہیمچو فولاد کوہ
 مرتب کرن لشکر بے شمار
 بیستہ کنو پیکن دراو شیرالہ
 ولجہ خاصہ خفتان بقبر تمام
 کھستہ دل لیس پیچہ چو غنڈ شیر
 ملاپ کرن اسو شاہاش تس
 پیکن سیتو تس نامداران دین
 صف قلبس اندر سہ شیرالہ

ز بس خشم چوں شیرخو غار گو
 دون زهرٹ سہ زن اوس در گرم ریگ
 گزہن سارو آ مادہ بر کارزار
 کھستہ گے پشت سنداں بز پین
 ز پینس ہر جہ پیتہ ہمہ استخوان
 گردن درای خر مہرہ و کرناے
 غریباں سپہو شیخ تر مہا بزور
 بڑختہ آے صحرا تہ ہامون و کوہ
 پس کوہ گو آسمان در حجاب
 صف آرا سپہو ہیمچو کوہ ریلور
 ابا گوہ ز شیرالہ اس رود
 کوون از سواران آہن تنہ
 کرن تم ز گردان گردون شکوہ
 ز فولاد پوشان خنجر گذار
 چو خود رشید تاباں کلس دختہ کلاہ
 کرختہ در کمر خنجر نیل فام
 چو شہباز یا بر عقاب دلیر
 لقب از خود اشیر جبار تس
 دیکھ بیدک اندر بیابان کپن
 تمس سیتو اکھ ساس جنگی سپاہ

روان بوز تران سوعی سوران
 گیتو چھو تو ہی اور زرد از جنگ پیش
 بہو پن پنے جاپہ تو ہی برقرار
 ہنگ آسہ سورے جہاں پر سپاہ
 خبردار کانہہ بھنے نیرو بہ پیش
 مے جھم بس پے زور زنی سروران
 گوہ زنی مالک شیر دل چوں پلنگ
 سیوم نامور سپر زہر خوار
 پو نثریم تمین سوتو بہر مدد
 یہ یا مٹھ دوپن پانترہ جنگی پلنگ
 مقابل سپنو در صنف کارزار
 رواں شاہ ظہاس نے کر نظر
 دوپن تھو بلا شکہ پے شیر مرد
 ہنگ زن اکے زند روز کھ زیا شیج
 ہم آیدر چھ تیا کانہہ اکھا نامدار
 دس تخت شانہ، تاج و گلاہ
 سبکتر سوار اسپٹا سپہ گیس
 تگور سندس کھیتہ باشکوه
 لدیہ زین زدن گرس تاب دار
 گر انجایہ زین برگستان

دوپن اے دلیران جنگ آوران
 تھکیتہ پیہہ تن گامتن خستہ ریش
 مہ نیرو تو ہی آیدر پیے کارزار
 وسن گوہ زنی، خنجر چو آبر سپاہ
 کر دیختہ حرکت تو ہی از جاسہ خیش
 قوی پہلوانان جنگ آوران
 دویم کرد بو المعجن شیر جنگ
 چہارم سہ سیاف خنجر گزار
 چھ کیہا بہم از لشکر بے عدد
 پکن درے یکجا بہ مادان جنگ
 تے پانترہ گردان خنجر گزار
 وچھن تم دلیران پر خاشاک
 ہئے کوہ قافس و داؤن چو گرد
 کجا اسی گڑھو ایمن از درد و رنج
 اگس مار بنو راو پانترن چہ ہزار
 کن سرفراز اندران بارگاہ
 نہر وراو از فوج شاہی زپین
 یون تس وچھتہ اسودد لہز کوہ
 سراسر جبرحتہ گوہر آب دار
 کرختہ نالی مے نامور پہلوان

درختان سحر شیر چوں آفتاب
 گنڈ لٹھ اوس محکم بہ قروبس زین
 بسازو کرختہ خلقہ خلقہ تمام
 کر زمین کر تکتہ ہچو نگراے وابر
 پکن دوت نزدیک آں پنج مرد
 چھ کوٹا عجائب یہ گو سہل کار
 اسے مرد پانثرن مقابل ہچھس
 کرو وہ فی بہراہ جنگی پلنگ
 دوپن یارن، اسے نامہ اران دین
 چھ کوٹاہ دلاور یہ مرد سہ
 چو باد دمنہ کرختہ نیون تیز
 نتے پتہ کنن بر زپن آفتاب
 کرختہ پو بنزدیک آں ساحلی
 ژسے ہنیوہ مرد نیریا بجنگ جدال
 دس پانثرن پھٹن درا کہ اسے بدبیر
 ازاں پس ژ کر ژون زہن گیردار
 در آخر چھنے شیر پے نش دوران
 ہم ایدر سپن چن خور رشید زرد
 گر تھک مار از تیغ من اپن زمان
 دے افسر از خاک ماحل بسر

درختان سحر شیر آیینہ تاب
 گراں گوہ زہن درختان ز فولاد چین
 کشد قومی، محکم از پرم خام
 یہوے دراو مانند غراں ہزبر
 بچولان اوٹن سے سمند نبرد
 اکرس سیتو اکھ زون کر کن کارزار
 پلنگ دلاور قوی دل بہ چھس
 ہنگ چھو قوہے کینہ خیالات جنگ
 سپن در تعجب شہہ مؤمنین
 سیمس سیتو بے آزمائش کر
 بیکبار دلاور کورن گرم خیز
 تکتہ پتہ کنن کب کرے پیٹھ عقاب
 ازاں تیز تر ہچو برق جلی
 دوپن تس کہ اسے مرد وارتون خصال
 اکرس سیتو ژے پکھنہ جنگس بسر
 گوہ زون سے اکرس سیتو کر کارزار
 ہے سنگ چھ از دور عو عو کران
 دوپس ساحلی یں کہ اسے شیر مرد
 کلس پیٹھ ژسے دوتے اجل بچمان
 ژپس چاہے خوتے برن سد بسر

نر کر پچھ مئے سستین برابر بخت گ
 نر ایدر پنن ناو ون سبے در یخ
 دو پئس شیر جبارن، اسے بہ نژاد
 چوہے مٹھ میانہ شمشیر پیچھ چون مرگ
 ہنک زن گڑھی ناو بے شک ون
 بہ چھس شاہ مردان بفر خنڈر اسے
 بہ چھس مئے ییلے چھس بہ سپن سوار
 بہ چھس مئے کڈن یام چھس ذوالفقار
 بہ چھس مئے ییلے زن یون چھس بخت گ
 بہ چھس مئے ییلے زن کڈن تیغ تیز
 بہ چھس مئے ہنگ زن بہ کڈر نار بخت
 بہ چھس سرفراز زگر دوں گکار
 بہ چھس مئے دن ور کہہ کار دار
 بہ چھس مئے سپہدار با آد تو شش
 بہ چھس مئے دلاور بہ ہنگام کہن
 بہ چھس مئے سپہدار دز یک زمان
 بہ چھس مئے دلاور خنہ داوڈ زور
 وں آست بہ چھس اندر پ مرز بوم
 دین ناو چھم حیدر نامدار
 نظر کر برین خنچہ جاں بستان

کر یا مان رو با بہ شیر و پلنگ
 بہ مٹھ زانہ کس شخص مورم تیغ
 مئے چھم ناو چوئے اجل تھاو یاد
 کلبس پیچھ چوہ زریاستن چون برگ
 نر کن تھاو وچھ ناو کیساہ چھم پن
 دین ناو چوئے چھم شیر خداے
 وڈاؤن چھس دشمن اندر غبار
 پڑ از نور کران کوہ، مامون و غار
 نرلن مئے وچھ مٹھ بہر شیر و پلنگ
 ہمے کہہ قاض بہ کر، ریز ریز
 ستن آسمان گرنے لختہ لخت
 کر کھ سرکشاں کشتہ بر خاک راہ
 ذوالٹم مئے سرو سپنہ ذوالحمار
 ہزاراں شیشم ماری حقن فیل گوش
 بہ غارت دتیم ملک خاور ز دین
 دھنم ماری حقن مئے شہ قہرمان
 کڈم گرو دیون بکھہ رباور
 بہ غارت دمن ملک طہاس شوم
 علی ولی شاہ دلاور سوار
 ڈے ہو کیتہ چھس ماری متور جہاں

ہنسکے زن ٹیڑھ مانکھ وئے اکھ سوخن
 ترہنکھ تراو کو حقن راہ کفر و ضلال
 چھہ بیچوں خود داوند ، پروردگار
 شر پکھا پھئے تے نہ جفت و ولد
 دوپس تھو ورن کین نہ چھکھ اپس مقال
 میے چھم رسم دگم پنن رسم وراہ
 تے چھم اذہل و جان تے دیر قہول
 ترے ہتھ شپتھ پننے خود ایاں تھم
 یہ بوز تھ سہ سالار دلدل سوار
 کڈن یکسلم ذو الفقار جلی
 برابر دہم سپن چوں خسار
 یہ دہشتہ سپن خیر طہماس شاہ
 سپن سخت لرزاں بمانشد بید
 دین نامدادن کہ حسید را یہ چھو
 اُمس سہو جنگن چھئے عقل راے
 مگر مشورا اکھ تے پیو دل پتہ
 کہ شاید گرفتار سرخم گر تھے
 سیکر کشتہ آوراں دہ سوار
 تمن سہو اکھ ہتھ سوار ان جنگ
 رہا کہ کچھ از ہر طرف چرم تمام

رہائی لبکھ شاید از تیغ من
 انکھ وئے تر اپمان سہیے ذو الجلال
 تھی کوڑ زمین و زمان آشکار
 چھہ خلاق عالم سے فرد و احد
 یہ کیا زانیہ کس کو تھہ را ذو الجلال
 یہ پھیر سے نہ از دین طہماس شاہ
 کر تھ کہ ممکن دل کشد سے مولوال
 ہے بس تے رہنمایاں تے رچھم
 بشور آو ، گرمیادو تے ہچو نار
 نکو دین پہنے بر سرست مہرلی
 سرو سپن تے زین ، اسپ و سوار
 ہے در نظر تے جہاں کو سیاہ
 ز جان گرامی سپن ناوہ مید
 پلنگ دلاور ، غضنفر یہ چھو
 کرو سار نے سرکشن زہر پاس
 چھٹا دو اُمس پیوٹہ بہر سو کشتہ
 خلاص از ہمہ فتنہ عالم گر تھے
 پکن گے رچھتہ چرم تمام استوار
 تھتھ نیز ، شمشیر نہ شاں جنگ
 تھس سرورس پیوٹہ بزور تمام

برابر گیس نالی ہر دہ کشت
 ز چین در بونغل بزم کشت دراز
 کرن کرکھ بر اسپ آتش نژاد
 کشت آوران دست با طناب
 بیکبار دلدل کورن گرم خمین
 و دُن کو بمانند مرغ پران
 زو دُن ترمو مہ مادان بجولان سخت
 تہ دیشٹھ سہ طہاس در ہم سپین
 اکھار دُن زیند از دہ سوار
 یہ احوال دیشٹھ سواران جنگ
 تہ و دُن شاہ طہاسن، ایسروران
 کرن چار کیشر ہا دریں داوری
 ہشتک و ذکیسن کانہہ دریں رزم گاہ
 پنیر کور بخشش بلا قیل و قال
 بیکبار از سوک شہریار
 دلاور پیچہ کرد نام آوران
 تیلٹھ گہ رز شمشیر، نیز تمام
 دو پیکہ شیر جباریں اے رزم گاہ
 کور ٹخت و تہراج خاور دیار
 کرکھ مار گردان والا نژاد
 مگر رُو محکم یل زور مند
 بشور آوے سرور سہ فراز
 اکے ناب دلدل و دُن کو چو باد
 کرکھ بستہ بے سخت از بیچ تاب
 چو گھڑ اس شیبہ کو دُن تہ و تیز
 کشاں پنن تم دہ کشت آوران
 سپین استخوان بتمن لخت لخت
 پیایے غمس پیچہ تہمس غم سپین
 بسختی بتمن دراو سارین دیار
 ہمز پیچہ کھٹے تھن زعلی زہیم یلنگ
 چھ تیا کانہہ ز گردان نام آوران
 بغارتہ کرن و ذکیسن یاوری
 زو دُن تہ آہ سے نیش سرکینہ خواہ
 فراوان دمس گوہر و گنج و مال
 نمبر دراو اکھ ماسی خنجر گزار
 پکن گئے براں شاہ دین پروران
 و دُن بے زبس خشم ناخوش کلام
 بجودہ کورکھ ملک سوئے تباہ
 کرن چھکھ تہ بیوا یہ این تہرو مار
 بے غارت دتھہ ملک سا قبل بباد

ہم ایدر وں سپنے ژئے واژوئے بخت
 دو بختہ آئی از ہر طرف ہنگام
 پیون گوہ رنئے نیز بے شمار
 بہمن کاہرن منز سپہدار دین
 ز ہر سو کرن بو گرس گرم خیز
 زبر زیر خنجر سوارن کرن
 ز بس خوں سہ ماداں سپن لالہ زار
 گریزاں سپن ستوہ تم کاہرن
 پہوے گو سپہدار گردن فراز
 برابر اہس کاہنہ بے سائل چھنے
 کوڑن محکم، فورن گرس زیں کوڑکھ
 سبک اشقرس بیچہ لوڑکھ زین زر
 گرانچاپہ خفتاں وولن زربکار
 گوہان تنو مرصع کبانی کمر
 حایل کرن سہے گرانچاپہ تیغ
 اویراں کرن تپو ترکش بدوش
 سبکتر ملن گوہ رزیے زر رنگار
 سپاہن دوپن اسے دلیران کین
 ہم ایدر بہو توہی بمادان جنگ
 گزہو یختہ توہی میا نہ گزہنہ

ژو وچھ کچھ کنن وودو گزہی لخت
 تیکھ یک قلم گوہ رن، تیغ و سبنان
 وسن اسو خنجر ہزاراں ہزار
 کرن حملہ بو سے یسار و یمن
 ژٹن بو سوارن بششیر تیز
 دنیسہ گریں ہستہ سوارن کرن
 زہنن ماری خن پانژہ ہستہ سوار
 کوڑس شاہ طہاس نے آفرین
 اہس ہتھو چھنے کاہنہ دویم رزم ساز
 سے روئے اہس کاہنہ مقابل چھنے
 دم ویاں تس گوہر اہس کوڑکھ
 سراسر مرصع زلال و گوہر
 مکل سہ از گوہر شاہوار
 ز فولاد چیں خود تھوون بسر
 تھو پتھ کنن برق رخشاں بیغ
 ملن نیز در دست الماس جوش
 سپن اشقرس چوں پینکے سوار
 کہ اسے نامداران سائل زمین
 کر و یختہ کاہنہ ہشتاب درنگ
 کہ اہر بچھنا شہ زورمند

گر زہن چھم سو یہ دشمن کینہ غاہ
 ہنکرن دن تو ہم دشمنس پیچہ ظفر
 سے روزیم بستر تاج فور مانڈ ہی
 ہنکرن دن یہ دشمن مظفر گرٹھے
 چھمکس رو دمت دور گیتی بکام
 یہ دُنی یا چھ فانی، بقا اٹھ چھٹے
 سے بوزم ز پیران آموزگار
 گر زہن دودہ بدودہ تس بتر کار چھس
 ہنکرن دن سے چھم بخت کوست سیاہ
 یہ یا مٹھ دوپن دراو از بس خشم
 بقیہ کی کوٹن خنک آتش نژاد
 و چھٹہ تمویشز آرایش زین دساز
 ہم چہر تمکوٹسند و چھن دلفریب
 و چھن روع خنک تازہ پھولت گلاب
 تبس کن و چھٹہ خوش سپن سے علی
 سہٹا خواب منظر چھہ این شہریار
 چھٹے مارئس لایت این تاجور
 دوپن تس کہ اسے نام برہار شاہ

کرپن آزمائش درپس بارگاہ
 برپنس جہانس اندر نامور
 بہن چھم سے بر تخت شہنشی
 یہ دور فلک نوبہ دنگر گرٹھے
 یکس دوت مت کار عالم تمام
 نراسر دغا اٹھ، وفا اٹھ چھٹے
 پیٹے تیر گرٹھے مرد سے روزگار
 یون زیاد ہر روز ادا بار چھس
 چھہ کیا ہ فائدے مہ ذی کون فکر آہ
 سپاہ تمکوٹسند سے پڑھو پر از آب چشم
 بنزدیک حیات گرٹھے پوچھو باد
 سپن در تعجب امپر حبار
 بحسن و لبھورت، بزرگ و بزیب
 گوہ لایس پھٹن نیلیستاں بتاب
 کرپن راہ دل تمکوٹسندلی
 بسب لاشہی سروتے گل عذار
 گر زہن کوٹھ مسلمان بازیب و فر
 کوٹھ پانچ سے پیٹھ ستم سال ما

عرا پر شار چھٹہ چھاپ سپد مت۔

نظر کر تہ در ملکِ نسا اور زمین
 بہتراج دیت تھن سہ کشور تمام
 سپاہ میانی ساری نہمتر چھو اُسپر
 کر تھ بستی حقو و تھن سہ اخوان سونا
 رُٹھتھ پتھ متورگان سہم
 ورن کیاہ تہ چھکھ ورن کین لے نامور
 ہنگہ زن تہ ترا دکھ پن رسم و راہ
 مسلمان تہ سپنکھ بعضہ ق و یقین
 خود اذانیہن و ملک لاشرنیک
 زئے روزی تھتھ سلطنت برقرار
 لبکھ شاید از تیغ من تہ امان
 تہ کر رحم پانس پیٹھ اینامور
 پنہو کھو مئے وونمے وں چھ اختیار
 چھ میانس افس مزہ تیغ قلع
 دوپس تور طہاسن لے نامور
 ہنگہ زن مئے بر پا کو رم اکھ فساد
 کریم کینہہ زنی از شہر خا ورتباہ
 رُٹھتھ نیوم اکھ زون ز کم پایگان
 مئے کینہہ چھم نہ تم مارو مہو بیگمان
 تہ مار تھ مئے کم کم ز نام اوران

کر تھتھ کیاہ غرابی شمشیر کین
 کو ر تھتھ خون سستہن زہن کھن غام
 رگرفتار کر تھتھکھ زسیے برناو پر
 ہنمے خستہ کو ر تھن دل جان مینون
 چھ کمر کو ر متھن در جہاں تھتھ ستم
 تہ کر تھ ورن کین بعضہ و ہنسر
 یہ کینتر شاہ کو ر تھتھ روئے آئے نہ زانہ
 تہ چھکھ کفر تر او تھتھ گزہ کھ لہن
 چھ مالوہ برحق ، ادا و ملک
 ہمہ تاج و اورنگ ملک دیاہ
 بدو ستور روز کھ تہ شاہ زمان
 بغارت مہ دن کشور و بوم و ہر
 ر تھتھ نور چن و تھتھ و یار اہ نار
 تہ ورن ورن کینس چھ کینکھ اختیار
 مئے چھم چاہ کار پر از خون جگر
 کریم خاور من شرمیہ نیشہ زنی بباد
 پتے آس پھر تھتھ ازاغب براہ
 تھس سہو کینہہ زنی نور و ماہگان
 رگفتار چھم تھتھو متو در امان
 رگراشی سپہہار تے سروران

ہزاراں کرختہ شستہ ساجل سپاہ
 پر از خوں کورختہ ملک ساجل تمام
 کرختہ شستہ لشکر ہزاراں ہزار
 کورختہ تخت تہراج ملک تمام
 بے دودہ در امت چھس از پیہ جنگ و کین
 ز اقوال بیہودہ پختہ پھر عثمان
 یہ یامختہ دویں تے ہم اندر زمان
 رواں شاہ مرداں چو آتش سپین
 وڈا وڈکھ رتمو اکھ اکرس پیچھ کمند
 ترختہ بے کرختہ نیز ما در جگر
 سپیرا چو غریب ال گے بیختہ
 ورتکھ اکھ اکرس پیچھ برختہ بیدنگ
 کما نہا ز چھیکہ تراوی حقن بر زمین
 بشت تلکھ نیز مایے دراز
 ورتکھ اکھ اکرس پیچھ برختہ نیز ما
 سپینوئے سناہا رتمن کارگر
 ازاں پس تلکھ کہ در آہن بکف
 کرکھ ریز سنگن بکھ ریز گردان
 کرن واپہ بو حیدر نامور

کرختہ خیش پیوند سیانی تباہ
 چو درمیا پکن بر زمین خون جام
 رتمن گشتہ بے آنہ کس در شمار
 مے سستین مے کہ دودہ فی ترصلک کلام
 مے کیندہ چھم نہ چوئے رتن رسم و دین
 مے سستین موخن کر زگہ زوہبان
 کوڈن تیر تکتہ کشم کوڈن در زمان
 بہ تیر و کمان در کش کش سپین
 کرون ہیوتکھ باہم ترنگا ترنگ
 کرن اکرس از سنگ خارا گذر
 سوارن سپینو بال و پر ریختہ
 کہ خالی سپینو تر کشاں از خدنگ
 تلکھ نیز یکبار از خشم و کین
 کوڈکھ سخت باہم دیگر ترک تاز
 زبس ضرب نیزن سپینو ریز ما
 در اتر زوہیکھ نیز تراویختہ پھر
 دتکھ سخت بری بری ز ہر دو طرف
 دتکھ اکھ اکرس پشت کتف و نران
 کہ طہاس شاہ ادس بازیب و فر

توے بوئے تس پیچھ کرن ؟ یلہ تیز
 سپن در غضب حیدر نامدار
 سوش شیر ڈیشہ سہ طہاس شاہ
 سبکتر پٹن تمکو کلس پیچھ سپر
 کوڈس بوئے ترابن ، اکے ضرب تیغ
 مگر شاہ طہاسن از عقل ہوش
 بیک موز شمشیر کو رستگار
 بہ لشکر نزلن کو ز مادن جنگ
 دوپن تمکو سہ یے سروران سپاہ
 ہنگر زود پھر مانہ سریک طرف
 چھے لشکر گز کم مئے دوز کین سہٹا
 کرو از شبس تے پگتہ انتظار
 تملکھ ڈیر فون ز مادن کپن
 بہ ایوان کھنہ بیوٹہ بر تخت زر
 دوپچھ شاہ طہاسن اے سروران
 اےس ہنواہ چھنے کانہہ اکھا در جہان
 بردی چو حیدر چھنے کانہہ تر مرد
 سوش شیر تمکو سبکتر چھنے گیتی ستان
 تیس آسہ پڑھ تیغ ہنگام جنگ
 وز پرن کوڑس عرین ایشہریار

کرن بوئے کوشش جنگ و ستیز
 چو برق درخشاں گدھن ذوالفقار
 سپن زرد لکڑاں بمانند کاہ
 نہاں گو بزیر سپر نامور
 دینچہ سپر سوش سپر بید تیغ
 بزادی پھرن سر سہیے طرف کوش
 پھرن تمکو جلو نزل بہ مثل بہار
 گوشت خہ شک ، دم چھو ز ہیم پتنگ
 بہ اموشیر مردن کر یونس تباہ
 گرس سان کو تھن چھنوئس تلف
 تمس سہتو کرین بسیریم سپاہ
 پگتہ تام واتن سپاہ بے شمار
 سوش شہر کو شاہ سا جل ز پین
 بہتہ رود گردان زریں کمر
 سہٹا و چھوئے گردان جنگ آوان
 چھ پڑی پاٹھو اپن سرور پہلوان
 مئے پڑشہ نے کانہہ تمس در نوجہ
 چھنے کانہہ سہتہ خنجر در جہان
 تمس نش چھ لایم نزلن بیدنگ
 چھ بے شکھ سہ حیدر دلاور سوار

دَوِ پَم چھس سہ اَسپ دلاور چو شیر
 نہ سے لایق چھ پم دوشوے اِینامور
 پکن گو سوعہ یے ڈیر چوں آفتاب
 و چھن تھو دوشن اکھ غبارِ بیا
 گبتر گرد مژ غائب مئون و غار
 کورن زود عمر اُمیہ طلب
 مئے نشی آن از گرد و لشکر خبر
 سہ حیدر پکن گو بہ آرام گاہ
 بتا پیش کنان، آفریں با کزان
 شتاباں و چھن توہ مردا پوان
 گزنہن کوٹ نہ چھکھ سچہ کنش باشتا
 توئے چھس بِلاراں بشتاباں براہ
 چھ ترہ ساس جنگ آوراں درعد
 قوی شہر یار ابقر خستہ جاہ
 پہچہ سے او بہر مدد در دیار
 بہ لشکر پکن گو سہ عمر عیار
 بہ نیرنگ سازی قوی دل کورن
 نہ بیرون پردہ کپن تمہ رنگاہ
 گوشت گرم ہنگام شاہی بناز
 خوانا بہتہ تھہ پہنچن چوں قمر

مگر چھے سہ شمشیر سیتہن دلیر
 چھ بے شکہ پکن سہ سوتہن ظفر
 بیستہ کینر سپہدار دین بو تراب
 رواں بو ترابن نظر کرد براہ
 سچہ تا ہر دوں کھن بو غبار
 نہ ڈپشتہ سہ حیدر پکن در عجب
 دوپن تس نہ گزادہ فوزن اِینامور
 رواں دزاو عمر اُمیہ براہ
 رواں بروٹھ تس دزے نام آوران
 بیستہ کینر ییلے گو سہ عمر روان
 دوپس عمر عیارن اے مرد شاب
 دوپس تمہ سے چھ خوش خبر بہر شاہ
 تبس آپہ لشکر نہ بہر مدد
 سپہدار لشکر چھ فیروز شاہ
 نہایتہ چھ والا، یہ بوڈ شہر یار
 سہ قاجد رواں گو سوعہ شہر یار
 رواں پانے سے شکل ساجل کورن
 پکن گو ہر گاہ فیروز شاہ
 و تھرت عجب فرش شاہی بناز
 براں فرش تخت مرصع بزار

چہون بو بر آواز چنگ و زباب
 مئے کو تا وں تھا دکھ بزم درد مند
 دریں ملک آوار کوار تھس شراب
 دریں ملک سا جہل اوٹھتھ میون سخت
 چہئے واتر یوت شاہ دلزل سوار
 متھے نامداراں و یار این دین
 ہمد شاہ طہاس سے انتقام
 بے غارت دمو تھوٹھدے مرز بوم
 سہ کتھ کن پچن کو بے درو یا بے آب
 چھ کتھ ملکس اندر تھہندے مکان
 چھ کتھ جاپ سے تھہندے نامور
 برابر بے گڑھ ہا تمنن نشن روان
 کرہن در زمان شکل بر ربط نواز
 اندر زاد در مجلس مے پرس
 نہ بیکانہ چھکھ در میان سپاہ
 وٹن چھس غر لہا بے قونان ساز
 نواز نہو پیہ نیک خاں بے چھس
 ٹکن تھو سورودا برنگ و بے ساز
 کرکھنا نہ وڈی کہن جہاں شکار
 مئے چھم آمتن وہ درنسیٹا اشتیاق

اٹھس شہر دہتھ اس جام شراب
 دین اس اے پورج نیلی پوند
 چہئے دور کور تھس بے اند بے تراب
 چھ کتھ جاپے میونے گرانما تخت
 مئے چھم جاپی آمتدے کر و کار
 تھس سہر و اتن بے سا جہل زمین
 سمو وارے پاٹھس بے عاش و تمام
 کڈو بیخ و میو یاد طہاس شوم
 مہ کینہہ خبر چھمہ اند بے تراب
 تمنن نامدارن سپن کیناہ وکان
 ہنگہ زن تمنن ہتھس مئے گڑھ ہیم خبر
 رواں لاء ہا از سر و چشم و جان
 چہ پیلہ بوڑ عمر آیتھن بے راز
 سبکتہ زبابا روٹن تھو بے پرس
 دوپس شاہ فیروزن اے مرد راہ
 دوپس تھو بے چھس غر بر ربط نواز
 سرائندے بزم شاہاں بے چھس
 بیکہ و این ہیون چنگ ساز
 وون تھو، الا اے تھیم ہا
 مئے کو تا وں تھا دکھ بزم و فراق

چھ یس نامور حسیدِ دل کرام
 سزاوارِ آں شاہِ دلِ دل سوار
 سزاوارِ آں شاہِ گردن کشان
 سزاوارِ آں سرورِ ارجمند
 سزاوارِ آں شاہِ مردانِ علی
 روٹھ سورے عالمِ بدوشنروان
 مسخر کرکھ اوٹنہ زیرِ بنگین
 روٹھ کشور و تختِ ناہید شاہ
 بہ ماحلِ ژئے برپا کوڑھتہ روتھیز
 کرکھٹھ شہ دیوانِ کوہِ بلور
 چھ عا جزو گوشتِ تھے نشِ ہچو بوم
 دن بوسہ گفتارِ سوز و گداز
 کوہن کرپہ از بس سپن اشبار
 پون چھم مے ژئے نشِ بنِ دنگ بو
 مے نشِ فرق کیٹھہ چھے نہ اینامور
 زمانِ رستم کوڑمٹن چھم مے سخت
 تہ از ملکِ خاور گریزاں سپن
 پناہ نیون پیشِ شہِ قہرمان
 ابوالمعین و مایاتِ نامدار
 سومیہ قہرمان گئے بدُنبالِ شاہ

نہ وہ فی شیا فی تہ نامدارِ سس سلام
 سلاما بہ تا ظہیم، بانکسار
 سلاما ترہے آبِ عنبرِ فشان
 سلاما ترہے آبِ یوسہ خورش پند
 سلاما ترہے پُر نہ نورِ جلی
 دیس تو پتن اے جہاں پہلوان
 تر چھکھنا سہ ییمو ملکِ خاورِ زمین
 تر چھکھنا سہ در قہرمانِ بے سپاہ
 تر چھکھنا سہ حسیدِ رے شمشیرِ تیز
 تر چھکھنا سہ سرورِ خور داوید زور
 تر چھکھنا سہ حسیدِ رے ظہیمِ شوم
 پتھ پائٹھو مے عمرِ دستاں نواز
 سپن شاہِ فیروز سبے اختیار
 دوپن تہس کہ اے مردِ فرزاںِ خور
 ہشتک زن تر چھکھ عمرِ فرخندہ فر
 پچھس نامور شاہِ فیروزِ بخت
 میلے زن سہ جھشید وارانِ سپن
 بکشتی سومیہ قہرمانِ گودان
 پتے گوس سالارِ دلِ دل سوار
 جہازس اندر با ہزاران سپاہ

مے کورنہ ز فخر مان حیدر عود دل
 پتے در اس لشکر ہفتن ہر جنگ
 جہاز رواں کو سمہ سے قہر مان
 کوڑن آب درسی یاس زیر و زبر
 بنیک ہفتہ آس اندر بے روان
 جہاز پس از ہفتہ لوگ بر کنار
 گمتر آسپ و لشکر تباہ و خراب
 پر اکٹہ گامتو چو آوارہ گان
 سیٹھا اسو چھ گامتو پر اکٹہ حال
 دماں آو یکبار طہاس شوم
 وزیرن سیٹھا کورنس اینامور
 چھ کیشہ کورمتن تاجہ زن کوہ
 ہم ایدر مہ مارن تر اپ تاجدار
 یہ کتھ شہر یاس سپن دل پذیر
 مے بر سر تھوون تاج فوہ ماندہی
 سیٹھا کورنہ بیے عزت و ایجترام
 ہنگ زن چھ ظالم یہ طہاس شوم
 توے چھس بے و ذکین رواں با سپاہ
 ہمسن نے تہ سپد ہم سیٹھا خشکین
 لوگم نہ توے چار کیشہ اپ زمان

مے او سم تھند حکم بر سر قوبول
 بے بیو طس جہازس اندر بے درنگ
 کوڑن ناگہاں سخت باد زمان
 کوڑوون جہازے یہ ملک دگر
 نہ دل برقرار و نہ اُمید حبان
 ہنے واتیون بے سہل دیار
 گمتر خمیر خرگاہ ساری پُر آب
 نہ رخت و نہ ساز و نہ آب و نہ نان
 دل اور دہ ہم خستہ و پر ملال
 لوگم مارنے اندر پی مرز بوم
 بناحق یہ مارن تر اپ تاجور
 بحال خود آوارہ کوشت تباہ
 کہ شاید یہی وقت سختی بکار
 بے کورنس رہا تھو براے وزیر
 تہ ملکچ درن بیہ مے شاہنشیہ
 ہمہ رخت و سامانہ دیت نم تمام
 چھ آخر شہنشاہ اپ مرز بوم
 بے امداد و یاری بے طہاس شاہ
 ہم ایدر مہ مار ہم بشمشیر کین
 گر تھس بہر امداد وہ فی بیگمان

دُو پَس عمر عیان، ایشہریا
 ستمگار ظالم چھ بد خو نژند
 سہ حیر چھ دل قدر شاہ جهان
 پچھس نامور عمر نیرنگ ساز
 یہ بوز تھ سپن خوش سہ فیروز شاہ
 روٹن در بر آں عمر دستاں نمائے
 دوپن عمر عیاس، اے نامور
 دم صبحدم با سپاہ تمام
 محل قبضہ در خاب، عاش و طرب
 ییلے آسمان یہ زدن کمر
 سہ فیروز شاہ با تمام سپاہ
 رواں گو سہ عمر امینہ شتاب
 کہ ایدر سپہدار فیروز سخت
 یہ بوز تھ سپن خوش شہہ بو تر آب
 سہ مالکت یہ بو المعجن نامدار
 یکن گئے آبا کوس با کونائے
 یکن و آتہ نزدیک فیروز شاہ
 ز مرکب پتھر و پتھر پیئے نامدار
 سیٹھا اوس آمت تمن لول سخت
 وود کہ سخت با ہم ز بس اشتیاق

سہ طہاس کس کو تہہ روزگار
 چھ نفرین کون کس سپہر بلند
 کیس پاپس نیش چھ شاہنشان
 ژائے زھانڈن سے کو مدھا اکھ دراز
 یہ تھوود ووتھ بیکبار از تخت گاہ
 ہنمے ہوسہ دیت نس بدست و پائے
 کدو را تھ یختہ حبایہ با ہمدگر
 گز تھویش حیدر علیہ السلام
 کوڈ مکھ تھتہ بیا بانس اندر سہ شب
 کوڑن بستہ با تیغ زین و سپر
 یکن گو بنزدیک شیر آلہ
 وین خمہ شخبر با شہہ بو تر آب
 پہوے ووت با خمہ خرگاہ و رخت
 تہس برونٹھ گو با کمال حباب
 سراسر سپاہن دیں دہ ہزار
 سہیے شاہ فیروز فرخند رائے
 ز بانگ دوہل شور گو تا بمساح
 کوڑکھ از دسو پانہ وائی کنار
 یہ کورمت تمن دورن ہول سخت
 کرکھ پیش حال درد و فراق

ازاں پس سہ فیروز شاہ گزین
 دوون سخت ہوون ز نرگس کوہ لاب
 دوپن تمکو بے یوت تا مہقن ز نڈر چھس
 ہزاراں شہا بے سویے الہ
 بے یمنہ ز سہ نشن کوس آوارہ دور
 ونے کیاہ سہ کیاہ آہ سختی بے پیش
 مکہ زیادہ اوسم سہ چوئے رفاق
 رواں بو ترابن کوورس آفرین
 نواموش کرن تس سہ سہٹا ایجترام
 تجھتہ مرغ و سختی دریں راہ سخت
 رضا مند سپنے ز سہ یزداں خودے
 ہمیشہ بدین بخت چوئے بے بند
 رواں پیش طہاس بد روزگار
 سہ فیروز شاہ باتمائی سپاہ
 یہ بو زبخت سہ طہاس کو تلخ مرے
 یہوے چون کو مشوراء عقل ورے
 ہنے کو دمتن آسہ ہس میں دہمار
 کو روم چاہے با پختہ اوس ایجترام
 یہ بو زبخت پیشیاں سپن سہ وزہر
 دریں حال و دس خبیراہ ز راہ

یکن گو بے پیش سپہدار دین
 تھوون سر بے پیش شہبہ بو تراب
 ہنے ڈیئے نشن کترین بے چھس
 سلامتہ ڈو چھمکے بتمکین وجاہ
 بے آرام اوسم، بے تاب و صوبور
 بے کیاہ کوس لاچارہ درکار خیش
 گلن روز و شب بوس از اشتیاق
 ہنے ہمہ نوون سہ پانس قرین
 دوپن تس کہ اوسرور نیک نام
 سراغ بام اوسکھ ڈ فیروز بخت
 لبکھ سرفرازی بہر دو سراے
 بے تاج و بے تاج آسہ فیروز مند
 خبر و اتنا کوکھ کہ اے شہریار
 سپن یار با حیدرہ مدم خواہ
 دوپن تس و زہر س کہ اے شولہ جے
 یہ دشمن ز سہ تھووم تھن سلامتہ بجائے
 ز سہ گوے پاؤ اوسدہ دس مہار
 دہ اچر یہ بو دشمن بے لگام
 ز شرمندگی بختہ تمبس کو زہر
 خبر ہستہ یکن پیش طہاس شاہ

کہ ایدر جہازن اندر بے شمار
ہزاراں جہاز پئے بے حساب
دیکھ خیمہ دری یکنار س تمام
کلمہا و خیمہ تمن بے شمار

سہ طہاس خوش گو ازین خوش خبر
دین مخیرس خلعت و سپہم و زر

مدینہ پیچہ فتح شدت حاصل زمین

نامہ ہجرت و اتن تہ ابوالعجین فلبان سیتو اکہ خون ریز جنگ
بیشہ کہنو میلے دوت فیروز شاہ
پہچہ اسر ہامد گر سہوران
شتابن شخصہا، چو پراں عقاب
توانا تہ چامک روئے شیر مرد
پہوے دوت لارن ز یثرب زمین
کوژن تمکو ادایے رکوع و سلام
سہ فتح دانا روژن در کسار
دو پوس بوژا بن کہ اے نامور
روان نامہ کوڈ تمکو ز موہر نبی
سہ عنوان و چھتہ حیدر نامدار
تھوژن بر سر و چشم نامہ بشوق

بنزدیک حیدر شہہ دین پناہ
ہمہ نامداران دین پروران
یہوے دوت پیش شہہ بوژا
دین بے تمس ناو فتاح گرد
دین بوسہ پیش سپہدار دین
سبک شاہ مردان سپن در قیام
سپہن شاد و خورم ہمہ نامدار
گہ ڈیژن ز حال پیچہ خبر
تھوژن سہ بر پیش علی ولی
ز بس مہر فرقت سپن ایشکار
دین معہ بر پیچہ بوسہ از بس ہذوق

گشادہ کوڑن نامہ یہ عشبرین
 پورن نامہ سورے ز سرتا پیاے
 بنام نعمہ دا داویر داد گر
 چھ بیچوں مہ خلاق ہفت آسمان
 کرن مے چھ خاہندن اُمید وار
 نمن یس چھ تس کن بہ عجز و نیاز
 چھ بیچوں نعمہ دایہ احد ذلحلال
 پس از حمد ذات تقدس ماب
 نر داں اے سپہدار دلدار
 نر در و روضہ یہ ہل آتی چھکھ گولاب
 نوروں از جہاں زور بازو نئے چھ
 ز شیر تو کفر برہم سپین
 بنن چون مینہ و چھتہ آسمان
 و چھتہ چون اشقر گزہن و او گم
 بہن چھ نئے زینس بدار آفتاب
 کدن یام چھکھ ذوالفقار از غلاف
 نمن زایے و چھتہ آژدہا و شہنگ
 دون یام جولان چھکھ در کشتہ
 مظفر نر چھکھ در تسم جہان
 جہانس اندر شاد و خوشہ آس

معطر سپن آسمان و زمین
 گوہ دینی بو لیکھتہ آفرین نعمہ دایے
 ہئے بخشش دن مے چھ زور و ہمنر
 نعمہ داوند ملک و زمین و زمان
 ز چھن مے پناہندن اندر جوار
 کرن چھس بغض و کرم سرفراز
 ازل تا ابد قادر لایزال
 دور و دور محمد سویے بو تراب
 نر چھکھ نامور شیر پروردگار
 نر چھکھ انشا بر جگے آفتاب
 نشان سعادت در ابرو نئے چھ
 ہئے پشت اسلام محکم سپین
 تر سن چہا نہ گوہ زینس زمین و زمان
 کون چھس لکد مال در دیر ستم
 یون ماجہ تو چھے بحالیہ کاب
 کون نارے الامان کوہ قاف
 یون شیر غراں چھ نئے زینس بستگ
 چھ سرقم گزہن پشت چرخ بلند
 مستخر نئے کن جلد شاہنشان
 ہئے دشمنس پیچہ ظفر شد آس

لیو کھم نامہ ڈیئے کن یفر خندہ رے
 جگر پار کور تھم ز تیغ فراق
 چہ راتس دوہس چاہہ خار و دن
 شتاباں بہ سویے مدہ پتہ ز لار
 کورم نامہ ہستہ ایدر ڈیئے کن روان
 مے لیو کھ نامس اند توے ختہ
 رمن نامداران دین سلام
 سہٹھا آشک از دید جاری کورن
 سراسر خبر وں ز گرم ز سرد
 سہٹھا ز تو کھ کار سفر پو اسے
 چھے کہتہ پاٹھو بانوے من خانہ دا
 چہ کہتہ پاٹھو تم راحت جان میاں
 چہ خوش پاٹھو تم چاہی دوشے پسر
 ز چھن چھس شب و روز اندر کنار
 قوی پنچہ در ترک تازی کورن
 سہٹھہ نوو مائن ہنتر ہاے ہیر
 ترک شادمانی دل روشن
 ہے شیل تمو ستر چھے تاباں قمر
 سہ کور انجمن بن محمد بنام
 پکن دوت لارن سہ عمر عیار

مگر اس سپہدار خیر کشاے
 سہٹھا آتے چون چھم اشتیاق
 ہے لولہ ستین حسین و حسن
 کدکھ یام طہاس شومس دہسار
 خردمند فتاح روشن روان
 پانے وئی حاجد اسز سر
 تو دن میانہ طرفہ بسیار تمام
 رواں بوڑا بن سہ نامہ پورن
 دوپس مالکن اے خردمند مرد
 سہٹھا مدد ققاد مفر کو اے
 خبر ہاے خاں و نیم آشکار
 گر امی بر آہیم وصفوان میاں
 فتاحن دوپس تور اے نامور
 بر آہیم سے خالہ نامدار
 خبردار در نیسہ بازی کورن
 گرانساہ صفوان سپن بے نظیر
 ازاں پس دوپن گرد بو المعجس
 ڈٹے دوسے اکھ گرانساہ زیبا پسر
 بعینہ ڈٹے ہنیوہ در سراپا تمام
 ز پریشش سپن فارغ آں نامدار

سہ فتاح و عمر اُمیہ بہم
 سہ فتاح بوال عمر گز ہیں
 دوپس عمر بن اے خال فرخند نام
 رواں در اے دہ شوقے ز بس پردلی
 اکھتہ کینو پکن گو سہ عمر د لیر
 جدا اکھ اکس بش تے نے سپن
 رواں گو عمر سوے سا جل دیار
 ہمہ ملک سا جل گو مت پر سپاہ
 نر آدم تے اُسو تے جن تر دیو
 سلج بو ترہشہ استخاں نہنگ
 سپر ما و فخر تمن استخاں
 تے زشت ہیکل بمثل گراز
 ہزاراں چھن خمیر ما با شکوہ
 عمر خمیر کو ڈیشہ تھن ہم سپاہ
 کو رس خند طہاسن از سر مری
 سپنو جمع لشکر تر رہے بے شمار
 دوپس صاپمن اے شہہ نامور
 وچھم لشکر اکھ سپٹا سہمگن
 مگر چھکھ سلج استخاں نہنگ
 پیش مردن اسی سلج استخاں

سپنوشاد و نغمہ م موٹھکھ درد و غم
 کوڑکھ نالہ موت باہم از نغمہ رہن
 تر دودھتہ وہ فی کرو سیر ما داں تمام
 پکن گے سوے لشکر سا جل
 بیٹھتہ کینو وچھن در افتاح شیر
 چو شیر دلاور رواں تم سپن
 وچھن لشکر داڑا تر بے شمار
 زہر سو تے آہتہ کینہ خواہ
 گو مت تا فلک بانگ شور و غرور
 ہمہ استخاں بے تمن ساز جنگ
 ہمہ استخاں اُسو گہ رز و بسان
 پر و بال و باز و تمن ہندو دراز
 تمن تل گیتو غاب ما مون و کوہ
 پکن آو نزدیک طہاسن شاہ
 دوپن تنس کہ اے صاپم بربری
 برجھتہ آے درو یا تہ ما مون و غار
 بے دودھ فی اس لشکر وچھتہ مر بر
 تمن تل گو مت غاب میے زمین
 گھاں جھم نہ ہم کیناہ ان تاب جنگ
 درے نہ سہ پیش کمان و بسان

دوپیس توڑ طہاسن اے نامور
 مہر زانکھ نہ یم استخان سہیل وار
 ولین چھ تیفابست علی
 پاشکھ سو شمشیر یثرب نظر
 ہنسکہ آسہ ہے مے سو شمشیر تاب
 دوپیس مہاسین اے شہہ نامدار
 سو کڑوڑ چھ کائبہ اکرا از ہنر
 مے بوزم سو شمشیر فولاد سا
 جہاسن اندر اسو پائے غبران
 چھ وڈ کین محمد رسول خدا
 چھ وڈ کین ز پائے غبران نامور
 سزاوار تمو ہے یہ خنجر چھ بے بسی
 بیس آسہ عقل و ہنر اختیار
 پتھ پائے صائم و ن بوسہ عطا
 تیس شوم بے شہن جاراں سپہ
 کوڑن صا پست قہرائے ہر زگو
 مے کرم دل چون بوزتھ کلام
 بیگانہ دینک کلاما مہ کرم
 بوزتھ مہ صائم سپن عمر ذراہ
 یکن کو ہنر دیک حیدر چو باد

ازین استخان ہاڑ چھکھ بے خبر
 کڈن یم چھ شیرن تہ فیلن ہمار
 تے ستر چھس مری و پردلی
 چھ کشورستان بلو کر آفاق کپر
 ہکے فخر اوٹم مے بر آفتاب
 دین نام آں تیغ چھی ذوالفقار
 ز فولاد و آتش چھ تھ ضریر
 چھ از دست پیغبران غمہ اے
 شہنشاہ تے اسو نام اوران
 جہاسن بے سو یہ غمہ ارہٹا
 تیشرت چھ اپ تیغ فرخندہ فر
 بیس کائبہ اٹھ پچھ تھن دسترس
 تھ دین و امین کر اختیار
 در اندیشہ گو سخت طہاسن شاہ
 تیس مغز ساری پریشاں سپہ
 چھ چوئے سو خن در دماں آب تھ
 دل نہایت میوئے کوڑتھ یوت رام
 دبار مہ دن اپ سو خن الحذر
 ہنر دراو فورن ازاں بارگاہ
 زلشک مدد و دست سٹھ لچھ سوار

سہ پہلے سہ پہلے لشکر ہولناک
 تھے زشت ہیکل تنویر جلیست
 چھ برجائے شمشیر، گھر زور و راج
 کھنڈن چھس بڑے سرور مؤمنین
 دو پٹس بڑے ترابن تھے دل شاد تھاو
 بڑے یا مٹھ کڈن ذو الفقار جلی
 ز گھٹن سپن یام فارغ عمر
 کوڑن عزیزن آیسردر باشکوه
 وچھم لشکر اکھ تھے دہ ہزار
 ہزار ان تھے فیل مایہ جملہ
 سراسر تمن ہمشہ بداح استخوان
 گھشن لشکر اکھ سوار ان فیل
 وٹن اسل فتاح اپن ماجہرا
 بشور اور بوا المعجین نامدار
 لے بڑے دھڑلائی ایدر چو درمیابے فیل
 گھٹن زون بڑے چھس بس بزم گاہ
 دو پٹس شیر جہانن اے نامدار
 چھ فتاح حال تمن ہمشہ و نان
 ہمشہ زن گزھکھ سہتی نکھیم نیو یار
 سہ پہلے سہ پہلے و زہتار خوار
 سہ پہلے چھم چھاپ سہ پٹ

رُوان، دو تھتہ ابوالمعین کرد شیر
 کرکھ بستہ آلات و سامان جنگ
 پکن در اے جوشاں چو درو یابے پیل
 لہ و دُن اُسو اشقر تہند سو ہچو باد
 پیلے آفتاب سُن سِرنگون
 نیمبر دراپہ مہتاب مشکس پرنند
 رُوان تم سپہ سالار خنجر گزار
 و چھکھ مت کاہن سو لشکر مخاب
 نہ کاثر ہا نگہیاں، نہ بانگ برس
 رُوان تم سپہ جنگی چو باد دمان
 نہ کھ تیر و خنجر تہ بیٹہ نیزہ
 کرکھ نابوہ در میان سپاہ
 و و تھتہ گے سرا سپہ بے اختیار
 لہ تھکھ یک قلم استخوان نہنگ
 زون بند و زنجیر فیلان مت
 شب تیر لشکر گھر نیم خاب
 متے متے تھتہ فیلہا یے دزم
 ز پامال فیلاں دُراں دار و گپر

سہ سیاف و زہہار خوار دلیہ
 گر گرن کھتو چو بسر و چو شیر و پنگ
 سپہ جنگی بہ جنگ سوار ان فیل
 در کھ کرد اپس سر ز پین دن بباد
 عیاں در جہاں گو شب قمر گون
 کورن بستہ عالم بہ مشکس کند
 پکن واتی نزدیک آں کو ہسار
 پیچو پیچو خوک نہنگان، دواب
 نہ آواز پشنہ، نہ صوت مگس
 اندر ذراے در لشکر بہ مخان
 ہتھ تھکھ شیر و فیلن کرن ریزہ
 کر بیدار گتہ لشکر کہنہ خواہ
 پہ کیاہ ناگہاں پاد گو گپر و دار
 ہتھ پانہ وانی تھتہ ملو جنگ
 کرن سرکش اُسو پامال و پست
 دُن اکھ اکرس بے زبس اضطراب
 کرن بے سپاہن تباہ از قدم
 رتن مٹن گھر اُس مور دُن خمیر

لہ تھتہ پم دو شو پوشاؤ پتہ یس پھر پھر چھاپس منز کو مت چھ سہ او دس کرکھ
 خوک : سور دواب = چاروے

دلاور ترے اندر سپاہانِ فیل
 کدھ کدھ کر دے فیلن بشمشیر تیز
 تر چھنکھ مارو تھن تپتو فیل و سپاہ
 پتھ پتھ پتھ راتس کوڑکھ جنگ سخت
 لے شب تیر کو ظلمتس تر نہہان
 ترے جنگی نمبر دڑاے از رزم گاہ
 سراپیمہ گے فیل بان سپاہ
 ز دشمن تمو کینٹھ و چھکھ تے نشان
 رواں کوڑا تمو مخپرا اکھ رواں
 دو پتھ تمکو کہ اے گمراہانِ تباہ
 کتیکو تو ہو چھ از جاں گم تو شیر چھو
 بر شاید تو ہے آسہ از جاں گر تھن
 ابو المعجنتن دو پنس اے بد نژاد
 سے شب خون و زہم بر سپاہانِ فیل
 پچھس پہلواں در سپاہ علی
 وں امروز تو ہے ما وے مو کا دزار
 مے مخبر پکن گوشتاں بشتاب
 پ بوز تھ تھے فیل بان دہ ہزار

کزن خونہ درمی یا رواں ہمچو فیل
 بغیر سوارن کوڑکھ ریز ریز
 ز خرطوم فیلان سپینو بستہ راہ
 چپن تار سپہدار چپن کھوت بہ تخت
 عیان روز روشن سپن در جہان
 کنار س اکس رو دی گرد سپاہ
 و چھکھ گا متین فیل و شیراں تباہ
 ویکن و چھکھ تم ترے گردن کشان
 بنزد پکب اں ہر سہہ نام آوران
 چھ شاید گوشت بخت تہندے سپاہ
 جنگ پلنگاں گم تو شیر چھو
 غدا یے پلنگاں و شیراں گر تھن
 پچھس گردو ابو المعجنتن شیر زاد
 کوڑم خون رواں ہمچو رو یابے فیل
 سے ازراحت ہو دم پنہو پردی
 کہ آیا دین کس پلنگ شکار
 سپاہن و دزن مے سوال و جواب
 سپینو یک عالم تر فیل سوار

لے امہ شاک دویم مہر چھ چھ کتو چھاپ ہ سپن روز روشن جہاںس عیاں

ہوا موجزن گو چو دریا بے تپیل
 چو گوہر زہرتمن استخوان با بختنگ
 رتمن شہرہ رخس پیچہ کرکھ فیل
 نیمبر دراد از لشکر فیل بند
 مے سستین ز نیمبر از پیے کارزار
 کوڈن تیز شبرنگ آتش نژاد
 مقابل سپن فیل بانس چو شیر
 ہراساں سپن مرد اسپستیز
 ژلن گو سہ پوت پھیر و حقن کھنوں
 سبک و وختہ ز اسپ دلاور پھتر
 بنیز کوڈن حملہ بر فیل بان
 بہ امداد بو المعجنہ نامدار
 ملکہ نیز شمشیر فولاد ساس
 پکن در اے وہ زلفی ز فیل افغان
 پیادے مقابل سپن ہمجو فیل
 ملکہ فیل بانن اندر گیسو دار
 رٹکھ درمیاں تم ترے فیل افغان
 بیہمتہ کنو سہ سیاف خنجر گزار

دو ہتھ آے ساری سپان فیل
 سواران کھسختہ فیلہ نے پیچہ بختنگ
 انکھ ہر طرف ژنڈ فیلان بشور
 سوارا بماندہ کوہ جبلتہ
 کرین کرکھ بو المعجنہ آے سوار
 رواں گرد بو المعجنہ ہمجو باد
 اوڈن بر سر فیل اسپ دلیر
 رواں فیل بان کوڈن فیل تیز
 لے تو ہمد و تہمو کر از ہم فیل درم
 نگر گرد بو المعجنہ نامور
 پیاد سپن نامور پھسلوان
 رواں آے سیاف و زہنہار خوار
 پیادہ تھے ہر سہ ہجنگ از لے
 بیہمتہ کنو بہ امداد آں فیل بان
 دلاور ہتھ باده سواران فیل
 شمشیر و نیز کوڈکھ کارزار
 رواں فیل بانو ملکہ استخوان
 اکرکھ کنو ابو المعجنہ نامدار

کرین ہمد و تہمو از ہم فیل درم
 ژلن گو سہ پوت پھیر و حقن چوں کند

لے و شرجھ پختہ کنو ہر چھاپے

سبب کینہ و بر سپاہانِ فیل
 کرن پارِ فیلن بشمشیر تیز
 بیک لحظه دہ ژند فیل سیاه
 ابو المعین گرد فولاد چنگ
 گہ نیز سترین گہ بوی تیغ
 ہمہ فیلان سپہ در عجب
 و چھتہ تموشیرے مردی و پردلی
 دو بیکھ مثل اُمسند چھنے در جہاں
 یہ تھا و بوند کائہ دند از فیل مرد
 چھ بیکھ بیکبارگی ہم گروہ
 بیکبار تم فیلان دہ ہزار
 روٹھ در میاں نامور پہلوان
 پیاد ابو المعین نامدار
 ٹکن یک قلم نیز یہ آہنپن
 ٹکھ بوسر نیز سے فیلان
 لہ ازاں پس روٹھ تموشندے فیلست
 جگر سپن ژند فیلست سوار
 ژٹن ہٹنہ تم فیلان بیدریغ
 سنے زون ابو المعین شیر چنگ
 لہ یہ شار چھنہ واضح .

چو درمی کور کھ خون فیلان فیل
 بنیز سوارن کرن ریز ریز
 کر کھ گشتہ با فیلانان براہ
 گوشت تشنہ مانند خوانی پنگ
 سوارن تہ فیلن ژٹن بیدریغ
 و چھتہ مردی پہلوان عرب
 تمن فیلان گیکھ بے دلی
 نہ اآخر چھ بوٹ نامور پہلوان
 سواران فیلن وڈا ویکھ چو گرد
 اُمس پیچھ کرن حملہ مانند کورہ
 دوٹھتہ آے بر شیر خنجر گزار
 بہر سوٹیکھ تس پیچھن استخوان
 مقابل سپن باہزاراں سوار
 لگوون اُمس فیلانست بکین
 دتن سخت بروٹھن کورن بے روان
 بہندی زبان مے کورن نرم و پست
 و دستی ٹکن خنجر آب دار
 سوارن تہ فیلن ژٹن مے بے تیغ
 تمن فیلن اندر چو مٹراں پنگ

کزن ماہِ فیلن بشت شیر تیز
 سہ سیاق تے سپر ز نہار خوار
 بہر سو ہزاراں تھے فیلبان
 سہ بوا المعجن از تیغ الماس گون
 مخنجر کوڑن فیلہ نے چاک چاک
 برابر کزن تھے دوہنس جنگ اوس
 پیلے زن نہاں گو پہ رخسند ہر
 زمانہ سیاد گو چو دریلے قار
 ابو المعجن گرد فرختہ کیش
 کو نہ کہ پہلو او تیس آفرین
 کر تھے یہ سپہ ثلث مردی دریں کارزار
 دیکھن پہ لشکر سبیزاں چھہ سخت
 بہمن پہٹ گئے زون گردھن ہر جنگ
 نہ تنہا بہمن مژ چو شیر زبان
 فلن گرو چھ فیلن ہندے نون و چھٹھ
 چھ ہم ٹنڈ فیلان بیداد گر
 چھ ہم کینہ ور ٹنڈ فیلن سوار
 پہ گو در دہان پلنگاں گردھن
 چھ بہتر گردھو اسو ہئے بازپس
 ابو المعجن دو پنکھ لے یاداران

تلم فیلبان اندر رستخیز
 وچھاں دور رو دس جدا برکسار
 ابو المعجنس پیٹھ تلختہ استخان
 کزن بو بہر سو رواں جو بہ خون
 بنیز کزن فیلبان تسمو ہلاک
 زہیں گوشت از خوں شفق رہا دس
 ز پردہ عیاں گوشہ دیو چہر
 جہاں گو پر از لشکر زنگبار
 پکن گو بنزدیک یاران خیش
 دتھے داد مردی بمادان کین
 پہ کر پڑ چھنے کاٹسہ در روزگار
 سلج استخاں چھکھ جو آہن درخت
 بہن پان مارن پہ گو سبے درنگ
 جدا اسو ثلث نش دور زوے پھان
 کھو زن اسو چھ چوں ماہر کھ و چھٹھ
 بہمن نش سوارن چھ خوف و خطر
 پیاد کرو کھ کنن کارزار
 بلا شک بہ کام نہنگاں گردھن
 دریں جنگ حیدر چھ فزیر یادرس
 مئے کینہ چھم نہ پر لے جنگ آوران

پڑ چھس دے اُسے بہر جنگ و ستر
 ازیں رزم کہہ مینوں شو بیٹا زلن
 ہنس کے تو ہر کھمہ زن چھوڑ فیضان جنگ
 سکے زون پڑ چھس بس بھنگ جلال
 پڑ بوز تھ سپنوں تم سپٹھا عودہ رخا
 قسم چھے زلے از پاک پرور و گار
 قسم چھے ز پائے غمبہ و ذل جلال
 قسم چھے ز پائے غمبہ دل کرام
 نہ پختہ پھیریں لشکر سپہاگین
 پڑ بوز تھ ابو المعجین نامور
 ازاں جا کر کھ گڑم شتاباں شتاب
 و چھکھ مر غزار اور آشنایہ راہ
 یسے صبحنسن شیشہ باز فلک
 جہاں بچو آیینہ روشن سپن
 دلاور ترے از خاب بیدار گئے
 بنزد پاک سالار فرخندہ قدر
 دو تھ قصبہ پیش شہہ بے عدل

سہمے چھسہ زانہ پشت زون در گریز
 چھہ بیہتر کے خواہن اندر ڈوہ لٹن
 گڑھو سپر و تھن ملک کیشہ چھوڑ تنگ
 محافطہ سے چھم ایزد ذل جلال
 قسم ہا دسو گندہ دے تھس سپٹھا
 کوڑن یسہ ز پین و فلک آشکار
 چھہ یس بے مثال و وہم لایزال
 قسم چھہ ز حیدر علیہ السلام
 پین ستر تنہا یہ کر جنگ و کین
 سیاق و زنبہار فرخندہ فر
 پین گے سوہیے لشکر بوڑا آب
 کوڑکھ خاب و آرام ہا سحر گاہ
 کمر بستہ کھوت بر فراز فلک
 زمانہ چوڑنگین گلشن سپن
 شتاباں سوہیے شیر جبار گئے
 گڑھتھ پیٹے تھے ہر سہ شیران ز
 ز پیکار و جنگ و سواران فیل

کوڑکھ بوڑا بن سپٹھا آفرین
 زہے مرعبا نامداران دین

مہیار عیار تر عمر عیار

بیستہ کنز گزشتہ پیسے سوارانِ فیل
 پیسہ جمع سہے لشکر بے شمار
 ز ہر ملک آہستہ ز بہر مدد
 گہنشن لشکراسہاں باشکوہ
 رواں بٹو کھٹ طہاس بر تخت زر
 سیٹھا شہریار ان ساجل زہین
 بکتر سہ مہیار اون بے پیش
 ہنگام اشقر حیدر نامدار
 اکھ سے نشن تپے رطلتھ از ہمنر
 دے آپ تازی گرانچاپ زہین
 تہ بیسپہ اکھ کنیزادے خوب سے
 اسن آو مہیارس از قول شاہ
 کہ از راتھ آفزن سہ آپ گزہین
 یہ بوڑھ سہ عمر امینہ شتاب
 دوون تن نشن ماجرایہ تمام
 لے تر از راتس بیدار و مہیار روز

تر از راتس آے شاہ بیدار روز
 بدولت خبردار ہشیار روز

لے پر شار گونڈھ پتھ کنز آسن سہ

مگر کینہہ رستے پھینا ز دلدل خبر
 کرے از ہنر کوہسارن جوہوم
 بیک ضرب مم جانس آنس زوال
 کرستہ دراو از کینگاہ رنگ
 زمین از فلک زور زریں گلاہ
 بر آہنگ آں دلدل نامدار
 ہیشدن سستو شمشیر الماس رنگ
 رواں بروٹھ تیس آو عمر گوہن
 کوہن کر دیکھ عمر تیس کر اے تیر بخت
 کر ایدر غنجر کرخت و دہ فی شاہ
 کرن کیش از چھکھ پیر دیوانگی
 فلائی بے چھس سرور موہر
 زوالم زور ہبختہ تاج گوہر نگار
 توے چھس بے لارن کہ شاید رٹن
 بے ادا و سارا سارا حل دیار
 بے چھس درامت از محکم شاہ جہان

دوپس بو ترابن ہا اے عمر
 ہننگ زن سہ ہمایار بہ بخت شوم
 مگر دلدل نیشن پچن چھس محال
 لے ییلے کالہ چن ہندے تیر رنگ
 ہنوتن سستو پانس بہ قندیل ماہ
 رواں ووتھ سہ ہمایار دزد عیار
 کوہن ترمو ببر بستہ خفتن بجنگ
 پچن گوہسویہ سپاہن دین
 کوہن تیز شمشیر از خشم سخت
 ڈکس مرد تنہا پچن چھکھ براہ
 دوپس توہ عمرن بفسد زانگی
 لے بے کینہہ چھس بیگانہ اے نامور
 دریں تیر شب ام عمر عیار
 تہ بیہ ہبختہ زوالم شمع زریں لگن
 لے بے چھس امت ایدر ز درو یا کسار
 دوپس توہ ہمایارن اے نوجوان

لے امیک گوہنیک بھر چھ پختہ کنوتہ
 لے چھاپس مزر چھ " بے کینہہ چھس دیوانہ اے نامور " لے اترے پچر پچر
 شان ہند چھاپس مزر چھ سہ آو شیر نہ

گر تھن چھم پغیاری و پر دلی
لہ رواں بے پکن عمر و مہیار یل
کوڈن دارو از تو برو در زمان
سپن موے تمومند بیاہ پچو شب
دوپن تس پڑ کر میون مطلب روا
دوپس تموم چھ دارو گرانمایہ تر
ہنسک چھ غرض ملے نیش مین یہ چیز
دوپس تو برو مہیارن اے پہلوان
سبکتر مژر تموم مضع کمر
دوپن تس پر زریں کر بے بہا
لہ دوپن تس نہ رکھ اپن کر بہر خیش
رواں عمر پنے روٹ کر بستہ زر
مہ دارو موٹھن وار مہیار بے
دوپس تموم پر دارو مے کافی چھنے
دوپس تو برو عمر پنے چھنے زئے بس
سبک پنجم مہیار پنے کوڈن لیسر
بیسکبار سوڑے موٹھن تموم بروے
بھنن مژر تموم روڈنے موپر وال

نمن دل دل شاہ مرداں علی
مژر دست عمرن بکر و خیل
موٹھن دارو گو پچو ببر جوان
پر دیشٹھ مہ مہیار گو در عجب
دکینتر حائے یس چھ گرامی دوا
چھ اکھ ذرہ پیچہ کے بہہ ازنگ زر
جوانی پینو یوڈ وانی چھنے عمر پز
ز نقدی مے کیننہ سوتو چھنے این مان
دتن مے بہ ست دلاور عمر
چھ طہاس شہن مے کوڈت عطا
مے دارو دتم اکھ بدل بہر ریش
دتن تس بدل اکھ دوا از ہمنر
پر پیچہ ابرون دون پر رومہ وایہ
نئے دیت حکم دوا کم یہ شانی چھنے
مہ گزہ بر دوا لار موٹھن چون نکس
دژن تھچہ دوا نیون از عمر شیر
ژولس پیرتھ از ریش سوڑے مہ موے
ہے روے تمومند سپن چون نوڈ غال

لہ امہ شاک افس لفظ (قافیہ) چھ "خیش" چھاپ سپدست بھی لفظ چھ ریش۔

نجل گوئے ہیار بے ریش گو
 دوپس عمر عیارن اے خیر مرد
 در اول دژوئے توئے کم دوا
 مئے نش نیو تھ سورے دوا سر بسر
 خبر ریس نو آسے زہر و شہد
 مہ کر وودنی تر اندیشہ اے سر فراد
 بے لائے سہ دارو دم صبح گاہ
 پچن گئے پتھے پاٹھو باہم دگر
 سہ خستہ و چھتہ دود سہ ہتیاریل
 ز کتھ پیچھ کرن خستہ چھکھ ہر زمان
 کرن چھکھ مئے ستین مسخر ہتھ
 مگر کینہہ ژئے چھٹا نا پش دژ بکار
 دوپس عمر عیارن اے خیر سر
 بے چھس نامور عمر دستاں نماے
 مئے کر سہ تر پچھ عرفقا اکھ بڑوہ
 اے حوصلہ چھکھ زہر است نہ سبب
 بے بڑوہ سہ ہتیاریل کو خوسوش
 ژ لکن گوئے عمر اکیہہ چو باد
 پچن گوئے در لشکر مو منین
 یل آخر و چھن دل دل خوش نرام

تہ بیزار از صورت خیش گو
 ژئے کینہہ چھٹے موکوم از گرم و سرد
 ژئے پانس پیچھن ظلم خود تھ روا
 ز حکمت ژئے اسے بے اصل خبر
 تمس شو پڑئے کینہہ کران جند و جہد
 مئے نش بیاکھ دارو پچھ خوش و دوا
 گڑھی روئے پیچھ پڑوئے سیاہ
 کرن خستہ بو تس و چھتہ مئے عمر
 دوپس تس کہ اے خیر مرد و غل
 تمسخر مئے ستین کرن بے کمان
 ہئے وودنی کر تھ ژرے تراب تباہ
 کدے وودنی تھ لفظ جانس دھار
 مگر کینہہ تر چھٹا نا ژئے میان خبر
 بے مطلب مئے ادکم تر او نم بجاسے
 بچھس پیچھ روتے بے اکھ تار موہ
 بے آئن تر چھٹہ دل دل نامور
 بے روزیں ہنر کینہہ بے فرہنگ ہوش
 سٹے رڈ ہتیار و اثر و نہاد
 بے مخفی سوئے خیمہ بے شاہ پن
 کھون کا سہ بے غم بے عاش تمام

بے اہستہ ہمایار کو دم کربھ
 لے رواں دلہن تل سے پایے درشت
 لے بیک ضرب ہمایار کو خستہ جان
 بے خیمہ پکن کو بے حال تباه
 وڈان سو بے دہکے عمر عیار
 وچھن پاسبان ہندے سخت شور
 زبس کشت لشکر خسرو بر
 سبکرو وڈن جہاں سے سا اہلی
 کرپن کرکھ تمہو در میان سپاہ
 سپاہن اندر ژاود وڈو عسب
 ہنگ وڈھ لبو سے دلاور عمر
 دو پئس پاسبانو، کہ اے نامدار
 ژے وچھن حقن سے لارے پتے ہچو شیر
 از انجا پکن کو سے عیار مرد
 پکن دوت نزد یک خرگاہ شاہ
 سے طہاس ڈیو وچھن بخاپ گران
 گراں مایہ استا بے تے طشت زر
 مریض تھے از نگہن خود شاب

رپن دلہن ریمان خم کربھ
 کوڈن ضرب ہمایار گردن بے پشت
 ژلن کو سے افتان و خیزان روان
 کرن اوس نفرپ بے طہاس شاہ
 پکن کو سے سو سے فوج سا اہل دیار
 بہر سو نگہاں کرن دور دور
 بے لشکر وچھن نے محال گذر
 اندر ژاود بیواہ از پر دلی
 کہ اے پاسبان بے رسم و راہ
 گمٹو پیتو چھو مست در خاب شب
 رنو شہر یار سے گلاہ و کمر
 اے وچھن کاٹھار دپں رہگذار
 کہ شاید نہ رپٹ ہن سے وڈو دلیہ
 شتاباں سپاہن اندر ہچو مگر
 اندر ژاود سے واپہ در بار گاہ
 گمٹو مست در خاب فخر مان بران
 وچھن تمہو ببالین اں نامور
 درخشاں تھے چوں مہ و آفتاب

لے تے لے - ہم دو شوے شار چھن چھاپ سپدی ہتو۔

سبکتر مین تم گرانمایا چپند
 پکن دژاد خورن ز پر مو تراے
 دوپن پاسبان شه دژو دلیر
 دلاور چھمے عمر عیار بس
 دچھم نے کنی اندرین بار گاہ
 وں لارس و چھن در میان بیپاہ
 پتھ پٹھو گو نیر و قن، پچھو باد
 سوئے لشکر حیدر پاک زاد

فیلیاں لشکرۃ حضرت علیؑ سندس فوجس در میان

گمسانک جنگ تجھ شہید شہرینو طرہ تاس شہس سینتو پنتو کوہی
 ییلے صحنس لال ظلمت شکاف
 سپن درۃ التاج چرخ برہن
 پکن گئے ہمہ نامہ داران دین
 رواں او عمر امینہ بہ پیش
 کریم کیا ہنر گرد مہار ہے
 یہ بوزخ سپن خندہ در سرداران
 درین حال اکھ قاصدا اکھ براہ
 دتن برسہ پیش سپہدار دین
 کہ دوران کمپنی بوہن چون رام
 ازاں پس کوڑن عرصہ اسے نامہ دار

نیر دژاد از پردیے کوہ قنات
 کوڑن روشن از جلورویے زمین
 بدرگاہ حیدر شہہ مؤمنین
 دوڑن سر بسر اتک احوال خیش
 کہ تھو و ہنسہ اکھ موے رفسا ہے
 سپن شادمان جملہ نام اوران
 پکن دوت نزدیک شیرالہ
 کوڑن بو ترابن سہٹا آفرین
 زمین و زماں اُسوئے زیر گام
 شہنشاہ جمشید تر اکھ لچھ سوار

ہنچے وائی از ملک خاور زمین
 تھکتہ پیمتی از رنجِ قدسودگی
 پگہ وائر با صد ہزاراں سپاہ
 چھ تھو بوزنت شاہ فیروز بخت
 بھکورتس تو سے ڈیئے کن ایدر روان
 یہ بوزنت سپن خوش امیر حجاز
 تہ بیلہ دراو قاصد شیرخو دے
 سپن شور نقارہ شاہ جہم
 دتن خمیر خد گہ بیکسوے راہ
 بیچتہ کنو سے طہماس داژو بخت
 تنے نامداران ساجل دیار
 رواں شہر یازن دراں او بختن
 چھ ہیار در شب روی نامدار
 ہنچے راتھ از بہر دل دل گیاو
 مگر کو گرفتار، یا گو یساد
 دوپس اکر زنی آیشہ یار جہان
 تمس کا سہمزدار سارے ز روے
 پکن خم کر تھے مے گوشت خستہ جان
 بپہلو تمس لوگتن حزب شمس
 تمس دل دلن لوتھ چھے در میثر زبر

ہنچے چائرس امدادس لے شاہ دین
 کرن راتس آرام و او سو دگی
 ہنچے چائرس امدادس لے دین پناہ
 ژئے نش ووت با بار و بنگاہ و رخت
 انغم خوش خبریئے ز شاہ جہان
 دتن قاصدس جامہ و اسب و ساز
 جہاں گو پر از نالہ و کمرہ ناسے
 پکن ووت باطل، کوس و علم
 سپن تا فلک شور ختاور سپاہ
 دم صبحدم بیوٹھ بالایے تخت
 سپنو جمع پیش شہر نامدار
 یکن تہم ز ہیار شب رو سوخن
 ولیکن چھ کتر ز عمر عیار
 خبر کیشہ چھے، کیا کورن، کونہ او
 تہ نیتہ وائر ہنچے تا دم بامداد
 سہ ہیار بو راتھ مے نش ودان
 وچھم نے بھتس پیچہ تمس تار مے
 مکر ڈھیون ست چھس پھو بتن استخان
 پیومت نیم کشتہ، گرتو ہوش گم
 ازاں لوتھ تمس ختہ گوشت کمر

مے نش وہ ذی سہ نہر تھ کو از اضطراب
 یہ بوڑھ تھ سہ طہاس کو در عجب
 دوپن تس تے کیاہ کو متن چھے یہ حال
 ہجے یور داوا دپتن تہے گیا کھ
 دوپن تس تھو کہ ایشہر یار جہان
 مگہ مٹھ او مورا مے زائہ وچھنے سخت
 ز نیزنگہ یے دلاور عمر
 سہ دلہل کڈن ضرب سہم تس بر پشت
 سراسر وڈن ماجرا پیش شاہ
 در اثنا بے اپن ووت خدمت گزار
 چھ دو شوے تھے زور نیمتو شب
 یہ بوڑھ تھ سہ طہاس شاہ کو نژاد
 کوڑن قہر ارن تھے پاسبان
 دوپن شہر یارن کہ اے سردار
 کرو توہو مے امداد و ذکین بختگ
 ز درمی یا و خہ شک از سواران فیل
 سپاہن جنگی چھ سستھ لچھ سوار
 کرو جنگ باد دشمن کینہ ور
 ہنک کشہ دشمن گزھن یافرا
 ہنک زن زمانہ دگر گوں گزھے

پڑھو س سٹھا کینہہ دین نہ جواب
 کوڑن تمھو سہ ہنک شہر و طلب
 تے اوں مت یہ کو چھی کالس زوال
 مگر خار و رسوا گزھتھ توہ اکھ
 سٹھا کار چھم کر مہتین در جہان
 یہ کینہہ ہایہ پیش ام امشب بہ سخت
 وڈن شہر یار س نشے سر بسر
 یہ پہلو لگن تس سہ زخم دشت
 سپن خیر شاہن لشکر پناہ
 سہ طشت و سہ استابہ زرنگار
 چھنے گزہ نشتا تہہندے عجب
 مٹھن شور و غوغا بے بانگ بلند
 کرن کشتہ دہ پاسبان در زمان
 گزھن جمع گردان جنگ واران
 مے روڈ مہ وہ ذی کینہہ مجال درنگ
 سپن جمع لشکر چو درمی یا بے نیل
 تھے شیر و فیلان خنجہر گزار
 کہ شاہ ازپن ملک گزھہ دور تر
 پن ملک اسہ روز بیہ برقرار
 مے پیچہ بخت بر کشتہ واروں گزھے

چھ کس رو دست در جہاں جاودان
 ازاں پس کوڑن محکم نپرن سپاہ
 بنیکار شیران سا جل دیار
 یکن در اے مانشد در کو یارے شور
 و دمن کوڑن پس پنبہ زن از نداف
 ز سیم سمنان ز پس گو تباہ
 ہے روے عالم سپن پر غبار
 ہزاران علمہاے پر جم سپاہ
 ز بس بانگ نقار ہا باشکوہ
 ز کیوان کھستہ کو دم گاو دم
 ز کرنا تنقہ شور پو در جہاں
 بشدت ز خر مہر کو شور سخت
 محل قصبہ گردان خنجر گزار
 کہ کھ صف در اں عرصہ سے جنگ کین
 جہاندار طہاس واژوئے بخت
 چپ وراس تس شیر مردان جنگ
 جناح سپہن تم سواران فیل
 مرتب سپنوسا جلائی سپاہ
 بیشعہ کنو سپہدار ملک حجاز
 محارل کرختہ در کمرہ ذوالفقار
 پنبہ = پھمب نداف = دکان

کرختہ دور گئے کیتو شاہنشاہ
 پیے جنگ در عرصہ سے رزم گاہ
 سپنوسا بر سمنان و فیلان سوار
 و لختہ خود و خضت ان در خشاں پور
 چو گہوارہ جنباں سپن کوہ قاف
 جہاں گوڑن آشوب فیلان سپاہ
 سپن آسمان وز سپن تیر و تار
 پکن درایہ بالا تہمتے ہیمچو ماہ
 سپن کوڑن در بیابان و کوہ
 مہ کیوان و سخت پو ز بانگ ترم
 سپنوسا شیر و اژدہ کھن مژنہاں
 ز ہا بخت سپن زور کو لختہ تخت
 بہ صحراے کین در اے سختہ لچہ سوار
 سپن زیر لشکر پست جل ز سپن
 صف قلبس ائمہ بزرین تخت
 تہن ہند سلج استخوان تہنگ
 برابر ریشمہ جاے تم تا دمیل
 و دختہ گوڑن در غبار سپاہ
 علی ولی حیدر سرفراز
 سپن چون اسد دلہاں سپن

بیکبار شیران تازسی نژاد
 کرکھ پیشرو سوعے مغلّا علم
 یکن دڑاے گردان گردوں خیال
 سپہدار دیں در صنف قلب گاہ
 دھچھو کتو جہاں پہلوان گزین
 سوعے پچھ ابو المعجن از خشم و تاب
 سینو لشکر آمد بر جنگ کین
 زدان تیز خنجر کبکھ از نیام
 مٹیکھ حقود گراں گوہ زبا باشکوه
 کرکھ راس سوعے چکر با سنان
 دیکھ خلق در چرم مایے دوان
 کمان برکھ راس پراں غنڈگ
 ز ہر دو طرف دڑاے جنگ اوران
 ز ساحل سپاہان کوہی نژاد
 گرا اوس تمکوہے بزیر اندرون
 دلہتہ بو گزرس ساز و برگستان
 سہ گرا اوس پواں شیریں زورمند
 دمنہ گرا، نار ثابن بہ کین
 پد ماواں کین گو چو آہن و رخت
 کزین کرکھ سوعے سپاہان دین
 کھسختہ گے بر اسپان آتش تہار
 ز نصرت دین اللہ تھتہ پیچہ رقم
 کرکھ صنف بمادان جنگ جدال
 کس دھتہ چو خود رشید زخشان گاہ
 سہ مالک ابا گوہ زبے آہن
 سر نیز دھتہ بر روضہ آفتاب
 زبا بھتہ و بسختہ کوہے گے در زمین
 سپینو تشنہ بر خود رن خون خام
 ہے لڑے گو در تن خسار کوہ
 کرکھ ز گری ہٹیکھ یک پب نشان
 بر ز پیتو کھ گردن کشاں پاپال
 کرکھ پیتو کھ خچیر شیر و پنگ
 قوی پہلوانان و نام آوران
 سوار انہر دڑا و جوشاں پچھ باد
 تنور تہ حکم تر از بیستون
 ز سرتا قدم گر گوشت بو نہان
 تنور تہ ہم تیسرے قد بلند
 زین اوس کوہ از سیم آہن
 ہے رواد استاد چوں کوہ لخت
 کوہے شیر مردان پر خاش و کین

چھ تپا کاٹھہ ز شیران جنگی پلنگ
 مکر آسہ سس نامہ دار و دلیر
 کہ مولوم پینس دین کس ہزبر
 دواں مالکن بوز تمھو سندھ لاف
 ز دین خاک از نال آتش نہاد
 بغورن کڈن تمھو سوعہ بڑند تیغ
 دینیم سپن کس کلس با سپر
 مٹھ دین و مرکب ہمہ ساز و رخت
 سپن سارحلی پست باخون و خاک
 سوارا دویم از سواران فیل
 سرفیل با تارج زرین رنگار
 بگردن تمھو طوق زرین طراز
 بہمٹھ کوہ زن بر سرفیل مت
 سبب مالکس پیچھ کوڈن زئد فیل
 کڈن تیز شمشیر خارا گذار
 کوڈن ضرب تمھو بر سرفیل بان
 ز شمشیر سے استخوان اوس سخت
 بیکیار سے فیل بان کو بشور
 ہم آیدر سے پیچھ نیر از بہر جنگ
 سے نیرن کڈن جنگ با نیر شیر
 سے آیا ایٹا تاب در جنگ بھر
 کوڈن تیز شمشیرک خارا شکاف
 بر آں سارحلی پیو گزہ صحتہ پچو باد
 لکوڈن بران سارحلی بیدریغ
 تہ بیہ سپنہ پیچھ پشت ناف و کمر
 ز پر کالہ کڑی کس بیک ضرب سخت
 ہمہ خود و برکستوان چاک و چاک
 پہو سے دراو جوشاں تر از رود نیل
 مڑ صغ سے از گوہر شاہوار
 بڑھتھ فیل سور سے بزرین ساز
 ز ہمتھ گوہر زیے استخوان سے بدست
 بشور آو مارکت چو درو یا سے نیل
 بجولاں اوڈن اشقہ راہوار
 روڈن تمھو بجای سے سپر استخوان
 سپنہ کڈن شمشیر کو لختہ لخت
 کوڈن تمھو سے فیل دلاور بزور

لکھنؤ شاہین دین چھ تریب و چھڑ سہ آہ قلمی مسود مطابق درس کر دے

بشت تثن استخاں یک قلم
 جہاگو سراپ مالکت ز تن
 بمانند کوہے سہ گرو پو بخاک
 پیاد سپن مالکت نامدار
 ہیوتن نام یزدان تمہو بر زبان
 کوٹن گوہ ز دہ بر سر نیل مت
 رواں فیلباں فیل ہتھ پو پتھر
 لگوون اکے ضرب بر فیلباں
 دل فیلباں سپن پڑ شکوہ
 بیکبار دہ فیل جٹنگی سوار
 روٹکھ مالکت اشتر اندر میان
 پیاد سہ مالکت بغیلان مت
 وچھن بو علی در صف قلبکاہ
 دوپن گرد بو المعجنس اے سوار
 جینت پڑن اشقراتشہ و سیر
 رواں دوٹھ ابو المعجن نامور
 ترلن بو چھ پتھو دوٹھ مارن ابر
 جینت سہ اشقر ہیوتن ہرکاب
 رواں کھوٹ سہ مالکت بر آپ دلیر
 سیک کٹ ابو المعجن تیغ تیز

کوٹن ضرب بر آپ مالکت دژم
 رواں دوٹھ ز زین مالکت تیغ زن
 بیک ضرب اس استخاں گوہاک
 ستاد بمادان سہ روڈ استوار
 تثن گوہ ز آہن براں فیلباں
 پتھر پو سر نیل با خاک پست
 دگر بار گو مالکت نامور
 سپن ریز ریز تیس استخاں
 دوٹھتھ آے یکبار مانند کوہ
 دماں آے بر مالکت نامدار
 گٹے زون بمشل پلنگ تریان
 رٹھتھ گوہ رزیے شیر پیکر پست
 پیاد سپن مالکت رزم خواہ
 پیاد چھ مالکت کزن کارزار
 بر امداد مالکت تر گرٹھ گرم خیز
 کوٹن تو سنا اکھ آیا زین زر
 کرزن بو چھ پتھو دم دوآنی ہزبر
 بنزدیک مالکت گرٹھتھ پو شتاب
 سپن فیلباں پٹھن ہچو شیر
 سپن فیلباں پیچھن گرم خیز

سوارس بہ فیمل اوس یکسان کران
 دُ پیمہ کران اوس فیمل دسوار
 کر کہ کشتہ دہ فیمل، دہ فیملیان
 سپن خیر طہاسس بد روزگار
 ہے ز نندو تھاؤن نہ فیمل و پلنگ
 کزن حملہ یکبار مانسہ کوہ
 و سکتہ آہ ہر سو چو سلاہ آب
 گڈن برونچہ سارسی سوار ان فیمل
 ز شیران خوار سکتہ لچھ سوار
 سپن ز لالہ در جنوب و شمال
 بہ ماداں مقابل ز جنگی پلنگ
 بشور آسے تم گرد جنگ اوران
 دُ مستی ملکہ گورہ ز تیغ و رمان
 کر کہ بستہ در پیش طہاسس راہ
 دوہن آسے دلیران ساہل زمین
 ہنگین بہ دس یم ز خنجر گذار
 ہے پشت دشمن شکستہ گرہے
 دیکھ در میان تم ز جنگ اوران

جہانگیر ماکت بہ گورہ ز کران
 ابو المعین از خنجر آہار
 ہے شیر مردو دہ یو یک زمان
 دُ چھتہ دہن دلیران ہندے کارزا
 دو پچھ تھو نہ غرٹو یم شیر جنگ
 دشن حکم لشکر ہمہ ہمگروہ
 بیبار سوسے لشکر بے حساب
 رواں شہر یارن چو در سو یاہے پل
 پتہ ذراے بال لشکر بے شمار
 ز انبوہ لشکر و سکتہ گئے جبال
 مہ ماکت بہ ابو المعین شیر جنگ
 لہ دُ چھکھ یام شکتہ یون بیکران
 زما کر کہ بریاں اسپان غسان
 پکن گئے مقابل بہ ساہل سپاہ
 ندان شاہ طہاسن از خشم و کین
 گرد سپاہ و کویش و دین کارزا
 آسے از دشن گر چہ کشتہ گرہے
 بیبار و زہہ لشکر از ہر کران

لہ آہ چھ چھاپس منز بیہ پھر خضر شازن ہندو مہر چھ اول بدل کا مہو۔ تم آہ دس کر کہ

یہ شور آو سالارِ خیبر کُشاے
 دو بھتھے آئے نیکسر سپاہانِ دین
 رداں راو حیدرِ مایہ سا جل سپاہ
 کوڑن نارِ یہ حیدری از بکلال
 پتھر پیسے سواراں ز فیصل بکلال
 بیکبار لشکر بہ شور آہ سخت
 لہ سپہ پوز کپڑے و از دُجانب سپاہ
 لہ عومور گراں ہا سپہ پوز ترا لہ بار
 و سن اُسو خنجر چو بارانِ سخت
 ز بس اُستخوان ہا پیون چوں تگرگ
 کرن شور فیلانِ سرست اُسو
 ز بس گرد گرد گو تپہ چسپرخ برپیں
 رتس منز سردست و پا بر سبیل
 اُکھتہ کینو سپہدار دلدل سوار
 نوں بھتھے گئے اوس دلدل چو باد
 کرن پیٹہ کئی حملہ بو ہا چو شیر
 چھکن نار بو از دم ذوالفقار
 ہئے پتھر مارن ز فیلان سپاہ
 کوڑن یک قلم تیز دلدل ز جلیے
 بڑھتہ دیت کچہ بر فوج سا جل دین
 ہئے چوں پلنگے گوشت کپڑہ خواہ
 ز ہا بھتھے و سبھتہ آئے سنگین ببال
 تباہ گئے ہزاراں سوار و سبھتہ
 ہوتے تگھ از دُجانب کرن لخت لخت
 کھسبتہ گئے سر نیز ہاتا بہ ماہ
 گردھن اُسو با خاک یکساں سوار
 گردھن بو سوارن برتن لخت لخت
 گرم گوشتن اوس بازارِ مرگ
 گردھن زیر کیتیا زبردست اُسو
 ز بس خواں سپن زبردست ز دین
 پیٹہ ساسہ بدو اُسو خرطوم فیل
 ز تن شیر و فیلن سہ از ذوالفقار
 ہزاراں ہزاراں کرن بو بباد
 گردھن فیل ہتھتہ بے سواراں بڑا
 کر گویا پیون صا بھتہ پڑنا
 ز خرطوم فیلان سپہ پوزیستہ راہ

لہ پتہ ہم دو شوے شاد چھتہ چھاپس منز تگرگ - دودھ - خرطوم فیل
 ہتھتہ گتہ

بیستہ کینو سہ مارکت بگو پال سخت
 کرن حملہ پوئل فیل سرت اوس
 سپہا فیلباں گشتہ بے جاں کرن
 ہزاراں کرن گشتہ فیل و سوار
 ابوالجہنم سب طرف از سنان
 بے نیز کرن فیلباں ہلاک
 کوہن از سنان خستہ تمخو رستہ ماہ
 وڈاؤن تیکے فیلباں ہر طرف
 پستھ پامو سیاف لشکر پناہ
 کرن جنگ بے ہر طرف بیدریغ
 پیون استخاں ما رتمن بے شمار
 تمامی ہمہ لشکر مؤمنین
 تہی گشتہ گئے ساجدانی سپاہ
 زبس معوردہ پارسہ ماداں سپن
 دزدان سپن از دجائب تباہ
 رواں بو ترابن دران جنگ و کین
 سپاہان اسلام ڈیچھو قتل
 سپاہان کارفر و چھن بے شمار
 گیس راے درول سپاہان دین
 ہشتک دن میٹھے روز اپن کارزار
 سوارن تو فیلن کرن لختہ لخت
 پلنگن تو شیرن کرن پست اوس
 سپہا فیل با خاک یکساں کرن
 ز خرطوم ما اوس نے کینہہ شمار
 جہاں کورمتن پر ز شور و فغان
 بے خنجہ کرن فیل بے چاک چاک
 کوہن پشت ماہی ز خنجر تباہ
 سواراں و شیراں ڈرٹن صف نصف
 تو بیسہ ہر ز شمار و فیروز شاہ
 ڈرٹن اوسو ساجل سپاہن بے تیغ
 کرن بے پڑ پروا تیکے نامدار
 ڈرٹن ساجلی بن بشمشیر کین
 ہمہ خونہ مالا بگو رزم گاہ
 صحرابے ساجل کوہستان سپن
 چہ از کارفران و چہ مؤمن سپاہ
 نظر تمو کرن بریسار و تپن
 ہتے قطر دن پیش درمیا بے نیل
 مقابل اکس مؤمنس اکھ ہزار
 گز تھن مار از دست اپن مشرکین
 ز اسلامیاں روز تے کاتھہ سوار

چھہ بہتر جُدا رُوزنِ اسلامیان
 کو دُن تیز دُل دلِ دراں جنگِ کین
 کُرن کہیکھ تَس ماکِ صَفَدِیں
 کہ اے شیرِ مردانِ گردونِ خیال
 درِیں جنگِ فِداں و شیرِ زیاں
 چھہ بہتر کُڈی یمِ سپاہانِ دین
 سراسر گزِ حنِ نپہرِ حنِ ہنگوہ
 ترے زنی اُسو چھہ چونِ ببرِ شیرِ جنگ
 سپاہانِ ساءِ جلِ بَس اَز دِھام
 رُٹو اُسو پَس پُشتِ ایں کوہِ سار
 دِھو اُسو بُرِھہ برِ سرِ مُشرِ کین
 کُرو حِلہِ یکبار اَز خُشَم و تاب
 رِٹو دُو پِہَس اَدِ سُرورِ اَرِجُستہ
 بَیکبارِگی تم ترے خُشجَرِ گُدار
 تِھہ کُافِرُن مَترِ مِلکُھ دار و گِہر
 بَیک ناپِ ساری سپاہانِ دین
 سپاہو رُٹکُھ درِ پَس پُشتِ کوہ
 دِلاور ترے گے پیشِ رُہِ بَیہ
 پَس پُشتِ فوجِ سپاہانِ دین
 سوار کُھ حِلہِ یکبار اَز رُہِ کوہ

گزِ حنِ نپہرِ حنِ ہنگوہ
 پکن گو بسویہ سپاہانِ دین
 ابوالمحجن گزِ دِھام اُورِیں
 ہنگوہ زنِ یُتھہ روزِ جنگِ و حِلہ
 اکھا زِہم روزنِ اسلامیان
 جُدا رُوزنِ اَز شکرِ مُشرِ کین
 برابرِ رُٹنِ جاسے دامانِ کوہ
 مُقابلِ لگو با سپاہانِ جنگ
 چھہ درِی یاکنارِیں رُٹکُھ تم مقام
 کُرو تیکہ برِ نُصرتِ رُکرو کار
 پَس و پیشِ آسنِ سپاہانِ دین
 گزِ حنِ غرقِ ساری برِ درِی پاپِ آب
 پِ تہ پیرِ پو سارِنے دلِ پُستہ
 دِھام درِ صَفَدِ قَلبِ ساءِ جلِ دِھار
 کہ لُز اں سِپُن گُنبہ چرخِ پیر
 کُڈتھہ نپکھ اَز شکرِ مُشرِ کین
 کُرو کُھ حِلہ برِ فوجِ ساءِ جلِ گُروہ
 مُقابلِ ابا شکرِ کینِ خواہ
 دُو حصہ آے برِ شکرِ مُشرِ کین
 زِ پُٹنِ ہِیتو کُھ یکبار ساءِ جلِ گُروہ

گدگد تپیر و شمشیر تے نیر ہا
 شہبہ بو تر این بٹم شیر تیز
 زوین فیل ہا از دم ذوالفقار
 سہ مابک ازاں گہر پیسے گا و سر
 ابو المعجن از بس گوشت کینہ خاہ
 سہ سیاف از خنجر آ بگوین
 سپہدار ز نہار خوار و لیر
 سپاہان تازی ز بس خشم و کین
 کزن نایر بو حیدر نامدار
 لہ گوشت کینہ و شاہ فیروز تخت
 سہٹا گئے سپاہان ساجل تباہ
 رتین بو پس و پیش درو یا بے آب
 پس از پشت اسلامیاں اوس کوہ
 سپاہان ملک دہہ بزن، گہر و دار
 سپہو عاجز آندر درنگ و شتاب
 گذر بستہ او سکھ ز ہر سو بے راہ
 سپہو گشتہ نے توڈ از ہر طرف
 پیٹھو خستہ و گشتہ جنگ آوران
 سرانجام کو فوج ساجل زو بون
 لہ و شہار چھتر چھاپ۔

ہٹے شیر و فیلن کرکھ ریز ہا
 کورن ساجلس منز پیا رستیز
 گدگن گرہ از فوج ساجل دیار
 سوارن کورن اوس زیر و زبر
 جہانا کورن نیز سستین تباہ
 بہر سو کورن بو رواں جو بے خون
 گوشت تشنہ پیسے خون چوں ز شیر
 کزن جنگ با فوج ساجل زمین
 پیون بے سواران قتل اراں قطار
 پیون برو تھٹھ یس کزن لخت لخت
 ز بس گشتگان ہا سپہو بستہ راہ
 ہٹے برو تھٹھ فوج شہبہ بو تر آب
 انن حملہ یکبارگی ہم گروہ
 گریزاں سپن فوج ساجل دیار
 زلن گئے پیون گئے بو درو یا بے آب
 سپہو غرق درو یا ہزاراں سپاہ
 زراواں سپن فوج ساجل تلف
 بخون و بدرو یا شناور کوران
 ہز پٹھٹھ کھٹے حقن زل ز صحرایہ خون

گر میزاس سپینو لشکر کو ہمایاں
 زواں آو عمر اُسیبہ شتاب
 کوڑن غرض اُز فوج سا جل یار
 گر میزاس تے گئے ز بیم بِلشک
 دلا در سپہمدار فیروز شاہ
 اگر پھیر کچھ پوت تے مشرکین
 کہان گردو بو المعین نامور
 پچن گئے بہ امداد فیروز شاہ
 گر نہ صحت پیے بنزدیک فیروز تخت
 کوڑکھ جنگ برپا در آشابے راہ
 سپینو گشتہ تم کا فراس بے شمار
 بیسیچہ کنوئے رُود در رزم گاہ
 پریشان سپین سخت طہماس شوم
 جہاں و چھن سخت ماتم زدہ
 سواریں گریہ زاری بحال تباه
 سپاہ اُسو موجود اکھ لچھہ تمام
 سپین سخت در مشد تے تنگ دل
 ییلے زن ہنر مچھ کھیتن زول نہا
 سہ طہماس واژوں ازاں رزم گاہ
 سرا سپینہ گوشت سہ واژوئے بخت

شتاباں پتے گاگھ اسلامیاں
 بنزدیک میت در شمشہ بو ترابا
 گر میزاس سپینو لشکر اکھ لچھہ سوار
 او نیکھنے ریمو کیشہ تہ یارے جنگ
 پتے جھکھ دون با تہامی سپاہ
 گردن مار ساری سپاہان ہن
 سہ سالک سپہمدار فرختہ فر
 پوتکھ سپینو عمر اُسیبہ براہ
 کوڑکھ دشمنس پیٹ گئے محلہ سخت
 فراواں کرکھ گشتہ سا زہل سپاہ
 پریشان سپینو تھو بہ اندر فرار
 سہ فتاح و قنبر تہ شیر الہ
 زچس تے پچس لشکر مرز بوم
 ہنہ خمیر و خسر گاہ برہم زدہ
 وچھن پانترہ لچھہ مؤدو متوار سپاہ
 گوشت باقین کلہم قتل عام
 نہایتھ پرالند گوشت نعل
 شب تیر گو در جہاں آشکار
 جگر خوں پکن گو سہ یے بارگاہ
 دہ اندیشہ از بیم و تلواں سخت

رواں بو ترابن بروشن رواں
 نگرندھ ان خبر وہ فی ازاں بارگاہ
 چھ بھتر پانھو سے درشتاب درنگ
 رواں در اوفتار فرخندہ راسے
 کرن شکیل بر ہیئت ساجلی
 پکن دوت نزد یک پردہ سراے
 کرن تمکو نہ بیرون پردہ نظر
 کر تھ تکیہ بر تخت طہماس شاہ
 ہائے کیشہ زنی از سد رواں نامدار
 ز حیدر اتمو تومن داستان
 تمن کن دین او س طہماس شاہ
 مے وونی کین سپہ اسو تھ لچھ سوار
 بر آندہ کاہر سے قصم قتل و اسے
 بڑھس فکر اندر چھ کیشہ پار وہ فی
 ورنو توہر بے کیاہ چیاہ وہ فی اکھ کر
 نہ چھم روسے صلح و نہ راسے ستیز
 ہشتک دن بڑھوہ تراوی تھن ملک و تخت
 نہ کشور مے روزن، نہ فرزند و زن
 نہ دشمن کہم تختہ تہراج سخت
 چھ بیہتر مرون مین در جنگ و کین

دوپن سو سے فتاح، اسے کارواں
 و چھن کتھ روہنس پیچھ چھ طہماس شاہ
 ورن کیاہ چھ مے در او سورات جنگ
 کمر بستہ از نزد شیر خداے
 پکن تراو در لشکر از پردہ
 بر مخفی پتھر بٹوٹھ بیرون زجاے
 فروزاں و چھن ساسہ بدی شمع زر
 بہتھ نامداراں تھس پیش گاہ
 بہتھ پیش طہماس بد روزگار
 حدیث علی بو تمن بر زبان
 مے کو تخت برگشتہ واروں، سیاہ
 تھو کھو شکس اندرین کارزار
 ہائے ہوش تے جس سے چھمہ بجاے
 بر تپتے گوس آوار تے مار و و فی
 مے وونی کین یون چھمہ کاہنہ مشوہ
 نہ چھم جاے بہنس نہ پائے گریز
 زاکھ گرنہ بڑھ کتھ کن وں از پرتخت
 نہ گنج و نہ لشکر نہ بیونہ من
 نہ تھاوہم نرم خاہنے تاج و تخت
 بے ستر سپدن مے پردہ نشین

مرون بیتا کھ جھنگاہ سے چھم بھنگان
 وٹن بو پتھے پٹھو طہماس شاہ
 دوپس سرور و سار و پے در جواب
 درپن گفٹگو تراو درباں ز در
 چھ اکھ قاصد اکھ نر جمشید شاہ
 ہنسکے آسہ حکم شہہ نامدار
 دتس حکم شاہن، سہ قاصد روان
 کوڈن نامہ از مومہ جمشید شاہ
 ربک نامہ مژدن پورن سے تمام
 کہ اسے شاہ طہماس فرخند بخت
 مے اوسم دتس چون گرد کمال
 وچھم چانڈی شک پریشان گڑ
 وچھم تاج سے تخت چوٹے خراب
 یہو سے عالی گوشت سے چھم بس تباہ
 گوہ ریز ووتا حمیتہ رنخا ورنہ پن
 بے کور نسس پرکشد، آوارہ، خار
 از انجا پن کو پو بار دھان
 رواں تو پتے گوہ درمویا سے شور
 وں آست چھ در ملک سارن آباد
 رپاہ چانڈی مابن ہزاران ہزار

وچھو آسہ کینہ گردش آسمان
 کزن آڑپس آسوس پلچٹ سپاہ
 یہو سے مشور اسارنے پو صواب
 کوڑن عرین پیش شہہ نامور
 چھ آست یہو سے بر در بارگاہ
 دتس بار در خدمت شہہ یار
 اندر شاو نزدیک شاہ جہان
 تھوون پیش طہماس نشکر پن
 پتھے پٹھو تاس اندر بو پیام
 سزاوار ہے چھکے لیم بہتخت
 ویکن وچھم یام چوٹے یہاں
 ہمہ کشتہ، خستہ، گریزاں گڑ
 دو دم دل، رٹے پیچٹ گامہ پنک
 نہ تاج و نہ تخت و نہ گنج و سپاہ
 کوڑن کشتہ مہوٹے برادر بکلیہ
 نہ ملک و نہ کشور نہ عیش و تبار
 دوامون نہ یخ آن شہہ قہرمان
 گڑن یخ دیوان کوہ بلور
 رٹے پستہن چھ تاس ہنگامین مساد
 تین تاس اکھا آہ اندر شمار

تہن کیشہ پے پٹھے نئے حساب د شمار
 بہ برمو یا کرن غرق چائی سپاہ
 سپاہ جاؤ اٹھ لچھ نرن کے ز جنگ
 ابرا المعین گرد، فیروز تخت
 سہ حیدر چھوڑن کئے زون براہ
 چھ میر نے صلح، اے شہبہ نامور
 کرد اسونہ زنی چار بل اتفاق
 ییلے مہنٹس مہر رخشاں گڑھے
 اکھتہ کنوڑیا کد سیتو اکھ لچھ سوار
 سہ حیدر کئے در میاں اسورون
 نہ چھس وڈی پٹس مالک رزم خواہ
 کئے اسے حیدر نامدار
 بہ بوزتھ سہ طہاس شاہ شادگو
 دتن قاصدس قلعت و اسپ و ساز
 سہ قنارج رانا، بھٹہ خنڈہ راسے
 رواں گو بنزدیک میتہ چو باد
 بہ بوزتھ سہ حیدر سپن در عجب
 دوپن کیا چھ پروا اڑیں مکروفتہ
 ہنگہ زن سہ جمشید خاورد زین
 نہ روز پس پن ملک نئے تاج و تخت

کرن تم خراب و تہہ، خستہ، خار
 بہ خود نہنگان، بعد سال و ماہ
 پتے گو کھ مالک چو غراں یلنگ
 پتے کھ کھ چوں ابر خواہنار سخت
 نہ چھس کانہہ مددگار نئے کانہہ سپاہ
 نہ چھنڈو تراوی تھن کپنہ از دل غیر
 مگر اسے نئے کیشہ ز مکرو و نفاق
 ہئے روز روشن نمایاں گڑھے
 بیٹھہ کنوڑیا میرے ابا صد ہزار
 بگو روز نشیر و خنڈہ زون
 نہ بوا المعین گرد نئے کانہہ سپاہ
 کرد اسو تباہ تو سڈھے روزگار
 اڑیں غموش خنڈہ خاورد آزادگو
 رتاہاں سہ گو پیش جمشید باز
 ہئے اوس بوزن ز سر تا پائے
 کوڑن تن نشن سر بسر قصہ یاد
 سر سباہ رڈٹ تمحو بدندان و لب
 کہ باکھ رگ گو جفت اس گو سفند
 مے پیچٹ نیر ایدر پیچے جنگ کین
 کرن خار و برہم سہ شورید ز تخت

چھ بیہوش تہس دو تھمتن اپن خیال
کرن بارہا آزمائش بجنگ
یہ یا مٹھ کڈن تیغ رخشاں چو ماہ
یہ یا مٹھ دوپن گو بجایے نہماز
کوڑن سجد سوئے خواہیے الہ
سہ رچھ دُن چھ ہر کائنسہ اندر پناہ
کوڑن مولاوم چھ سنا تہس در جدال
چو رو باہ ژلن گو نہ ہم پلنگ
نہ طہاس تراون نہ جمشید شاہ
کوڑن تمھو پیے سجد سجاد باز
کوڑن سجد سوئے خواہیے الہ
سہ رچھ دُن چھ ہر کائنسہ اندر پناہ
کوڑن مولاوم چھ سنا تہس در جدال
چو رو باہ ژلن گو نہ ہم پلنگ
نہ طہاس تراون نہ جمشید شاہ
کوڑن تمھو پیے سجد سجاد باز

کوڑن د سو جود و قو عود و قیام
کرن بو شس تا بہنگام بام

فتاح سند خاب تہ تمیک تاہمیر

شاہ ولایت حضرت علی سند بیک وقت ساحلی تہ خاوری فوجس
سیدو جنگن

یہ شاہ اوچم بڑپن کمر
سناں ہاے زپن سپر آشکار
رداں آدفتار فرخندہ راے
کوڑن عرصہ، ایدر و خوش آقب
وچھم تیر او براسٹھا سہمگین
سپن آتش افشاں سہ ابر سیاہ
ازاں ابر مارا وچھم ہچو کوہ
تہس مار سند دم روٹم میے بدست
دوپن میے نہ تراوم اچھ اپن زمان
نہمیر دراو باتیغ و زپن سپر
زہا بچھ نہماں گو شپ زنگبار
بنزدیک سالار خیمبر کشاے
مے از راحھ خابا وچھم بل عجب
سپن ظاہر از طرف فتاور زپن
ژلن گوس، روڈس بہ اندر پناہ
سہ دیشٹھ مے گو پاد در دل شکوہ
بنٹا کہہ مے کن پھنور مے مارست
نہمن پانہ مے کن یہ نار دمان؟

بام = طہج

بیکیار بیجاں سپن اژدہ
 دتن دام تے تیون شکستہ سہ نار
 بیکیار بیدار سپنیں ز خاب
 ز تار بیکیا نیلر ظاہر نشان
 چہ آموتی ز خاور زمیں ہم سپاہ
 چہ نئے کینہہ تر پروا ز نار چین
 پشیمان سہ گزہدہ اؤخر از کارزار
 شتر پیس پانہ سے در شکم نار و زہر
 از پس خاب اصلان کینہہ غم مبر
 بہمراہ اپن قنبر نامدار
 در پس ہر د لشکر بہ ماہدان جنگ
 دروہ چو شطرنج بازاں، نہ شاہ
 بیستہ کنو سہ طہاس اکھ لچہ سوار
 دماں ہچو آتش گزراں ہچو پیل
 پکن در او شہہ روخ پیہ کارزا
 زمیں لہ زو گز در نشیب و فراز

رواں دم تہندے کوڑم میہ رہا
 لہ بیکم مژر تہو دہن ہچو غار
 تہ دیشہدے کو پادہ سنخ اضطراب
 خبر چھا ازاں ابر آتش فشاں
 دوپس بوڑا بن سہ ابر سیاہ
 تہے کین چھکن نار در جنگ و کین
 شہنشاہ خاور زمیں گو سہ مار
 ہچے پانہ سے زالہ از نار قہار
 تہ تہیر خابس چہ اے نامور
 تہ بہہ اندر پس صبا پگاہ برقرار
 بیدار کئے زون گزہدے چوں پلنگ
 بیستہ کنو سہ در اے در عوہ گاہ
 اکھ کنو سہ جمشید باسد ہزار
 لہ گز کہ صف مرتب ز اسپان فیل
 رداں شیر حق دلدلس گو سوار
 کوڑن تہو بہ ماہدان کین تر کتاز

لہ امہ شادک گمہ دنیگ مہر آو مسودہ مطابقت لیکھنہ۔ چھاپ چھ چھ پٹھو
 ع بیکیار مژر دماں ہچو قار لہ پر شاد چھنہ چھاپ سپد مت لہ اٹیک
 چھ دویم مہر چھاپ۔ گمہ دنیگ آو مسودہ پیٹھ تارینہ۔

میان دُشکر کرنِ تمکو عیان
 ازاں پس کو دُن تیز دُل دل براہ
 دو پین شاہِ جمشید س' اے بد نژاد
 ژئے ہیو کاشہ تہ دیو کھنہ بیماں شکن
 مئے چوئے محماں بو ژ چھکھ راباز
 ژ کوڑ مکھ ز بند گراں رستگار
 ارنہ سیرتو لشکر ز مکرو نفاق
 ہچے چانہ خاطر ز شمشیر کین
 ژئے پیوستہ ہمراہ دشمن کوڑتھ
 مئے پیچھ اکھ باد دشمن کینہ ور
 وچھتھ بارہا میاں ز مردی بختگ
 کوڑتھ تی فراموش تھو تھنہ یاد
 دو پس تمکو ز دل یم خیالات ژاو
 بجز کینہ جستن بہ کر کینہہ کلام
 سرکچھ کلہم میاں ز لشکر بباد
 تباہ ژئے کرکچھ خیش پیوند میاں
 پے آوارہ کوڑ تھس خراب و تباہ
 ہشگر ژہے مئے کرکچھنہ آوارہ خار
 او کچھ میاں بہ تخت تاجس زوال
 مگر چھئے پے اپن قصہ گوشت بگوش

ہنر بے مردی چو شیر زبان
 پکین ژاو در قلب جمشید شاہ
 در اچھر ژاو کھنہ خسرو بہاد
 دغا باز، مکار، پر مکرو فن
 پے زومنے کذاب چھکھ چیلہ باز
 پتو دشمنس سیرتو سپکھ ژیار
 بہ ہمراہ دشمن کوڑتھ اتفاق
 پے از خوں کوڑم ملک ساہل زین
 کوڑتھ ظلم پانس پے برس کوڑتھ
 کہ حالانکہ اے ژئے میاں خبر
 دزن چھائے نش اژدہا و پلنگ
 دبارہ مئے پیچھ اکھ ژہے برفساد
 مئے نش و مہ فی ژہا میہ یار می تھا
 ژئے بیہودہ چھی یم خیالات خام
 بہتراج دیت تھن ژئے خاور بلاد
 کرکچھ کشتہ ژئے خاص دل بند میاں
 پے تھو تھ مئے کشور پے تمکین مجاہ
 بہتراج گزہ ہا مئے خیش و تبار
 پے ورنہ چھی مئے سستین ژئے صلح
 مثال و نئے و مہ فی مئے کن تھا و ہوش

بر در مہر اکھ باغ، گلزار اوس
 پہوے مار دہقان سُنند اوس یار
 دودھا اکھ چھہ، دہقان پلا ترس باک
 لگوون سر بسیل مار سس بدوم
 پیے دُم سہ شہار دل ریش گو
 ہئے اوس زاگن سہ لیل و نہار
 شبا اکھ سپن، باغبانس پسر
 نمبر دراو از غار مار سیاہ
 غمپس گو سہ دہقان بزرگ پسر
 سہٹا سایہ کوڑ تھو بہ مارن پہ مار
 بہ اہنر پھن گو براں غار تنگ
 بر اے مار کوتاؤں روز کھ بہ غار
 نمبر نیر باہم کرو، راتحاد
 بروہم پاٹھو بیٹہ دوسد اری کرو
 یہ کیشرھا خطا گو ز روے قضا
 دوپس ماہی توہ اے حیدر گر
 پچہ اُسو اکھ اُکس پیٹھ گیتو کپنہ خا
 چھنے کم ہنا گا مرثن دُشمنی
 مئے یوت تامھن یاد چھم ضرب دُم
 ڈسے یوت تامھن چھی پئی بچہ یاد
 سایہ (شعی) کو شمش

دراں باغ شہار سُنند غار اوس
 سہ دہقان بہ بو تھو سُنند دوسد
 کھنن اوس از بسیل خاشاک خاک
 ڈھیونس دُم تہ گو مار در غار گم
 تھس باغبانس بد اندیش گو
 پیم کر مئے فرقت بو قت شمار
 شو تگتھ اوس در باغ زیر شجر
 دتن نپش تس گو ہماندم تباہ
 تھس مار سہ پیٹھ سپن کپنہ ور
 نمبر اوس نئے مار نیرن ز غار
 کو رن مار سہ عودر، نیرنگ رنگ
 ڈ چھکھ یار میونے، بہ چھس چون یار
 ڈھنو تراو تھن کپنہ بو غص و عناد
 وفاد اری و خاصہ یاری کرو
 بہ گو پچھ سُنند بر مضا ماضنا
 ڈسے سیتن مئے وہ ز روئے کیشہ
 بنی کر کر ز دوسد اری وں زانہ
 گمر سخت پاٹھن چھ خوئ افگنی
 ہئے کپنہ چرنے مئے در سپنر چھم
 مشی کتھ کنن میون بو غص و عناد

نروچھ اے دلاور شہبہ بو تراب
 نرے نش و چھ سے اےین ظلم و جفا
 کرکھ تپتی سرابے مرداں تباہ
 کوڑکھ ملک خاور چو درمی پانہ خون
 کوڑکھ نار خوابک نرے افزوختہ
 رتھے ملکس اندر کوڑکھ قتل عام
 سے ستین وں تھاوَن پڑصلح خیال
 سے یا مسخ پیتم یاد گنج و سپاہ
 ہے روز نے صلح ہرگز نرے سہو
 کدہم لشکر ایدر ز خاوردیار
 سراسر ہیکے وہ فی بروئیتم انتقام
 اکھ کینو سے ستین چھ اکھ لچھ سوار
 و چھکھ ہم ز لشکر بہ ہنگام کین
 رواں شاہ جمشیدت از خشم و تاب
 ملن نیز، خنجر تیر شمشیر تیز
 بیکیارگی و زہد سو لشکر ز جاے
 اکھ کینو و و بھتھ اے خاور سپاہ
 سپاہ و و بھتھ اے از دو طرف
 کدہکھ گمہ ز خنجر، سنان و تبر
 رواں حیدر ن مل سے دل دل ز جاے

کوڑکھ کہتہ کنن ملک خاور خراب
 نرے رھاٹن سے نش چھکھ طریق و نا
 کہ انبار گامپتی چھ بر خاک راہ
 نرے کھ پانہ نیویر کہ سلامتہ پون
 سے سستی خاور کوڑکھ سوختہ
 ہے ٹھٹھ پیمو نہ بہ عمر تمام
 یہ چھ مار دہ ہرقانہ سترے مثال
 سے ماں و سے کشور، سے تمکین و جاہ
 یہ کر صلح کاٹھہ کلام سے سہو
 غرض چھم نرے ستین کون کارڈا
 کرکھ کوٹ نرے تنہا لو کھ فی ہا
 بیٹھ کینو ز ساجل ز پن صد ہزار
 نرے کہتہ کنن جسکے ستین نہن
 بہ لشکر کوڑن مھم نہن شتاب
 میٹھس شیر مردس کون ریز ریز
 کوڑکھ حملہ تم و سے بہ شیر خدے
 بیٹھ کینو سپاہن طہاس شاہ
 روٹھ درمیاں مہر برج شرف
 بہر سو براں حیدر نامور
 کدہن تیز شمشیر، نواد ساس

کدین تسمو نه بر ذو الفقار اذ نیام
 رطین تسمو سپر بر سب نامدار
 غنجر کدین تسمو نه بر ضرب سخت
 کدین بخت کن آب تیغ فولاد اوس
 هزاران سروتین کدین چاک چاک
 لے زبس خوں کدین بچو درمویا دواں
 لے سواران تسمو پیچھے غناں بر غناں
 رطین بر سپر بو تہندو تپرو گوہر
 کزن راس شمشیر بو چوں علم
 بن ذو الفقار اوس چوں آفتاب
 تلمن یا متھن نیز بو بیگمان
 ہنگر ذن تلمن بو گراں سنگ گوہر
 سہجہ بو دچھنر کمر کزن حملہ تیز
 سہجہ بو بون سوبے چپ حملہ سخت
 گئے زون میان ہزاران سپاہ
 پرین نس فنا آہمان وزہین
 زہے آفرین شاہ دل دل سوار
 چمکے پتھر مارن نہ ہر دو سپاہ

لے تسمو چھاپس شریمن شانہ ہینہ ہینہ یوہر اذ لابلہ گامہر چھہ
 سہ آہ شمشیر نوہ

سپینو پتو مردان جنگی ہلاک
 بہر سو پیٹھ تروئے دداں رزم گاہ
 ز ستم سمنہ ان خارا شکاف
 ہئے موج خوں گو کھیسختہ تا فلک
 سپیدار حیدر دداں گہرو دار
 ژون بو چپ در اس جنگ آوردن
 کوڑن قتل دودن لشکر بیدریغ
 پستھ پائھو یوت تام دودہ کو تام
 تہ میلہ مہر انور سپین غرق خون
 ہز پستھ کھیسختن ژول مہ طہاس شاہ
 کوڑن بستہ دروازے شہر نہخت
 پیشے شاہ غمشیدہ نہوچہ مہ حال
 مہ طہاس بہ بخت ژول بے درنگہ
 ز کردار نحوہ رجم پشیمان سپین
 کڈن دکر لشکر زوری یا کسار
 رواں آو فتار فرخندہ راے
 کوڑن شاہ دہنس سہمٹھا آفرین
 سہمٹھا پھینڈرت چھس دہن کوڑنکار
 مئے بوڑم مہ حمزہ رضو امیر عزب
 کوڑن جنگ گسا شاہ اپان زمین

پراز گشتہاں گو ہمہ روئے خاک
 سرودست و پا تودہ تودہ براہ
 ہئے تا فلک گو ز مپنس ملاف
 نیم خوں و سہختہ گو بہ پشت ستمک
 گوشت کپنہ ور چوں پٹنگ شکار
 گئے سا حلی بن، گئے خاوردن
 اژن خاوردی، سا حلی زیر تیغ
 مہ حیدر کزن جنگ بو تازہ شام
 سپینو رتم سپاہان سا بس نربو
 دداں تراوشہر س اندر با سپاہ
 جھارس پیچھن نیون بنگاہ دخت
 ژلن کو مہ طہاس واژوں خیال
 اوڑن مئے تھی کیتنہ تہ یار اے جنگ
 ازاں رزم گاہ مئے گریزاں سپین
 تھوڑن ڈیر تھو در کیے سرغزار
 بہ نزد پیر سالار خیر کشاے
 ژمئے چھے نرجبا، اے تہہ موہن
 فراواں مئے چھم و چھم تین کارزار
 پیتر چون یس اوس والا نسب
 دتن داد مردی بمادان کپن

دو پچھ حمزہ سے ہیوہ دیم کا تہ سوا
ہئے اوس نے آندرہیں روزگار
مگر از وچھم چائی مردانگی
دلییری، ہنرہا سے فسہ زانگی
یہ کورمت چھ نے کائسہ آندر جہاں
ڑے ہیوہ کا تہ چھ نے نامور پہلاں
مگر چھکھ تھکھ پوشت اے نامور
وں از راتس آسا یش آرام کر

بہ روزے خبردار ہر سو براہ

کرے پاسبانی بمانند ماہ

فیروز بخت، ابوالعین، مالک شترتہ، عمر سند

بشیر طرحت واٹ

بیاسیدا دوز قلم تیز کر
بناہہ رتم کا گھہر ریز کر
دودھ فی داد در نظم اپ داستان
وچھتہ پتہ کنس لیو کھت از داستان
غبرون تر از مالکیت رزم شاہ
ابوالعین گرد و فیروز شاہ
یشے زن سہ فیروز بخت جوان
بہ دیشال سا حل سپاہ گے روان
ابوالعین و مالکیت نامدار
کوار کھ قتل سا حل سپاہ براہ
دو پچھ شاہ فیروزن اے سردار
کرو راتس آرام و ادو دگی
دیم صبر نیسہ چو باد دسان
چھ تھکھ متو ز بس رنج و فرسودگی
لے چھ نزدیک شہرہا بہ دریا کنار
سچھنے دودھ غم از دشمن بد گمان
طرف چھس دین ناو در روزگار

لے آتھ شارس شریس شہرک ناو "طرب" چھ۔ مسودس منز چھ "طرف"۔

پہلے سے شہر سیئہ زیرِ فہرمان چھم
 یہ شہر زن ز درو یا بہ لاجپار گوس
 کوہِ م شاہِ طہمان عزت سیٹھا
 یہ اوسس بہ شہر طرف شہر پار
 ہوا خاہیہ میونے چھ سورے شہر
 گزہ کھوا سوس شہر طرف با سپاہ
 شہر چھم سی پنہ جاپہ در دل یقین
 یہ بوڑھتہ کوہ س نامدار و نعم
 سیئہ صبحنس پھول گل آفتاب
 رواں و دھتہ سپہدار فیروز شاہ
 ابو المعین و مارکب پستلتن
 گزہ کھتو سراسر سپاہان دین
 ہے شہر پیروں، بدرو یا کسار
 دو چکھ عمر عسارن، ايسروران
 بہ مژراوہ دروازہ از مکروفتن
 مسادا کرن یم در شہر ہشہ
 بہ کھوہ ثنا و کھ یم خلق از ترس و ہیم
 رواں بروہنہ پکن گو دلاور عمہ
 و پھن بستہ کوہ دست سہ دروازہ تنگ
 یہ یم اسو شہر سرت ز ستارہ حل سپاہ

تمن سستو سے عہد و پیمان چھم
 سپاہ ہستہ دریں ملک آوار گوس
 بہ کورنس اے شہر کے بادشاہ
 بہ فہرمان طہمان سس بدروکار
 چھ درول تمن میون آرم و ہر
 کہ شاید لبن تم بہ اسلام راہ
 کہ پھٹرن بہ پیمان گزہ کھن اہل دین
 کڈو راتھ تھتہ جاپہ بے درد و غم
 جہاں گونیاں بہ مہل گوہ لاب
 تمن بار، مہنگاہ واسپ و سپاہ
 چو شیراں گزہ کھتو تنے تیغ زن
 بشہر طرف گئے رواں اجمین
 پکن دھتہ سوس لشکر نامدار
 ہے بروہنہ بہ گزہ کھتو جنگ دران
 کہ تا شہر س اندر آڈو بلے سوختن
 نیٹیرو کھتو گزہ کھن یم سپاہ مستند
 کہ شاید زہا تھتہ گزہ کھکھ دل دہیم
 پکن دوت شہر س بنزدیک در
 سراسر سورے پر از خشت سنگ
 تمنو بو دران شہر نیوٹ پناہ

دین با گرہ تہم سپاہن تمام
 ازاں پس کوڑن محکم نان و طعام
 بکتر محکم شہہ نامہ ار
 ضیافت کھینکھ خاصہ رنگیں طراز
 ازاں پس کوڑکھ ساز و سامان جنگ
 غوی کوڑکھ کار لشکر تمام
 جہانپد شخصہ دران شہر اوس
 پہوے او نزدیک فیروز شاہ
 میلے زن سے طہاسیں بد روزگار
 ہزار آدمی بستہ کر دہتو تہمی
 تہمی سوز کر دہتو چھس سوہیہ شہر عرق
 تہمی چھم ہی کمانا سے مرد ہزار
 چھ ساری اہمراں و نام اوران
 لہ چھ شہر اعجب خورم و بے نظیر
 زمانا پتہ ہمین تن، گلزار
 بر حسن و بخوبی چھہ زیبا تمام
 چھہ طہاس سہنر خساہر نامور
 جوانا ز شاہان سہل ز ہمین

سپہنوشاد و خورم مسلمان تمام
 کرن پوختہ شامانہ با ایعتشام
 ضیافت کرکھ خاصہ پاٹھن تیار
 سپہنوخارنغ از خور دنی سرفراز
 ہزاران سمندان و پشت پلنگ
 کرکھن ہیو تکھ پوت پھیر و تھن مقام
 خبردار از گردش دہر اوس
 کوڑن عرق اے شاہ لشکر پنا
 کرکھہ او تہراج خاور دیار
 بہ زنجیر و غل خستہ کر دہتو تہمی
 تہہ توٹ کرکھن چھوڑا حکام فرعی
 چھہ از لشکر حیدر نامدار
 تہمی شیر مردان و جہنگ دران
 چھہ آب و ہوا تہہ سہیہ دلپذیر
 سپہنوشاد دران شہر سوہیہ شہر یار
 تہمس گل بہار س چھہ گلزار نام
 کرن شہر یاری چھہ سوہیہ سہم
 پہوے اوس باتان، تخت و پین

لہ امہ شاک دویم پھیر او دوس کرکھہ لیکھنہ۔

مہت تہس ناو بوڈ نامدار
 سپن گشتہ در جنگ خاور مشیر
 ہئے داڑی رستو توہی چھ دہہ فی ہر مقام
 گڑھ تھہ تم ازاں بندہ و زنداں بیکہ
 گڑھو توہی دزاں شہر بے اشتباہ
 ہنکر توہی گڑھو تہن نش رشتاب
 گڑھن ماہ بے چارہ تم مستمند
 یہ بوڑھہ دل مالک نامدار
 دوپن شاہ فیروز اے نامور
 سپاہ ہستہ تہ گڑھو فی بھون ان
 مے چھم بس ابو المعین سرفراز
 گڑھو اسو بنام جہان آفرین
 رواں گو مہنیا سہ فیروز بخت
 اکھا از دلیان والاشبار
 ازاں پس گڈن تہم د مزل سپاہ
 سپن یام اکھ دہہ تہ اکھ شب نام
 رواں شاہ مردانہ کر نظر
 دوپن سوہ فستاح اے ہوشیار
 سہ فستاح دانا تہ لحظہ دراو
 دوپن تہس سوار س کہ اے مرد باہ
 پہوے خاص بو شوہر گلزار
 ز دست سپہدار سعد دلیر
 گڑھن پھیر تھن کو کون کا رخام
 دراں بندہ زنداں مہ تراوتھہ تہ چھو
 کہ کہو تا مٹھن ترین دہہ ہن ہنر چھو
 مبادا مرن تم برنج و عذاب
 بلا شکھ مرن تم بزنجیر و بند
 پیرواز چوں باز گو بر شکار
 تہ کر بستہ بر باز گشتن کسر
 بنزدیک حیدر شہہ پہلون
 تہ بیہ عمر عیار نیرنگ ساز
 کہ شاید لبون اسو سہ سعد گوپن
 ٹلن بار و ہنگاہ تہ خرگاہ و رخت
 کوہن تہم بشہر طرف نامدار
 پکن گو سہ یے مرز سہ حل براہ
 پکن ووت نعمہ رم بے سہ حل مقام
 و چھن پڑ ز لشکر گوشت بوم و سر
 تہ و چھہ کیباہ ہئے و و تھت چھہ گرد غبار
 ہئے اکھ سوار اتہس برونٹھہ او
 خبر وں تہ فورن چھہ کم یم سپاہ

چھ شس اپ سپہدار فرخندہ فر
 دوپس تمکو پہ گو صاحب تاج و تخت
 دویم نامور سپہر ز نہار خوار
 ہے ترین دودھن بے رواں با سپاہ
 کوڑکھ فوج دشمن خراب و تلف
 شہر طرف کو مسلمان تمام
 لے دیکھن آو فتاح پہ پیش علی
 ۲ کوڑن غرض، اے شیر لشکر پناہ
 ۳ تہ بیہ سپہر سیاف و ز نہار خوار
 گے درپس حال فیروز تخت جواں
 ۴ دین بوسہ پیش سپہدار دپس
 لے سراسر و وٹن ماجرا کے تمام
 دوپس بو ترابن کہ اے سرفراز
 ۵ لئے سپہن چھنے تم زلفہ کیا سبب
 سراسر کوڑس شاہ فیروزن غرض
 پہ بوڑھے سپہن خورش سپہدار دپن
 ازاں پس پکن گئے پہ آرام گاہ
 کوڑکھ راجستاپو تمن خاب ناز
 گزھن کوٹ اباشکر نامور
 سپہدار فرخندہ فیروز تخت
 تریم سپہر سیاف و ز نہار گدار
 بدنسبال آن لشکر کپہ خواہ
 از انجا پکن گئے بشہر طسرف
 پکن آسے سویہ علی والسلام
 کوڑن تموبسیاں ماجرا و ولولی
 پہ چھی نام بردار فیروز شاہ
 ہے آسے بالشکر نامدار
 پکن ووت نزدیک حیدر رواں
 سپہن شاد و خورم شہر موٹن
 بنزدیک حیدر علیہ السلام
 ابو المعین و مارکت رزم خواہ
 گمکو کوٹ چھ زم گرد فرخ لقب
 ز ما جل اسپراں و از شہر فرخ
 کوڑن نامدارن بیٹن آفسدین
 سراپردہ گئے پر فوج و سپاہ
 ۶ از خود کوڑکھ دور رنج دراز

لے تا لے ہم شار چھنے چھا پی خاور ناس شہزیم آسے خاور ناس کہ اکہ قلمی مسودہ پیمہ تارنو۔

سعد و قاص سند پئے پستہ کڈ نہ خاطر ابو المعجن مالک

اُشتر تہ عمر عیار عرض شہر سکن تہ کلنار گرفتار کرنہ پینو

ابو المعجن و عمر روشن روان
کرن دمن دمن دمن دمن دمن دمن دمن
سیٹھا تھکو میتو از راہ دور و دراز
تر و تاز آب و پوا حباں فرای
چو بستان جنت تہ دل قرار
کوڑکھ شہر پیروں مقاما پسنند
کولہکھ پیر آسایش آرام گاہ
بر مولوم کرپے خبہ ہاے دہر
بہر کوچہ بازار ہا، سو بہ سوے
کھنن کانہہ نہ تھتہ پیٹھہ موایے کشد
نیشیری کینو دین چرخ تھتہ سر بسر
سبک تھو و عمر ان سوہ یے نالہ گوش
و چھن تھو اسپران تازی سپاہ
بزنجیر و شل تہم گہتو مستمند
زبس رنج و سختی ز درد و عذاب
بر اسے نامہ اران تازی لقب
پئے دور گو دمن زمان سہتم

بیٹہ کینو مالک جہاں پہلوان
پکین در اسے ترشویے سوہ شہر عرض
بروز سیوم و آتی شہر س فہر از
و چھکھ خاصہ شہر عجیب دل کشاے
لب و سبزہ و دامن آبشار
گر نو و تھو پتھر تہم بل نور مند
اکس خاصہ سباز اس اندر براہ
روان گوہ عمر ایشہ بہ شہر
کرن پیوتہ شہر س اندر جتجوے
و چھن اکھ خولیا نہایتہ بلند
سوہ عمارتہ پکین گوہ عمر
کین گوہ تھس نالہ ہا دھروش
کرن تھو بسوارخ گوشہ نگاہ
ہمہ بستہ کور تھن بزنجیر و بستہ
تہم اسو پڑ سوہ د کاہتو خراب
دو چھ یوہ عمر ان بفظ غرب
نہا می لپو دمن ز اڑیں درد و غم

اَبُو المَعْبُودِ و مَالِکِ پهلوان
 ہئے آے لارن چھ تہہ تہہ و شات
 کہ عمر اُمیہ بہ چھس نامور
 ورنو تو ہجو خبیر سعد خبیر گذار
 تہم دو پہس اے مرد فرنگ ہوش
 بیلے زن سہ طہاس واژوئے بہشت
 اِن اُسو گرفتار زنجیر و بند
 چھ اکھ ماس اُسو مردمان عرب
 بزنجیر و غل بستہ اندر عذاب
 سیٹھارنج و سختی تہن اُسو بہ بند
 چھنے سعد و قاص سہنر کینہہ خبیر
 زانا چھ شہر س اندر شہر یار
 بحسن و بصورت چھنے نعمہ رشید جاہ
 سراپا چھنے زیبا جو نعمہ رم بہار
 تہس اوس شوہر نعمہ داوند تخت
 قوی پهلوانا تہہ تا بنام
 پہوے مور سعدن بخاور دیار
 چھنے تہو ہے خبیر سعد سہنر بیگمان
 تہہ ییلہ بوز عمر اُمیہ تہن یہ راز
 سرا سر وین مالکس نش خبیر

ہئے واتی یکتہ شہر س ایدر روان
 لبو وودہ فی اڑپن بستہ ورنڈان نجات
 تہم سوز مت چھس ز بہر خبیر
 چھ کتہ جا پے سہ سہر نامہ ار
 ورنو اُسو ہنسگر گوش خفا و کھ ہوش
 کر کتہ خاور س او تہراج و تخت
 تہون یکتہ جہار س اندر مستمند
 ز سختی ہئے و تہمت حباں بلبل
 گتوتنگ از تنگی یہ نان و آب
 بزنجیر و غل اُسو گتوتہ مستمند
 چھ کتہ جا پے سہ سہر نامو
 چھنے سہ حکمران، حاکم نامہ ار
 چھنے سہے خواہر خاں طہاس شاہ
 چھ "گلزار" نام بُت گلزار
 ز خپشان طہاس واژوئے بہشت
 بر روی چو رستم دلاور چو سام
 زنانہ تسنیر وودہ فی چھنے نور مانگدار
 چھ کتہ جا پے سہ پهلوان زمان
 پکن گو سہ بر مالک سرفراز
 سپن در تعجب یل نامور

چہ پیوستہ تھکھتہ ہم پین وقت شیر
 اژو شہر س اندر دم حبیب گاہ
 کرو شہد در کام دشمن زہر
 شبک شور از لشکر شام گو
 بہ شایہ پریشان کرن گیسوان
 کوڑکھ راتس آرام در مرغزار
 نمایاں سپی آفتابک شعاع
 دلاور نہ گئے اشقرن پیٹھ سوار
 سہ عمر امینہ پکن رہنما سے
 سپینو تام دروازہ بانس خبر
 گزہ ہو کوٹ دریں شہر نام اوران
 پچھس قاصد شاہ ساجل دیار
 سہیہ خاہر شاہ فرخندہ جہا
 کرن مالکستی پائے بوس و سلام
 بشہر اندر روئے شایہ شیر و پنگ
 وچھکھ بارگاہ قتلک پاپگاہ
 دون جلوہ بو دور چوں آفتاب
 ز پردہ خبر اوس اکھ پردہ دار
 رٹھتہ روڈ اسپ دلاور عمر
 سپینو ریز ریزے تمس بال و برز

ابو المعین کن دین، اید لیر
 کرو راتس آرام در خاب گاہ
 رٹون اسو پگہ سہیل پٹھین شہر
 پیسیلہ زن دوہک دور اتمام گو
 عور دس فلک کھتر بہ تخت روان
 ترینو نامدارو بصحر اکسار
 میلے حبیب کن زونہ کوڑ ایدوا
 دوہک نور گو در جہاں آشکار
 بتپزی کڈکھ بار پیاں ز جاسے
 چوباد دماں واتی نزدیک در
 کڈکھ کرکھ در بانن اسے مروان
 دوپس مالکن یور اسے نامدار
 سہ جھم نامہ پانام طہاس شاہ
 پی بوزختہ سہ دربان بھون دوہتہ زبا
 ابو المعین و مالک شیر خنگ
 پکن واتی نزدیک ایوان شاہ
 سہ دروازہ تھکے ز فولاد ناب
 اویزاں کڈکھ پردہ سے زرنگار
 ز مرکب پختہ روختہ بل نامور
 کوڈن پردہ دایس اسے ضرب گوڑ

دوپن گردنوا المعجّنس لے دلیر
 ہنس کر دن پہنے بخت جو یاں سپاہ
 یہ یا مہتہ دوپن گوہ رزیے مرگ لے
 دچھن اکھ سراپا چو خورم بہشت
 مرثب کر تھ منشد شاہوار
 زنگار، پریں پیکرا ہچو حور
 لے اویناں کر تھ زلف سرتا پیاسے
 پیئیں تاکس پیچھ نظر ہچو ماہ
 زگت انخے مالک نامور
 کرن تاکس کر یکھ از بس خشم
 ترس مرد تراکھ اندرین بارگاہ
 زہا بخت چھنے آفت بس مجال
 لے تر چھکھ یوت بے عقل بے ہم و پاک
 دوپس مالکن یور، اے زشت خجھ
 زٹے چھینا خنبر کینہہ بچھس کس دلیر
 بچھس مالک اُشتر نامدار
 تھکن چھکھ برادر منے چھم نامور

تر آیدر نیمبر روز مانشد شیر
 بشمشیر و نیز کر کہ رقم تباہ
 تلن ستے دلیرانہ گوہ در سراے
 دھتر مت دران صحن فیروز خشت
 بہتہ تھتہ اندر سب ہزاراں نگار
 بہتہ منشدس پیچھ بمانشد ہور
 ڈاکس پیچھ چو مشک سیاہ عطر لے
 سپینو شیر سہے ماہ خجھ شہ جاہ
 سپینو تلخ سہے گور فوج سپہر
 کر اے خیر مرد، کستان چشم
 از دن یوت چھنے واو از ہم شاہ
 نظر تراوتے ڈیشہ میونے جمال
 توے پانہ بے داہہ یختہ جاہ تراکھ
 تر بہودہ دنی کین میو کر گفتگوے
 بکیاہ کر بن یوت تراس مانشد شیر
 ہجے آفر چھم شاہ دل دل سوار
 مگر کینہہ گئی ناٹے تھو ستر خبر

لے امیک دویم مہر چھ مسودس تر پتہ کنو ط مَعطر ز مشک سیاہ عطر لے
 لے امیک دویم مہر چھ پتہ کنو چھاپ ط پتہ خیر بے داہہ یختہ جاہ تراکھ

یوں پچھے ژٹے طہا سہ سندے خیال
 سہ چونے برادر سپن تہر تخت
 سہ از تیغ حیدر گریزان سپن
 مگر ون ڈے فوزن مے نش اپن خبر
 بجلدی مے ہاون سہ سعہ دلیر
 دوپس توہر گلزارن اندر جواب
 پکیا زائن آن سعہ وارثوں نہاد
 ہشت گاہ سہ موہ کلثومت از دار و گیر
 یہ بوڑھے سہ مالک سپن کپنہ ور
 وٹھن موہے مرتس بزور دژم
 لے کشاں واپنوں بمشکس رسن
 دراں شہر اکھ ساس بو پہلون
 تھے آسے یکبار ساری بجنگ
 رواں گزر بو المعجن نامدار
 دوڑھے تھے آسے یکبارگی ہم عنان
 سپن گرم بازار جنگ و جدال
 تہس اوے تاجس تہ تختس زوال
 نہ کشور تہس روڈے تے تاج تخت
 پراکشہ آوارہ عاراں سپن
 چھ کتھ جاپہ سعہ بدل نامور
 دیکھ یوڈ ڈے موہ کتھ ز چنگال شیر
 مے سستین مہ کر گفٹ گوبے حجاب
 کوڑن خانہ میوے خراب و بباد
 خبر حقم نہ کتھ جاپہ تھوڈ کھ اسپر
 وژن تھچہ روڈن تہس ہمہ موہے سر
 نہر سہے کڈن موکشاں از حرم
 بنزدیک بو المعجن تیغ زن
 تھے ہچمو رستم بزور و توان
 سپن شہر پر شیر و ببر پلنگ
 کئے زون مقابل سپن باہزار
 ابو المعجنس پیچہ بچہ رزد ہسان
 ز جنگ آواراں شہر گو پایمال

لے امبر شاہ جون چھ اکھ شارخاورد نامس منز چھاپ سہ آونہ متنس منز شاہل
 کرینہ سہ چھ ہریمانہ شہ باسان۔ شارچہ یہ سہ ابو المعجنس نشن تہی واپنہ
 تہس نشن سہ نگار تہی واپنہ۔

بشور آو بوا المعجن شیر چنگ
 زبُن تمکو سواراں بشم شیر تیز
 مخنجر کرن بو تمَن چاک چاک
 پر از گشتہ سورے کوڑن شہر و کوہ
 سر و دست ما پیر گا میتو بخوان
 زہیں سورخ چوں گلشن لالہ گو
 ابوا المعجن اُندراں کار زار
 بشم شیر و نیز دود اُردن چو گرد
 سپن شور فرسواد تا آسمان
 مسلمان سپن شہری و لشکر
 اسپران اسلام مژدہ زبند
 و چھن تمکو دلیران تازی نژاد
 ابوا المعجن، اُس نامدار دلیر
 دوپن تَس سنے و ن سَعْد سَنے خبر
 ہنک زَن و نکھ پوز، گزہ کھکھار
 دوپس تو رنگارن لے مرد شیر
 خبر چھنہ کینہہ کس چھ سے سَعْد
 نہ چیم و چھمتن زانہہ نہ چیم کینہہ
 بشور آو بوا المعجن از شمع و تاب
 و سہبہ تازیانہ دین تَس بہ تن

دودستی کدُن تیغ الماس رنگ
 دراں شہر بر پا کوڑن رستخیز
 دھپہ پوچن بے سواراں مخاک
 رواں خوں سپن کوچن اندر چو جو
 تن بے سراں پیمر تین سرنگون
 ہن شہر پر زامی و نالہ گو
 اکھا زہد تر وون نہ از یک ہزار
 کنی زنی کوڑن گشتہ اکھ ماس مرد
 ہونگھ باقیو الا مان الا مان
 کوڑکھ عہد پیمان بظہ ماں بڑی
 اُنکھ پیش اُن مایک ارجمند
 سپن شادمان مایک شیر زاد
 بنزدیک گلزار گو ہچو شیر
 چھ کتھ جاپ سے سَرور نامور
 وگر نہ کڈے جان شومس دیمار
 بعد زان نہ کس کو سہ سَعْد دلیر
 بنا حق کرکھ کیا زبند بدل
 چھ کتھ جاپ سے سَعْد فرخند فر
 ہن خیر زون تَس سے جواب
 حقون و رشکنجہ سہ سپن بدن

تیرے پھٹے سینے تن تیرے خستہ حال
 ووڈن سخت زاری کرے تاج تاج
 چھٹے ڈول مئے واو مئے کنو بشور
 ہنگہ زن برادر یہ بوزم خستہ
 تو ہے کوئی چھو کینہہ یوں شرم و شگ
 رواں پیٹھو تم نامداراں بجائے
 درپ حال مئے عمر ضرر نہاد
 دوین مالکس اے سر شکر شاں
 حصارا چھ محکم بہ درمویاے آب
 چھ اکھ میل تھہ پیٹھ نہایت تھہ بلند
 چھ اہینہ تھہ پیٹھ ز فولاد ناب
 چھ میلہ عکس خود رشید تھہ پیٹھ پیو
 گزھن تو ت چھٹے کاٹسہ مئے بحال
 ہنگہ وادہ توٹ کاٹسہ ز درمویاکنار
 یوں بڑھ چھ چھس میل درمویا ز پس
 یہ کینرھا یوں شاہس از ملک باج
 ہمہ مال طہاس، تھہ مشد چھ گنج
 مئے بوزم مئے سقیدیل زور مند
 نہ دین اوس پتھہ کن جہاندار دال
 لکھ ڈینگ مہر چھ پتھہ کتو چھاپ

مئے نسرین بدن گوس سوسن مثال
 بو چھس خاہر خاص طہاس شاہ
 چھٹے وچھٹے کاٹسہ مئے کن زور
 جہانس مئے بنو راو زیر وزیر
 سیاہ سر بو چھس اوو مئے پیٹھ بھنگ
 تھو وکھ بستہ سوسے بانو اندر سراے
 یکن ووت نزدیک مالک چو باد
 ز سعبہ دلاور مئے لوٹسے نشان
 مئے وادہ نئے تھہ پیٹھ کاٹسہ عقاب
 برابر بلندی تیجہ دہ کمنہ
 فروزاں پہوے دور چوں آفتاب
 چھ در شور مئے آب درمیایوان
 سلامتھہ چھ از میل نیرن محال
 لمن چھس مئے اہینہ سوسے حصار
 گزھن بستہ چوں مرغ اندر قفس
 چھ تھہ قلس اندر لدن مئے خراج
 دین ناو چھی تھہ حصار س بربخ
 چھ تھہ قلس اندر گرفتار و بند
 جہاں شہر یارابہ حسابہ و جلال
 پیٹھہ کتو مئے بویس جہاندار دال

شہنشاہ فرخندہ یے دال شاہ
 ز پشت منو پھر تھو سٹند نژاد
 گر امی درخت از بارغ کیان
 بہ آیین پائیمبران بدستہ شاہ
 خردمند، داناستہ بو نامور
 تھی کوڑمتن اکھ جھار اتیار
 طلسمات تھتہ شہرس اندر سپہ سٹھا
 مے ایدر خبر بوزم از مخبران
 ییلے مالکست گو کشتن مندیہ راز
 دوپن گرد بو المعجنتس اے دلیر
 لہ بد درائے کربستہ سویے جھار
 سپاہان ملک عرب سدر
 رواں در زمان مالکت سر فراز
 ہیوٹن سرتو غمبہ امینہ براہ
 سوہ گلزار بستہ کربتہ مستمند
 سبک نام یزداں ہیوٹن بر زبان
 کوڈن سے جہانے چو تپیر از کمان

لہ امیر شاہ بہن یس شار چھاپس مژچہ سہ چچہ پیرہ
 بد آئن رستہ سعد دلاور ز برہمہ
 انن سیتی پانسن سے ارگمند

شہرِ ہمس بیچہ حبیبی احمدیہ طرہا س شہن فرار

بیچہ کنو بیچے ژول سہ طرہا س شاہ
 دم حبیبیہ حبیبیہ نامدار
 بچن در او باشکر کینہ خواہ
 جھار اتے شہر کے بس بلیشد
 روان شاہ طرہا س نے کر نکند
 لہ کوڑن حکم بر لشکر ساری
 سہ روان آپ لشکر فدا جھار
 لہ کوڑ کھ تپہ باران رتو چوں تگرگ
 لہ زبیس بارش تپہ ویکان تیسند
 لہ کھنن بر جھار تپہ اسلامیاں
 لہ سپہا گشتیہ گئے از سپاہان دین
 لہ ز سار جمل تباہ گئے ہزاراں سپاہ
 لہ تپہ بیچہ زن سپین مہر انور زو بون
 لہ بچن گئے سوہیہ ویر جنگی سپاہ
 لہ دو بیچہ بو تر ابن عمر اے سروران
 لہ یہ کشور چھنے سہیل آنن پنجنگ

بشہر اندرون ژاو بہر پناہ
 مہیا سپین از پیچے کارزار
 کوڑن گر دو شہر س ز فوج و سپاہ
 سپہا سخت محکم، قومی بے گزند
 زہین پڑ ز لشکر و چھن سر بسر
 کر و تپہ باران بہ فوج علی
 کر کھ از کھان تپہ ہا ژالہ بار
 کر گویا و سن اوس باران مرگ
 سپین بر مگس بستہ راہ گریز
 رون بے تلخہ بر ہوا مرغ جان
 سپینو تشنگ و عار جز ہمہ موہن
 دوہس بے کرن جنگ تا شام گاہ
 زھنن پان ترا و تھہ بر دوی پانہ خون
 بہتہ رودی ساری دراں بار گاہ
 شوہنگن یکتہ گردان جنگ افران
 مے امشب گر زھن چھم برابر جنگ

لے تالہ پتھن شاردن ہندین مصرین چھنے اولاد بدلی کاہن۔ سو آپ دوس کر پتہ۔

لہ اگر یار آسیم سپہر بلبند
 لہ اژن چھم بشہر اندرون با سپاہ
 لہ پیے جنگ روزو مہیا تمام
 لہ کرکھو یا مستحق نامیوئے بگوش
 لہ پیو تو ہو میکبارگی با شتاب
 لہ یا سخته دوپن گو رواں در زمان
 پکن دوت تنہا مثال پلنگ
 و چھن عالم آب بر گرد شہر
 رواں سرو زن کوڑ دغا در زمان
 و چھن تمکو زپن خوشیک ہر سو راہ
 نگہ کرین ہر سو جھارس تمام
 اہس جا پر تروون کمند دراز
 خبر دالگے پاس بانان در
 دوپکھ تس کتیک جھکھ لالے جان
 لہ زو زپن کھو تاکھ کتھ کنن بر جھا
 لہ دوپکھ تمکو پچھس حیدر نامو
 لہ پچھس لے دلاور بہ نزدیک شاہ
 سلا سخته مئے نشی روز مئے ارشدند

یہ دروازیے شہر مشرزن ز بند
 زٹن چھم سرتخت طہاس شاہ
 کر بستہ ساری پیو بر مقام
 ٹلو تابه چیرنج چہارم خروش
 اژو شہر سن اندر چو درو یا بہ آب
 سوئے شہر مانند باد دسان
 برس پیچھ کوڑن ساعتھ اکھ درنگ
 کرن ہر طرف شور درو یا بہ قہر
 سپن از نظر آب درو یا بہان
 کرن ہر طرف تخته جھارس نگاہ
 کہ آیا کتیت ہیور چھ کھسک مقام
 ز پایاں کھسختھ کو جھارس نراں
 و و حصتھ آے ساری بر آن نامور
 کہ اکھ حرن کھکھ مایوئے میروان
 مگد آمتن جھکھ پیے کمارزار
 سئے کیشنہ جسم نہ پرواہ غیر زور
 مئے آتھوم پاغام خاند سپاہ
 کر و میس دھ لوم میو و پند

عاتاقہ پیمن سار پنے شان ہندین معزن چھ پھر خرقوٹھ بہ آدھ مہس در پیر

ہر شے کا نہ اکھاہ مارنے میں پنا
 یہ بوزخہ ہراساں سپہ پاساں
 لو بجھ پاساؤ ز گشتن نجات
 ازاں پس کوڈن ناہ جو نفع ظہار
 ازاں ناہ گو شہریم در خروش
 چو دیوانگان وژدہ سہ لشکر ز جالے
 کجکھ تیز شمشیر بر یک دیگر
 سپہ تو دہ مومرون بازار کو
 بہ دروازہ گو شاہ خیبر گشاے
 ازار ناہ یہ سرور موہین
 و وختہ آے یکبارگی ہاروہ
 بلکہ ہر طرف، گو رہ، تیغ نمان
 پیشے بوز طہاس نے ناہ سخت
 پس از ساعتے آو یا سچہ بہوش
 یہ کیا ناہ گو ہچو قہر الہ
 چہ پر شور کو مت ہمہ شہریم
 دہ پس دہی وائن سپن تیز سخت
 علیٰ ذلک شہر س اندر اسپاہ
 لہ سہ طہاس قصود و وختہ بلا اختیار
 لہ آئیک دویم مصریم پختہ کنڑ ط

کرس پارہ ایدر شمشیر سپن
 مسلمان تے لحظہ گئے در زمان
 سپن خوش سہ حیدر علیہ الصلوات
 سر گویا سراقیل نے کوڑ ٹلو ہور
 پتھر پیسے و سبختہ خلق بے جان ہوش
 نہ کلہ تو گتہ تمن پر نہ ناؤن نہ پائے
 و چھن بوماس قضا و قدر
 رواں نواں بسا زار کو ہچو جوے
 دژن تھچہ سہ دروازہ پروٹن ز جالے
 خبردار گئے رتم سپاہان دہن
 رواں ژا سہ شہر س اندر سوبسو
 کوڑکھ دار و گہر اندراں دشمنان
 و سبختہ پوسہ بہوش از فرش تخت
 پرژھن دہی وائنس یہ کیاہ کو خروش
 سپہ مغرتے ہوش میانی تباہ
 یہ کیاہ بانگ و فریاد، جور و ستم
 بہ تہراج گو سال و مہنگاہ رخت
 شو نگتہ چھکھ ژر بر فرش آراکھ
 بہ ایوان کھسختہ گو فراز حصار
 بہ ایوان کھسختہ گو بلا اختیار

دُ چھن تہو گمتر مو رڈن انبار ہا
 ہمہ شہریم کو متن پر ز خون
 تہ دیشہ سپن خوشک طہاس شاہ
 دریفامے گو دُ کینس تیر تخت
 زبردست گو دشمن کینہ شاہ
 بہ تہراج سپنم ہمہ ملک و مال
 بہ غاری پتھر پڑس برخاکت
 ہمہ لشکر و مال سپنم بباد
 پتھے پاٹھ بھی رسم و راہ سپر
 در اول ققون چھس بسرتاج زر
 گہ دُ چھس تلن ققود کرن سر بلند
 بیکساں چھنے گردشس روزگار
 دُن بو پتھے پاٹھو طہاس شاہ
 بیشہ کینو حیدر بشہر اندرون
 پکن دوت نزدک درگہ سراے
 کرن گفتگو، اُسو بائیں درگہ
 کرون اُسو بگہ رزو بنیز ہلاک
 دو پچھ باجینو توہر دُن چھو دروغ
 ہما تہہ ہے پوی ہزاراں ہزار
 زواں دو تہہ تہن جنگ با یکہ کر

پر از خوں گمتر کوچہ بازار ہا
 ہزاراں ہزاراں پیہر سدرچون
 بز آری کرن ہیوتہ افسوس و آہ
 نہ رودم سے کشور نہ تاج و نہ تخت
 سپر برہن بہ کورنس تباہ
 ہمہ آفتابس سے دو تم زوال
 بجز باد رود سپر کینر صابست
 سے پیوہ کس اکھا در جہاں نامراد
 عداوتہ کرن چھے بہنگام مہر
 پتو چھس نوں تاج و البتہ ز سر
 پتو چھس کرن بست، غار و نژند
 گئے کھار بر تخت، گاہے بہ دار
 بز آری دُن سے کرن نالہ آہ
 ہے کورمت اوسن جہاں پر ز خون
 دُ چھن چند سرہنگ رو بہتہ بجائے
 ہننگہ دوت رت حیدر نامور
 بشمشیر تہس کرو چاک چاک
 بنا حق دُن لاف چھو بہ نورغ
 بسرین نہ با حیدر نامدار
 دُ چھن دُور بو حیدر نامور

کوڑکھ سرون ناپ از خشم و کین
 کوڑن حملہ پڑا پین سہ در گہ سرے
 خبر و اتنو و کھ بہ طہماس شاہ
 لہ ہمہ شہریم پڑ ز شکہ سپن
 چھوے یود وئی زن پین زوبکار
 لہ یہ بوزتھ سہ طہماس لڑاں سپن
 ٹمکن بار و بنگاہ تہ اسباب زخت
 گرانمایہ پوشیدہ رویاں تمام
 تہ بیمہ اکھ ہزار از سران سپاہ
 چو ادبار گو نہر تھ از شہریم
 ییلے آفتابن تہ زہیں شہر
 زماں در زماں حیدر زرم خاہ
 ہمہ مردم شہر خاص و عوام
 مونگکھ الائیاں اے سر سروران
 تہ کر اسہ پیچھن رحم، فضل و عطا
 تہ پیچھ دز اے جنگس چھ اوس بے گناہ
 تہ چھکھ پانہ دانا، چھ اوس لشکری

سراسر پتھر پیے و سبتہ بر زہین
 اندر ڈاوسالار خیسر کٹائے
 ہمہ ڈاوحیدر دریں بارگاہ
 دریں شب بپا روز محشر سپن
 بجلدی گڑھو نہرو تھن از دیار
 زہیم علی سخت ترساں سپن
 شباشب زلن گو سہ واژوہ بخت
 ہیتن سیتو پانتس چ خاص چ عام
 ز راہ نہائی زلن گو سہ شاہ
 وودن، خون ہون ز اندوہ و غم
 کوڑن بسپہ بر سر تھوون تاج زر
 کھسبتہ بیوٹ بر تخت طہماس شاہ
 بہ نزد علی اے بہر سلام
 چھ اوس چاؤ تا بیا ز فہر مانبران
 بہ بخشش تہ کر عفو سائی خطا
 مگر تھ اندر اوس فہر مان شاہ
 چھنے چار کینہہ غار فہر مان بری

لہ ایک دویم ہر چہ پتھ پٹھ چھاپ
 لہ ایک دویم ہر چھس پتھ پٹھ چھاپ

دریں شب بپا زار محشر سپن
 زہیم علی سخت لڑاں سپن

دو پیکھ شیر جبارن لے مردمان
 بنو تو ہو مسلمان، گزہ ہو رستگار
 بیکبار کی خلق شہر کو تمام
 پشیمان گئے از کفر، از کافری
 پوہ تلخ خانہ زائیکھ، کرکھ تم بباد
 امیر عرب، حیدر رزم خواہ
 کورن جستجو تمکو ز ہر مرز بوم
 بہر رنگ تمکو مند و بکھنے نشان
 دوپس مخبرن اکو کہ اسے نامدار
 خبر چھاس طہماس از بیم جان
 دوپس شیر جبارن لے ہوشیار
 چھ اسلامس اندر تہندے امان
 رضا مند سپینو تو ہے کردگار
 مسلمان سپینو گلہم خاص و عام
 پذیرا کو رکھ دین پا غمبیدی
 تھو دیکھئے زبیت خانہ نام و نژاد
 ہیکے بیٹھ شہر س اندر سپاہ
 مگر بوز پا غلام طہماس شوم
 سپین در تعجب شہر سرکشان
 چھ سجدہ شہر تا بیا تمبس استوار
 چھ کتہ شہر ہے منزسہ روز تھ نہان
 کرون چھمئے توت تا معن انتظا

مگر وایتہ کتہ جاپہ تمکو سہر نخبہ

ازاں پس ازین شہر نیرو نمبر

مالک شہر شد سعد و قاص شد اس مشہ

طاسمات دال داتن

پیچہ کنو میلے مالک پہلوان
 پکن دمن دمن دمن شبن تم آب
 بیکبار ناگہ کوڑن باد سخت
 سہ درسیا سپین پر ز جوش و خروش
 پیچے سعد گو در جہاز روان
 سیوم شب میلے جہر گو در حجاب
 زبس موج آبس سپین لختہ لخت
 نہ دل روڈ اہل جہازن نہ ہوش

گئے بوجھان کھن تافلک
 لے بھد جہد، از بس کر بھد چون چند
 لے وچھکھ سہمیں اکھ کھ با شکو
 لے گزھن اُس آواز شیراں و فیل
 لے شناساے آبن وچھکھ حساب
 اے پیچھ سچن سخت دشوار کار
 ہن واتی نزد طلسمات مدال
 چھن وچھتن کاٹھہ اس کو بخت
 مے کیتھ چھم نہ طاقتھ پچن پشیر
 دوپس مالکن اے شناساے آب
 جہانے نہ یختہ حسابہ رطھ در پناہ
 کرو زیر اپ کوہ راتس مقام
 رواں رہبرن تر و لشکر آب
 خروش پلنگاں گزھن بوز کوہ
 نہ آرام تمہ نے نہ در دیدہ خباب
 دم صبح ووتھ مالکیت نامدار
 نہ یختہ جاہ بہمہ از دھس کر مقام
 مے ایدر گزھن چھم نہ سویہ جہا

گئے بو و بھتھ بوہ گزھن تاسمک
 پچن واتی نزدیک کوہ بھتھ
 روٹھکھ آدم جہان بیایان کوہ
 گزھن بوٹھ کوہ ہچھو درو یا یہ پیل
 دوپن مالکس اے یل خوش خصال
 جہانے دھتھ گوہ راہ حصار
 سلا مھتھ چھ ییمہ جاہ نیرن محال
 نہ کاٹھ دوتمت اندرں جاہ سخت
 پون بوز نے چھم ہزاراں خطہ
 کروں گزھن ییمہ جاہ بونھن نشا
 مہ کڈ بونھہ جہانے ازپں جاہکا
 دم صبح نیرو بہوش تمام
 روٹھ مے جہان بوز و طتاب
 تھمن شیر مردن اندر پو شکوہ
 کوٹھکھ شب در اندیشہ و حنطرا
 دوپن عمر عیارس اے ہوشیار
 جہانے اندر با سپاہ تمام
 بے یوت تام واسے نہ کر انتظار

لے تاکہ پچن ژوہ شوہن شان ہشد چھاپی پچھر پچھر آد شیر نہ۔

بے دھچھہ ما کنن ہمند چھہ جوش و خروش
 دوپس ہمرن لے مالک نامور
 بخیر مہ گڑھ در دمان بلا
 تریتھہ جاپہ واکھنہ توت کینہہ لہ
 دوپس مالکن تور کینہہ ڈر چھنہ
 گڑھن چھنہ وچھنہ چھنہ چھہ کوئند پر شور
 سبک مالکن تل گرہاں گہر ز سخت
 براں کوہہ ڈر یوٹھن جھسار ابلند
 سہٹھا برچ کر مہو فراز جھسار
 سر بارہ روشن ز سنگ بلور
 ییلے ووت مالک براں کوہ تخت
 جھسار وچھنہ کوئل زور مند
 لہ برس پیچھہ وچھنہ اکھ سپاہ دلیر
 لہ برہنہ تریتھہ تیغ رخشاں پختک
 کوڑن مالکن نارہیے سہمگین
 دویم نارہ کوڈ تھو چو گگاہے سخت
 تچن مالکن پیچھہ سہ شمشیر تیز
 زلن گوئہ مالک بفرنگ لے

یہ کیا ہ شور و شروت راتس بکوش
 بنحق یہ بیہودہ حرکت مہ کر
 سراسر مہ کر سارہے مہبتلا
 مہ کر پانہ ہے پیچھہ ترہ دشوار کار
 مے پرواہے شیراں اژدر چھنہ
 گڑن کس چھہ ییتھہ کوہس اندر زور
 چو شیرے کھبہتھہ کوہراں کوہ تخت
 گڑھن کار گرہے تریتھہ پیچھہ کٹھ
 ہئے سخت محکم، قوی استوار
 بیہودے اوس تاباں چو خورشید و ہور
 گڑن زیادہ لوگ گڑھن زان کوہ تخت
 وچھنہ اکھ برا کر چھہ اژ قفل بند
 دلاور سہٹھا سہمگین ترہ شیر
 زلن تس وچھہ اژدہا و ہنگ
 کہ کہہ سار گڑاں سپن بر زمین
 ہئے خار سنگن سپن تخت تخت
 دؤن او لارن زبس گرم خیز
 سپاہ دلاور ترہ گو باز جاسے

لے ترے اتریس پھر تھرتہ تھرتہ چھہ چھاپس مندہ او شیرنہ

و چھتھ روپے آں دیو پڑ خاش بگر
 دوپن تسی کر اے دیو بگشتہ تخت
 سپاہن تھیں کینہہ دن نے جواب
 کوڈن ضرب دیوس بشمشیر تیز
 سہ دیو بگشتہ بشور آو سخت
 دھیمپ سپنہ مارکس پیچھ سپر
 ژلن گوٹھ مارک ز پیش سپاہ
 رواں بیاکھ درواز تسی بونٹھ آو
 قوی تن سوار اچو اسفند یار
 رواں مارکس پیچھ کڈن تیغ تیز
 دگر سوژلن گو جہاں پہلوان
 سپاہ اکھ برس پیچھ و چھن سہمگین
 بیک مارکس تل کراں گور ز سخت
 سپن نے تھیں اڈر دس کینہہ خیال
 رواں اڈر دس کور کشادہ دھان
 تہ پیلہ مارکس کور ز اڈر گریز
 اڈا پنجاژلن گو یل نامدار
 برس پیچھ و چھن مت فیل نژند
 تہ اسو بے باک، یژ سہمگین
 جڑھ از جو ہر گلو گاہ فیل

مراسیمہ گو متاکب نامور
 کہ ایدر تہ کس چھکھ بریں کو تخت
 سپن خیر ماکت ز بس خشم و تاب
 سپن مکر شمشیر گو ریز ریز
 کوڈن مارکس برس سپر ضرب سخت
 ہراساں سپن ماکت نامور
 بد پگر طرف گو شتاباں براہ
 سوارا برس پیچھ ز بس خشم و تاو
 تنوور، قدر آور گریس پیچھ سوار
 سوار دلاور سپن گرم خنید
 پکن ووت تہ تھیں برس پیچھ ردا
 تہ پیٹھ اڈر اکھ شو نگھتہ پڑ ز کین
 کوڈن بر تن اڈر ضرب سخت
 ہچے گو ز ماکت سپن گرد مال
 ز ماکتہ ژلن گو جہاں پہلوان
 سہ اڈر تہ پیچھ روڈ از جست و خیز
 و چھن بیاکھ درواز تہم ا ستوار
 قوی ہیکل و سہمگین یژ بکند
 کن اسو جولان تہ پڑ ز کین
 پھوے بو گز ان ہچو درو بے پیل

لے کھسکتے دہ دلاور براں فیل مت
 سپاہن زنگی تھے سہمگین
 یہ ڈپشکتہ سپن ماہکس دل دہم
 ہراساں سپن سے یل شیر جنگ
 چھ پھرتوں وے فی اذہں کوہار
 سبکتر سے دوختہ پھیر وھن از جھا
 نہ ڈیوٹھن جہازے دراں جاہگاہ
 سپن حیولا مالک نامدار
 دریغ سپن کیاہ جہازس وکان
 گئے زون بے رودس میان بلا
 یہ کیاہ چار و وہ ذکر درپن سخت کار
 دوپم کمر گزھن اندرپن جاہ سخت
 گئے زون لوگس اندرپن مہلکات
 چھنے کاٹھہ تہیتھ جاہ واتن زہم
 جہازس اندر کم سپن میون ناو
 نہ چھم یار کاٹھہا، نہ کاٹھہ غمگسار
 سے ہنوکہ و ذکیس کس چھہ واروہ
 و دن بو پتھہ پاٹھو مالک یہ درد

برہمنہ رٹھ تیغ رنشاں بدست
 کورکھ ماہکس حملہ از خشم وکین
 سبکتر زلن کو اذ انجبا زہم
 درپن عمر زانہہ چھمہ و جھت یہ رنگ
 لوہم نے گئے سہر خنجر گذار
 پکن ووت نزدک درو یا کسار
 نہ عمر و نہ گلزار نے کاٹھہ سپاہ
 یہ کیاہ چھس و چھن گردش روزگار
 نہ کاٹھہ چھس و چھن و ندیشہ موہگار
 بلاین اندر گوس بے مہستلا
 سے پانے شہنم دوختہ درو یا تار
 بے کمر تر و ورس اندرپن شہر سخت
 سے کس ہار و ذکیس طریق نجات
 لوگس بے خبر در بلا سے عظیم
 خبر کمیہ تہ چھنے بہر تھہ کیاہ سے او
 نہ نان و نہ آب و نہ جاہ قرار
 یہ سختی مرن چھم درپن راہ سخت
 ز فکر جہاز کوہست سے زرد

لے پہ شارچہ چھاپس شریعہ عمل جاہ تہ امت۔ یہ او بر محل جاہیے یوت وھاوہ

اگس میر زال نہ چھو کہ سیر مالک شتر سیر نظر بندی

چھ رائی ز اخبار نام آوران
 ییلے مالک شتر نامدار
 تھوون سے جہاز بپایان کوہ
 بظاہر مسلمان گموتو بے زہیم
 سہ مالک تمن نیش کوئت بے خبر
 پییلے کھوت سہ مالک براں کوہما
 کوہ کہ حکم کٹارن ايسروران
 سٹے مژرو پ زنجیر آہن ز پاسے
 رواں آسے وٹو وٹو سپاہان خاص
 کوہ کہ حکم این مرد تازی نژاد
 کر و بستہ اٹھو بندہ سرودست و پاسے
 رواں ووتھو تھے کاہرستان نژاد
 زھنکے ناؤتسہ پالہنگ دراز
 اذان پس دوپن باشناساے آب
 بغورن ازپن جاسے سختی و رنج
 شناساے ابن بباد مراد
 پیپتہ کھوسہ مالک یل نامدار
 پ دوی یا وچھن نے جہازک نشان

بتارنچ پیشیں رو ایٹھ کران
 ز دوی یا دوسے کھوت براں کوہمار
 سہ اکھ ہتھ مسلمان نو، باگروہ
 بباطن تیر کاہرستان زہیم
 بباطن چھیم کاہرستان بد سیر
 سٹے رو دینچہار عمر عیار
 توہی میاں ز چھو خاصہ فور مانبران
 ز اٹھو چھن ناتو ہنتر کتھو دے
 کر کہ بانو از بندہ زندان خلاص
 اسے مژ چھ بیگانہ واژوون نہاد
 چھ بیگانہ از دین پ واژوون راے
 کوہ کہ بستہ عمر امیہ بہ بند
 کر کہ بستہ حکم تن سرفراز
 کڈن ووتھو جہاز شتاب شتاب
 جہاز کوڈن سو سے حصن برج
 کڈتھ نیو جہازے بماند باد
 سہ پھپر تھ ییلے دوت از کوہمار
 سپن خیولا سہ سرفراز نشان

کوڑن جستجو تمکو بہر سوے راہ
 نہ کانشہا و چھن اندراں بوم ویر
 پہتھے پاٹھوئے بو و چھن تابہ شام
 ییلے کالہ جن پوچہ یہ یوقوت تاب
 پتھر بیوٹھ مالکت بدرمی یا کسار
 ہمہ شب گزرن اُسمو فپلاں بزور
 یہ اژدر کڈن از دہاں بے پھکار
 ہراساں سپن مالکت نامور
 نہ آرام و خاب و نہ تاب و توان
 ییلے صبحن از صیقل شاہ نور
 دواں مالکن وول سلاح و سلب
 کرن جستجو بو بہ ہر حساب گاہ
 دراں خانہ اکھ ہڈ زانا مقیم
 نہایتھ فوسوں گرو بجود و گری
 پہنچے آتہ نزدیک مالکت دواں
 ژٹے اندر چھ آثار مردی سہٹھ
 یہ کوہ چھ پڑ آفت و ہولناک
 دوپس تمکو کہ اے مادر مہربان
 یہ اوسس جہازس اندر در پناہ
 شب شب کنن گوم بانگ و خروش

کہ تا پوچھکھتھئے یل رزم خاہ
 کہ پڑزہ ہے تمس از جہان خبر
 پشیمان سپن مت سہ از کار خام
 تھکھتھ زیرکان زہر جد مخاب
 نہ تس آب و خمہ ردن نہ تاب و قرار
 ہمہ شیرو اژدر خروشاں بشور
 پڑ از دود و آتش سپن کوہسار
 ودن اوس راتس زہیم و خطر
 کڈن راتھ سائے ودن تے روان
 سپن رنگ شب از رومخ روز دور
 کرن ہوتن ہر سو جہان طلب
 کہ تا وچھنہ واراں سہرایا براہ
 فریبند افسوں گرا، بڈ رجم
 کرن سحر ستواس دیون پری
 دوپن مالکت اے دلاور جوان
 نہ کس پتھ گزھکھ کوٹ این قدر جہ
 سٹے و نیتھ شویتھ جاپہ کیاہ کرنہ اکھ
 یہ چھس نامور مالکت پہلوان
 بسا کہہ یہ ووتس درپ جاپگا
 یہ بونہتھ یہ سپنس پراکتہ ہوش

کھوٹس بے دم جس کو ہنس فراز
 تھوڑم سے جہاز بددی یا کسار
 یہ کوما وچھم پر بلا وخطہ
 وچھنے جہازے دریں جاپگاہ
 ز دودہ گئے مئے زھانڈاں بدیں سوئے
 دوپس پیرزالن کر اے پہلوان
 میر برغم منور تر کر خانہ میون
 تر مہمان ووتکھ کھئے نان و طعام
 رواں ووتھ مے مالک بلا قیل قال
 سوعہ ڈراپہ از خانہ فورن ررون
 اٹھس منز وٹھتھ خان نان و طعام
 رواں مالکن کھوسہ نان و مے آب
 زن بدسیر بر وٹھتھ ڈایس بدر
 بیکبارگی مالک از کار گو
 حین عالم آب سورسہ جہان
 سپن آب دردی یا ہمہ موجب زن
 لہ ازاں پس کہن پار تر وون بر آب
 کہ آیا بے مولوم کر یا یہ راز
 گئے زون کھوٹس بے بریں کوما
 ازاں کوما پھیرتھ ووتھس ہوتھر
 نہ اسپ و نہ اسباب نے تم سپاہ
 نہ نان و نہ آب و نہ خود دن نہ خواب
 تر وٹھتھ مئے گو پا دوتاں توان
 تر آباد کر خانہ و امرانہ میون
 تھکتھ چھکھ پیوست بہہ وودہ ذریم
 اندر زاو در خانہ یے پیر زال
 رواں زاو اکھ پیر مردا درون
 تھوون پیش مالک بمہر تمام
 رواں میرنے لوگ شتاباں شتاب
 دین پھو کھ پچشمان اں نامور
 پچشمان مالک جہاں تار گو
 یہو سے آب گرد جہاں پہلوان
 تھے ووتھو سوعہ یے مالک پیلتن
 ہزاراں نہنگاں ووتھتھ گئے ز آب

لہ یہ شارچھ اکر قلمی مسودہ مطابق۔ اہہ کس گمہ ڈنکس مہرس منز چھ "کہن پار پیٹیک
 مانہ گنیگ پرون وون نکریا کھٹھ چھ، یوہ سپہ پیر زال آبس کن لایان چھتے تہ آبہ ملکھ
 چھ نہنگ بنان۔ مگر چھاپس منز چھ امینک گوڈنیک مہر چھتھ کورٹھ ازاں پس کوہن نار تر وون آب

سراپہ گو ماریکت نامور
 گرفتار کوڑھتس بہ افسوں گری
 مئے زونم نہ چھکھ دیو جو دو شعار
 دو پس ساجرن لے یل رزم ساز
 تریختہ جایہ بیہ وہ فیہ آرام گاہ
 ازاں پس پورن بیاکھ افسوں شتاب
 ازاں پس سپن پر ز نار دماں
 دبار کوڑن بیاکھ افسوں ردا
 گرفتار گو ماریکت اندر عذاب
 اکھتہ کنو تھے اژدہا یے دماں
 پھٹے پاٹھو چھے راہ ورسم سپہر
 دوپن تس کر لے دیو جو دو سیر
 کرکھ بستہ وختہ میاؤ از سا جوی
 وگر نہ بیک ضرب کٹہے دیماں
 مئے سستین میر کفستہ گویے دراز
 میر کر وہ فی پن پان پانے تباہ
 سپن پر ز آتش ہمہ روے آب
 پہوے شولہ تروون دماں تازماں
 سپن پاد آتش فشاں اژدہا
 اکھتہ کنو س آتش پیچھے کنو س آب
 پیچھے کنو پلنگاں تیس بے لمان
 میر کرندہ بے خبر از طلسم سپہر

باز می چھ امو سہد ہمہ رسم و راہ

کھتہ تیر ظلمت، کھتہ بہر و ماہ

فتاح شہنشاہ طہماس بندس تلاش منر شہر مرقع و امن

گل اندام سہد لے لبین تہ قبضہ سند خبط سہد کرون

پیچھے کنو س طہماس بد روزگار
 رواں بو ترابن بہر سوے راہ
 کرون تمو جہان بہر سو روان
 لو بجھ نے کئے تمو سہدے نام و پے
 پیچھے گو سہ از بیم حیدر قرار
 کڈن ڈھاڈنے مخبران و سپاہ
 میر تا نیر کنبہ جاچہ تمو سہد نشان
 وو نکھ نے کئے کائسہ پاغام و پے

در اندیشہ گو شاہ خیر گشاے
 کو رس عرض فتاحن لے نامور
 بے دودہ فی لای ہر سو بمانند باد
 بے تائید یزدان خود ایسے جہان
 یہ یا منہ دو پین دراو سے سرفراز
 جبک ناو منز و وختہ سے با مردمان
 گوہ دزدی دوت شہر س از کس منز جو پیر
 تر و تازہ شہرا چو خود رم بہار
 ہنرمند فتاح فرخندہ ناو
 رواں شہر یو و چھ سے آزاد مرد
 دو پیکھ تھو پیکھ خاصہ مہمان شاہ
 شہر کشور از شہر آوارہ گو
 بے چھس در امتن و دہ فی بد نبال شاہ
 سے و فی تو یہ شہرا چھ بشل جنان
 یہ بوڑھ سپہر خوش مغیر و کبیر
 کر کہ عہدہ ذخا ہی تھس نش سیم
 دین ناویختہ شہر سے نیک نام
 کر کہ مہربانی یہ اس مردمان
 کر کہنا تر خود رم دل و جان سون
 ہنمے دہن اچھن منز کرو چائی جلی

کجا رفت طہاس و اثر و دے راے
 مہ کر فکر و اندیشہ بکینہ غم مہ بر
 ہمس نامہ پاغام از ہر بلاد
 خبر آئے تھو ستر عیان و رہبان
 برسم کشپاشاں و ولن برگ و ساز
 کو رن تھو ز دویا گذر در زمان
 و چھن خاصہ شہرا عجیب دلپذیر
 تہ نیت اوس بستان دارل قدر
 برسم کشپاشاں در اس شہر ڈاو
 کر فی ہیشہ کھ پریش تھس کرم و مرد
 دریں شہر و و تھس گریزاں ز راہ
 بخت گ علی تنگ و لاچار گو
 کئے زون پکن چھس بے میراہ و راہ
 چھ یختہ کین و ن خا و اندر جہان
 تھو و کہ کلہ بر پاس رہبان پیر
 دو پیکھ تھس کر اے راہب نیک شاہ
 چھے یمیمہ شہر چی نیک نامی تمام
 سپہزلات و عزرا اسے مہربان
 بیک ہفتہ روز کہ تر مہمان سون
 اچھن دہن مھو چائی اسو گرد پائے

دو پچھ تو پر فتاحن، اے سروران
 پریشاں کو مت چھس بہ از بہر شاہ
 و چھن چھس بہ تمہو سے بھلک و دیار
 پچھے پا مٹھو فتاح نیرنگ ساز
 دریں حال کو شور و غوغا پائے
 پریشاں دل از بانگ نقار گئے
 پڑھکھ تہام فتاحن اے مردمان
 تمہو دو پچھس اے راہب نامدار
 جہازن اندر مال طہماس شاہ
 بشہر مرجع گزھن سیم روان
 سہ فتاح یثرشادماں او سپن
 سے کینٹھ چھنہ روزن دریں جایگاہ
 کہ شاید کین لبین خسرو نامور
 روان دوختھ سہ فتاح فرخ شعار
 جہاز و چھن زور با ایجتشام
 سہ فتاح کو پیش سالار بار
 بشہر مرجع گزھن چھم شتاب
 ہشت گمبشا نہ ستن گزھو نہ زو بون
 دو پچس بار سالارن اے رہنمائے
 نہ چھکھ سون رہبر چھہ اُسو بند چاکری

مئے چھم بار اندوہ کو مت گران
 سہ گو ترا و مرقن ملک کشور تر جاہ
 کہ شاید بچ کینہ جاپہ پیمہ ہنس بکار
 وزن بر سوعن مایے رنگس طراز
 سپن شور نقار تے کہ نامے
 ہمہ خلق از بہر نظار گئے
 یہ کیاہ شور پیدا سپن در جہان
 پکن داؤی ایدر جہاز چہر ہار
 حرم خانہ، اسباب، گنج و سپاہ
 بفعہ رسان طہماس شاہ جہان
 تمن نامدارن یہ تمہو آمو دو پچن
 مئے لازم گزھن چھم بنزدیک شاہ
 چھہ کھتہ جاپہ مئے شاہ فرخندہ فر
 از انجا پکن گو بدری یا کسار
 بر رختہ از در و سنج، گوہر تمام
 دو پچن تس بچھس راہب شہریار
 بہ نزد شہنشاہ والا جہناب
 ہیشویم سیتو پانس بکشتہ درون
 چھنئے میانین اچھن منزہ کے چاؤی جا
 بہ لات و بہ عز آچھہ شرمندہ چاؤی

سبک در جہان سے رہبان پیر
 سے فتاح گو در جہان روان
 دو پین بار سالار سے اے خمیش نہاد
 مسباد اپنے زور آسن خراب
 دو پین تم کو اے راہب نامور
 چھ اٹھ منز ہمہ پاسبان شاہ
 پتے واؤ بیہ نہ جہان روان
 مغل قصبہ ساری جہان چو باد
 سے فتاح با مردم کاروان
 پڑھکھ و پڑھ و انو کہ اے مرد پیر
 تم کو دو پہنکھ ایں پیر با قدر و جاہ
 یہ بوڑھے وو بھٹھ آے در بان تمام
 زمین بوس ہمہ ظیم او نہیں بجائے
 بہ بستمانہ ژونکھ سے آزاد مرد
 تم کو راہب سے قدر کرہیں سچھا
 روان گنبدس منز سے ژونکھ بنار
 در ان نشانہ فتاح نے کر نظر
 و چھن خاصہ تخت از در خورشاب
 بر ان تخت ز شاہ چو ٹکلوں بہار
 روان اکھ کشپاش چو زنگی بہار

منکھ تے پکن کے از انجا چو تیر
 پتے بیکھ تم کو چھ جہان پران
 یون اکھ جہان چھ مانسہ باد
 کرن لوکھ، تہراج بدری یا بے آب
 ز دزدان ہمہ گڑھو نے خیال و خطر
 ہمیشہ بدری یا پکن سال و ماہ
 ز سودا گراں گو سے بوڈ کاروان
 بشہر مرصع پکن واؤ شاہ
 پکن بر در شہر ووتے روان
 چھ کس ایں خردمند روشن ضمیر
 چھ از لات و عزای رہبان شاہ
 کوڑکھ راہب سے عزت و احترام
 اچھن دھن موٹھکھ تم کو سندے کرد پان
 و چھن تھ اندر راہبان سال خود
 و چھکھ بوڈ کشپاشا بنمکین و جاہ
 کشپاشا تمن سہو دستاں نواز
 و چھن تم کو سچھا شکل از سپہ و زر
 مرصع کرہتہ بوسہ از زر ناب
 تہ تھ پیچھ بتا تیکہ دھتہ زر نگار
 ز برہمہ نیر در او زشت و تباہ

دوپٹن سوے فتاح کر، اے نامور
 دوپٹکھ تو رہ فتاحن، اے راہبان
 سنے چھم اکھ بنا اکھ بہ سا جل زمین
 گر اُمی بنا اکھ ہمکین و حباہ
 بہ اصلا بیس کاٹبہ چھسہ نمان
 یہ یا مٹھ دوپٹن در اے ساری نبر
 ہیک جا کر صحتہ پیٹھو اہب تمام
 ازا نجلہ اکھ راہبین در میان
 دوپٹن راہبین اے رقیبان راہ
 یلے زن شہنشاہ سا جل زمین
 اُن لوٹ اکھ دو خترا بے نظیر
 لہ پری پیکرا، گل روخا، نازنین
 ہنسک دن تندرے وچھ آفتاب
 تندرے قد وچھتہ سرور قامت نجل
 پیومت سایہ تموند چھ سرورس بسر
 سراپا بدن تموندے چوں بہار
 لہ گزھن شکل اشفیتہ تس کن وچھتہ

بجلدی نہ دوختہ پیش بہت سجدہ کر
 بہ چھس نے کرن سجدہ پیش بہتان
 مڑ صغ ز در و ز لال و رنگین
 بہ چھس سجدہ کر، وں تبس سال ماہ
 چھنے تیتھ بتا کاٹھ بہ دور زمان
 بہراہ فتاح فرخندہ قدر
 تکتے پانہ وانی اے اندر کلام
 مڑ رتمو زبان او اندر بیان
 بہ وینہ مود لپلا عجب دلنواز
 کرٹھ او تہراج خا اور زمین
 پیہ چھس دریں شہر تھو مڑا پیر
 نگارا، قمر طلعتا، مہہ جبین
 سہ گزھہ روز و تھن از کمال شتاب
 وچھن دور روزتھ چھہ در آب دگل
 ہمیشہ چھہ آسن توستے تاز تر
 سمن تن، بہ موسیل و گھزار
 کھو زن تموندے ماریچاں چھتہ

لہ چھاپس مڑ چھہ امہ کہ دو مہ بر مرک قافیہ تہ "نازنین" لہ امہ کس کوڑا تیس
 بر سر مڑ کوڑھ "عقل" بجایہ "شکل" آسن۔ پ شار چھتہ مسودس پیچھ۔

ہنسکہ زن نظر تراو از غمزہ پسند
 خمار بر بختہ تس چھٹے پشمان مست
 ز محراب چھس طاق ابرو بسناز
 لہ گزنہن خلت دیوانہ دیشستہ سو حور
 لہ پُر از آب حیاں چھ تلمو سندن دہن
 لہ نگار اید پعل نجب، دلر باے
 لہ اے حسنیہ سوے مہ روم و گلعدا
 چھے راتس دوہس سوعے و زن تروان
 شہا اکہ تمس قبط آزاد نام
 چھ عاشق مہ گوشت براں گلعدار
 یگیوبے آن مہ چھ گوشت اسپر
 چھ یا مٹھ یون تس نشے قبط شاہ
 زن تس نش سوے بیت گلعدا
 شہنشاہ چھ تس نش گزنہن ترنک
 بکتر چھ پھیر بخت گزنہن قبط شاہ
 تہ ییلہ بوز فتاحن اپن ما جہرا
 تھوون راز در دل کرن بستہ لب
 دم صبح دم دوختہ سہ فرخندہ راے

بگر ما و سپنہ گزنہن ریز ریز
 فوٹنگر بے افسون، جودو پرست
 کرن قبولہ، تھتہ کن چھ اہل نیاز
 دزن، سچو پروانہ دیشستہ سہ نور
 کرن مو روئے زنیڈ از یک سوہن
 مہ دیشستہ پریشاں گز عقل و راے
 بے غنقی چھے یختہ کوہر بے مژ بے غار
 چو سو سن گیتو چھس کل ارغوان
 پچھ یختہ شہر س اندر بلند احتشام
 دزن مے چھ بر شہر پر واندوار
 چھ لوگت تبس بر جگر عشقہ تیر
 چھے مہ رو و زن سہیت بادرد و آہ
 ہون پان تراون چھے از کوہسار
 مبادا تہ ما آتہ پانس ہلاک
 بہن ژور غارس اندر چھے سوہاہ
 تبس بر بدن موے سپنیے کھڑا
 دراں جا کوڈن راہین ستر شب
 و چھن تھتہ کوہس کھوت ز ترنایاے

لہ تاکہ ہم زوہ شوے شار چھنہ چھاپ سپدیمتو

کو رُزن جُستجو تھو دھس تا بہ شام
 وُچھن نے کئے سوے نہ شبِ فروز
 سہ دودھ دھس خمر شید کو در حجاب
 کرن جُستجو اوس مردِ دلیر
 سپن نہ صیف شبِ یام، از کوہِ سار
 دین وار کن ساعیٹھا اکھ بہ ہوش
 دوپن وُنی کس اندر پیرِ شب
 کو رُزن راتس آرام جایتہ نہان
 پکن دوت سے قبط باحد سوار
 سہ فتاح ڈیوٹھن بہ اُٹناہ راہ
 دوپن کس کہ راہِ پیر ساز
 مے سستین پر اصلا چھنے تنِ روان
 نہ گرنہ کس نشن کر نصیحت تبس
 دوپس توہ فتاحن، ایشہ ہار
 مکہ نالہ زامری مے بوزیم سہٹھاہ
 نیشہ کیتہہ تہ آیم نہ راتس بہ غم
 رواں تر او تھو جاپ قبطن سپاہ
 مہ رہبان بہ قبطس پتے گو رواں
 تہ ییلہ دوت قبط دلاور بکوحہ
 خرد مت فتاحنے وُچھ مہ غار

سہ مرغ نہائی لوگس نے بام
 چھنے کائسہ اکو زون وُچھنِ بروز
 تبس اونے مائل، آرام و خاب
 کئے سوہے بالا، کئے سوہے زیر
 کفن کو تبس رگر پتے نالہ زار
 ہمہ رگر پتہ نالہ بوزن بگوش
 اُس نشن گرنہ کس کر چھ شرطِ ادب
 کہ تاروز روشن سپن در جہان
 تھے با کمر ہارے گوہر نگار
 کرن کس سلا ماہ سپن عمدہ در خواہ
 چھنے یختہ جاپ اکھ گل رومہ خار دلوار
 مے ڈپیشہ زون سوہے دُن تہ روان
 مے کن باد وختہ بر محبت تبس
 مے کینہہ وُچھنے جاپی بُت گلزار
 خبر کس دُن اوس بادرد و آہ
 خبر چھا تبس کیاہ چھ گوشتِ رستم
 سہ گو پانہ تنہا بنسزدیک ماہ
 کہ موکوم کر ہا پتہ راز نہان
 بہ نزدیک اُن غار گو باشکوہ
 سہٹھا تنگ مے مسکن موہ و مار

دُورِ ذرا پہ سوعے ہر وہ خ از غارتنگ
 دوپس یور قبطن کر، اے گلزار
 خبر چھے بے چھس پیوستن در بلا
 نیمت چا ز عشقن مے چھم صبر ہوش
 کور تھ بستہ دل مینون در تار زلف
 بیک ضرب ابرو بے کور تھس فگار
 بے چشمانِ جو دے مے دیت تھم فریب
 چو مجنوں بے عشق تو دیوانہ چھس
 پریشان گوشت چھس بحال زار
 ہنر زن کڈکھ بے تھ میونے مراد
 بے کینہ عقل روزم بے فسرانگی
 ہنر گے مینون بوزکھ کرکھ میے پستہ
 سزاوار سپنکھ بتاج و بے تخت
 دوپس تو رہ تہم اے سیاہ روزگار
 دین چھکھ بے چھلہ پیغم نابہ دست
 گرانمایہ شوہر سے چھم نامدار
 چھے دون مردانے اکھ زنا بے حرام
 ہنر زن بختجہر ز لکھ میون سر
 میے قبط بے آں ماہ نومسپد کو
 سبکتر سہ تھو حسابہ کو باز گشت

تھتھ نیر لال بدخشاں ز سنگ
 مہ کر تیر پانس پیچھن روزگار
 زسے پتھ کتھ کنن گوشتن مہبتا
 بے چھم روز بڑ عقل نے تاو و توش
 بیکر خستہ کور تھس بے از مار زلف
 بیک زخم بڑگاں بے کور تھس شکار
 کڈکھ نیو تھ از دل قرار و شکیب
 دز تھ پیوستن ہچو پروانہ چھس
 زسے اے سنگدل کو بے چھی دانہ عار
 گزہم ہنگ و ناموس سوئے بباد
 کڈم سر ز مستی و دیوانگی
 بے بانوبے خانہ گزہکھ از جھتہ
 سبکھ سرفرازی بغر خستہ تخت
 بے کوتاہ و نکھ مکر، جہ ہتاں بزار
 بے کینہ چھس بے عقل بے مخمور و مست
 بے شو بکھ بے نوکر تھس چہرہ دار
 زسے پوختہ بینی بے سودا بے خام
 زسے نیری بے مطلب مے نیش الخد
 زان چوں شب از نور خود رشید کو
 کٹنی روز دو خستہ در اں پین دشت

ازاں پس سہ فتاح فرخندہ راے
 سلا کر ن تس بحسن ادب
 ٹکیا چھکھ کنی زنی برپس کو ہمار
 زئے اندر و چھن چھس بہ فر تمام
 مے راتس و دُن چون و و تم بجوش
 مے از کر بہ تکلیف و و تم سیٹھا
 یہ زانم مے بیگانہ اے سپہم بر
 بہ بوزخ سعه گل روض سپہو اشکار
 و و دُن تیرہ بڑی، کو دُن آہ سرد
 دما اکھ مے نش بیہ بفرنگ ہوش
 لہ بعد چھس نامور دوختہ کامکار
 شبا اکھ سپن پیڑا سپن نخاب
 مے نش آو مانہ شمس القنی
 کو ز م دین و اسلام تم کو بول
 مے دوپس کہ اے سرور مسلمین
 دوپم تم کو کہ اے دوختہ خوش سیر
 ابو المعین نامور تس چھ ناو
 بہ یا مٹھ دوپن تے سہ کو بابشتاب
 پکن گو بنزدیک آں دلہاے
 دوپن تس کہ اے دوختہ خوش لقب
 نہ کاٹھ چھے ژئے ہمار نہ کاٹھ غلکار
 مے نش و ن کتچ چھکھ چھ کیاہ چون نام
 نیئر کینہہ بہ آیم نہ روڈ مہ ہوش
 مے دُن پوز چھ کیاہ چون احوال ماہ
 بہ چھس پکار حیدر نامور
 ز نرگس کر ن لوئیے تر ز نثار
 دوپن تس کہ اے فرخ آزاد مرد
 پن حال باوے مے کن تھا و گوش
 وزیر شہنشاہ خاور دیار
 و چھم خاؤ شاہ رسالت تاب
 او یزار، کرٹھ سنبیل بے بہا
 مسلمان بہ سپنس بہ پیش رسوال
 نہ سیتن مے پانس بہ یثرب زین
 ژئے واتی پگہہ شوہر نامور
 مے نش و اتناوی ژئے دل شاد تھاو
 صحر گہ بہ بیدار سپنس ز خاب

لہ اند شاوک دوپم مصر چھ پتھ کنز چھاپ و وزیر گرانمایہ شہ دیار

و چھم گرد بوا المعجب نامور
 سہٹا خمش سپن پہلوانِ عرب
 بنزد یک حیدر علیہ السلام
 بہمراہ بوا المعجب رزم گاہ
 ز خاور سہیہ قہرماں گو فرار
 بدنبال شہہ گو سہیہ قہرمان
 بہ ہمراہ سعد سپہدار دین
 بجنگ آو بالشکر بے شمار
 ہزاراں رٹختہ پن مؤمن سپاہ
 خود ایس سوا چھمینہ کاتھہ دستگیر
 گرفتار و لاچار گامزیر چھس
 وونم ژئے نشن ماجرایہ تمام
 ژئے اندر و چھن چھس سہٹا حن خوں
 بہ تنہا یکن چھکھ توے، پچو شیر
 کمنی چھس بہ بچمژ بریں کو ہزار
 غم ورنج و سختی مئے سے کا سہم
 کہ بستر مئے چھم خاک، بالین شنگ
 کڈن آہو دپیشہ تشند حال زار
 یہ وہ غم یہ بر و وہ فیروز دل تھا و شاد
 بگے صبح روشن، گئے شام گاہ

سبکتر ز خرگاہ درایس نہ سہ
 سرا سر وونم تس نشن خاب شب
 از انجا بی نی تس بہر تمام
 کوڑکھ عہدہ قد میونے باہین و راہ
 تہ میلہ زن سہ جمشید فہرماں گزار
 سپہدار حیدر سپاہ سہتہ روان
 ز چھن تر آو و تھن اسو بخاور زمین
 سپاہ بخت طہاس بد روزگار
 کوڑن ملک خاور خراب و تباہ
 بزار می بہ سہتہ جاہ کر تس اسپر
 پریشان و آوار گامزیر چھس
 مئے چھم ماچہ کورمت گل اندام نام
 مئے وونم تر تس مرد چھکھ ناجوے
 مگر چھکھ تر عمر اُمینہ دلید
 و چھتہ حال میتوئے درپن تنگ غار
 ہنکریٹا فی یارس خبر آہہ ہ
 چکر فوس کورمت چھم درپن غار تنگ
 تہ بوڑھتہ رشتاح گو دلفگار
 دوپن تس کہ اے وہ ختر پاک زاد
 زمانک پچھ پامٹو پچھ رسم و راہ

گئے چھ خزان و گئے چھی بہار
 کرن یس اکھا چھے خوشی در بہان
 نہ چھنے کائنہ گلاہ بھنے چھے غار سہو
 نہ کر صبر اسے دو خستہ نامدار
 سے ایدر گزھن پھیر پھن چھم براد
 بقورن سے آنن سہتا باں شتاب
 گئے رنج و راحت گئے گنج و مار
 چھے غم زانکہ نے تس بہن در بہان
 چھنے کائنہ ملاء بھنے چھے مار سہو
 بسختی پنن پان ودم ودم ہمار
 بہ نزد ابوالعین رزم شاہ
 لبکھ رستہ گامی ز رنج و عذاب

یہ یا مکتہ دوپن گو رداں ہچو باد

بہ غار اندرون تراپہ سوے حور زاد

جمشید بہ طہاس از شہریم فرار سپید حضرت علی سند

قنبر سیاف بہ مہتر ز نہار سہو ہیبتہ طلسمی جہار برنج و اتن
 دوزن سوے دیگر طہاس شاہ
 ییلے ژول سے از شہریم بار سپاہ
 تر کن اوس از بیم حیتہ رچو واو
 زواں کار وانا تیس بر وٹھ او
 سے جمشید شاہ خاورک شہر پار
 ارس دامن کو ہمار اس اندر
 بہتہ چھے فلان مرغزار اس اندر
 اوٹن ناد وختہ شاہ خاور زہن
 یہ دوزخ سے طہاس کو خوشگمین
 بہ دیکھ دوت جمشید فرخندہ فر
 اوٹن ناد وختہ شاہ خاور زہن
 بہ دیکھ دوت جمشید فرخندہ فر
 دتن حکم یکبارگی بر سپاہ

لے اینک دیم ہر چہ یمہ آہ چھاپس نہ است

بھنے کائنہ ملاء بھنے نہ خمار سہو

کوڑکھ در بکٹجہ بستی و رنج
 کوڑس قہر طہاسن اے شور و سخت
 سپن چون با عیث بخت گ و فساد
 دو پُرس توہر جمشیدن اندر جواب
 ژٹے پانس خطا چھی درپں رسم و راہ
 ارنیٹھ سرتو شک پیے جنگ و کین
 کوڑٹھ ملک خاور خراب و بیاد
 ژٹے برہم کوڑٹھ بوم و بنویاد مینون
 رٹھتھ نیٹھ میانی ہمہ ویرگان
 سپاہ علی نیٹھ رٹھتھن تمام
 کوڑٹھ کار بہ چھی ژٹے پانس قوسو
 لکھ نیٹھ ژٹے لکھتھ و چھکھ تیٹھ بہار
 پر بوڑٹھ سہ طہاسن گو لا جواب
 دوپن شاہ جمشیدس اے ارجمند
 حصارا چھ حکم بہ درو یا بے آب
 دپن ٹھتھ حصارس چھ جعتن برنج
 ہنگ زن سہ دشمن بنے جانور
 یہوے رسم چھی در سراپے سپنج
 ژٹے کوڑھتھس پڑ آوار بے تاج و تخت
 گینم شک و ملک و دولت بیاد
 کہ اے شاہ بے عقل، نادان خطاب
 مے چھکھ متہم وعدہ کرن بے گواہ
 بہ غارتھہ رٹھتھ ملک خاور زہین
 اوٹھتھ سا جلسہ شریہ جنگ و فساد
 ژٹے واراں کوڑٹھ خانہ آباد مینون
 زن و دود مان و ہمہ خانمان
 بشدتھ کوڑٹھتھ خاورس قتل عام
 تھن چھی مکافات تہہ کے صندوق
 دووٹھ نیٹھ ژٹے توہمادی تیٹھتھ بہار
 کوڑن شاہ خاور خلاص از عذاب
 پون چھم مے اکھ مشوراد دل پسند
 کہ توٹ و اترے کاٹھ دلاور عقاب
 گڑھوٹھتھ اندر اسو بلا درد و رنج
 ہیکپنہ کرٹھتھتھ حصارس گذر

لہ یہ شاہ چھ اکھ قلمی مسودہ مطبوعہ چھپا چھ پتھ کٹوسید مت ع
 لکھ نیٹھ ژٹے لکھتھ دیسی تیٹھتھ بہار
 دووٹھ نیٹھ ژٹے توہمادی چھکھ تیٹھتھ بہار

گزھو فارغ از بیم و ترسِ علی
 یہ یا منجھ دوڑن با تسمی سپاہ
 گزھو کہ تم جہاز ز بس اضطراب
 سبکتر یہ اخبار کو منجھ
 کہ طہاس شاہ از بسے درد و رنج
 یہ اخبار بوزخہ شہہ بو تراب
 ہیون سیمو سیان خنجر گزار
 دوڑن شاہ فیروزن اسے نامور
 بخوابی فریختہ جا یہ بہہ بر مقام
 مے آید گزھن چھم پنیال شاہ
 ڈے یوت تام واتی ہمیونے پیام
 یہ یا منجھ دوڑن گو جہازن سوار
 نہ زنی اسمو در شہر از گانزان
 خبردار گے از شہہ بو تراب
 پکن واتی نزدیک طہاس شاہ
 ہر چھکھ بے خبر و زو حقن در جھار
 ہمیں دم پینی واتی حقن بے خنجر
 بوزخہ طہاس لرزاں سپن
 دوڑن تس وزیرس کن اسے ہوشیار
 نہایختہ در آندیشہ گو سے وزیر
 بہو وار بے غم، بے خھرم رلی
 جہازن آندر و و حقو تسمی ہر دشاہ
 بے حصن برج با ہزاراں بشتاب
 خبر و اتنا و کہ بے پیش علی
 گزراں سہ گو در جھار برج
 کر بسے تھو و و و تھو ز بس خشم و تاب
 بے بیہ قنبر و سپر ز نہار خوار
 ز لشکر مہجن بہہ دریں بوم و بر
 خبردار از دشمن بے لکام
 و چھن کوت گو آن دشمن کینہ خواہ
 ز تویت تام حرکت ہر کر از مقام
 ہیون سیمو آن ہر سہ خنجر گزار
 ز اسلام تم رد و حقو بر کران
 شبشب رواں گے بزورق در آب
 دو پیکھ تس کہ اسے شاہ فرختہ جاہ
 خبردار گوے حیدر نامہ ار
 بجلدی تر کر چار اسے نامور
 سرا سپہ تے روے زرداں سپن
 زون مشور کینتہ دریں سھت کار
 کرین ساعی تھا فکر تمو در حاکمیر

زورق = ناو، شکار

مئے اکھ مشورا چھم پیون پی صواب
 تھتھ اندر نہنگا چھ جوں کوہ تخت
 گزھن سئے بہمراہ اں بو تراب
 ہتے وائنا ولس بکام نہنگ
 کرہس سئے نہنگ دلاور تباہ
 چھ تباہ کا نہہ دلاور شناساے آب
 ہتے دھتھ سہ ہاویس بسویہ نہنگ
 نمون اسی سہ حیدر ابدان ابگرد
 رواں آے پیش شہہ موہن
 تھ چھکھ بے خبر اندر ترکتاز
 مہ گزھ تور، ناحق ملکہ درد ورنج
 چھے توت تا متھن سہ شب روز راہ
 تھے سیتھن بہو اسیوہں رہ گدا
 کہ تا مہون دھم وائتھ اے نامور
 نہ رہبر تہ بیہ رتم تھے سالار دین
 تھتھ پتھ کنن نیر پراں عقاب
 کہ تا گونیاں شب سپر فام
 کوڈ کھ سئے جہاز براہ نہنگ
 بچن وائتر نزدیک اں آب رگرد
 کہ از شیر و فیلان کٹھتھ نیون ہوش

ازاں پس دوہن شہر یارس جواب
 اکس جہازہ درو یاس چھ گرداب سخت
 تھ اکھ مرد آئن شناساے آب
 برابر متی کمر نیس بے درنگ
 خبر کیئہ چھنے بو تراب سزراہ
 سبک شاہ طہاسہ نے کور خطاب
 بنزدیک حیدر سہ گزھ جوں پلنگ
 کمر بستہ ووتھو تم نہ کفار مرد
 کوڈ کھ شہر یارن سپٹھا آفرین
 دو پکھ شیر جبار سئے سر فراز
 سہ طہاس شاہ ڈول ز حصنہ برج
 خلاں شہر س اندر سہ گوڈر پناہ
 ہتھک زن دیکھ اے بیل نامدار
 سہتا باں نموتھ اسیوہں خبر
 جہاز س اندر ووتھ شہہ موہن
 کوڈ کھ سئے جہازہ بدو یاسے آب
 جہاز پکن بو دھس تاہ شام
 دھو یو نامدارد چو باد فدرنگ
 تہ بیہ کا لچین کوڈ خہ رشید زرد
 بیہ کبارگی کوڈ نہنگن خہ ووش

دماں آو لارن پے درو یا گکزان
 سبھا شور گو در جہاں بلند
 پون اکھ بلایا چھے چوں کوہ لخت
 شہبہ بو ترابن نظر کر نہ دور
 دوپن نامدارن سے چھم پی کمان
 بہو تو ہی کرو خا لقس کن پناہ
 بجلدی جہاں پہلوان دلیر
 برہنہ رٹن تیغ براں بچنگ
 پوانی نہنگن کوڑن حملہ سرخ
 بیسکد تمکن دھن کوڑن خود بود
 نہنگ دلاور بشور آو سخت
 تہ دہشتہ حیدر سپن درگاہ
 سبکتر تیغ الماس کوڑن
 نہنگ دلاور و سبھ گو در آب
 سپن سے نہنگ دلاور بشور
 جہازس سپن نوکرا آبس اندر
 لہ بیس تختہ کھوت شاہ مرداں علی
 لہ کوڑن ضرب دیگر تمس در زمان
 لہ ترے بار لکوون تمس ذوالفقار

نہ آچھ تہس چو دو مشعلہ بمیہ زان
 دو بکھ سرورس اے شہبہ نور شد
 خبر چھاؤں کیاہ آسہ فرجام بخت
 فرورزان و چھن مشعلہ نہ ز نور
 پہ ما آسہ لارن نہنگ دمان
 مقابل بچھس بانہنگ سیاہ
 بہ ایوان کشتی کھسٹہ گو چو شیر
 کہ تاوت نزدیک کشتی نہنگ
 رختہ پن کا فر زء شور پد
 دماں آو لارن سہیے آن سہ مرد
 زبر زیر آبس کوڑن لخت لخت
 نہنگ و چھن سہنگس ہم چو کوہ
 لگو دین نہنگس بہ آب اندرون
 نوکس زخم لیکن نہ تیغہ کامیاب
 دتن پان برمو چھن جہازس بزور
 جڈاگے تیمے لختہ ازیک درگر
 بوزن تیمن ذوالفقار جلی
 سپن سخت غلطان نہنگ دمان
 نہنگ دلاور سپن کشتہ خار

لہ تا پلہ پمن شارن پس پھر پھر چپا پس نر چھ گوشت سہ آو کڈ پ:

لے سہن یام فارغ ز کار نہنگ
 مے قنبر پے سیاف، ز نہار خوار
 سبک دلہن اُبس اندر روان
 رُٹتھ یال سیاف خنجر گزار
 شناور کر تھ دُلہن کدو ز آب
 پہتھ رُودر بر دامن کو ہمار
 کھسبتہ تختہ پے حیدر نامدار
 کوڑس ہاتھین ز بالا رندا
 بر دراعہ یے پاک تراون پھتر
 سبکترہ دراعہ ترؤون بہ آب
 مے دراعہ کو ہچو کشتی روان
 کرن اوس حیدر بہ درو یا غرام
 در آخر جہاز اتمس بر دشتہ آ
 رہتھ کشتہ نفر تھ اندر از سپاہ
 بر آیا مے حیدر پچیا یامرے
 کرن اُسورتم در جہان گذر
 پسین بستہ گرد اُس اندر سہ ناو
 دو بیکہ شیر حبیبان لے مردمان
 زلات و زعزا گر تھ توہی تو فور
 لے یختہ شارس یس پھر پھر چھاپس منز چھ تو مت مے او کدینہ

سکنے رُود حیدر براں تختہ تنگ
 بہ آب اندروں پئے تھے نامدار
 رُودن قنبر نامور در دہان
 دُمس تھچہ کر تھ رُود ز نہار خوار
 کنا رُس پہٹھن واتناون شتاب
 کدوان بہر حیدر تھے انتظار
 بہ درو یا کوڑن ییلہ نہنگس دہار
 کہ اے نام بردار شیر خدا
 بکشتی رواں گر تھ تہ اے نامور
 کھسبتہ بٹوٹھ تھتھ پہتھ شہہ بو ترا
 بہ امر خمدادوندر ہر دو جہاں
 چو خضر پیمبر علیہ السلام
 سبتاں زلن تیز مانشر واو
 ہئے آہو از حکم طہاس شاہ
 نہنگ دلاور تمس کیاہ کرے
 برگرداب پیئے وار تھن بہ خبہ
 تسمن شاہ مردان بنزدیک آو
 بستہ زن مسلمان گر تھ ہو بیگماں
 گر تھ ہو توہی مشرف بہ اسلام و نور

بے مہ کلاو مو تو ہو اُنہیں مہلکات
 رتمو دوپ سے یوت تاہن زندہ اُسو
 یہ بوز تھ بشور او شیر دلیر
 بقدرن کڈن خنجبر آ بکون
 نگہ زندہ اکھ مرد تھوون بجاسے
 ازاں پس بے عقل و بے نیرو بے سخت
 پکن گوشہ رہبر تھن بوز تاپ
 سیکل دن یہ قنقاہ ز کو عیاں
 رواں دوت حیدر بے درو باکنار
 رتمو نامدار و چھکھ مے علی
 کسار اتمو کوڑا ابا ہنسہ گر
 دوپس یارو اے سرور بوز تاپ
 تہن اذی کھارت زگر داپ سخت
 بدنداں کوڈن قنبر نامدار
 دو نیگہ بوز تاپ تہ جنگ نہنگ
 ازاں پس دوپچھ تھو چھ دلدل ستے
 رتمو دوپہس اے سرور موہناں
 ونیک تام کینہہ اوئے باز گش
 علی شاہ مردان بیہ تم ترے یار
 دو چھکھ جنگا اکھ فراخ و کراز

زگر داپ درو یا لہو تو ہو نجات
 چھ عز آتہ بیہ لات ہندو بند اُسو
 دو چھکھ تھ جہازس اندر ہچھ شیر
 زچہن مارو تھن تم بوز یا درون
 یہ درو یا جہازس کینہہ رہنماے
 کوڈن مے جہاز زگر داپ سخت
 جہازس اندر باکمال شتاب
 رہناں گو سیاہ بوم در اشیان
 جزد پک آس ہر سپہ غم خار و یار
 پکن آسے ساری مخورم دلی
 پرتھکھ اکھ اکس سرگشت خبر
 کہ اُسو دلدل کڈن بوز درو یا آب
 ہے واپناون بہن کوہ سخت
 دم و یال رڈو تھن کڈن اُسو یار
 جہازس اندر دشمن ستر جنگ
 بے ایدر و چھن کینہہ چھن نے ییتے
 مے گو صحنس در چراگہ روان
 خمدانہ کوٹ گو بریں کواہ و دش
 ازاں کھسٹہ گے سو بے کوہسار
 برتھ از پلنگان شیر و گراز

سپہا اکھ دلاور بدنداں نہنگ
 سبک دلدلن مل سر پر ہنسر
 اونن زیر مے شیر جنگ از مے
 چو خنجر کرن گوش چوں نیز دم
 و چھن اوس از دور آں شاہ دین
 پکن گو تہ دلدل روٹن تمو نبہ
 دریں حال شورا سپن آشکار
 سپن ظاہر از گرد فوج پلنگ
 سپن سخت شیرن ہندے از دھام
 ز آواز شیراں تھو دوتھ خمدوش
 تمو اندر دہ شیر فولاد جنگ
 و چھتھ تم بشور آوسا لار دین
 دوپن یارن اے نامور سروران
 مہ مخا و دلس ہم، اندیشہ غم
 بیکبارگی ناہ کوڑ سہ ورن
 ددستی کوڑن کش بشمشیر تیز
 بیکبارگی نامداران دین
 ملکہ نیز خنجر بلاترس و باک
 پلنگن تہ شیرن کوڑ قتل عام
 کوڑ کہ پار شیرن بشمشیر تیز

گوشت دلدلس ستر قائم بجنگ
 بدنداں روٹن در دہاں شیرن
 جداتس کوڑن کلہ بیک ضرب پالے
 روٹن جسم تھو سہند بدنداں و سہم
 کوڑن دلدلس مرحبا، آفرین
 نو از ش کرن تس بچشم و بسر
 مہ جنگل سپن پر ز گرد و غبار
 سہ ماداں سپن پر ز شیران جنگ
 ز شیرن برتھ آو ماداں تمام
 سپن خیر جنگ آورن چشم و گوش
 دوتھ آے سہ یے علی بہر جنگ
 درن دلدلس جیچہ ز بس خشم و کین
 ملکہ نیز، شمشیر، گوہر ز گران
 کوڑ حملہ شیرن پیچھن یک قلم
 پریشاں سپن مغز شیرن زن
 کوڑن شیرن ضرب پار و ستیز
 سپن پیچھ دوتھ آے از غم و کین
 کوڑ کہ شیرن از ہر طرف چاک چاک
 ز خون لالہ گوں گوٹھ ماداں تمام
 بہ نیز پلنگن کوڑ کہ ریز ریز

تہی شیر مار کھ در اس تنگ جالے
 بجنگل سپن خون شیراں روان
 سیٹھا خستہ زخمی پلنگاں سپنو
 ازاں جملہ ہم شیر پتھ کن پچیاے
 سپن فارغ از جنگ شیراں علی
 دو پین شخص ملّا حس، اے رہگذار
 پوڑے دن سہ طہاس بیداشوم
 دو نکھ تھر سہ طہاس بادرد و درخ
 جھارا چھ محکم نہایتھ بلند
 جھارس پچھن میل اپینہ تاب
 عقابس چھ اکھ اپنا زیر پاے
 طلبہات تھتھ اٹھ ہے مشد ظوہور
 اگر کاتھ جہازا تھے کینو پکے
 جہازا اگر آب اکھ میل دور
 زما بھتھ چھنے کاتھ ہٹدے مہاں
 مے بزم سہ طہاس شاہ با سپاہ
 دو پیس شاہ مردان، اے باخبر
 برابر اسے در جھار بر رخ
 شناساے ابن شتاباں چو باد
 سہ روز و سہ شب سے جہاز بر آب

سہ جنگل سپن پُر سرودست پاے
 سہ سبز از جنگل سپن ارغوان
 گریزان، آوارہ از جاں سپنو
 ژالن کے تم از ہم شیر خوداے
 جہازس اندر دو تھو غورم دلی
 ہٹک زن تھے چھ زو پین دو بکار
 چھ کتھ جاپہ زولمت اڑیں مرزوم
 ہٹے ژول شتاباں بہ حصن بر رخ
 چھنے کینہ تہ تھتھ خوف، ہم و گرد
 چھتھ تھتھ کر ہرن شکل ز پین عقاب
 بمانند خود رشید عالم نماے
 لمن پانہ ہے کن چھ از زور نور
 سہ تمہ جاپہ برونہ کن پکھتھ کر پکھتھ
 انہس پانہ ہے کن سہ از زور نور
 کھسن تھتھ قلایس علی کل حال
 کوہ مت تھتھ جھارس اندر در پناہ
 کڈن وہہ فی جہاز در تھتھ ہٹک
 تہ ز پھن واپن او تھتھ بلا درد و درخ
 کوڈن سے جہازے بباد مراد
 پکین کو ژالن با کھال شتاب

چہارم میلے کھوت پہ خورشید نور
 روان بر سر میل اُپینے تاب
 کوڑن سے جہاز بسویہ جہار
 کھسکتہ گو بہ خورشکی شہر بڑا آب
 ز باغ و چمن اوس اکھ ڈپڑی وان
 کوڑن عرض نزد یک طہاس شاہ
 جہازس اندر داریاہ مال و گنج
 دوپس شاہ طہاسن ایدر شہ لار
 زدن و وقتہ سے دربان شتابان شتاب
 و چمن، پر نہ نوون شہر بڑا آب
 ز باغ و چمن ہنوکن نہ کرکھ کینہ کلام
 بیک پرستیاف گو بدخمان
 لگوون تہس تیر خارا گذار
 و چمن اوس طہاسن بیدار
 میلے کینہ و چمن نے سے مخبر روان
 دگر بار سیافنے مثل خدنگ
 بیک تیر جانور ژوٹس جگر
 گرھن اُسو مخبر یوانی تباه
 پتھ پاتھو رتجہ زنی از نامدار
 سین خیر طہاسن تہس روان

سین تہس واداہ ز درمییا ظوہور
 سین چرخ دوون سے زپس نقاب
 برابر بنزد یک درمییا کسار
 جہاز حقو وکھ برکسار بر آب
 و چمن تھو جہازا بڑمییا روان
 جہازا یکن دوت ایدر ز راہ
 ہے داتی پائین حصن بدخ
 خبر ان ز کشتی چہ کس نامدار
 یکن دوت نزد جہاز بر آب
 سرا سہو، بہوت گو لا جواب
 ژلن ہیوتہ پوت پھیر و تھن تیز کام
 کوڑن تیر فون بجرم کمان
 کوڑن سے اسکے تیر معر دار، خار
 کر تا از جہاز سے واہم خبر
 کوڑن مخبر ابیک فون روان
 لگوون تہس مخبرس بید رنگ
 پتھر پوہ سے مخبر سین موختصر
 اکھا گو نہ پوت پھیر و تھن نزد شاہ
 سینو گشتہ از ناوک جاں سپار
 چھنے مخبر اور پھیر تھ روان

ز بہر خبر گئے چہل نامور
 وزیرن دوپس اے جہاں شہریار
 ورنہ سبب کیا چہ چند سپاہ
 دوپس تو رہا سس اے کم خرد
 اگرچہ سہ دشمن بنے چوں عقاب
 ہنمے واتہ نے یختہ جھار سہ زائہ
 درپس گفتگو بانگ و فریاد گو
 دوپس شاہ طہاسس اے نامور
 چہ یوت و تہمت حیدر مذم خواہ
 یہ بوزخہ سہ طہاسس شوہر بخت
 وزیرن دوپس اے شہبہ نامدار
 سہ حیدر زائے نیش تاج زھانڈن چھٹے
 چہ زھانڈن زائے نیش حیدر اسلام دین
 چہ بیہتر ہنگہ زن بفر خندہ راے
 تہ گزہ خوش زائے نیش حیدر پاک زاد
 ہنگہ زن تہ بوزکھنہ اے نامور
 تہس سہو جنگن زائے چہ نہ مجال
 دوپس تو رہا سس از چشم سخت
 تہ ورنہ چہم سے امید دولت بکام
 تہ ورنہ چہم سے شک و گنج و مال
 اکھا بازگش آونے ہیختہ خبر
 مگر دوت یوت حیدر نامدار
 اکھا آونے اور پھیرتہ زراہ
 کرن چھکے تہ بیہودہ اندیش بد
 نئے زن پکے چوں نہنگان آب
 تہ گزہ خانہ مار آشنایہ راہ
 ہنمے تافک داد و بیداد گو
 ز چھکے مت باطن ہیختہ بے خبر
 چہل مرد مار تہ زھن از سپاہ
 مرا سہم گو بیو در اندیش سخت
 مہ کر پانہ سے پیٹ تہ مشوار کار
 نہ کائہ ملک نے باج زھانڈن چھٹے
 پہلے مدعا چھس ازپس جنگ ولین
 تہ حکم مانکھ تہ آنکھ غاے
 سہ پختہ روز از جنگ کین و فساد
 تہ تیلہ گزہ تہ نیرتہ ازپس بوم و بر
 چہ بہتر زائے چون بے قیل و مال
 ہنگہ زن بچھس ورنہ کینس تہ سخت
 تہ ورنہ چہم سے شاہی بملک تمام
 تہ ورنہ چھسہ بیومت پختہ از خیال

کون سخت و تائید پئے سرے

گر نہ هم نامے سیدار سخت نژاد

بندر دیک حیدر جہاں پہلوان

وہن بھی شہنشاہ سائل دیار

کھسکھ بر فلک بر سر آفتاب

نژد آنکھ نہ یختہ قلب سے زیر پاسے

اگر چہ بہکھ یختہ بعد سال و ماہ

نژد کزنہ پسر حقن دومہ از پس جایگاہ

سپہ یختہ حصار من نشان بے نشان

چھ بے ہم از منجھنق و کمند

اگر روز طہاس بر آسمان

انیس و اول حقن از سپہر بلند

ورن آبس اندر بنوک سنان

نکڑتھ آئن از نوک نیزہ ماہ

سوں بر ہوا از خدنگ سپہ پر

پکن دوت نزدیک طہاس شوم

یہ کینترھا دونس و ترائن سپاہ

مہیا سپن از پیے کار زار

ہمے با علی بیاکھ جنگاہ کرے

پیشم نابکف دولت ارجمند

ازاں پس کوڑن قاصد اکھ روان

دوہن تس کر اے خسرو نامدار

لے ہنگہ زن نژد سپنکھ دلاور عقاب

لے تے ہر گئے زن بنکھ تے ہمارے

لے ہمے یختہ حصار نژد پوشکنہ زائہ

لے مہ کر دومہ نژد اوقات پئے تباہ

کر یوت اے کیتیا ز گردن کشان

یہ دیشتھ گوشت پست چرخ بلند

دوہس بو ترائن ہلا، اے جوان

کر پس زیر میانی پر گرداں کمند

اگر روز در چشم ماہی نہان

وگر زن سہ کر زوڑ اندر پسنہ

بہے یو دوائی، ہچو مرغ دپر

یہ بوڑتھ سہ قاصد زن کوچو بوم

دوہن تس نشان ماجرایے تمام

بشور آو طہاس بہ روزگار

لے تائے پیمن شاردن ہنیز غلط چھاٹی ترتیب اے درس کر تہ

ترے ہتھ اسی از سرور ان سپاہ
 تھے ہتھ سہ طہماس وارتوئے راے
 رواں سرورن وول سلاح و سلب
 لہ بنزدیک لشکر پکین گو چو باد
 لہ دوپے کمر تھے نیرن سے سترین جنگ
 لہ از ہتھ تیر لشکر جہاں در جہاں
 لہ سے سترین بسر آئے در نمود
 لہ تھے کیاہ کار کرنے تھے ہتھ ہم کین
 لہ کچھ یود تر روزن گزہم ملک مال
 لہ تیر تیل کرتی اسلام و ایمان قبول
 لہ دپس نور طہماسن، اسے ناسور
 لہ یوت تہمتن زندہ چھس در جہاں
 لہ تھے یس اکھا آسہ جنگی پیشگ
 لہ پوزہ بشور او شیر راہ
 لہ کرن کتیکھ اسے شاہ بدو نگار
 لہ سہ نیرن سے سترین گزہن ہم نور
 لہ بسیکہ م سوارا ز پسلوے شاہ
 لہ پوانی کوڈس سرورن حزب سخت

حصار اس اندر جملہ فیشان شاہ
 نیر در او بر جنگ شیر خدا
 کھسبتہ کو براں دل دل بل عجب
 کرن کرکھ طہماسن لہ بہ نژاد
 ز سے ہتھ کانہہ اکھا چھن بے شرم و ننگ
 تھے پہلوانان، شاہنشاہان
 پنے دودہ ز تھے ہتھ ہم نور و مایہ مرد
 اسن چھی تھے پیٹہ آسمان و زمین
 تہ بیہ تاج، ہم تخت، جاہ و جلال
 تر اقرار کر بر خودا و رسول
 سے سترین بجز جنگ کانہہ کتھ ہم کر
 سے چھم کین چون آشکار و نہان
 تیرس یں چھ پرواے شیران جنگ
 کوڈن کر پنے جنگ طہماس شاہ
 چھہ وڈ کینس کانہہ دلاور سوار
 و گرنہ یہ لشکر وڈا وے چو گرد
 نیر در او بر جنگ شیر خدا
 بیک حزب شمشیر کرکھ شمس ز تخت

لہ تاہم پچا پس نر یس کھر یمن شازن آنت چھہ، لہ آد کڈنہ۔

ز شمشیر حیدر لوہن نے امان
 سہ پوئوئوئو شمشیر ہمتہ وڈوون چوکاہ
 نوئم زون بخوان اندر آغشہ کو
 پتھہ پاٹھو گے گشتہ ترہ پھوان
 دتن حکم یکبار پھرن سپاہ
 وڈوٹھتھہ آتہ برسہ وڈو موہنین
 کجکھ تیر شمشیر فولاد ساسے
 زبس خون سہ ماڈاں سپن لالہ زار
 پکن کو حصار سس اندر باس سپاہ
 رٹن تے رٹن از دم وڈو الفقار
 زلن تھتھ حصار سس اندر ہچو بوم
 پکن وڈوئی نزدیک خندق روان
 کھن ہوتہ کھن زبس اس اضطراب
 کھنکھ پتھنہ کھن زبس زورن بغور
 طلیسما چھہ اپیل بہ افسوں گری
 بنزدیک پل گوئو شمشیر خدا
 اکے زیر سستین وڈوٹھتھہ پوئوئو
 زسے کھتھہ پاٹھو مولوم گے اپ طلمس

دوئم دراو اکھ پھلوانا دمان
 ترہیم دراو زوریم ہمتھ کوئو تباہ
 ستیم زون سہ اٹھیم ہمتھ کشتہ کو
 وڈوٹھتھہ دراو فورن کوئو بیروان
 یہ وڈوٹھتھہ سپن خیر طہاس شاہ
 بیکبار سوسے لشکر مشرکین
 وڈوٹھتھہ آسے یاران حیدر زجلے
 تنکھہ دشمنن منز تھتھہ گپرو دار
 ہز پھتھہ کھتھن ڈول سہ طہاس شاہ
 پتے کوئو تمن شاہ دل دل سوار
 لے براہ دیگر کوئو طہاس شوم
 لے سپہدار حیدر بوئے سردران
 لے رواں میر سیاف کو باشتاب
 لے گریں کرکھ سالار دپن بزور
 لے سنے چھم بی گمانا بہ افسور سی
 سبک گوئو سیاف روڈتھہ نجاسے
 اشار اکوڑ کھتھہ بدست دلیر
 کوئو س غرض سیافن لے پاک اسم

لے تاس پمن شازن یوہ بہ بھرن ہنز اولاد لی چھاپس منز کرینہ امر چھہ سوآپ وڈوئو گری

دو پسن بو ترابن مکر اے نامدار
 سہ طہاس تر ہے اے پیٹھو ضرور
 دریں حال اکھ تیر فولاد پر
 تہ تل سرورن تھور سہ پیکان تیر
 کہ سعد دلاؤ بے چھس مستمند
 بے چھس گوشتن مستمند و نزار
 در اندیشہ گو صید سہ فراز
 جہار چھ محکم سہ سٹھا استوار
 بنیکبار ووٹھ پھیر تھن بوڑا بٹ
 ہنگامہ جہازا پر از مال و گنج
 جہازس اندر اُسو اکھ ہمتہ سوار
 رواں سرورتن سوز سیان شیر
 سہ سیان گو، پڑھنک لے کاروان
 تہو دو پھس اے شخص نیکو خصال
 اے یورین اوس نے کیشہ فنورور
 خیر چھاؤں کیا آسہ احوال سون
 دو بچہ پر سیافن، اے عمر بان
 بیو تو ہو کرو دین و ایمان تو بول
 پکن اے تم کاروائی تمام
 مسلمان سپنو تم بصدق و یقین

ہستگہ زن پیل آسہ ہے استوار
 تو ادو کیاز گڑھ ہے سہ از راہ دور
 ز بالاسہ پو پیش اں نامور
 و پھن لینو کھست، تھتہ پھن بر حریر
 جہار س اندر چھس گرفتار و بندہ
 ازیں شہ زنداں کروم رستگار
 بے کھتہ پٹھو کھسہ پتہ جہار س فراز
 چھ مشکل ازین اندرون ہمار
 رکن رسی پھن گئے بے درمیابے آب
 پہوئے دوت نزدیک جھن برج
 شمس اُسو سودا گراں، مال دار
 خبر ان چھ کم یلم سپاہاں دلیر
 کہ کتہ اوو کھتہ کن گڑھن چھووان
 ز سودا گراں اُسو چھ با گنج و مال
 تہتہ اذی سیمو مپلن از راہ دور
 بہتراج گڑھ جان تے مال سون
 دیو کیاز تو ہی مال دزر راہگان
 اذے چھوئے پرداے ظلم و جوہول
 بنزدیک حیدر علیہ السلام
 سپن شاد و خورم شہرہ مؤمنین

مگر ڈپٹی وائن فرار حصار
 خبر واتنوں بند یک شاه
 گزھن چھم گھاں ہی چھہ پم تا جران
 در اندیشہ گو شاہ واثوئے سخت
 چھہ اٹھ کاروانس سپھ مال و زر
 بی ہر گھہ پمن سوز، کانہہ باج خاہ
 وزیرن دوپس مصلحتہ میاڈی بوز
 گمہ ڈی تس اجازتہ ہئے از بہر باج
 کوڈن قاصد اکھ شتاباں شتاب
 دوپن تس اجازتہ ہیون چھی تھے شاہ
 وونس تمومے اٹھ ستر کینہہ چھمہ کار
 رواں گو سہ قاصدہ مہقن اپن خبر
 یہ بوزتہ سہ طہاس گو شادمان
 جلدی ہئے اٹھ کاروانس تھ باج
 مگر مروڑن دوپ تھمن تا چھرن
 ڈپو تو ہی چھہ اُسو نوکراں سر بسر
 ہزاراں تھے ہو کر تس چھہ خدمت گزار
 رتمو دوپ چھہ اُسو بندہ چائی غولام
 سوخن موخہ شرب زوڈھہ برکسار
 دم صبح اکھ اپچیا گو روان

دوچھن اکھ جہازا پون برکسار
 جہازا پکن دوت با مال و بجاہ
 زرو مال چھکھ بارہا یہ گران
 دوپن برونچھ اکھ مشکلا آو سخت
 بی ہمہ ما پمن باج، مالس گذر
 گزھن تھم ز شمشیر حیدر شاہ
 ہئے کانہہ اکھاہ پیش حیدر سوز
 ادے کاروانس ہمو اُسو خراج
 سہ گو پیش حیدر شہہ بو ترابا
 ہمو باج از مالدارن راہ
 ہسین باج بے شکہ پمن شہر پار
 بنزدیک طہاس بیداد گمر
 دوپن کوڈ والس ہم اندر زمان
 یہ کیشترھا کھیکہ دہ یکے از خراج
 ییلے باج تھہ ہہ خاسکاری کرن
 چھہ زٹھ سون سوداگرا نامور
 چھہ نتھ مالس پیچہ تسند اختیار
 یہ کیشترھا ووشٹھ تی و نو اُسو کلام
 پنگہ روز روشن سپن آر شکار
 پکن دوت نزدیک آل کاروان

دو پین بار سالار س، اے نامدار
 زمان در زمان کینہہ زنی از تاجران
 دو پیکھ کو ٹوالن علی کل مال
 ریمو دو پینس، اے سرور نامور
 چھ زینٹھ صون اکھ سرورامو حترم
 سہ مالکھ چھ مالک چھ تس بہرہ نام
 چھ یختہ مالہ ہے پیٹھ تسند اختیار
 رواں کو ٹوالن ہم اندر زمان
 دو پین تس ڈکڑھ پیش سالار بار
 سہ تاجسد پکن گوشتا باں شتاب
 دو پین تس اکھا چھو خوه داوند مال
 شہہ حیدر، آن سرور سروران
 کرانسا یہ کینہہ تو خوه ما خوش پسند
 صون تو خوه تس کو ٹوالن بہ پیش
 دو پینس کو ٹوالن کہ اے نامور
 دو پینس سرور آن اے خوه داوند بار
 وونس تسکو دہیشم جمعہ از جملہ مال
 زیک صد دہم دہم دہم دہم دہم
 دو پین تسکو زیک صد دہم اکھ دہم
 وونس کو ٹوالن چھو عشر مال

دو ن نار چھی کو ٹوالی حصار
 تھس سہ تو گے قلس اندہ روان
 دیو بارج دد یک ز مال و منال
 چھ اسی نو کھو چا کران مژسیر
 ژسے ہو کر تس چھ کینہہ غولام و خدم
 ز فوہر مانبراں اسی چھ تمسند غولام
 منگو بارج تسکو ہے دیو د خیل بار
 سہ قاصد کوڑن بار دیگر روان
 انن مے نشن یور کر اندر حصار
 بنزد یک آن سرور بو تر آب
 دو ن نار چھس کوئی کینہہ کو ٹوال
 پکن گوئی اہین سودا گران
 ہچن سیرتو گو در حصار بستد
 دلاور بہتھر بیٹھ یو جاب بخش
 دمو حصول مالک، نہ خط گذار
 مے ون کیاہ بیون تھکھہ مالک راج
 ژسے مو حصول دین چھی علی مال
 آزاں پس ژسے خطا رہا ہی دے
 نہ زیادہ دے نہ کرے تھکھہ نہ کم
 مہ کر زیادہ بہ ہود، دو فی قیل قال

دوپٹے میں تئو ستنگن زیاد چھو کر دھلی راہ
 بہمراہ شہہ ایشنائی سے جھم
 دوپٹے کو ٹوالن کہ اسے خوش کلام
 تہہ کچھ شہر یارس نشین بے کھان
 ہونو دہ یکے چھس بے ازیمک شہ
 چھ ماکہ سہ ہر کچھ کڑی کم تھے باج
 علی شاہ مردان ، بلا قیل و قال
 تریسید دوت نزدیک آن بارگاہ
 کہ شخصہا چھ آست نہ سوداگران
 ہمایوں جوانا چھ بہرہ بنام
 ددن جلو تئو سٹند سہ سہاے نور
 چھ سوداگرا بوڈ خود اوئد مال
 مونگس کو ٹوالن دہیم جھہ باج
 دین چھکچھو پیش شاہ جہاں
 سہ یا سٹھ و چھم زانہہ ایشیم نوئے باج
 ہومے دوت بر در کچہ شہریار
 اگر آسہ حکم شہہ نامدار
 دوپٹے شہریارن کہ آن ہر دتن
 پکین گوٹہ مخیر شتاں براہ
 کرن یام سویے علی تئو نظر

شکایت کرے پیش طہاس شاہ
 شناسائی د نیک راہی سے جھم
 سے گو چون وہ فی پاس خاطر تمام
 کہ شاید کڑی باج کم اپن زمان
 بنی نو پھرون حکم تئو سٹند سے زانہہ
 تہہ کچھ وہ فی بے پیش خود اوئد تاج
 پکین گوٹہ ہمایوں آن کو ٹوال
 خبر داتنور کچہ ہنزدیک شاہ
 قومی شان ، نامی نہ نام آوران
 چھ دل قدر ، زیبا ، بقدر تمام
 پھتے بر سر چرخ رخشد ، ہور
 چھ ماکہ سہ ہر کچھ مال و مال
 تہہ مونگس نوئے تئو اے خود اوئد تاج
 تئو سٹند چھم ایشنائی تہہ زان
 اگر دین ہیشیم تو تہہ کچہ خستہ باج
 پکین سٹو چھس کو ٹوال حصار
 دیکھ بار در حضرت شہریار
 اکھ یورم حاضری دین اوئد تاج
 ارن تم نہ حاضری ہنزدیک شاہ
 سراپیمہ گو شاہ سیداد مگر

سہ اپا وچھن روڈی تھو شہر شاہ
 دو پئس شہر یارن ہلا، اے جوان
 پوڑن ون ژئے کیاہ دوسری تھئے ستر
 دو پئس شیر جبارن اے شہر یار
 زلن کو سہ ہشتید در قہرمان
 سپہدار تھے سعد لشکر سپاہ
 کوڑتہ ژئیے قدر نیمہ ایشہر یار
 کوڑتہ خاہہ میان سپاہن کرم
 ژٹتہ پختہ میاگی سپاہ خاصہ عام
 پر از خوں کوڑتہ سبک خاوار ز پئس
 سپاہ میاگزینہ تئس اندر اسپر
 لہ ازان پئس بڑ ووتس نا ایشہر یار
 ژئے ستر سترین پختہ دوسہ اری تھئے جیم
 مگر چھی مٹتہ کوٹت اے تاجور
 تھے یہ بوڑتہ سپین خود یک طہا تھو شاہ
 ہینو کون تھے ورنہ کینہہ دراں اونچمن
 دو پئن دودہ فی تھے سو نوم کو چون حال

مگر پر ز نوون بنو ششیر رالا
 ژئے کیاہ چھئے ستر اشنائی تزان
 مئے کبہ وقتہ بیہ اشنائی تھے ستر
 ییلے زن بوڑتس بخاوار دیدار
 بڑگو سس سپاہ ہموتہ پختہ در زان
 مئے تھووم بخاوار ز پین بار سپاہ
 ژئے تشریف اونچہ بخاوار دیدار
 بہ لطف و بہ ایحسان کوڑتہ مو حترم
 کوڑتہ تھیل خاوار ز پئس تمام
 ہکے زندہ تھو و تھئے نہ کا تھہ آدمین
 بہ خاری ارنہ تھئے ژئیے ز برناو پیر
 ملاقاتہ خاہر بہ ستر اصل دیدار
 پختہ اشنائی تھے باڑی تھے جیم
 ویلا گن عمدن ژر پنگہ بہ خبہر
 سپین رنگ رہ خسار تئس چھو کاہ
 تئس بیتا کھ طائر ز کلام وسعہ خن
 خبرون دن لیاہ چھی تھے از جنہر مال

لہ پر شار چھن پچاپ سپرست۔ لہ امہ شازک دویم بر سر چھہ شیبہ آوے تر
 نظر گر زہان ع ڈولس رنگ، کو زرد چوں برگ کاہ

روان شاہ مردان از خط چش
 دوین تس پچھی میا ز مالک شہار
 سبک خسرون گل سے خط علی
 لیکھتہ اوس تھتھ مڑ سوغہ خن موخہ بضر
 دے مرفرازن و فود سال دی
 ہنگہ زن یہ دھتھ نہ زونٹھ سہل
 وز پرن و دپکس، اے شہہ نامور
 تسے ودی غار اسلام چارہ پھٹنے
 بشور آو ساند دل دل سوار
 سبکتر وز پرن دران او بھجن
 گوڈی خسرون عرس اپماں پڑ کر
 ہنگہ بوزنے چون اے نامدار
 شہہ بو ترابن ز رویت کرم
 مسلمان سپن بت پرستی تر تراو
 تسکھ مرفرازسی بد دنیہ و دین
 در اصل سیدہ دل سے اہمار اوس
 بظاہر سپن سے مسلمان ز ہم
 وز پر خرم شد با کوٹوال
 ز مرد و زناں اسویم در حصار
 روان شہر یارن بغیر تمام

تھوون کاغذ شہر یارن پیش
 تر پڑ پانہ اے خسرون نامدار
 دوین منشد سے پڑیہ خط اولی
 تر اپماں آنکھ یو دشتہ نامور
 تھوے تاج بر سر ز شہ شہہ
 گڈے سر کشی تے یہ مستی و جہل
 تر ترہن بارج تر او تھ پین چاہ کر
 بجز دین و اپماں گڈا اسپھنے
 کوڑن دستہ بز قبضہ سے ذوالفقار
 کوڑن عرس اے شاہ خیر شکن
 مگر آہ اپماں شہہ نامور
 یہ کینترھا کرکھ تھتھ تے جھی اختیار
 دوین شاہ طہاسس، اے مو جرم
 پین محتھ گڈ پانہس جہلاو
 رضامند سپنی جہاں آفسرین
 گوشت نالی بد بختس افلاس اوس
 بباطن سے کفرس بیچھن مستقیم
 مسلمان سپن پھیر و تم از ضلال
 مسلمان سپن و تم بلا اختیار
 ضیافت کین خاصہ باہ عیشام

تمامی کرن حبس نام آوران
 سپن حکم آن حیدر نامدار
 دنیا فتح گینگ خوش بفرخند فر
 نیر ذرافورن سه طهاس شاه
 ز زندان کو دُن سعد نخبه گزار
 سوزن پیش حیدر تمی در زمان
 همان پر ز تهر بار و سیاف شیر
 ییله سعد بن و وجه شهبه بو تراب
 کورن خم، بتا عظیم سرکش سلام
 کورن بو ترابن سه طهاس آفسین
 ب مردمی تر، چکه شاه کشورستان
 ز مردان عالم قوی دل تر چکه
 خود داین تر، کورن که جبار پهلوان
 تر لن شیر و از در و چکه چانی زور
 شلخته میان خاطر زنی رنج دراز
 مے او شکم تسلی نوت از جهان
 زنی آداد کورن قس از پر شور سخت
 ب عنون ایحالی کر خه حقو و قس
 و یوت نام چس زند در روزگار
 هاشگر زن ب پھر ز انبه ز امر تو سر

حصار اس اندر اسویم سرودان
 او نکه پر سیاف و ز نه بار خوار
 سپن فارغ از خود ردنی نامور
 پراکشه گوشت دران بارگاه
 تبس ستر اکه همته سپاه نامدار
 و پخته تم سه حیدر سپن شادمان
 سپن خوش و چکه ییله سه سعد دلیر
 و دُون سخت هورن تم از دیر آب
 روغن ناله حیدر بشوق تمام
 که اسے پشت دین رسول کزین
 به همته تر چکه دستگیر جهان
 گشایند به کار مشکلی تر چکه
 چخنه چون هویه کاشم توش و توان
 تر دیشته حقه دشمن گزاهن بمچومو
 سه طهاس محنته اندر نشیب و فراز
 دل اسیم به اصلا مے امید جان
 به موه کلو و قس از چنپن بشد سخت
 به الطاف و منت بر خه حقو و قس
 غوه لاما به چس چون خد مته گزار
 تر آدو چس شداد و نار سقنه

دُوپس شیرِ جبارن اے سرفراز
 ترے سہیلین پہرے سو یار ان دین
 تو طہاسیہ نے کیا کورکھ داروگیر
 چھ کتھ جاپہ تھو مہو برنجیر وغل
 دُوپس سعدن اے شاہ دل دل سوار
 رٹھتھ نین ساری سپاہن دین
 پریشاں کرن تم بہرہ بوم و بر
 بدودش دین قبلہ باعد سوار
 یین ہنر خبر چھینہ کینہہ یا اپر
 شہہ بو ترابن ازاں جاپگاہ
 دُوپن تس کہ اے شاہ خاور دیار
 تر کوٹ تام روزکھ بہ مک و فریب
 مسلمان بچن وہہ ذمہ کہ بیچ و تاب
 بے آنے نہ کینہہ رویہ جرم و گناہ
 دُوپس توہ شاہن بہ عجز تمام
 وٹس وڈ کینس وقت بے کاہہ گو
 دم صبح و اٹس بچندست حوضور
 بچن کوٹسہ قاصد بہ خودم دلی
 سچن خوش سہیدہ نہ گفتار شاہ
 تہ پیلہ کالچن زرد گو آفتاب

خبرون تر از مردمانِ محباز
 تمن کیاہ گو از جنگ خاور دین
 کرن گشتہ یا زندر تھاون اسپر
 ژون کیاہ خبر چھہ ایا سعدن
 ییلے او، طہاس بدروزگار
 ہنہ واپناون بہ سارحل زمین
 ہر شہر سوزن تنہے بے خبر
 تھون مینھو اندر اسو گرفتار خار
 کہ کتھ شہرس اندر تھون تم اسپر
 سوون قاصد اپیش جیشہ شاہ
 ون چھہ ترے سالار دل دل سوار
 کتھہ بر فراز و گتھہ بر نشیب
 مہ کر وہہ ذمہ پان خار و خراب
 گہ ناہن منگتھہ مغفرت از الہ
 تر گناہہ بو ترابست بہ شیانی اسلام
 نہ ہر داستان تھہ کوتاہ گو
 نہ کینہہ حکم آسم بہ مانس تنورور
 وونن قسہ یہ شاہ، پیش علی
 خبر نہ تمس کینہہ نہ کردار شاہ
 بچتس پیٹھہ میوتن لاجوردی نقاب

نیر دژ او از قلعہ سالار دین
 پکن گئے سوعیہ ڈیر تیم نامدار
 وزیں سوئے دیگر مہ طہاس شاہ
 سرا سر کرن جمع خیش و تبار
 دژن سکم، حاضری کو رکھ کوٹوال
 ژئے اون تھن علی اندرون جہار
 کو رکھ مکر تے چیلے اے بد نرشت
 مے نش لات اور دژ کو رکھ تھن ژئے
 وو تھتھ آویکبار چوں قبل مت
 لکوون یہوے بر سر کوٹوال
 مہ مار تھ کرن تس وزیں نظر
 نہ پتھ پھیر از دین حیدر بزو
 دوپس تمو وز پران کہ آیشہ یار
 زہیم علی وہ فی مسلمان ژہ گوکھ
 ہنگہ زن مہ حیدر پہ بوزی خبر
 ہنگہ زن نہ پھیو رکھ ز اسلام دین
 منافق بہ کینہ چھنہ آیشہ یار
 تہ وژہ کو نہ حیدر از دین قلعہ دور
 بشور او طہاس واژوئے بخت
 کوڈن بار و ہنگہ تہ خیش و تبار

تہ بیپ سقہ وقاص صد مؤمنین
 کجا ڈیر او سکھ بہ درمی یاکتار
 سرا سیمہ گوشت ز بخت سیاہ
 وزیں خرد مت نہیکو شکار
 دوپن تس کہ اے دشمن بد خصال
 تہس سیمہ او سکھ سپن مت ژہ یار
 ہکے دو لختس بیہ ز راہ کینشت
 مے از دست کو گنج اسباب رخت
 تھن گوہ زہے شیر پیکر دست
 سپنو ریز تس استخاں ہفت بال
 پتھ پتھ مار تھ ژہ، اے بد سیر
 وکر نہ کہ اے گوہ زہیتن ژئے دو
 مکر چھکھ ژہ بے عقل، نادان شعار
 پتو کین ز پھیو رکھ پیشاں ژہ گوکھ
 کر می وہ فی میٹھے لخت زیر و زبر
 بہ پھیو رکھ نہ زانہ وہ فی ز دین متین
 بدین محمد بہ چھس استوار
 خذر کہ نہ از گردش ماہ و ہور
 وزیں سر کرن بشد وز بخت
 ہیون سیمہ جھشید فور ماں گزار

کنازس پیچھن گو بہ دریا روان
 بہراج تیونکھ گراں ماہ بار
 ہمہ ویشراں ہستہ سہ طہاس شوم
 پیچھتہ کنوہماں حیدر فوش لقب
 کوڑن توپن فرش آرام و خاب
 ہمہ آوتس نش رسول خداے
 روٹس آن چٹا بن سر اندر کتار
 خبر کیشہر گپنی ناڑے اے نامور
 سہ چھے در حصار طلسمات دال
 زنا چھے جودو سیر، بد نکام
 اکھتہ کنو چھے آب و پیچھتہ کنو چھے نا
 ہنگر زن زہر و اکھتہ توت باشتاب
 زفتاح واز داستان عمتہ
 زبیداد طہاس مکرو دغا
 پ فوہ راہی تھے گو رواں آغجاب
 ییلے صبحتس کھوت پر عنقابے زر
 گریزاں سیاہ زاغ گو، ہچو بوم
 سپنو جمع یاراں بہ پیش عسلی
 سپنو در تعجب تھے سرور ان
 ییلے زن نمایاں سپن صبحگاہ
 ڈھنن دہ نغمہ رتھ از کاروان
 از اس پس سپن در جہاز سوار
 سوہیہ حصن دہراں ڈالن گو چو بوم
 عبادتھ کرن او س تاہم شب
 بہ خاب اندرون تمو و چھن آغجاب
 مسلسل کر تھ سنبیل عطر سارے
 دوپن تس کہ اے حیدر نامدا
 تھس مالکس کیاہ چھہ امت بسر
 گرفتار گوشت زردستان زال
 بہ جودو تھے کور سہ مالک بدام
 چھہ تھتہ مژ گرفتار سے نامدار
 ہمے ماہ گزہ مالک اندر عذاب
 دہس آغجابن سرا سر خبہ
 سرا سر دوئن پیش اں مرتضیٰ
 سہ شیر خودا تام تھود و تھہ زفا
 زر افشاں کر تھ در جہاں بال و پر
 نمایاں سپن عالمک مرز بوم
 کور کھ سرورن خاب شب منجلی
 در اندیشہ گو شاہ دین پوراں
 ز سوداگراں واتی فریاد خواہ

۱. لکھ شور پیش شہہ نامور
 ۲. پھلے آد مانند ابر سیہ
 ۳. کرن دہ نظر گشتہ از تاجران
 ۴. شبشب جہازس اندر ہچو باد
 ۵. دوپچھ بو ترابن سہ وازوں خصال
 ۶. میلے چار زون نہ ہیمپار گو
 ۷. ہنگہ زن د بارے وچھن تیرخت
 ۸. گزہو یام فارغ ز طہاس شوم
 ۹. کیشترہا نیت چھس تہندال و گنج
 ۱۰. دوپن کاروانس ملو رخت و بار
 ۱۱. سپہار حیدر ابا کاروان
 ۱۲. وچھکھ تم جھاری سپیو متو فرار
 ۱۳. ز دشمن وچھکھ نے نشانا کھنے
 ۱۴. رواں گوشتا باں شہہ بو ترابا
 ۱۵. سیٹھا اوس محکم سہ میل بلند
 ۱۶. تہ ایمپہ میلہ ا سوتا باں بتاب
 ۱۷. طلمسی تمن ا یمن نور اوس
 ۱۸. عقابا براں میل ا ایمپہ تاب
 ۱۹. سپن در تعجب شہہ موہنپن
 ۲۰. جہازس مے ڈیٹھم عجائب سہٹھاہ
 ۲۱. زبیداد طہاس بیداد گر
 ۲۲. شبانہ کرن کاروانی تہاہ
 ۲۳. بغارت سہٹھاہ نیون مال گران
 ۲۴. ژلن گوشہ طہاس وازوں نہاد
 ۲۵. سپن تنگ و عا جز ز جنگ و جدال
 ۲۶. ہنکے ہیمپہ میان سہ آواہ گو
 ۲۷. بشمشیر براں کر س لختہ لخت
 ۲۸. خزانہ خمس ساری از مرز بوم
 ۲۹. د چنداں د سواں بیدست و رنج
 ۳۰. بہو وارے بے غم درون جھار
 ۳۱. سبکتہ جھارس اندر گئے روان
 ۳۲. گوشت خاکی از مردماں سہ جھار
 ۳۳. نہ کاٹھہ مردنہ کاٹھہ زانا کھنے
 ۳۴. بنزدیک اں میل ا ایمپہ تاب
 ۳۵. طلمسات تھہ ا سہ ایمپہ بند
 ۳۶. ہیکن اوس نے تھہ وچھتھ آفتاب
 ۳۷. جہازن لہتھ آئن از دور اوس
 ۳۸. ہنکے کورمتن اوس از زبر تاب
 ۳۹. دوپن یارن اسے نامداران دین
 ۴۰. نگرہ تھہ عجائب مے ڈیٹھمہ زانہ

شبک و وختہ ازاں جاہیاں پہلوان
 کوڑن تام سوداگرن نبش سوال
 سہ کتھہ جاپہ آسن مے وڈی تو خبہ
 زانا چھہ تھتھہ حسابہ جودو شعار
 رتمو آندہ اکو زڈی زبان کرڈراز
 فلائی طرف یس چھہ ڈری یاکسار
 زانا چھہ تھتھہ مژدین تس چھہ زال
 چھہ جودو کرا سخت مردم فریب
 گزہن تھتھہ کوہس سخت جوش و خروش
 ز شیر و پلنگاں گزہن شور سخت
 چھہ کینہہ درندگی پڑدن مجال
 نہ کانہہ از دلیران مردان جنگ
 خیر کتھہ کنن ما ایک نامدار
 دوپکھہ بو ترابن علی گل حال
 و لیکن مے شمعہ کوڑھم باقبہ
 تہ تھو مخبرن دوپسہ اے دیں پناہ
 مگر زڈل جہازے مچھن شہریار

سوعیہ ڈیر گو پیش اک کاروان
 کہ مولوم ما چھکھہ طلیسات دال
 چھہ کوہ سہ وختہ گزہن توت ز بحر و زبر
 تھتھہ بستہ کوڑ ما ایک نامدار
 دوپن شاہ مردانس ایس فراز
 حصارا چھہ بر دامن کوہسار
 بدستاں سہ کرسا سہ پے پاپمال
 گزہن سوعیہ وڈن شیر مردن شکیب
 تہ بوڑھتھہ ڈلن شیر مردن چھہ ہوش
 ازاں شور کوہن گزہن لختہ لخت
 گزہن تھتھہ کوہس کن علی گل حال
 تہ وادہ توت کانہہ ز شیر و پلنگ
 تہ بے خبر لوگ سوعیہ حصار
 مے پیو وودہ گزہن طلیسات دال
 مے سستین سہ پیہے درپن رہگذر
 تہ سستو بے چھس ڈاناے راہ
 چھہ کانہہ جہازا دویم برکنار

تہ کر از درنگی مہ کر کینہہ شتاب
 جہازا تھو وادہ از روے آب

عمر عیار سبتر گرفتاری، مکر سبتر پین پان موکلاؤن

نہ گلزار زنجیر بند کڑتہ حصن بونج و اتینو

ز اخبار و دستار روشن ضمیر
 پختہ پانھو ڈیوہٹم لیکھتہ بر جبر
 یلے بستہ سے عمر عیار گو
 گرفتار در دست گلزار گو
 جہاز کوڈ کہ از طلسمات دال
 میتو اس جوڈ زن سپر زال
 روانہ سینو سوے حصن بونج
 پکن گو جہاز بسختی و رنج
 خبر اس گلزار اس از روزگار
 حصن بونجس اندر شہر یار
 ز حیدر تمن او سن کینہہ عثمان
 جزیر سبھا اندر ان راه، اسر
 جہاز زن بو چو باد بہار
 و چھکھ اکھ بنیرا عجب دلنواز
 ہوا یے دل آویز ہر سو پوان
 چمن در چمن بید و شمشاد اسو
 کرن بولوش عشق لیب و تذرو
 ز مرغان خوش لحن دل بو پھولان
 دل و جاں گزھن ز نثر از خوش نوا
 کر کہ بستہ کشتی بہ درمی یاکسار
 پکن گئے تیس سبتر ساری سپاہ
 جہاز اس اندر رڈ عمر عیار
 حصن بونج و اتینو
 پختہ پانھو ڈیوہٹم لیکھتہ بر جبر
 گرفتار در دست گلزار گو
 میتو اس جوڈ زن سپر زال
 روانہ سینو سوے حصن بونج
 پکن گو جہاز بسختی و رنج
 خبر اس گلزار اس از روزگار
 حصن بونجس اندر شہر یار
 ز حیدر تمن او سن کینہہ عثمان
 جزیر سبھا اندر ان راه، اسر
 جہاز زن بو چو باد بہار
 و چھکھ اکھ بنیرا عجب دلنواز
 ہوا یے دل آویز ہر سو پوان
 چمن در چمن بید و شمشاد اسو
 کرن بولوش عشق لیب و تذرو
 ز مرغان خوش لحن دل بو پھولان
 دل و جاں گزھن ز نثر از خوش نوا
 کر کہ بستہ کشتی بہ درمی یاکسار
 پکن گئے تیس سبتر ساری سپاہ
 جہاز اس اندر رڈ عمر عیار

لے زیارت کہا اکھ عجیب خوش نما
 لے سوہ گلزار تیں سیتو ساری سپاہ
 جہازیں اندر عمر دستاں غامے
 کڑن فیکر تہو بادل ہوشمند
 نینم پیش طہاس بیدادگر
 چھ بیہتر کون چیل کینتر ہاتیار
 ہیون تہو کون گر کر یہ سوہیے الہ
 بچھس بے گوہ نہ بستہ لوگت اسپر
 ہنسک زن مے کینترن دوہن کاہلی
 پلا شکھ ژمے نش رے گرداں بے گوس
 ہنسک زن مے چھم بند بردست پیلے
 کوڑم توہی مے کوس وہ فی غوہ خواہ
 بچھس بوڈ کینس بے کس مستمند
 یہ یا مستحہ دوپن تے کوڑن گر کر یہ سخت
 ووڈن تہو پیتھے پاٹھو بادر دوداغ
 پڑھکھ تہم کون کس چھ اپن نالہذا
 ورس پاسباؤ سرا سر نمبر
 کوڑکھ پیش گلزار سورے بیان
 کوڑن گر کر یہ از بس تہس آوار

جزیریں اندر اوس کوڑست پنا
 تماشا کون سکے دراں طرف نگاہ
 گوشت بستہ زنجیر بردست پیلے
 اگر زن پیتھے پاٹھو زنجیر بند
 یہ تحقیق تہس نش مے واتم ضرہ
 پنن پان کنبہ پاٹھو کبر رستگار
 ژرم داد چھکھ میون پشت وپناہ
 ژمے روستے مے کانترھا چھنے دستگر
 کریم ژمے نش از روے بہم ملی
 توے کینر گرفتار زنداں بے گوس
 مکافات تہم کے پچھم لے خودے
 الہ ہی کوڑم عوفو بخشم کونہاہ
 کوڑم رحم دم وہ فی خلہی زبند
 دل پاسبانان کوڑن کنبہ گنت
 کر تا آپہ گلزار پھیر پتھہ ز باغ
 ستم کوس آناہ یوت از روزگار
 یہ کینترھا تہو وچھہ ز حال عمر
 یہ بوڑھتہ سوہ گل رموخ سپو خون نشان
 پکین آہ نزدیک عمر عتیار

لے تہم دم دو شوے شار چھنہ چھا پس منز۔

دو پُڻ تَس کہ اے مردِ فریادِ جاہ
 ہوئیں تم کو کہ اے بانو یہ خوش نہا
 یلے آو مالکِ شہرِ طرف
 بے نیوئیں سپاہِ تہنہ پو اسپر
 لوگم مارنے مالکِ زورِ منت
 زہنم تراو حقن مے پن رسمِ راہ
 بے ایدر پشیمان وں پسندِ کیش
 کون تو یہ چھس و دہ کوئت شرسا
 بنزدیکِ بت لایہ، ز اُرمی کر
 وونن تم کو پچھتے پاٹھو ز اُرمی کوان
 یہ بوڑھتھ سوہ کلنار گپہ زرمِ دل
 دو پُڻ تَس کہ اے عمرِ دہ، دل جو پن
 ز وں کس اکھا تھتھ اندر زانہ پن
 وونس یور، عمرن سراسر بیان
 یہ بوڑھتھ سوہ کلنار گپہ شد مگین
 یقین آوئیں کورنہ افوس و آہ
 کورن حکم، ز بخیرِ فولاد سارے
 دو پُڻس اکورن زانے بانو یہ سرفراز
 مے مژدن یہ دستانِ نمایہ شریہ
 یہ بوڑھتھ سوہ کلنار بخ شورشِ آہ سخت

کتینگ چھکھ تے کہتھ پاٹھو چھہ رسم
 چھہ میوئے بشہرِ طرف بوم و زاد
 بخنجر کورن شہرِ سوئے ملک
 بنزدیکِ آں مالکِ شیر گپہ
 مسماں بے پسندِ زہم و کزندہ
 مکافاتِ تہہ کے ملتم بے گوناہ
 زہنم کیانہ تراو تھتھ مے اپین خیش
 کورم کیانہ ضایع پنن روزگار
 ز جرم و خطا فاسگار می کر
 جو بارانِ تمس آب دید ہران
 تھتھ حال دپشتھ سپہرِ شمشیر
 ہنگہ زن تر چھکھ شہرِ طرف مگین
 شہرِ طرف کینتھ چھہ کس مانہ پن
 ہنہ شہرِ طرف کہان و مہان
 زہنم تراو حقن تھتھتھ بونہ پن
 چھہ بیچار لوگت ہنہ بے گوناہ
 کہ کھ عمرِ عیارس از دست و پاسے
 یہ چھی عمرِ عیارِ نیرنگ ساز
 چھہ لازم پچھتے پاٹھو تھاون اسپر
 کورن قہر تَس پچھتے کہ اے شورشِ سخت

زئے چھ بے گنا کرکھن لے شریہ
 وین چھکھ نہ بیہودہ میرسم و راہ
 یہ بوڑھتہ سہ بد کوئے کو شرمسار
 کرین ٹکڑو خس عجز و زاری سہٹھا
 سہ دودھ کوڈتمو اندرین گفتگوئے
 بیٹلے زن شب تیر کو مشک سیکے
 سراسر سپاہ گے بہ آرام و خاب
 دواں عمر عیار دستاں نماے
 کوڈن داروہیے بیہوشی تہو شتاب
 ازاں پس شو تگر تھ روڈ بر خابگاہ
 بیٹلے جسکھنس کھوت پہ رخشنہ مہر
 سپہو تام بیدار گلزار مہار
 سپہو بہر رفتن مہنیا تمام
 کوڈکھ دردہن یام لقمہ بدست
 سہ عمر ایمیہ ہم اندر زستان
 دیا غس دین تہس سہ داروئے نوش
 دوین تہس کہ اسے مردک ڈاڈ خاسے
 ووئس تہو کہ آری مے چھم ناخبر
 دوپس توہ عمر ان غلط گوئے گمان
 ہمشہور چھس عمر دستاں نماے

چھ ناحق یہ بے چارہ لوگت اسپر
 کھوڈن چھکھنہ از خون اپن گوناہ
 کرین عودہ ز خاہی، کوڈن زار پار
 گوناہ گار بے چھس نہ چھی بے گوناہ
 سہ عمر ایمیہ سپن چار جوئے
 سپنہو عالم آرا مہیہ دلرباے
 جہانز روٹکھ برکنار در آب
 بے عیاری یہ خودوہ جھتھ کوڈز جاے
 ملوٹکھ بنان و طعام و بہ آب
 کوڈن راتس آرام تا صبحگاہ
 سپن جھوڈن بر فراز سپر
 ز خاب گراں ووہتو نمائی سپاہ
 کوڈکھ ساروئے بہر خمہ ردن طعام
 پھتر پئے تہمے سخت بیہوش و مت
 پکھن کو بنزدیک آں بد گماں
 ز مستی سہ زون او فورن بیہوش
 مے چھکھ پر نہ ناوون بفرشتہ رے
 بشہر طرف چھکھ نہ اکھ نامور
 بے چھس مے زئے بیہوش گوناہ
 پنن پان موہ کلوڈم از عقل و رے

مگر کائنات کس مٹانے خبر
 تھے دوپٹے کھکھ پہمے گوشتِ عمر عیار
 تیرے چھکھ بیوں دشمنوں کر فکر جان
 دوپٹس تمھوئے نش او جرم و خطا
 پیشیاں بے وہ ذی گوس اپماں آنے
 دوپٹس تمھوئے ہنسکہ زن تیر چھکھ پڑوان
 بصورتِ تیر وہ تھ وہ ذی شتاباں شتاب
 دوپٹس تو تیر تمھوئے شخصِ اے نامور
 وہ تھتھہ ہم تیر سپن پیشیاں تمام
 رواں عمر عیار کو خوشمگس
 دوپٹس تیر بجلدی تیر وہ تھتھ اے خوشگ
 و گریہ کرے پارے پارے یہ تیغ
 رواں وہ تھتھ مگر بستہ سے مردِ راہ
 سپن خارِ بے از دشمن آن از ہنس
 ازاں پس گڈن خنجر جاں بستان
 دوپٹس تمھوئے کھوڑ از خود ایے رالا
 شناسا ہے دُر کیا چھکے سے بے رُفتی
 دوپٹس عمرن ہر گہہ گڑھی دین امان
 ازاں کوہِ خار اے نش دن خبر
 دوپٹس تمھوئے توت و توت چھس نہ زانہ

مے پیچھ دڑاکھ تیرے دشمن بدگو
 کہ تا روزِ ما بے گرفتار و خار
 تیرے وچھ کیاہ بنی وہ ذی تیرے اے بدگما
 تیرے تھتھ معاوضے سے عوف و عطا
 دُبار تیرے نش وہ ذی مسلمان بنے
 بے ایدر یہ کیشترھا وئے تی تیر مان
 ٹلکھ جھلے کفار تیرا وکھ در آب
 پچمن مار پس پیچھ سبتابی مہ کر
 بن مینا ذی پاٹھن مسلمان یکام
 سگڈن تیر شمشیر از خشم مکین
 بے دُر مے یا تیر دیکھ ہم بُر تھتھ بیدار
 گوہ تیرے تیر تھتھتھ مار مہ حقین پیرین
 تیر پچمن ابس اندر تمامی سپاہ
 کران بستہ گھنار ز چھپر بستہ
 ہیوتن مارن آن دشمن بد زبان
 تیرے ما کائنہ گڑھی سبتو اکمن براہ
 تیر تھتھ کن گڑھکھ توت تھائے طریق
 یہ کیشترھا پڑ تھ دُور پڑ بیگان
 تیر بیٹہ کوٹ گو آن مالکیت نا ور
 مگر بوڑ مت چھم ز دانایے راہ

زمانا چھتے تھتے جاہ چھس زال نام
 زمانس چھ اکھ ماس کوٹ بہ سال
 تہمی شہر یارن دراں کوہ لخت
 مے چھم ہی گھاں مالک شیرگیر
 گزہن توٹ چھنے کائسہ ہندے محال
 دوپس عمر عیارن اے نامور
 جہانہ کڈن وہ فی بسویہ کسار
 زوان تموشناساے آبن بہ آب
 دوہن ہن کرن بے زردی یا گذر
 لے زبیس زور آن مہل آپینہ تاب
 کوڈن باد سرکش بیدتہ بشور
 کوڈن مے جہانہ بسختی ورنج
 شناساے آبن تلک شور سخت
 گرفتار اسوگے بہ تیمار ورنج
 مے چھم کوڑمت ہی سہ طہماس شاہ
 مباد او چھن یم ہم اندر زمان
 دوپس عمر عیارن، اے نامور
 سہٹھا ساپہ ملاخن از عقل زلے
 لے یہ شار چھ پتھہ کزرتہ

نہایتھ چھتے جودو گرا بہ لکام
 جہاندار یس پوشہنشاہ دال
 ہنمے کڑوہتین چھس طلسمات سخت
 چھ در دست آن زال لوگت اسپر
 سہ مالک چھ تہمہ جاہ موکلن محال
 زہ کڈ وہ فی جہانہ براہ خبسر
 خبر بوزد از حیدر نامدار
 کوڈن مے جہانہ چو صر شتاب
 چہارم میلے صبح کو جہانہ
 قلس کن جہانہ پکن کو شتاب
 سپن موجون سخت دریا بوزد
 ہنمے واتن اپون بحسن - برنج
 دوپن عمر مت اے مرد فرقت سخت
 ہنمے واٹی اسی در حصار برنج
 چھ ماییتھ حصار س اندر در پناہ
 زٹن تے کرن مار اسیہ بیگمان
 جہانہ کڈن چہار کینترھاڑ کر
 کوڑن تہ جہانہ ڈولس نہ زجے
 زبیس زور آن مہل آپینہ دار
 جہانہ پکن کو بسویہ حصار

روان عمر عیار کو در لفظگار
 تھے یس اُکس واٹر برسہ قفنا
 ملے یلے واؤن از زور پهل جھار
 لے نگہیاں بکن گے بشتا باں بشتاب
 لے دو چکھ تس کر اے شاہ والا نژاد
 جہاز اچھ سورے پُر از مال و جہا
 در آئندیشہ گو حیدر بو تراب
 روان گوشہ ز نہار بادہ سوار
 کرین کر یکھ اے مرد تنہا خوام
 سہ آواز نیلہ واژ عمر تس بگوش
 پڑھن تس تر چکھ پیر ز نہار خوار
 دو پس تکر بچس لے ز کر شادمان
 کہ شاید تر چکھ عمر آزاد مرد
 پُر از حکم آن حیدر نامور
 مے بوڑم لے چھی بند بردت پالے
 پے بوڑمہ سپن تازہ عمر تس روان
 روان از جہاز مے کھوت بر کنار
 کر کھ پُرسش حال بایک دگر
 خبر بوڑمھن حیدر رسد فراز
 دو پین اوس تقدیر پر پروردگار
 تمس کاٹھہ تر چار اچھنے جوڑنا
 اوئن مے جہاز بہ دری یا کنار
 خبر مہتہ بنزد شہر بو تراب
 جہاز اپکن دوت مانسہ باد
 مجرذ نہ موہنوی چھ بہر نگاہ
 کوئن پیر ز نہار خوارس خطاب
 بنزد جہاز بہ دری یا کنار
 کر کھ کھ کھ کھ کھ کھ کھ کھ کھ کھ
 تھے پُر ز نوون بفرشک و ہوش
 بجلدی نوون دل بیم بر قسار
 ز دشمن مہ کر کھ مے زے ہرگز گمان
 ز دری یا دریں شہر دو کھ تھ فرود
 لے نش اس اید ز بہر خبر
 خبر ون تر وک وک بفر خندراے
 کہ گویا سپن پیر اے سہ جوان
 روئن پیر ز نہار اندر کنار
 جھارس اندر کھتو تھے نامور
 سپاہ مہتہ تمس بوڑمھ ووتھ از فراز

لے تاتہ چھاپس تر چھ پین شازن ہنر ترتیب دلالتہ سہ آپہ درس کر نہ

نہ دیدار حیدر اس عمر عیار
 کون شادمانی، غمزدی
 سبک ہو، ترائیں تلمن تھوڈی خاک
 ازان پس روٹن در کنارہ عمر
 نہ احوال مالک پڑھن تس نشان
 رواں عمر عیارن از ابد
 یہ کیشہا کو مت، در عرق آشکار
 تہ بیہ قہدیے مالک و پیر ذال
 بزندان لگن پانی زنجیر بند
 زہن ہمد نفرت ہم سپاہ آب
 سراسر کچھ بستہ زنجیر بند
 دوڑن پیش حیدر ہمہ داستان
 دوپس شاہ مردان اے ہوشمند
 چھئے کہ جہاں ہنر سوسے بنام و نژاد
 دوپس یور عمر آن کہ اے شاہ دین
 بستہ زنا چھئے بد خو سہٹھا
 کرم تس سہٹھا چلے مکرو فریب

سپن لوہ سستین سہٹھا آشکار
 پتھر پوہ پایے علی بی ولی
 نہ روح اوٹش و تھرتش تم از دست پاک
 نہ حال گذشتہ پڑھن تس خبر
 ابو المعین اس سرور سرکشان
 سراسر کوڑن پیش حیدر ادا
 ابو المعین آغبا بن شہریار
 سراسر نشان طلسمات دال
 پن پان معہ کلاون از مکرو فند
 کہ نہ بستہ گلزار در عین خاب
 جہاز اس اندر سوسے اینو مستمند
 سپن در تعجب شہرہ داستان
 ارنہتہ یوسہ زنا ہر گرفتار و بند
 چھئے کچھ شہر اس اندر تسند بوم و راد
 چھئے سوسے خاہر شاہ مائل زمین
 چھئے طہاسہ سے ہمش جفا جو سہٹھا
 بدستان کدھتہ تیوس از دل شکب

دوپس سرورن سوسے زین پیراے
 پتھ پٹھو تھاون بزندان سراے

مالکِ اُشتر فی خلاصی تہ طلمساتِ دال

بیٹے بو تر ابن پلا درد و رنج
 اوئن سعبہ وقاص خنجر گزار
 دو چنگھ سرورن تو ہر دوس بیغم بہو
 در قیل محکم کڑو سخت بست
 پیدر گزھو در طلمساتِ دال
 روان دو کھ جہازس اندر نامدار
 تو بیٹہ نامور کینٹہ نضر از سپاہ
 کو دھکے جہاز چو باد دمان
 بیٹھہ کنوس مالک براں کوہ تخت
 نہ تس کینٹہ تہ آرام لے خود و خواب
 یکام نہنگان گرفتار سے
 زہیم نہنگان تیس زوم ہر آب
 کڈن بو پتھ پٹھو دوہ تا بہ شب
 زن جودو اُسس یون وقتِ شام
 فریاد حقن تس گزھن اس زال
 دو پین تس کہ اے مادر ارجمند
 روٹن میون ترے سہل یو نامہ زان
 خبردار گزھہ حسد بر نامدار

مسخر کورن سے جھار پرنج
 تو بیٹہ نامور پیر ز نہار خوار
 جھارس اندر شاد و خودم بہو
 سپاہ ہیٹھ بہو در جھار بیلند
 ان مالکِ اُشتر بے مثال
 ہیون سستو سیان و عمر عیار
 خبردار ہم اُسو دانابے راہ
 بکرو بسانند تیر از کمان
 بدستان جودو گرفتار سخت
 اُکھ کینٹہ تیس نار بیٹہ اندر سے آب
 گوشت بستہ در موج زخار سے
 زبس صولت موج تس اضطراب
 پیے آب و نان، خاتہ و تشنہ لب
 ان اُسو اکھ نان جو تس طعام
 پتھ پٹھو راتس تیس اوس حال
 بدستان سے کوٹ تام تھا و کھ تو بند
 کہ اُخر پتھ روڑے زانہ نہان
 پیہی میٹھ خاطر برین کو ہمار

ہائیں بیوں سے خاصہ انتقام
 دم و دم ز زماپی پینہ دھتہ ماہ بہ
 بنا حق سے نہ سبختہ دون چھکھ اذا
 زن جو دون دوپنس اے بد سکال
 ہم ایدر بوجھاو تھ گرفتار سخت
 ز سے زھانڈ پنے اگر وادہ مرد سر
 سہٹا تموندے کینہ در پینہ چھم
 سرا سرہ مہس کین شاہنشاہان
 رواں روڈ مالک زما بختہ خودوش
 بیچتہ کنر جہازس اندر بو تراب
 بپارم سے سالار دلدل سوار
 نہایتھ و چھن کو ہمارا بلبشہ
 پہوے بو جھار طبلہ مات دال
 تہ سیلہ ووت سے حیدر نامدار
 جہاز روٹکھ زیر دامن کوہ
 دما اکھ کوڑکھ راحت اندر رخ راہ
 کر بستہ کور تمہو بر آہنگ کوہ
 دوپن پر سیاہن، اسے نامور
 یہ کوہا چھم دوشوار، کوہ بلا
 وچھو کینہہ سبادا ز سختی و زنج

ز سے مشر اوی اپن سحر، جوڈو تمام
 دریں راہ غور بختہ قدم بروٹہ دیہ
 لبکھ زبے مکافات امہ کے سزنا
 سے نش کینہ چھم تس بو ترابن مجال
 مگر وادہ حیدر بریں کوہ لغت
 وچھکھ کیناہ بو تس بو ترابن کر
 ز سپنہ کڈن تس پیچھن کینہ چھم
 کزن کم تسند ناو اندر جہان
 گوشت در قفسن تسہ ماننہ بروش
 پچن ترین دوہن بشتاباں بشتاب
 پچن دوت نزد طبلہ سی جھار
 براں کوہ محکم جھار ابلشہ
 بھیر جھار اس آن پیر زال
 برابرہ بپایان آن کوہ ہمار
 کینا رس پیچھن کھوت تمامی گروہ
 سپن یام ادوڈ شیر الہ
 پچن ذراپ تس ستو ساری گروہ
 پہو توہو جہازس اندر باختر
 کھشن بختہ کوہس پیچھن چھم ہند
 سترم وادہ اندر سراپے سپن

جہاں اُنڈر تو ہر جہاں برقرار
 بنگہبان اسباب رُوِ زو بہوش
 کوڑکھ نامدار و تہس آفرین
 بے عالم بہر کار دانا شو چھکھ
 نہا منہ پینیا اسے نش خوداے
 ہشتکہ آسہ کینہہ سرفوشیت ازل
 و دیگر چھہ اُسوڑے نشن در پناہ
 میٹس آسہ خود رشید تاباں براہ
 محافل میٹس آسہ حی قدیم
 رواں شہدہ اُسوڑے نشن شیر الہ
 کہ ادوت نزد طاسمی ہزار
 گر زین بو گر زین سچت جوش و خروش
 رواں مروزن کر سہو سے در نگاہ
 تہس پہچہ چھکھ دہ دلاور جوان
 در سو پکن گو یل نامدار
 پہچہ سہ چکس اژدہا اکھ پر در
 ازا بجا پکن گو یل زور منہ
 و چھن اکھ سہا اکھ چو یک پاروہ
 رواں کو ازا بجا سہ شیر خداسہ

مے چھم بس مددگار پروردگار
 گر زہو اپنن از بانگ جوش و خروش
 کہ اسے نامور پہلوان گزین
 ز مخلوق عالم توانا شو چھکھ
 نہا منہ پینیا اسے نش خوداے
 ہشتکہ آسہ کینہہ سرفوشیت ازل
 و دیگر چھہ اُسوڑے نشن در پناہ
 میٹس آسہ خود رشید تاباں براہ
 محافل میٹس آسہ حی قدیم
 رواں شہدہ اُسوڑے نشن شیر الہ
 کہ ادوت نزد طاسمی ہزار
 گر زین بو گر زین سچت جوش و خروش
 رواں مروزن کر سہو سے در نگاہ
 تہس پہچہ چھکھ دہ دلاور جوان
 در سو پکن گو یل نامدار
 پہچہ سہ چکس اژدہا اکھ پر در
 ازا بجا پکن گو یل زور منہ
 و چھن اکھ سہا اکھ چو یک پاروہ
 رواں کو ازا بجا سہ شیر خداسہ

اے یہ شار چھہ ترتیب دہنہ چھاپ سہت پر اگر قلم سود پناہ آو پر سہو پکھنہ

و چھن اکھ سہمہ زنگی سہمپن
 بہن ہند کر زن، فیلے ہند خر و ش
 پکن اوس شیر خدا چوں پلنگ
 ییلہ نہیف کوہس کرین قطع راہ
 بنزدک در گوٹہ و دل سوار
 سہ دود سیاہ دوت تا آسمان
 نیر دالے تمہ نش ز شیر سیاہ
 روان شیر حبار اس تا درود
 و چھتہ تم طلسمات ہا یہ عجیب
 دوپن نامدارن برہن کوہ لغت
 چھنے کا بشیر، گورز و تبر
 و لیکن ز مایات چھنے کیشہ نشان
 چھ کتھہ سیاہ لوگت سہ اندر بلا
 مگر کیشہ نفر ساجدانی سپاہ
 تہی افر تو اسو ہمارو چھش
 بہو اندر یس اوس دانابے راز
 نون ہم طلسمات چھ صبار
 تہو دوپس، اسے سرور انور
 جہاں شبہ یار ابفر خندہ فال
 تہی ہم طلسمات ہا کر تو تیار

برہن پیچہ بر اندا ہمتہ سے خشکین
 سہٹا بو کر تھن، کر تھن اسو گوش
 و چھن سے طلسمات ہا رنگ رنگ
 چو قطراں و چھن اکھ گرا اکھ سیاہ
 از انخانہ ووتھ اکھ دہا ہجو قسار
 سیاہ کو مراسر زہن و زمان
 دماں آسے تم سوے شیر الہ
 نیک شیر پوت پھیر و چھن تہی بزد
 سپن در تھجب اہر سرب
 حصار اچھ مشکل، طلسمات سخت
 پ قلم چھ مژدن بے نقل و ہنر
 چھ کتھہ سیاہ سے سرور کر گشان
 طلسمات اندر کو متن مبتلا
 خبردار، دانا بہر رسم و راہ
 بہ تہی پیر اندیشہ یہ راہ چھش
 دہ پس شیر جبارن، اسے سروراز
 چھ ککو کر تو متین نامدارن تیار
 و تو اسو ز اخبار ہا معنی خبر
 دین ناوتس بہ جہاندار دال
 بہر جالین ہم طلسمی حصار

دلس کن دوپن سخت مشعل چھ کار
 چھ بیہتر کرن نار از بس نجوش
 رواں شاہ مردان از زور سخت
 کہ تھ کوہ سارس سپن زلزل
 پہرے نار بس مالکس کو کنن
 مئے معہ کلاو، ايسرور بے مثال
 زن جو دوت چھس بے کورمت اسپر
 ہنگہ زن تروا تھنہ یئ نش شتاب
 پکن گوٹ سالار دل سوار
 مے نار زن جو دوت گو بگوش
 دوپن مالکس کن پہ کياہ نار گو
 ژمے کياہ وڈ کینس یوت چھ ترواوش
 دوپس توہ تمکو اے زن بد سیر
 کوژن میان خاطر سفر اختیار
 پہ چھی تمکو سندے نار اے بخصال
 زن جو دوت دوپس اندر جواب
 بستان و افسوس کرن وہ فی ہلاک
 ز مالک نمبر داپہ سوعے در زمان
 سوعہ یا مٹھ نمبر داپہ از اضطراب
 رواں ژاو نزدیک مالک علی

لبس کچھ کنن مالک نامدار
 مگر مالکس واپہ نار بگوش
 کوژن نار بالابے آن کوہ لخت
 زمین و زمان گو پر از ولول
 کرین کر یکچھ تمکو توہ یا بوالحسن
 بے چھس بسے گوٹ بدستان ال
 ژ معہ کلاو م از سپر زال شہر
 مئے چھم جان بلب ووت از عذاب
 بر آواز آن مالک نامدار
 ز مالک تہ بوژن مے جوش و خروش
 ز ما بٹھ پکن زن تھنہ وہ ہر ہر
 کوہ تھ تھو رعد بہاراں خروش
 ہیم ووت یوت حیت در نامور
 قدر تہ اوژن برپس کوہ سار
 ہم اید اونی جان شوہر زوال
 تبس لوہس وہ فی عمر شہد آفتاب
 کر تھ وہ فی سہ آغشتہ در خون خاک
 ہر تھ تھہ بافسوس و جود زباں
 پکن ووت از دہ شہہ بو ژا آب
 برہنہ رٹھ زوال فقار جلی

دوہن ماکست وہتہ بجلدی زجائے
 دوہن نحر بچھس بستہ اے پہلوان
 اکھتہ کینو مے دریا بے زخار چھم
 بیہتہ کینو مے چھم نار سوزاں بمتاب
 پتے چھم مے دریا پون بردھتہ نار
 ون سرورس اوس مالکت یہ حال
 چو آتش کوئت بھتہ تشد پر شرار
 بے با بھتہ کوون سرورس بانگ سخت
 ہنمے میانہ جایی ترکیہا کرنہ اکھ
 بیکیار افسوں و جودو پٹرتہ
 سوعہ زینو ہر سپنہ اژدہا پر زنار
 کشاد کوون ہچو دوزخ دمان
 زخانہ سپن آتہ تینتہ مہلتہ
 سوعہ یے خانہ کیہ پیر جودو نمائے
 مژر اژدزن اوس مانہ غار
 سپن در غضب شاہ مرداں علی
 لگوون پہن بر سر اژدہا
 تریبیلہ سرورن اژدس مہو قصاص
 زواں او مالکت بچو رم دلی
 پورکھ محمد بر داویر داد گر
 و زخار - مالا مال، دندرو پیٹھو

وچھن چھسنہ بند اڑتے بردست پیاسے
 نیر نیرس چھم نہ ہرگز تو ان
 برتہ از نہنگان خوار چھم
 نیر کھتہ کینو نیر یا بو تر آب
 ہیکن چھسنہ نیرتہ یہ اسے نامدار
 رواں آتہ جودو زن بد خصال
 اٹھس مژر پٹرتہ زینہرا پر زنار
 کہ اسے بے خبر مرد بر کشتہ سخت
 نہ پروا بورتہ میون نے بیم و باک
 سوعہ زینو ہر دژن پیش حصہ برتہ
 ہٹیون تمکو گر زن سخت تر دون چھکار
 سپن پر ز آتش سراسر جہان
 ہنمے تا فلک و اثر نارنج کشتہ
 سیاہ اژدہا رڈو آغبا پیاسے
 کوون حیدر حیدر نامدار
 سبکتر کڈن ذو الفقار جلی
 دینیم سپن پیکر اژدہا
 زبند گراں گو سہ مالکت خلاص
 ہنمے کلہ تر دون پیاسے علی
 کرن نالہ موت دوشوے با محمد گر

ازاں جا پکن گئے سوعہ یے سپر زال
 وچھکھ پیہڑن برسہ رہ بخاک
 سپن شادماں مارکت نامدار
 دوپس سرورن اے یل تیز ہوش
 دوپس تمکو اے سرور بے مثال
 مئے کو پاؤ در دل پہچھے اور زئے
 سپن نے مئے مولوم اصلایہ حال
 ورس حال یس شوہر زال اوس
 وچھن مؤثرن زالی جو دو سیر
 دوپن تس کر اے شوخ، مرد دلیر
 زئے پردا بوڑھتہ نازدستان زال
 دلاور چیم امو سندر زو جو دو پسر
 پئے دھہ فی ہینے ماجہ مندے قصا
 دوپس شیر جبارن اے پیر رے
 زئے کیاہ چھے خبر میاؤ، اے بد نژاد
 مئے ستن چھنے کاٹبہ یار اے جنگ
 بیامتہ کڈن چھس پشمشیر تیز
 زئے، اے سپر فروت دیر پنے سال
 ہنکرن کرکھ دپن ایمان قبول
 گرکھکھ زئے خلاص اذوم ذوالفقار

کہ مولوم کرہن تمبس کیاہ چھ حال
 تمبس اژدہس سیتو کاٹر ہلاک
 کوژن آفریں سرورس بے شمار
 چھ کیاہ یکتہ کہہس پیچھے یہ جوش وروش
 امینک سرے بوزم نے اصلایہ زال
 کوژم زیر و بالا سیمٹھا جستجوے
 گرفتار سپدس بہ داستان زال
 سہ برشتہ ایام و بد حال اوس
 پکن گو سوعہ یے حیدر نامور
 مگر گوکھ از زندہ گانی تر سیر
 ہنمے سرکشند زئے کوڑھتہ پایمال
 تنمے ماجہ ہینز یام بوزن تبسہ
 تر سپنکھ نے اصلایہ نیش خلاص
 بتیزی مئے ستن مہ کر گفٹگوے
 مئے چھم کر کو ستن کیتو جو دو بناد
 کجاپن بسر اژدہ و نہشت
 چھ دشمن ہن پیمتہ کھون در گریز
 مگر چھکھ تر دولت ز داستان زال
 شہادتہ تر دکھ بر خودا و رسول
 دگر نہ غنجر کڈے دھہ فی دھمار

دوپس تو پرتمو در کم و کاستی
 مسلمان بچس، اے یل رزم ساز
 مسافر بچس بسکاب و بلاد
 قضا را بچ ووتس دریں جاپگاہ
 مے نش آید این زال مردم فریب
 دوپن مے بفسوں و جود و گرمی
 و گرنہ تھو تھ مبتلا در عذاب
 مے چار او چھم نے علی کل حال
 سیٹھا مہتا گو مے اے نامور
 گرفتار او مس کوست در بلا
 تر و تھکھ مے دادس بچس رما
 مے چھم ناو را ون دپن در جہان
 مے را ون و ون پمن داستان
 دوپس ما یکن اک یل دیں پناہ
 چھ کوہ سار سورے بلا در بلا
 مے دچھم طلسات ہاے محال
 چھ بہتر ہم ایدر گر تھو باز گشت
 دوپس شیر جبارن، اے دل گسل
 بے یوت تار تھن ہم طلسات دال
 بفضل نمہ را و تہ عالم پناہ

چھنے رستگار می بجز راستی
 بے دین محمد رسول حجاز
 بے درو یا کوون ناگہاں تھو باد
 مگر کیشہ تہ مولوم اہم بے راہ
 ز دستاں مے نیو نم قرار و شکیب
 تہ کر و و مے سیتن زان شوہری
 ہے زانہ و چھکھنے مہ و آفتاب
 درم تن بقوہ رسان آں پیر زال
 بہت زب جادو مے بد سیر
 بہت بان جود و گوشت مبتلا
 خلاصی تو ہم از دم اژدہا
 و ونم ترے نشن آشکار و نہان
 سین در تعجب تھ کشورستان
 چھ بہتر وہ تھو اسو ازیں جاپگاہ
 کھن تھ کہ مے پچھو چھین خطا
 تمن کن و چھتھ کرے او نم خان
 تھو کیا ز مہن تھ بریں کوہ درشت
 زان دیشہ ایدر تر غموش تھو دل
 و چھکھ نہ، گر تھے نہ علی کل حال
 کر کہ ہم طلسات ساری شباه

دوپن را ونس کن کہ اے نامدار
 دوپس تم کو کہ ایسرور بے مثال
 بے کورنس نہ واقف ز اسرار کار
 رداں کھوت کو جس حیدر نامور
 پکن کو وچھن خسانہ اکھ استوار
 وچھن تھہر بس پیچھ سپہا سہاگین
 دماں آوے سپہ دہاں کر تھہ باز
 رواں سرورن مالکت ہوتی نہ کوہ رز
 وچھن روڈ تھہ جایہ حیدر بپاے
 نمبر دراو از خسانہ دو سپاہ
 سراسر ہوا پتیر تے تار کو
 ز آتش نمبر دراو اکھ تھہ شیر
 لے تھہ مالکت پس پشت اک نامدار
 تھہ تھن کوہ رز لوین سپہاں ضرب سخت
 سپن ظاہر از شیر نو قلم سپاہ
 سراسر پ از نار کو کوہ ہمار
 تھہ روڈ حیدر تہ مالکت بجایے
 رواں سرورن آیت سترہ زوڈ

چھتے کتھ جایہ بنو یادیں دوڈ و نار
 مے جوڈم نہ زائہ اپر حقیقت ز آل
 نہ دوڈنم چھہ کیساہ اصل ایر دوڈ و نار
 سہ مالکت پکن تھہ پتہ شیر نر
 پہلے اوس کوہ ڈیک طلسمی حصار
 دوڈ تھہ آوے بر شہہ موہن
 کوہن تھہ بر حیدر سر فراز
 اے ضربہ پھٹرن سپہاں بال و برز
 اٹھس منز رٹھہ کوہ رزیے سر کرے
 ازاں دوڈ کو تھہ رخہ رشید و ماہ
 سہ کوہ ہمار سورے پر از نار کو
 پہلے آوڈ نبال حیدر دیر
 تھہس پیچھ تھہ کوہ رزیے گاوسار
 پتھر پوہ سپہاں شیر زیاں لخت لخت
 ہنوتن نار نو قطس بھانسد کاہ
 زلن کے سپہاں جو شند نار
 ہنوتھہ بر زباں نام پاک خمد دے
 پورن تے دین دم براں نار و دوڈ

لہ تہ ۲۵ یم دہ شویہ شار چھہ چھاپی خاورناس شہر چھاپ سپہاں مہتر یم آے اکہ قلمی
 نسخہ پیچھ تارہ -

پریشاں سے آتش سپن در زمان
 ہے کھوڑنے کینہہ حسدِ نامور
 و چھن اکھ برا تمکو ز سنگ سیاہ
 رواں گو براں در سے شیر خداے
 و چھکھ اکھ سیمہ خاں تھہ منز پیا
 دو ہنگ گاش تھہ اوس نے زانہہ پیومت
 سیمٹا تار و تیر چو ظلمت سیاہ
 دواں خسانہ کوئے سیر سردان
 تیر کٹ مشد سے حیدر بتد پیر دے
 و چھن روڑنا اکھ فروزاں ز دور
 رواں دابرش گو سے شیر خداے
 سے بر اوس محکم ز فولا و خشت
 و چھن شکہ استاد از ہر طرف
 نکلس پیچہ تمن تاج مایے کیان
 و لہجہ خلق ہا نقش امیر اسو
 دوپن مالکس، اے سوار عرب
 ز وچھہ کیاہ چھے ہم شکہ مابجہ نجا
 کیا فی شہن کر کو رہن ہم طلسم
 پر رنگا چھنے و چھمتن در جہان
 تیر ویشہ سے مالک ہراساں سپن
 روزن = دار

بنام خود ایسے ز سپن و زمان
 کہ پروا بوڑن نہ ز دود و شر
 ز مسار آہن کر تھہ بستہ راہ
 کوڑن دست و بازو بے خیر گشای
 پریشاں گزھن تھہ و چھتہ عقل در
 شب تیر پیدا تھے نشہ کوومت
 سے نومپد از نور خور رشید و ماہ
 نہر رودی یاران نام اوران
 کرن جستجو بو دران تیر جابے
 تھے دابر کو نور تابش ہو
 و چھن بیا کہ دروازہ محکم بپاے
 اندر ہی کوز سرا پا چو خودم بہشت
 راتھہ نیز، شمشیر با تم بکف
 مرنع کمر سارنے بر میان
 تھے در نظر مابجہ انگیز اسو
 سے نش پکھ تر وچھہ ہم تاشا عجب
 سپن کن و چھتہ ہم کوڑھن عقل در
 کہ گویا چھہ پیدا سپن جان و جسم
 چھہ ہم کار مایے کیا فی شہان
 تمس لرزہ اندر دل و جاں سپن

دو پُڻ شاہِ مردانِ اے سہِ فراز
 چھتے پم شکلہ پُربیت و سہِ مہین
 و چھن یو دے کاشہ شکل جُشیش کران
 یہ یا مٹھ دو پُڻ کو سہ ماکت دلیر
 دو چھتہ آپہ شکل طلسمی ز جاے
 تین یا مٹھن ماکتس پیچہ سہ تیغ
 لگوں تہس شکل اکھ ضرب سخت
 ازاں شکل ووتھ اکھ دہا از چہراغ
 پتھر پو ووتھ ماکت نامدار
 سراپہ کو دہ وچھتہ بو تر آب
 شپن غائب مے تیر دودر دمان
 ملن تموسہ ماکت جہاں پہلوان
 روٹن تموسہ نامور در کسار
 کماں گو کہ ماکت سپہدار مؤد
 دو چھک سروزن، اے سران سپاہ
 پہوے ماکت ووت در مغز سر
 اہس کیشہ چھتہ غم بہو تو ہر نو موش
 ازاں پس سہ ماکت بیان سپاہ
 بہوش آد ماکت ہم آندر زمان
 دو پس سہ دزن اے کی نامدار

جہانس چھتے و چھمتن این طراز
 خد کر تہ از دور سپر رخ بریں
 کرس ریز ریز بجوہ ریز گران
 اکر کس صورتس پیچہ مقابل چو شیر
 اھتس نر ز مٹھ تیغ فولاد ساسے
 روان ماکت گہ ریز تل بید ریغ
 بیکبارگی کو تہس تختہ تخت
 کھستہ کو پہوے ماکتس در دجاغ
 نہ کاشہ ہوش روڈس نہ کاشہ اختیار
 ہیشون بر زبان نام یزدان شتاب
 دگر بار کو نوں زہین و زمان
 نہ تاو و نہ توش و نہ ہوش و توان
 سپاہو تہ دیشہ وود کہ زار زار
 ہئے جاں دین تموز آسیب دودر
 چھتہ دارو بے بے ہوش دودر سپاہ
 چھتہ بیہوش گو مت تو سہ نامور
 کہ ایدر گزہس یاد بیہ تاو و توش
 تھوون داپر بر بستر خساب گاہ
 سپہ نامدار این دہن شادمان
 سبب کیاہ ز مے سینے پہ حال نزار

لے دو پُرس تھو توے مست مدہوش کوس
 تے دہا غس اندر یام و تو تم سے دود
 اذ انجا پکن کے ستھے نامور
 و چھکھ اکھ براستہ حکم بپاے
 سرا پا تھے اندر چو خودم بہار
 و نئے کینہ عجائب سے کاشانہ اوس
 و تھرمت عجب فرس از پر نیاس
 سے ڈپستھ سپن ماکت اندر عجب
 نہ داند چھینتہ جاپہ نے کنبہ چھ واد
 چھ کمر سیمو دولاب گردش دوان
 دو پُرس بو ترابن، چھ مشکلی پر راز
 کیا فی شہو یم طلیسمات سخت
 عجائب چھ یم شکلیہ ما بختہ صو
 مے سیتین تر پکھ وہ فی بفسہ زانگی
 بہ گمہ رز کر کہ شکلیہ ساریے تباہ
 و چھن یس طلیسمان دُرس رہ گذر
 تر پکھ سے پتے آے جہاں پہلوان
 یہ یا مکتہ دو پُرن تے پکن کو چو شیر
 رواں سرورن گمہ رز تیل بے درنگ
 دو تھتھ آپہ شکل طلیسمان ز جابے

دہس منز بہ داروے بہوش اوس
 بہ بہوش سپن پتھر پیوس زود
 یستیت اوس سوے شکل بہوش پتھر
 برس پیوٹ پکن کو سے شیر خدے
 ہمہ سقف ایوان تمینک ز رنگار
 بہ شیمی ز خلد برس خانہ اوس
 ہنے پھیرن اکھ ار ہٹا در میان
 و پُرن شیر جبار سے اے خوش لقب
 نہ کینہہ آبو کے زور نے ناپ تاو
 چھ کمر زور سیتین بچنیش یوان
 ہنے شکلیہ نے چھ طلیسمی طراز
 چھ کمر متو بہر ہا بغر خند تخت
 چھنے تر تھ فانس اندر بنوے دگر
 بہ ماوے ہنر ماے مردانگی
 کرن پست کو ہمار با خاک راہ
 کرس گمہ رز سیتین بہ زیر و زبر
 تماشا تر کرمیون نوش و توان
 پیس بر و تھٹھ اکھ صو تھا اکھ دلیر
 کورن محلاتس شکلیہ چوں پشنگ
 تھتھ نیز، شمشیر فولاد سے
 لے تے لے۔ یم دہ شوے شار آے دُرس کر نہ۔ چھاپ چھ پتھ کتوہ تر بہوش پکن

رُٹس بڑوٹھ شیر خداین سپر
 پتھر پیپ سہ شکر طرسی ز جاسے
 شکم تِس بڑوٹھ اوس از کز دمان
 سہ خانہ پُر از شور کز دم سپن
 رداں سرورن مابکس کز نظر
 از انجا پکن گو سہ سرورن
 بیک ضرب تردون سہ شکل دژم
 تنور پھمے مار بو ہچو کوہ
 مژر از دہن اُس مانشد غار
 رداں سرورن کڈ سہ شمشیر تیز
 ز ماراں بڑوٹھ او سے جوف مار
 سپن جمع تم مار تے کز دمان
 سراسر سپاہ زلواں ازاں بہم و باک
 لہ بیکبار گل مار د کز دم بہم
 رداں گو سہ حیدر بفر خند بخت
 ییلے سورس زخم کارسی سپن
 ز سپاہ پُر گو سہ خانہ تمام
 ییلے زن سہ سپاہ بسیار گو
 تِسند دود سپن ہوا دم سپن
 لہ اینک گوڈنیک مصر چہ پتھ پاتھو تہ

لگوون تبس گوہ رزیے گاوسہ
 ہنے ریز کز دس ز سرتا پیاسے
 بخانہ تے بیشتر گئے دمان
 بہر سو پکن ہنشد تلاطم سپن
 ازیں کز دمان ہوش کر، اَلْخِذَر
 بیس شکل لوین سہ گوہ رز گران
 نہر دراو سورفا تبس از شکم
 دل شیر جبار گو پُر شکوہ
 کوژن حملہ بر شیر پور دگار
 بیک ضرب مارس کوژن ریز ریز
 نہر دراے ماراں ہزاراں ہزار
 دو تھتھ آے اسلامین پیچہ دمان
 دس تھتھ گئے تے مارا در مفاک
 ہیو تھتھ اکھ اکس کھنوں سپن کلعدم
 لگوون بیس شکل پیچہ گوہ سخت
 ازاں پکل سپاہ جبارسی سپن
 کہ گویا سہ خانہ سپن ہم خام
 ہنہ اژدہ اکھ پند پار گو
 سہ خانہ چو دود جہنم سپن
 بیکبار رلو مار و کز دم بہم

سہ اژدر دُچھتہ خیر کو بوا تراب
 تر کو ہوش از مار اے نامور
 بلایا چھہ کیا ہوتا مقن ہمچو کوہ
 دیکھو یہ حقیر امہ حبایہ اکھ در پیش
 بے مولو ہم کر اُموسندے توش و تاو
 رواں کو سہ حیدر بر آہنگ مار
 دماں او اژدر سوسے سہ فراز
 رواں سرورن کڈ سوسہ تیغ جلی
 دُپیم سپینو اژدرس در میان
 ییلے اژدرس ریختہ کو سہ جسم
 ہئے رودنئے کائہہ طلسما بجایے
 پکن کو سہ حیدر بنزدیک در
 وچھن تھتہ اندر راز مایے نہ ہفت
 ازاں جملہ لوحا و چھن دل پسند
 وچھن تھتہ عبارتہ لیکھتہ کینہہ جلی
 کو رن حکم سوسہ شگ پر اہکھ زجلی
 ازاں جا پکن کو شہہ بوا تراب
 وچھن صورتھ تھتہ اندر خوش نئے
 بلور پتر طاسا تمس بوا بدست
 لے یہوے اوس تاباں چو خور رشید و ماہ

کو رن مالک نامدارس خطاب
 چھنے دُچھتہ متن زائہہ سے یختہ جانور
 یہ دُپیشہ پون چھم سے در دل شکوہ
 ہئے روز استاد بر بابے خمش
 تر امہ جاپنیش کینہہ قدم برونہہ مہ تراو
 ز دودر سیاہ کو ہوا ہمچو قار
 بمانشہ غارے دماں کر سوسہ باز
 لگوون تمس مارسس از پُر دلی
 کہ گویا بر پد سپن پر نیان
 سپن خانی خالی ز شکل طلسم
 سپن خالی از شکل ماسوے سرے
 سہ دروازہ مژدن بزور و ہنر
 رگرمی عجب نقش ہایے شکفت
 یہوے اوس سنگین بدیوار بند
 سپن خیر سے شاہ مردان علی
 اہکھ پیش اں شاہ خیر کشتایے
 بیس خانس اندر شتاباں شتاب
 بیین شکن اندر پہے دل رباے
 دون جلوئے سے بر بلندس و پست
 ز خور رشید تاباں تمیگ اوس گاہ

لے یہ شار چھنہ چھاپس مژدہ آو مسودہ پیچہ تارنہہ ۔ ع طاس ۔ تھال

یہ صورت چھنے و چھپن در جہان
 سین در عجب مالک نامسدار
 و چھن بیکیہ طرفہ دران تنگسار
 و چھن یکھ قن اکھ عبارتہ تنگ
 رواں در او حیدر ازاں جاہر
 بہتہ رودی یکجا تھے سروران
 تہن کاٹسہ و تھن عبارتہ تمام
 رواں بڑا تہن بہ علم کمال
 و چھن تھ نصیحت تھ می لکھتہ
 گوہ ڈن اوس لیو کھمت کر اے نامور
 گزہ کھ نیک نام اُنڈر روزگار
 دو پیم کھتہ چھنے یس واپتاوی تھے شر
 بس بد معاوض کرم کر چھ جہان
 تہنیم دل بہ آزار مردم مہقاو
 دیکھ یو دگو تھس نہ کر تھن بیاہ
 چہارم تہ خوش پاٹھو کر روزگار
 تہ کر از دوہس عاش، ناز و نعم
 بہ پنجم پن دل تہ آزاد کر
 مہ کر بستہ دل در سراپے فنا
 جہا پنج فراخی مہ و چھ دست زور

خبر اکھ اُنڈر کسپاہ چھ راز نہبان
 ہوتن بر زبان نام پرور دگار
 مربع کنتیا اکھ عجائب بجائے
 سین در تعجب یل شیر جنگ
 سینو جمع یاران دیں سد بسر
 او کھ بڑوٹھ کن لوح سنگ گران
 تو کھ نہ پرن کسپاہ چھ لیو کھمت کلام
 پورن سورے از لوح دہ پنے سال
 ہنے پانترہ پیشہ گر امی لکھتہ
 جہاں اُنڈر کار نیکی تہ کر
 کہ ہم نیک اسکھ بڑوٹھ شمار
 تہ کر تھ بدل خاڑ، اے نامور
 تہ نیکی کرمس چھ خعدا مہربان
 وٹن کاٹسہ ہند بد بیس نش تہ تراو
 مہ یٹھ کاٹسہ ہنر روسپاہی تہ تہ
 یہ دنیا چھنے کاٹسہ پیٹھ پاریدار
 پیے روز فساد مہ کر فک و غم
 تہ احوال بڑوٹھ مین ہندے یاد کر
 ہنے بڑفنا چھ جہا نیک دینا
 تہ کر فک از تنگ تابوت گور

ہنرگر سر بلندی کرکھ تا بہ ماہ
 ژٹے یس تخت چھی وڈو کسٹن پڑ پائے
 چھ نزدیک دانا یہوے نوکتر بس
 جہاں شہر یار اُسو شان کئے
 ییلے سرورن پڑ عبارتھ تمام
 براں لوح لیکھتھ سہمٹا پند اُسو
 تر بیہ اُس لیکھتھ پے فرخ مثال
 تہی کوڑ پنا اپر طلسمی جہار
 سراسر جہان س شہنشاہ سہ اوس
 ہمہ شہر یاران روئے زہین
 تر ییلے تختہ پے پیچھ بہن بوسہ شاہ
 یہوے اوس با عدل بادین و داد
 کرن حکمرانی بہ ملک جہان
 ییلے تہم پنا کوڑ طلسمی جہار
 کہ اکھ نامہ دارا بہ ملک عرب
 جہاں پہلوں آسہ بادین و داد
 دین نادر تہ شاہ مردان علی
 بششیر عالم مسخر کرے
 ز خاور زہین، سا جگہ مرز بوم
 ہنر پھٹر سراسر طلسمات میانی

ژٹے چھے خشت با پس بگور سیاہ
 بہ روزی نہ، بر تختہ چھے چاڈی جالے
 کہ پڑتھ تختہ گاہس چھ تختہ ز پس
 جہاں تراؤتھ اُغرتہ خاک کئے
 سپر حار تہ منزہہ خاص و عام
 تہی دل پسند و برومند اُسو
 بہ ملک جہاں شہر یار اوس دال
 طلسمات با پھتھر تھون پاسدار
 سہ افسر تہند بر سر ماہ اوس
 مسخر تہس اُسو روئے زہین
 زون رشک بو چرخ، خود رشید و ماہ
 برسم فریدون، فرسخ نژاد
 در اُغرتہ سپن خاکس اندر بہان
 لیو تھن لوح پے پیچھ بہ سر آشکار
 یہوے آسہ فرختہ والا نسب
 جواں مرد س آسہ فرسخ نژاد
 درپ شہر سے واتر از پردلی
 سہ گردن کشتن خسار و اُبترا کرے
 مسخر سہ کر تا بہ قسام القوم
 سہ برہم کری رسم و طامات میانی

مئے تمکو سے کشتن کوڑ بنا اپں جھار
 تہ ییلہ پھٹڑے یم طلسمات راہ
 کوڑم شہر زہیں تھندے و شات
 طلسمات تھاؤم دراں رہ گذر
 درپں شہر کا نہ وادے تے سوا
 تر ییلہ آسہ تے غاہش شہر زہ
 وچھن راز تھہ مثر بہ عقل و قیاس
 رہ شہر زہیں و راہ جھار
 تے نشہ گڑھس حل مشکل تمام
 ییلہ بوڑا بن بفر خشتہ رے
 سپن در تعجب و فرخندہ فر
 وچھن تھہ اندر سی لیکھتہ اوس راز
 تہ شیر دلا در نہ آئن بزیر
 رداں سد وزن محکم کوڑ بر سپاہ
 وچھن تمکو گراں مایہ صوئد و قشنگ
 تہ بیہ وچھن لیو کھمت براں شنگ راز
 کوڑم بہر حیدر تہ قلبہ تسیر
 مگر یس چھہ اپں فیل محکم بجایے
 خبر لاو این تیلہ از بیش و کم
 برابر مضمون پورن سر بسر

محکم یم طلسمات ہا استوار
 ادے شہر زہ وادے تے با سپاہ
 ہے وادے قوت تے سو تو دھبغات
 کہ تا وادے تے کا نہ دراں شہر زہ
 گڑھن تے چھہ تھہ شہر س اندر واد
 در اول کرن طاس اندر نظر
 ہے پن سیتو پانس بور پنہ طاس
 ییس طاسہ نشہ در نظر آشکار
 ہے وادے تھہ شہر س اندر بکام
 ازاں لوح مضمون پورن دل کشاے
 کرن تمکو بنگ مربع نظر
 کہ اے نامور حیدر سرفراز
 تہ وچھہ دار وادے تہ پائے شیر
 کھنکھ سوعے زہیں زیر شیر سپاہ
 زہسار ہا کوڑ متن بستہ شنگ
 ہے یچھہ سپن مدھھا اکھ دراز
 بمر دانگی مثر تے اپں جھار
 اوس یا مہقن آہ در زیر پائے
 دس تمکو سیدس پیٹ چھہ کوڑ مت رقم
 بکتاب شتی وادے تے نامور

و لیکن یہ سنگ بلوریں رنگار
 سہ مضمون و چھتہ گو علی در عجب
 نہ کرشہ آنن اپن سنگ پڑا ٹٹھ زجا
 رواں گو سہ مالک یل پیل زور
 میشرکھ سیم پانسن گراں مایہ سنگ
 ازاں جاسہ حیدر یل نامدار
 کھٹھتہ گے بمبالا سہ آں کوہ لخت
 رواں سرورن کورسہ صوٹو ووق باز
 و چھن اکھ کلپا پڑا زرناب
 رواں سرورن تیج سوہ زرن کلپ
 لہ پکن واتی تم بردر آں حصار
 گرنھن در حصار اوس جوش و خروش
 گوہ ڈپڑ واتی بر در تیکے نامور
 رواں سہ سوار آو لارن زجا
 سپن در عجب حیدر نامدار
 پکن گوہ بڑو تہ کن سہ شیرالہ
 کوہن حکم فورن کھٹھکھ سوہ زپن
 طلسمات کورمت و چھکھ بل عجب
 بیسکار پڑوٹن سہ چہ خیر بزیر
 لہ یہ شار چھ پھاپس منز ترتیب ڈولہ تہ چھاپ۔ یہ آو بر محل جایی یوت تھاوین۔

ققون پانہ سہ سیمو سہ نامدار
 دوپن مالکس، اے سوار عسرب
 طلسماتہ نے پیٹھ چھٹے سہ رہائے
 ازن پڑا ٹٹھ از جاے سنگ بلور
 سہ طاس درخشاں و صوٹو ووق سنگ
 سپاہ ہتھ پکن گو بسویہ حصار
 تھکھتہ پیٹے سپاہ از بلندی سخت
 و چھوکیا سنا تھ اندر آسہ راز
 تھ اندر دون شولہ چوں آفتاب
 میشرن سیم پانسن بہ سخت سعید
 و چھکھ سخت محکم در آں حصار
 تہ بڑتھ پزیشاں گرنھن اوس ہوش
 میٹھتھ بو سوار دلاور بدر
 تھتھ پتھ کنن مرد جنگ آزما
 چھ کہتھ پاٹھو جنبش کنن اپن سوار
 تھی روڈ استاد سہ با سپاہ
 و چھکھ تھ تل اکھ چہ خیر یے اپن
 سپن خیر دیش تھ ائیر عرب
 پتھر پیو و سہ سہ سہ سوار دلیر
 لہ یہ شار چھ پھاپس منز ترتیب ڈولہ تہ چھاپ۔ یہ آو بر محل جایی یوت تھاوین۔

تھے چرخہ سپر آس جھنیش نماے
 ز خیر دے دچھن تمکو سوع عقل و ہنر
 تھ چھکھ شاہ مشہل کٹا بلیقین
 وں پتھ کن چھ اژدر تہ فیل و سوار
 کٹا دگر گڑھ پتھ جھ صارس پہر
 رواں شور کور فیلے پتھو نسل
 بر آہنگ آں شاہ خیر کٹاے
 دوپن یارن ایدر کھنڈو زود زود
 و چھکھ چرخہ پتھ تل ز فولاد ساے
 پتھر پو و سوتھ مت فیل دمان
 و چھکھ اکھ برا اکھ کر پتھ بستہ تخت
 پکن کو برس پیچھ شہہ زور مند
 پتھر پو سہ درواز و سوتھن ز جالے
 اکتھس منز ر پتھ تیغ فولاد ناب
 مصفا کٹھ پتھ پتھ بلور پتھ سام
 دون تھ اژدر جلو چوں آفتاب
 ز جھنیش تمن کینہہ برہنہ پائے

سپنر ریز تھہ شکلہ سرتا پائے
 لہ سپن خیر سے مالک نامور
 کورن بو ترا بس سٹھا آفرین
 دوپس تمکو کہ اے مالک نامدار
 تہ پیلہ پم ترے شکلہ بہ ترا وکھ پتھر
 ازاں جا پکن کو بنزدک فیل
 دماں او فیل دلاور ز جاے
 سہ حیدر پتھہ حبایہ استاد زود
 کھنڈکھ نامدار و زمین تابہ پائے
 رواں چرخہ پتھر تھہ ہنو اکھ در زمان
 ہنے پار فیل سپن کٹھ تخت
 سہ درواز حکم ز ہسمار بستہ
 کورن تام دست ولایت غاے
 اژدر ترا و فورن شہہ بو ترا ب
 درخشندہ حوضا و چھن از رخام
 گراں ماہ دہ شکلہ از زر ناب
 تمن سارے بستہ روست و پائے

لہ امہ شارک دویم ہیر آو مسود پیچھ نقل کرنے تہ اکتھ شارس چھ اکھ پیچہ کہ شارک
 پہ ہیر پتھر وں پتھ کن چھ اژدر تہ فیل و سوار

سپن در عجب شاہ مرداں علی
 و چھوکیا چھنے یہہ شکلیہ زیبا تمام
 کرکھتہ بستہ یم شکلیہ زنجیر بند
 لہ پمن شکن اندر چھ کیساہ تمام راز
 لہ ورن اوس یارن سہ سالار دین
 بیسکبارگی شکلیہ نے آو جوش
 کر سورانخ بے حوصلہ اندر سپہا
 تہیہ اسو صد بار آتش فشان
 تہمن شکلیہ نے مار چپاں سپنو
 تہنو صور توئل سہ جوش و خروش
 دما اکھ کچھن صورتن مار اسو
 دیگر بار و اجن اندر تراے مار
 سپن در تعجب سپہدار دین
 پمن شکلیہ نے ہند یہ جوش و خروش
 چھ ماراں گزہن داجن اندر نہان
 درپ گفٹگو بو شہہ نامدار
 تہ بیہ ماروے شکلیہ تراپچہ بدند
 زبس شکلیہ نے ہند تہتے جوش گو
 پتھر پیو سہ بیہوش گو ناتوان

دو پمن نامدارن بروشن دلی
 نہ جھپش نہ بوڈن تہمن نے کلام
 چھنے خاموش سائے بہتہ غمہش پند
 طلسمات ماہیم چھ نیرنگ ساز
 کرن اوس وہہ ستا دیے آفرین
 تہلکھ بار پے سچت جوش و خروش
 ز سورانخا ذراے مار سپاہ
 ہیشترکھ تراپے نے شکلیہ ما در دہان
 تہ ڈپشہ دیلیراں گزیراں سپنو
 سپن شور و شرقلہ اندر بجوش
 کرن شکلیہ ما شور بسیار اسو
 تہیہ شکلیہ خاموش گپہ برقرار
 دو پمن مایکس اے سوار گزین
 حصارن نیبرو ہنر گزہائی بکوش
 چھنے کینہہ کرن شکلیہ شور و فغان
 دیگر بار و گو حوصلہ بیہ پر مار
 تہن شکلیہ وے شور غوغا بلند
 ہے عمر عیار بے ہوش گو
 غرق ریز گو تہ سپن تس روان

لہ تہ لہ - یم چھنہ چھاپ - یم آے مسودہ پیچہ تہلکھ -

ازاں پس بھوش آو عمر عیار
 یہ قلم چھ سوئے بلا بر بلا
 چھ بہتر، تلو کیاز این رخ سخت
 دوپس بو ترابن ہلا، اے عمر
 تر وچھ کھتہ کنن اپن طلسمی حصار
 کرو توہم دل از ہم و اندیشہ پاک
 مئے دیوہم یہ کتہ پیچہ لیکھتہ آشکار
 چھن نے وچھن زنگی یہ تیر فام
 ہنگہ زن بے وچھن سہ شکل بہان
 از انجا پکن گئے تے سہ فراز
 حصار س اندر شکہ دیشکہ سپہا
 دوپکھ بو ترابن مے کہ اے سروران
 بے ترہہ صور تھا کا نہ چھن نے وچھان
 نگر چھس وچھن دور شکل سیاہ
 ولیکن لیکھتہ چھم مئے وچھتہ بشک
 کہ شاید مئے مولوم گزہ اپن حصار
 ازاں جا پکن گو سہ شیر الہ
 سہ زنگی زلن گو از انجا چو دود
 پئے ز اس حیدر بے ہرہ درون
 سہ ہرہ سراسر پے از آب اوس

تچن کر یکھ اے حیدر نادار
 اژن در بلا خطا کو خطا
 گزہو پھیر تھن وور ازپں کو تخت
 ژمیدل مہ گزہ یوت اکتھہ غم مہ بر
 بے مژدن بتا پید پرور دگار
 مہ تھاوہ ازپں شکہا ہم و باک
 بے پھرن تسمی طلسمی حصار
 وکس پیچہ تسدس چھ لیکھتہ تمام
 ہئے راز اپن قلم گزہ ہے بہان
 وچھکے تھتہ حصار س نیش و فراز
 طلسمات ہا یے سفید و سیاہ
 چھ از مشکلا سخت، امر کران
 تیس نیش سیمیک راز گزہ عیان
 تیس نیش چھ دشوار واتن براہ
 گزہن چھم اوس شکہ نیش بید رنگ
 ہمہ راز اپن قلم گزہ آشکار
 پکن ووت نزدیک شکل سیاہ
 بہاں گو سہ حہ جس اوس مژ بزد
 وچھن نے کئی زنگی یہ تیر کوں
 تھتہ اندر عجب ژرف دولاب اوس

لَمَن اوس تھتہ برے گامیش
 طلبہا عجب کورمت از سحر
 بزنگی و چھکھ نے تھتہ اندر نشان
 رواں مایکن کر تہمس کن نظر
 دوپن یا علی چھم عجایب یوان
 دوپس شاہ مردان اے نامور
 طلبہا دپچھم سہٹھا در حصار
 چھم بیہنہ گڑھن وہ در حصار
 بے وچھم ہاتھ کیا چھم ساز و طراز
 ازاں جاپکن گو سہ حیدر چو شیر
 رواں آس لارن دلاور سوار
 رواں سہ ورن تل گراں کوہ ز سخت
 سوار دلاور پتھہ پو بخاک
 سپن تنگ دروازہ آغبا پد
 اندر راو فورن یل شیر چنگ
 رواں بو ترابن نظر کر بہوش
 ہتے سقف خانہ سہ دیوار و بام
 سپن در تعجب شہہ مؤمنین
 دوپن نامدارن چھم مشہل حصار
 چھم ونبہ ہم طلبہا پھٹری محال

سہ دولاب پھیرن بہ منہجار خیش
 دیکھ دن چھم گو سالہ یہ سامری
 مگر اوس گو سالہ چرخس لمان
 سپن در تعجب یل نامور
 یہ اربھٹہ تہ دولاب گردش دیوان
 گڑھن عقل حار اں دپچھم تہ
 چھم کینہہ تہ مولوم بخو یادگار
 بیستہ بو سوار دلاور بدر
 کہ آیا سوارس اندر کیا چھم راز
 پکن دوت نزد سوار دلیر
 برہنہ رٹھتہ خنجر آبدار
 لگوون سوارس اے ضرب سخت
 گرس سان تس ریز گئے چاک چاک
 مڑر بو ترابن سہ در بے کلید
 وچھن دار اکھ کر ہرن اس تنگ
 وچھن تھتہ اندر سخت جوش خروش
 کرٹھ اوس سورے پر از خون جام
 نمبر دزاو، گو پیش یاران دین
 چھم یختہ منز طلبہا ہا بے شمار
 اژن تھتہ حصارس چھم کو سہ محال

سے روؤم تمنا ہے آں شہر زر
 عجائب چھپی سے سوار سیاہ
 ازاں جاپکن گو بنزدیک مار
 رواں مارنے کو کشتاء دہان
 کوڈن تس سیاہ ماراں اکھ ضرب سخت
 سروتن تہمس گو جہا، پوہ براہ
 سپنو شکل مار طلیسی نہان
 مژر اژدہن اس مانشد غار
 سہ دست شہہ اولیا با سپر
 تہتے کنو روٹن دست چپ در دہان
 رواں سرورن گہ رزیے گاوسار
 اکے ضرب ماراں سپن چاک چاک
 تہ ڈیشہ کوڑاں مابکن آفرین
 سے اون سہٹا ہابت واضطراب
 دوپس بڑا بن کہ اے پہلون
 طلیسات ہا یم چھ کر متو تیار
 رواں سرورن بر مژر بے درنگ
 وچھن تمو سہ خانہ بہ نقش و نگار
 سہٹا خوب وزیبا سہ کاشانہ اوس
 عجب شکل تہتہ مشنہ بخوابی تمام

سہ چھسہ زانن بہ کیشہ نہ گزر
 وچھن کنہ چھسن نے دریں جاپکا
 سہ یس وچھمت اوس دران نہ گزرا
 چو نیز گڈن پر ز آتش زبان
 بیک ضرب ماراں کوون لختہ لخت
 سپن سخت غلطاں سہ مار سیاہ
 نمبر دراو مارا تہس از دہان
 دماں او بر حمید نامدار
 لوڈن در دہان اژدہن سر بسر
 سپن تاب باز و سپر سہتہ نہان
 یمن بیہ کہ دستے لگوون ہمار
 سپن پست سوے شکل یکساں بھاک
 ژٹے چھ مہربا، اے سپہا رہن
 روٹن کہتہ کنن دست چون اے جناب
 نہ قوت یمن صورتن، نے چھ جان
 پہندہ ہمہ یوت دوت نے کاشہ عیار
 خانہ دروں تراو مثل پلنگ
 کہ گویا سہ بو جنتا آشکار
 کہ جنت مگر اندراں خانہ اوس
 سہ تہتہ وچھکنے بہ پگر مقام

بتادو تھتھ اندر سوو شکل سپاہ
 سپاہ زنگیا اکھ بمانند قار
 رٹھتھ اوس شمشیر خشاں بکف
 سپن در تعجب سپہدار دین
 تر و چھ خانہ یے خوب واپ شکل رشت
 چھ تھتھ شکل سورے لیکھتھ برہمن
 نگر و نر کینس و تبت بے گاہ گو
 پچھہ یام منقاسے طو ووس در
 پیمو اوسو دریں خسانہ یے خوش نگار
 تر یا تھتھ دو پچھہ دو تھتھ ازان کوہ لخت
 بمادان گر تھتھ رودر پایان کوہ
 دیگر بار بالابے آن کوہسار
 رواں مالکن دوپ سوہیے بوڑا آب
 چھہ پیمہتر گر تھتھ وودہ فی انہیں کوہ لخت
 گر تھتھ وودہ فی پیے جنگ طہاس شوم
 یہ کوہا چھہ سورے بلا، پر نہیب
 دوپس سرورن توریں ایشیر دل
 سنے بر لوح دیو تھم لیکھتھ آشکار
 رتھو خسرو یال و کوپال میون
 بچھہ طر کہ تھامی طلیسمات کا

ییمس اوس زھا دھن سہ شیرازہ
 کھٹھتھ اوس شیریں اکس پچھہ سوار
 کران دور تھتھ خائس از ہر طرف
 دوپن ماکس، اسے سوار گرہن
 ہنکے دوزخا تقو وبت در بہشت
 ہمہ راز و انجبار شہر زریں
 نہاں مہر در گیسو سے ماء گو
 کشادہ کرے در جہاں بال و پر
 کرو دارو مولوم راز مہمار
 پچھن گئے تھتھ سوبے عینکا درخت
 تھتھ نامداران دہیں تھتھ رود
 سپن سنجت جوش و خروش از ہما
 کر اسے نامور و ارباب آجتاب
 چھہ کیناہ کاہم وودہ فی بال طلیسمات تھتھ
 بہمن کیاہ چھہ وودہ فی اندرین مرادہم
 بہنو گیارہ در جاسے مردم خرب
 گر تھن چھلکے تر بے ہست دل گھل
 پر مژدن بتا پید حق اپن حصار
 چھہ تھو وودہ فی لیکھتھ شکل و تمثال میون
 کر کہ برہم اپن برق و طلعت کا

بحر دت تا معقن مژر بنے این حصار
 ہنسگر زن زنے چھے گامزن بدلی
 پچھہ روز یختہ جاہ ترسے باگروہ
 سوئن موختہر نامدار این دین
 بیٹے جنجنس این گل احمرین
 فروزار، یہ عالم سپن از ہزار
 کر بسند و دختہ سپر فرختہ تخت
 بوئن مالکس اسے یل نامور
 تر یختہ جاہ بہہ باقائی سپاہ
 پچھڑک طلسمات اپن کوہسار
 دوپس مالکس تا بہ عمر تمام
 دل و جان ہو جھم سے چرستے پر سر
 پچھس چون شبیہ از فوساں برس
 یہ بوڑھتہ سپن خوش شمع موہنین
 گوہ ڈن رات پے جاہ گوہ نامدار
 و چھکھ نامدار دوسہ زنگی سپاہ
 دندور قوسی زنگی افشہ گین
 جھس مژر ریشہ خنجر خون فشاں
 چپن در عجیب صاحب دوا لفقار
 تر گذرہ پیش این زنگی سے ہمکین

کر تھن چھم نہ توت تام اے نامدار
 چھنے کیتہہ تر عا جز یختہ اند علی
 سکے زون پچھڑن طلسمات کوہ
 بہ خاب و بہ آرام کے ہم نشین
 نمایاں گوہ از گمشین اخضرین
 نیک سبستان سپن گل بہار
 کوئن غزم کھسک براں کوہ تخت
 ہنسگر زن پون چھی ترے خوف خطر
 سکے زون پچھس بس بفضل الہ
 تر کر میاں ترے واتنس انتظار
 پچھس چون ممنون ایحساں غلام
 پون چھس شہا چون شام و سحر
 پکے سموتہ ستین پچون چپا کرے
 کھسکے گوہ ہس با سپاہان دین
 یختہ اوس زنگی سپہس پیٹہ سوار
 سپٹاسہ ہمکین پچو دود سپاہ
 دندور سپہس پیٹہ کھسکے پر نہکین
 سہ ڈیشکے سپہنو خیر گرد نکشاں
 دوپن راوتس کن کہ اسے نامدار
 و چھس کیاہ چھے لیک کھت ارس بر جین

دوپس تھو کھو زن چھس برے شاہ
 دوپس سرورن پکھ بلا شکھ مے ستر
 رواں شکل نیش گو مے شیر الہ
 بیگبار زنگی تہ اکھ شیر نر
 رواں سرورن تل مے گوہر ز دلیر
 پتھر پو مے زنگی سوار سیاہ
 وچھس بو ترابن لیکھتہ بزجین
 کہ اے نامور سرور نامدار
 حصار کر طلبسات پھٹرکھ تمام
 وچھکھ جامہ سے پیچھ تر میل بلند
 میٹے زن انکھ زیر پا پتل ناب
 بمانند طو ووس زخشان چھ مے
 ترے چھے ستر تھیر بور پنہ سنگ
 تے نکر وچھکھ ترے زہ شہر زر
 سویت شہر زپس کرکھکھ شاد شاد
 رواں سرورن پتر عبارتہ تمام
 بکتر ازاں میل بالا بزیر
 کوہن تھو مے سنگ بور پن تاب
 سین جام ظاہر ز سنگ بور
 نمایاں وچھن تھتہ اندر شہر زر

مے ما مار اپس زنگی مے سہکین
 مہ بر غم ز کینہہ کینہہ تر کرکھتہ ستر
 غیر رود مالک تہ بیٹہ تم سپاہ
 دماں اوہر حصہ تر نامور
 بیک مزب پھٹر مے زنگی تہ شیر
 سین پست با خاک مے شیر راہ
 لیکھتہ اُس تھتہ پیچھ عبارتہ چھس
 میٹے زن تر واکھ فراز حصہ
 تر کھس ہم طلبسات پھٹرکھ بیام
 چھ ساری طلبسات تھو ستر تہ
 وچھکھ بر سر میل زرین عقاب
 چو خورشید عالم نمایاں چھ مے
 عقابس پیچھن تھو مے بید رنگ
 پیس شہر زپس ہمہ در نظر
 کرکھن اندراں شہر حاصل مراد
 بکتر کھتہ گو تب لایہ بام
 وچھن تہ مے زپس عقاب دلیر
 چو طو ووس تھوون پتر عقاب
 پہو مے جام تاباں چو زخشد ہور
 ہمہ راہ آن شہر کوہ وکھ

دوپن راونس کن کر اے نامدار
 تہ بیہ عمر عیار فرخندہ
 نمایاں چھٹے ہتھ منزہ شہر زر
 و چھکھ بام رختہ چوں آفتاب
 ہنمے شہر زرین بہ نقش و نگار
 وئے وودے بہ از شہر زرین خبر
 و چھم راہ دشوار، کوہسار
 طلبسات دشوار چھی پر خطر
 ہمہ شہر زرین بہ و چھم روبرو
 گزہن شہر زرین علی کل حال
 و چھن شہر زرین بہ عاش و سورور
 سہیہ شہر زرین تہ چھکھ رہنما
 چھٹے توت گزہن کانہہ تہ شیر و پشنگ
 چھ تے تورین مشکلی اے نامدار
 جزیر چھ درمی یاوس اندر سہ سٹاہ
 نہایت سہ سٹاہ تھو و چھم از چوں چند
 چھٹے کانہہ ہند توت بحال گذر
 زراصل گزہن چھ دراز مرزوم
 ہوا بدل کش و پر گلتاں زرین
 کرن شہر یاری دراز ملک قام

سپن در عجب شاہ دل دل سوار
 تہ اکھ بانہ بیہ مارکت نامور
 پیو توہر تماشا و چھوکیاہ زبر
 رواں گے تہمے پیش حیدر شتاب
 رہ شہر زر تھہ اندر آشکار
 کوڑس راونن غرض، اے نامور
 مے کوڑ قصہ تہ شہر کے بار
 بلا بر بلا چھ رہ شہر زر
 دوپس بو تران مے گو اورزہ
 دوپس تھم چھٹے کانہہ ہند بحال
 دوپس بو تران گزہن چھم فنورور
 مگہ یکھ مے سہن تہ اے نیک
 دوپس راونن اے یل شیر چنگ
 ہنگہ اور گزہن کانہہ بسختی و زار
 بہ درمی یا پکنو چھٹے تہ دے دن روزراہ
 از اں پس و چھکھ کوہسار ابلستہ
 بنا کوڑ متن تھہ چھٹے شہر زر
 سہ شہر چھ در ملک قام الزقوم
 سہ ملک چھ مانسہ خلد برین
 جہاں شہر یاد چھ صلصال نام

ہنچے شہید گز قد تہندے بلستہ
 سرو پینہ تنوشتہ سے بزدوسہ بال
 گراہی درخت از بارغ کیان
 ہنک زن من کوہ درو یا و جنگ
 ہنک زن چھ نیرن سے بر جنگ و کین
 ہنک کوہ آبرو سے لاپہ گوہ رز
 لدن یا متھن تہ سے در کمان
 ہنک زن سے کب تیر خارا اشکاف
 دؤن یا متھن چرم خامس چھ خم
 کدٹن سے بکوہ رز گراں مغنہ دیو
 دؤن یا متھن سے چھ تیرس خضاب
 سمن یود وئی کوہ درو یا و جنگ
 چھ اکھ ہمتہ پسر تس ز نام اوران
 تنوور، قوی تن چھ مثل پدر
 بہر ملک چھ پڑھ اکھ شہریار
 ہمہ ملک تا دامن کوہ قات
 ہزاراں بجز پر مسخر رتمن
 دویم شہریار اعباہ و جلال
 چھ بے غم بہتہ بر سر تخت زر
 شب و روز آتش پرستی کران
 ژند = زرتشت آتش پرست کتاب - اُستاء آتش پرستن ہنر ژند کتاب - ہنر تفسیر چ سوہن

تہس ہنوکہ کا نہ در جہاں زور مند
 بعالم چھنے کا نہ تہندے ہمال
 رگراہی از توہنم شاہنشاہان
 کجا تاب آن تہس نشن جنگ
 بجیش پون چھ سراسر زمین
 تہہ خاک بلوہس ہنم بال و برز
 ز ما بختہ گزھن پشت خم آہمان
 دہنم کرے در بن کوہ قات
 کھون بر فلک چھ سے بہرام دم
 وہ فتن چھی ز شیراں پلنگاں غریو
 ستار چھ روزن کھٹہ در حجاب
 آن نے تہس سرتویار اب جنگ
 جد اگانہ ملکن اندر حکمران
 دلاور تہے سارو از یک دیگر
 ہنچے پڑھ اکس لشکر اب شمار
 چھ تم نے مسخر بہ مردی و لاف
 ز درو یا پون باج یکسر رتمن
 چھ کا نہ بمانشہ صلصال دال
 کمر بستہ چھس خدشتن صد پسر
 بہتہ ژند زردشت و اُستایران
 ژند = زرتشت آتش پرستن ہنر ژند کتاب - ہنر تفسیر چ سوہن

چھ مے عمر کنو زیادہ سال ہزار
 شب و روز مایل شکار سچھ مے
 چھ تھو ملکس اندر سہ زریں شہر
 ہوا تازہ دل کش مے آب روان
 صبا چھ کر زدن تھہ ز پست بنان
 غبار اودھے یور ازاں سر زین
 دویم کاتھہ پشہرا بیاں خود پین
 پھوے شہر پوشید چھ در جہان
 طلسمات ہا چھی دراں رہ گذر
 ہمے دال شاہ اوس سالار دہر
 طلسمات کرکس رنگہاں براہ
 سیلے و آون وون پھہ تمام
 دوپن یازن اے سرور ابن عرب
 پھہ چھ بوزمت در جہان
 وں دوتس بہ بر مقصد و اور زے
 کزو دور سوے ہمہ درد و رنج
 وچھون اوسوہ طہاس بد روزگار
 تہس بد سکالس ہمو انتقام
 بیکیار ساری تہے نامدار
 ہمازس اندر وونکہ اسباب فرخت

گوشت بے غم از گردش روزگار
 ہون داد یختہ روزگار سچھ مے
 کر گویا چھ خسلد برپسا بہ دہر
 کزن زندہ مہ رزن تہ پیرن جوان
 ان مشک و عنبر چھکن در جہان
 چھ خوشبو تر از مشک تانار و چین
 چھنے پادہ گوشت بہ رویے زہین
 چو باغ ادم روزی تھن در رہنمان
 چھنے کاتھہ کر تھن توت زہم و خطر
 بنا تھو چھ کورمت سہ زریں شہر
 کہ تھہ شہر سے یختہ کر تھہ کاتھہ کھا
 سین خیر حیدر علیہ السلام
 عجائب چھ قصہ، بد پعل عجیب
 نہ زانہہ وچھستن آشکار و رہنمان
 غرض بی مے ادسم ازین جستجوے
 بکو دوزخ، کر تھو سوے حصن برج
 سہ کتھ کن ز لختہ گو بملک و دیار
 ازاں پس کر تھو شہر زریں بہ قام
 ز کہ ہمار و و تھو سوے دوزخ یا کنار
 بدڑ یا پکن گے بفرختہ بخت

کو دیکھ سئے جہاں بے شتاباں شتاب
 سیوم روز بستی بلا درد و رنج
 سہ سحر دلاور تہ زہار خوار
 و چھکھ دور سپاہ شیرالہ
 سپہ شاد و خرم تھے نامور
 ز بستی کھینچ گئے تمام سپاہ
 جھارس اندر بیٹھ شیر خداے
 و روز و شب تم پکن گئے بر آب
 پکن و از نزدیک حصن برج
 و چھن اُسمو بالا ز اوج جھار
 رواں و وختی بہ ڈیر تھے با سپاہ
 کو دیکھ نالہ موت سار پے ہمدگر
 جھارس اندر گئے بتمکین و جہا
 ہمہ نامور ہیچہ بفر خندے راے

کوڑن حکم عین حیدر و قلم
 کوڑن نامہ بوالمعجز کُن رقم

ابو المعجز نہ نا حضرت علی سند نامہ تہ

شہنشاہ ساجل زمین طہماس شہن جہار سپدن از حصن
 برج بہ حصن و آران

کوڑن ابستہ نامس از نام پاک
 چھ بیچوں خود داوند پروردگار
 خود داوند کار دُ عالم چھ سے
 گتے سے چھ نارس گلستان کُران
 کڈن سے ز پشہ چھ فیلن دیمار
 چھ خلاق عالم تہ اپز و تعال
 کوڑن آفرید ہمہ بخس و بر
 بنام خود داوند افلاک و خاک
 کُران سے کشاد چھ سربستہ کار
 پد پد آور جن و آدم چھ سے
 گتے چھ بہارس زمستان کُران
 قروزان کُران آبس اندر چھ نار
 ازل تا ابد چھسہ ہرگز زوال
 نہ عالم چھ موہتا تھو ہے بدر

اُکس چھے دُون تاج، تمکین جاہ
 ز عالم چھے تمکو پے کرن بَسدگی
 ازاں پس لیو کھن اے پل نامدار
 تر ہموارِ خود رسند دل شاد روز
 سیکلے زن ازاں جنگ ساجل زمین
 سہ محشید سالارِ خاوردیار
 ابا شاہ ساجل کوڑن اتفاق
 وہ بھٹھ آے میے پیچھے بھنگ آوری
 بے روڈس کئے زون دراں رزم گاہ
 کوڑم دشمنس مژبیاں ستیز
 وڈا دم تیکے از دم ذوالفقار
 تریشے سخت شمشیر مارم بکین
 سپہز عاہز آں لشکر کینہ خواہ
 کوڑم دشمن آوار اُندر فرار
 بدنبالِ طہاس لادن بچھس
 سوخن موہ خنصر در حصارِ برج
 بے کوس پتے ہچمو شیر شکار
 سہ طہاس مؤمن سپن بے فوروغ
 رواں سعد وقاص مژدن زبند
 کھاں گوم شاید مسلمان سپن

بیس چھے کلس پیچھ لدن خاک اہ
 چھ ساری تمس در سر اقلندگی
 ابو المعین کرد خنجر گزار
 ز درد و پریشانی آزاد روز
 پراکتد گیہ لشکر از دشت کین
 پہوے آو بال شکر صد ہزار
 سپہز جفت باہم گر تم ز طاق
 ہمہ ساجل و ہمہ خاوری
 مقابل پیے جنگ ہر دو سپاہ
 ز بٹم ہر د لشکر شمشیر تیز
 کوڑم دشت ساجل ز خوں لالہ زار
 پُر از گشتیاں گوڑ سہ ساجل زمین
 گریزاں سپن دشمن از رزم گاہ
 مے روٹ تخت و اقلیم ساجل دیار
 بہر شہر شمشیر مارن بچھس
 زلن گوڑ سہ طہاس بادر دورنج
 کوڑم کپر طہاس اُندر حصار
 بظاہر پورن کلیمہ باطن دروغ
 اوٹن مے زبشن مے دل از جنت
 سہ طہاس از اہل ایمان سپن

شبانہ سہ بد بخت و اثر و نہاد
 لہ ازاں پس ز مابکت سے بوزم غیب
 پکن کوس اندر طلیعات دال
 طلیعات پھڑم براں کوہ و دشت
 گزھن چھم پنبال طہاس شوم
 کون چاہ خاطر پچھس انتظار
 پرکھ یا معقن نامہ نامتہ ترنیر
 لیو کھن نامہ سورے بخط جلی
 دنگھ قاصدس کو یکشتی روان
 رواں ووت قاصد پتو باد بہار
 زہیں بس تا ظیم اونن بجایے
 سہ نامہ پیرتھ خویش سپن نامدار
 کرین جمع لشکر ز جنگ اوران
 سپاہن دژن داؤنی بے شمار
 بہازس اندر جو کھ با مال و گنج
 بیچتھ کینو سہ سالار دل سوار
 کہ تاراہ اخبار طہاس شوم
 ز جو سوس تمھو اُسو کہ مر تو روان

سوہیے حصن و اراں تر لکن گوچو باد
 کہ بشت کو طلیعات دالس اندر
 او نم موکلاوتھ سہ مابکت ز زال
 یہ حصن برنج آس و وہ فی بازگشت
 وچھن چھم سہ اندر ہمہ مرز بوم
 بفورن گزھکھ مین تر اے نامدار
 گزھکھ مین یہ حصن برنج اید لیر
 کوزن نامہ بستہ از خاص مہر علی
 یہ سوہیے ابو المعجن بہار روان
 بنزدیک ابو المعجن نامہ دار
 دتن سرورس نامہ یہ دل کشاے
 کوزن در و گوہر ز دید زشار
 کرین گنج ہایے کہن بے کران
 کوزن شہرس اندر اکھا شہر پار
 پکن کو بسوہیے جھسار برنج
 کون بو یہ حصن برنج انتظار
 سہ کتھ کن تر لکتھ گو ازپ مرز بوم
 مگر نیر طہاس سہ سہ نشان

لہ امیک دویم بصر چھٹہ اگر قلمی مسودہ مطابقت چھاپ چھٹہ بیہ آیہ ع رفقا کو سہیل نامہ

کوژن مایک اشرس کن خطاب
 چھ بازار گان پیچھن نظم و جور
 ہون چھکھ بے جبرن خراج و زکات
 ڈو وہ تھ لار باناسد اران شتاب
 کہ تا خلق موکلن ز رنج و ستم
 دوان و وہ سہ مالک بمانند شیر
 بکن گئے بنزدک پیل بلستہ
 برتھ دیکھ پیلست بزد تمام
 مہشتا ساہ کر کو تھن تھکھ پئے سپاہ
 کوژنکھ سار و پھ رائس آرام و خاب
 کوژن تھر ادا زجن اپزد تعال
 الا ہی تھے دیت تھم یہ زور و توان
 بے چھس دراست از بہر جنگ اوری
 کرن ملک عاری ز کفر و جوہول
 یہ کٹر مشربن، کافرین قتل عام
 ہم از کفر تھا و کھنہ نام و نشان
 دژین نامہ ازن بے داد و طس پت
 بجز سنگ یا کینشہ تہ چپا چھن
 بیکبار کی دو تھو دلیران جنگ
 لہکھ منجنیقن گراں خسار سنگ

چھ یختہ حسابہ اپن پیل آیینہ تاب
 ان چھکھ کشاں دور از رے زور
 تہ یختہ چھکھ کینہ کن طریق غبات
 تھنہ پرا بٹھ آں پیل آیینہ تاب
 سہ داتہ نئے کائشہ رنج و الم
 ہشتین سیتو کینشہ نامہ اران دلیر
 تھکھ گور ز تہ رخت با و کشتہ
 خسل کو بے تھ، دولہ کینشہ از مقام
 شبانگہ بکن گئے بہ آرام گاہ
 دم صبح و وہ سار و پھ رائس آرام و خاب
 منجنیقن یاری از حضرت ذوالجلال
 دلاور بے کور تھس ہساں پہلوان
 کرن روشن آیین پائشہ سی
 پھر کھ خلق ساری بہ دین رسول
 سراسر ہیکھ دشمن انتقام
 کہ کھ زیر پا جگہ گردن کشاں
 ہمایا کرد سنگ ہم منجنیق
 پھن سنگ جز سنگ ہارا چھن
 کہ کھ جمع از ہر طرف خار سنگ
 برتھ دیکھ پیلست پیچھن بندہ نگ

بیکیار پھڑکھ سہ زریں عقاب
 تریشیلہ زن پتھر پوچھ سہ پیل جھار
 سہ دیوار محکم جھار بلبلہ
 تونے پست باخاک ہموار گو
 دو کچھ بو ترابن پنا سے جھار
 پیلے زن سپن پیل ہے سرنگون
 چھ بیہتر دہن کار ہا ہمنہ کر کو
 بیکیار کی ترین دہن سہ جھار
 سپن یام فارخ ز کار گران
 دو کچھ بو ترابن دہن کرز بوم
 ہر سو سے کر کو متو چھ قاصد روان
 سپانہن تر کینہہ روئے زاد راہ
 خبر کینہہ چھہ وہ جھار برنج
 مگر اکو جواں ز سا جل دیار
 یہ کینہہا یون بو ز درمی خراج
 مگر شاہر سہن نہساہر نامور
 زواں حکم جباری گو از بو الحسن
 بکتر سو گلزار مشکیں بقیاب
 کوئن تہمہ سلام دنیا از ادب
 دو پس سرورن اے زن نامور

پتھر پوچھ و سہ پیل اہینہ تاب
 جھار سہ بیکیار گو لور پار
 بہ بنو یاد پیل اوس دیوار بند
 شکستہ سراسر سہ دیوار گو
 ز بنو یاد آن پیل بو استوار
 جھار سہ تباہ گو بنایہ سو کو
 فوے بخت جھار سہ مرمت کر کو
 لو کوکھ نوو دگر بار گو استوار
 پہنچتہ رو کو یکجا تہے سروران
 لبن چھسنہ پانسم طہاس شوم
 خبر تمکو پشیزے ہمت چھنے کاہنہ یون
 گزہو تنگ ما اسو دہن جاپگاہ
 چھ کتھ جاپہ طہاس سہ مال و گنج
 کو زن عرصہ اے سرور نامدار
 تھون اوس سہ قلس اندر سہ باج
 آنچ آسہ مولوم تمکو سے خبر
 کہ گلزار سہ آن دہن او بجن
 پکن آہ پشیز شہہ بو تراب
 بنزدک سالار ملک عرب
 تر زن پوز یہ کینہہا پڑھے خبر

مے نش و ن تر کتھ جا پے کر کو متو نہان
 خبر و ن تر پڑی پٹھو ازاں جا پگاہ
 اپڑ کینٹہ نئے نر بر چھس راس باز
 بشہر مڑ صع چھ ساری ڈھین
 سڑاھن تدر داس تہ جڑتھ چھنے
 شہہ قبطا تھتھ مڑ چھ نوہاں گدا
 پہوے فیل بازو، پچنگال شیر
 بہ سا جل چھنے کاٹھہ برابر تمن
 بیس چھ دین فیل زور جوان
 کرن پتھر ستین چھ فیلن دہار
 ہتھ ناو بوزتھ ڈلن نر شیر
 بھصن مڑ صع تہ چھی سربسر
 چھ تھتھ قلس اندر زر و گنج و باج
 بنا کور متن محکم از سنگ سخت
 نیرت آسہ طہ اس شاہن سہ گنج
 کھنن یقہ جھارس و چھن گنج شاہ
 مڑا سر کوڈو کھ گڑہر و مال و گنج
 ز شمشیر، گہر ز و گلاہ و کمر
 پمن لوڈ بو نیو متن مال و زر
 دپندا تمن دیت نہ بے قیل و قال

پہ کینٹھا چھ گنج پڑیاے شہان
 ہتھک یقہ جھارس اندر گنج شاہ
 دوپس تور گلناؤن، اے سرفراز
 چھ پم گنج از ملک سا جل زمین
 و چھن تور کن کاٹھہ طاقت چھنے
 چھ شہرا عجاپ بہ درمی اکسار
 ز شاہن سا جل جوانا دلیر
 ز سربسگ چھس پہواں فیل تن
 اکس ناو چھ نامور اردوان
 چھ دھ شوے دلاور تھتھ نامدار
 خوار کو نگہباں چھ تم زرے دلیر
 پہ کینٹھا چھ گنج شہہ نامور
 ہتھ پتھر تمن درمی ہتھ خراج
 جھارا چھ محکم تر از کوہ نکت
 خراج اوس کم تر بھصن سربس
 اواں سرفراز محکم کوڈو سربس پاہ
 بیکبار پڑو کھ جھارا سربس
 پہ کینٹھا خراج اوس از شہہ گنج
 اچھ نادھ تاہران سربسر
 پہ کینٹھا تمن نیو متن اوسکھ ز مال

دو چکھ بو ترابن تیلو بار و رخت
 سپاہین دتن با کرخت تسمو سر کتج
 بخوبی سپن کار لشکر تمام
 مگر نامور حیدر نامدار
 کہ تا دایہ سالار لشکر پناہ
 جہاں رس پہن بے دھن دھن بان
 جہاں آندہ لشکر نامور
 سہ دربان پکن گوشتابان شتاب
 کورن عرض، اسے شاہ فرخند نام
 در اندیشہ کو حیدر نامدار
 تر گرشہ لار فودن، دو چکھ پم سپاہ
 روان سپر زہار گو بار شتاب
 بکتر کرکھ سوبے درمی یا نظر
 ز شادی ککھ شور تا آسمان
 پکن گئے سوبے حیدر نامدار
 روٹن در کینار ایل سرفراز
 دیکھ خیمہ خرگہ بے درمی یا کینار
 دریں حال پیئے داتھ از راہ دور
 دو چکھ بو ترابن کر طہاس شاہ

گزہدہ سپر کھن دودہ بفرختہ تخت
 بہ کینترھا کو دکھ از حصار برنج
 بے دس مال و زر آکھ، نان و طعام
 کرت اوس کینترن دودہ بن انتظار
 ابو المعجن شیر دل با سپاہ
 دو چکھ کینترہ جہاں بے درمی یا روان
 پون بیہ بے درمی یا چو باد سحر
 بنزدیک حیدر شہبہ بو تراب
 سپن پرنز لشکر بے درمی یا تمام
 دو پون تسمو سوبے سپر زہار خوار
 چہ کس اپں سپہدار لشکر پناہ
 سپاہ ہیچہ بنزدیک درمی یا آب
 دو چکھ گرد بو المعجن نامور
 بہ خدشکی ککھ گئے تسمے در زمان
 نمبر دوا و سالار دپں از حصار
 کرکھ پرنش از ماجرایے دراز
 سیمتہ بیٹھو یک جاتسمے نامدار
 ز جو سوس، خنبر چنابس جو حضور
 چہ در حصن و آراں ہیچہ در پناہ

لے آمہ شازک دویم مبصر آو درسن کرختہ لیکھنہ

حصار چھ محکم بہ درمیا کنار
 چھ اکھ کوہارا نہایتھ کلان
 چھ تھ کوہر ہے پیچھ سہ حصن خراب
 ہنسکہ زن سیمتھ پن جہاں کو سپاہ
 چھنے کائنات شہر و پلنگس مجال
 چھے لشکر سیٹھا تھ اندر کینہ ور
 دلاور چھ تھ منز ترستے زنی سہمکن
 اکس ناو ارغون کوہی چھ سخت
 بیس ناو ستراق، گرد دلیر
 تریمیم گرد ستراد جھنگی پلنگ
 چھ ترشوت بگھبان واران حصا
 تمن ستر جھنگ چھنے کائنات
 نہ کائناتھانے تھ حصار سبزیر
 یہ اخبار بوزتھ سہ شیرالہ
 سپن یام آماد شیر خدا
 کوہن تمزدہیں بوس پیش علی
 تر دایاکھ پیے نش زہر خبہ
 خبر دن ترستے کیا بوزتھ از مرزوم
 کوہس عرض فتاحن، اے نامور
 لہ بہ ساہل زمیں در ہمہ جاپگاہ
 لہ بہ شار چھنہ چھاپ سیدت۔ یہ آؤ مسودہ پیچھ تارنہ۔

دویم تھ برابر چھنے کائنات حصار
 برابر تمشک سہ چھ تا آسمان
 کجا واتر تھ پیچھ دلاور عقاب
 لبین نے حصار س پیچھن زائہ تر راہ
 سکر تھ حصار س بھنگ وجدال
 تر بیہ مال و اسباب، گنج و گوہر
 برابر تمن کائنات چھنے در زمین
 دلاور قوی تن چھ چوں کوہ لخت
 ڈلن تمو سشدے لہ زہ چھی تر شیر
 ترسن تس و پھتھ اذہا و ہنگ
 چھ شیراں چھ خونخوار روزتھ بہ غار
 مگر نامور حیدر بوا تراب
 بجز حیدر نامدار دلیر
 مہیا سپن، نیر ڈنبال شاہ
 رواں دوت فتاح فرخندہ راے
 پزھس بوترابن بروشن دلی
 بڈنبال طہاسس بیدادگر
 چھ کتھ جاپہ گوشت سہ طہاس شوم
 بہر جاپہ دوتس زہر خبہ
 لوہم نے نشاناز طہاس شاہ

ازاں جملہ دوستیں پر اے نامدار
 چھ تھتھ شہر س اندر بت ج ونگین
 بشہر مرغ صر چھ تھے تاجدار
 دلاور جوانا چھ فرخندہ جہاں
 سپاہ پیہر سپاہی چھتہ
 ازاں جملہ اکھ دوہ خستہ رانا مور
 بخوبی چھتے سوسے دوہ خستہ بے نظیر
 چھ عاشق گوشت تے پیٹن قبط شاہ
 بے کیسویے آن مہر گوشت مبتلا
 سوسہ دوہ خستہ تیس نشہ نہایتہ نوقا
 سوسہ دوہ خستہ و لختہ جامہ از پلاس
 بہتہ گوشتیں اندر بے دامن کوہ
 نہ تے خاب و خود دن، نہ آرام گاہ
 بے دوستیں و چھن زیر آں کوہسار
 پر زخم تے بے اے دوہ خستہ خور زاد
 و دیم تہمہ بوجھیں دوہ خستہ کامکار
 گل آندام چھم ناو، اے مرد پر
 ابوالعین کرد، خستہ گزار
 تے ادیم یہ تقدیر پر بنداں خودا
 یہ بوزقہ دوہ دم دل، پریشان کوس
 پٹن حال سورے کوڑم تے بیسان
 دوہم تے بے اے دوہ خستہ نامور

بشہر مرغ صر چھ باد بہار
 جوانا شاہنشاہ جیل زمین
 دین ناو چھس قبط نورماں گزار
 سپاہ نامور شاہ کشک پناہ
 تے قادی کریمو ہتو بڑنداں بشتہ
 چھتے از ملک خساور سوتاں مژ
 چھتے تھتہ شہر س اندر سوسہ جھڑا پیر
 چھ دیوانہ گومت دسودا بے ماہ
 پریشان، پیومت روز و شب در بلا
 تیس خازن نشہ زن ہچو خور
 چو ماتم کریمو جامہ لائتہ لباس
 گور خاں سنگن اندر سوسے ستوہ
 چھ بستر تیس سنگ، خود دن گیاہ
 و چھم سوسے پر پیہر گلخوار
 کتچ چھکھ، خبرون ز نام و نژاد
 وزیر شہنشاہ خساور دیار
 بہ چھس لچھڑی تھتہ شہر س اندر اہیر
 گرانا چھم شوہر نامدار
 تیس یار بے نشہ کیں بے جدا
 دھچھتہ تھوٹے حال گریاں بے کوس
 ز نام و نشان و ز راز و نہان
 یہ بدغم، اے کس دون دوہن کر خبر

اِن یورس بوا المعین شیر زاد
 خبر ہستہ ڈسے نش اے شہہ بو تراب
 سراسر کورن پیش حیدر بیان
 بسانہ آتش سپن پُر ز جوش
 بشور اوئے سرور زور مند
 ہئے مار ڈھٹھ ڈایس از پیرہن
 کرن تمکو سوئے شاہ مردان نگاہ
 مئے دم محکم اے شاہ دلدل سوار
 بہن کیہ چہ وہ فی اندرین جاپگاہ
 بکتر تلمن بار، مہنگاہ و رخت
 کورن تھتھو حصار سہ فوہاں گدا
 حصار سہ نگہیاں و ہمشیار روز
 تر وہ تھتھو نیر با سعیدیل بابشتاب
 پیے جنگ طہا سہ بہ روزگار
 مئے روئے تر کینہہ کر زرنے راہ جنگ
 پوئے تاسمھن واتر، اے نامور
 مئے زونم ڈسے روڈے نہ تاب نو
 تر بیہ عمر و فتاح و دیگر سپاہ
 چھکونار تھتھو شہرس از گوہ زو، تیغ
 جہازس آندہ پھٹو بر عزم راہ

پو وہ فی لار فورن بسانہ باد
 رواں آسہ لاراں سشتاں بشتاب
 فردمند فقا حن اپں داستان
 ابو المعینس یا مھتن کو بکوش
 تر بوڑتھتھہ مئے ماہو ترابین پو دند
 سپن مار سوزاں تھتھوے بہن
 ز حشر تھتھہ کورن ہستہ تر افسوس و آہ
 مرون چھم مئے بہتر از پں ننگ و عار
 بشہر مڑ صغ کدکھ وہ فی سپاہ
 پو بوڑتھتھہ حیدر بشور آو سخت
 ز اسلامیاں سورا نامدار
 دوپن تھس تر تھتھہ جاپہ سردار روز
 ازاں پس کورن مارکس کن خطاب
 کورن لشکر ایدر بھنگ حصار
 مگر کر ز تاسمھہ پو ماڈاں درنگ
 تر کر بستہ توت تام راہ گذر
 دوپن تام بوا المعینس اے جوان
 مئے سستہ تر وہ تھتھہ نیراے زرم شاہ
 بشہر مڑ صغ گزہو ہچو میغ
 پو یا مھتھہ دوپن تام ازین سپاہ

کجکھ ناو، فورن بباد مراد بشہرِ مریض پکن گئے چو باد

مالکِ شہرِ سنزوانگی بہ وارانِ حصار

بیستہ کتوسہ مالکِ جہاں پہلوں
 بہ ہفتہ پکن گئے بہ دریاے آب
 بہشتِ مہ مالکِ یل نامدار
 لہ بہ خورشکی کھسٹہ گئے سوارانِ جنگ
 لہ کوڑکھ گیسر وارانِ حصارِ ڈوپور
 لہ وچکھ اکھ حصارِ سرائندریا
 رواں مالکن از سپاہانِ جنگ
 مکر ڈپور بانو فرازِ حصار
 ہماں مالکِ گردِ شکر پناہ
 ستیزند چھس لکرا باشکوہ
 یہ بوڑھتہ مہ طہاتس دل تنگ کو
 لہ دوپن پائے شاہ وازوہ بخت
 زن چھکھ کہ ہس چھی ژئے واتن پنگ
 پکیاہ شور کو بخت فیروزیون
 لہ تالہ پمن شان یس پھر پھر چھاپس منز چھتہ آوڑس کرہ لہ
 ایک دویم پھر چھ پتہ پاٹھو چھاپ سپدنت
 ہے جاہس اندر ژئے بے تاج و تخت

دین حکم گردان فولاد چنگ
 گوہ ڈی قاصد اکھ کوڑن تمھوون
 دوپن تس رشتاں تہ گزہ تیز کام
 دپس، اے سپہدار خنجر گزار
 مے کوتاہ تھو کہ وہ فریہ آوارگی
 نہ چھم تاج نے تخت نے مال و گنج
 رٹھ نیوٹ او ستم زخاں دیار
 تہہ با پشے ملک سپنم تباہ
 اگرچہ تہ چھکھ امتن بر جبال
 ہننگہ دن کر کہ سایہ کوشش تمام
 ہنمے تھہ جھارس تہ پکھنہ بسر
 مے قاصد پکن کو بہوش تمام
 ۳ بودھ سپن ماکت آشنہ منت
 تہ گزہ پیش طہاس بہ روزگار
 گوہ ڈی تہیے وو شمعہ سخت لا چارپس
 ویکن گوہ ڈی دن کس کھوت گوہ
 و دیگر دپن چھکھ تہ حصن برنج
 مے کینہہ چھنہ حاجتہ برنج و مال
 مہیا گردھن سارم از ہر جنگ
 بنزدیک ماکت جہاں پہلوان
 بنزدیک ماکت نہ میوئے پیام
 تہ تھہ جاپہ وانکھہ نہ تھہ کن ملار
 کھوہ دن چھکھ نہ از روز بے چارگی
 تہ سورے تہ نیو تھم حصن برنج
 ریل نامور سہ خنجر گزار
 مے کوڑے حوالہ وں پھہ کن چھہ کینہہ
 رہن پھہ تہ تھہ جاپہ بسیار سال
 گزہ ہی نہ تہ زائہہ پوختہ اپ کاہام
 چھہ بہتر تہ گزہ پھہ تہ اے نامور
 سراسر و دن پیش ماکت پیام
 دوپن تس زستادس اے شوہخت
 دپس چھی وں ماکت نامدار
 ز تخت و ز کشور بہ آوار چھس
 بہتراج کمر کوڑہ خاں تباہ
 بہتراج نیو تھم ہنمہ مال و گنج
 مے چھم گنج ایمان از ذوالجلال

لے ایک گوہ ڈینگ ہر چہ ابتدائی چھاپس منز بہتہ پٹھو چھاپ، ع
 مے گنج چھم ز ایمان از ذوالجلال

تریشیم کتھ دُر تھ گزھہ تر پھیر تھ براہ
 وہ تھئے نہ بے توت تا مٹھن زں دیار
 مے توت تام جھم میتہ بہن بیگم
 زماں در زماں شاہ مردان علی
 بکری یکتہ جھارس تھئے گہرو دار
 میلے ماکین وون بے اچھی جواب
 دوپن شہر یارس سہ پاغام سخت
 دوپن تیر کو روز اقبال میون
 بے اوسس شہنشاہ سا جل زپن
 کمر بستہ اوسم سیٹھا تاجدار
 وں آوارہ چھس کوست در کوہ سنگ
 وں ووم یوئے دُشمن کپنہ خواہ
 تو بہن مہر زن اوسس ازیم جان
 مے ہتھو کس اکھاؤ ذکینس خار و زار
 مے جھم دو و مستن تو تم خون قتال
 مے زونم سہ صیہر چھ طفل سغیر
 یہ کیشترھا کو روم بد تہ وہ ذی آم پیش
 دن بو پتھ پاتھو طہاس شاہ
 دو پتھ شاہس ایشہر یار جہان
 مے بر خم ژئے پیٹھ اُسوفد اجاں کرو

ہئے یکتہ جھارس بسر کچھ نہا
 بے یوت تام واراں کرن نہ جھار
 تر یوت تام پائے مشککھ الامان
 ہئے وارتہ فورن بفسر علی
 کڑی جاے بشد اندرون جھار
 ژلن گو فرستاد با اضطراب
 سپن خیر طہاس وازو نہ سخت
 سپن سخت برگشتہ احوال میون
 خود داوئد سخت و گلہ و ہمین
 بے اوسس تمن سار نے شہر یار
 چو رواہ ژلن چھس نہ بیم پٹنگ
 خبر چھاؤں کشاہ آسہ حال تباہ
 پتے جھم مے واتن پٹنگ ومان
 نہ گنج و نہ لشکر، نہ ملک و دیار
 لبھن تی مے اُرخر علی کل حال
 تہ زونم نہ داژم بلایا کبیر
 ملن جھم مے اُرخر مکافات غیش
 سیٹھا شور و دُختہ در میان سپاہ
 نہ کیاہ چھکھ کوست یوت ترسہ جان
 ہمہ چانہ پڑھو ملک واراں کرو

ہیمو دشمنس چارہ سے انتقام
 رواں و وختہ سے ارغون کو ہی پیاسے
 نہ سے کیا ہے چھ گومت پادِ خوف و خطر
 نہ دُچھ میاں کی مردی پہنہ وقت جنگ
 کہ لکھ سہ تو جنگ اور ان سپاہ
 ز قلعہ و سو بون بمادان کہن
 نہ بہہ قلنس اندر بہ فرخندہ سخت
 مئے جھم مارکتس سہ تو بوزن پگاہ
 قسم جھم مئے از جان شاہ جہان
 سراسر دمن خاک دشمن بباد
 مئے پختہ چھنہ پھیرن دس از کارزا
 نہ بوزتہ سے طہاس کو شادمان
 ہشگر دن یہ کارا نہ آنکھ بجا
 نہ گزرتہ تافک قہر چائی بلند
 لبکھ مئے نشن تاج، تخت و نگین
 چھ چوئے ہمہ کشور و گنج و مال
 دوپس کو ہمین بامداداں پگاہ
 بگو رہ کر کہ کو ہی یکساں خاک
 ہمہ دشت و ماداں پڑ از خوئے کرن
 سہ دودہ کوڈرتمو اندرین گفتگو سے

کروں اُسو بخوئے غرق دشمن تمام
 کوڑن عرصہ اے شاہ کشور کشے
 نہ سے چھے ناخبر میاں کی اے نامور
 دُرُن مائے نش از دہا و نہنگ
 سہ سمداد و سمرق لشکر سپاہ
 ز نال سمندان نہ لکھ اُسو زہین
 نہ دروازے دژ نہ کر بستہ سخت
 کرس مغز سہ گو رہ سستہ تباہ
 اکھا زندر تھاؤن نہ از دشمنان
 کہ لکھ گو رہ سستی غبار از بناد
 پشنگ تر شیرن کہ دن جھم دہمار
 دوپن تس کہ اے پہلوان زمان
 لبکھ نامداری کجا تا کجا
 نہ سا جل زہین نہ گزھکھ از جمند
 دے نہ نصف شاہی نہ سا جل زہین
 لبکھ شہر یاری علی کل حال
 کہ لکھ از پیے جنگ ساری سپاہ
 ہئے خاک سنگن کر کہ چاک چاک
 رواں خوئے دیمو یا چو جیمو کرن
 کہ تا کو نمایاں شب تیر روے

طہلا پے نمبر درابے از ہر گروہ
چہ از فوج مابلک، چہ از فوج کوه

و اراں حصاریں منز جنگ و جدل

سپیلے صبحن از نور رخشنده جہر
جہاں کو فروزاں چورخشنده آب
رواں دوتھ سے ارغون کوہی نژاد
چو درو یا و بسمتہ آپ لشکر ز کوه
سے ارغون کوہی چو فیل سیاه
کمان و گراں گہر ز آہن پنجنگ
سے سمرق چوں کوه فولاد اوس
پکن دہ از لشکر بے مادن کپن
زیس بانگ نقار با باشکوه
رواں مابلکن و چھو پون تم سپاہ
تجن یک قلم لشکر نامور
دراں دشت صعبا مقابل کرکھ
رواں دراو ارغون جنگی پلنگ
سپن استاد بماداں چو دیو
دوپن تس کراے مالک شیر مرد
تر ہر چند پکھنہ سے سیتن بسر
چھ چوئے جہانس پیوست یوت شور

سپن آشکارا زمین و سپہر
فلک کو چو آہینہ رخشاں بناب
کدین لشکر از ہر جنگ و فساد
زہ پوش، جنگ آوراں باشکوه
دماں آو بال لشکر کپنہ خواہ
سپر پختہ کن آہن ز چرم پلنگ
سپاہن سپہدار سمداد اوس
بگردوں کھسستہ کو غبار زمین
کہ جنبان سپردشت، لامون و کوه
بشور آو سے شیر لشکر پناہ
کرن بستہ بر دشمنان رہگذر
پئے جنگ شیراں قوی دل کرکھ
دھتھ گہر زیے گا و سپیک پنجنگ
بے تشدی کوڑن مابلکس کن عزو
سے سیتن مقابل سپن درنورد
مگر جھم و چھن چون زور و ہنر
بے و چھ ہا تر کیٹھہ چھکھ دلاور بزور

رُواں ماکُن وُچھ سہ کوہی نژاد
 کُرن کریکھ تَس اے نور واپہ مرد
 ہُنکھ آ کہ نیرتھ مے پیچھ بہر جُنگ
 سُبک ماکُن تِل سہ اشقر زجائے
 تِلن گورہ زیکبار چوں کوہ لخت
 رُواں کوہ تین رُٹ کُلس پیچھ سپر
 سُن سخت ارغون کوہی بشور
 کوڈن ماکُست ضرب گورہ زگران
 لہ گراں گورہ زکے ضرب لوگ بر زمین
 رُواں آو لارن میل نامور
 سِنو ریز ریز تہس چاک چاک
 سُن کشتہ مے کوہی یے بد نژاد
 وُچھن اُسو اُجل زہینکو سپاہ
 تِلکھ شور و فریاد، بانگ خروش
 سُن خیر سمداد کرد دلیر
 چھ کس وُچھتُن یات زور و توان
 یہ اُم سندا گراں گورہ ز وقت ستیز
 چھنے کاٹھہ تہ مردا ز سا اُجل زمین

کھسٹھ کوہیہ زن ادس براسپ عباد
 ز پچھ بڑو نہ ہُنکھ زن ز پچھ شیر مرد
 وُچھکھ وود ز پچھ بازو بے جُنکھی پَنگ
 اُتھس مژر رُٹھ گورہ ز یے سر کرے
 لگوون تہس کوہیس ضرب سخت
 سُن نے سہ ضرب گراں کارگر
 تِلن گورہ ز آہن دُ دستی بڑو
 رُواں ڈول سہ مالکت بد پگر کران
 سُن خم سہ ارغون کوہی بزین
 کوڈن گورہ ز دب کوہیس بر کمر
 چو کوہی پتھر پیو سہ کوہی بخاک
 بیک ضرب گورہ جسم تلو مشد بباد
 ز کوہی سُن پست با خاک راہ
 ہمہ کوہ و ہاموں سُن پر خروش
 کہ اُمو سہ دلیرس دین ز شیر
 اکے ضرب کوہی کوون بیروان
 ہئے خاں کوہن کرے ریز ریز
 برابر اُمس سترہ حکام کین

لہ پر شار چھ ترتیب وُلیتھ پھاپ سپدنت۔ اُنچ ترتیب آپہ دُرس کرین۔

دلیرا اُس ہیوہ قوی دل چھنے
 لہ پیا متھ دپن تام مانسہ فیل
 کوڑن حملہ برسا بکت نامدار
 رواں مابکت نیز تل در زمان
 نہ جنگی مقابل سپن برستیز
 بہ نیز کوڑکھ فارستان شکاف
 تہ تم نیز از ضرب ہا تم سپن
 زہرہ خود و حفستان سپن ریختہ
 سرا خنام تل مابکت سے سہان
 برابر دتن نیز تس بر چنگر
 اوٹن زور بازو، کوڑن دست بود
 تلن بر ہوا سوے چرخ برپن
 سپن استرخان تمس چاک چاک
 سہ سمرق بو در صعب قلبگاہ
 تچن تمی بیکار لشکر زجاے
 دو ہفتہ آے یکبار ساری سپاہ
 رواں مابکت و چھ سولشکر پوان
 شتاباں کوڑن دشمنس پیچھ سمند

سے روستے اُس کانہہ مقابل چھنے
 یکن در او نادانس اندر چو فیل
 اٹھس خنز رٹھتہ نیز یے استوار
 کوڑن حملہ بر دشمن بد گمان
 برہتہ دتی کچہ باہم سنا نہاے تیز
 ہتھ موٹکا فی کڑکھ بے خلاف
 دلاور نہ جوشاں دما دم سپن
 سپر ہا چو غزال گئے نہ سختہ
 بہ شندی گوس تیز تر وون عنان
 ترہتہ کوڑسہ سمت ادبہ از کمر
 تلن نیز سہ پیچھ سہ سمت اد گرد
 بہ سختی دتن سے برہتہ بر دپن
 بن گوس یکسان باخون و خاک
 و چھن یام سمت اد بیل کو تباہ
 بشور آے گردان بشک آزماے
 تمس مابکت پیچھ چو ابر سپاہ
 بتیزی کوڑن بر وٹھتہ اشقر روان
 د دستی کوڑن گورن آہن بلند

لہ ابر شارب کہ دو سو بہ ہر مرک قافہ پیچھ "پیل" چھاپس شز۔
 غزال = پرن سمند = سمندر

ہائیں مارے آں شکر کہیندہ شاہ
روان سحر دل در او مانند شیر
بیکار ساری سپاہان دین
ستیزان سپہ ہر دُ جانِب سپاہ
ز ہر سو کدکھ گورہ تے نیز ہا
بخنجد کورکھ خاہ شکن ستیز
سپہ گورہ از آسمان ژالہ بار
میر نیز ہا تے کھسختہ برفک
وڈن بے چکر دوز پراں خدنگ
بجنگ آوری کرم کا متو ز فوج
سہ سمرق گردش کرن در سپاہ
سپاہین کرن دل رہی بو بجنگ
تعبس برونٹھ پو مایک رزم ساز
مگر ترے سپاہین سپہدار چھکھ
ژو چھ اکھ ذرا زخم گواہل شیون
یہ بو زنتہ سہ سمرق کو کہیندہ ور
یشی کور سہ سمداد و ارغون شاہ
دوپس ماکن وہ ذنتے خوش دل سپین
بلشکر کورم ہر طرف جستجوے
ہم آیدر بتا سپہ یزداں خرداے

بہر سو کون ہو تیرے دشمن تباہ
 پتے دراز و نہار خوار دلیر
 دو جھٹھے آئے یکسر بمادان کین
 سپن شور جنگ آوراں تابناہ
 ہشتیر شیرن کرکھ ریسندہ
 کوڑکھ کوہن از نال ہا ریز ریز
 ہشتیر ہا برفلک کھوت شرار
 دسٹھ گئے سرتیغ ہا برسمک
 گر دھن اوس سپن ترنگا ترنگ
 وھن اسواز ہر طرف خوانہ موج
 لبین کچھ کئن مالک رزم شاہ
 برہنہ رٹھ تیغ رخشاں پچنگ
 کون بریکھ سراقس اے سرفراز
 دس فون سالار و سردار چھکھ
 کہ آیا چھ کیتھہ برز تے بال میون
 پ زون چھ مالک یل نامور
 چھ مالک یہوے گرد شکر پناہ
 ہئے میون مقصود حاصل سپن
 کہ آیا تر پچھنا مئے نش رو بروے
 دھن چون سرتراو وھن زیر پاسے

مے سمرق جھنگی بشور او سخت
 رداں مابکن مل مے گوہر ز کراں
 بر جھ دتو کچہ باہم دگر گوہر ز ما
 بہ خیر فراواں کوڑکھ سخت جنگ
 سمرق م مل مابکن گوہر ز سخت
 پریشان سپنوس ہمہ مغز سر
 مے سمرق با خاک یکساں سپن
 کرن جنگ بے پہلواناں سپاہ
 ییلے بر زمین پیو یہ عنقارے زر
 سیاہ بوم شب دراو از آرشیاں
 رواں گے درو یہ سپاہ باز گشت
 سپاہن ساجل بہ درگاہ شاہ
 کوڑکھ پیش طہاس سورے بیان
 یہ بوزقھ مے طہاس درہم سپن
 ووڈن سخت، اے اختر شوم سخت
 دریفاتے میانی نام آوران
 دریفاسے ارغون گرد دلیر
 تباہ گے دلیران ساجل دیار
 سپن تیراں سخت گمراہ میون
 نہ شاہی مے روڈم نہ مال و نہ گنج
 مٹن گوہر ز شنگس چو آہن درخت
 سپن کینہ درہم ز جنگ آوران
 کرکھ کوفتہ شاہ تے بر نہا
 ز یکسوے فیل و دگر سو پنگ
 لگوون تمس بر بن گوش سخت
 سوہ گردن چٹس شاہ ہستہ پیو پتھر
 بخوں اندر آغشتہ، غلطان سپن
 گمراہ اکھ اگس پیٹھ تے کینہ خواہ
 ز پرواز گردوں وٹن بال و پر
 کرن مہوتہ و اعران جھارس فغان
 جھارسی جھارس، مسلمان بدشت
 بچن و آتی بریاں و فری یاد شاہ
 یہ کینترھا سپن جھنگس اندر عیان
 ز بس غم اندر دکنو تمس دم سپن
 یہ کیاہ میون گوہر سخت برگشتہ سخت
 دریفاتے نامور سرداران
 دریفاسے سمرق و سمداد شیر
 وں روڈ منہ کاشترھا مدگار دیار
 تہ ہم غم سپن رسم تے راہ میون
 گوشت سپر چھس بجے لاپ رنج

مے سمرق جھنگی بشور او سخت
 رداں مابکن مل مے گوہر ز کراں
 بر جھ دتو کچہ باہم دگر گوہر ز ما
 بہ خیر فراواں کوڑکھ سخت جنگ
 سمرق م مل مابکن گوہر ز سخت
 پریشان سپنوس ہمہ مغز سر
 مے سمرق با خاک یکساں سپن
 کرن جنگ بے پہلواناں سپاہ
 ییلے بر زمین پیو یہ عنقارے زر
 سیاہ بوم شب دراو از آرشیاں
 رواں گے درو یہ سپاہ باز گشت
 سپاہن ساجل بہ درگاہ شاہ
 کوڑکھ پیش طہاس سورے بیان
 یہ بوزقھ مے طہاس درہم سپن
 ووڈن سخت، اے اختر شوم سخت
 دریفاتے میانی نام آوران
 دریفاسے ارغون گرد دلیر
 تباہ گے دلیران ساجل دیار
 سپن تیراں سخت گمراہ میون
 نہ شاہی مے روڈم نہ مال و نہ گنج

نہ تدبیر رُودم، نہ کامیہ مشور
 پہلے پاٹھو راتس ورن بوئے شاہ
 میلے جھنکس زھینون گریبان شب
 وولن خاصہ نوراہ خلعت ببر
 سپاہان سارن ہمہ سوگوار
 دلاور سوارا بتوش وبتاوا
 تمی جمع کر لشکر کینہ شاہ
 کوژن شہر یارس سپہا آفرین
 ز شاہ بفرخش روز باحباب و تخت
 ہمہ چاہ اقبال ایشہر یار
 کڈن لشکر ایدر بمادان جنگ
 بسر مالک اشتر نامدار
 تمس سیتویم سردان سپاہ
 ہنگہ زندہ تراون اکھا در نبورد
 دوپس توہ طہاسن اسے پہلوان
 یہ کیشترھا گڑھی کشور و مال و گنج
 یہ بوڑھہ طبیلان گردن فرار
 زبس کزب فوج ساجل زمین
 سین پار سنگن دسم سوتور
 د روپہ کڈلک صنف بمادان جنگ

پچس مشکس چپار ووه فی کیناہ کر
 کرن گرمر پے بے ساجلانی سپاہ
 دوهین سرنبر کوڑ ز دمان شب
 مرمع دتن تاج زریں بسر
 سپینو جمع در خدمت شہر یار
 طبیلان جنگی تمس اوس ناو
 پکن کو بنزدیک طہاسن شاہ
 ژسے روئے مہ اسن زمان و زمین
 ب اقبال مانشد فرخندہ تخت
 یسم لحظہ در اس از پیے کارزار
 کرن جنگ سیتن، سہ بدخاہ تنگ
 اویزاں کرن بر در اپ جہار
 دمکھ جبار ساری بدرگاہ جاہ
 ادے زانہہ برمدی مہ زانم سے مرد
 ز ووه تھ میر بے شکہ بخت جوان
 بلا شکہ تیغشے رلا درد ورنج
 پکن کو اباشکر رزم ساز
 سپن غاب در گرد چرخ برین
 بخت تراہ سیتہ ہمہ مار و مور
 سپینو جنگس آماد جنگی پندگ

طبپلان جنگی ز قلب سپاہ
 کرین کر یکھ سویے سپاہان دین
 چھٹا کانہہ دلاور جنگ آوری
 گمہ ڈنی چھٹہ کانہہ ہاون در نظر
 تہ ہے سارے چھٹے کئے زون بے بس
 مئے چھٹے کور متن سخت سوگند یاد
 رواں سعد و قاص کو کپنہ ور
 لوڈن در کماں ناوک جاں سپار
 دتن بر طبپلان خدنگ درشت
 طبپلان پتھر پو و سستہ سرنگون
 ز مرگ طبپلان لشکر پناہ
 سوارا دویم در او با خشم و کین
 کرین کر یکھ اے شمعیں پناہ خدنگ
 چھٹے مرد نے ہند یہ آہن و راہ
 ہند کر مرد چھٹے نیر جنگس نیر
 سپن کپنہ ور سعد فرخند، سخت
 سپن در عہ خفتاں تبس چاک چاک
 پتھ پٹھو سعدن بتیر و خدنگ
 سپن خود شک، دم بستہ ساجل سپاہ
 ز ساجل سواراں کما انداز اوس
 نور دگاہ (ناور دگاہ) = مادان جنگ

گمہ ڈنی در او جنگس بہ نور دگاہ
 کر اے شیر مردان پیکار و کین
 سہ نیرن مئے سستہ کرین داوری
 سہ کیاہ نیر، بیٹہ پتھ مئے سستہ سر
 مئے کینہہ چھٹہ حاجت بہ امداد کس
 اکھا ز ندھتاون نہ از بہ نژاد
 کرین تمکو: سویے طبپلان نظر
 کوڈن کش سپن گوش بے دمن چار
 ہے از بگر گوس نیر تھ ز پشت
 سپن سخت غلطان خاشاک و خون
 سپن شور در ساجلانی سپاہ
 دلاور، قوی، ہیکل و سہمگین
 نیر نیر جنگس بمادان جنگ
 بہ دزدی کرین نامدادن تباہ
 پتھ کیاہ کو بر تھ تیر دین بے خبر
 لکوڈن تبس بر بگر تیر سخت
 پتھر پو دلاور تہہ خون و خاک
 شے زنی ماری از نامدادان جنگ
 نیر در اوئے کانہہ بہ نور دگاہ
 بہ تیر افگنی مرد پیکار اوس

کُرن تپیر ستر اوس موین رشکاف
 پُرخفی تہی تپیر لود در کمان
 اُکس موہنس تپیر لوگ بر چہر
 رواں آو سعاد دلاور بشور
 پُرمادان پکن گوہل زور مشد
 رواں سعد نے رٹ کھس پیچھ پپر
 کُرن تمکو نظر سوہ ساجل سپاہ
 دُستی رُستھ ادس تپرو کمان
 رواں سعد نے تل سپہ پراں خدنگ
 لہ زگر دن نوبر در اس پیکان تپہ
 زمرکب پتھر پوہ سہ غلطان سپن
 دُچھن اُسوسا جل زہینکو سپاہ
 زبس لرد دم بستہ گے گنگ دلال
 رواں سعد نے تل کمان و خدنگ
 صنف میسر س تپہ باراں کوڑن
 ازاں پس کوڑن حملہ تمکو یک تہ
 دوہقتھ آے تم ساجلانی سپاہ
 پُرخارا دُرن تپہ بوبے خلاف
 پُرخوہ تپہ تر وون سہیے موہنان
 سہ پیکان نوبر در اوکس از کمر
 لوڈن تپہ در چرم چاہی بھور
 خدنگا تپہس لوگ پُشت سمنہ
 لوڈن در کمان تمکو خدنگ سپہ پپر
 ستاد دُچھن دُشمن کپنہ خواہ
 بسختی کڈن کش کمانے لمان
 لگوون بھلقہ تپہس بے درنگ
 ہٹس بروٹھ رُودس نہ پُر جائے گہر
 تہ لخط موہدار بے جہاں سپن
 پُرخاڑ کھ کرکھ اکھ اُکس کن نگاہ
 ہتھ کاٹبہ اُکو اونہر جنگل مجال
 دتن میسر س پیچھ برہتھ بے درنگ
 تباہ سپنہ ایے دلیراں کوڑن
 اڈوون کُنی زنی صنف میسمنہ
 روٹھ در میان سعد شکر سپاہ

لہ آمیک دویم مہر او کہ قلمی مسود مطابقت یکسہر چھاپ چھ پتھ کونہ پت
 ہٹس بروٹھ رُودس سپہ پُر جائے گہر

کوڑکھ تپیر باران تپس بے دریغ
 رواں سحر رنے رٹ نکلس پیچھے پیر
 کرن نیز سستین سواران تباه
 بیکبارگی ماکت نامور
 نہ فوج گراں بلو ز جنگ و ستیز
 پیون اُسو چوں صاعقہ گھر زبا
 چو باران دُسن خُتخبر تیز اُسو
 پُر از گشتبازان گو شہ مادن کین
 کرن شہ دوپس سارو بے اُسو جنگ
 جہاں کو پُر از لشکر رنگبار
 سو بے ڈیر کو ماکت نامور
 سپاہان تامل پُر از خون و گرد
 دو نکھ پیش طہاس حال تباه
 یہ بو ز مہ شہ طہاس رزاں سپن
 کر افسوس کشاہ کو شہ واژو نہ سخت
 گھر ڈی کین از ملک کشو بے در اس
 سپرو نامداران ساجل تباه
 یمین کوہن اندر گوشت چھس رزار
 نرن چھس بے یامہ زان در زمان
 چپ وراس کر مژ مے پھک بسترہ راه

کہ گویا پیون اوس باران نہ مین
 شمن نیز از بس سپن کینر ور
 سر نیز تموم شد کھسہ گو بمسہ
 پکن در اولشکہ ہمتن سر بسر
 پلنگن تر فیلن کرن ریز ریز
 کرہن اُسو یکسان سر و بزبا
 چو زابلہ پیون تپرتے نیز اُسو
 رواں خونہ درو یا سپن بر زمین
 کہ تا کو نمایاں سپہدار رنگ
 یہ عالم سیاہ کو چو درو یا بے قار
 ہمہ پہلوان ہستہ بفتح و ظفر
 جھارس اندر کھتویہ صد داغ و درد
 ز مرگ طبیلان لشکر پناہ
 ز اندوہ و غم سخت گریاں سپن
 کجا مینا ز کشور کجا تاج و تخت
 گئیم باختر عقیل بختہ جاہ اس
 بے چھس گوشت آوارہ چوں برگ گاہ
 دون چمنہ گنہ جاہ دشمن قرار
 تنہ چھم یواں از دہایہ زمان
 وں کتہ کن بے گردہ چار بونے چھ کینہ

ہشنگ زن یہ ماریت یل زور مند
 کھیہ ہن یم دلیران مؤمن شکس
 بسا جل دہیں دو ذمے کانہ چھینہ مرد
 دلاور نہ دزد ستمکار اُسو
 نہ تھے چست و چالاک در شبروی
 نہ دین ناو تم نے زخام و زمام
 نہ پئے آئے پیش شہہ نامدار
 نہ ہشنگ آسہ فہرمان شاہ جہان
 نہ شہانہ مخفی گزہو بے خبر
 نہ سہ مالک اشتر کینہ خواہ
 نہ کوہر کہ شہر یارن سہٹا آفرین
 نہ ہمہ گنج تہ پیہ ملک واراں جہار
 رواں تم نہ عیار بے داد گز
 پختن داؤدی نزدیک ماواں فراد
 نہر سو طلایں ہندے شور اوس
 سپہو تم نہ عیار خسر در وصل
 زماں دوپس آئے زخام دلیر
 نہر سو طلایہ چھ پھیراں سہٹا

اٹھس منز مے لگہ ہے بدستان فشد
 مے پیہ ہے پن ملک سورے بدس
 بد کینہ پوشہ تس ماریت در نبوہ
 جہارس اندر تم نہ عیار اُسو
 بدستان و چیلہ سہٹا تم قوی
 نہ عیار و شبروی منز تمام
 کوہر عرصہ اے شاہ فہرمان گدا
 گزہو اُسو نہ امشب بشخو روان
 پیہ گشتن ماریت نامور
 نہ سہٹا اُسو اُتو اندرین بارگاہ
 لہو تو ہی مے نش گنج مال و گین
 نہ سورے بدخشو پیہ مرد کار
 تے لخت و ووتھی بستہ کردی حقن کمر
 طلایں ہندے اوس نیز ترکت از
 گزرتنگ بر مار و ہم مور اوس
 طلایہ و چھٹہ کینہ لو بکھینہ محل
 دما اکھ بہو زانکرتھے ہمچو شیر
 چھنے و ذی کینس نہ گزگاہ و راہ

لے تاشہ چھاپس منز بس پھر پھر پھر شازن ہندین مہرین کوست چھ سہ اوڈس کرینہ

گزھن پھیر مھن دمہ فی چھنا تنگ و مار
 ہنسک زدن وڈو اُسو چو مرغان پیر
 گزھن دور یا مھتہ طلایہ ز راہ
 دو پس تمہو ز خامن بہن کینہ چھنہ
 مہ کر بد دلی کینہ مہ گزھ دل دہنم
 پس پست لشکر دین خاں سنگ
 چھنہ تور کن کا نہ طلایہ سپاہ
 شتی کہو برابر گزھو بے خبر
 سبک تم ز عیار دزد دلیہ
 اندر ثاے در فوج اسلامیان
 ریشمہ کوہ دامن لب آب اُسو
 مگر سعد وقاص بیدار اوس
 گیس نام در گوش آواز پائے
 یلین تیر تمہو سے لوڈن در کمان
 نیر دژاو از خمہ سے سعد زود
 گوشت ہمچو ظلمت سیاہ اوس دہر
 پکن گئے ز عیار بد روزگار
 لہ در اندیشہ کو سعد روشن درون

لہ پشار چھ قلمی مسودہ مطابقت چھ پتھ پٹھو سیدت سے
 در اندیشہ کو سعد روشن درون
 دوپن تمہو چھ پیم آہو از بہر جان

لکھوون اُکس ناوک حبال سپار
 زبانتہ دویم زون سپین در گریز
 پتھر پوئہ اُنقاں و خیزاں بخاک
 کنن ماکس کو حصہ ایسے شرتنگ
 نیمبر دراو از خیمہ مانند شیر
 دوین تس سبب کیا چھ اے نامدار
 لہ دوپس سجدہ گردن خبردار روز
 پڑاوسس پہنچتہ خمس اندر بہوش
 نیمبر دزاس ہر سوت کر سیتہ نظر
 کوڑم راز مولوم بیگانہ اُسکر
 توڑم در کساں مئے دُپراں خدنگ
 مگر جھٹم مئے اندیشہ اے رزم خاہ
 پڑ خیمہ خمس اندر روز بہوش خوش
 یہ یا ستمہ دوین کھوت بُرس ہیمو شیر
 منادی کٹن در میان سپاہ
 کرن جملہ بیدار از خواب شب
 رواں دو پتھر سراسر پانین دین
 خدواں کرکھ مشعل ہم چہ راغ

کوڈن تمکو ہندرس جان شومس دھار
 لکھوون تیسس بیاکھ پیکان تیسز
 سپینو تم ستمکار دو شوئے ہلاک
 دو جھتہ گوسہ از خاکبہہ بید رنگ
 وچھن تمکو کمر بستہ سجدہ دلیر
 کمر بستہ جھکھ در شب تیسر تار
 مگر گزشتہ دفعہ فی ثر در خاب ہمشیار روز
 گئیم تام آواز پکینچ بگوشش
 دُچھم ہم زو غیار بے داد گر
 مگر آرتو از حصن دُراپہ اُسو
 ز غیار مار تھہ ڈھنم بے درنگ
 دُسن ماز بہر شب بخوں سپاہ
 پُشکر تکلن سار از خاب و نوش
 پکین گو بہ لشکر ز بالا و زیر
 کرہ ہوش ساری ز شبخون رشاہ
 و لہتہ رودی ساری سلاج و لب
 گرہن بستہ تھاؤکھ کرکھ تنگ و زین
 کہ تا جلو پو در ہمہ دشت و راغ

لہ شار چھ چھاپس نر تہیب و لہتہ : پ آو بر محل جاہ لیکھنہ

ہمہ رو دی بیدار راتیں بہوش
 بیٹے زن پر قتل پہل پہ پودر آب
 سرا سر شمع آسے موہن سپاہ
 نہ شمشیر تم نے محافل بے سر
 دو پہچھ ماکن بی یقین چھم سے صاف
 چھ طہاس نے ہم نہ شمشیر زن
 ہزار آفریں چھی ژئے اسے سعد شیر
 رواں واژ طہاس شومس خبہ
 نہ مرگ دُغیار ناخوش سپن
 کوہن حکم فورن سوہیے سروران
 کڈن میاڈی بیدک نیر از جہار
 وز پرن دو پسن آسے رشہ نامور
 دلیران سا جل ژاں گے تباه
 ژئے کینہہ چھی نہ وہ فی رو دمت دست
 بہ شوخی کرن چھکھ ژئے نا حق خیال
 ژہ بہہ پانہ بیغم درون جہار
 جہار اچھ حکم تر از کوہ تخت
 ہشہ قبلہ خالی کرکھ از سپاہ
 ییمس آسہ یچھ نہخت محکم جہار
 کروکیا از سوہ ماہ شکر جنگ

کہ تا باغ ب مرغان تمن گو بجوش
 فروزاں سپینو مشعل آفتاب
 دُچھکھ تہم نہ غیار مؤہتو براہ
 تیزی تہم آسہ خسار اگدر
 بیٹے آہتو پئے ماہ نے بے خلات
 ہتے سوہی بہتو بہر نوہر نہ زن
 شب تہر ماہکھ نہ دودر دلیر
 ز حال دُغیار بیداد کر
 کھوتس خشم مانسہ آتش سپن
 کرکھن جمع گردان جنگ اوران
 سے چھم پانہ نیرن پئے کارزار
 بہ خیر نہ بہر نہ بہر نہ شمشیر
 دُن کس پہلوانا ژئے چھم رزم خواہ
 بہ کو پانہ لارن سہتاہاں بگور
 ژاژھن تراوہ حق فہر جنگ جدال
 کرن بسہ دروازیے استوار
 چھنے یچھ جہار دویم کانیہ نہخت
 بہرارج دشمن گرکھ ہی مال و جہاہ
 تہس کیہاہ چھ حاجت پئے کارزار
 تہ پانس رہو ہجو آتش جنگ

گزین دُشمنان سیر از کارزار
 هشتک زن کون سایه کوشش سپه
 در این گزین سیر از جنگ کین
 هشتک یقین جاسوس پیچن پین جنگ
 به بوزخه سه طهماس مسرور گو
 هشتک سیر فولاد پوشان سپاه
 خبردار گو متالک نامدار
 کرکچ سایه کوشش سپه به جنگ
 سپه مرد اسلامیاں گئے تباه
 کورکھ مارکن حکم کرد حصار
 رواں آس ساری سپان دین
 بهین کوت کالا بر دین حصار
 ہتھے یختہ حصار سیرین نہ زانہ
 گزین نہیر یختہ از ملک اجل زاپین
 گزین مای ساری ز باران شنگ
 غم و فکر سورے تہس دور گو
 کھسختہ گو کوهس ہنجو آب سپاہ
 گزین لشکر از بہر جنگ حصار
 پیون بو تہن تور باران شنگ
 رواں پھیر یختہ زوختو ز ماداں سپاہ
 کون سیر گردان خنجر گزار
 حصار س کورکھ گیر گئے تم ملکین

بہتہ رو دمو آندو آندو حصار س سپاہ

کہ تا واہ سالار لشکر پناہ

حضرت علی بن ابی طالبؑ بہ شہر موضع یہ گل اندام لہاسیدنی

فرد مشہد داناب فرخ نژاد
 میل زنی بیستہ کنو شہ بہ ثواب
 تہس سیر بو المعین نور مشہ
 مہ فتاح یس مخیر از اوس
 مہ شہر تہ بیہ عمر فرخندہ اسے
 کون چھی ز اخبار پیشہ یاد
 جہاز س اندر ووختہ بدو مای آب
 ز بہر گل اندام گوشت نژاد
 تہس سیر مہ یاد مساز اوس
 بہر نیک و بہ اوس مہ رہنما سے

ہنچے پانترھ زنی گئے جہازس سوار
 سپہ روز و سپہ شب تم پکن با مراد
 بنزدیک شہر مسدوع رواں
 غوثی کھسکتے بفرخندہ نعت
 رواں قبضہ شاہس نشن بارشتاب
 جہازا پکن ووت مانسہ باد
 پہلے آواز راہ حصن برج
 رواں قبضہ شاہس ز بہر تہبہ
 پکن واتی دوشوے بہ پیش علی
 تر کس نامور چھکے تہ کہ جاپہ اکھ
 دوپس سرورن اُسو ز حصن برج
 جہاں دار طہاس شہہ گو فرار
 بچھس تموشندے ویشر لشکر پناہ
 تہ بوزخہ دلاور ز گئے بارشتاب
 رواں قبضہ شاہس سوسے اردوان
 ز از نامداراں تر اکھ ہمتہ سوار
 اُن سوتو پانس درپ بارگاہ
 ہنچے اردوان اوس بوڈ پہلوان

۱. ویشر۔ یہ لفظ چھ ہانے جاکن ویزہ تہ لیکھتے یا نے رشتہ دار تہ بند باندو۔

پکن گو ابا نامور صد سوار
 کوڑن آفرین بر شہہ بو تراب
 بچھن نامور اردوان دلیر
 ژٹے نیش آس ایدر بہ فہ مان شاہ
 یہ کینرھا دُن چھی تر وُن تس نیش
 رواں ووتھ بفرورن سپہدار دین
 ژٹے بختہ جاپہ با عمر عیار روز
 ازاں پس دوپن گرڈ بو المعجنس
 مے ستین تر بکھ اندرین بارگاہ
 مے حیدر تر بو المعجن پہلوان
 بشہ اندروں ژاو سالار دین
 برابر پکن گو مے شیرالہ
 بہ ایوان وچھن طاق گوہر نگار
 تمیک بر ہمہ صندل وعود اوس
 بہتہ تھتہ برس پیچھ سیمٹا نامدار
 ز دل دل پخترووتھ شہہ مؤمنان
 بہ ایوان شاہی پکن سگے دلیر
 سراپا وچھک خاصہ زیبہ برنگ
 بہتہ اوس بر تخت مے قبضہ شاہ
 غوہ لامان خورش رو سیمے دلربا مے

بنزدیک آں شاہ دل دل سوار
 ازاں پس وون تمو بحسن خطاب
 سپہدار لشکر بچھن تر شیر
 دوپے تمو ترے مین اندرین بارگاہ
 گڈام ریش تر کر در سمن تس نیش
 دوپن قنبرس، اے سوار گنہین
 رنگہبان کشمقی، خبردار روز
 ژٹے سر آشکارا مہ کر وڈ کینس
 وچھو اسی گھ ڈپنی اٹھ سندے رستم راہ
 پکن گے بہرام آں اردوان
 وچھن خاصہ شہرا چو خلد برین
 گرس پیچھ کھسبتہ تابایوان شاہ
 ہمے جفت تھتہ بو نہ در روزگار
 مڑ صغ بگوہر، زر اندود اوس
 نہ صغ کڈی ہتین بر تین ویسار
 سرین بر تھتہ بستہ قوون عنان
 تینس سیمٹو بو المعجن سند شیر
 و قنبرست عجب فریش شاہین پشک
 ہتہ صغ کڈتھ اسی اٹھ وائے سپاہ
 کر بستہ تم دست بستہ بیس

روان قبضہ شہہ مقود و دھتھو کو زجائے
 پذیرا سپن تہس ز بس خورش دلی
 دوپن بو ترا بس بجھن کلام
 خبر ون تر کوت کو سہ طہاس شاہ
 دوپس تموسہ طہاس شاہ جہان
 قلیلا ز لشکر بہ ہمرہ چھنے تس
 دوپن یے بشہر مضرع تر لار
 خبر میا فر ون تس نشن بیش و کم
 بہتراج کو گنج حصین سرنج
 حذر کہ تر از دشمن کینہ خساہ
 ز دشمن ر چھن شہر ہشیار روز
 ہنیکہ واتر یوت حیدر بو تراب
 ترے چھنے زور بادو بغیر مینکی
 دوپس قبطن، اے سرور شیر گہر
 چھنے شاہس خبر آشکار و نہان
 یہ شہرا چھہ محکم، سہ سٹھا استوار
 چھہ کیہا حیدر بو ترابس حجال
 ہنیکہ تس ہوس و اتن ہزاراں ہزار
 سپن یام اتسام پافام شاہ
 بہ ہدا قبطن بردشن روان

دوچھن یام سالار خیر کشاے
 ہنیکہ بیہ نوون دچھنو کینو علی
 تر ون کیہا چھنے از شاہ ساحل پیام
 گیس کوت سولشکر سہ تخت کلاہ
 چھہ واراں حصار اس اندر در نہان
 ہنیکہ چھنے کیشہ رود مت دسترس
 بنزد شہہ قبضہ فوراں گزار
 سہ پیچھہ کر کو زمان ستم بر ستم
 تر کر ہوش تے پاسداری بہ گنج
 در شہر کر بستہ بیہ در پناہ
 بہر سو خزان خبہ دار روز
 گردانگی دس بماداں جواب
 چھہ کیہا ترے نشن شاہ مرداں علی
 ون چون خورش تر سہ سٹھا دلپذیر
 چھنے میٹھ حصار اقوی در جہان
 چھنے میٹھ دویم شہر در روزگار
 سہ کیہا واتر یوت بہر جنگ و جدال
 ہنیکہ زانہہ سیکن نہ ر سٹھا این حصار
 روان دراو حیدر از اس بار گاہ
 دوپن اردوانس کہ اے پہلوان

مَرایا وُچھن خہرم و دل پسند
 رواں شاہِ مرداں پکن کو بجائے
 لو دکھ قبط شاہن پیئے خہر دُنی
 ییلے زن سہ دومہ کو نہاں در ظلم
 سہ فتاح دانا بہنجا خیش
 دوپن گرد بو المعجّنس اے جوان
 سہ اے وُچھن دیو در انتظار
 کہ شاید لبن سہے بت سپر
 کو رس گرد بو المعجّن مر حبا
 رواں دوختہ سہ عمر اُمینہ بیالے
 چھ یختہ شہرس اندر رواں اُسپر
 ہم آیدر بے گز چھ سوے زندانیان
 کو زن جامیے راہباں تہو بسر
 بشہر اندروں زاو با عقل و رالے
 وُچھن تہو برس پیچہ نگہبان شاہ
 ز با بختہ کو رس پاس بانو غریو
 گزہ کھ کوٹ نہ بے واپر بے ہم بارے
 دوپس عمر عیارن، اے نامور
 بے چھس راہب اُمّت ز دیر و کُشت
 کو رختہ لات اوزرد اے بد صفات
 توئے زن نہ اپس سرور آرجمند
 آنکھ جملہ یاران دروین سراسے
 گراں مایہ خاں، فریش گشرونی
 شب تیرے دژ بعالم علم
 کمر بستہ وُختہ از پیئے کار خیش
 بے زہاندان گل اندام روشن روان
 پریشاں گز اندر پس روزگار
 دس چاند یوت و اتہ پنج خہش خبر
 سہ فتاح گو ہچمو باد حبا
 کو زن عرمن اے شاہ خیر کُشایے
 مسلمان بزندان قبط شدہ پر
 ز زندان کڈتہ آنکھ اسلامیان
 کلاہ کشیشانی لاجن بسر
 پکن دوت نزد یک زندان سراسے
 خروش و جرس ہ گز دھن تابماہ
 ز کس چھکھ پکن را تہ کُشت ہچمو دیو
 مگر دوت مت چھ نہ بے بر سر ہلاک
 ہمے راہبس سیتو شندی مہ کو
 ہے رنج کو رختہ ز کردار زشت
 ز کیشاہ عہد ز آنکھ بے نزدیک لات

یہ بوڑھے سے درباں پکن کو بزار
 شب تیر کینہ آم نے در نظر
 خطا سے کھو تم تیر شب بوسیاہ
 بزاری کرن اوس درباں کلام
 پکن آے ساری خدمت تبس
 پتھر بہہ نوو کھ جہان دہ پیر
 سمیٹہ آے تم پاسبان و سپاہ
 رواں عمر عیارن از تو بہر
 بہ تبرک دین سار پنے تمو شکر
 رواں و دھتہ سے عمر دلاور نہ جاے
 بڑنڈاں دروں زاو مانسہ تیر
 تر پور رنج و غم و دہی تر دھوشاد کام
 دریں شہر دو تو، عسلی با سپاہ
 بچھس نامور عمر عیار خاص
 کوہن تمو کلاما بستاری زبان
 تر رٹن پانہ زولانہ کیشترن بظور
 دو پکھ عمرن، اے مردمانِ عرب
 بنیکبارگی درلے ساری سپاہ
 پکن عمر بڑو نہ بڑو نہ تمین رہناے
 وچھتہ تم سپن خورش سپہدار دین

پیاسے عمر پیو کوہن زاو پار
 کشپا تر چھکھ راہ سبا نامور
 سے کینہ پر نہ نوو کھنہ خشم خطا
 خبردار گئے پاسبان تمام
 کرکھ پائے بوسی عمرت تبس
 وچھکھ راہ سبا خاص روشن ضمیر
 کوہکھ عہدہ، الحاج، تنس نش سٹھا
 گڈن خور دنی میو، ایسے سہرہ
 لکھو اونی پتھر پیسے سپن بے خبر
 زھنن پراڈی حقن قنل زنداں سہرہ
 کرن کرکھ، اے مؤہنابن اسپر
 وچھو سپرو از قادی خانہ تمام
 ہزیمتھ کھنہ حقن زول سے ظہار شہ
 ہم آیدر بہ کر مو نہ زندار، خلاص
 یہ بوڑھے سپن خورش ہمہ مؤہنابن
 ازاد پس تمو اکھ اکرکس تر بڑو
 گرہ ہو سپر تھہ اراستہ توہر بستہ آب
 بمادان گئے تم بہ بیراہ دراہ
 ہنہ واہن اونی تمی در سراس
 کوہن عمر عیار پیسے آفرین

درون سدا اڑے بے غم تمام
 پیچھے کنو سہ فتاح فرخندہ خوے
 پنچن گو و چھن اندراں کو ہمسار
 و چھن زیر و بالا بکوه و کمر
 سرا سہ گو سچت فتاح پہر
 دوپن آسہ ما قبط شاہن رنیر
 کزن اوس فتاح افسوس و آہ
 و چھن بو ہر سو دران کو ہمسار
 سہ فتاح دانا پریشاں سپن
 پنچن گو بنزدیک آں غبار تنگ
 سہ فتاح دانا بفرخندہ ہوش
 سہ مہرو و چھن کلر تراؤتہ بخاک
 کہ یارب پنہ غفلت چھی قسم
 قسم چھے ثئے از پاک پاغمبران
 قسم چھے ثئے ہم بندایے خاص چھی
 قسم چھے، چھے پونے رحمن درد و سوز
 قسم چھے ثئے، یس چھے سہ نور و جلا
 قسم چھے ثئے ہم محرم راز چھی
 قسم چھے ثئے، آزاد و رہبر گان
 قسم چھے پین چون درد و فساد

بہ مقدور خود دہیٹھو تم بر مقام
 گل اندام سند بو کرن جستجوے
 سہ پیچھے حبایہ برو نہ و چھن ترا سمن غار
 نشانا لو بن نے ازاں سپم بر
 کہ آیا گلر کوٹ چھے سہ دیند
 و یا آسہ در کوہ و صحرا موعہ
 کہ کمر اژدرن آسہ کھیتر سہ ماہ
 بن آہہ کنن گو تمس نالہ زار
 ازاں نالہ زار ہی سہ گردیاں سپن
 سہ مہرو و دن اوس در خار تنگ
 ہننے کن تھوٹھ رو دیکم بہوش
 و دن اوس سویے خود او ندر پاک
 اناہیشک، تو در تک چھے قسم
 قسم چھے ثئے از جملہ دین پروران
 عبادتہ کرن ہم بہ اخلاص چھی
 چھے قسائم شبانہ چھے ہم ایم بروز
 قسم چھے ثئے، یس چھے لعل و جمال
 قسم چھے ثئے ہم یار جانباز چھی
 قسم چھے ثئے از حال بیجاگان
 قسم چھے، چھے ہم چاؤنی در اشتیاق

قسم چھے ژئے از فسانہ آوارگان
 قسم چھے تہند یم چھ شب زند دار
 قسم چھے تہند یم مگر خستہ بھی
 قسم چھے ژئے یں اسم اعظم ژئے چھے
 قسم چھے بہ قرآن چھے چونے کلام
 قسم چھے تشند یں سے دیو کھم بہ خاب
 قسم چھے تشند یں چھہ والشمس مے
 قسم چھے تشند یں چھے تن مشکدار
 قسم چھے تشند یں چھہ خلق عظیم
 قسم چھے بہ بسطین نسا جس رسول
 مے پیچہ رحم کر وہ ذبہ یچار پھس
 زبانی دم از چنگ اپ ظالمان
 وں چھس کاہن مقنطر بہ از درد غم
 ز چھم مے تہرے چھکھ غمہ ایے کریم
 مہ دم وہ ذہبت رتمکار کان
 ژہنن واپنا وچہ مے نیشیون یار
 ز فرقت مے دو تم وچھن پیچہ نفس
 کر چھکھ تہرے، اسے تاز، باد سحر
 تمس واپنا وکھ تہرے سیانی سدا
 بہ بلیہ تشند روح وچھکھ بیگمان

قسم چھے ز صبر بلا دیوگان
 قسم چھے تہند یم چھ بہ میزگار
 قسم راز کے یم زبان بستہ بھی
 قسم چھے ژئے یں وصف رحم ژئے چھے
 قسم چھے بہ احمد علیہ السلام
 قسم چھے بہ شاہ رسالت ماب
 قسم چھے تشند یں چھہ واللیل مے
 قسم چھے تشند یں چھہ مشک تار
 قسم چھے تشند یں چھہ وصف رحیم
 دیور علی، نور عین بتوال
 کمر مبتلا سخت لاجپا چھس
 نہ تختی وں نیر مے دو تم زمان
 ز سرگرم سلاپ ظلم وستم
 کریم رحم تہرے چھکھ غمور و رحیم
 تہرے ملازم از چنگ ز خاگان
 ابوالعجب تہرے چھکھ گدار
 دریں بے کسی چھکھ تہرے یاد رس
 وکھ مینا و تشن نامہ اس خبر
 تہرے نیش وکھ ماں بیوئے کام
 مے تہرے تہرے تہرے تہرے در زمان

وگر نہ مئے روزم تہند سے فراق
 ییلے بوزفت حن اپن نالہ زار
 کرہن کو یکھ تس لے فرد زندہ ماہ
 مہ کر جان غراشی تہ دیشاد روز
 سپن نھش تہ غارہستم وہ ذکولے
 ابوالمعجبین کرد لشکر پناہ
 اہ سراسر وہ تم تس نشن چون حال
 یہ بوزتھ سہ کلرہ خ سپن آشکار
 دوپن تس ہلا، اے گرامی پدر
 سے چھم ہیشتر مژن مہ لہتھ از قبضہ شاہ
 سہ رتھ کو ادا وہ ذی تہیم شب چھم
 اگر زن کر مس نہ بے وادرس وفا
 اگرچہ کریم زور قبضہ خشنگ
 مئے آسم کو محنت نہ رتھ از دست کار
 بے آسس گزشتہ و بیروان
 پنن سر کرہن چھم تبس پیچھ فدا
 دلس سیانہ طرفہ ہزاراں سلام
 بے مکر تھن ییلے واتر مئے یار مہون
 تہ و ذی زہس سراسر یہ حال نزار

مرن چھم مئے اما درپن اشتیاق
 دولس ہوش رو دس نہ کیشہ اختیار
 وں کو تا کرکھ کرکوی تے نالہ و آہ
 ز درد و غم و غمہ صہ آزاد روز
 مہ بر غم گل شادمانی پھولے
 ہسے دو سو مہ دو مہ واتر یوت بار سپاہ
 او تم یورسی سے سرور بے مثال
 گوہر ہرن از زنگس آبدار
 مئے نزدیک دو تم زمانہ بسر
 ہسے عودر و حیلہ کرکھ تا بیاہ
 پکھ واتر تک قبضہ نہیب سے چھم
 بے تیغ سیاست کریم سے جفا
 پنن پان مارن مئے چھم بیدرتگ
 ہسے واتر بعد از خرابی سہ یار
 تہ ادر واتر ابوالمعجبین پہلوان
 کیس تس نشے تاقیامتھ جدا
 ہسے واتر نادرین نخیسرا لانام
 ابوالمعجبین یار، غم خار مہون
 یہ کیشترھا بنہتھ آم از روزگار

سہ یہ اشار چھمہ چھاپ سپد مت۔ یہ او اگر مسودہ پیچھ تار نہ۔

کُڑن بے محابا سہ شمشیر تیز
 لُڈن زہد دارس تہس بے دریغ
 بسختی ہمیں قبط ہے کہیں مینون
 یہ یا مکتھ دوہن تے کُڑن نالہ زار
 دوپس تام فتاحن اے ماہیہ وشن
 ابو المعین و حیدر نامور
 بے آمت توے چھس ژئے نش این مان
 بجلدی ژو مکتھ اے بت گل عذار
 مساد اکہ اکاہیہ گڑھ قبط شاہ
 یہ بوڑھ "گل اندام" گئیہ شادمان
 یکن ذرا بے واپ مانسہ باد
 سہ فتاح دانا تہس رہنماے
 ابو المعین آن شب خبردار اوس
 وچھن تام فتاح روشن ردان
 بے فتاح دانا کوڑن آفرین
 ابو المعین کرد ووتھ بے درنگ
 مدار کوڑن تس بختین کلام
 وچھتھ حال آن دوہ خیر سیم بر
 وچھن خوں شک لاغر تہس بہتن
 گل سہ رخ تہس بد گمتر خوں شک زرد

کُڑن قبط بد خواہ ہے ریز ریز
 بے خاری سر از تن ژوٹن تس بے تیغ
 بے مری بختن خنک روز مکتھ سپہ مینون
 دین ضرب روئس، ژوٹن گل عذار
 مہ کر ژوٹن مار، دل تھا و خوں
 ہئے واکو شہرین اندر غم مہ بر
 نگر گڑھ شاد و غم مہ گڑھ بد گمان
 ہمکتھ پیش ابو المعین نامدار
 تہس بوڑھ گڑھ نیر مری بختن اسو براہ
 کہ گویا سپہ زہد سہے ناگمان
 بے ہمراہ فتاح فرخ نژاد
 یکن واکو نزد پاک مہاں سرائے
 کُڑن پاسا مئی سہ بیدار اوس
 گل اندام تس سہو ہمراہ یوان
 بڑا اکتھ ژئے دی نے جہاں آفرین
 ژوٹن سہے سمن بے در آغوش تنگ
 زمین پیش حیدر علیہ السلام
 سپن دل خوں حیدر نامور
 تہس سونیوٹ سہ نسرین بدن
 گوٹ خیم شہی سرو از رخ و درد

شکستہ گوشت تیغ ابرو تھند
 سپن مت پر از چس تیرس نہ جبین
 خزان تیرس کورستن کپرد و دار
 بر ہند و لبتہ تن تہنزد پلاس
 تہ دہشتہ سہ حیدر سپن دلفکار
 کورن حکم آنن ز دیباہ چپن
 لہ سہ زربفت رومی و چینی قبا
 سہ مضع تیرس برسد افسر کورکھ
 سپن زرد و تھوشتہ چوں گولاب
 ترو تاز گو سرو قامت تھند
 دویو دلبر و کور کسار بہم
 گوشت تیر، ژولید، گیسو تھند
 گوشت پر ز گل چشمہ یے زرکپن
 بہتراج نیوشت سہ تھوشتہ بہار
 ولبتہ میریون موئے مشکس لباس
 و چھتہ حال تھوشتہ سپن اشکار
 لباس از آمین خاور زہن
 دو لکھ تیرس بنگارس ز سرتابا
 سراپا تیرس زرو زیور جورکھ
 دگر بار گئے شہبستاں بستاب
 سپن گل بہارا علامت تھند
 کورکھ راتس آرام تا صبح دم

قبط شہزادہ لکت تہ مالک اشتر تھند نامہ حضرت علیؑ

سیندہ نامہ

ییلے بھنن از روضہ یے اختری
 بہاں در سیاہی شب تار گو
 کھستہ بیوٹہ تختس پیچن قبط شاہ
 رداں آے زندانہ کی پاسبان
 نوٹودار گو اپن گل احمری
 جہان نس دو ہنگ گرم بازار گو
 سپنو جمع ساری سران سپاہ
 ملکہ بانگ و فرخ یاد، شور و فغان

لہ پشار او قلمی مسودہ مطابقت دس کرہ لیکھنہ۔ لہ املکت قافیہ او دس کرہ۔

کہ شاہ - اُسپران خستاور تمام
 تر شکتی تر ہنرمیں ہستہ و زنجیرا
 پہ بوزختہ سرا سپہ گو قبط شاہ
 دلاور سہ کس ووت یوت زور مند
 نگہ ہم دلاور نہ گردہ دلیر
 شبانہ تھے گئے چو شیر و پلنگ
 ازاں پس کوڑن اردوانس خطاب
 بہر سو کون بستہ بہر ماں سراے
 یوں و کر تم ز شیر زیاں کہنے خواہ
 بہ سو لوم کہ راہ پر نہاں تہند
 رواں دوختہ کمر بستہ سے اردوان
 واپس سو سے قبط سبین کہنے ور
 غیر کن بہ دروازہ استاد روز
 یوں و کر تم دلاور، ز شمشیر زن
 تر اڑے محابا دریں بارگاہ
 رواں قبط شاہن ز بس جہاں ملی
 دو پس قاصدین، اے یل نامدار
 رواں شاہ مردان دوختہ بید رنگ
 یکن گئے بنزدیک قبط دلیر
 دو پس قبط اے گردہ گردن فراز

چھ از راحتہ بہتر کدختہ خاص و عام
 کدختہ بہتر از بستہ گردہ متور ہا
 چھ کس یختہ دلاور، قوس دستگاہ
 کدختہ فی تھی ہم اُسپران ز بستہ
 سے نش آے دیروز مانند شیر
 کدختہ سپکھ زندانیاں بے درنگ
 تر دوختہ نیر لشکر ہتھن باشتاب
 و چھکھ تم اُسپران زندان سراے
 ہم ایدر تر آنکھ دریں بارگاہ
 تر گزرتہ بستہ کرخت سماں تہند
 سپاہ ہستہ بہ ہماں سرا گو روان
 دوپن فیل زورس کہ، اے نامور
 سپاہ ہستہ پیے جنگ آماد روز
 ازن یام میں نش دریں او بھن
 گردہ کشمہ دو شوے تھے کہنے خواہ
 سوزن قاصد اکھ بہ پیشش علی
 دون ناد چھی قبط فہ رساں گزار
 تیس ستر بو المعین شیر جنگ
 بہ سفرش کھستہ ہوئے چوں ز شیر
 پوزے ون تر کس چھکھ بل زرم ساز

مے کیتھہ چھنہ مولوام چھس بے خبر
 دو پٹھہ ژیتے بے چھس خیش طہاس شاہ
 پد زے ون چھہ کیاہ چون نام و نژاد
 دو پس شیر جبارن اے بد سیر
 علی ولی چھس بے شیر الہ
 مگر ون، ژہ ہر گاہ ایماں اکھ
 کرٹھکھ مے نش و کینس ستکار
 دو پس تور قبطن مہ کر اپن کلام
 ژٹے تنہا تنہی جعی خیالات جنگ
 کرٹھہی وہہ فی جہا سر بشمشیر کین
 ازاں پس سپاہن کوژن حکم سمیت
 تلو گہ رز، شمشیر بے دریغ
 ژلیو پختہ اپن دشمن کینہ خاہ
 بیکبار گردان جنگ آزماے
 رواں کینہ ورتو امیر عرب
 لگوون پہے قبطن بے سید ریغ
 پیٹھم نیمہ تھو شد پختہ بو بخون
 سپہ غرق در خون تن قبطن شاہ
 ازاں پس سپاہن تھن دار و گیر
 پیٹھہ کین ابو المعین از تیغ تیز

ژرکھہ پاٹھو زانکھ مے لے نامور
 وینک تام تس نش مے وچھکھہ انہ
 مگر ماو چوٹے مے نش روز یاد
 ژٹے چھہ ناگہز کیتھہ متیانی خبر
 کرے وہہ فی بہ خنجر سر از تن جہا
 بدین محمد مسلمان بٹکھ
 تہ نہ وہہ فی کڈے جان شوس ہمار
 ژ تنہا لوٹکھہ پانہ وڈ کین بدام
 ژ وچھہ کھکھ کنن چھکھہ بکام ہنگ
 مٹی وہہ فی ژٹے داواے اسلام وین
 میٹھس بد سگالٹس کرو لختہ لخت
 پمن وہہ کرڈ پار پار بے تیغ
 کرڈ بستہ دروازے بارگاہ
 ووتھکھہ آتہ برجنگ شیر خداے
 سبکتر کڈن ذوالفقار از غضب
 کوژن تس دہیمہ بیک ضرب تیغ
 بو نیم نیمہ روڑس بے سفرش سوکون
 پڑ از خون سپن مفرشیں بارگاہ
 ژٹینہ ہیتونہ ہر سو سپاہ شریر
 کرن ادس جنگ آوژن ریز ریز

ہمے تہتر مار تھ تھنکھ تم سپاہ
 زبیس گشتہ گئی تو دے بریک دگر
 سپاہ تنگ و عساکر سپہر مستمند
 توے کینہہ تہ ژلتس لو بکھنہ مجال
 سپہر تنگ و عساکر دران تنگناے
 پیون اکھ اکرس پیچھ گزھن قتل عام
 پتے آکھ بو المعجن شیر جنگ
 بد پکر طرف شاہ دل دل سوار
 بہ ہر سو ہن پختہ کھنن ژنلو سپاہ
 خبر دار کو نامور فیل زور
 پھرن باز گش تم شکستہ سپاہ
 و چھن کرد بو المعجن شیر زاد
 سپہا فتنہ بر پا کوڑ تھ در جہان
 زبیس خستہ کر و تھنن زبیم شکستہ
 ژن ایدر سپن و دہ فی مقابل مے سہتر
 و چھو آسہ کشاہ گردش ماہ و ہرہ
 پچھس در جہاں نامور فیل زور
 جہاںس چھ کستیا دلاور پلٹنگ
 لہ و چھو تھ میون گر پختہ گزھن روڈ نل

کر تالاب خون کو دران بار گاہ
 زتس شتر پرن دست و پا جسم و سر
 ہکے کورست او شکھ سہ دروازہ بند
 ہزاران سپاہ آسہ زبیر قتال
 بیکار پروکھہ دگر آن مڑاے
 در آخرو دروازہ ژنلو تم تمام
 زٹن تے ژٹن بو تمین بے درنگ
 بہ خنجر کزن بو تمین تار و مار
 ہکے روڈ خالی گڈر گاہ و راہ
 کوڑن ہچو شیر ژیاں سہنت شور
 سپن پاد جگس پیچھن کینہہ خفاء
 دوپن تس کہ لے گرد تازی نژاد
 ژٹے ہور تھ سہٹھا خون نام اوران
 بہ نینر کوڑ تھ بستیہ چرخ بکھ
 ہکے پچھم کونہ آزمائش ژٹے سہتر
 کس دلاور ظلمت اکس جاو نوڈ
 بہ سردی پیوست عالمس میون شور
 مے سہتر کزن کاٹہہ اٹھ چھہ نر
 زچھہ سہ میون روڈ خرم کھون ژن نل

لہ پتہ چھہ آکے ہر چھاپ سہنت - دویم آو نقیل کرے - اکہ نسخہ پیچھہ -

مَر دَوِست چھے اَجَل بیکان
 ہنکھ کاٹھ اکھا آو بر جتگ من
 ہم ایدر ہیکے قبضہ سدا انتقام
 بشور آو بو المعجن رزم ساز
 وچھکھ وہ نہ نہ باز دے جنگی پتنگ
 اگرچہ نہ چھکھ نامور فیلزور
 یا سٹھ دوپن تام مانسہ شیر
 مقابل سپوز تموز شیران جنگ
 کجکھ تیز شمشیر آہن گزار
 ستیزاں سپوز تم شمشیر ہا
 کڈن حرب بے اکھ اُکس بیدریغ
 گیتو کہنہ در تم بجنگ و جدل
 سپر ہا و خفتاں سپوز چاک چاک
 ز شمشیر کا کینہہ تمن گو نہ پیش
 ابو المعجن اُپر سپن شمشیر
 لکون تھقے فیلزورس بزور
 تمن نیز سے پچھٹیل زور مند
 دتن مے بڑھد در میان سپاہ
 اذان پس سپن مے دلاور بشور
 دگر بار شمشیر سپوز کہنہ در
 بجنگ ابو المعجن نامور

مے بزوتہ کن تر موتن اوٹکھ اپن مان
 سدا سٹھ مے کینہہ گو نہ از جنگ من
 دے دام پاوتھ، چھے خون خام
 دوپن فیلزورس کر لے سرفراز
 نہ ماتھو ووتھکھ بار دگر بجنگ
 ترطن چاڑی تن وہ نہ بسم سوتور
 کورن حملہ بر فیلزور دلیہ
 اکھ کنو چو فیل و پیٹھ کنو پتنگ
 سپن گرم شیرن ہندے کاڈا
 گریزاں سپوز اژدر و شیر ہا
 کرن پار ہا خا سٹکن بے تیغ
 کن از ہنر اُسمو رد و بدل
 بھولان اسپاں ڈوٹکھ فریش خاک
 بنا حق تھکھ دست و بازو بے غیش
 تمن نیز سے گرم کورن گرم خیز
 سپن سرنگوں مے ز پشت سوتور
 کورن نیز تمھو سوے بالا بلند
 سپن کشتہ، موہ دار بر خاک راہ
 کورن حملہ بر لشکر فیلزور
 بجنگ ابو المعجن نامور

ابو المعین کد سہ بڑندہ تیغ
 بشور او سالار دل دل سوار
 پُر از گشتہ گو شہر بازار و کوے
 ز چنگ تپتو مار تھ سپاہ جنگ
 بیستہ کینو بیٹے نامور اردوان
 رواں عمر عیار گو کہنہ خواہ
 ابو المعین و حیدر نامور
 کور کہ جنگ بر پا دران دار و کپر
 بیستہ گشتہ گو اردوان دلیر
 پُر از کہنہ اسدیاں گئے سپہا
 کور کہ گشتہ تم ست علی پہلوان
 ہمزہ تھ کہ حقن زو تھ شوزخت
 ازاں پس اکاں مو تھ کہ اندر زمان
 دو چنگ یا علی الاکماں کوش کر
 چنابن دو چنگ پس مسلمان بنو
 اماں تھیلہ یو سا کو از تیغ تیز
 مسلمان سپہو لشکر اندر زمان
 زن قبطہ شاہ اس نیکو مرثت

زو تھو ہشتون ہر سو سپاہ بیدار
 جو برقی درخشاں کدین ذوا انظار
 رواں خوں سپین کوچن اندر چو جوست
 سپین شہر اس اندر کد گاہ تھاب
 پیہ جنگ مہماں سرا گو رواں
 کمر بستہ دو حقو تم اہران سپاہ
 پکن گئے تمن لبش چو شیران تر
 زو تھ کہ مارو حقن اردوان بر میر
 مرا سر سہ لشکر ازن تھو بریر
 کور کہ دریاہ ساحلانی تباہ
 کہ از گشتہ گو خوں جو جھوٹ و ان
 زو تھ کہ ترا و حقن بار بنگاہ و رت
 کور کہ عا جزی سار سپہ از رہان
 ہکے مون فوہ زمان چوستے بکسر
 خوہ دایس گئے یزدہ بہ ہماں ارنو
 سرزوار بخت بنو سپہ ستیز
 بہ اسلام ساری سپہو شادمان
 پکن آہ چوں سرور بارغ بہشت

لے بیٹہ شادک چھ آگے مہر چپا۔ دویم مہر او مسودہ پیچھ تلہ۔

دوت آید نزد شہبہ بڑا تر آب
 نہ بڑا تر می و دوتن اے شہبہ بڑا تر آب
 سپن تہر اندر جہاں روز میون
 کوڑھ گشتہ میے شوہر نامدار
 تہر مڑک کر تھس بوڈیے سوگوار
 بر افسوس تینھ نامدار و بخوان
 ہنک بوز طہاس بڑھ اس گہلی
 بنوان بستہ کر ڈیے پیچھن سے عمر
 دوپس سرورن تس قضا اوس سر
 دینوسن تہر کر دین احمد قوبول
 مے سپن تہم گیسٹ ناوڑ جنگ
 قضا بوقس دوت مت بے دریغ
 ہنک دوتن تہے پچھے دینشی رہے
 ہاکر تہر پشست طہاس شاہ
 سر طہاس کو مت چھ آوارہ حال
 مہاں سپن وہہ دوتن اسے نیک لے
 ہماں دم کوڑن دین واپاں قوبول
 ہمہ شکر حیدر نامدار

ز سپا بتر کوڑست اوسس کوہلاب
 سپٹا ظلم و دوتم گیس وہہ ذرا
 سیاہ کوڑھ رخ بخت فیروز میون
 تہد اوسے ناکینٹہ تہے انھا و عار
 کوڑھ شہر و اراں تہے بے شہر یار
 گئے اوس شہزادے پتہلوان
 کہ از قبض کو تخت و شاہنشی
 نکس قبض سہد بوڑھ حقن زن تہر
 سپن بخت آشفہ تس کور و کو
 دوتن میون بوڑن پتہم از جوہول
 ز سستی کوڑن پتہ قرار و درنگ
 راجہ خاتمہ سے کوسہ از زخم تیغ
 بدین محمد سپن نیک رے
 ہر کر سال پنے خراب و تباہ
 ہنکے آمتن پانہ سے چھس ذوال
 فلا صی لیک تہے بہر دوسرے
 سپن شادماں سوسے بدین رسول
 بہتھ اس بر گرد آن نامدار

لہ یتیمہ شادک چھ اے مہر چھاپ - دویم آو مسود پیچھ ملکہ - لہ پتہ شار چھپ
 چھاپس مٹر - اہستہ مسودس مٹر چھپ

۱ کوڑن حکم اُتیون در بار گاہ
 ۲ زینکھ بزونٹھ کن سورے بت جانفرا
 ۳ جنابن دوپس تراو کفر و جوہول
 کوڑن عرصن تہ اے ولی یہ خودا
 ازاں پس یہ فوہ رماوہم تی کر
 ۵ دہنتھ پی سوم گل رموخ کر تھہ بستہ پ
 پکن آو فتاح دل ہوشیار
 دوپن گوس امشب سورے کوہار
 وچم گنبد اتھہ کوہس پیٹھ ملند
 تمے موبان دہ بہتھہ روسیہ
 تھہ اندر چھ بت ہاے گوہر نگار
 ۷ بوڑھ شہہ قاتل مشرکین
 بہ فوہ رمان حیدر سپاہ تیز در
 گوہ ڈن کوڑکھ بت خانہ سورے خراب
 تمن برہمن کن دوپکھہ بلیقین
 رتمو موہد و ساروے تل خروش
 بہ فوہ رمان حیدر کرکھ تم ہلاک

ہماں خاہر خاص طہاس شاہ
 چو خلخال زنجیر کر تھن پاپے
 بجان و بہ دل اڑ بدین رسول
 گوہ ڈن آن حاجات میانی بجا
 بجان و بہ دل دین چونسے سر
 نیمبر دراپہ زان پس ز پردہ سرے
 کوڑن عرصن، اے حیدر نامدار
 بنزدیک اپن شہر دور از حصار
 کہ برہمن بہتھہ تھہ اندر، دہ نژند
 کرن بت پرستی ستھے سال و ماہ
 کر تھہ طوق و آفسر ہزاراں ہزار
 گڈن کینہہ سواراں ز مردان دین
 وو تھتھہ گئے، سہ بت خانہ پوکھہ جا
 ازاں پس کوڑکھہ برہمنن پیٹھ عتاب
 ہنکے تن دیو توہی بہ اسلام دین
 چھ اُسو بت دیے لات باتا و توش
 کرکھہ سر بسر سپر در خون و خاک

۱ تا ۳ ہم شار چھنہ چھاپس منز۔ اہتہ مسودس منز چھ۔ ۴ یتیمہ داستا پکس اندس
 پیٹھ چھ یتیمہ خاہر طہاس سند ذکر یتیمہ چھ ہم ترشوے شاہ بے محل۔
 ۵ یتیمہ چھ قصہ قصہ پھان۔

دران شہریت خانہ بسیار اُسو
 مرتب بزور کُرتھ اُسو ساز
 دُون جلو از سورخ در سیم صاف
 سہ مبتخانہ بو سورے آراستہ
 رواں زاو بت خانس اندر علی
 کوڑن محکم، بر لشکر سرگراے
 یہ بت خانہ سورے پریشاں کزن
 وہ جتھہ آتہ لشکر چو باد دُمان
 کرکھ پاروتھ خانہ سے سر بسر
 کڈکھ یخ و میخ یاد بت ہاتم
 درانجا پنا کرکھ مسجربا
 پنا مسجدا کرکھ عالی نشان
 لہ یس گنج طہاس بو تھہ اندر
 ازاں شہر لشکر کڈکھ شش ہزار
 خزانہ کڈکھ، مال و دولت نمبر
 لہ تھہ اندر سپہ گنج و زر بے شمار
 سہ سپہدار حیدر سوعیہ کامران
 سوعیہ شہر گوہر لشکر پناہ
 دران شہر جاری کوڑن دین پاک
 لہ تہ چھاپس تہر چھپے پین شان ہندین مصرن ادلا بدلی گا ہر۔ سوع آتہ شیرین۔

چو کاشانہ ساری بہ زر کار اُسو
 بہ یوقوت و گوہر جرتھ یثربناز
 بنامند خمر شید بے اختلاف
 بہ بت ہاے زرین سہ پاراستہ
 و چھن تہو تہے نقیش بے حاصلی
 کڈن گنج ہاے کہن زین سراے
 یہ آباد کوڑمت چھہ واراں کزن
 سہ بت خانہ واراں کوڑکھ در زمان
 سہ کاشانہ چھکھ کرکھ پریشاں پتھر
 تھو و کھنہ ز بت خانہ ہا کینہہ نشان
 بہ اہین دین رسول خد ا
 ز مسحاب و مبر سوع خلوت دران
 کوڑکھ سہ سپاہین دیکھ سر بسر
 بہ امداد مارکت، بہ واراں جھار
 سپاہان سرا سر سپہ غرق زر
 زہین اُس از رنج آہر بار
 ہیتین سہ تو کینہہ زنی ز نو موہنان
 کوڑن ترین دوہین بزم و آرام گاہ
 پیمہ سر کشی کر کزن تہم ہلاک

لے بروز چہ سارم سپنہ تم تیار
 بسا کہ سپنہ کڑیکھ از دید و گاہ
 لے کوڑکھ غرض، اے سرور بو تراب
 یون یور کوئن، بچو باد بہار
 یہ بوڑکھ سپنہ در تفکر جناب
 غیر نیر از قبلہ اے نامدار
 کرین کڑیکھ بو المعجن بر کسار
 ہنمے ناو مژ پیر سیاف اوس
 موچھن پرز نوون بروشن روان
 ز کشتی کرین کڑیکھ اے پہلون
 بچھس پیر سیاف خنجر گزار
 ز مابکت سے چھم نامہ شبر فشان
 ہنمے آس تسویشہ ز اراں جھار
 دوپس یور بو المعجن کوشتاب
 چھم ییتھو شیر جبار با احتشام
 ز کشتی کنارن پیچھن کھتو سپاہ
 ہنمے بزوتھ تے در او با صد دلی
 پرتھ چھن تے خبر با بروشن روان
 کراون نامہ اندر زمان کوڑنہ پیش

کہ تا لاریہن سوئے و اراں جھار
 پکن آے از روئے درو یا سپاہ
 دماں آتہ ناوا ز درو یا بے آب
 اٹھ اندر چھ کیشہ مرد خنجر گزار
 کوون تام بو المعجن کن خطاب
 تر مولوم کر کم چھ کشتی سوار
 بکشتی چھ کم مرد خنجر گزار
 س مشہور از قاف تا قاف اوس
 ابو المعجن کرد سدر جوان
 دلیر و دلاور تر چھکھ در جہان
 کپس پاکر حیدر نامدار
 یہ نین چھم بہ پیش شہہ مؤمنان
 گردھن چھم سوئے شاہ دل دل سوار
 ان جلد کھالہ ز کشتی ز آب
 ز کھس جلد بوڑو، ز مابکت پیام
 بہ در گاہ حیدر پکن گئے در راہ
 شہنشاہ دیں، شاہ مردان علی
 چھہ رکھ پکھو سے مابکت پہلون
 بہتہ رکھو ہشتیار برجایہ خیش

لے تہہ چھاپس مژ چھمے پکن شارن ہندین مصران ادلا بدلی گا مڑ سوئے آتہ درس کرنا

بِ اَدَاب و تَمَكُّنِ بِ صَدِّ احْتِشَامِ
 كُشَادِ كَوْرُكْ نَامِ عَثَرِ شَمَامِ
 حَرَمِ رَفِیَسِ زِ مُشَكِ سِیَاهِ
 مَزَرِ مُنَشِیْنِ نَامِیْ دِلِ كُشَاے
 كُوْطِ زِ بُو لِيَكْهَتَه اَفْرِیْنِ خُمِ دَاے
 كُوْطِ صُبْحِ رُوشَنِ زِ اَیَوَانِ شَامِ
 شَبَسِ دِیْتِ زِ زِیْنَتِ زِ مَوِیْے سِیَاهِ
 بِ حِكْمَتِ كَرْنِ ذَوْرِ نَوَابِ چِیْنِ
 مَلَايِكِ سَرَا مَرْچِ خَاصِ وَ چِ عَامِ
 خَلَايِقِ مُویدا كَرْنِ كُوْطِ كُوْنِ
 سَعْدِ اَزَلِ كَرْمِ زِ اَسْعَدِ نِشَانِ
 لَه سِیَاهِی دِیْنِ كُفْرِ سِ اذْكَارِ فِرَاںِ
 پَسِ اَزْ حَمْدِ یَزْدَاںِ جِہَاںِ اَفْرِیْنِ
 زِ رَحْمَتِ چُھ یُس رَحْمَتِ عَالِیْنِ
 بَیْنِ مَے دَوْرُودِ رَسُوْلِ خُداے
 مَے زِ دُرْمِیَا بِ دُتْبَالِ مُتْہَا سِ شَاہِ
 تَہ ہِمَ پَادِ شَاہِیْنِ اَوْنِ سَخْتِ فُوجِ

بِ عُنْوَانِ حَیْدَرِ عَلَیْہِ السَّلَامِ
 سَرَا سَرِ پُوْرُكْ مَا جَرَاے تَمَامِ
 لِيَكْهَتَه اَوْنِ سُوْمَے بَصَدِ عَزْوَ جَاہِ
 كَلَسِ دِكْھِ اُتْھِ پُوْرِ زِ سَرِ تَابِ پَاے
 خُمِ دَاوْنِ دِ عَالِمْ چُھ یُس رِہْنَاے
 سِہٹَا تْھُوْدِ كُوْرُونِ طَاقِ فِیْرُوزِ فَاہِ
 شَفَقِ تْھُوْدِ رِہْنِ دَا مِیْنِ شَامِ گَاہِ
 مَرْتَبِ تِہْمَے چَارِ بَالِشِ نِشِیْنِ
 تْھُوْنِ دَرِ عِبَادَتْھِ چِ صُبْحِ، چِ شَامِ
 اُكْھَا سَرِ مُلْتَا، اُكْھَا سَرِ نِگُوْنِ
 شَقِیْیَے اَزَلِ كَرْمِ زِ رَمِ گُمُ سَرَاںِ
 كُوْرُونِ دِیْنِ رُوشَنِ زِ پَا غَمْبِرَاںِ
 دَوْرُودِ بَیْنِ بِ رَسُوْلِ كُوْرُونِ
 زِ ہِمِیْتِ چُھ یُس شَا رَفِیْعِ مَدِ نِیْنِ
 بَحْمِیْدِ رِچُھ یُس شَاہِ خِیْبَرِ كُشَاے
 سُوْمِیْے حِصْنِ دَا دَاںِ كُطْمِیْے سِیَاہِ
 دُرْمِیَا، غُرْمِیَا، چُھ دُرْمِیَا بِ مَوْجِ

لہ تا تہ پیمَن شَارَن ہُنْد پھر پھر تھرتھرتہ بہرِ مَہرِن ہُنْد اَدَا بَدَلِ یو ہِمَ چھا پَس مَزِ چُھ
 سُوْمَ آ پ دُرْسِ كَرِہ۔

اَوُنکھ پہلو اتا ز بس احتشام

تہ بیہ اوس سمداد و سمرق شاہ

اے کچھ سخت لشکر ازاں کوہسار

پہن سیتو جو ٹنگم بہ نیرو بے سخت

ز ہنم ماری حقن تم ترے بیدادگر

زہلہ گئے ز ماڈاں شکستہ سپاہ

قلایس اندر ژاے ساری نرشد

کہ تا روز دیگر دویم لشکر

ہمن سیتو ملوم بدوستور جنگ

ہز پمختہ کھنن زہلی تم از جنگ باز

کرہ ہتھ پہنچو بے غم قلایس اندر

نہ چھکھ پانہ طہاس نیرن نہبر

چھ طہاس روڑتھ قلایس اندر

کو امت چھس تسلی ز جنگ زرم

ہنہ گتھ حصار س گئے کائہ بجنگ

لہ ہمہ لشکر آہتر چھنے از ہر جنگ

پنہو کینہ پمختہ کرم پہلوئی

چھ بیکار روڑتھ تمام سپاہ

لہ پہ شار چھ مسودس پہنچے بیہ آتہ

ہنہ لشکر آہتر چھنے عجز تہ جنگ

دلیرا سپٹا اوس ارغون بنام

تہئے اوسو زہے تاجور با کلاہ

سیاہ کور کچھ عالم ز گرد غبار

سراغجام آسان سپن کار سخت

سہ ارغون سمداد و سمرق شر

حصار س اندر زہلی کرکھ بستہ راہ

تمامی کرکھ ڈیڈ دروازہ بستہ

بہ صد کر و فر آے از گرد راہ

سراغجام ساری کرم سخت تنگ

زہلہ گئے ز ماڈاں بسویہ فراز

کرکھ بستہ دروازہ بر رہ گذر

نہ نیرن چھے لشکر نہبر کینہ ز در

چھ ہتھ سیتو لشکر کرکھ بستہ بر

دون لاف تنہا چھ روڑتھ بہ بزم

کرکھانی کرن توہ باران جنگ

چھ بیکار گا ہتو ز سودا بہ جنگ

حصار س پمختہ چھنہ دست قوی

دون گتھ حصار س بہ شام و بگاہ

چھ بیمار گا ہتو ز سودا بہ جنگ

چھ دُشمن پہنچتہ زورِ اندرِ حصار
 مے بوزم نہ لشکر مے طہاس شوم
 کو دُن قائبہ اسوے صلصال شاہ
 اگر واہ یوت شاہ قام آرقوم
 تبس ستر جنگن چھ کوسند مجال
 لے چھ تس ستر بس حیدر نامہ
 توے لیچو خبر برونہ مے لے شاہ دُن
 تہ گرنہ یس تبس برونہ شتاب
 تہ ورنہ آسہ مے دوت مت شاہ قام
 رواں نامہ پیر تھن مے شیر خدا
 دوین مہر سیان مے لے دلیر
 خزانہ چھ یختہ منز سہٹا بے شمار
 نہ اسلا بیاس ستر زٹھ اکھ ہزار
 چھتے بیتہ فاہر خاص طہاس شوم
 پختے پاختو تھاؤن کرختہ مستند
 سراسر وختہ استانا تسام
 ازاں پس تیاری کرکھ بار سپاہ
 مے عمر و مے فتاح مے زہنا رخوار
 تہ بیسیہ اسوے ہم مؤجال دلفندہ
 لے پشار چھ اکھ مہر جھاپ - دویم تو مسودہ پچھتہ تارنہ -

کوه دُکھ سو به مایک جہازے شتاب
 به ہشتم بھٹس کھتو نہ درمی یا پکان
 خبر کزنس از حیدر نامدار
 سمعہ گئے به درمی سپاہاں ز جلے
 دواں گئے پیادہ در آتش به راه
 کوه دُکھ اکھ اکس پانہ وانی بن
 به پسرش زباں اے یکھ اندر نیاز
 و ن اُسو باہم سچھا بیش و کم
 دواں جلو چوں ماہ نیلی حصار
 و چھن بوڈ حصار ابراں کہ مس
 سچھا سخت محکم جو چرخ برین
 نہایتھ چھ محکم به سنگس حصار
 به گو آہانس کرون لوہ پار
 به فطس و کرم چھ ستر اکتہ در زمان
 سپاہین بہن یوت بچار گو
 کہان قاصد از در خیر و ز شاہ
 دوین تنس ز گزہ پیش فیروز تخت
 گزہ کھکھ لون بہتھین به وار آن حصار
 زمان در زمان یور کن کر شتاب
 کہان چھکھ به خورش روزگار سہی

ہیشکھ ستر ساری بکشتی در آب
 اکس ہفتہ به بے به درمی یا پکان
 به مایک اکھا گو به درمی یا پکان
 بشور اُنی تمو مالکن کرناے
 بت ظہم حیدر تھامی سپاہ
 ابو المعجن و مایک نامدار
 اذان جازواں گئے سو به خیمہ باز
 ز نیک و ز بد شادمانی و غم
 مرا پردیے حیدر نامدار
 نظر بو تر این کرین بر حصار
 برابر تہ آسمان ہمقہ بن
 دوین مایک کن کر اے نامدار
 چھنے سہل پھسرون به سنگس حصار
 اگرچہ خدہ دایے زین و زمان
 و گرنہ سچھا کار دُشوار گو
 وں چھم مشور ایتمہ به تھا و کھ سپاہ
 اوین در زمان قاصد اتیز سخت
 دپس چھی وین شاہ دلدل سوار
 تہ ہرگز مہ کر ناز و آرام و خاب
 بہتھ چھکھ تہ بر تخت شاہنشہی

مقرر کړن اکھ زوئا حکمران
 تہ ییلہ قاعدن واپہ بوزن کلام
 اکس ہفتہ سے ناو منڈ کو براہ
 زہنس دتن بوسہ بعد از سلام
 خبردار کو شاہ فیروز بخت
 سپاہن دتن دریم و برگستان
 لہ ز خویشان کوژن اکھ زوئا بادشاہ
 باہشتی کړن جمع ساری سوار
 ترے جمعہ سپاہن کړن تمکو بہ بحر
 ز حصہ پایہ سے ستمو تمکو میٹو نہ یار
 بیچہ کیز دو نکھ پیش طہاس شاہ
 ہکے واکو نوو لشکر اکینہ شاہ
 کڑکھ اپستاد بہ رہشم طناب
 دون جلیو تمکو ستر علم ہچو ماہ
 تہ ییلہ بوز طہاس ہے اپن خبر
 دوپن گوس اندر بلا سخت تنگ
 ز لشکر جہان دیدہ ارن بہ پیش
 بہ لشکر دوپن گوس دارا زو بون
 زمانن سے ستن کوژن غلم و جور
 نکر یور کړن پایہ کشتی روان
 کمر بستہ کو نیر و کتن تیز گام
 پکن دوت نزدیک فیروز شاہ
 گز ابرش کوژن بو ترابن پیام
 خزانہ کشادہ کړن کفہ نڈیہ رخت
 بہ امین شامان کړن کسان
 ہیتن ستمو پانس سپاہ، کو براہ
 ز جنگی سواران تنکے پترہ ہزار
 تہ اکھ حصہ حقوون مقرر بشہ
 بہ درمی یا پکن دلہ کشتی سوار
 سپن روہے ماداں ز لشکر سپاہ
 کڑکھ خمیرہ برپا چو رخشند ماہ
 رگرانہ سپاہ سے خمیرہ بو تراب
 کڑکھ حلقہ تحویل عامی سپاہ
 ز سرکھ کړن تمکو بہر سو نظر
 پون بوژن چھمنہ کینہہ از درنگ
 تین ستمو سورے دوون راز خیش
 کہ تیر غمن سپنہ کورنم سے خون
 بسختی دسختی سے پیچہ کورنہ زور

لہ پر شاہ چھمہ اکے مصر چھاپ۔ دویم آونقیل کرینہ۔

سپٹارنج و مہجنتہ تیجہم از جہان
 کوڑم جنگ و ارادہ بزور و بفر
 چھنے کانہہ سے در مرز آباد کس
 دریں قیل و دم فی کوث کالا چھپ
 دریں شہر مہجنتہ او حیدر سپاہ
 تہمس سہو کیشہ چھنے طاقت جنگ
 چھنا کانہہ ہنرمند، روشن ضمیر
 بسا جل اکھا بو بد انش تمام
 دوپن تام طہماس شاہس جواب
 لے اگر سے چھہ حیدر چھہ یس ڈیوٹ
 پشیدہ مردا چھہ اندہ جہان
 تہمس کانہہ مقابل چھنے در زمین
 مگر یس چھہ مشہور صلصال شاہ
 بذات قبالی شہہ بودہ حرکتہ کرے
 تہ از سر نہر کہ غور و خیاں
 سوہیے شاہ صلصال شاہ جہان
 بر شایہ سے سلطان بیدار تخت
 مکرستہ میلہ واتہ یوت بادشاہ
 دوپس تور طہماسن، اے رہنماے

سے ہر دی کرم آشکار و نہبان
 لوہم نہ سے زانہہ دشمنس پیچہ ظفر
 ہے پشتبان، یار و فریاد رس
 کرکھہ بستہ دروازہ لاگتہ تھپہ
 کمر بستہ از بہرمن کمپہ خواہ
 توے ژور در آب چھس چون نہنگ
 سے کیشہ ہادوختہ، مشوراد دل پذیر
 سہ دانا سپٹا اوس ذلقا بنام
 سین زبواختہ جنگ بر شہہ کوڑاب
 تسند نقش بر سنگ چھہ اسہ بوٹھمت
 بمردائی لایق پہرسلوان
 ز شیراں و گردان سا جل زمین
 مقابل چھہ با حیدر رزم خواہ
 تہمس ڈپشوتہ شاہ حیدر مرے
 دون نامہ لیکھ سوہیے صلصال
 پنن حال لیکھ آشکار و نہبان
 کرمی دردم آزاد از رنج سخت
 پشس سہو چوں ریگ ماداں سپاہ
 سے تہ اس در سپنہ ڈر ہنر تہ راے

طے و شار چھنے چھاپ سپد مت۔ یہ آواز کہ قلمی مسودہ پیچہ تار نہ۔

کوهن در زمان منشیس کن خطاب
بسرنامه کد نام دارا به تمام
زوان در زمان منشین تل قلم
بجلدی ژلیکھ نامہ یہ مشکاب
خود او بند شمشیر و گمہ رز و نیام
خرپرس پیچھن کوڈینہ رنگیں رقص

طہاس شہین نامہ شاہ قاصد صال سندناو

صلصال دال سشد نیچو ستریال فوج ہیبتہ تازی سپاہن سشد
بگنہ کون تہ گرفتار سپدن تہ رها سپدن پتہ شہر قسام
واپس گرھن

لیوکن بر سر نامہ اول کلام
فلک اُسوئے کمتہ پنے غمہ لام
مہ نور کابس ژئے اُسن لمان
زمان و ژپن روزمئے بسیتہ دست
خبر کیاہ ژئے چھئے اے شہ تاج و تخت
کھسختہ او او برا ز درسیاب رنگ
وڈن او وادابہ شمدی ومان
تہ نیتہ کھوت نہنیکار ز درسیاب چپن
ئے نش دوت مردانہ شرب دیار
دین ناو چھس شاہ مردان علی
دلیرا چھ مشہور اندر ز پین
گمہ ڈن دوت در مرد خاور سہ مرد
پین آفریں بر شہنشاہ قاصد
زمیں اُسوئے از سیم اسپ رام
ژ خوش آس شاہ زمین و زمان
ہماں و ہمیں اُسوئے سرپرست
ئے کیاہ دوت سابلاب بر سر ز تخت
ئے پیچھ کوڈینہ باداں تھو از غارنگ
برجھہ ناپرسے دیت نس اندر زمان
زمیں کوڈینہ پڑخوئے بصد درد و کین
یہ خنجر زہینس کوڈن لالہ زار
سہٹا مایہ چھس مردی و پردلی
امپرا چھ بوڈ از سر داد و دین
کڈین خساورس از سیم اسپ گرد

ازاں پس بہ ساجل زہیں گو زواں
 سپٹھا نامور کرکے تھو بے کھاہ
 کہ یکتہ ملکس اندر چھہ یم پہلوان
 برمدی چھنے تس پھٹن دستگاہ
 تہس دہشتو تھہ ساجلکو پہلوان
 اُنم ہر طرف نامور پہلوان
 وئے کیہا ہجے شاہد کم کم جوان
 اکھا پوش نے تس بختک و ستیز
 ہر چھس ڈور روز تھہ ز مردم نہان
 ز کشور زلن ڈور چھس دہہ ہڈ
 زلن چھس شب و روز بے خود دو غاب
 ہنہ یورکن چھس زلن با سپاہ
 ز بہ قسمتی چھس بہ در بند و رنج
 پس و پیش چھم گیسر کورست تہی
 سپٹھا خار کورس ہجے اندر جہان
 خفا تھہ دژن یے جہاش اندر
 نہ رودم بہ سرتاج اقبال و بخت
 مے یس ملک آباد بو در زہین
 وں روزیم مے امید چانی سپٹھا
 اگر شاہ عالم دے مینون داد
 دتن داد مردی بہ تیغ و سہان
 سپٹھا شہر تہراج کرکے تھو تہا
 تہس ستر چھنے کاٹہ تاب و توان
 برابر تہس کاٹہ چھنے در سپاہ
 و چھتہ شیر زن گور خرو ہو زلان
 تہس پیچھٹہ مقابل بہ تاب و توان
 اُنم چہ چہ پیر مے از ہر کران
 کران گشتہ ساری تم از تیغ تیز
 روٹم سخت ہجے تھہ تھہ از جہان
 مے اسن ہجے کاٹہ تھہ روز بہہ
 تھہ سو بہ غمہ شکی تھہ سو بہ آب
 توئے چھم یون و شمن کپنہ خواہ
 نہ چھم تاج وئے تخت نے شہر و گنج
 بگر داب چھس پیر کورست تہی
 کران گشتہ ساری کہان و بہان
 دقاہتہ گئیم دود مانس اندر
 پریشان و واران سپن بخت و رخت
 روٹن سر بسر مے بزمیر بگین
 نوے کور مے راہی رستے کن داوداہ
 بہ آوارگی میانی مے آید یاد
 ۲۷ دودمان = خاندان
 ۲۸ بہہ (بہ) = رست

مے نیش سوز امداد خاطر سپاہ
 تمس دہشتور تھے مینوں دشمن مرے
 اوسم زبید اُنش و بے ہوشی
 ہنچے شاہ ہند کسترن بند چھس
 مے شاید بنیم بخت دولت دُبار
 نہ چھس خوف آتش نہ چھس ہم آب
 پشنگ افکن و گرد، بسر و جوان
 گزھن تھہ اندر کائسہ بوئے مجال
 پریشاں کوڑن مرز ساحل زمین
 گزھن چھس دراں ملک قام الرقوم
 مے کرنا مے کن اکھ نظر در بہان
 پڑ پانے وں بوزکھ بہ اقبال خیش
 یہ زانکھ تہ کر موہتھر و السلام
 تمس ناو ذالوق بسا جل زمین
 یہ نامہ ہمتھن گزھہ بہ صلصال شاہ
 کر بستہ مے در او باحد سوار
 پھنڈا اکھ بہ خوشی دویم راہ آب

رچھیم شہپر ن تل اگر بادشاہ
 یہ ساحل زہیں پڑ ز لشکر کمرے
 ژئے نسبتھہ اگر بوئہ کرم سرکشی
 دں یوت تامتھن در جہاں زندہ چھس
 بہ اقبال صلصال والا تبار
 مگر پہلوانا چھ مے بوزر آب
 بہ عالم چھنے کانہہ تھہ پہلوان
 پھڑ پھڑ تھہ سراسر طلمبات دال
 تھتی نیرو تھن آو از خشم و کین
 اڑیں جاسوہی شہر زر باہجوم
 توئے روژم امید شاو جہان
 لہ پنہو کمر و و نم سورے احوال پیش
 لہ بہ سوتے تو در نامہ سوژم پیام
 جہانا سہمٹا ہوشیارا گزین
 دوپس تام طہاسن، اے نیک خواہ
 تھے لحظ مے ذالوق نامدار
 لہ زوئے آسہ تھہ قاس از رنج و تاب

لہ تہ ہم نہ شار چھنہ چھاپی خاور نامس شزیم آے مسودہ پھڑ نقیل کر نہ
 تہ گوہ دیک ہر چھ چھاپ پھڑ پھڑ ہڈ نہ وئے آسہ تھہ قاس از رنج و تاب
 مگر صحنی لغظ چھ قاس یا نے قام الرقوم۔

بہ شب ذالِ لَاقَن ترو و کشتی در آب
 پکن گو دہن روزِ بے با سپاہ
 دماں ووت مے قاصد تیز بال
 کوڑن عرصہ در خدمتِ شہریار
 کہ اے شاہ ذلِ قدرِ خود رشید جاہ
 چھ مے حکم نامس گذارِ شس کر
 دوپس تو صلصالن اے ہوشیار
 کوڑن نامہ تم کو قاصدن در زمان
 رواں منشیین تازہ کر کر مغزِ سر
 مے مضمون نامہ و چھن بانسیار
 ز سرتابِ پا و چھن نامہ تمام
 پورن یام طہماس سند حسبِ حال
 کرین جمعِ تم کو شکر نامدار
 تہمن کن دوپن چھس بے شاہ جہاں
 بے چھس نامور شاہ با احتشام
 و چھتہ زور میانی پھن خارِ تنگ
 پیوست عالمس نیانہ زورک چھ داب
 تہمس شاہ صلصالہ بے در خبر
 ز صد، وہ پیچو اسو تس پیشِ تخت
 تہ بیہ تہو مے تس پور فہ ماں گذار

سہ نامہ ہچتن گو شتاباں شتاب
 کچھ ووت در شہرِ صلصال شاہ
 چو تہر رواں نزد صلصال دال
 پد بر پد چھکھ تر فہ دماں گذار
 مے چھم نامہ اوں مت ز طہماس شاہ
 بہ عمدہ عجز مضمون سپا شس کر
 تہ کڈ نامہ بے شاہ ساجل دیار
 تھوڑن پیش سالار روشن روان
 تہ کلہ الہ را و تھ پورن سر بسر
 سپن شاہ صلصالہ بے کشف راز
 یہ بوڑ تھ سپن حیولا شاہ قام
 چو آتش سپن رو بے صلصال دال
 سراسر تھے مردِ خنجر گذار
 پد بر پد یاد گار کسان
 تزلزل چھ مینوئے زہننس تمام
 و چھتہ روے مینوئے ذلن شیر جنگ
 گوشت از درن فیلہ بے زور ہر آب
 دلاور جواں اسو اکھ تھتہ پسر
 کر بستہ چوں کوہ فولاد سخت
 بین ملک و شہرن اندر شہریار

سِر دپء دوءِ فی آد بر راج مَن
 چھین جا پئے تہ او دوءِ فی مئے نشے
 بخا ہش بیلے آرد دشمن پناہ
 ہمد کدکھ سو بے مائل سپاہ
 کروں باغلی چھم مئے دوءِ فی جو سخت
 وڈاوس سوشکر جو گرد سپاہ
 لے ہڈا اکھ دین ناہ تہس گوشبار
 ڈور مئے عمر کنو بوحسد و بست سال
 دوپن شاہ صلحائے لے تا جور
 مہ کر تہر پشمن اندر روزگار
 تہر شکم مہ دن در ذم اژدہا
 زبیداد فارغ چھے اپں سر زپں
 کرے یس زپن تار سس افزوختہ
 ترے سینہ باغلی چھے نہ طاقتہ تنگ
 کرکھ یوڈ تہ باور، وئے بے مثال
 تر کن تھاو لے شاہ روشن چھمیر
 کہ مردا ز ملک عرب با سپاہ
 رٹی خاورس زیر نقش نگین

اوئن روئے خا ہش پء دسگاہ مَن
 کرن تہ دل اوڑد پانس نشے
 چھئے رو بے آئن گد شستہ گوناہ
 سراسر بے ایدار طہاتس شاہ
 بششیر براں کر س لختہ لخت
 اکھا ز ندھھاوس تہ تازی سپاہ
 خرد مند مرد اسٹھا ہوشیار
 بے ایش تہس اوس نئے کاٹہ مثال
 ہمیشہ تہ خورش اس باتج و زر
 کتھن میانہ سنے اکھ ذرا کن تہ دا
 مہ گزھہ با پلنگ دماں کپنہ خواہ
 تہ پانے مہ آئن بمرنہ زپن
 در اہر گزھہ جس تھو آند رسوختہ
 چھئے کیاہ مان کورس کڈن با پلنگ
 میکھتہ وچھم تہ چھم بے ایوان دال
 لیکھن یی چھ وائی ہمایوں سر پر
 بخاور زپں واتہ با فروجاہ
 ازاں پس پیسی سے بے ساجن زپں

لے پے شار چھ ترتیب ڈالیتہ چھاپ سڈت۔ پے آو بر عمل جا پے لیکھن۔

جہانس ڈٹے سے بشیر تیز
 سے ساجل رُخِ تہ واثہ در ملکِ قام
 لے برابر سے رُخِ تختِ طہاستں شاہ
 گماں چھم پہوے مردِ بازور دست
 پہوے آہ، نیمو شہد یکھتہ کوئے دال
 اگر مین بوزکھ تہ، اسے تاجدار
 یلے گوشبارن و دُشمن این مقال
 دو پُٹن پھپر حقن تنس کہ اسے بد سگال
 نہ پیری نہ تے چھتے عقل کا پُرشبار
 چھ چوئے کلاما کوئے بے شو عور
 تہمس جید رس کیہ چھتہ طاقہ محال
 کہ از قام تا ملک ساجل زمین
 کدُن وہ ذیہ شکر ز قام الزوم
 کدُن سخت تازی سپاہن دہمار
 بہ پیرانہ سر جنگ کہ چوں جوان
 زہیں غرقِ خونِ زوئی کز
 تھتے حال کہ دشمنس در بستیز
 دو پُٹن تام سُرِ بال ہے اسے پسر

تہ کدُ خاک سے سا جھلس از ستیز
 بردی چونمہ رشید شتر راو نام
 بنوک سناں خستہ کبر رے ماہ
 مقابل لکن نہ اُمس شیرست
 اوئن اُمی بڑن پادشاہن زوال
 یہ گڑھ باعلیٰ از پیے کارزار
 یہ بوزکھ بشور او صلصال دال
 نہ چھکھ ہوشہ دولت ز پیرانہ سال
 دہماغ سوغن کوئے ملتن چھتے ز باد
 نہ کوٹ اُستھن چھکھ دُون لاب نو
 سپاہ از قاسس اندر بر قتال
 بڑتھ چھم ز گردان مائدان کپن
 سوغے ملک ساجل گڑھن با ہو جوام
 تھتے روز میٹھ عالمس یادگار
 کزن خسار دشمن بزور و توان
 بہ پیری بہ جنگ جوئی کز
 گڑھس روز روشن تہمس رستیز
 نہ چھکھ پشت شکر تہ چشم پد

لے کوئے تہمس مفرس شتر گڑھ طہاس بدلہ صلصال آئن تی چھتے

سپہدار قاتلک تر چھکھ شاہ نو
 نرین نامور لشکر بے کران
 کون کشتہ سے شاہ مردان جنگ
 حاجت پیسہ آپ، گنج و سپاہ
 مردان جنگی تر سے ہم جیہ بیکار
 دین منوٹھ سے یال بے بر زمین
 شامی مولن ساز خفتان جنگ
 دوپن مالک ہے، اسے گرامی پدیر
 بہخت و بستاید شاہ جہان
 تھے جنگ کر ہجھو فیل و پلنگ
 قسم چھس کزن از سرو جان شاہ
 ملن تام نقار ہے شور و شر
 کڈن ساس دہ از سواران قام
 چو آتش و ہن دڑاے از خشم و تاب
 کجکھ نافہ مانسہ دوہر دمان
 کر چھ کھور و بے سیمو آبس چھلہ
 اھوئے کھور و بے دون ناو زور
 سے سہ یال بال لشکر نامدار
 اویراں کوڑکھ ناو لشکر در آب
 کوڑکھ رائس آرام از ہر جنگ

مریختہ ہے سپاہن تر چھکھ پیشرو
 بدری یا تر گزھ سو بے ساجل روان
 سے طہاس آزاد گزھ بید رنگ
 نہ سورے سلاح و سلب گزھ پکا
 تھے سیمو نکھ پاش، اسے نامدار
 کوڑس شاہ حلقہال بے آفرین
 دولن درعہ با جامہ سے ہفت رنگ
 ہمیشہ چرخ اُسموئے سنگ در
 ز گورز و کشتہ و بنان و کمان
 سے حیدر بے پیچھ ناو اُپن جنگ
 اکھا ز ندہ تراون تر تا ز می سپاہ
 علم گڈا بے مادانس اندر نمبر
 سراسر و بہتہ درعہ خفتان تمام
 پو باد دمان ناو مزو و تھو شتاب
 تو نتہ پتھ کنن نیر تہر از کمان
 بہ تخت ترا پو تھیک دلولہ
 کڈن بے آکے چھلہ فرسنگ زور
 وڈن دوت نزدیک و اراں حصار
 سپاہ را تر ہے پیٹھکھ سز خاب
 کر زدن ٹیندر اندر چو غراں پلنگ

بیٹھتھ اوس کورمت سپاہو قرار
 شہنشاہ سریال نے تلمیذ سر
 تروہ تھ نیرا متب بہ پنہان راہ
 دپس آو سہریال صلصال دال
 لہ ژٹے نشن آو امداد ہستہ فوج قام
 ییلے صبحنن نیر نوں آفتاب
 آژو شہرس اندر چو باد دسان
 اکھتہ کنو لگکھ بے مقابل جنگ
 ز دریا کھسستہ تم کرکھ بے ستوہ
 بہ بڑوئو کنو مقابل لگکھ چوں جنگ
 تہ ییلے بے رکھ بڑوئو سہ رڈ ٹکھ پتے
 سچن خوش سہ دوستور ذاتن پیام
 آسانی وڈن تس کر، اے شیراز
 گیتو دل شکستہ چھ سا جل سپاہ
 تروہ شستہ کرکھیکھ پاہ ہستہ سیٹھا
 سہ ذاتن ہماں دم ہستہ گویا پیام
 بہ بڑوئو سہ طہاس گویا خوش سیٹھا

لہ یہ شار چھ ترتیب ڈالکھ چھاپ سپدنت۔ اے ترتیب آہ دس کرہ۔ لہ ایک

دویم مصرچہ اے کس مسودس منز پتہ پاٹھو تہ

کرکھن ڈالکھ ہوی واہستہن ژھتے

نہ باغم گوشت یور، اوسکھ بقام
 ہنسکے گز ظفر یاب سہ یال قام
 نہ سر ڈلے اے بار رنج و الم
 اگر دن سہ حیدر گزھیکھ چیر دست
 تھے کینہ پیہ پانہ ضلع ال دال
 ہنمے موہ کھن سوسو گزھو ناگان
 لے پھٹے پاٹھو طہاس راتس تمام
 ییلے صبحن از سقف فیروز قام
 نہ آواز گردان مردان جنگ
 خبر و آثر نزد شبہ بو تراب
 ہمہ روہے دری یا سین پر نہ فوج
 نوہے و آثر ہر لشکر ازم ساز
 شبہ آہرن لشکر از ہر دیار
 چہ ہم آہنن ملک قاہر سپاہ
 رواں شاہ مردان از بارگاہ
 ابو المعین دہ پیر اے شیر جنگ
 کرو بند چمن رہ گزہا بے آب
 نہ شادی ہنمے اکھ ترے شاد کام
 سر دشمنان بستہ کرے مدام
 نہ گزھ شیر جبار شد دور غم
 دیسی قسامہ کین پہلوان شکست
 کرکھ تا عرب ملکہ سے پاپ مال
 تممن جنگ باہم ہنکھ در میان
 کرن اوس پھ ختہ خیل لال خام
 نوبر دراو خورشید با احتشام
 نہ لہتہ گئے نہ درمیاد منہ نہنگ
 دون لشکر اداثر از روہے آب
 قفس تنگ دری یا سین پر نہ موج
 نوہے رسم و آپس نوہے ترکاز
 چہ آبس اندریم فروزان چو نار
 شتاباں نہ امداد طہاس شاہ
 ارن ناد دختہ سروران سپاہ
 نہ بن سیمو سعب دلاور پلنگ
 کہ لشکر کھنہ نہ بہ خورشکی نہ آب

لے سہ مطبوعہ شار آو نہ متنس منز شامل کرنے، یس امیر شاہ بون اکھ شار چہ سہ غار مطبوعہ
 شار چہ پھٹے پاٹھو شبہ کڈن سوہے دری یا سپاہ و سہ گئے نہ کوہ سبے ماواں سپاہ

سو لشکر اگر کھسے نہ درمیا نیبیر
 گزہ ہیکھ نہ پیمن و تھ لگنہ برکنار
 ییتہ واد آسکھ کنارس نہ آب
 گزہ ہیکھ نہ بھٹس کھسہ دین مطلقا
 دوپس توہ برا المعجن چھس تیار
 کہ دشمن اگر پر کون چوں عقاب
 ویا چوں فرشتہ بن تیز بال
 ورنہ پی چو آتش و بھٹھ گوز جا
 کماں دار اکھ ہٹھ ملن نامدار
 لہ پکن گے کمر بستہ بر رود بار
 لے ییلے شاہ سہ یا لہ نہ کر نظر
 کنارس پیٹھن لشکر استاد امن
 کورن حکم لشکر اویزاں کرن
 سپاہ کوڑکھ تپہ باران سخت
 نہ چاہی کماں ہا ملکھ دار و گپر
 لے دوپن سعد و قام نہ با سپاہ

لہ تہ ایم نہ شار چھ چھاپ پھچھ گزہ پیمن مژ چھ پھر ہٹھ
 پکن گے کمر بستہ بر رود بار
 کنارس پیٹھن لشکر استاد امن
 لہ تہ ایم نہ شار او اکھ مسود پیٹھ ملن چھاپ چھنہ سپد مت

برن دشت ساہل نہ خوش سر بسر
 بہ درمیا کرن ناو مژ کار زار
 تھتی توہ خبہ دار روڑو شتاب
 گزہن تنگ آبس اندر مہلا
 مے یٹھ کن کرکھ حکم توت چھس
 بھٹس دانہ تہ چھور کھنہ ہرگز نہ آب
 دکن آبس اندر نمک چوں سفال
 چو آب رواں اشقرس کھوت پیاے
 تہ پیٹھ ستر مے سعد خنجر گذار
 ییتہ ناو مژ قامہ گے نامدار
 وچھن بستہ کورمت کینار گذر
 رٹھ تپہ در دست آمادہ اس
 بہ دشمن ہمہ تپہ اراں کرن
 تھتہ پھتھ کنن برگ مارن درخت
 سپن بر ہوا زور پیکان تپہ
 ییلے گو نہ پیکان پہ عالم سپاہ

وچھن بستہ کورمت گذر برکنار
 کورن حکم لشکر اویزاں کرن
 چھاپ چھنہ سپد مت

لہ دُٹو بڑو تھہ تیرن پھنڈن سپر
 ہماندم تچن تھود سوعہ چاچی کمان
 تہ ییلہ وچھ سوارو تھنہ حملہ صاف
 کوڑکھ قایمین تیر باران شدہ پد
 چو سو فار گئے نیرہا جابستان
 چو الماس اوسکھ سون زہر کان
 چو سریال درول سہ اوسکھ سیدن
 ہما دم دو بھتھہ آو حیدر جاے
 ہمہ دامن آب گو پر سپاہ
 سہ سریال بو نادہ اندر نژان
 سہٹا کشتہ وختہ، موہ دار گئے
 جلائے وطن گاڈنے کو زبجنگ
 کناہس پیٹھن اسی اسلامیان
 تنکھ پیٹھ کوڑکھ آب درو یا دوسے
 بیٹھہ کبڑ سواران سہ جل گروہ
 وونکھ شاہ طہاسن لے پادشاہ
 سپاہ علی، شیر دل سوار
 ییلے بوڑ طہاسن نے کھوت سہ خشم

دیو تیر بڑو بڑو پھنڈن بر چنگ
 کوڑن تیر باران سوعہ دشمنان
 کوڑکھ تیر باران تین بے خلاف
 گنیکھ آہس اندر قیامتہ پد پد
 چو ناوک تین سپن اندر اژان
 چو قرطاس اوسکھ کڈن مغز جان
 چو غزال اوسکھ سپن مت ابدن
 کہ گویا خلک آو پھیرتھہ زپاے
 کوڑکھ بستہ بر مور و بر پشہ راہ
 سہٹا نامور مؤدس از سروران
 بے درو یا تین توادہ، انبار گئے
 بے تحت ترا رودی پنہاں نہنگ
 بے درو یا جنگن اسی تم قایمین
 سہ درو یا سپن بستہ رگرداہوے
 وچھن دور تم اسی بالابے کوہ
 چھہ آہو سہٹا شہر قایم کو سپاہ
 مقابل چھہ لشکر تین بڑ کسار
 وولن ساز، خوئی گئیں ہر دچشم

لہ پشار آو اکر مسودہ پیٹھر ملنہ۔ چھاپ چھنہ سپدنت۔

گونڈن سنجت برجننگ مرداں کمر
 دہستہ گئے ز کوہ سوبے ماواں سپاہ
 کوڑن مالک اشتر کن خطاب
 ز گرداں سوئے فوج ساحل دیار
 بشکتہ کرکھ سارپے بال و برز
 دماں دڑا و ہستہ گوہر بالابے دوش
 کوڑن جنگ با ساجلائی کر وہ
 کرن خون جاری چو آب روان
 شفق گول سپن روئے چرخ برپن
 بشور آئے ہر سو تھے مرد جنگ
 بہ مازندران رستم کر بہ کور
 سہ ہاتھ روٹکے گئے ز ماواں تران
 تران گئے چو آہو بالا ز پست
 کرن جنگ بر نہر درمی یا کسار
 گر دھن سرنگوں قائمہ کے نہ شیر
 تہ ترہہ شتہ کرکھ مار قابکو سوار
 پر اکشہ شور پد سہ سچو
 سینہ گوہر دامن آسمان

گونڈن جلد لشکر جہاد ہج نمبر
 نے ہمیں دم گون سوبے درمی یا سپاہ
 رواں شیر جبار نے با شتاب
 نہ کرکھ اسے دلاور ہتھن اکھ ہزار
 بصحرار کھ سر زیر گوز
 ہم اندر دماں مالک تیز ہوش
 نہ درمی کھستہ گوہر بالابے کوہ
 نہ لشکر تھے مشرک و مؤمنان
 سپین تر ز خون دلیراں زہن
 کرکھ سوار ز خون ہے خار جنگ
 بجوہ نہ تھے ماکن جنگ کور
 اکے حمل مارن نہ ہتھ پہلوان
 تو بجوہ ساحلی پہلوانو شکست
 بد پکر طرف حیدر نامدار
 نہنگن تہ کاڈن کرن اُسو سیر
 ز تیر رواں اُسو پاؤن شکار
 در آب رواں غرق درمی یا سپینو
 تہ میل گوہر یوقوت زخشان ہنان

لہ پشار اوس ترتیب دہلجہ پیس جا پچھیومت۔ وں آو بر فحل جا لیکھنہ۔

ہے آئے ڈیرس سراسر سپاہ
 ز مردان اسلام اکھ ہمتہ دلیر
 جھوکے بزلپ آب داراہ سوار
 بیٹے کھوت پہ طودوس فیروز باغ
 ہمہ جنگ جویاں دو ہمتہ گئے زخاب
 ہنئے شور و دھتھ از سواراں دوسو
 ہم اندر زمان و دھتھ سپہہار دین
 کوڑن حکم تا مالکت نامور
 دژ کھ مالکت نصف لشکر شتاب
 وگر بار از کوہ ساجل سپاہ
 سپاہ یک قسم تا بکن کدور زبے
 کڑکھ تنگ ساجل سپاہن زمین
 دگن بوکھ مالکت بگور ز گراں
 کہ از جنگ مالکت سپہو تم ستوہ
 پتے کوکھ سئے مالکت شیر برز
 لہ سراسر کرن از کوہستان ہمد
 تہ پراکتہ گئے تم بر افسر از کوہ
 ز دیگر طرف حیدر نامدار

کڑکھ خمدون و خباب، آداسگاہ
 مقرر کڑکھ بر طلاق چو شیر
 کہ دشمن بہ شب ما کھن برکتار
 دژ ہمتہ پیرہن کوسبہ بوم زراغ
 بجیش سپاہ آئے از رے آب
 اکھ کھ کور ز دریا بیستہ کور دیکوہ
 دژن ساز جوشن پیہ جنگ و کین
 بجوہ از پیہ جنگ چوڑن کسر
 دژم نصف کھو دگھ مقابل بہ آب
 فیروز ہڈاے از قید و دشت گاہ
 پیہ جنگ سارک سپہو مر گراے
 اکھ دیر شمشیر از خشم و دین
 کرن کوفہ منور ہا یہ سدران
 ہزیمتہ کھتھن زلی ببالاے کوہ
 دگن بوکھ از ضرب فولاد گور
 نہ دیت کھ بہشت و بیابان قرار
 پریشاں سپہو در بیابان و کوہ
 ہمتھن آو لشکر برکریا کسار

لہ تہ - پیرن شاردن ہنیز ترتیب آئے اکھ مسودہ مطابقت شیرنہ

ہنکے شاہِ مریالہ نے کوارہ شور
 برہتہ بے دُون تپہ از قعر آب
 زماں کو ز نوک نیستان سیاہ
 ز خون آب سورے چو خواب گو
 تہ میلہ در پس سنگ گو آفتاب
 بٹا گہ بہ درمیاسپن از دحام
 رہنابن دُون یارن، از روی آب
 چھتے مالشکر شاہ فیروز شاہ
 خبر بر وقہ مے کر ہر تپس اس پیش
 بہ شادی ملکہ سخت جوش و خروش
 بہ درمیاسہ فیروز عالی خشم
 و چمن پر ز دُون بروشن دلی
 کرن قابین ستوئے جنگ ادس
 کرن شاہ مریال سے ستو جنگ
 ز حصہ تباہ گئے ز صلح آلیان
 اکبھہ کینو مقابل رحمن لوگ ز بخت
 نژدین نصیحتہ شکر بہ درمیاسہ آب
 بیس نہ سرف سے حیدر بو تراب
 بشمشیر کیں شاہ فیروز بخت
 سپاہن دُون دودہ فی مہ لا کوز و بون

دین تپہ بری بری بعد دست دور
 ہرن نار او سکھ چو پراس عقاب
 سپن نور کم از روضہ ہر و ماہ
 زہنس ز گرداب سلاب گو
 عقیق یمین گو سہ یوقوت تاب
 ز لشکر سپن پر سہ درمیاسہ تمام
 نوے لشکر و اثر با صد شتاب
 بہ امداد ما آو ہمتہ یم سپاہ
 گزہ کھکھ یم ز ہمتہ فوج امداد خیش
 ز آواز نقشاہ کر گاہ کھ گوش
 و چمن بر لب آب دہرینج علم
 شہنشاہ مرداں، علی دلی
 گوشت دامن از خون گل رنگ اس
 برہتہ بو دُون قہر ہستین خدنگ
 کجکھ تیز شمشیر ما از میان
 بہ درمیاسہ جہاندار فیروز بخت
 بہ نیز رحمن کر گاہ آتش کباب
 ورن نار کے پہنچ او سکھ دراب
 کرن بوکھ ابس اثر لختہ لخت
 مراسر کر و آب سے رنگ خون

کُرو بیکس لم حمله ہچوں پلنگ
 ز دریا سپاہین کُرو سخت لار
 بچس پیچہ رنیکھ حیدر نامدار
 پکنجہ یا مہتن و اثر در گوش فوج
 کور کہ زور ناوَن چو باد دمان
 کور کہ جنگ محکم دران تنگ جے
 تنجہ کور کہ صلصا لین قتل عام
 گریزاں ز دریا سپہنوا تم سپاہ
 کرن بوکہ فیروز شاہ لار لار
 وچھتہ آتس بو تر اُس اسن
 وچھن یام سوے لشکر شور سخت
 دین در الفقار فروزان پچنگ
 سپاہان قاتو تمبس روبرو
 پس و پیش حیدر سپہنوا ہمگروہ
 سپن بجاری از کشتہاں تیوت خون
 اکھارودنے ز ندم اندر زمان
 بکرفتار کے پہلوان دسپاہ
 رنیکھ نالی گردن تمبس پالہنگ
 کور کہ در زمان بستہ تس پا و دست
 وچھن زود حیدر تہند و شاخ و بال

کُرو آب دریا چو خوں لالہ رنگ
 کہ میخہ چار و انیکھ لکن برکنار
 رنیکھ سے بیک حملہ دوا الفقار
 کور کہ تیر و تر کش چو دریا بے مرج
 بے صد زور گئے پیشر صلصا یان
 کور کہ نیکھ صلصا لیانی ز جاے
 سپن خیر سریان سد و بار قائم
 بے خود شکی رتمو سار پے رنیکھ راہ
 بقصد زور کھار جتہ انیکھ برکنار
 وچھن یام سریان رنہ بوٹھ کھن
 بچس پیچہ اوٹکھ ساز و سامان وشت
 دماں او گورس پیچھن چوں پلنگ
 اوٹکھ حملہ از ہر طرف سہ بسو
 کرن کشتہ در دشت، مادان و کوہ
 چو جیخوں سہ مادان سپن لالہ کوہ
 ز شمشیر حیدر ز صلصا لیان
 سرازاز سریان لشکر پناہ
 کور کہ بستہ بازو بے جنگی پلنگ
 بے خاری کشاں نیوٹھ چوں فیل مت
 سرازاز دیوٹھن بزیب و جمال

دوپن تے پن ناو ون اے جوان
 گماں پی گڑھن چھم تے، اے شیر ز
 ویکن خبر چھم کیشا چھی تے ناو
 کوڑس توہ ستریا لہ پنے افسہ بن
 بچھس پور مصلال ستریا نام
 زوالاں ہے تہہ قام الرقوم
 تے اکھ ہنہہ برادر چھ بس زور منہ
 بچھس تے چھنے کائسہ تے پیچھ بھال
 ہنہہ زن تے پیچھ تراوہ کھہ ہنہہ کھنہ
 ہنہہ مینون خور شہ از تیر کو
 جنابن دوپس پھیر از دین خیش
 خود اوئد کار زہن و زمان
 دوپس توہ ستریا لہ پنے اے دلیر
 چھنے مالک سندے سہ ہرگز پسر
 نے چھس ز مادر پدر زامتن
 بآتش پرستی چھ شان کے
 تہہ دوپ سرورن مالکس ستوراز
 یہ ستریاں مردا چھ بوڈ پہلوان
 تے چھم مصلحتہ ہی پون از ستر
 یہ سوزن بے خورش پاٹھو پیش پدر

نکس پیچھ تے چھی افسر خردان
 تے مصلال اسی گرامی پدر
 تے ہنہہ کس نیچو چھس اپ توڑن تا
 تہہ چھکھ باخرد مرد سالار دین
 سپہدار قسام تہہ سالار قسام
 چھ تہہ بیاسے نام اوران محجوم
 تے زور کو اکھ ارس پیچھ بند
 چھنے کائسہ طاقہ تے پیچھ بربال
 ز چرخ بریں زائہہ تر گڑھ مانہ بند
 تے پیچھ از بد اندیش بس خیر کو
 بسلام واپماں ز اہن خیش
 دیسی عاٹش و عشرت تے درد و جہاں
 تہہ کر مینون طاقہ چھ مالک بغیر
 پھرے یس اکھ سہ ز محکم پدر
 بے پیچھ نوپس نارہے کن نمون
 تہہ تہہ چھس نمون نارہے ہچونے
 تہہ ون مصلحتہ کیشا چھنے اے رزم ساز
 خرد مشہ ہمشیار دل ، نو جوان
 کون تہہ یہ کیشہ گشتہ از تیغ تیز
 یہ روداد مالک وئے سہر

کہ شاید سہ صلصال بیداد شوم
 یہ پانچہ و نپس سرسرخاں جنگ
 یہ سریال یودوے بے مارن بے تیغ
 سہ صلصال گنڈہ کپنہ سے پیچھے کر
 دو پتہ نہ ملے، اے شہہ روز ساز
 سپہ گشتہ دہ ساس مرد سپاہ
 خبر آفہ رخص پیچھے سہ صلصال شاہ
 اڑیں کپنہ صلصال پچھے روز نے
 دو پتہ شاہ مردانہ نے یود سپاہ
 اگر کوہ ہوتا کوہ لشکر اُنی
 بے تیغ دُمر گشتہ سرا کرکھ
 بنیرو بے تائبہ یزداد خمد اے
 کوڑن محکم سریالہ سے دست پلے
 کوڑنک در دم آزاد سریال شاہ
 گراں پایہ اکھ خلعتا در رنگار
 لے کوڑس مرحمت شاہ اسلام نے
 لے دو پتہ تپس پڑ گنڈہ خوش بنزدید
 سپہ شاد سہ یال خمد رسد کو

لے آئنگ دویم مصر چھ پیچھے پٹھو ترع
 سپہ شادی کر تپو شہہ قائم ہے
 تپہ تپہ شادک چھ اے مصر چھاپ۔ دویم مصر آو اگر قلمی مسودہ پیچھے نقول کر نہ۔

بیچھ کتو سو لشکر ز تاجل گروہ
 دلیران اسلام اُسکھ دوان
 کترکھ لار تم نے ببالا بے کوہ
 لے کوڑکھ بر سر کوہ خسار ادرنگ
 دیکھ مؤمنن پیچھ بُرہٹھ سنگلاخ
 بُرہٹھ از قہر تم دُون بے حُجرا
 ز اسلامیاں گئے سیٹھا در دمنہ
 تے میلہ ما بکن وچھ زما داس سہ جوش
 دُون شاہ طہاس شور پدے راسے
 ہئے چرہ ہے تل تمس دل سپن
 کرس ما بکن کزیکھ از قہر گرم
 چھے زور و قوتھ ، توانا و کین
 چھے کینہہ ہنتر کڈ بہ ما داس سو نونو
 بے ما داس کزن مرد جنگی چھ جنگ
 بدل چھے خیانا ژئے کوشن گوشت
 دوپس تو طہاس نے از حصار
 حصارس پیٹھن کاٹبہ چھنہ دست جنگ
 لے مکہ دستہ بایں چھے بادستگاہ

ز ما داس ژلن گئے بہ مامون و کوہ
 پتے باکھ لارن بہ تپرو کھان
 سپنوتنگ گردان ساجل گروہ
 دیکھ مؤمنن پیچھ بُرہٹھ خار سنگ
 پیون بر زمیں بے چو کوہ فراخ
 سو آواز بوڑھٹھ کزنھن گوش کر
 لشکرکھ ضرب، مجروح گئے مستمند
 کوارن سپ حال سپاہاں بکوش
 سپن خیر بر مرد جنگ از مے
 خبر چھنہ چوں ترسے در گل سپن
 بکوہ کوات کالا بہنکھ ہچو عزم
 نہر نیر ایدر بہ ما داس کین
 گوشت چھکھ ژ عابزو دُون دُور کتو
 بہکھ ژدور دہ فی کوات کالا بستگ
 کہ اتر حصارے چھے بٹندی گوشت
 اگر رو بے عالم برکھ از سوار
 تہ ہے چھوشتا بی چھ اسو باد رنگ
 چھ بے غم حصارس اندر در پناہ

لے یتیمہ شادک چھ اکتے مصر چھاپ۔ امیک ددیم مصر او اگر قلمی مسودہ پیٹھ نقل
 کرن لے امیک گہ دینک مصر چھ اکتے مسودس پیچھ پٹھو، اگر تہ پٹھن چھ بادستگاہ
 یا حجر = کتو ۲۷ کر = زدی

چھ اُسو تھڑا رہے پیٹھ بکود جھار
 پہو اُسو نخوش اندرین کو ہمار
 دودھا اکھ بنو میٹھ بہ آوارگی
 پیو تنگ پائے تڑلو زپں دیار
 دوپس مالکن یور، آیشہریار
 چھ سبزار، عشرت تہ ناداں فراخ
 پھٹے پائٹھ بر کوہ خارا و سنگ
 دزو تریشہ با پیٹھ، دودھ قحط نان
 پیے غلبہ در قلعہ نیرلو دھار
 دمو نہ نیر نیر نہ کینہہ تہ باز
 گزہ ہو بشت از تنگی یہ آب نان
 تہ یا میٹھ دوپن تام بدن دودھ ز کوہ
 سو یہ خیر گاہ زلے ساری شتاب

سریالین بیان بوڑھ شہنشاہ قائم صلصالین

ناری نار گڑھن

تہ لن کو پکن دوت در شہر قائم
 پکن دوت سریال پشت سپاہ
 جگر ختہ امت خلیدہ روان
 ز غم گوشتن چھس گل زعفران

بیٹھ بکنو سریال سالار قائم
 خبر و از نزدیک صلعتال شاہ
 کئے دزن پکن آوئے پہلوان
 لہ اُپس رنگ رواں چوں ارغوان

لہ یہ شار چھنہ چھاپ سپد مت۔ یہ آو مسود پیٹھ نقل کو نہ۔

نہ چھس سہو لشکر نہ سامانِ رخت
 بز خنجر ادا بار گوشت اُسپر
 تیریلہ بوز صلاہ نے ایں خبر
 دوپن تے مئے ون لے سو تو دوسر
 نہ دن کن زونے کیاز چھکوتہ بپاہ
 گو دنی کورسہ ستریاں نے آفرین
 بہ عالم کورم جنگ ایشہریار
 و جھم جنگ شیراں بہ خوشی بہ آب
 تیس سہو کینہہ برد از ہرمان
 بہ آسہ بوزمت از علی بوز جنگ
 تیس حیدرس ہنیوہ دلاور سوار
 بہ پڑھ اے جہاندار فیرو جنگ
 ز دوسو یاپن گئے بہ داران حصار
 بروز دووم یام گھوٹ آفتاب
 ہے دھن دھن کور تین سہو جنگ
 اے پیٹ کورکھ سخت جنگس قتاب
 پس اٹکا ہستہ یال باصہ خشم
 بلشک ملن شور و شد، گپرو دار
 پیہیلہ ہر طرف دشمنو گیر کور
 سراجام کور ہم سہو بال بشد

نہ چھس تاج شاہی نہ کوس و نہ تخت
 ز شرم و خجالت ز خود میثر نفیر
 اوٹن ناد دتھ مے رگرا می ہس
 ز دشمن بھنٹہ اوے کیاہ سرس
 پر اکندر گوشت بہ تنہاے راہ
 کہ اے بادشاہ زمان و زپن
 و جھم نے چو حیدر مے کانہہ نادر
 مقابل چھنے کانہہ تہ با بوز آب
 تہو دوپنس اے شاہ روشن ان
 تہ زیادے سہ و جھم شیر و پنگ
 چھنے کانہہ تہ و جھمت دپن روزگار
 دو کیاہ ییلے کور تیس سہو جنگ
 مژر ناو مژر سر رخت و باد
 گھش لشکا آپہ از روے آب
 پینو کور سپٹا ساہ کور بیدنگ
 کرکھ بشد ساری گذر گاہ آب
 ستاد سپن ناو اندر بہ دم
 سراجام کور سخت دشوار کار
 چو فواد لوکم سپٹا یوم دور
 بز خنجر کور ہس سپٹا مستند

گرفتار کور ہنس بھڑکے روزگار
 مئے سپیختہ کورن غار تھا بے شمار
 خلاصی دژن مئے بجو دو کرم
 دتن خلعت و حساب با تاج زر
 یہ سوزے سطا کور تسمو از خروش دلی
 ورنچہ کیا ہنس شکر احسان سپاس
 مئے جوش خصلت الہیے کھوت، چشم
 بہ سربال لاپن ہنم کرتیختہ سخت
 یہ کیختہ مہوہ کلاما کرن چھکھ مئے نش
 ہنم وڈی وڈی مہنکھ کھیچتہ تمام
 مئے نش لٹ لٹ لٹ لٹ لٹ لٹ لٹ لٹ
 کر تہ گشتیہ، بوز باد ساری سپاہ
 ز حبید ورن چھکھ مئے نش تہ پہاڑ
 سزاوار این کہینہ جوینی بہ چھس
 مئے اٹھ کہینہ بہ پیچہ گڈن چھم کر
 پنن ہاوتس میتہ رمل زور دست
 مہشپس سر بسر خا و رک کارزار
 دو پسن قور سربالین، اے تاجدار
 زپن سر بسر پایہ یہ تخت چون
 ہنکھ آہنہ کھ عالم کو پادشاہ

مئے امیہ روزیم نہ از روزگار
 مئے پیچہ تسمو کورن رحم انصاف غار
 پیچہ پزور کہن جواں مرد، عالی ہنم
 عجائب گرا، درغہ زپن کمر
 بلا شکر چھ رت شاہ مردان علی
 یہ کور تسمو مگر اے پیر چون پاس
 ز کہینہ کھوتس خون اندر د چشم
 دوپن تسمو بہ اس بد سیر شور سخت
 ز تیر اپن دشمن ورن چھکھ مئے نش
 یون نش چھم پن بوز تہ کلام
 بوز ب لٹ لٹ لٹ لٹ لٹ لٹ لٹ لٹ
 ورن چھکھ تسمو در مئے در بار گاہ
 بنیومت تسمو چھکھ کپس پا پہاڑ
 تسمو میتہ رمل دو در مقابل بہ چھس
 زپن تسمو مئے حیدر نامور
 تسمو پختہ کنن گوہر بہ شیر مست
 پریشان کورن ساجاگ شہر یار
 جہانس ز چھکھ شاہ فوہاں گدار
 فلک اسونے سایہ بہ سخت چون
 زپن و زماں پڑ کر کھ از سپاہ

مہ کر با عسلی گرم بازار جنگ
 بیٹے نیر جنگس سہ حیدر سوار
 اگرچہ نہ چھکھ شاہ فیروز جنگ
 پہ کینٹرھائے وچھ تہن زور جنگ
 قسم چھس کرن از مرو حبان شاہ
 کھوڑ مسنہ بہ کینٹہ تہن نش لے پر
 برمدی بڑ کورنس گرفتار و بند
 گرفتار کورنس برمدی تہمی
 و رلحہ خلعت و اسپ و سامان ساز
 نہ وون نم مئے کینٹہ از نہ و ناسزا
 کورنس نیک پیمو تہن پیمو تہن نہ کر
 دوپس توہ صلصالن اسے یاد کوے
 تہمے کرنے نہ غشش تہم از خوش دلی
 ہنک میشا نہ شمشیر مہند پیوس داب
 تہمے آسہ و نہ رنہ مینوئے بجان
 اگر زہد و ویکھ نہ، اسے بہ سیر
 ہنمے مؤدو، پیم گشتہ گئے از سپاہ
 ہنمکھ سارنہ کپن گردن کشان
 دوپن تام گو در زہے، اسے بہ سر
 برادر نہ بن پانہ بہ سیمو کیو

نہ یورے مہ گزھہ در دہان نہنگ
 ہنمادان تہمے سیمو کس آنہ بار
 نہمے چھ قوت فیل، زور پلنگ
 کرن نہ تہ نہا تہ فیل، شیر و پلنگ
 مئے کر مسنہ کینٹہ عا جندی اکھ ذرا
 وچھم زور تہ مردی تہن اندر
 ہنم خہ لوت دہنم خلاصی نہ بند
 رہا کورنس از بند از مردی
 نہمے تہن سوزنس دار پانہ بنار
 بہ صد دل دہی دار کورنس رہا
 نہ کینٹہ پین سپنہ بے بہ نہ کر
 چھکن اسے کینو چھکھ نہ زن آبہ جوے
 نہ مئے مردی از سپے بہر دلی
 نہا ہنمکھ مہنٹھ گوس خہ دن تہ خاب
 مگر یورے کپن فکر آسہ وچھان
 نہ پیوے مینو ہنمکھ تہمے سر سر
 تہمن سارنہ ہنم بہ ہنمکھ دادخاہ
 دہمکھ در دم تیغ، گوہ نہ گران
 نہ کر بستہ اکھ کینٹہ بہ پیمکھ کمر
 گزہو جنگ بہ پیمکھ چو فیلان و دیو

ز لشکر نیو ستر پنجبہ ہزار
 گردو تو ہو گمہ ڈیو جنگ سے پیچہ سپاہ
 اکھا اوس از نامداران قسام
 بزور و بسر پنجہ بو چوں پلنگ
 سیٹھا اوس مشہور در شہر قاسم
 بقوٹہ دلیرا، سے بو شیر گیر
 دویس شاہ صلصالن اے شیر زاد
 دلیر زماں چھکھ بسر پنجہ شیر
 ز گو در ز ہے ستر گزہ با سپاہ
 مقرر بہ گو در ز پنجبہ ہزار
 سپہدار گو در ز از خشم و تاب
 گزہ صوناون اندر بہ ساحل دیار
 بہ پائے پتے واتہ موفاعہ
 دلیرا، ہمنرمند گور آب نام
 بردی چو فیل دماں، چوں ہنگ
 بردائی بو سیٹھانیک نام
 چو رستم سے بو در جہاں بے نظیر
 مے چھم چون در جنگ بوڈ اعتماد
 چو فیل دماں چھکھ ہز برو دلیر
 ترے رو سے چھنے کائسہ اس دستگاہ
 تہ بیسہ گو سے گور آب خنجر گزار
 کوڈن فوج و لشکر بر رویاے آب

ژن گئے بہ درویا پر از خشم و کین

ہے ناظرین پر از قہر و کین

طہماس شاہ بہ حضرت علی یس در میان نامہ پیام

بہ جمشید شاہ رہا کر تہ حضرت علی یس نش و اتناوند، یس
 بیٹھہ کینو سے حیدر بہ واران حصا
 قھوٹہ اوس لشکر بدویا کینار
 سپہو عابجز اس لشکر نامدار
 دس منز مے چھم مصلحت پی پوان
 سپہو تنگ مردان جنگ از ماس
 سپہدار کینو سے حیدر بہ واران حصا
 سہ مادن سیٹھانیک بو بر کینار
 دوہن سو ہے مالک کہ اے پہلوان
 سیٹھا کال اسہ گو در پین تنگ ناس

مبادا کہ بیداد صلعتال شوم
 اگر داتہ ہیچہ لشکر دیوسار
 چھ بیہتر اسی یور لارو بہ قام
 کرو قاتہیہ جابجا تار و مار
 گوہ ڈنی نزد طہاس شور پید نام
 اگر بوزنئے پیشہ ایمان میون
 اگر بوزنئے تی سہ طہاس شاہ
 ز سر لشکران تھاوون اکھ نامدار
 کوڑن حکم یم پانثرہ زونی از سپاہ
 یکن تیز گئے قاصد نامدار
 خبر کر کہ کس اے شہہ شک و آب
 کوڑن حکم و تھہ بشد سارن کون
 کوڑ کہ سنگ باران تمن پیچہ بسر
 تہ بوز تھہ سپن شاہ مردان حشدین
 سیوم روز اکھ قاصد اہوشیار
 سو یہ لشکر مؤمنان گوہ روان
 ہئے سعد و قاصد کو چھ یوان
 اکے کش کوڑن تیر سپنس دو پر
 دین زھرٹ پتھر پیو سہ در رہگذر
 جنابن دوپس یچھ کرون گوہ جان

سہ پیہ لشکر ہیچہ درین مرزوم
 گزہو تنگ اسو آندہن کارزا
 ہیچہ تنگ خیشس گوہ ڈنی انتقام
 کہ تار و ز صلعتال سے یادگار
 پییم سوزنئے قاصد ہیچہ پیام
 پیرا کرسی دین و ایمان میون
 مقرر کرون اکھ زونا از سپاہ
 کرن راجھو در حصن و اران جھار
 بہ و اران گزہن پیش طہاس شاہ
 بہ طہاس در حصن و اران جھار
 چھ کینہہ آہن قاصد بوڑ آب
 ز بالا تمن سنگ باران کون
 ہئے کشتہ گئے پانثرہ رتم نامور
 دتیمار دل گوس اندوہ گین
 ز طہاس و دھتہ از سر کوہسار
 ہیچہ اس پانغام کینہہ در بہان
 لوڑن در زمان تیر اندر کمان
 کوڑن قاصد س پارہ پارہ جگہ
 گوشت سفہتس تیر بہتین چگہ
 فرستادے داتہاؤن زیان

کوڑھتہ بد فرستاد کوڑھتن تباہ
 دوپس سعدن او ستم سے پڑخوں جنگ
 نہ ہنکھ مارو تھن پانترو سے یار پیش
 ییلے کو فرستاد سے نریر کال
 دویم قاصد اتم کو ڈن افساز
 سے او ستم فرستاد کوڑمت روان
 سے قاصت تیلہ دراو از حکم شاہ
 چکر پار کوڑمت تہمس بوڑ تیر
 پریشان سپن دل تہمس در زمان
 دو پو کوڑتہ ہے مارن اپ شیر زاد
 چھنہ کینہہ یہ اپین گردن کشان
 وروپہ سپاہین اگر آسہ جنگ
 فریستہ سے آسہ یودوے گمناہ
 ہے نامداران بعقل و ہنس
 دوپس بوڑ تہم چھ پوز اپ جواب
 نشان سپن ابتدا از گمناہ
 گمہ ڈنی پانترہ ڈنی قاصد نامدار
 تمن پیچھ سے ظالم سپن تیر جنگ
 ہم اکوئ ثرون کیاہ چھ پغام شاہ
 دوپس قاصدن اے خوداوند ہوش

ہے قاصدس او سپن کینہہ گمناہ
 تہمو مارو متو سانی برونہ نامور
 سے از کینہہ کوڑتس اکس سپن ریش
 سپن شاہ طہاس آشفہ حال
 ڈن آنم خبر از فرستاد باز
 سے گمہ ڈن آونے کیاہ سپن تس وکان
 دچھن مورمت تہمو سے قاصد براہ
 سپن حال ڈپشہ سے عبرت پندپر
 کرین کرکچھ برشکر مؤہمان
 فرستاد چھنہ کاٹسہ کوڑمت بباد
 کرون مار قاصد بہ تیغ و سنان
 چھ قاصد یکن درشتاب و درنگ
 چھنہ قاصدس کاٹسہ کران بند راہ
 ز پالاں کڈن زاہ پیچھنے کینہہ خر
 فرستاد مارن پیچھنے کینہہ صواب
 بہ تیر ملاست سے طہاس شاہ
 سوزم پیش طہاس بد روزگار
 کرین کشتہ از قبر باران سنگ
 کھنچھ کھنچھ گرس پیچھ چھماجل سپاہ
 وئے بوڑ پغام تے عقاد گوش

وَن چھہ رتھتہ پاٹھو طہاس شاہ
 مٹے کینہہ ادس نئے کینہہ از بوڑا ب
 کوڑم جنگ با شاہ خاور زمین
 تر میلہ آے جنگس مے پیچھہ تم سمجھتہ
 رتمو اور کوڑ جنگ مردانہ وار
 ہکے پاؤں روڈس نہ جنگس اندر
 سہ خاور پریشان کر تھتہ خاص وعام
 زٹے بوڑھتہ میلہ ماجرایہ تمام
 ز خاور زمین مے پیچھن کینہہ خواہ
 کوڑ تھتہ مٹا نئے کینہہ پیچھہ کمر
 پریشان کوڑ تھتہ تاج تے تخت مینون
 روٹھتہ مینون کشور ہمہ زیر پاسے
 نہ حقوڑھتہ بجامینون بنگاہ درخت
 ز خاور کوڑ تھتہ تابہ سا جل زمین
 تھتہ دہ ہزار از سپاہن تمام
 کھنڈ کھنڈ تھہ از قہر صلصال شاہ
 ز گردنفران اں چھنہ کانہہ تر مرد
 چھہ کہ چون طاقتھہ تہ قدر و مجال
 بہ عالم تہمس مٹوہ اکھا زادے
 نون پہلوان تہمتھہ چوں ز باب

اگر مے کوڑم ملک خاور تباہ
 ز جمشید اوسم گوشت دل کباب
 مقابلہ نجم پاؤں لشکر بکین
 بہ ماروڑ ہکھ صبر کر تھن نہمتھہ
 کوڑ کھ یور پھیر تھتہ تمن تار و مار
 سپاہوڑ تھنکھ مار تھن مر بسر
 بہ سا جل زمین آس با احتشام
 کوڑ تھتہ پانے خاب و نحوہ دن حرام
 بہ سا جل زمین واپس اوڑھتہ سپاہ
 بہ تہراج سا جل دتھتہ مر بسر
 ز ادبار نالاں کوڑ تھتہ بخت مینون
 کر تھتہ کشتہ کم مرد جنگ آز مے
 نہ ایوان و کیواں نہ تاج و نہ تخت
 جہاننا پر از قہر بنیاد کین
 اکھا زہد حقوڑھتہ بہر پیام
 سہ ما آید اٹھ کینہہ پیچھہ سپاہ
 مقابلہ صلصال اندر نیمہ مرد
 مقابلہ لکھ تہرے بہ صلصال ال
 تہمتن برابر تہمس آوئے
 نئے پتھ کتن چوڑ مرعس عقاب

اگر چہ بگھڑے نہ گھرے سرگراے
 اگر چھکھ خرد مشہ تیل ہوش کر
 اے رکنو چھ دانا کرن برونہہ خذر
 ز طوفان چھ بیہتر کرن برونہہ ہوش
 پنن کلہ بچہ او اے نامدار
 سہ صلصال واتی زماں در زمان
 یہ بوزخہ شہنشاہ دینن خواب
 دپس چھ وٹن حیدر نامدار
 ہے چانہ بے خویہ اے بے لگام
 اتن کوئے چھکھ سہ بفرہ زمان من
 بہہتہ ڈور چھکھ ہچو عنقا بے قاف
 دون دور چھکھ آوا ہچو بوم
 ڈور بون وس ازپس کوہ خاراوشنگ
 مہ تھاون ڈور شک درون جھار
 اے زالہ نشہ سہر ڈور آزاد کر
 خورہ ایس پرستش تہ کر سال و ماہ
 اگر دن ڈور بوزکھنہ ورنہ میون پیشہ
 ڈور چھکھنہ سزاوار جہاہ و جلال
 کدھتہ عالمس منز کرکھتہ خار و زار
 مے صلصالہ سہ چھکھ تھکن زور و فر

تہ ترہنہ خار سنگن وڈا وڈتہ زجاے
 یہ کتھ وڈی کینس میانی در گوش کر
 گھرہو ماہر تہ آبس اندر بسر
 چھ کیشاہ سوڈ بیلہ کوہ تہ تا بگوش
 پنن فوج ہتھہ ڈل ز سائل دیار
 کرئی قہل سارن دینی نہ امان
 وونن قاصدس کن بہ تندی و تاب
 بیہکھ کوٹ کالا تہ اندر جھار
 خرابی سپو در ہمہ شہر قسام
 ڈلن چھکھ تہ از عہد ویمان من
 جھارس اندر چھکھ دون دور لاف
 خرابی کرکھتہ در ہمہ مسر بوم
 گڑھکھ تنگ روز پنہ کینہہ نام و تنگ
 چھ زندانہ کھتہ تر سخت اپس کوہار
 ز اسلام روشن دل آباد کر
 بے سائل جل ڈور کھ بدستور شاہ
 کرکھتہ قادر خالص اندر پائے بند
 کپس پایہ چھکھ شاہ وارثون خصال
 پتو ہچو سنگ مارکھتہ از ذوالفقار
 پنن روز بد چھ تہ اندر نظر

مے صلصال کس مرد طہماس شوم
 مے ستین پہمے نیک تہ بوڈ پہلوان
 اگر کوہ فولاد آئن ہو جو م
 مے چم بستہ کوڑت کمر با سپاہ
 ہمیں دم کڈن شاہ خاوردیاد
 کرم جلد آزاد مے مر زبان
 اگر زن ژئے اُسی خرد رہنما
 بھادون اکھا نامور اند سپاہ
 کڑی گیر اندو اندر کڑی سخت تنگ
 لے مر کہ ہڈی بندو پاٹھو اندر جھار
 رواں قابعدن سر کوڑن بر فراز
 ییلے بوز شاہن کلام درشت
 دوپن تسی وڑ پیرس کہ اے ہوشیار
 بلا شکہ یہ وڈن تھو سراسر کڑی
 دوپس دالمقن توہر ایشہ ہیار
 یہ دشمن مہ زائن تہ اچر زو بون
 ژئے تھو ورتھن یہ زنداس اندر اسپر
 خیال اس اندر کیا ہ پنم تم نو بوم
 سہ دہ اُسو تن یاتما می جہان
 برابر مے نش چھے سہ فولاد و موم
 کزنھن چھم پیہ جنگ صلصال شاہ
 زبشہ گراں یوڈ ژئے چھے زو بکار
 مے نش و اتناون جو سہ و روان
 یہ کیشترھائے دوپسے تہ آنکھ بجائے
 پھر سو کرے بستہ ژئے روے و راہ
 بنی عمر ہ سندر پاٹھو زندان شک
 کزنھکھ قحط سستین ژ موردار خار
 سراسر وڈن پیش طہماس باز
 کہ گویا کمر زول سپہ نیرتھہ بہشت
 چھ شوریا متن شاہ دل دل سوار
 بہ خشم و غضب ملکس از سر پھری
 چھ کتھ کیتھہ رٹھہ شاہ خاوردیاد
 بستکار چھے دشمن پر ز خون
 اُس نش دزی فتنہ کے بکم تہ زپر

لے یہ شاہ چھ زبانی زبانی پتھہ کتھو تہ بوز مت
 ژ کھیکھ ہڈی بندو پاٹھو باز پار
 لے کھ قحط سستین ژ اندر جھار

کرمون دور پانس نشن بد سگال
 ز دشمن چھ یثر دور روزن رنکو
 اگر زن پہ لہ دسترس زانہ زبند
 ز چھن تر اوختہ از بند جمشید شوم
 کدس بند آزاد سوزن براہ
 کہ شاید اے کینہ نشہ روز پختہ
 پہ پو مشورا پادشاہس پسند
 دوین قاصدس شاہ خاور زمین
 دپس چھ وٹن شاہ ساہل سپاہ
 کوہرم و مہ ذیہ جمشید ژبے کن روان
 مہ کوہ جنگ و پیکار بل کل دراز
 گوشت جنگم چانے بچھس ہولناک
 سراسر دوتھ شہر و آباد میون
 وں کر بس یے جنگ بیداد و کین
 مے آزاد کر، یختہ بو اراں جھار
 سہ قاصد معقن شاہ خاور زمین
 سراسر مہ طہماس سندے کلام
 چنابن و چھن یام جمشید شاہ
 دوین تس کر ایسرور ناجمہ
 کتھن چانین اندر چھنے کینہہ نوروغ

پہ در بند روزن چھ ژبے کیت وہالی
 سیٹھا فتنہ تیکہ، سیلہ بہن و برو
 کر ہی اکہ دوتھہ زال و ہرختہ ژبے بند
 خرابی ارن امو درپس مرز بوم
 بنزدیک حیدر چھ یس کینہہ شاہ
 بیس مٹکس اندر سہ گزہ فوج چھ
 مژر تھو شہنشاہ خاور زبند
 ژ بن سوتو پیش علی شاہ دین
 کو دوتھ جنگ از بہر جمشید شاہ
 بستیز مہ کر دوتھ ذیہ شاہ جہان
 ہنرمند یود وے ژ چھکھ اس باز
 یون بوڑے آبرو چھم مے شراکھ
 ہمہ ملک تے بوم و بھو یاد میون
 کدھتھ بن وں لشکر ساہل زمین
 بسختی بکدھتھ اندر روزگار
 یکن و دت پیش سپہدار دین
 وون باسرفراز دل دل خرام
 کھوٹس خشم از حد ز کردار شاہ
 سراسر و چھم کجروی چاننی خورے
 وون چھکھ ہمہ عہد و پیمان دروغ

سبھا آزمود کہ مئے در گرم و سرد
 بترختہ ایڑ چھکھ ترے ز سرتا پیلے
 از اس پس دوپن تے فرستاد ہے
 دپس ایڑ چی لہر کھینہ صلیتہ
 اگر چہ خلاصی گزہی وہہ ذہ کپن
 تر پیر کلمہ از لہل اپساں بیکھ
 زن شاہ جمشید والا تبار
 تہس سیتو پیر یم چھ پوشیدہ سر
 گدین سارن اڈ بندہ داراں جھار
 ہشگر زن پمن کا رہنے دی نہ تن
 فرستاد نے یام وڈی تے خبہ
 سپاہ آئے ناؤن ہمہ پیش باز
 گزہن نرم چھنہ حیدر نامدار
 اگر تن ز شمشیر بے سر کریم

وچھم نے ترے ہنیوہ خرفہ نادان مرد
 بلا شکھ تر شو بکھ بزنڈاں سراے
 تر دن شاہ طہاس بیداد ہے
 و سچہ طاقتہ کنزیکھ چھٹی چار بند
 دل و جان تر رکھ میون اسلام و دین
 سلا متھ گزہکھ ییلہ مسلمان بیکھ
 خوالے کرون شوہر س باوقار
 سوڑن پیش جمشید فرخندہ فر
 ازین پیش جمشید والا تبار
 کدکس مسخر از گہہ رز سندان شکن
 سپن شاہ طہاس پڑ خوں جگہ
 دوپن گوم و شوار کار دراز
 بہر دم گزہن گرم بر کار زار
 پڑ از خوں مئے بالین و بستر کریم

دپس نہ زن شاہ جمشید زانہہ

پہوے واد چھم در میان سپاہ

حضرت علیؑ تہ جمشید شہس در میان گفتگو شہر صغیر پیچہ

لشکر و اتینو تہ قام البر قوم گزہنچ تیاری

بیچہ کنو ییلے شاہ دلدل سوار مخص کوڑن قاصد شہر یار

دوپین شاہ جمشیدس لے شور تخت
 در آخر اپنی زیور کذاب بوکھ
 ہمیشہ دغا ساز کج باز دراکھ
 بے نار اس تھووتھ تھے دل تے زبان
 گندمی یس اکھا اپیزے پیٹھ کمر
 بشتین راستی سیتو زلف دراز
 نہ وچھ راستی سیتو گو سروء زبوتھ
 ہائے پوز اپیز چون سینم مئے ویوڈ
 نہ چھی عہد برنیک و بد یا پیدار
 مئے سیتین کرکھ کیتو از کذب عہد
 نیٹیر کینو دن بوکھ ہرتی ہرتی کلام
 دو پچھ چانہ خاطر گوئیڈم مئے کمر
 مئے سیتین کرکھ داد او سکھ کرکھان
 اکھ کینو دن واد او سکھ مئے صاف
 یہ کیشٹھا مئے سیتین کو رکھ تھے بتر
 مہر بادشاہن زبان و لو ولی
 دوپین یا علی کو رجا شکھ مئے بد
 مئے یوڈ ب تے سیتین کو رم یا علی
 اگر زن نہ لاکھ مئے ہیو بد مقال
 نہ از مرحت یوڈ مئے کرہم نظر

نہ چھکھنے سزاوار باتج و تخت
 توے پر نہ در بحر سلاب کوکھ
 ہجر کن توے نہ تباہ ساز دراکھ
 توے کوکھ بیوقہ اندر جہان
 کرہس خار پنے اپیز در بدر
 ہجر چھس پریشاں کرن فتنہ باز
 کرن پرتھ اکھا تھتھ وچھتھ حسن میوٹھ
 نہ از کجروی زانہ نہ سپنکھ نہ سیو
 نہ براہ مہرو وفا استوار
 اندر کینو نہ بو زہر ظاہر شہد
 اندر کینو وہ تھن بے خیالات خام
 یہ کیشٹھا ووتھتی کو رم سر بسر
 پنگھ بوکھ از کینو مونہ کھسان
 بیٹھ کینو دن بوکھ ہدیان ولاف
 مکافات تہم کے ٹکھتھ سر بسر
 کرن عاجزی، اے دلاور علی
 پتو کوس شرمشہ از کار خمد
 نہ کرنیک مئے پیٹھ بروشن دلی
 ادے میانہ کھوتہ کیاہ تے چھ قدر
 تے سیتو بنہ خاک تیرس مئے زر

مسلمان سپن اے شہہ نیک نام
 ژئے سیتن مے چھم عہد کورمت درست
 ہئے تھتھ پیھن وہ ذل جان چھم
 کرکھ تن تہن عرق در خون و خاک
 پذیرا کرے چون اسلام و دین
 اونٹھ نہ بجائے شہہ کھر وان
 نیر کدلمی مے از بند زندان ژئے پائے
 ز خاور اونٹھ سا جلت مژ سپاہ
 پیتم داد سورے سوخن پائے مست
 کرکھ بستہ در بند وہ فیروز شاد
 کھوکھ یاد ژئے عہد و سوگند و جہد
 حوالہ کورن مے بہ فیروز تخت
 بزنجیر کر پائے اموستہ کر ژئے بند
 پکن دژ بر دامن کوہ سار
 خبر ان ز کشتی چھم کم یم سپاہ
 کرپن کرکھ کم پھو بکشتی سوار
 ہمہ نو مسلمان ، سردان دین
 بحکم سپہدار دیں بو تراب
 بہ امداد مالک بہ داراں حصار
 بنزدیک حیدر پکن گئے براہ

جنابن دوپن راستی کر کلام
 دوپس بادشاہن کورم نہ مے مست
 یہ کیشترھا گوڈی عہد کورمت مے چھم
 ییلے میون دشمن ژئے کرہن ہلاک
 بلا شکہ بہ اپماں انے بلیقین
 اہرن دوپس برو شہہ کورکھ پی بیان
 ژئے نسبتھ نکوی مے ارم بجائے
 ہئے میان کہنے ژئے اے کینہ خاہ
 ییلے گوڈنکے عہد کونا درست
 دلس مژ مے روڈنہ چون اعتماد
 کہ تا وہ فی دبارے ژئے پھٹر کھنہ عہد
 کورن حکم جمشید در بند سخت
 دوپن شاہ فیروزس ، اے ہوشمند
 بنا گاہہ اکھ کشتی از روڈ بار
 کوڈن بو ترابن اکھا از سپاہ
 مے قاصد پکن گوڈی یا کہ سار
 رتمو دوپ چھم اُسو مرد سا جل زپن
 ز شہر مژ صغ پکن با شتاب
 رتمو دوپ کرکھن از پیے کارزار
 ز درمی یا کھستھ گئے بہ خوشکی سپاہ

دوپچھ تمکو تہ ہے مدھاگو بہ دور
 رتمو دوپچھس، اے شاہ دُنیادین
 تے نش دڑے رفہ حصتہ ہستہ آینا ما
 بنا گا ہ کوڑ واو نے سخت شور
 چپ وراس گئی ناو گرداں زباد
 ہے از بچھس لنگو ز حد کمال
 دوپچھ تمکو چھ یس دایرے آسمان
 ییمس عقل و ہوش آبہ آموزگار
 اے کس رنگہ سے پیچھ چھئے زانہ سپہر
 اگرچہ بہ درمی او لوگ زیادہ تریر
 اداں پس دوئن لشکرے سر بسر
 لہ ہماں سعد وقاص فخر گزار
 رٹھہ اُنی طہمان از خشم و کین
 خبر کیاہ چھئے تم تھاوہر تو چھس کتے
 مسلمان چھ ساری ز برنا و پیر
 اکھانو مسلمان ز اجل سپاہ
 ز شہر بر صغ کچھ موئے یور
 اے پیچھ بہ درمی اسپن پُر ز کین
 بہ درمی اسپن ناو اندر سوار
 بدریا پُر اکند گئے اور یور
 بہ غمہ شکی اے لوہ نہ راہ مراد
 مہ پُر تھ اے سپہدار کیاہ سون حال
 چھئے کا شہرستین سلامتہ پکان
 سہ کر ہوش از گردش روزگار
 اے نش گئے کینہ، گا ہے بہر
 کر و محمد وا تو سلامتہ بخیر
 ہلا مؤمنو کا شہر ما چھو خبہر
 تبس سہو اکھ ماس مردان کار
 تہ بیتہ کیشہ ز گردان خاور زمین
 دریں ملک تھاوون وں یا مژو تے
 خبر کتہ جھارس اندر تم اسپر
 دوپچھ تمکو کہ اے شیر لشکر پناہ

لہ امیر کس دویمس بر صغس منز چھئے، اکھ ماس "بڈلہ" ز ماس "چھاپ۔ مسودس
 پیچھ چھئے اکھ ماس۔ تی او لیکھنہ۔ امیر علاوہ چھئے اتھ شارس منز سعد وقاص ہنز
 ذکر سعد وقاص چھئے گرفتار۔ سہ چھئے برو تہیہ زما کرینہ آنت۔

جز پراچھ بر روے درو یابے آب
 چھتے تھ کوہ پے سیتو سنگ رُخام
 دین تھ جھارس چھ نام سمسک
 ہون چھ بیک سوے طہاس باج
 ز ساجل چھ اکھ نامدارا جوان
 لہ ہنگر کانہ اکھا واٹر از دشمنان
 لہ ز خاور رُبطھ اکو شاہن تہمے
 کر تھ فاد چھس بستہ تھو مو پیاے
 دو بیکھ بو تر آبن بسا چار و چار
 دو پین ما لکس کن کہ اے پہلوان
 خبر چھانہ صلصال از روے آب
 تبس سیتو جنگس چھ وار اہ میگن
 اگر زن بہن پزارے بیٹھو سپاہ
 گزھن ماہتے تنگ بہر طعام
 نو ن اے برادر مے تدبیر کار
 اگرچہ دو جھتھ امو گزھو دین مکان
 دو پیس ما لکس اے سپہدار دین
 کہو ہا تھو د چھ توٹ واٹر نے زانہ عفا
 جھارا بہ مابین ساجل وقام
 چھ نے تیتھ جھارا بزیر فلک
 بیٹھتھ کنو دون شاہ قاسم خراج
 رچھن تھ قلدیس چھ از بہ گمان
 چھ تس سیتو مے پہلوانی کران
 چھ ساری اندر تھ قلدیس تہمے
 شہنشاہ طہاسن اے دل کشاے
 گوہ ڈی چھم مے لارن بسوے جھار
 ز تدبیر ون کینتھ برو شہنروان
 پیے ماہتھن لشکر اے حساب
 تہ ییلہ جنگ لوگ بر نہ چھتھ نہ پچن
 درپ دشت مہمختہ ملن ضامخاہ
 گزھیکھ زاد رہ خرچ سوے تمام
 پینو مصلحت ون درپ امر کار
 باندیشہ کر فکر سود و زیان
 بد شرمند چھس گوشتن پیش دین

لہ تہا یمن شازن ہندون مصرن مزیدہ سہ ادلا بدلی تہ تکرار چھاپس منز گوشت
 چھ سہ او درس کر تہ۔

تہ موند چھس نہ سرتھو تہ لکھ بے ہکان
 ہکے روے اقبال چانی چھے رے
 یہ کیشرھا و نکھ اہہ تہ آفہ بجایے
 بہ یمن تہ چھس در جہاں زندہ ہے
 چھ چوئے مہ جبتہ بدل بستہ میے
 سپاہن در اول بہ چھس پیشرو
 گر تھو قاس اندر بنام خولے
 بہتہ روڈ بر تخت سالار خویش
 کڈو اُسوسہ یے قام و ذکین سپاہ
 بریں دشت نزدیک و اراں حصار
 مہ تہرن کون لحظہ لحظہ ہدف
 مہ کر خراب و آرام بیدار روز
 یہ دشمن تہلی نیر و تھن زیر کار
 تہ دی زہس نہ و تھہ حصار سہیر
 حصار سہ اندر خون بنہ تہس رتھے
 ز عیار ہشیار، بیدار روز
 تھون پانہ بے نش بلا درد و کین
 گڈن عمر تہیے سہو باتوش و تاو
 تہ گزھ خاور سہ منز بہ عارش تمام
 سپن روز نس پیچھ تہند انتظام
 گڈن پیر چوں گوہ آہن میان
 تہ موند چھس نہ سرتھو تہ لکھ بے ہکان
 ہکے روے اقبال چانی چھے رے
 یہ کیشرھا و نکھ اہہ تہ آفہ بجایے
 بہ یمن تہ چھس در جہاں زندہ ہے
 چھ چوئے مہ جبتہ بدل بستہ میے
 سپاہن در اول بہ چھس پیشرو
 گر تھو قاس اندر بنام خولے
 بہتہ روڈ بر تخت سالار خویش
 کڈو اُسوسہ یے قام و ذکین سپاہ
 بریں دشت نزدیک و اراں حصار
 مہ تہرن کون لحظہ لحظہ ہدف
 مہ کر خراب و آرام بیدار روز
 یہ دشمن تہلی نیر و تھن زیر کار
 تہ دی زہس نہ و تھہ حصار سہیر
 حصار سہ اندر خون بنہ تہس رتھے
 ز عیار ہشیار، بیدار روز
 تھون پانہ بے نش بلا درد و کین
 گڈن عمر تہیے سہو باتوش و تاو
 تہ گزھ خاور سہ منز بہ عارش تمام
 سپن روز نس پیچھ تہند انتظام
 گڈن پیر چوں گوہ آہن میان

تیار کرین جٹکے چ بی مثال
 کوڑم سا جگ داستان گفتمے
 وں چٹم زخیش ہمتہ کڈن سو بے قام
 لے اڑیں جا کرن آتش افشاں عنان
 لے ہنسکے دن زمانے سے روزم بکام
 لے دورودا چو ریمان جنت مدام
 لے پین عطر فردوس خلد برپن
 لے پین صد ہزاراں گو لابی عرق
 لے عطا کھل ما داغ کریں عودا
 لے پین صد ہزاراں ز جنت مشام
 لے ز جنت سہ عقبر تر مشک تشار
 لے ہزاراں ہزار از ملا پک سلام

منجن یاری از حضرت ذوالجلال
 گوہر ہارے دانش کرم سفیتے
 وں قصہ صلصال سندے تمام
 و چٹن شہر زریں بروشنروان
 زدن وہ ذب تیغ زباں ملک قام
 پین بر محمد علیہ السلام
 تہس والضحیٰ روپے بر جبین
 براں مو بے مشکیں چٹم یس چار شق
 و مادام براں چشمہ ماہب انقذا
 تمس مو بے والیل بے پیوٹ مدام
 پین تمس پین گیسون پیوٹ زشار
 پین میان طرفے تخیر الانام

لے بہ سبطین و ہم آل پاک رسول

تمن پیوٹ سلاما پین با قبول

لے تا لے اگر قلمی مسودہ مطابقت آنے یم شار ترتیب دیو . لے پ شار چھپڑ چھاپ
 سیدت . پ آو قلمی مسودہ پیوٹ نقول کر دیو

(مسأله)
 ساحل ز مینہ پیم
 قام الرقوم کن

سازمی لشکر قام الرقوم کن تارترین تہ قارمین

در میان دُهری یایی جنگ تہ حصار سَمک فتح سَپیدن

بیاسید ابستہ کر وہ فی کمر
 کڈن تیز اشقر سوہیے ملک قام
 ترہنن تر اوہی تھن ملک طہاس ثوم
 بہ تیزی زبان کر ترہنخبہ مثال
 خرد مشد فدا نہ ابن حسام
 یسے زن سہ شاہ ولایت ماب
 سپن فارغ از کار فیروز شاہ
 پکن در لے پڑہ ساس جنگی سوار
 وزن دراپ کرناہے زرین کوس
 کوہ کوکھ برونہہ بواہے شہہ بو تراب
 پکن ذراے شیران فولاد جنگ
 خروشان تھے ہچمو ابر بہار
 گروہ و و عتو پتھر نامدار ان دین
 کڈکھ یک قلم تم جہاز تمام
 پکن وا وزن گے جہاز بر آب
 پیچھے کتو سہ گو درز شیر زبان
 رواں گے سوہیے ملک ساجل دین

بفضل جہاں داوہ داد گرو
 بہ ہمراہ حیدر علیہ السلام
 در وہ فی داد در جنگ قام الرقوم
 ترہون دستان مابے صلصال دال
 روایتہ کرن چھے سہ فرخشد نام
 امیر عرب حیدر بو تراب
 کوہن حکم یکبار پیرن سپاہ
 کمر بستہ با حیدر نامدار
 ہوا گروہ سستین سپن آہوس
 تمیک پنجہ لوگ باروہ آفتاب
 کھسٹہ اشقرن پیچھ جوہر و پنگ
 رواں گے گزہتھ پیہ بدرو یا کنار
 سبکتر جہازن اندر گے مسکن
 ز ساجل پکن گے سوہیے ملک قام
 گوشت ہچمو آتش شہہ بو تراب
 سہٹا نامدار ان صلصالیان
 پیہ جنگ حیدر شہہ مؤمنین

جہانزن اندر بے یون باشتاب
 چو باد دمن بے پکن رتم ز فوج
 رواں و آتی نزدیک از ہر دوسے
 رواں گرد گورزن از خشم تمام
 کہ اید رنگن گہ رنو، شمشیر تیز
 دوین گرد گور اس اے نامدار
 بے چھس، بڑوٹھ باد دشمن کینہ فہ
 بیکبار قاضی سپین گرم خسینہ
 رواں بو تر این سوع لشکر و چھن
 دوین مالکس اے یل سہمکن
 مقابل بے چھس با سپاہن قسام
 بے شمشیر آتش فروزاں کزن
 نوٹھکان ز ٹکھ آبس اندر بہ تیغ
 کزن پڑ ز آتش یہ درمیایے آب
 ازاں پس جہانز کوڈھکھ پیشتر
 سہ گو را پیل با شکوہ تمام
 دلیری کرو از بنیر و بے سخت
 و لشکر چھے سوعے یتیم بہنگام کین
 دیکھ مرز ساجل سراسر بباد
 کرو بستہ بر جنگ دشمن میان

تھتھے بیتھ کنن واو بر رویے آب
 سہ درمیای چھکن ناپکے اوس موج
 بیکبار با ہم سپینو روبروے
 کوڑن حکم تمکو بڑ سپاہن قام
 بے درمیای کزن دشمن ریز ریز
 ز چھکھ قاضی اندر دلاور سوار
 ز روزم خسر دار پشت سپاہ
 جہانز کوڈھکھ بہر جنگ و ستیز
 ہمہ پلٹن کوہ و پیک و چھن
 ز روزم پناہ سپاہن دین
 کزن آب درمیای پڑ از خون تمام
 کہ بد خاہد در آب سوداں کزن
 بے نیز پٹھکان ز ٹکھ بے تیغ
 شرار تیغ و اتر تا آفتاب
 و لشکر مقابل سپینو یک دیگر
 دین بو کہ اے نامدار ان قام
 کرو یتیمہ سستی درپس جنگ سخت
 پڑ از خون کوڑن مرز ساجل زین
 اے پیٹھ پئے آے وہ فی بفساد
 ہنرا بے مردی کرو وہ فی عیان

ہنسی کہ زن لبو دشمن پیچہ ظفر
 اگر برخلاف آب دور زمان
 یہ بوز تھ بشور آے قادی سپاہ
 پیچے شیر جبار نے دھچھہ شور
 بے پینے مقابل بے گور آب یل
 زکر حملہ گو در سے پیچہ چو شیر
 ابو المعجن کرد فولاد چنگ
 یہ یا مٹھ دوپن و دھتو تھے سروران
 بے آب اندروں گرم گو کارزار
 مرنیز با سپہر گستاخ گئے
 ز فوج گراں ملو بخت گ و ستیز
 ہننے بے محابا کوڑکھ سخت جنگ
 ز بس گشتیاں پیچے بے درمی سپاہ
 بے آب اندروں موہ دینے ڈیر گئے
 سرودست پا گو ہمہ رو بے آب
 جہا نگیر مایکت چو شیر زبان
 ابو المعجن نامدار خدیو
 سپاہان اسلام جو شاں گہتو
 کوڑکھ سخت صلصا لین قتل عام
 بشور آتھن شاہ مرداں علی

ہمدی گردھو در جہاں اُسو سمر
 چھ کس روزن آخر بھون و مکان
 سپہو سخت جنگس پیچھن کپنہ خواہ
 دوپن مالکس اے یل پیل زور
 کرن بستہ محکم بزنجیر و غل
 بجو رز کوں بست گرد دلیر
 کرن گیو ہے پیچہ گذر گاہ تنگ
 ملکہ خنجہ و نیز گو رز گران
 ہننے تافک دوت نازک شرار
 ہننے سنگن از دہر سوراخ گئے
 کوڑکھ آبس اندر ہار ستیز
 سپن آب درمی ز خون لالہ رنگ
 جہازن بے درمی سپہو بستہ راہ
 نہنگن تر گاڈن شکم سیر گئے
 سپن آب درمی ہمہ خون ناب
 کر بستہ بر خون گو در زمان
 مقابل کرٹھ با سپاہان گیو
 بصلصا لیاں سخت کوشاں گہتو
 پُر از گشتیاں گو سہ درمی تمام
 زن قاتلین بو بے تیغ جلی

چپ وراس مارن سہ بو ذوالفقار
 بیچتہ کینو سہ گوراب چوں فیل مت
 پیس بر رنج شاہمردان نظر
 تلمن یک قلم گورنہ یے آہنپن
 بشور او حیدر چو غراں پلنگ
 تلمن تھو کوڑن زیر گوراب یل
 ازاں پس تلمن خنجہ سپہل قام
 تلمن سخت صلہ لین کپرو دار
 رواں قاریو وچہ سہ گوراب یل
 ترھنگہ تر او مو تھن بار مہنگاہ وزخت
 رواں حیدر ن تر و لنگر بہ آب
 اوڑن بستہ کر تھن سہ گوراب سخت
 تنوور جواں چھکھ چو فیل دلیر
 مسلمان سپن اے دلاور جوان
 ہم ایدر تر اہین زردشت تراو
 دل و جہاں تر اقرار کر بلیقین
 محمد چھ بے شکہ رسول جودا
 ہنگر زن کرکھ دین احمد پستہ
 یہ بوڑجہ سہ گوراب گو شادمان
 مشرف سپن مے بدین رسول

کرن کشتہ صلہ لیاں بے شمار
 رٹھتہ گورنہ یے گاوپیکر بدست
 دماں او یکبار چوں شیر نر
 بر تالایہ ہے بر سر شاہین
 دژن تھتھہ روٹن تس کمر گاہ تنگ
 کوڑن بستہ تھکم بزنجبہ و غل
 تر پٹنہ پٹنہ ہر سوسپاہان قام
 زخوں آب دریا سپن لالہ دار
 بر رفتار کوڑن بستہ بزنجبہ و غل
 ہز پٹتہ کھتھن تر لہ ز شور پدخت
 کوڑ کھنہ تھو کینتہ بر رفتن بشتاب
 دوڑن تس کر اے گرد فرختہ پخت
 قوی پہلوں چھکھ پختکال شیر
 تر کر تاز اسلام سستین روان
 بدین محمد دپانس جلاو
 چھ برحق خود دایہ جہاں آفرین
 چھ معہ خستار عالم، امام الہدی
 بدوئیہ و عقبہ کرکھکھ از جھنہ
 دل و جان مسلمان سہ گو بے گمان
 دل و جان کوڑن دار اپماں تو بول

سَپَن شاد و خورم ش شیرخو دے
 رداں بیوٹھ گور آب با موہنن
 بیٹھ کھوٹھ گودرزو گیوہ دلیر
 ژھنکھ تر او کھن بارو ہنگاہ وخت
 ژلن اُسو اُفتاں و خیزاں براہ
 دوپن گیوٹس اے سرور موہترم
 ہتگر دن ابا اپن شکستہ سپاہ
 اے پیٹھ سہ کر قہر خشم و عتاب
 دمو کھچہ کتن مجھ بہ نزد پدر
 بہتراج گوٹ ہمہ رخت و بار
 بہ خاری گزھو اُسو بنزدیک شاہ
 چھ بیہتر گزھو پھر کھن اپن زمان
 کرو سخت کوشش درپن کارزار
 دوپس گیوٹن اے یاور دل پذیر
 یہ بوڑھ سہ گودرز گوشادمان
 ز مال و زر آزاد ساری کمرن
 ارنن یک قلم بر شبی خوں سپاہ
 سَپَن شور برپا بہ درو یا بے آب
 گماں گوس شاید کہ صلصال او
 دشن حکم روشن کمرن مشعل

مژدیس سو زنجیر سر تا پیاسے
 سَپَن یار با نامہ داراں دہن
 ییلے ژولی ہز پمٹھ کھن تم دشر
 ہز پمٹھ کھن ژولی نہ شورید بخت
 لچکھ راٹھ اُندر گڈر گاہ راہ
 زمان سہٹھا کڈر اے پیٹھ رستم
 گزھو اُسو بنزدیک صلصال شاہ
 ژاون اُسو دمو کیہ تمس نش جواب
 وٹو کیہ تمس نش زصال ہتر
 سپاہن سراسر گوٹ تار و مار
 تشد قہر کر کوہسارن تباہ
 یہ شبخوں دمو برسہ دشمنان
 بر تا دشمنس پیٹھ گزھو کامکار
 چھ بیہتر ہجہ سے مشور ابے نظیر
 کمرن جمع ساری سپاہ در میان
 ز بس دل دہی شاد ساری کمرن
 سَپَن روہے درو یا ز لشکر سیاہ
 در اندیشہ گوسرور بوڑھ آب
 پیے جنگ با تیغ و گویال او
 کمرن روہے درو یا پڑا ز ولولے

سبکتر سپاہی ہوں ہزاراں ہزار
 ازاں پس تلکھ گورہ، خنجر بہت
 مقابل سپہی از دُجائب سپاہ
 ہوا گو ز شمشیر ہا پر ز برق
 ز بس سرکہ از گورہ ز ہا زیر گئے
 ز بس شستہ پیچے در جہاز بنگون
 شب اوس مانستہ ظلمت سپاہ
 فرورزاں کچھ مشعلِ دُوالفقار
 گوشت گورہ ز مابکات تھکے گرم خیز
 بنان ابو المعجن از بس رشتاب
 ز شمشیر سیاف زور آزماے
 کزن مملکہ ز نہار خوار و لیسر
 سپاہان اسلام از خشم سخت
 کزن جنگ بے تابہ با تائب خوروس
 روان کز سپاہان دینو نظر
 سپہی ز شستہ صلحا کیاں بے شمار
 مے گودرز با این شکستہ سپاہ
 بسویہ پردہ تو محال خسراب
 سپاہین مرا سر گوشت تار و مار
 رواں بو تر ابن سویہ سروران

فرورزاں کرکچہ مشعل بے کسار
 سپہی گرم در جنگ شیران بست
 سر نیز ہائے کھسختہ تا بمسار
 بے دُریا ہزاراں سپہی ز شستہ غرق
 نہنگان ز مغز سراں میر گئے
 جہاز چو تالاب گئے پر ز خون
 گھٹن مژدہاں اکھ اکھ سپاہ
 بہر سو چھکن اوس نازک ہشار
 کزن استخوان شہ بو ریز پریز
 گئے بر ہوا بو کھن گئے در آب
 گشتہ تو تو تو مرو دست و پایہ
 کھنوں : م تھکس دیشو کھن ز شیر
 کزن مے صلحا لین لختہ لختہ
 کزن مے ساج گو ظاہر از آبومن
 دُچھکھ سوسے یو وچ شکر کپہ دور
 ہتھا ز بندو بو رودنت از ہزار
 ہز ہتھا کھچھن زوال چو دود سپاہ
 چکر پر ز خون چشمہ آسن آب
 دہن مژا کھا اوس تھس در شمار
 دوپن، اے دلیران جنگ اوران

از پس قصبہ صلصال گزیدہ همچو نار
 لے چھ بیہوش گزیدہ نیر حقن با سپاہ
 دوپٹن ناخود ایس کہ اے باخبر
 برابر تیر پکھ بر سر راہ عام
 دوپٹس ناخود دین کہ اے نامدار
 پکن چھی نہ فرسنگ بر روی آب
 کوہ اکھ چھ تھوہ بر کسار سکت
 لے چھ اکھ ساس اسلامیاں نامدار
 پکن تھ کوہ س کُن چھ با انتظام
 تیر بوز تھ سپن خوش سہ دل دل سوا
 دوپٹن ناخود ایس مہ کروہ ذوزنگ
 بسوی سکت ہچو باد دمان
 سبک ناخود دین بر روی آب
 شتاباں تیر کُن گئے چو باد بہار
 سٹکھ بار و بنگاہ فورن بفور
 رواں کھتر گرن نامور سوران
 رواں نیر حقن گئے ذوزنگ راہ
 سہے واتہ فورن پیے کار دار
 بر خوشی کھسوہ بر گزر گاہ راہ
 جہاز کڈن وودہ فی ز درمی یا نہ سیر
 جہاز رتن بر گزر گاہ عام
 بکچ راہ پنہاں تے نش آشکار
 ہئے تابشہر سکت با شتاب
 حصار چھ تھ پیچہ مثال فلک
 سہے قاد کریم تھ تے در حصار
 چھ نیرن تے کوہ ہنیش راہ قام
 پیرواز گوہ دل تیس بر حصار
 کڈن وودہ فی جہاز چو پراں خدنگ
 کھسن چھم حصار س پیچن بیگان
 جہاز کوڈن ہچو پراں عقاب
 بعد سکت واڈی تم بر کسار
 بمادان کھسبتہ گئے ذوزنگ یا نہ شور
 پکن گئے دلیران جنگ اوران
 پکن واڈی تم بر فرار د راہ

لے ایک دویم ہر چھ اکہ قلمی سواد مطابقت لے گوہ دیکس بر سر منز اکھ ماس
 چھ صلی - چھاپ چھ "دہ ساس" سیدت - ایک ذکر چھ بروئہ تر آست۔

کر دھن اُس اکھ وختہ سہیے ملک قلم
 لہ پتھر و تو حقو گر نو تم سپاہن دین
 جہ پیلے زو دودہس و ارتحقن پو بلب
 سوار اس درین غار ثراو
 غلمہا بے بیدک کر کھ اُس توار
 کھینیکہ خور دنی د لکش و دلنواز
 پیلے صبحن کھوت سپہدار چین
 ز مشرق کڈن تیغ نور از نیام
 زداں شیر حق و دل لکس گو سوار
 مے ایدر کھن چھم بریں کوہ تخت
 یہ شہریمکت دودہ فی مستحکم کرن
 ز نیکہ صبا یہ بیہ با سپاہن دین
 بہ یوت تام و اولو یوت بازگش
 کو ریس عرض بو المتحقن یا جناب
 دو پس شیر جبارن اے نامور
 مبادا کہ صلصال لشکر پناہ
 زمین سیتو پانس بہ غمر غبار
 ازاں پس سہ و دل دل کو دُن چون عفا

دویم وختہ بشہریمکت اُس عام
 دریکھ نیمہ خرمہ دراں سدر زمین
 سپن ناگہاں زندہ پڑمہ در شب
 سیاہ اژدہا از کمین گاہ دراو
 سراپردہ بر پا کو کھ زر نگار
 کڈ کھ راختہ خورشتر بہ آرام و ناز
 کمر بستہ از کوہ خاور ز زمین
 مسخر کورن تا بمغرب تمام
 دوین مالکست، اسے میل نامدار
 بتا سپہ یزداں، بنیر دے سخت
 کشادہ بمانند خیبر کرن
 سہمہ در پناہ جہاں آفرین
 کر و میحقنہ حرکت ازین پہن دش
 پڑستین پیمہ حقہ کر کھ بار کاب
 پڑ بیہ مالکست سیتو با ہمہ گر
 بنا گہ بییو و ارتحقن با سپاہ
 مے چھم بس مددکار پروردگار
 سہ عمر امینہ پکن بار کاب

لہ پتہ لہ پتہ ز شہر چھ ترتیب د لختہ چھاپ سپہ سرتو۔ پکن اڈو ترتیب دینہ۔

دینِ عمرت اے مرد فرہنگ راے
 تیرا کھپا کیشترھا بہ عقل و ہنر
 درپس تو بہ کینہ چھینہ شمشیر زن
 لے کھینچتے گئے کہ جس تم بیک تر کشاز
 جہاں اوجھلے کو ہر سے پہنچے بلنہ
 ہمتے تا فلک تھکے لگاتے اوس سر
 بنزدیک دروازی تم سر فراز
 سبک ڈیو بانن نظر کر بزمیر
 پکن کو تو اس نشن گز چڑ باد
 دلاور جوانا نہ گردان جنگ
 سوارا چھ پھول تے سہ ہین
 کھینچے اشترس پیچھے چو سر و سہی
 گرا چھس قوی بیجی و تیز کام
 درپس کو تو ان تر کھس بر جہار
 ہشتنگ زن پن آسہ مژدس شوہر
 ہشتنگ آسہ بیگانہ میرسم و راہ
 ز بالا کوس سخت باران سنگ
 سبک آو دربان شتاباں شتاب
 پرنہن تنس نہ گئے کیاہ تاو چھے اے لیر
 لہ پشار آو بر محل حساب لیکھنہ

تیرا چھلکھ مرد نیرنگ و دستان نماے
 بہ آسان گزھن گزہ کشادہ در
 مگر چھس دلاور بمکرو بہ فن
 پکن واڈی شہرین بہ درہہ قسراز
 سہ سٹا سخت محکم زہیم گزند
 ہین کانہہ کرکھ بوئے تھک کن نظر
 بر گویا سپن آسمانس فراز
 و چھن اکھ سوارا بمانند شیر
 کہ اے مالک در بزدلی کشاد
 یہوے دوت مانند غراں پلنگ
 نن تنس و چھتے آسمان و زمین
 یون در مینٹھ تنس نشن نشان مہی
 سبک سیر راہوار تے خویش خوام
 کوس پوسش آیا چھ گس نامہ
 اژن شہرس اڈر بفرخندہ قدر
 مہ مژدس نہ دروازہ بے حکم شاہ
 کون مار از سنگ با بے درنگ
 ز بالا بنزد شہہ بو تر آب
 گزھلکھ کوئے نہ تنہا پکن ہچو شیر

دوپس توہ عمرن کر، اے نامور
 بخیر بناحق مہ کرتاؤ، توش
 کہ بیہودہ آہو چھنے اُسہ براہ
 چھہ پانغام طہاس شاہ جہان
 یہ بوزتھ سہ دربان بون دوکھ شتاب
 کورن پیش حیدر بہ تاہ ظہیم تام
 رواں تراو شہرس اندر پہلوان
 دوپس شہریارن کر، اے نامدار
 ژئے پانغام کیاہ چھہ ز طہاس شاہ
 چھہ کہتہ پاٹھو تمکو شتاب درنگ
 دوپس شاہزدان، اے شہریار
 سہ حیدر تہس پیٹھ سپن چہرست
 اے کس کوہس اندر بہ وارانہ جاے
 نہ ملک و نہ لشکر نہ تاج و نہ تخت
 جہارس اندر روٹن چھس پناہ
 تھون تہس ٹیبرجو کیو ہزاراں ہزار
 سہ حیدر پکن کو بفر تمام
 بہ کورن ژئے کن شہریارن روان
 دوپے تمکو پتھہ پاٹھو اے نامجوے
 نہ روڈم مے کشور، نہ سنج و سپاہ
 بنرمی سوعن کر، درشتی مہ کر
 گوڈی کر ڈگفتار سونے بجوش
 چھہ اُسو قاصد از نزد طہاس شاہ
 بہ شاہ سمکت واپناون نہسان
 مے دروان مژرن سپن فتعیاب
 زہن بوسہ تے دست بستہ سلام
 بنزدیک شاہ سمکت گو روان
 نہ ڈیشچہ پھو لم دل چو خرم بہار
 و نم کیناز کورنکھ مے کن سربراہ
 بہ ہراہ حیدر کورن کیناہ بختک
 کہ طہاس بہرے تیسہ گو روزگار
 زن گو سہ طہاس، تمکو کھوشکت
 چھہ روزتھ سہ طہاس وازونہ راے
 سپن مت چھہ آوار، شور بہ بخت
 توئے چھس گو مت حیدر رزم خاہ
 ز خاور سپاہاں پیے کارزار
 پیے جنگ مصلال داراے قام
 توئے اس ژئے نش رشتاہاں روان
 مے روڈم مہ و مہ نہ در جہاں ادبے
 نہ ملک و نہ مال و نہ تخت و کلاہ

دس چٹم رو دست بس پہوے اکھ حصا
 سہ حیدر رواں گو سہوے ملک قام
 سپاہ علی نامور اکھ ہزار
 بجہلدی کر کہ تم ز زنداں رہا
 سوز کہ پیش حیدر تے یک یک
 یہ بوڑھتہ سہ شاہ سکت شاد گو
 دوپٹن شیر جبارس، اے نامور
 تے اوسم ازاں بٹندیاں سخت بہم
 تے بو خوف از بہر آن بٹندیاں
 رواں شاہ سکت دشن حکم خاص
 رواں تم سپاہاں دپن شاد گئے
 دوپٹس شاہ مردان ایشہریار
 اگرچہ دس اکھ کتھ کر کہ بے درنگ
 گزہں خوش سپہا حیدر نامور
 دوپٹس تھو کہ اے سرور نامدار
 بہمن ساز و سامان تے چٹم نہ تمام
 دوپٹس بوڑھتہ پچھے حکم شاہ
 یہ بوڑھتہ سہ شاہ سکت گو خوش
 دوپٹس سروران، اے شہبہ نامور
 ہٹکے زن تے دکھ افسری بر سپاہ

بہہتہ فوج دشمن تے چٹم ہر کنار
 تہ بہہ شہرس اندر بہوش تمام
 چھہ ہم کر کہ متین قادی اندر جھار
 سکت روز محفوظ از اژدہا
 تھتے روز محفوظ شہر سکت
 ازاں خوش خبر از غم آزاد گو
 بے کور تھس سپہا خوش ازاں خوش خبر
 کوئت فکر سستین تے بو دل دہم
 تے داہر حیدر چو شیر زبان
 کر کہ بٹندی از بند زنداں خلاص
 ازاں بٹند زنجیر آزاد گئے
 سپہا رت کور تھ جاں بہتریر کار
 بہمن دکھ ہمہ ساز و سامان جنگ
 گری مہربانی سہ فرخندہ فر
 ہر سامان از سپاہاں تے چٹم در جھار
 دس گو چون ناحق کرن اپن کلام
 تہ بوڑھتہ اثبات سپہی گہ ناہ
 ہیو کن نہ وہ نہتہ کینہہ بفرہنگ ہوش
 تہ وہ تھ فیر شکہ بہتھن سر بر سر
 کر کہ جنگ با حیدر رزم خواہ

چھ حیدر گزھن دوز کینس سبے قام
 کرو حملہ تہس پیچھ بٹشیر کین
 دوپس شاہ سمکن کر اے پہلون
 سہ طہاس با لشکر بے حساب
 سہ پوششہ با آن بھلال و کمال
 درپن گفتگو بے تہس خمش کلام
 خولیا بمفرش کر کچھ نوہش پکشد
 دوپس شاہ سمکن کر اے سرفراز
 تھکھا کہ ڈر اتس بے آرامگاہ
 سہمٹھا مفرش از بہر گستر وئی
 نو دس شاہ سمکن بفر خند لے
 دین اوس حیدر پیر شاہ سمک
 دلاور جوانا سہمٹھا جان اوس
 بیٹھتہ کہن سہ شاہ سمک گونجاب
 دراں خاب، خابا و چھن ناگہان
 سہ شاہ سمک بو بہیمتہ در جھار
 بنا گہہ بوانا چر ماہ تمام
 بے گلشن تہس شہرستان استاب
 اویزاں کر بھتہ خم ختم گیسوان
 دوزن جلوئے آو چون آفتاب
 کرو بند تہس پیچھ گزر گاہ عام
 ہمو تہس ہمہ کین سا جل زہن
 بے اندیشہ بے بد مہ گڑھ بد گمان
 بسر اونے با شہر بو تراب
 وں کیہا چون تے میون جاییہ بحال
 کہ یوت تا مہقن نو دس دودہ آدشام
 مہیا پیسے حیدر ارجمند
 نہ کر اتس آرام بر فرش ناز
 پتہ گڑھ بنزدیک طہاس شاہ
 تہ بیہ خان پا کیز با خہ دنی
 سہمٹھا خوش پن شاہ خیر کشاے
 نہایت چھ خمش خورے، شیر پنک
 سردار اسلام و اچان اوس
 گوشت ہچو سپہاب در اضطراب
 سپن پر ز آتش سراسر جہان
 ہنوش تھتہ جھار س بیکبار نار
 پکین آو مانند سہ و خدام
 شب مشکبار اوس بر آفتاب
 ہبامشک تہہ کے بے غارت توان
 بنزدیک شاہ سمک گونجاب

پھنکے تراو چوں مہرِ زخشاں بشار
 سہ شاہِ سکت تے وچھتہ شاد کو
 وچھن روئے تھو سہ شمسِ الفی
 دوپن تے کہ ایسرور بے مثال
 مے و نتم نہ کس چھکھ بے زب فر
 مے کرتہ نہ واقف چھ کیاہ چون نام
 دوپس تھو چھتے بے نبی العرب
 مسلمان سپن بے نش آیشہ یار
 زباں کلمہ سہ تین مٹھ کر مون
 نہ زچھن ترادو تھن راہ کفر و ضلالت
 زباں جہنم زبانی لب کھ
 رواں گوئے شاہِ سکت شادمان
 پورن کلمہ از سہرور مؤمنین
 سکتہ شاہِ سکت وچھتہ زخاب
 مے رخصار تھو سہ گوشت چوں بہار
 کرن جمع ساری سپاہ خام عام
 رواں تم سپاہاں مسلمان سپہو
 دوپچھ شہر یارن مسلمان بے گوس
 دیکھ تم رسولانِ طہاس شاہ
 ازاں پس ہمو سہو لشکر تمام

کوڈن تھو سہ شاہِ سکت برکینار
 ازاں چیز از آتش سہ آزاد گو
 وچھن خوسے تھو سہ چو بدالدجی
 مرا پاڑ چھکھ پر نہ نورِ جلال
 بد کرہ ہے فدا پا پے نے چشم و سر
 بے سپنے درم ناخسہ پد غمہ لام
 رسولِ غمہ دا شاہ والا شب
 چمے دین میونے نہ کر اختیار
 دل از نورِ اپساں منور کرن
 شہادتہ و بر اپڑو ذلجلال
 خلد بریں بادشاہی لب کھ
 مسلمان سپن در زمان بیگماں
 شہادتہ و دین بر جہاں آفرین
 مٹھ گوشت ہچو عطر و گوہلاب
 ہمہ خسانہ تھو سہ گوشت مشکار
 وڈن خاب را ایک سب پاہن تمام
 سراسر تھمے آفریں خاں سپہو
 ز کفر و ضلالت پیشیاں بے گوس
 کرکھ ریز ریز دریں بارگاہ
 گرڈھو پیش حیدر علیہ السلام

آئندہ روح و چھتہ شادمانی کر
 بیٹے صبیح نس بیٹہ یہ درجہ کار
 سپین پاؤ بیٹنس پر و بال زر
 سپاہ جمع کئے پیش شاہ نمک
 اُڑن دہ نضر تھوڑ بنگ اوران
 بہرہ تو ہی بہ مخفی درپہ بارگاہ
 بہن یام سے نش تے سبے خبر
 کر و ریز ریز تمن وہ زمان
 رواں رود کر پہاں تے دہ نظر
 سوار پکن او سے بو تر آب
 رواں نہ او حیدر بہ درگاہ شاہ
 سہ شاہ سیک طہور وہ طہور کو جا
 بیکبار گردان فتح شد گدا
 و چھتہ تم دیران شمشیر ناج
 دوپن شاہ نس، اے شاہ فرخیر جاہ
 سے نش کیا جفا تھوڑ و چھتہ اپنان
 دوپس تھوڑ ہسک زن نہ اپمال انکھ
 تھنکھ تھوڑ و حقن دین طہا تریاش
 زشتن لبکھ و ذی کسٹ ہے اماں
 دوپس تھوڑ سے کوڑ چون فو ماں قوہ

چو قنبر تھس نش غولامی کر
 سپین از بنایے فلک آشکار
 سراسر یہ عالم روٹن زیر ہر
 کرن آفرین تھس بہن یک بیک
 کوڑن محکم تم نے کر ایسہ واران
 تھوڑ میلہ یوت اڑن ہم رسولان شاہ
 یو تھوڑ تھوڑ گورن، تیغ و تبر
 بچہ نہ ذال اسلام تم بہ نمان
 او کھ ناد دھتہ حیدر نامور
 سہ عمر اسیہ پکن بارکاب
 بہ اکرام تھوڑ وہ تھوڑ سوران سپاہ
 اوڑن پانہ سے نش سہ شیر خورے
 وہ تھوڑ آسہ بر حیدر نامدار
 سپین خیر حیدر وراں او بختن
 یہں سے چون چھار سم واپن وراہ
 کہ ایدر کوڑت چھکھ سے بچہ بہ گان
 بہ صدق و یقین تھوڑ مسلمان بنگھ
 چھتہ لانتھ تھس پچہ نہ ہر مرزوم
 وگر نہ گز تھکھ مار وہ ذی بنگان
 ملے زونم چھ بہ حق غولامی رسول

ولیکن مے نش و نشہ اپں رسم و رواج
 وڈنئس شہر یارن ہنہ خراب شب
 یہ بوز تھ سپن خوش سپہدار دین
 ازاں پس دوپن عمرتس اینا مہا
 دوپس تمھو مے چھم نے شے اچال ان
 یہ منظور تھاؤن نہ چائی یہ بات
 پر بوز تھ سہ شاہ سکت گو بشور
 چھنے کینہہ تر اپماں ان چون یار
 دوپس تمھو پائے مسلمان سرن
 ولیکن نہ بوز، اے شہہ نامدار
 خبردار گزھ و مہ فی برو شندلی
 ژئے نش یں مے ادرم پیو مدعا
 در اعلال ژہ او سکھ خود ایس قوہول
 بیٹے شاہ سکت بفرختہ ہوش
 زبس خود رمی تازہ گو چوں گوہ لاب
 کرن عمرہ در غامہی ز اندازہ بیش
 کوژن غرض، ایشہر لشکر پناہ
 دوپس تمھو گزھن چھم بقام الرقوم
 سپاہ تراؤر متھو چھم بہ دھری یا کسانہ
 چھہ بہتر دسن وہ فی بسویہ سپاہ

ژئے کو ہووے اے شاہ فرختہ جاہ
 یہ کینہہا و چھن تمھو خراب عجب
 کوژن شاہ سکتس سپہا آفرین
 انکھ یوڈ تر اپماں گزھکھ رستگار
 مے تراؤن چھنے رسم و امین پن
 کرن کریار اوروہ لات و منات
 دوپن بوز تر بس سہ ایشہر زور
 سکتس و مدنی یٹھ لحظہ جانسہ عمار
 نکھ سکت کرس ز اہل، اپماں کرن
 چھہ رحمت ژئے پیوہ وڈن کین گزھ
 ہنہ بے چھہ مے شاہ مزاں علی
 مہر ژ سپن کھ بدین ہمد
 ژئے نش و دت پائے عھت رسول
 ہنہ نام پاک علی کور بگو سکتس
 متوژن سروپا پے شہہ بوز آب
 مشرف بہ کور عھتس ز دیدار خیش
 سبب کینہہ چھہ تنہا ژ چھکھ با سپاہ
 مکر بستہ بر بنگ سلسلہ شوم
 نہ اید ژئے نش اس ایشہر یار
 سپاہن مے کن دید اسن براہ

رواں دوتھ سہ شاہ سکت بے درنگ
 کربن تم اسپران اسلام شاد
 ازاں پس اوئن نامور سرفراز
 دین تس ہمہ تاج و تخت و گلاہ
 سہ شاہ سکت با ہزاراں ہزار
 سبکتر و سستہ گئے ازاں کوہ پخت
 پکن و آتی نزد سپاہان دین
 سہ مالک سہٹھا شاد و نعمہ سپین
 میکھ خیمہ خرگاہ و پردہ سراے
 برابر پکن ترین دہن بے تمام
 کوہا اکھ دوتھکھ تھوڈ در اثناہ راہ
 رواں سرورن باتنامی گروہ
 دوپن گرد گورائس اے مذم غاہ
 چھئے کوہ سہ و تھ گزہن سہل در ملک قام
 کوڑس عرض گورابن اے پہلوان
 مکر یوسہ چھئے نیرن دچھن کھو یہ راہ
 دویم وقتہ چھئے دشوار رنج و ترین
 نہایتہ قومی تن، چھ فولا دچٹنگ
 کر تھ جنکس منز چھ آرام گاہ
 دراں رہ پکن دہہ فی چھئے کانہہ دلیر

سپاہن دین ساز و سامان جنگ
 ز اسپ و سلاح و ز اینعام و داد
 تھوون تختہ ہے پیٹھ بہ سامان ساز
 تھوون تس نشن اکھ ہزار از سپاہ
 پکن دراو با حیدر نامدار
 بماداں پکن گئے چوسا مالک پخت
 سپنوشاد و نعمہ ہمہ مؤمنین
 ابو المعین آزاد و بیغم سپین
 پکن دراو سالار خیر گشاے
 چہارم تھے و آتی نزدیک قام
 تھے کوہہ نشن او س نیرن ورا
 ہے ڈیر تروون سپایان کوہ
 سے کرتھ ڈر واقف ازین ہر د راہ
 پیکھ زاید لشکر بہ عایش تمام
 چھئے دوشوے و تیر قامہ سے کن گزہا
 چھئے آسن سہٹھا پر ز آب و گیاه
 چھ شیرا دراں دہ بہتھ سہمگین
 زلن تس نشن از دہا و نہنگ
 چھئے برہم گزہ سخت و دراں سہ راہ
 بیستی کنو پکن دہہ فی چھ از ہم شیر

تہس نش چھنے کاٹنہ پنچن وومہ
 ہو س چھم بے وچھن گڑھتھ شیر نہ
 دہ یو آندہ کر اکھ وٹھا اکھ پسند
 سپاہ پانترہ تہہ ساس آندر شمار
 دژن ماکس نہیف لشکر براہ
 ی لشکر ہتھن گڑھ بقام الرقوم
 غرض چھم بے وچھن سہ شیر دلیر
 چو درو یا پکن کو سہیہ شہر قام
 چو آتش پکن کو بجوش و خروش
 سوہیہ دست چپ گے شتاباں براہ
 پکن گو آبا شاہ مردان علی
 پکن گو آبا لشکر نامدار
 وچھکھ شیر روڑھتھ براں زہنگذر
 دژن دم بدندان، ژن بو زہمین
 یون اسودہ لہڑہ سنگ و رخت
 سراپا تہس شکیل ہاتھتھ نماے
 مشکن اژدہا تہس نیش بے زمان
 زہا ہتھ سپینو خہ شک چوں برگ کاہ
 کھیون اسودہ زم اسپ زیر سوار
 خراماں پکن آو بسناز و ادا
 سرودست و چنگال تھو سہند و سفید
 دوپس بو تر ابن، کر اسے نامور
 کوڑس غرض گور ابن، اسے ارجمند
 ازاں پس وچھن لشکر نامدار
 برابر زہ حصہ کرن در سپاہ
 دوپن ماکس نیر زپں مرز بوم
 مے ایدر گڑھن چھم اژپں راہ شیر
 سبکتر سہ مالک بقہ تمام
 تہس سہتر گردان فولاد پوش
 بیشہ کینو سہ حیدر تہو بیہ تم سپاہ
 سپہدار گور آب از خورش دلی
 بیک روز و شب شاہ دلدل سوار
 پگاہ ۱۴۰۳ در بیشہ یے شیر نہ
 سہا اکھ قوی ہیکل و سہمگین
 گرزپن اوس ہردم چو گھراے سخت
 چوران ہیونان تہد و دست و پے
 ببال تنور چو فیل دمان
 سہ دیشہ سپینو بستہ دم بھٹو سپاہ
 دژن اوس دم سہ پلنگ رشکار
 لہ بہن یا ہتھن وچھ سہ شیر خور
 لہ و شار چھنر چھاپ سہ دست - پے آو اکہ مسودہ پیٹھ نقل کر نہ

دو تھتھ آویکبار چوں کوہ تخت
 دو پچھ سرورن اے سواران جنگ
 دیو راہیہ شیریں آثرن در سپاہ
 رواں شیر قہار کو سوے شیر
 ترچھن تر اوہ تھن تھدی و سرکشی
 بہ پیش علی کوٹھ نہ تر اوہ پھتر
 پچھ پچھ زاری کرن بوہ شیر
 پیو مت اوس پیش علی شرمناک
 سپن در تعجب سہ کوراپ بل
 کوہن شیر قہار سے آفرین
 پچھ پچھ بوہ شیر پیو مت پھتر
 دو پاس سرورن، اے دلاور پیشک
 بیس جنگس کر نہ آرام گاہ
 رواں کوہ شیر دلاور پکان
 ییلے بیشہ کو فانی از شیر نر
 شتاباں پکن گئے سوہیے ملک قام

سپاہن ز باہتھ سپن لرزہ سخت
 کر و میٹھنہ کانہہ بستہ راہ پلنگ
 گزہ چھو میٹھنہ کانہہ تن پچھن کپنہ خاہ
 پکن آویکبار شیر دلیر
 سپن سرورن تھس گزیے آتشی
 بزاری تھوون بر زہن روے دسر
 سراکشد پیو مت پھتر تابہ دیر
 کرن اوس جاروب از دم بخاک
 کوہن یاد تھو اپز دلہ یزل
 کپس پایہ ترے نش چھہ پرخ برین
 و چھن اسوتس کن ہمہ نامور
 نہ وہ تھہ نیر تھن گزہ ازپن جاتنگ
 ہو کر بستہ خلقن گزہ گاہ و راہ
 بیس جنگس منر رڈن تھو مکان
 پکن دراپ سوہیے لشکر نامور
 کرن اسو منزل بمنزل خدام

گودرز شد شکس کھیتھ مال صلیصا لسنش و اتن

تازی لشکر مارکت اشتر سبزی کماذ منزقام آلتی قوم تہ صلیصا لسنش

آزمائشی تیر

بیشتر کینر گودرز و خستہ سپاہ
 نہ کوس و علم تن نہ بنگاہ و رخت
 دو پس توہ صلیصا لن، اینا مور
 گوشت یور او شکھ تو بس کینہ فاه
 کورس غرض گودرز، اینا شہر یار
 میلے زن بر اندر حکم والا چناب
 جہان اندر تیر چٹو با ایخت شام
 پکن کینے سلاہ سے کھک سا جل زمین
 تہ فون سے نہ کھتو ہو بہ درخیا کینار
 سر حیدر سپاہن سپہدار اوس
 تہس نہ تو ترہ ساس جنگ اوران
 ملکہ نیز گہ رز و ہسان و خدنگ
 بہ تے کیو، گوراب از بردری
 جہان اندر گودرز و خستہ جنگ سخت
 سر انجام سے حیدر نامدار
 در طمہ نیون گوراب جنگ از اسے

بنزد پر گودرز بحال تباه
 پریشان و نالاں چو شوریدہ بخت
 زخمی کیا ہے چھ بیہوش تہ مال بتر
 وں چھکھ توہ آمت بال تباه
 سے گونجت یتر تیر از روزگار
 پکن در اس لشکر مچھن باشتاب
 بہ درخیا پکن گے، بغیر تمام
 کمر بستہ سارے پیے بنگ و کین
 پکن و اثر اکھ لشکر نامدار
 یون توہ چوں ابر غوربار اوس
 تے چوں پشکان، ٹنڈ از مردان
 بہ درخیا سپن گرم ملاز ار جنگ
 مقابل سپینو با سپاہ علی
 بہ درخیا نہنگن سپن لخت
 سپن نور مشد اندر ال کارزار
 کوئل بستہ تو سندر دست پلے

بیک باہکی قاعیو کھو شکس
 ز آشوب ششیر اسلامیان
 جہالی چشمن اندر سپن تپو تار
 ژئے نش آسے وہ فیروز فریاد سون
 ہنسکہ باگوہاہ اُس چھ یا بے گواہ
 یہ بوڑھے بشور آوصلصال دال
 در آخر تہ اوسکھ فوڑ و مایہ تعد
 زئے یو باد گرو ٹھکھ تاعی سپاہ
 تھپکن چھکھ مے نش مر دیے دشمنان
 سہ حیدر چھ کس مرد در اقتدار
 مے فٹش گڑھ مے داتن دریں مرزبان
 بیک ضرب گور نہ کرن مے تباہ
 مگر وہ فی پٹھ کھتہ جاپہ مے نامور
 ددیس تموسہ حیدر بفر تمام
 سپن خمش مے صا قتال شاو جہان
 کہ فردا کہ دن یغ احاس رنگ
 دیکھہ تم سپاہن تازی بباد
 اذان پس دتن سرورن بار عام
 کہ دن گنجاہیے کوہن مر بسر
 سلاح و سلب اسب و سامان و ساز

سپاہان حیدر سپینو چپر دس
 ہر پیمتہ کھنے حقن ژا لہم قاتیان
 بنا چاہوگی کور ژا لہن اختیار
 زبید ار دشمن د وہ فی داد سون
 ہنسکہ مے سختی چھ ژئے کن پنا
 کوہن خشم گور دس لے بد خصال
 ز کٹیاہ زانہکھ مردی اندر نمود
 دیتھ دشمنس تاج تحت و گلاہ
 کرن عود و الحاح چھکھ چن زمان
 مے پیٹھ آہ لشکر پیہ گارزار
 بڑ و چھہس مے پیٹھ یں پیہ جنگ و کین
 بیک حملہ مار سس تاعی سپاہ
 بر ساجل شہ چھا یا بہ ملک و گر
 پگاہ تاء حقن واتہ در ملک ققام
 کوہن یاد سوگند شاہنشاہان
 مے حیدر بہ شچھناون اہم جنگ
 مے یختہ جہانسی اندر روزیاد
 کرن جمع ساری سپاہان ققام
 کرن لشکر آباد از سیم و زر
 دتن نامہ افان کرن سدر فرات

مہدیا کرین لشکر قائمیان
 بیستہ رکنو سہ مالکتیل پستلتن
 پکن در اسے بانامداران سپاہ
 بیک ہفتہ بے رقم پکن باشکوہ
 مغل قصہ مالکت بفر تمام
 و چھکے خاص شہر ہمہ زر نگار
 بہر سو چرا گاہ تو سبزار اوس
 ہمہ شگ خار اسے شہر وک جھار
 روان مالکن باشکوہ تمام
 مغل کر لکھ ماہ پیکر علم
 خبر داؤد نزدیک صلصال شاہ
 جہاں زیر قہر گاہ پنهان سپین
 دو چھ قور صلصال کن لے سروران
 مے نشیں کیا چھ ہم خار مایہ سپاہ
 یہ لشکر ہشتک آتہ از بہر جنگ
 ہشتک زن اکھا زندہ تھاؤ لکھ ریمہ
 ازاں پس کوڑن محکم لشکر تمام
 بیک بار جنگ از نایاں سپاہ
 دیکھ دھمہ خر گاہ بدشت نبورد
 سہ ماڈان سپین پر ز نالی سوار
 کرن جنگ با فوج اسلامیان
 ابوالعجبین گرد شمشیر زن
 سہیت قائم کے ہچو ابر سپاہ
 بدشت و بیابان و ہامون و کوہ
 چو دریا آتش گز صحتہ پوہ تمام
 ییمکو دشت و صحرا چو خورم بہار
 ہوا خورم و تانہ شگلزار اوس
 بسن تھ اندر قائم کے شہر یار
 دین خمیر نر گاہ بہ صحرا بے قائم
 کر قائم سپین زن لایک قلم
 ہمہ دشت و صحرا سپین پر پیا
 بیابان و ہامون کوہستان سپین
 مے کینتہ چھنہ پر لے جنگ اوران
 بمشت و لکھ کر لکھ و موزی تباہ
 پن پان ترؤ لکھ بکام نہنگ
 بہ کر زانہہ اڈے لاف مردی دہ
 بہ ماڈان نہر نہرین از شہر قائم
 نہر در اسے در دشت نوور دگاہ
 رنگارنگ سب و سپاہ سہ رخ و زرد
 زمین و فلک گو سپاہ از غبار

مہلا تھیک سہ برابر بکشاہ
 ہئے تھتھ اندر فرشتا یہ پلنگ
 سیٹھاہ خیمہ یہ خسر عوی بے شمار
 سراپمہ گو بر فلک آفتاب
 رنگارنگ پیکر تھن پیچھ رقم
 چو بازار مختار سین راز دعام
 باپین صلصال بیان نامور
 ہر سو وچھن گو ہوش تمام
 زبس خیمہ ہر طرف استیلا
 وچھن خیمہ ہا بو ز ہلا و زہر
 مقلاتہ خیمہ وچھن زرنگار
 جڑتھ سئے زیو قوت لال و گہر
 چو غور شید رخشاں کلس دھتھ کلاہ
 کر تھتھ بستہ زرین کر ہا تمام
 بہتھ اوس پیش گرامی پدر
 بہتھ چتھ اکھاہ اوس چوں کوہ
 پرو بال تھو سہ جاہ و بلال
 وچھن برونہو یہ کھوتہ تس بیٹھا کرور
 ہئے وچھتھ اوسس سیٹھا کم بزد
 ببالا وپہنا بہ زور و توان
 زر پینس دتن بوسہ چوں داو داہ

مہلا تھیک صلصال گردن کلاہ
 دون جلو از دیو یہ ہفت رنگ
 دیکھ کر داکن خیمہ یہ شہر یار
 بزرین سو تو نہاے ریشم طناب
 دژکھ تم علم ہاے گردن خشم
 کر تھتھ پیچھتھ شکر بہ صحرایہ قام
 رواں ووتھ عمر بستہ کر تھتھن کر
 اندر زاو در لشکر شاہ قام
 نہایتھ وچھن از دسام سپاہ
 ز پہلو پہلو پکن گو دلیر
 رواں زاو در خیمہ یہ شہر یار
 گر انساپ تختا مضع بہ زر
 بہتھتھ تھتھ پیچھن اوس صلصال شاہ
 بگردش بہتھتھ نامداران قام
 دلاور تھے دہ پسر نامور
 قوی تن تھے ہم چو آہن و رخت
 ییلہ عمر بہ وچھتھ صلصال ال
 سراپمہ گو تس وچھتھتھ سئے عمر
 بہ ہمراہ حمزہ بہ پیشینہ دور
 وں دیو تھن گوشت تس بیٹھا تھو
 رواں زاو عمر بدر کاہ شاہ

کوڑن داد و بیداد ایشہ پیار
 بے سود اگر او جس پر از مال و جاہ
 ز مار حل بے او جس پر ان سوئے قائم
 ابوالمعین و مابکت رزم خواہ
 جسے گشتہ کریم غم غلام و غم
 شے نش آس بوزکھ تر بیداد میون
 پر اکشد آوارہ کورہس خراب
 دوپس شاہ قامن کہ فردا پگاہ
 ز کھ تم نہ گردان بیداد گر
 بے خاری کرکھ تم گرفتار سخت
 اذان پس سپن حکم صلصال شاہ
 سبکتراؤ کھ خان زہن طراز
 دویم خان جدا بہر صلصال او
 قہو و کھ پیش صلصال تنہا خان
 دوستی ڈوٹن ماز از یک دیگر
 سہ عمر امیہ سپن در عجب
 سپن از خویش سیر سالار قائم
 ابیکھ مطربانہا بے بریط نواز
 اذان پس او کھ مے پیاپے چو آب
 ابیکھ بہر صلصال وہ مشکب گاو

مے گو ظلم از گردش روزگار
 غم غلام و غم سپن اہم سپاہ
 بمال و ششم با شکوہ تمام
 دمان آس تہراج کورہم براہ
 بے غارت مے نش نیو کھ مال و ششم
 ز بیداد دشمن تر کھ داد میون
 مے قہو و کھ نہ کینتہ نقد جنس دواب
 پیلے پن بہ جنتش دے رو پر سپاہ
 بہمکھ چون مال و ششم سر بسر
 شے سورے دے مال اسباب رخت
 اذن خان شاہی درپس بارگاہ
 پیچے اہل مجلس بے سامان و ساز
 کرکھ پوختہ وہ گو سفند و دگاو
 ز کھن کھیچہ مرا مربو مے استخان
 شے پتہ کنن گوہرے شیر تر
 ز عارتھ ہیوتن بر زبان نام رب
 او کھ ساز و نئے بایے لال قام
 کورکھ نغمہ برپا بہ سونطور و ساز
 سپن گرم مجلس ز نوشین شراب
 پر از مے سدا سہ برکتہ راو راو

تھے سر بسر چھینے در یک زمان
 ازاں نے تیس پاؤں گوتا تو شش
 بہ پیرائے سر جھم کون کارزار
 کوڑن حکم اُنوسے میٹھے سلاح
 کہ ایدر سلاح آزمائے مئے جھم
 رواں دہ نظر گئے ز جنگ آوران
 گراں گور نہ تھو سنے بہ فکلی پٹنگ
 سبک پانترہ زڈنگے دلاور جوان
 تیکھتہ اڈو کچھ پانترہ جوان سپر
 ددیو موہنویو اڈو تیس سوے کمان
 سلاح و سلب او نہس سر بسر
 ازاں پس تین سوے کمان استوار
 کمانے کوڑن کشش بجرم پٹنگ
 کمانے نہ ہر گوشہ دوختہ دار و گہر
 برابر سے پیو در سپاہان دہن
 رواں دہ نظر گئے ز گردان جنگ
 سہ و پشختہ سپہو غیر تازی سپاہ
 سپاہان اسلام گئے در عجب
 رواں پیش مائیک ہتھن گئے تیر
 دوڑن سعد سے اے پہلوان زمان

سپن مت مانند فیل دمان
 دوڑن نام اڈن کن اڈس بہ جوش
 تھو روز میٹھ در جہاں یادگار
 سوہ شمشیر و گور زو کمان و رماح
 بہ مردی پن زور ہاؤن سے جھم
 کشاں او کچھ تھو سنے گور نہ کران
 مٹو پاٹھو بوہغت صد من پٹنگ
 سوہ شمشیر اڈو تیس بہ زور و توان
 تھو موہنویو نیز اڈو نہس سر
 ددیو او نہس تیر و کشش لمان
 گراں آزمائش بہ پیرائے سر
 کوڑن در کمان تیر و عجب گدار
 بہ چرخ بریں گور صد ایے رینگ
 سوہ یے فوج اسلام تروڑن تیر
 پرن نام گور سے و سٹھ در دہن
 کوڑا کھ زور سٹو از زمین سے فڈنگ
 نہ ہا بختہ کر کچھ اکھ اکس کن بنگاہ
 کہ اڈو بگشت ہاڑڈ تھو زیر لب
 سپن در تعجب ہا بل شیر گیر
 ڈر دعا کرن مچھکے بہ تیر و کمان

وں وچھ وڈی کپنس تیر صلصال شاہ
 رواں سسدہ وچھ سہ تیر گران
 دوپن وچھ پتہن چھم درپں روزگار
 مگر یچھ مئے زانہہ وچھ تیر دزم
 سیٹھا مائتھ اوں نم ازپں تیر سخت
 در اثناہ ایر دوت عمر عیار
 سہ صلصالہ سشد کھینون تیر چنن منسر
 دوپن تیر چھ توت تام اکھ پل راہ
 یہ بوزتھ سہ مائکت ہراساں سپن
 دوپن نامدارن کہ اے سروران
 زین پانہ سہ ستر تیر دزم
 دپوتس یہ چھ تیر صلصال شاہ
 بجلدی گزھو یں درپں کارزار
 رواں گردفتاح وچھ بید رنگ
 تین تیر بردوش مانسہ باد
 رواں دوت تس نششتاں شتاب
 کہ صلصال شاہن زیک پل راہ
 یہ ڈپشیتھ سپاہاں چھ بیدل گتو
 در اندیشہ گوشت چھ مائکت سیٹھا
 یہ کورنس تیر تیرے کن ایدر رواں
 کہ ایدر یہ ترودن میان سپاہ
 سر سپہ کو سرور سرداران
 سیٹھا تیر جنگ اوران بشمار
 یہ ڈپشیتھ مئے کو چوں مکان پشت خم
 خبر چھا چھ کیٹاہ سون انجام بخت
 کورن ماجر اسد بسر آشکار
 وون پیش آن مائکت نامور
 ییتھ تیر ترودن میان سپاہ
 در اندیشہ ہا کو پریشان سپن
 اکھا توہر گزھو پیش حیدر روان
 یہ نزدیک حیدر شہہ معہ حرم
 یہ ڈپشیتھ ہراساں چھ کاہتو سپاہ
 وگر نہ سپاہن گزھو تار و مار
 کہ ایدر نہمن بے تیس نش خدنگ
 پکن کو سہ یہ حیدر پاک زاد
 تھوون تیر پیش شہہ بر تراب
 پہوے تیر ترودن میان سپاہ
 ز دشت تے نیم بیدل گتو
 وچھن یام بیدل سپن موز سپاہ
 پہوے تیر سیتھ اے جہاں پہلوان

دوپے تھوڑے کر دور آرام و خاب
 ہنسک زن درنگی کرکھ تھے براہ
 یہ بوزخہ سے حیدر سپن گرم خیز
 بیٹھتے کنوڑہ صلصال با ایتشام
 شتاباں کوڑن اکھ سوار اروان
 دوپن تس تون ما یکس نش پیام
 تھے چھ مود ہلکتے امروز در کارزار
 میلے مہر انور بہ زرین کمر
 اکھتے کنوڑہ نیرے بنوورد گاہ
 بیٹھتے کنوڑہ نیرے یک شیر جنگ
 کرد سخت باہم دیگر کارزار
 سے قاصد شتاباں نزلن کو چو باد
 دوپس ما بلکن توہ اسے نامور
 بہ چھس امتن از پیے جنگ و کین
 مکر کینتہ وینہ ووت نے اس جناب
 نے کینتہ چھنہ تھوڑے دیمت بہ جنگ
 ہنسک نیر جنگس سے صلصال شاہ
 یہ بوزخہ سے قاصد سپن تیز کام
 سے گفتار مابک جواب و سوال
 سے صلصال با نامور سرداران
 بہ فوزن گرکھکھ مین شتاباں شتاب
 خرابی گرکھ ہی در میان سپاہ
 شتاباں سعد شکر کڈن تھد تیز
 پہنچتے اوس با نامداران قائم
 بہ نزدیک مابک جہاں پہلوان
 وین چھ پتھے پاٹھو سالار قائم
 دم صبح دم روز جنگس تیار
 پتھہ نیرے باتیغ زرین سپر
 کرن روہ مادن زلشکر سپاہ
 تمام سپاہ پہنچتے بہ مادن جنگ
 و چھو کس یہ چرخ بریں اسہ یار
 کوڑن پیش مابک ہمہ قصہ یاد
 پیے جنگ چھم بستہ کوڑمت کمر
 توہ چھس پہنچتے اندرین سر زمین
 سپاہ دار سونے شہہ بو تراب
 بنہنہ کرن کینتہ شتاب و درنگ
 بہ سپس مقابل دریں رزم گاہ
 پکن گو بہ نزدیک سالار قائم
 سراسر دوپن پیش صلصال دال
 ہمے تھتہ دوہ ہس مشورا بو کران

ییلہ کالجین شاہ چین پو بنوم
 بت نور پیکر پیسے سیر باغ
 رواں عمر از فوج اسلامیان
 ز لشکر و چھن تمکو سیٹھا ازدحام
 ز ہر سو و چھن خیمہ ہا بے شمار
 پکن گو ز خیمہ بہ خیمہ براہ
 و چھن تمکو سرا پردہ روشن گمگو
 پہنچتے منندس پیٹھ سپہدار تمام
 تھے دہ پسر با کمر ہا بے زر
 دین اسر ساری بہ فردا یگاہ
 کرو دشمن پیٹھ تھے تھلے سخت
 کدو یک قلم گہ ز تیغ و سنان
 پتھے پاٹھو تا ملک طہاس شوم
 ہمہ ملک سا جل رٹو اسو بہ تیغ
 پتھے پاٹھو بے نامداران تمام
 از آں پس تھو کہ سر بہ آرام گاہ
 رواں در او عمر اُمیہ پو باد

جہانس اندر زنگیو کور مجوم
 نیر دزایہ با صد ہزاراں چراغ
 پکن گو سوعیے لشکر قابیان
 زمین پڑ گوشت از سپاہان قام
 گوشت بستہ از ہر طرف رگداز
 کہ تا دوت نزدیک صلصال شاہ
 ز بس شمع تاباں چو گلشن گمگو
 ستاد سپاہ نامداران تمام
 پہنچتے برونہ کئے بستہ کرگو حقن کمر
 ییلہ پین بہ جنبش د روپہ سپاہ
 کرگو حقن گشتہ ساری تھے شور و سخت
 اکھا زندہ تھادوں نو از دشمنان
 ز آباد تراوونہ واران بوم
 رٹو اسو سر دشمنان بیدریغ
 کرن گمگو با خیالات خام
 سپہز ماہیل خاب شاہ و سپاہ
 تھے دست و و تھنہ کینہہ بر مراد

پکن گو سوعیے لشکر مؤمنین

و دین قصہ پیش سپاہان دین

قامی تہ تازی لشکر در میان قاسم منز

مکہ و تنیک جنگ

بیلہ صبحش شاہ چارم حصار
 کس پیچھ تھوون تاج عالم نماے
 سپینو جمع گردان لشکر پناہ
 دوپن گرد نو زاد ہے اے پسر
 تہیکھ سیتو گو درز، سہیال، نیو
 پیئے باے ہیچہ باتکھی سپاہ
 دیو داد مردی بگوہردو بہ تیغ
 رواں خواں تین ہند کردہم جو آب
 بہ واتو ابا تاو توش و توان
 و لیکن و نہ اونے سے علی
 تہ بیلہ و اتہ سے حیدر نامدار
 بہ این شہر یاری مئے چھم عارونگ
 مقابل بہ چھس با علی در بنہرد
 کورس عرض نو زادون، اے شہر یار
 میس آسہ اکھ ہتھ پسر چوں پینگ
 تہ بہہ تختہ ہے پیچھ بہ فرخند جاہ
 بہ ایدر کمر بستہ بر جنگ در اس

ز اور تنگ طارم سپن آشکار
 جہاں کو مشرف ز قلل ہماے
 بدر گاہ صلصال گردون کلاہ
 پیئے جنگ کمر بستہ محکم کمر
 سہ عداد و سہ نور آین و تمام و گیو
 گرد جنگ با دشمن کپنہ خواہ
 گرد و قتل اسلامین بے دریغ
 تھتھہ میچھ جھ جیحوں یکن با شتاب
 بہ سپر نہ سڑا و بخت جوان
 مئے نیرن جھ جنگس بہ بے حامی
 مئے لازم جھ نیرن پیئے کارزار
 فہر مایہ نے سیتو نیرن بہ جنگ
 مئے شوہم مقابل تھتھ شیر مرد
 جہانس تہ چھکھ شاہ ذل اقتدار
 تھس کیا ضرور ورتھ جھ نیرن جنگ
 مہ برفکر از دشمن کپنہ خواہ
 ز شیر و پلنگاں مئے چھم نہ مراس

بے اقبال و تائیدِ صلصالِ شاہ
 کرکھ گشتہ ساری سپاہانِ دین
 سپین خوش سہ صلصال بیدادین
 کلاہ کیانی کرین تس بسر
 گرس کھوت سہ نوزاد شیرِ ثریان
 سپین شیر مردان گرین پیچہ سوار
 سہ نوزاد آئند صفِ قلبگاہ
 گرانمایہ دہ پور داراے قام
 سپین شور از لشکر قائمیان
 بیپیچہ کنو سہ ماکتیل نامدار
 بے یک بارگی و دھتو سپاہانِ دین
 صفِ قلبس آئند جہاں پہلوان
 صفِ میمنس کرد خنجر گدار
 یل نامور سعتہ فیروز جنگ
 کپن گاہہ ہے پیچہ سہ شاہِ سکت
 سپین صفِ مرتب پیے کارزار
 و دھتو آے بر جنگ فیلاں پلنگ
 سواراں پیے جنگ بیتاب گئے
 گراں گمہ رن گئے فیلے پیچہ دلیر
 سنان باستاہ ستیزاں سپین

چو درو یابے آتش کدکھ و مہ ذی سپاہ
 و داون ز نال سمندان نہ پین
 سیٹھا کور نہ نوزاد سے آفرین
 وولن تس ببر خاصہ خفتانِ زر
 مہیا سپینو لشکر قائمیان
 مرتب کرکھ صف پیے کارزار
 سہ گو درز بر میمنہ کپن شاہ
 تے پڑتھ صفِ شربہ فر تمام
 کر گویا سپین شورِ محشر عیان
 سپین اشقرس چوں پلنگ سوار
 مقابل کدکھ صف بہ مادن کپن
 سہ ماکت اباتا و توش و توان
 سپین سہ بابو المعجب نامدار
 تھوون در صفِ میسر چوں پلنگ
 تھوون در سپاہاں براے کمک
 بشور آے گردان جنگی سوار
 نہر دڑاے بر جنگ شیراں نہنگ
 سمندان مرکش چو پاسبان گئے
 سپینو تشنہ شمشیر بر خون شیر
 خدنگ از کمان ہا گریزاں سپینو

کمشن کرکھ خلق چوں اژدها
 بشور آے شیراں بہ مادن کپن
 دلاور سوارا ز گردان قسام
 ہمے ناوتس نامور عاد اوس
 کھن تس گرا اوس عادی نژاد
 بہ جولان اشقر زین تمم زمین
 چھپے کانہ دلاور قوی دل شے ستو
 رواں نامدارا ز تازی سپاہ
 کھسختہ آو براسپ کوہی نژاد
 و لہجہ اوس برگستوان زربکار
 گوشت زیر خفتاں ز سدا قدم
 دین ناوتس نامدارس سلیم
 کورن تیز اشقر بہ مانند باد
 کرن یم قس عاد سے کن نظر
 تنوور جوانا و چھن باشکوه
 تیس دیشو تن خیر کو سے سلیم
 سلیمس و چھتہ عاد سے خند آو
 دوین تس کر آے خیر مرد فشتگ
 گوشت آسکھ از زندگانی شیر
 ہم ایدر ز گزده پھیر و تن بشتاب

کرکھ ہستو کچھ سو سے پنگاں رلا
 ز شونو پیش کچھ از ترک تازی زمین
 نیر در او جنگس بہ فر تمام
 ز سرتا بپا غرق فولاد اوس
 کھسختہ پانہ چوں کوہ بر پشت باد
 کورن مالکس ناز از خشم و کپن
 س نیرن کرن آزمائش سے ستو
 نیر در او از پردے قلبگاہ
 کرزن بوچو آتش زلن بوچو باد
 بہ آہن گوشت غرق اسپ و سوار
 مگر اوس ظاہر تیس چشم و شرم
 بہ مردی قوی دل بہ صورت عظیم
 چو آتش گزھتہ پوہ بز دیک عاد
 س دیشتہ دلس گوس ہم و خطر
 ببالا و پہنا چو یک تخت کوہ
 کورن یاد نام خہ دایے سلیم
 یہ کس موہنوا زھوٹ مقابل در او
 ز کس مرد چھکھ دراکھ سے پیچہ جنگ
 توے دراکھ بر جنگ شیراں دلیر
 و چھتہ بیون گورنہ ز آکھ نہ تاب

ژئے سیتین لڈن چھم پیٹھا عاروننگ
 خوداوند تخت و بنگین و کلاہ
 مہ کھوڑا ناو شیریں ژئے ازیم گور
 مٹی ووه فیئے سیتین وئیں ننگ عا
 وو پختہ آوتس پیچھ بہ مانند شیر
 سلیمت کوڑن ناہ اے نامور
 یہ اشقر پیچھن ووه فی گزنی پخت
 دلاور بزیر سپر گوہنسان
 سبکتر سلیمت کوڑس ضرب تیغ
 پتھر پیو سر عار چوں کوہ لخت
 زخون اسپ عادی شفیق گوں سپن
 سلیمت کوڑکھ آفرین آفرین
 جہاں تیر درپشم نوزاد گو
 لودن خاک بر سر کوڑن جامہ چاک
 ملکہ شور و افغان سپن از دحام
 کر افسوس اے سرور سروران
 دریغا کجا یال و گوپال چون
 کر اے نامداران لشکر پناہ
 ژئے پختہ آہیے نیش سر این دلیر
 بہ نزد شہنشاہ کرن ارجمند

ژئے سیتین اصلا سے سیتین بنگ
 بہ چھس خاصہ فرزند صلصال شاہ
 سپن دوپس ووه فی مہ کریت شور
 وچھکھ ووه فی دین کس پنگ تکار
 یہ بوز پخت بہ شور آو عار دلیر
 کڈن یک قلم تیغ تیز از کمر
 وں وچھ میا بہ شمشیر مند ضرب
 بہ سختی ملن خنجر جاں ستان
 تیر وئیر اس عار سوه خنجر بیغ
 وئیمہ کوڑن عار از ضرب سخت
 سر عار آغشته در خون سپن
 سپن غول غلام در سپاہان دین
 میلے پیر در خون سر عار گو
 پتھر پیو فی اسپ دلاور بہ خاک
 سپن ماتم اندر سپاہان قام
 وڈن اوس نوزاد زاری کران
 دریغا برو برز تے بال چون
 ازاں پس کرن کریمکھ تھو بر سپاہ
 ہنگ کاٹھہ ز نام آوراں ہم جو شیر
 دمس گنج و کشور کرن سر بلند

زواں اکھ سوارا ز گردان شاہ
 سلیمس پیچھن کو چو ابر سیاه
 سلیم دلاور سین گرم خمیر
 بہ یک ضرب شمشیر بے جاں کوڑن
 سوارا تر یلیم ڈراو از بس عظیم
 اکے ضربہ زورم زوڑن ہم چوکاہ
 شیم زون سبتم ہستہ زوڑن بیدریغ
 دہم ڈراو گو موختصر بیروان
 بہ شور آو نوراین نامدار
 ہے خار ما پہ مے زونم یہ مرد
 مے کو عارتس سستو نیرن جنگ
 گردھس دومہ ز کرس کو فتنہ بال وبرز
 یہ پامتھ دو پین ڈراو چوں فیصل مت
 چو کو ہے یکن کو بہ سویے سلیم
 سیٹھا با بختہ اوئس اذان مرد سخت
 تنور سے نوراین از عتاد اوس
 یقین گو سلیمس کہ این نامور
 ہنگ زن اوس نش بہ وونی کین پچاس
 اڈ آسنے کانہہ دلاور سوار
 بہر حال اشقر کوڑن گرم خمیر

نمبر ڈراو جنگس بنو ورد گاہ
 بجوان کوڑن تیر خہر شیدو ماہ
 لگاؤن تمس قاریست تیغ تیز
 گرس سان با خاک یکسان کوڑن
 سین کشتہ فورن ز دست سلیم
 سہ پنجم وڈوون پو گر دیسیاہ
 سہ اوٹیم نوم ہستہ اوڑن زیر تیغ
 پختہ پاٹھو نارن چہل پہلوان
 کوڑن عرض نوڑا دس اسے شہریار
 کہ یوت تام لشکر وڈاؤن چو گرد
 نئے مورست آسہ ہم بیہ رنگ
 ٹمس گرد جائس یک ضد بہ گوہر
 ڈٹھتھ گوہر زیے گا و پیکر بدست
 سہ دپشتہ سلیمس سین دل دہم
 یہ زونن مے گو وڈو کینس تیر سخت
 ٹیکتھ مے گراں گوہر زولاد اوس
 ہمانا چھ صلہت پستہ پسر
 کہ گویا دبار ز مادر یہ زاس
 ہم ایدر مے ہتھہ کانہہ دریں کادرا
 سبک قاریس پیچھ لگڈن تیغ تیز

دوپین گرد نورائیں اے خشتنگ
 بے مادن دون چھکھ مے نش پیتولاف
 روان گو سہ نوراین یل بہ شور
 سہ گوہ رنہ ٹلن ہم چو یک کوہ لخت
 اے ضربہ سہ پین سہ بے جان کورن
 ہے شور دوختہ در سپاہان دین
 سپہ سخت نکلن ز مرگ سلیم
 ہمہ روزی حقن گے در آں کارزار
 سپن خیر سہ مالکب نامدار
 وچھن کیہا نہ چھکھ تیرلہ در کمان
 دوپس اکو سوارن کہ اے شیرگیر
 بہ تحقیق این قائمے بہ سگال
 ہنگہ میختہ دلاور مرے از خدنگ
 و نوکس چھ تہ سہ تود جنگ تاب
 سبک رود سہ دلاور خو مویش
 دمان او نوراین فیل زور
 سوارا دویم از سواران دین
 اے ضربہ نوراین کور تباہ
 تریم دراو بر جنگ اں فیلست
 پختہ پانچو سختہ زنی از اں مؤمنان

چھے کاتہہ ہنر باو ووز کین بجنگ
 چھکھ مرد جنگی مہ و ن میختہ کذاف
 کوڈن تہو سمنہ دلاور بزور
 کوڈن تہو سلیمس پیچہ ضرب سخت
 سرو سپن با اسپ یکسان کورن
 ازاں گرد نوراین سپاہمین
 کہ دم بستہ ساری گے از ترس نیم
 نیر دزاوینہ کاتہہ اکھا از سوار
 دوپن سعدس اے گرد خنجر گزار
 کورن کشتہ این دشمن بد گمان
 خبردار کینہہ میختہ لایکھہ تہ تیر
 ہے اسہ فرزند صلصال دال
 سہ صلصال پیہ پانہ از کین بجنگ
 کہ یوت تامحقن واسنہ بو تراب
 سپاہان دین گے سراسر ز ہوش
 بے مادن کین سخت امت بہ شور
 نیر دزاو تہو پیچہ بے مادن کین
 و دوون بہ گوہ زنی گرد سیاہ
 کورن سہ بیک حزب با خاک پست
 کورن کشتہ گے ہم بسویہ چنان

بہ شور آو سعادِ دلاور پُٹنگ
 رتھتھ کش کوڈن گوش مابِ کمان
 زبس زورِ قوت چھٹوون خدنگ
 سہ نور آین از اسپ پیوسرنگون
 رواں شاہ گوڈرز بنے کر نظر
 سیکھ شور و افغان وودکھ زار زار
 دریفارٹے ہنویہ کرد لشکر پناہ
 رتے ہنویہ شہر یار اب ملک جہاں
 بہ زار می وڈن اُسمو قاعی سپاہ
 دو پکھ سامن اے نامہ دارانِ قِام
 بہ خونِ برادر گنڈن چھم میان
 بہ یک بار اشقر کوڈن ہم چو باد
 بہ جولاں اوڈن کر بم آدان کین
 ہتھے تافلک نیز کرداں کوڈن
 از آں پس کرین کرکھ از بس بکند
 بہ چھس خاصہ فرزند دار اے قِام
 مے لایکھ سوارا ز نام آوران
 سہ نیرن مے ستین دریں کارزار
 ابوا المعجن گردن پرن مے ستو
 کر چھم مے مے آسن مقابل بختنگ

کوڈن در کمان راست برآں خدنگ
 رتھتھ گے سپن شور تا آپسان
 ترتھتھ گوتمس دشمنس بید رنگ
 بدن گوس آغشتہ با خاک و خون
 وچھن گشتہ نور آین نامور
 کہ افسوس نور آین نامدار
 گرانمایہ فرزند سلسال شاہ
 ہتھے اوستے کاٹھہ ز شاہنشاہاں
 کرن نالہ تے کر یہ افسوس و آہ
 سپن خاب و آرام مے پیٹھ خرام
 برن ملک از خونِ اسلامیان
 زین سنگ از نعل آتش نژاد
 بوڈن آسمان از غمبار ز زمین
 کہ لرزاں دل شیر مرداں کوڈن
 کہ اے نامور مالکت زور مند
 دلاور، قومی تن ز دستانِ تمام
 قومی پایہ یس آسہ از سروران
 فرومایہ نے ستو چھم ننگ و عار
 دریں دشت نوورد پھیرن مے ستو
 کرو آزمایش نہ جنگی پٹنگ

اَبُو المعجَن بُوڑ آوازِ سَام
 بے مَادانِ گُڑھتہ پیو چو غُرڈہ شیر
 بے کُورِ عَقَسِ طَلَبُ ن چھہ کیاہ آتہ سبب
 تھہ موت اوسے دُرس کارِ زار
 ہزاراں تھہ ہوی چھم تھہ کُری ہتھاک
 تھہ ہتھہ نامور کیا پیسہم درِ خِیال
 بے بُوڑتہ بے شور آو سَام دلیہر
 کوڈن گہہ نہ بالاکر چوں کوہِ لخت
 سبکتہ اَبُو المعجَن کُڑ نظر
 لگوون تہس مَرَب تیغ اُستوار
 سروشانہ و سپنہ ہتھہ تا کمر
 صَفِ قَلَس اندر و چھن اوس گویہ
 دُت تاج و افسر بڑتہ تہم بے خاک
 بزارِ مِلنِ سِخت شور و فغان
 پیادِ بکن گویہ مَادانِ کین
 وڈن تہس کہ اے نام بردہ سوار
 کجا چون شوکت کجا چون راج
 ڈولن چون افسر چھہ در خاکِ خون
 مے کیشتہ و وہی کُرن چھم نہ آرامِ مہتاب
 پیٹھہ پاٹھو زاری کُرن بوبہ درد

کوڈن تیز اَشقر بہ فرِ تمام
 دوڈن سانس اے نامدارِ دلیر
 چھنہ کانہہ کُرن مَرگ پانسِ طَلَب
 بے کُورِ عَقَسِ تویہ وڈن کُسنِ خاتکار
 تہم چھم ہلوی متو تہہ خون و خاک
 تھہ کُن چھکھہ بے چھس پورِ صلصالِ مال
 کوڈن گُڑ اَبُو المعجَن پیٹھہ چو شیر
 کہ تالایہ بُو المعجَن ضربِ سخت
 و چھن تہس کُشاہ بغل تا کمر
 و نیمہ کوڈن تہس بہ مثلِ خمیار
 جُداگو پیٹھم نیمہ پیو تہس پتھر
 و چھن یام تھن کُشتہ کو سَام نیو
 مولن سور پانس کوڈن جامہ چاک
 کہ افسوس اے سرفرازِ جہان
 مِلن تھوود سِر سَام پیلہ از زمین
 گرائیہ از تھنہ یہ شہریار
 کجا چون ما بھتہ کجا چون راج
 پیوٹ چون پیکر پتھر سِرنگون
 کون چھم اے کپنہ عالمِ خراب
 ہرن خون ز دیدہ بہ روم خسارِ زرد

اداں پس دین چہ گریں چوں پلنگ
 ابو المعجّن نش پکن گو بہ خشم
 دوین تس کہ اسے گرد بے رسم راه
 کور تھ کشتہ تھو سندن گر اسی پسر
 ہے کشتہ کور تھن سپہ دار قام
 بے آسے ہیے خون سام دلیر
 ابو المعجّن دوپ نس لے بہ نژاد
 مہ کر باتہ باتہ تر کر فکر جان
 تھے چھے آمتن بے سندن اشتیاق
 سہ سووم مئے در عرصہ یہ کارزار
 یہ بوز تھ بہ شور آو گیو دلیر
 ابو المعجّن کڈ سر شمشیر تیز
 روان ملو نہ شمشیر زن در مصاف
 بہ شمشیر ترک تازی کر کہ
 وڈا وکھ نہ پنس پیچم فرش خاک
 تھلکھ از دُجائب چکا چاک سخت
 کور کہ حملہ وہ بار باہم دگر
 کہم "بار گیون سہ بر تھ تیغ
 رواں گو ابو المعجّن نامدار
 نہ بازو ہتھن شاہ نہ کور نس قلم

چ کوہے رواں گو بہ مادان جنگ
 وون اوس خواناب ہون نہ پشتم
 کھوڑ کھنا نہ از گہ در صصال شاہ
 دو پتھ بیشہ خالی چھ از شیر نر
 سہ میونے برادر نہ داستان سام
 جیسے رتھ دے دام مانسہ شیر
 کرن کیا نہ چھکھ از برادر شو یاد
 بہ وہ نہ و اتنا و تھ تھس نش روان
 وں تھا وے نہ تھو سندن تھے در فراق
 نہ سا و تھ تھس سہ تو باہم کنار
 کورن گر ابو المعجّن پیچہ پشیر
 کورن اشقر کو ہکن گرم خیز
 بہ خنجر کر کہ خار سنگن شکاف
 بہ مردانگی رزم سازی کر کہ
 سپر ہا و خفستان کر کہ چاک چاک
 تھے خار سنگن سپن لختہ لختہ
 بہ شمشیر ہندی و روی سپر
 تھن تھو د ببالا سہ سرید ریخ
 لگاؤن تھس تیغ خار اگزار
 پتھر پیو نہ مرکب سہ گیو دژم

سپن کیو آغشتہ در خون و خاک
 ہئے شور و دھت در سپاہانِ قام
 و دھت آئے مانند ابرِ سپاہ
 کوہ کہ خلق مانند پرگار تنگ
 تیلکھ گھ رز و خنجر، سنان و تبر
 بہ شور آو بوا المعجن نامدار
 کوہن تیز شبرنگ صرصر نژاد
 کوہن پار سنگن ز فولاد و نال
 بہر سو زدن بو سوارن بہ تیغ
 ہئے پتو مارن سوارنِ قام
 رواں مارکن و چھٹے شور سپاہ
 کوہن محکم یک بار اسلامیان
 بہ بڑوٹھہ نیر موسار نے ہم چوکہ
 جب مالک اشترن ہم چوکہ باد
 پتے دراوتس سعد خنجر گزار
 بیک بار اسلامیان سراسر
 مقابل چوکہ دمی یا بے آتش سپنو
 تیلکھ شور نقایہ، کہ نہ لے
 ایلکھ سخت خر مہرہ در خروش
 غریواں سپنو گا و دھما بشو

پر و بال برگستاں چاک چاک
 بہ شور آپہ یک بار لشکر تمام
 ابوا المعجنس پیچھے تمامی سپاہ
 روٹکھ در میان گرد فولاد چنگ
 ابوا المعجنس پیچھے سپنو کپنہ و
 چوکہ آتش کڈن خنجر آب دار
 کہ فی پیتو نہ قادی سپاہاں بباد
 بوہن تلموٹہ مادن پر از خون لال
 بہ نیز ملن بو سوارن بہ میغ
 پر از کشتہ گاں کوٹہ صحرای تمام
 گئے زون ابوا المعجن رزم خواہ
 کرن حملہ بر لشکر قابمیان
 بڈنبال من توہم پرچو باشکوہ
 بہ تیزی کوڈن خنجر آتش نژاد
 مہ شاہ سمک سدور نامدار
 پکن دراے باگہ رز تیغ و تبر
 اباہم دگر در کشتش سپنو
 خروش ترم ہاے آہن دراے
 ز باہتہ سپنو شیر بے تاو توش
 نہاں گئے بہ غار اندروں مار و مور

ستیزان سپینو لشکر از هر دسو
 ددستی گدگد کش گراں گوه رز پنے
 دتیکه خنجر صیقل از خون ناب
 اژن بے سر نیزه در هبگر
 و دژن بے خدنگ از کمین کمان
 گز نهن نالی کردن فرازن کشد
 و سن بے تنبر زین خارا گذار
 گز نهن گشته از بس که پامال اُسو
 به شور آے گردان اسلامیان
 کزن حمله بوا المعجن از هر طرف
 پیادن ژن بوا به شمشیر کین
 پیچھے پھٹو سحر دلاور پلنگ
 کزن حمله شاه سمک شیر وار
 پیچھے کنو سے مالک سر سردوران
 به خنجر کو دژن خایه سنگن شرار
 چو آتش کو زون گرم جنگ و فساد
 سه گو دزد سالار لشکر پناه
 دچھتھه تھو سده یال و زور و توان
 گر بس پیچھه کھسٹھه آد چوں کوہ لغت
 گر عین مالکن کر یکھه اے رزم خاه

چو باد و چو آتش سپینو ریزد
 کو که تھو بالکن به بیس بر ز پنے
 سپین مو جزن خون دویا چو آب
 گز نهن اُسو نیزه ز پشت و کمر
 زون مرغ روهن گدگد بے کمان
 سوارن کزن سرنگون از سمند
 گز نهن بوا نو پر کالی اسپ و سوار
 سمندان پکن بر سر بال اُسو
 گدگد گد از لشکر قائمیان
 ژن بوا تمن قائمین صف به صف
 به نیزه ملکن بوا سوارن ز زین
 کزن پاره بودر دل خایه سنگ
 نهنگن به شیرین کژن بوا دمار
 ددستی تلهه اوس گوه رز گران
 دواون به گوه رز گراں کو هسار
 دلیران قائم کزن تھو بباد
 هے برو تھه بوا تس در آن رزم گاه
 سپن خیر سے مالکت بهلمون
 بنن تس نشه اُسو کوه و دخت
 سے زونم نه چھکه پور صلصال شاه

دو پُیس تو رہی تھی اُسے دلاور سوار
 تر پیکھ بڑو نہہ و چھکھ وہ فیرو بال میون
 ہنسکے زن آنکھ میا نہ کور زک تر تاب
 ہم آید تر وچھ میا نہ کور زک طراق
 ہیک بار کور زن از خشم و کین
 بہ جولاں اوٹن کر کورن نار سخت
 سبک مار کین اُسپ آتش نژاد
 خطا کو تیس کور زئیے آہنن
 رواں آو مالک تین کور ز سخت
 اکے ضربہ گر چھتھ کورن سے ہلاک
 سپنیز ریزیر تیس اُسٹخان
 وچھتھ گئے سپان قامی زو بون
 پیلہ گرد نو زاد نے وچھ سہ حال
 تین کور بوسوے پدر با سپاہ
 تین شور و فسرک یادے شہریار
 سپنیز کشتہ ییم بانترہ ہمزاد میا فی
 تین سہ تو نام آوران سپاہ
 سرتاجداراں و شہزادگان
 ہنسکے زن تر نیر کشتہ بر انتقام
 یہ بوڑھتھ سہ صلصال بیہوش کو

ہمانا تر چھکھ مالک نامدار
 بر آیا چھ کینتھ زخم گوبال میون
 تر آمد نامور چھکھ تر والا خطاب
 گجا وہ فی کورھکھ جفت اُسٹھ تر ق
 تین تھود بہ سر کور زئیے آہنن
 دتن مالکس پیچھ بر پختھ کور سخت
 پیچھ کور کور تھ نیون چوں گرد باد
 تھتھ کور سہ کور زن بر اُسپ زین
 کورن ضرب بر پختھ کور زن سخت
 پختھ پیو سہ کور زن یکساں بہ خاک
 نہ جسم و نہ زور و نہ توش و توان
 وچھکھ یام کور زن در خاک و خون
 برادر و چھن پیو متن پاپال
 ورن کو بہ نزدیک صلصال شاہ
 زبیداد دشمن سپنیز خار و زار
 گر اُمی تھے خاصہ اولاد چپانی
 ہزاراں سپنیز کشتہ در رزم گاہ
 دھن خونس اندر چو افتادگان
 کورھن کشتہ ساری دلیران قام
 پختھ مغزن اندر تیس جوشن کو

کوڑن پاؤ جان سپن اشک بار
 کوڑن مکم تسمو کله ماسے رنگون
 رواں گے مٹیکھ کله ماسے از مٹاک
 اٹیکھ پانترھ سرنز دصلصال شاه
 پر از رگری و نالیہ عالم سپن
 ترھنچھ کله بون اوس داراے قام
 ازاں پس ورن کشتہ گان در خرپر
 کوڑکھ آتش دصلدل افزوتہ
 پراں برہمن و مؤبدان پاٹ اوسو
 سپن فارغ از کشتہ گان شہریار
 دوپن تام سوئے سپان قام
 بے پانے پنگہ نیر جتاس نہبر
 و لیکن کوڑ دنی حیدر نامدار
 کرم یختہ شبس چھم مے آرام و ناز
 مکر مے چھم دل زہیمار غم
 لہ شہتہ آے مطرب بے ساز و رباب
 بیستہ کزوشہ ماکت ازاں پین دشت
 ییلے زن شبن کوڑ تغلب بہ روز
 یہ تاباں قمر شاہ مہ پیکران

دتن تاج بڑو حقن وودن زار زار
 ازن یارو تلو حقن ازاں خاک و خون
 کرکھ پاک چھل حقن ازاں خون خاک
 ہنمے کرکھ وڑھ از دربار گاہ
 سپاہن اندر سعفت ماتم سپن
 ہرن اوس از دپتس خون خام
 برن ساری از مشک و عود و عیسر
 بعود و بصلدل کرکھ سوختہ
 ورن ژند از دشمنی چاٹ اوسو
 بے شور آوجوشاں سپن ہم چو نار
 سپن خاب و آرام مے پیچہ حرام
 کرکھ بستہ خفتاں و خود و کمر
 سہ و ارن مے نس سیتو چھم کارڈا
 ارنو مطربان و مے دل نواز
 برکشاہ گزہم دور رخ و الم
 سپن گرم ہنگام سوز و شراب
 سوئے خیمہ خرگاہ گے بازگشت
 رطبتہ نٹو کھ خہ رشید عالم فروز
 نہبر دراپ بالشرک اختران

لہ یہ شار چھم اکبر مسودہ پیچہ امت تارنہ۔ یہ اوس نہ چپا سپدست۔

سہ عمر اُمید نہ بس اضطراب
 پکن گو بہ درگاہ داراے قام
 بہ منشد بہتہ شاہِ صلصال اوس
 بہ مجلس بہتہ نامدارانِ قام
 پتھے پاتھو بو رسم اُس شہر پار
 چہون بے شراب دکھون بے کباب
 تھے نایہ زالن کتاب بدست
 تمن کشیہ نے اُسوزالن بہ نار
 چون بو سہ صلصال جام شراب
 تہ دپشتہ سپن در تعجب عمر
 سپن مت چہتہ یام صلصال شاہ
 زئے سستی کر تھ اندرں کارزار
 ہن پتہ تھے کھیو تہ از فور و مایہ گان
 بہ تہراج دشمن دیتھ مال و گنج
 سپن پانترہ ہمزاد چانی بباد
 تہ اٹھ کپنہ پتھ کمر بستہ کر
 نہ ستن تہر ایشب ہزاراں سپاہ
 ہنکہ زن کر تھ دشمنس تار و مار
 تہ کینترہا گزھی لشکر از ہر جنگ
 تہ بو تھ سہ نو زاد آماد گو

سہ یہ لشکر قام گو باشتاب
 اندر ژاوبے غم بہ ہوشن تمام
 دو پتھ زن مکر رستم زال اوس
 وچھن ناز و نغمہ چہون اوس جام
 اگر کانہہ مرن اوسکھ اندر تبار
 گہون بے بہ سونطور و ساز و رباب
 پرن مؤہاں ژند آذر پرست
 گہون تے چہون بے مئے خہ شگوار
 کرن بو تمن کشتن آتش کباب
 وچھن ساعتہ اکھ تماشا زبر
 کوہن خشم نو زادس اے رزم خواہ
 کر تھ مار گردان خنجر گذار
 زہل تھ اکھ از جنگ کم پایگان
 گزھنا پیر و وہ فی دل اور دہ رنج
 تمن سہو کشتیا سواران عباد
 بہ شمشیر و گہوہ رز جہاں خستہ کر
 دشب خون بر دشمن کپنہ خواہ
 بہ قام اندرون تہے کر تھ شہر پار
 نہ ستن تہ گزھنیر حقن بید رنگ
 بہ شب خون کمر بستہ استاد گو

بہت بھرتہ بوز عمر اُمین تمام
 نیر دراو از لشکر قائمیان
 بہ نزدیک مالک پکن گوشتاب
 بہ بوز بخت سے مالک چو سپاہ گکو
 دو لک درعہ، برگستان و کلاہ
 کمربستہ و دھتھی نامہ داران دین
 گریں کھوت سے مالک سر سرداران
 لے زواں گو ابا لشکر نامور
 سپاہ ہمتہ یون توہ نوزاد اوس
 بہمراہ مالک سپین نس دچار
 گوشت رستہ اوسکھ مئے نش اے دلیر
 بچے آزمودتہ بہ پیشینہ جنگ
 کہ شاید مشیتہ گوئے سے حال تباہ
 پڑانکھ نہ کینہہ رسم جنگ آوری
 تیلے گرد جانس بجہ رز، گزان
 ہم ایدر بہ سر چون بے جان کرن
 بہ بوز بخت سے نوزاد جوشاں سپین
 کورن نار تمھو سوئے جنگ اوران
 بہ یشیم زول نس از کلام تباہ

خبردار گو از سپاہان تمام
 پکن او در فوج اسلامیان
 دو لک نس نشہ قصہ با اضطراب
 دو بختہ بے محابا از ان خاب گو
 تیلن فورن از خاب ساری سپاہ
 مہیا سپہو از پیے جنگ و کین
 تیلن زور ہمتہ من سے گوہ رزگران
 کرن بستہ نوزاد سے رہگند
 تنور بہن کوہ فولاد اوس
 دو پس مالکتن اے دژم روزگار
 دبارہ تو وہ ذی اکھ بر جنگ شیر
 زو لکھ کتھ کنن رم کھیتن از پلنگ
 گدھتہ و ذی کنس بہر شب خون سپاہ
 بہ ہلیچہ ناوختہ امشب دژپ داوری
 مشی یں بہ شب خون جنگ اوران
 بہ مرگت پڑ چون گریاں کرن
 بہ مانند تشدر خروشاں سپین
 کہ اے شیر مردان و نام اوران
 کرد حملہ یکبار ساری سپاہ

لے پ شار اوس پچھاپ سپہت۔ پ آہ اکہ مسودہ بیچھ نقل کرن۔

تلو گوہ ریز و خنجر سناہا ہے تیز
 بہ یک بارگی قائم از خشم و کین
 روان او مالک چو دُرُویا بہ جوش
 و و بھتہ آے یک بار اسلامیان
 دُشکر بہ یک بار جوشاں سپین
 سپین سرفکن گوہ ریز خاداشکن
 پیون آسہ شمشیر ہا ہے شمار
 سر نیز با سپین گستاخ گئے
 لہ گزہن بو ترنگا ترنگ از کمان
 ز جوش و خروش سواران جنگ
 شب تیر تے ہم غبار سیاہ
 گوشت مول گوہ بر سپین کینہ ور
 وزن آسہ شمشیر ہا نیس ہا
 سر و دست و پائین چو دیوار گئے
 شب تیر مالک بہ گوہ ریز گران
 و و اوں ہزاراں سپاہان قائم
 بہ ناگہ تمس بر و نچہ فزاد او
 روان مالکن تل سہ آہن و رخت
 اکے ضربہ کوڈش دھار از نہاد

ہمہ بد سگالن کُرو ریز ریز
 و و بھتہ آے بر نامداران دین
 تلگو گوہ ریز آہن ز بس تا و توش
 دنگھ بڑو بھتہ بر لشکر قائمیان
 چو باد و چو آتش خور و شاں سپین
 سوارن کرن بے شکن تے فکن
 گزہن و زملہ زن بہ ابر بہار
 چکر ہا ہمہ پُر ز سواران گئے
 چو زالہ پیون تیر از آسمان
 کھنوں اسورم اژدہا و نہنگ
 گمٹو گر در مژغاب اختر تہ ماہ
 ستیزاں سپین مت پسر بر پدار
 سوارن تہ اسپن گزہن ریز ہا
 بتالاب خون مردن انبار گئے
 کڈن بو دھار از تن سروران
 کورن پُر ز گشتہ سہ مادن قائم
 کربستہ چوں کوہ فولاد او
 کڈن گرد فزاد سے چوپ سخت
 کربس سان نو زادیل گوہ بباد

لہ امہ شادک دویم مصرچہ پیمتہ پامٹو چھاپ سپد مت سے چو زالہ سپینو سیر از ریسمان

مگر کینٹھ سپاہن گئیں نہ خبیر
علم اُس استاد در قلب گاہ
سپاہ دار لشکر بہزاد نام
کرن جنگ بے با سپاہان دین
سپٹھا مار گئے از دُجانب سپاہ
سپن گرم یثر روز باز در جنگ
ابو المعین و مالک نامدار
ز بس کثرت لشکر قایمان
کر نوزادو سالار گو موختہ
گذرنا گوشت تنگ بو بر سپاہ
پہوے بو پناہ دیران قام
ز ہر سو گشتو گرم در جنگ و کین
سپنو رزم سازان ز ہر سو تباہ
کہ اسلامین پیچھ سپن کار تنگ
ژٹن قایمین بے کرن تار و مار
سپنو تنگ گردان اسلامیان

حضرت علی شہد اتورا تھہ قام الرقوم واتن

بیاسیدا و دہ فی گریں پھر لکام
زہنن واتن او تھہ دریں رزم گاہ
ییلے زن سہ حیدر ازاں رہگذار
کرن مٹزلا مٹزلا بو قیام
زہنن پتھہ کر تھہ ساحلک مرز بوم
پچن اوس با لشکر نامدار
ازاں جاے تا مالک رزم خواہ
بنا گہ سہ دل دل سپن پر ز کین
ہمت تشنہ پر خون سپنو ذوالفقار
سہ دل دل گرہن تیز بو ہر زمان
کدن سوے حیدر علیہ سلام
شبشبہ نزدیک تا دی سپاہ
جدا دراو از مالک نامدار
ژٹن مرحلا مرحلا سوے قام
پچن داتی در ملک قام الرقوم
اکس مٹزلس کو تھہ داتس قرار
پچن بو تہمن موبہ تر فرشتک راہ
ژٹنو ہیتر نہ تہی نالہ ستین ز کین
سود پانے کر تھن نپرو تھن برق وار
تچن بو کر زن بو چو شمیر زریان

در اندیشه گو حیدر پاک زاد
 ہے وڈی کنس مائکب نامدار
 مباد اگر کھن عاز جز از قایمیاں
 توے از چھنے دلدل کس کیشہ قراء
 چھ بہتر تھے لحظہ لادن شتاب
 دوپن تام گورابن اے شیر شر
 چھ وڈی کنس سہ مابک تہ اسلامیاں
 سہ ایدر کوڑم دلدل تیز کام
 تہ پکھ واد چھکھ نامدار سپاہ
 یہ یا مٹھ دوپن کھوت گرس با شتاب
 ز دم باد ضرر کوڑن ریختہ
 وڈن گو سہ دلدل چو پراں ملک
 بیک دم زدن سدور موہنپن
 برابر گوشت پور بو نصیف شب
 وچھن شور محشر گوشت آشکار
 گزھتھ پیو بہ نزدیک لشکر از
 ازاں پس نہ پہلوڑن از دوست
 کوڑن تار از بس بزور تمام
 ہے برفلک گو سہ نعروک شکوہ
 ہزاراں سپہر قایمیاں سرنگون

دوپن تھو چھ یاراں بہ جنگ وفساد
 کزن اسی با قایمیاں کار زاد
 گزھن مار بے چارہ اسلامیاں
 چھ پائے گزھن سپر حقن ذوالفقار
 کزن از چھنے کیشہ تہ آرام خواب
 سپاہ دادر لشکر تہ چھکھ نامور
 کزن جنگ بال شکر قایمیاں
 شبشب گزھن چھم سوہی شہر قام
 مگر کڑھ زہنہ کاٹھہ در تھکی براہ
 کوڑن تیز دلدل چو پراں عقاب
 ز ستم کوہ و سنگ کزن بیختہ
 وڈاؤن سہ فرش زمین تا فلک
 گزھتھ پیو بہ نزدیک سپاہن دین
 بہ لشکر گزھتھ پیو اہمیر عرب
 ز بس خون زہنپنس گوشت لالہ زاد
 شبکتر روٹن دلدل از ترکاز
 اوڑن از ہر زور چوں شیرست
 سپن زلزلہ در ہمہ شہر قام
 سپن شق زہنپنس و سبتھ آسہ کوہ
 زہنپنکھ زوہ ہر سپنکھ جگہ پڑ ز خون

ہے رَم گرو کھو نہ آواز شیر
 سرقابیاں پر ز سہام گو
 روایت کر کن عمر فرخندہ جہا
 کہ آں شب تہتے نار کو رسوزن
 بہ مجلس بہتہ اوس دارا بہ قسام
 گیس تمام آواز نار بہ گوش
 سپن مت بے ہوش مصلح شاہ
 ہمہ نامہ اران مجلس نشین
 گزشتہ ساعتہ اکھ سہ در ہوش او
 لہ پڑھکھ تم کو یہ کیا نار گو ہوش اک
 لہ ہے ہوش میونے بہ پرواز گو
 دوپس عمرن اے شاہ فرخند تخت
 ہے دوت حیدر درپ ملک قام
 نہ چھکھ بے خبر تس نش اے شہ یار
 دوپن شہ یارن بلا شکھ چھ راست
 مے چھم بوزست بارہ پیش زین
 ولسیکن سہ پڑھہ کیشہہ بیکہہ
 مگر یوت اُسختہ مے چھم نہ خیال

نہ چھکھ تراؤ و تھن رتم سواران بزیر
 دوپکھ زن تمن شذین شام کو
 بہ پیش جناب رسول خدا
 سپن آسمان ز سپنس زن
 اقص منز رشتہ پڑنے اوس جہا
 ز کف جام مے پیوس روڈ سہ ہوش
 پتھر پو و سختہ سرنگون باٹھا
 ز ہا بختہ پتھر پیے و سختہ بر زمین
 دگر بارہ گو پاؤ تس توش و تاو
 کہ شاید و سختہ آسمان پو بہ خاک
 دل و جان مے نش خاؤ پرواز گو
 ہم ایدر ژٹے گے کار دشوار سخت
 تہ چھ نار تمو سہد بہول قام
 کن شہ یارن کوڑن تار و مار
 چھنے اکھ کلامس اندر کم تہ کاست
 چھنے آواز تمو سہد سہم گین
 مے گو تمو سہدے نار زیر و زبر
 کہون چھم مے تس سہد جنک و جلال

لہ تہ لہ ہم زشار چھنے چھاپ سپر مہو۔ ہم آہ اکہ مسودہ پیچہ نقل کر نہ۔

صلصالہ ستر مہماں نوازی تہ حضرت علیؑ ستر

تم سندن گھوڑنیک یادگار ملاقات

بیچتہ کز سہ حیدر چو شیر زیاں
ییلے زاو در لشکر قائمیان
ز باہتہ سپن قائمین دل دہنم
سہ حیدر و چھتہ پوتمن ترس و ہنم
قوی دل سپن نامداران دہن
و چھکھ یا مہتن سرور مؤمنین
کوڑکھ حملہ یکبارگی ہم عنان
ز پٹنہ ہیئتو ہر سو سواران قائم
بشور آو سالار دل دل سوار
لہ ہمتی ہارن ز قائمی سپاہ
ز پٹنہ ہیئتو ہر سو سواران قائم
کرن بو پتھ پٹھو جنگ شدید
در آخر سپن غالب اسلامیان
سپن ز گشتہ اسلامیان یک ہزار
سو یہ دیر گئے نامداران دہن
ییلے شاہ نوزن دم صبحکامہ
ز نورش شب تیرنے کھنوشکس
سپان قائمی پرانندہ حال
سکھ بانگ، فریاد تے نالہ زار
ییلے زاو در لشکر قائمیان
سہ حیدر و چھتہ پوتمن ترس و ہنم
قوی دل سپن نامداران دہن
و چھکھ یا مہتن سرور مؤمنین
کوڑکھ حملہ یکبارگی ہم عنان
ز پٹنہ ہیئتو ہر سو سواران قائم
بشور آو سالار دل دل سوار
لہ ہمتی ہارن ز قائمی سپاہ
ز پٹنہ ہیئتو ہر سو سواران قائم
کرن بو پتھ پٹھو جنگ شدید
در آخر سپن غالب اسلامیان
سپن ز گشتہ اسلامیان یک ہزار
سو یہ دیر گئے نامداران دہن
ییلے شاہ نوزن دم صبحکامہ
ز نورش شب تیرنے کھنوشکس
سپان قائمی پرانندہ حال
سکھ بانگ، فریاد تے نالہ زار

۱۰ دویم مصرعہ پتھ کز چھاپ سیدتہ کہ برگشتہ دل دل سپن بونہ راہ

نہ کر داریسی بوز فرماید سون
 دو پکھ تور صلصالن لے قایمان
 سپاہن کوئت کینہ چھ کو کر تباہ
 ہمے یور شبنو پیچھے سے گیاو
 مگر گشتہ کو خاصہ دلبد مینون
 کوڑکھ غرض اے نامور شہریار
 ییلے گئے اُسو از حکم شاہ جہان
 بنیت تمن سیمو کوڑ کارزار
 دلاور سپینو ساں ز شکر جنگ
 پتو ناگہاں شاہ مرداں تعلق
 چو آتش کدین ذو الفقار از نیام
 مرا سریر لشکر اُرن زیر تیغ
 تیر ییلہ قاریو و چھ تھند کارزار
 تمس ہتوہ سوار ابہ ملک جہان
 دو پکھ تور صلصالن اے سروان
 مگر چھم گماں بی تمس ہتوہ سوار
 کوڑکھ تسمو روٹن تخت جمشید شاہ
 لے یہ نئے آسہ ہے در دلیری تمام

نہ بیداد دشمن در وہ فی داد سون
 یہ کینہ چھو پیمت کرد تو ہی بیان
 سہ کوٹ گو سپہدار نوزاد شاہ
 سپن کیا و کاہ تمس کوئے او
 گر انماہ نوزاد فرزند مینون
 اسے پیچھے دگر کوئے گو کارزار
 نہ بہر شبنو اُن دشمنان
 بہ شبنو تمن دشمن کوٹ دہار
 سپاہ بہ اندیش گئے سخت جنگ
 ہمے داتہ تھن پوچھو چو برق جلی
 کرن کشمیر ساری سپاہان قائم
 چو جیحوں کوڑن خون رواں ہدیغ
 نہ ہا بھتہ ہز پمختہ کوڑکھ اختیار
 چھنے و چھمتن آشکار و نہان
 پکھ ہا و تس جنگ اوران
 ہمے آسہ نئے کاہہ دریں روزگار
 ازاں پس کوڑن ملک ساہل تباہ
 نہ ساہل یہ یہ ہا دریں ملک قائم

لے ایک دویم مصرعہ پختہ پاٹھو چھاپ
 نہ ساہل یہ یہ ہا دریں ملک قائم

لہ ہئے بوز ہنر میاں آسین خبر
 دلاور پہ نئے آسہ ہے چوں پلنگ
 پچیس نامدارس دین شوہر مرد
 وزیرن کوڑس غرض، ایسا مدار
 مئے چھم بوز مت از شہنشاہ دال
 دلاور سوارا ز ملک عسب
 پہمہ سے وا تر در ملک قام الرقوم
 سہ برہم کڑی دین آتش پیرس
 ہنگہ زن یہ اسی سہ تازی نژاد
 یہ بوز تھ سہ صلصال کو توہش رو
 ون چھکھ سوغن ما بے اعتبار
 دین چھکھ بے عالم چہ فقط علی
 ہئے لاف و بھہتاں ون چھکھ تمام
 ازاں پس گڈن دہ شتر بار نان
 تہ بیہ مشکہ دہ تمہ برتھ از شراب
 تہمہ ہتھ کوڑن صا جبا اکھ روان
 سہ حاجب پکن کو بخہ رم دلی
 و چھن یام سہما بے شیر الہ

چھ صلصال شاہ جہاں نامور
 یہ بیہ ما مئے پیٹھ بے محابا بختگ
 دپوہ تھنہ یٹھ نامور آسہ نمود
 ز غموش آس بے غم دین روزگار
 تہی وون ز تاریخ پیشینہ سال
 جہاں پہلوان آسہ والا نسب
 مسخر کڑی سہ ہنہ مرز بوم
 بڈن شہر یازن سہ کز زیر دس
 ہزاراں گر تھن نامداراں بباد
 دوپن تہس وزیرس کڑے یا و گوئے
 خبر چھنہ از گردش روزگار
 چھ تہمہ جہاںس اندر پربلی
 دبارہ مہ ون مئے نشن تھ کلام
 تہ بیہ دہ عدد گو سفتاں کلان
 تہ بیہ جام رخشاں زیو قوت ناب
 بنزدیک حیدر جہاں پہلوان
 پکن ووت پیش علی و ولی
 بقوتھ پلنگ و بہ طلعت چو ماہ

لہ امیک کو ڈنیک ہمر چھ پچھ پٹھو چھاپ دہ چنہ یور میراں آسین خبر

نین بوز ابروے او آسمان
 ز ہاتھ سے حاجب پین ٹنگ و لال
 کورن عرصہ در خدمت بو تراب
 دوپے شاہِ صلصالن، اینامدار
 اگرچہ تر چٹکھ دشمن کینہ خواہ
 چھٹے میاں فی مہمائیے سرسری
 ٹٹے چھٹے اند دوس موہتہ آرام کر
 شبس نغمہ کر با میے نمود شگوار
 جنابن کورن نان و ارد پسند
 تھے مشکیم آسہ پڑے تمام
 نہ پھیرتہ پیے مشکہا یے شراب
 سہ حاجب سبک مشکہا ہتہ گورن ان
 دوپس تو صلصالن، اے ہوشیار
 چھ کینہ تھر ٹٹے قد قامت بلند
 دوپس حاجببن، اے سپہدار قام
 تیس کن و چھن کینہ تہ او نم نہ تاب
 ہئے روے تھر ٹٹے و چھن چوں بہار
 کماں کش ز ابرو تہ سحر در جدال
 سراپا چھٹے تس فرزدانگی
 ولیکن ٹٹے ہنویہ کینہ تنور چھٹے

ترسن بو تیس نش زپن و زمان
 ز وشت اوئن نہ کلاس مجال
 کہ اے نامدار تر یا جناب
 تر مہمان و وٹکھ بہ چھس خانہ دار
 مگر دور امروز و وٹکھ ز راہ
 کورم تر یے نشن ما خضر حاضری
 بماداں پگہ نیہ جناس نہ سہ
 پگہ چھی مے ستین کرون کارزار
 تہ بیہ کر سہ نہ منظور دہ کو سفشہ
 دوپکھ تس چھ در ملک ما حرام
 چھٹے اُسو و چھن چنگ ساز و باب
 بنزدیک صلصال شاہ جہان
 خبرون تر کینہ و چھن تھن آن نامدار
 چھ کوتا تنور یل زور مشہ
 سہ حیدر و چھن از سراپا تمام
 ز ہاتھ چو سپہاب دل گوم آب
 گل و زکس و سنبلی مشک دار
 تین کن و چھن کس چھ تاب مجال
 نو مودار آثارِ مردانہ گی
 برمدی ترپے ستین برابر چھٹے

نیک نامدارا کوڈن در زمان
 نہ پانام پیش شمشہ بو تراب
 ہے چون دیدار وچھ رو برو سے
 کرو اسو ملاقات باہم برگر
 بہ پیچہ پانہ ڈیئے نش بر میے صفا
 ہے بوڑھا سن گفتار چون
 مے چھ نہ منور ورتہ گرٹھن پیش شاہ
 بلا شکہ پین مے نشن بے نو فور
 سراسر وون پیش سالار قام
 دولن تمومر صغ سے خفتان جنگ
 دتن دم چو غرٹہ شیر زبان
 مے ایدر گرٹھن چھم بہ پیش علی
 کہ آیا چھ کیٹھتہ مے علی پہلوان
 دوپن آزماون علی بیگمان
 بگردن ٹلھتہ گوہ رزیے گاوسار
 برہنہ کرٹھتہ تیغ رخشاں بتاب
 کہ ایدر ڈیئے نشن آوصلصال شاہ
 اقص منرڈٹھتہ تیغ خارا شکاف

یہ بوڑھتہ وصلصال گو شادمان
 دوپن تس نہ گرٹھتہ وہ ذرتا بان شتاب
 دپس شمشہ یارس سپن اور زوے
 قدرنجہ کرٹھتہ نش اسے نامور
 ہنگ زن مے نشن دل کرٹھتہ وفا
 غرض چھم مے وچھ ماہ روہ خارا چون
 دوپس شیر جبارن لے مرد راہ
 اگر زن تمس یں چھ مے نشن منور
 رواں گو فرستاد بوڑھتہ کلام
 یہ بوڑھتہ وصلصال وہتہ بیدنگ
 کوڈن بستہ محکم کر بر میان
 دوپن نامدارن زبس پر دلی
 بہ وچھ تمومر سندے تاو قوش و توان
 لہ اوٹن ہفت صدمن عومود گران
 ازاں پس پکن گوٹھ تنہا سوار
 پکن پیشکارا گرس بروٹھ شتاب
 خبر واژ نزدیک شیر الہ
 بگردن ٹلھتہ گوہ رز چوں کوہ قاف

لہ یہ آو مسود پیچہ نقل کرین۔ چھاپس منر چھنہ نظر گرٹھان۔

ببارو قوی پنجہ تے زور مند
 رواں بڑو ٹیٹھ کو تے شہہ مؤمنین
 سینو در تعجب ہمہ سروران
 یکن یا حقن دوت سالار قام
 گراں گورہ تر اوٹھ ترھن بر زمین
 کرپن تہو نظر بر شہہ بو تر آب
 گورہ لاس پیٹھ سنبل مشکبار
 دوپن بو تر آبس کر اے تر شیر
 تر چھکھ مے کر در ملک خاور بلاد
 تر چھکھ مے کر در قہرماں بے سپاہ
 تر چھکھ مے کر از ملک ماقبل دیار
 تر چھکھ مے دلاور ببارو بے نور
 تر چھکھ مے سپہدار لشکر پناہ
 دوپس تہو کر ایشہ ہار جہان
 روٹم ملک خاور تر سا جل زمین
 ہمانا پر گو کترین کار مینون
 دوپس تو رصلت لن اے نامور
 اگر چہ تلکھ تھوڈ یہ گورہ تر نرجاے
 تر آد چھکھ بلا شکھ دلاور کنگ
 پتھر شیر جبار دوٹھ ہچو شیر

ببالا تنوور، درخت بلمند
 مہحقن سرتو رقم نامداران دین
 سرا سہمہ گے جملہ نام آوران
 بنزدیک حیدر علیہ السلام
 ہکے لرنہ گو در ہمہ سر زمین
 و چھن رومخ تھنہ ہچو خنداں گولاب
 چھکن مشک مانند مشک ستار
 بردی قوی چھکھ ببارو دلیر
 جہانا ترے کورھن خراب و بباد
 روٹھ ترے سر تخت نامید شاہ
 سہ طہماس کورھن خراب و فرار
 کرہقت قتل دیوان کوہ بلور
 دبار کرہقت میاں لشکر تباہ
 سر آری ہچھن تھنہ چھکھ نان
 ترے پیٹھ آس وہہ تر پیہ جنگ کین
 و چھکھ وہہ تر پیہ جنگ و پیکار مینون
 مے چھم تر و ویت گورہ تر کیا پتھر
 بے زانٹھ تر چھکھ مرد جنگ آز مے
 تر شو بکھ مے سرتین مقابل و جنگ
 یکن گو بنزدیک گورہ تر دلیر

کوڑن دست بازوے خیبر کشاے
 کوڑن گھر رز گرداں ببالاے مَر
 ازاں پس دتن دَارِ حقن برہوا
 سہ گھر رز ز چشماں سپن ناپید
 تہ میلہ تور بون و دتھ بسویہ زمین
 لے دتن دوار دتھ بہ صلصال شاہ
 لے زمینس پیچھن پو سہ گھر رز گران
 تہ دپشہ سپن خیبر صلصال شاہ
 دوپن شیر جبارس، اینامور
 تہ بلا شکھ تہ چھکھ مرد میدان جنگ
 لے ز مردی ڈٹے شوئی دپن شاہ مرد
 دپن ملک کائٹھا ز نام اوران
 زٹے ملحقن بمری چھ چوٹے مجال
 ولسکن اگر زن تہ زانچھ صواب
 لے ہتک زن لدن تپراندر گمان
 لے متن میاں گھر رزے چھ ابرز کوہ

لے تاکہ : ہم چھنے چھاپی خاور نامس منز : ہم چھ مسودس منز ہے یہ چھ خاور نامس
 اُخری شاریس اُپر صابن وونت چھ : تم کو ر انتقال تہ تہ پتہ پتہ نوو یہ مذہب
 داستان قبول صابن بروئہ - لے بلکل اے شاہ پیچھ چھ یہ مذہب داستان اُپر
 صابن فرزند ہر قبول صابن بروئہ پتہ نوو مت - سیمہ وز اُپر صابس (بتو بروئہ)

ہے مینون خنجر و چھتہ بے خلاف نہاں گو بزیر فلک کوہ قاف
 دوپس شاہ مردان اے شاہ قام ز شاہان عالم ژئے چھئے ایچہ تشا
 ز بازو بے خود چھکھ و فن کشی لڈکھ نیلہ مئے ستین پر سوئے کشی
 اگر چھئے ژئے دانش، خرد رہنماے پر کیشرھا و سنہ بیے تر آنکھ بجایے
 بدین محملہ دل آباد کر تن از آتش دوزخ آزاد کر
 دوپس تو رصلصالن اے سرفراز مہ کر یچھ کلاما مئے ستین دراز

(پتو مہ صفحہ باقی فٹ نوٹ:) آخری آن دوت۔ تمواؤن قبول صاب پاش نیش تر
 دوپس ز خاور نامہ کریم ز مکمل۔ تر بیہ یکھ نوکھ اکھ شار پانس بڑوئہ مہ۔ تر
 اکھ متعلق چھ قبول صاب پانہ و نان سے

یوت دوت مت بوئہ چھ آن سعید دراں جا سپن انتظام شدہ
 پر اکھ باکھ از شار خاص امپتر پیے حفظ مضمون لیو کھم بر کھر
 مین میانہ کوہ رزے چھ ابرز کوہ پیون بر فلک میاں نیوک شکوہ
 یم ز شار چھ چھ پانچ تر نظر گرھان سے

مین میانہ رزے چھ ابرز کوہ پیون بر فلک میانہ کوہ رزک شکوہ
 ہے مینون خنجر و چھتہ بے خلاف نہاں گو بزیر سپر کوہ قاف
 مین مینون کوہ رز و چھتہ بے خلاف نہاں گو بزیر سپر کوہ قاف

(کوثر مہفتہ وار چمن، مہلد ۲۲ - ۱ جنوری ۱۹۰۲ء زیر عنوان پر قبول تر روضتہ الشہداء
 از سعد الدین سعدی) حضرت علی تر شاہ قاض در میان گفتگو جاری آسنہ سبب آے تر
 قبول صاب پانچ تم شار جمع کر تر پین ہنر جیوتیت تمہیدی چھ تکیا ز تیل چھ سلسلہ کلام دوکھ
 پانچ منقطع سپدان۔ اپ کو پین قبول صاب پانچ تمہیدی شار مہمیں ضرور ہج کر تر۔

بے پائے بہ ماواں وئے آتھ جواب
 کرو جنگ فردا کھسٹھ آفتاب
 بباڑی پہ کیاہ لاو از کپن و مہر
 نکھس پیچھ ہون گونہ زان بہن دشت
 جنبست ہچن آس ساری بہ پیش
 ہمہ گرد ہر گرد لشکر تمام
 کوادکھ شب ہمہ با شراب و کباب
 زواں آوجید رہے سوئے سپاہ
 پکن اسی در مدح عشر فشان

در کچھ خیمہ در پیش پردہ سراے
 سہ ماواں سراسر پین پوشہ بارغ
 کرن غائب سنبیل بزیر سمن
 شقایق تہ پپوش در بر وولن
 مقرر طلائع کرکھ سو بسوے
 ہر سو کڈن تم صد اہا بزور

مئے ستین تر کر جنگ ایدر شتاب
 مکر و فر کپنس زیر گو کر تر تاب
 وچھو آسہ کس کیا نصیب از سپہر
 و نہتہ بی شہنشاہ سپن باز گشت
 بزرگان لشکر تہ سالار جیش
 کھسٹھ روو بر تخت سالار قسام
 کرن کرم مجلس بہ جنگ و زباب
 بخانہ میلے ژاو صلصال شاہ
 بتا ظلم پیشش ہمہ موہناں
 درپن سال گردا زردہ کھڑ بلمند
 کرن اپتاو سوسہ لشکر بجایے
 ز لشکر رنگ آمیز گے دشت و راغ
 میلے آسمان بسیرے پچن
 زمانہ بھتہ از گرد عشر چھولن
 دوہ یو لشکر و پاسباناں دوسوے
 شبس پاسباناں ہندے اوس شور

شہنشاہ قام الرقوم صلصال دال ماواں کار زائش

زر افشاں سپن دامن آسمان
 ژلن تا حبش گے پرک دار ماہ

ہتے تا سپن صبح صادق عیان
 نمبر دراو سلطان زرین کلاہ

ز درگاهِ صلصالِ دوخته سخت شور
 سوارو بر اسپان گر کھ بست زین
 ز نالِ سمندانِ فولاد سا
 ز آوازِ کرنا صدایِ نہیب
 سپین جلویِ زن پنجہ پایِ علم
 ز جولانِ اسبانِ درمیا گذار
 کمر بستہ صلصالِ بے کور و تنگ
 تھوون خود بر ستمو از پہلوی
 ز چرم پلنگانِ دولنِ تھو بدن
 گراں بار گھر ز و کمان و خدنگ
 مگر تھو شدے اوس فولادِ ستم
 کھستہ در او صلصالِ زور آزمائے
 خبر و اثرِ نزدِ شہبِ بوتراب
 کورین قشیریں حکمِ دل کجاست
 ز سر زینِ برانِ تو سن تیز کام
 تہ بیہ واپہ ناوہ نو ازندہ کوس
 لہ غونبِ اُتھہ نابِ تری بشور
 کر کھ ایستاد سہ دہنچِ علم
 نیر در اسے فیضانِ فولاد زور
 بیکبار اُتھہ پنجش زین
 بر عیش زینس سپین دست و پای
 زون از دل شیر مردانِ شکیب
 رنگ آمیز پڑتہ شکلہ کورمتِ رقم
 پُر از کرد گئے سر اسر دشت و غار
 دولن سازِ رزم و دلیرانِ جنگ
 کلس پیچہ تھوون افسرِ خرمروی
 دولن تھتہ پیچھن حسابِ بے کر گدن
 تھن کھوت گریں مثلِ کوہِ بدستہ
 جڑتہ کوہِ روستہ تھتس یال و دم
 پیچھے نیر اکھ کوہِ سارا ز جاہ
 کہ صلصالِ بے کور تہ لشکرِ جو آب
 اُن جلدِ امروزِ روزِ بلاست
 مزین کرونِ بالگا و سہام
 کرو بند راہِ فسان و فوس
 بشدت سپینو نابِ تہ کی زوہ پور
 کر کھ تھتہ ز نصرتِ من اللہ رقم

لہ امہ شادک قاضیہ او اکہ قلمی مسودہ مطبعت درج کرنہ۔

بقلب اندرون پانہ شیر خدا
 و چھو کنو تہمس مالک نامدار
 سہیے پپ ابو المعین سرفراز
 تہمس سیرتو گردان روپہ بدن
 بیچہ کنو ز شکر کہہ شاہ قام
 شکر کہ صنف بمانند فیل ثیان
 نیر ذرا وصلصال جوشاں چو نیل
 اہنس منز و بیچہ گوہر ز فولاد جنگ
 پکن سیرتو تہس نامداران قام
 ہ ماہاں بیٹے دوت سالار قام
 تر ییلہ رود تنہا سے وصلصال شاہ
 و چھکھ یام تازی سوارو سے شاہ
 ازاں پس تہمن کن سپین نار زن
 پین شیر بہار شکر کشاے
 منے چھم داد کورمت تہمس از عتاب
 سے تہمس نہ کلاما جہگہ دوز اوس
 اگر اے علی چھی نہ سے بازو بہ جنگ
 بہاوت نہ سے وہ نہ دست برد سزان
 سے صلصال ہ سشد و نیر سزان
 دوپین مالکس اے یل نیک اے

اہنس منز سہ شمشیر چوں اژدہا
 ہمہ پہلوں تہس نشن گوہر زوار
 بہ فولاد پوشاں کر بھہ صنف بساز
 تہمی نیر داران، شمشیر زن
 سپین شور و غوغا ز بس اژدہا
 ہوید اسپن نے کنار و میان
 کھنچہ بادپاس خسروشاں چو نیل
 دماں آوغسراں بمادان جنگ
 بہ تہم ظلم تہس ذراے با اہت شام
 سپاہ آے واپس بجایے مقام
 کڑن سوہے گردان تازی نگاہ
 تنور، قداور، دلاور سپہا
 چھ کس وڈی کھنس مرد ماہاں بمن
 تہمس روہس بیچس سیرتو چھننے سے
 دہس راہہ کس تہمہ کلاہس جواب
 توہے داد بر جنگ امروز اوس
 نیر نیر و چھ جنگ جنگی پکنک
 و چھکھ زور بازو بہ زور آوران
 کزن گوشاں بو حیدر نامور
 ز شکر ہنن روز آیدر ہجاے

خبردار در جنگ صلصال روز
 و نہتہ پی رواں گو بہشت و نسا
 پکن ووت شاہ ولایت ماب
 لے ببالا بلتہ اوس صلصال دال
 رپوایتہ کرن مالکت نامدار
 دوپین و چھہ صلصال بس زورمند
 بہ مادان ییلے دراوتس کن علی
 سہ یس قدر صلصال شہہ بودراز
 ییلے وایوٹھ صلصال شاہن علی
 دوپین تس کہ ائمر دافسون نماے
 کہ دیروز اوسکھہ صلیف و زوون
 و چھہ چون زہ پھر مے چھم دل و مان
 مکر از دوسہ س کرکھہ افسوں گری
 چنابن دوپس لے خبث لعین
 غرض کیاہ ژٹے چھی اندر داوری
 بیکیبار صلصالن اندر زمان
 و چھن بڑا ترابن سہ تپرو خدنگ

مباد اسپاہن کرکھہ تپرو روز
 اٹھس منز وٹھہ تیغ موجز نسا
 بنزدیک صلصال چوں آفتاب
 قوی دلی، تنومند باشاخ و بال
 بنزدیک پیغمبر کردگار
 کہ ہشتاد گز بو ببالا بلتہ
 شہہ اولیا، مایہ یے پڑ دلی
 سہن زیادہ تس شاہ مردان فراز
 ژجس کرکھہ نیرتہ ز بس پرنلی
 بجود و ژٹے افسون او نہتہ بجای
 گوشت و کھنکس چھکھہ ٹایے پیچہ فوڑو
 ژچھکھہ میانہ کھوتہ، زیوٹھ تہ بہ عثمان
 پن چارہ ژھونڈٹھہ بجود و گری
 یہ چھالا فچی جاے یا دشت کہن
 سرون صلح یا رزم و جنگ آوری
 لوڈن تپرو در چیرم چاچی کمان
 کرپن کرکھہ بر مؤمنان بید رنگ

لے امر شاہ بون چھہ چھاپی خاور نامس اکے شار بار بار نظر ماوند آست۔ او موکھ
 آسے نہ تم ترے شار تنس منزیکھنہ۔

دوپٹن فوجس، اے نامدارن دین
 بشور و غضب او صلصال دال
 نہ گوشہ ملتے گئے نہ چاچی کمان
 پہرے تیر لوین بسویہ علیؑ
 رواں شاہ مردانے از سپر
 ازاں تیر گوئے تمسکائے زیان
 تھتھے ژاس در سپہ تیر خدنگ
 ہتھے پشتہ کنو نہر کھن گوس کان
 دوپٹس شاہ مردان اے سود کف
 یسے زن مقابل بہ چھس نامدار
 مئے مولو مگو تنگ سپنگہ بجنگ
 دوپٹس تور صلصالن آینامور
 ہتھے روز وہہ نہ اکھ دما برقرار
 بجود کوڑھتہ رد گہ ڈی تیر مینون
 دگر بار چورن کمانے دوال
 بشدت کوڈن کش بزور یلی
 رٹن ذوالفقار درخشان دست
 وچھن یا متھن شاہ مردان علیؑ
 گڈن تیز شمشیر فولاد ناب
 رٹھتہ تیغ فولاد چوئن شرمست

خبردار روڑو نہ پیکان کین
 کمانے بعد زور چورن دوال
 نہ ہاتھ سپن پشت خم آسمان
 بقہر و غضب سخت از پردلی
 کوڑن رد ہماں تیر پر خاشگر
 ولے موڈ اکھ زون ز اسلامیان
 سراسر ژہٹھ جوشن مرد رنگ
 بفر دوس اعلا و پھتھ گوس جان
 یہ مردی چھنے تیر تراون بصف
 ژٹے کیا تیر تراون بصف آشکار
 توے چیلہ ساڑی کرن چھکھ بڑنگ
 گہ ڈی بیٹا کھ تیرا دے ٹیٹے بسر
 بیٹ تیر دیگر کرھتہ وہہ نہ شکار
 مگر چھکھ نہ کیشہ مرد تدبیر مینون
 وچھن اس لشکر دروپیٹہ حال
 بزیر سپر روڈ حضرت علیؑ
 یکن گوسہ یہ شاہ صلصال مت
 زکف ژھننہ تراوڑھ کمان یلی
 کھٹھتہ گوتھنیک شولہ تا آفتاب
 بھلمہ بالاکھن ہر د دست

برہتھ دژنہ بر شاہ دل دل سوار
 سبک تیغ لچو بر سر ذوالفقار
 ییلے چٹ سوسھ شیر زہر آبدار
 پتھر دژنہ دارتھ سوسھ کستہ تیغ
 کوڈن کش کوڈن راست تیر کمان
 تیر ڈیشٹھ شہہ نامور بوڑا آب
 ییلے دژاؤ از مہشت دشمن سہ تیر
 ازاں تیر از موہناں اکھ سوار
 سیٹھا شور ووتھ در سپاہان دین
 کوڈن تیز تر دل دل راہوار
 ہمہ در زماں بر کمان استوار
 ز اڈگے کمانے ازاں تیغ تیز
 اٹن آو مصلحتا ہے در زمان
 دوپن شاہ مردانس اے پہلوان
 مگر چھکھنہ قابل مے ستین بختنگ
 بہ و فر کین کرے نیکی، اینا مدار
 پنن ملک گرنہ اے دل نامدار
 کرے نہ بہ ووتھ بستہ از رے کین
 اگر آسہ نے زور فیل و نہنگ
 ہم آخر برابر تر پکھنہ مے ستو

دژس بڑوٹھ شمشیر تمکو ذوالفقار
 ز ٹنگہ سپینو تیغ فور مانگدار
 ہنس سر دم گو دل شہریار
 تیجن سوسھ کمان ہچو بڑنہ تیغ
 صد زور سے دوت تا آسمان
 بیک سوز زین روڈ بڑیک رکاب
 بزور د بازوے صلحتا ہے پیر
 سپن سرنگوں برب مرغدار
 بشور آو حیدر شہہ مؤمنین
 گر تھتھ پیو بنزدیک آن شہریار
 کوڈن ضرب بر قبضہ یے ذوالفقار
 گستہ دوالن سپن ریز ریز
 ہمے سہل زونن مے ضرب کمان
 ژٹے چھی مر جباڑ ٹٹھ پڑھ ہش کمان
 انکھنہ تر تاب دمنہ نہنگ
 ہنگ زن ژٹے کڑھم بڈی ہشمار
 نمبر کڈیہ لشکر پنہو زپں دیار
 پنن فوج ہستہ گرنہ بہ شیرت زپن
 دل و قوت و چرم شیر و پلنگ
 ز اٹھ گے مے نیش شیرتے فیل کتو

کماں میاں دوزن کین تہے رُٹھن بتیغ
 بہ افسوں گری، چپ سازى جلی
 لہ ہنکہ زن تہے پھٹ پھٹ پر شمشیر تیز
 مگر ہر گئے زن تہے چھک، شیر مرد
 ز آہن مئے چھم حلقہ اکھ بس گران
 سرن آزمائش چھ تھ پہلوان
 کرو آزمائش گرا پانہ وادی
 تہے رٹھ اکھ طرن حلقہ سے بیدنگ
 پنہو کین کرو پڑتھ اکھ زور شیر
 و چھو در میاں چیر دست چھ کس
 سبک شاہ مرداں ز رخس دیر
 دھڑن شاہس اے شہر یار زمین
 اوون حلقہ اکھ آہنیں سخت تنگ
 دودھ یو شیر زور و مژدہ ہر دچنگ
 چو فہلاں روٹھ حلقہ محکم بکف
 نہم تھ روڈ حلقہ سال، خم کورنہ پشت
 کورن زور یوت تام بوتس توان

یہ سورے کوڑتھ چیلہ مکرو دریغ
 کئیانی تہے ہنیوہ شاہ مرداں علی
 کر تھ زانہ از گورہ ز جنگ ستیز
 زمانے تہے جون و س ز اسپ نمود
 سزاوار بازو بے جنگ اوران
 نن زور کس کیتو اندر جہان
 و چھو زور کس کیتو تمن چا دنیانی
 بیٹھ کین کس بے بسان پنگ
 د طرفہ لہو اسو زہا گدولہ
 بلندی تہے تندی تہے پستی چھ کس
 پتھر و تھ بسان ہزبرد سہ
 کتھ تھ چھ اٹن حلقہ یہ آہنیں
 ز فولاد و آہن تودمن بے تنگ
 گلو گاہ حلقہ روٹھ سخت تنگ
 بسختی روٹھ تھ ز ہر دو طرف
 چو فہلاں دماں کورنہ حلقہ بمشت
 سپن دھن مژدہ خم تہے چوں کمان

لہ آہ شاہ جون چھ چھا پس مژدہ (خاور نامہ کس) کیتھ تم شار پینہ متنس مژدہ نائل آئے
 کورنہ تکیا ز تم چھ پرو تھے حسب محل دوج سپید ہتو۔

پینو کہو کوڑن یوت اوسس محبال
 سپن بعد زان شاہ مرداں علیؑ
 ہداں خلقہ کو در زمان گرم خمیند
 بکھتی اوٹمن خلقس از زور دست
 ز بازو بے آن شیر خیر گشتاے
 بیہتہ کہو لکن اوس صلصال مست
 پتھر پتھر کنی ہچو خسر پو بہ رگل
 زبس شمساری دوپن یا علیؑ
 برابر ژستے ہنیوہ کانہ و چھمنہ سوار
 مقابل مے شو بکھ ترے اندر نبود
 و لیکن چھ افسوس ژئیے ہنیوہ جوان
 اگر نیانی کتھ بوزکھ لے دل عتوقول
 تہی سہتو لیبہ کھ رہائی مے نش
 دوپس شاہ مردانن لے یاد کوے
 اگر تراوہ کھ رسم، اے بادشاہ
 تہی سہتو گزہ ہی بلند ایختشام
 ز کر ترک ایمین زر دشتیان
 پرستش کر فی نار سے چھا صواب
 پرستش کر دتس خود ایس روا
 ز کر تس خود ایس گئے بندگی

زبس زور افس زخم کو سداں
 مقابل ہداں خلقہ از پردلی
 بقوتھ روٹن مے بختگال تیز
 ز زور علیؑ خلقہ بے کھو ششکس
 ٹھینتھ دریاں او خلقہ زہاے
 مہ خلقہ تہس پیر مھتن کو ز دست
 میان دشتکھ سپھٹا کو نچل
 بلا شکھ ترے چھکھ ماتہ سے پردلی
 شانور بہ آب و دلاور ہنار
 ترے روستے دویم کانہ چھنہ مین
 گزہن گشتہ از دست من رایگان
 کرکھ دین آتش پرستی قبول
 ہاں کو پیرا ضی بہ گزہ ماترے نش
 و نیارنہ قبات ژستے ہنیوہ جنگوے
 بدین محمدؑ لبکھ قدر و مباہ
 بہ دنی یا و دیں روز ہکھ نیک نام
 بہ اسلام کر تازہ رواج روان
 ییمس گشتہ کرؤن چھ بارند آب
 چھ عالم ییمس برخوہ آبی گواہ
 پرستش بہ آتش چھ شرمندگی

دو پُرس تہم بہ یوت تاسخن زند چھس
 تے سستین تے چھم جنگ بس کرسخن
 تہ پکھ ساعہا اکھ بمادان جنگ
 لہ وچھو دھہ ذرہ از گردشیں آسمان
 دھہ یو نامدارو بزور و دچنگ
 سپہو سخت چپہد بریک دگر
 بزور و قوی پنجہ یے زور مشہ
 لہ بزور و بقوت کورکھ زور و شور
 تہ زبس پائے کوئی زہنس شکاف
 تہ تمن دھن شہن گوہ کینہہ در خیال
 تہ دو پُرس تام صلصالن از پهن دشت
 تہ وں کورکھ زور دھہ فی اے شہہ بو تراب
 تہ بیانا کورکھو دھہ فی ہ سو یے سپاہ
 تہ ورنہ بی شہنشہ وچھتھ کورکھ جے
 تہ شہنشاہ حیدر سپہدار دین
 تہ کورکھ پریش از حال صلصال
 تہ ورنکھ بو ترابن تہ دیوٹھم نو موڈ

بہ نار دمنہ سرافکتہ چھس
 بزور دھہ کورکھ فی چھم وں سوخی رومخن
 بہ کشتی کرو آزمائش جنگ
 زمانہ کس آہ بر سر زمان
 بکشتی گرفتار کورکھ کھ تنگ
 کورکھ رنگ، نیرنگ، زور و ہنر
 تہ بے کشتا کرن، گاہہ ہنہ
 بہ تہذو بہ فتنہ و بہ عقل و بہ غور
 سپن لرزہ اندر دل کوہ قاف
 تہ کو پست حیدر عہد صلصال دال
 چھ بہتر ز ماداں کورکھو بازگشت
 ورنہ کورکھ ز مغرب سر آفتاب
 بفر داسمو اسر بہ مہاد گاہ
 ز ماداں بہ آرام کورکھ سر گراے
 پکن او پیش بزرگان دین
 ازاں قوت و زور، جنگال و بال
 ازاں خلق یے آہنپن و عوموڈ

لہ امیک دویم بر چھہ اکہ قلمی مسود مطابقت۔ چھاپ چھ پتھہ پانٹو
 زمانہ کس آہ بر سر زیان۔ تہ تالہ یم چھپہ چھاپ سپر مہو۔ یم آہ اکہ قلمی
 مسود پتھہ تہ۔

لے سراسر بنزدیک یاراں ووٹن
لے کوڑن حکم تا مسختہ بمران دین
لے زخمہ روں سپہنویام فارغ سپاہ
لے شو تنگتہ روڈ ہر کاٹہ بہ آرام جاے

تہ بوڑختہ تمن زیادہ جارختہ اوٹن
انن خان نیامختہ طعام گزین
کوڑکھ پن پن بستر خابگاہ
فروزاں تھو کہ شمع در ہر سراے

عمر عیار بہ خم کشد

مے ییلے زن پہ خمر شہد بے نور گو
جہاں گو بہ ہم رنگ مشک سپاہ
نیر دواو عمر از میان سپاہ
طلا پہ دریاں دست تریال اوس
دست تیرس لشکر اچوں نہنگ
دراں شب سہ سال شہ با سپاہ
بجہباں ز ہر گوشہ آگاہ اوس
اگر زن گزہن بے صدا ما بے مور
گزہن ہر گے بوجہ ایے مگس
پکن دوت عمر اُمیہ ز راہ
مگر وچھہ نگہبان نے اکر روان

ز ظلمت جہاں سحر عنکور گو
فروزاں سپہنویام قنادیل ماہ
سعیے لشکر قائمیاں گو براہ
سہ شایستہ فرزند صلصال اوس
تمن شب رومی پیچھہ کمر بستہ تنگ
کرن پاسبانی بہ فہرمان شاہ
کشد افگناں بر سر راہ اوس
وہہ تھن ہر طرف بے سپاہ تھو پور
پون نیز شمشیر تس پیش و پس
لجس وختہ بہ آن فوج تریال شاہ
دوپن شاہ سریال ہے با فغان

لے تا مے یم شار چھنہ فاوڑ نامس منز۔ یم آتہ اکر قلمی مسودہ پیچھہ ٹکٹہ۔ مے ام
شارک لفظ "عنکور" سپدین وضع۔

پون درینٹھ شخصہ چھ از تاب ماه
 کوون حکم ارن رٹھتس بہ بند
 رتھتے یٹھ بہ سوزن بنزدیک شاه
 ز لشکر نیر دزائے مس اٹھ مرد
 اکھا کوس پڑھنس تے کین نام چھی
 تہ ورنہ تس ورن ادس نے کانہ جواب
 دزن تس برتھ پٹھ پٹھو کنو کمند
 کشا نیو کہ نزدیک صکھال مست
 یٹھ دوت عمر اٹھ بہ شاه
 کہ شاه ہمیشہ تہ دل شاد اس
 پناہ جہاں چھکھ تہ شاه زمان
 نظر کر بفریاد این مستمند
 چھ افسوس آسکھ تہ یٹھ بادشاہ
 بہ چھس بے گوہنہ امت از قہرمان
 رٹھتہ قاد چھس در سپاہ علی
 ژولس ژور امشب ز تازی سپاہ
 سر زہ کووس پاس بانو بہ بند
 بہ چھس کانہ ہمت دشمن روزگار
 یہ چھارسم وائین شاہان قسام
 ز گرفتار او بادشاہ زرم گو

سوہی لشکر قسام لارن براہ
 گرفتار کر موٹھن بخم کمند
 کرہ چھم خوش تے تے شاہ لشکر پناہ
 پس و پیش زھونڈا کہ بدشت نبود
 ازیں شب روی دن تے کیہ کام چھی
 بنا کہ کمند افکنن اکر شتاب
 کوون بستہ عمر اٹھ بہ بند
 قدس خم گوشت تس کرٹھ بستہ دست
 کرن کرٹھ چوں فرو فریاد خواہ
 بتاج و بزرگی دل آزاد اس
 بتاج کیان چھکھ بہ دار جہان
 سر و پاے کرٹھ ہم بزنجبہ بند
 کرٹھ بستہ کانہ دامن داد خواہ
 گرفتار گوشت ز جور زمان
 سراپہ در کار بے حاصل
 چھپن جاے بہ اندرین بارگاہ
 و چھن پٹھ کنن چھکھ بخم کمند
 بنا حق بہ کوہنس گرفتار وفار
 بہ فریاد خاں کڈن انتقام
 دلس نار ہیوتس پر آرم گو

اوئن ناد وخت اکھ غمہ لاما پشیش
 پتھہ پیلہ بزرگان گزھن اوئجن
 یک امشب پھاؤن تہ اندر امان
 ہماں دم مژدہس تیس دست پاسے
 ند پمانبسر دراو از بارگاہ
 ہنہ خیمہ اکھ در سدا پردہ اوس
 تھون تھو اندر عمر پے گزھتہ جائے
 تہ پیلہ راتھ گپہ نصف یا بیش زان
 ز خیمہ کز عمر امین نظر
 ہماں دم سہ گو نیرتھ از بارگاہ
 ز اطلس سدا پردہ اکھ تھو وچھن
 بنگہبان بدروان شوئگو مہو تمام
 اندر زاو خیمس اندر نزدیر شاہ
 درو بام از دیبہ یے ہفت رنگ
 سہٹا شعلہ شمع زریں چہراغ
 وچھن تخت اکھ اوسس آراستہ
 وچھن تختہ پے پیٹھ فروزند تاج
 گرانمایہ تاجا چو در بے بہا
 اندر مے عمر زاو گستاخ وار
 سرباد شہہ کورنہ بے تاج تھو

دوپن تس پہ بن سو بے بنگاہ فیش
 بدرگاہ پہ از زین بنزدیک من
 خبر چھم پڑھن اوس از قہران
 سپن شادماں عمر دستاں نماے
 تھت نیون یوت بوس فوہ مان شاہ
 تھت اندر سہٹا فرش گستر دواوس
 سہ گو نیر و تھن بعد زان از سترے
 سراسر سپنو خوفتہ جنگ آوراں
 وچھن شوئگو مہن لشکر سی سربسر
 برابر بدرگاہ سہ یال شاہ
 برو نقش مایے عجب کورستن
 ہنہ نیشدر منز بو تہند انتظام
 گراں مایہ خیمہ وچھن ہچو ماہ
 دھترست عجب فرش مایہ و پلنگ
 درخشاں و تاباں بمانشد باغ
 زلال و جو اہر سہ پارسہ
 بہ قیمتہ سہ بو شہر قالمک خراج
 سزاوار شامان با آب و جہاہ
 نیبیر کینو سراسر شوئگو تھت پاسدار
 ہنہ فرش پے کورنہ تہراج تھو

مکن تے ژلن کو دل ادسو دیشاد
پن کو بشکر گتہ دیں چو باد
مزاخا کو رن ز تو پٹھ سر پالہ ہے
پھرن تھو وئیس پور صلصال ہے
کو رن خاب آسایشا خوش بنار
شونگتھ روڈ تا وقت جینج نہمانہ

سریال ہنر ہلاکت نامی پہوان ابو المعینس

صلصال کو کس پوڑی سپند کر پٹھ جو پٹھ دتھ تلبتہ نین۔ صلصال
سند بیا کہ ناچھ قدر مان گس فتار سپند پتہ زندہ انس منز مورتہ
گرتھن تہ ابو المعینن زولانہ ژء پٹھ ژلن۔

پٹھ روڈ صبحن بصد رنگ و تاب
سرخت میں اکھٹیتھ آفتاب
جہانس منور پر و بال گئے
فرو زندہ از نور اجدال گئے
در گاہ صلصال شہر ووتہ خروش
سمتھ آسے گردان فولاد پوش
ہمہ نامداران شمشیر زن
بدر گاہ شہر آسے در او نجن
بہ تخت کیانی صلصال شاہ
بگردش امیراں و فوج و سپاہ
زمینس دتھ بوسہ شاہس نیمتھ
پتھر پٹھ گردن فرازاں شمتھ
پن آو سریال پیش پدر
ژمینس دتن بوسہ بر خاک سر
ٹلن شور و فریاد اے شاہ وقت
جہاندار چھکھ شاہ بیدار تخت
کمر بستہ روڈس شبس با سپاہ
مئے تھووم سپاہن کوئے چشم و گوش
خبر کو پہ گتہ ساری سکرین
دو پٹھ بادشاہن دران او نجن
یہ کتھ روز نے ژوڑ نزدیک من

یہ کھڑے پڑھ دلیری کڑن بے ہراس
 سہ افسرے تاج گرانہ مینون
 ون اسو ساری اہر و سپاہ
 یہ کھڑے پڑے پھر مردی کڑن
 مگر بو عمر آن زماں تھتھو، بڑود
 سپاہن دوپن ساری روزو بہوش
 بے چھس مئے کہ از پیشتر داد غاہ
 بے اُمیہ آیس یختہ پادشاہ
 خبر چھم مئے از تاج شاہ جہان
 چھ نورا میان سپاہ علی
 تہنہ کار نیشہ رودر حاراں سیٹھا
 تہنہ نکہ کس آندہ بیان
 کہ مکار کس ہتھو چھنے بیاکھ کس
 گمانہ مئے چھم راتھ یس کور نہ بندہ
 یہ مئے شہر و روزو عیار اوس
 ز مکارگی ڈول سہ از ہم شاہ
 ہنمے راتھ کیت فرش، دیبا و تاج
 یہ کتھ شاہ سہ آپ بڑ سپہ شگ
 لہ سپاہن کورن شکم، نیرو بکین
 لہ اُمیگ دویم برہر چھنہ صاف، سہ چھ پتھ پاٹھو چھاپ مے
 یہ جٹک مے کو و و و جین

یکن نیز شمشیر تیر و عومود
 یکن دژاے چون کوہ آہن سپاہ
 ہوا از درفش و سنان تیر و عومود
 صد اہاے خرمہر با گاو دم
 و بختہ جاے در قلب صلصال شاہ
 کر بختہ استاد علم ہچو ابر
 بیستہ کنو شہہ اولیا، مرقضا
 فلک اوس ہستہ زہن پوش جناب
 دون جلو تموشند غماہ زیاد
 علم ماہ پیکر کر بختہ راست زود
 چپ وراس تس پلو انان بختگ
 د شکر ییلے راس گئی دو طرف
 لہ دولن شاہ سربالہ نے ساز بختگ
 بہ پیش پدر او سر بر شتاب
 ز تاجت بلندی رختہ آسمان
 بہ تاج کیانی بہ چھس سرفراز
 سے چھم تاج شاہی تو کوس و علم
 صلاح و سلب اسب و خفتان و خود
 چو دریا بے چین گے ہند دشت و راہ
 کہ مر پرخ بر آسمان خیر گو
 ز شپور گو زوہریے گاو گم
 ز گوہر جڑ بختہ بوقباہ و کلاہ
 بہ ہستہ اوس تختہ تل بسان ہزبر
 گدن لشکر مؤمنان با صفا
 ہمہ نو کر بختہ اوس اندر رکاب
 چون لمعہ یے نور در ہر بلاد
 رقم تختہ ز نصر من اللہ تو مود
 ا بختہ کنو ہزبراں بیستہ کنو بختگ
 سر سپہ شیر نین ہف
 دوال کر بر میاں کوڑہ بختگ
 دوپین تس تر چھکھ سایہ یے آفتاب
 ز تخت بہ پستی زہن و زمان
 بہ اقبال تو اے شہہ زہم ساز
 بہ بخت تو اے شاہ عالی علم

لہ امیک دویم مصرچہ پختہ کنو چھاپ ط دوال میاں بر کم کوڑہ بختگ
 یہ آو مسود مطابقت لیکھو۔

و لیکن یہ چھم ننگ غارتختہ پوان
 کرکھ حکم یودوے رگرامی پدر
 بہ فیروز یے بخت اقبال شاہ
 دوپس تو رصلصالہ نے اے پسر
 ہمانا ز پشت سپہدار چھکھ
 یٹیمس آسہ زئیے ہنویہ گرامی پسر
 ز وہ تھے نیر بازور و فر تمام
 وہاں دزاو سہ یال اندر زمان
 کرکھ اتس کھٹن اوس سرکش دلیر
 تہ پیلہ دوت در پہن مادان فہان
 دتن دم بہ ماداں چو شیر مصاف
 دوپن چھس بہ پشت سواران قام
 کرن بستہ چھس آسمان از کشتہ
 چو از دست شمشیر پیروں کڈن
 بھم یود ائن بزم چاچی بھنگ
 ز ستم میون تو سن دپن دشت مرد
 چھ شیرن پیوت میانہ نیرک ہراس
 برزم دلیراں بزوپن و تپہر
 سواراں نیرن پیرن از بزم گاہ
 رتھے ہنویہ سواراں گزہ ہم ہم نمود

کہ بر سر تھو یا تاج من بد گمان
 پیے جنگ وہہ فی نیر بستہ کمر
 کرن اختر بخت دشمن تباہ
 کہ آخر تر چھکھنا ز پشت پدر
 بہرنیک و بد مالو سٹہ یار چھکھ
 چھ کٹاہ تن غور رشید تھزارا و سر
 کشاد سپہرا سوتے زئیے غولام
 دون در پس پشت تس قابیان
 بقوت چو فیل و بصورت چو شیر
 پتے سپہرا بس تپے آے باز
 زباں ز تھڑاؤن بہ لاف و گداف
 ز پور سپہدار سدیال نام
 ز گردش کرن چھس زپن پتے بند
 بخواں دشت و ہاؤں چو جیھوں کرن
 ڈلن تپہر کے پٹھو شیر و بھنگ
 ز جولاں تپے تا غور رشید گرد
 کوٹت کوہ نے میانہ گور زچہ ڈاس
 سپہرو مغز بہ خاہ سٹان خمپر
 مے سیتین کرن جنگ در زنگاہ
 مے ہنویہ آسہ یٹس شہر سوار نمود

یسیرس آسہ زور و نہاد پٹنگ
 نقشہ تراؤ بڑا معجمن در زمان
 دس بیچ خوش دران او بچمن
 کو دین تازیانا بر آسپ سیاہ
 کرن کرکھ تے لے جوان دلیر
 نہ سا حل نہ بلعہ اکھ اند جنگ من
 ژے زانہہ و چھمتن جھی نہ مردان زم
 تے دوت مت بڑے نہ بر سر دغان
 وں دوئے بسر مرگ گوڈ نیگ بڑور
 یہ بوڑھتہ سہ ستریاں دوٹھ چوں پٹنگ
 گوڈی نیز بڑی بڑی دیکھ از دوسے
 تر بڑھے نیز بازی کرکھ یک دگر
 تر چھنگو تراؤ و تھن نیہ اندر زمان
 بگور زو بگو پال گئے رزم ساز
 ازاں پس ملکہ تم عو موڈ گران
 ملکہ پیٹھ کو رکھ خاکہ بے از ستیز
 نہ گوہ رز سپن شور دہ مغنہ سر
 نہ نیرو بے گوہ نہ دران سر بکار
 دہاں خہ شک لب تشہ سر بر خاک
 کو رکھ سا عتھا اکھ درنگ انشتاب

کرکھتہ یس ہیکو فیلو بے ستر جنگ
 سرو توک ستریاں ڈیو تھن عیان
 چو نیز نہ بر دراسن موہ از بدن
 دؤن او ز دیک ستریاں شاہ
 نہ مو کلیا متن بوکھ نہ جنگال شیر
 رٹھتہ او نکھ موتن وں بر جنگ من
 توے چھکھ دوان لاف تنہا بزم
 توے بوکھ آداد از آہمان
 رٹھتہ او نکھ موتن ہب لایہ گوہ
 بسر پنجہ باشیر مژون نہ جنگ
 چو دیوانہ گئے تم نہ آشفہ رومے
 چو غزال گئے از دجانب سپر
 و چھتہ خیر گئے چشم جنگ اوران
 کر تا جنگ جنگ آوراں گوہ داز
 ملن وچہ کنن پر چھ آہنگران
 دسم سمنان سکن ریز ریز
 نہ آواز گو پال گئے کوشش کر
 سپن سست بازو بے خنجر گزار
 تمن جامہ بے رزم گئے چاک چاک
 سپر رٹھتہ بر گر میہ آفتاب

کو دژمکه اکھ دما تھکھ تمو بر زمین
 تھم گری کرکه اکھ اکرس پیچھ رما
 چو باداں دژمکه اکھ اکرس ضرب تیغ
 ز مال سمفان فولاد کین
 سستیزاں سپنو اسپ فولاد چنگ
 هم انر ییلے جنگ سینگه دراز
 دژین تیغ ستریاں شاهس بسر
 قضا ییلے دسن کانشیه از آسمان
 بشمشیر دژینو سوه رگرمی سپر
 ز سرتا کرگاهه تس چاک گو
 ز پرکاله پیے از دژ جانب پتھر
 ز زخم بن خوش سپن تس روان
 قدیمی دژیا چھ مغرور دست
 چو بسیل کرن چھس گوه دژ مست گل
 دون برم گوه دژ چھس ز باغ و بهار
 بمنازو ادا چھس دون قند و شیر
 همان دم سه شهزاده ستریاں شاه
 ییلے از هوا دور گئی تپه کرد
 کراں مایه ستریاں دژو تھکھ خاک
 دو پیکه شاه صفا س از داغ و درد

دو تھکھ آے بییه اکھ اکرس دژین
 کجک تیز شمشیر چو اژدها
 پتھر نیر دژمل چو غرندیه
 دژل داندس اکره بزیر زمین
 کورکه سوه رمیه از ستم دل خارشنگ
 بشور او بوالعجب زرم ساز
 دلاور نهان رود زیر سپر
 سپر تھه پھرن پتھر پتھر زان زان
 سرتیغ ستریاں یی لوگ بسر
 دژ مشو سه ستریاں بر خاک پیو
 اکرس لطف اندر سپن موختھر
 بخوان غرق گئی خود و برگستان
 کن سرجلشدن کرن خار و پست
 پتو چھس تھون خار خار بیل
 پتو چھس چو لاله کرن داغدار
 تھون موچتی شربته اندر خمیر
 دژلن روز بر خاک تھو ستر کلاه
 نظر کره سپاهو بدشت نبورد
 ز سرتا کر تس شمشیر چاک
 که ستریاں بے تاج گو در نبورد

لے سہ درایو ز آبد گزھتھ تاج در
 لے سہ و آفسر تخت و تہراج کوس
 لے یہ بوڑھتھ پتھر پو سہ از تخت در
 اوئن پڑاٹھ از دست ریش سفید
 وڈن اوس سہ اے گرامی پسر
 سپن مین سرتاجہ روس اپن زمان
 بہ پیری یتیم کیٹا بھتھ برسہم
 ازپس پس مے کینہ چھنہ دایہ برون
 نہ بھادون در آباد و واراپ کس
 ہمیشہم بہ وودہ فیہ پانے بھنگ
 کہ کھ کینہ سہریال سہتھ تخت
 دو بھتھ در اوچوں کوہ آہن ز جاے
 رواں برونٹھ کوس نیچو قہرمان
 تر بہہ جاپہ پیچھٹھ چھکھ تر پست سپاہ
 ژنئے آسن قوی پنجہ اکھ ہتھ پسر
 تر خموش روز در قلب گاہ سپاہ
 سزاوار کین برادر بہ چھس

کمر بند شاہی ڈھیونس از کمر
 سہرتاجہ بے سرتاج تاج کوس
 کمر بند شاہی ڈھیونس از کمر
 ز تاج بزرگی ڈھن تھر وومید
 پناہ جہاں بکو کہ پست پدر
 خبر کیاہ مے دیش چھ از آسمان
 غوسٹھ ڈھن میاؤ سعد اخترن
 پیے جنگ محکم قدم چھم کرون
 مے چھم باعلی وودہ فیہ کینہ بس
 مقابل لکھ ہچو غسٹاں پلنگ
 مے ویشٹھ گزھکھ سار پے پست
 کھٹھ برسہ آپ فولاد ساسے
 وڈن مالس اے شاہ عالی نشان
 کہ سہریال سٹھ سہ چھس کینہ غاہ
 تر شوبہا کرون بستہ چوئے کمر
 بہ امین شاہان فرخندہ جاہ
 ابا شیر مرداں برابر بہ چھس

لے امیک دویم مصر چھ اُکس مسودس پیچھ پیچھ پائٹھ تر نظر گزھان ط
 پیے تاج کو دیش بہ بہاد سہ تر سہ یم زشار چھنہ چھاپی خاؤر نامس مژ

دو پس توڑ صلصالن اے شیر مرد
 تہیمو پہلوانن کوڑن کشتہ سے
 نہ چھکھنہ اُرس سستو فیل بجنگ
 اُرس سستو بچہ چھس پلہ خندیر کین
 یہ یا مکتہ دوپین او نیرتہ زجاے
 زگر گال وولن جباہ اکھ تمو بئر
 ولکتہ سا کوئے بامدادان ربوون
 زڑن نالہ سستین تے خار ننگ
 تہ میلہ ورت دون لشکرن منزرا
 سپہنر خیر مردان جہنگ نامے
 برس قدر بالا پکن کن زوئے
 پوج عوج عنق بو فرارن و دراز
 ورجمکتہ تم سندی زور تاب و توان
 دل س کن دوپین جنگاں اژدہا
 ہنگر زن اُرس نشن پر گڑھ مارا
 چھنے کاٹھہ مقابل بہ صلصال شاہ
 اگر مدیا نہ دستہ پر گڑھ ہے ہلاک
 تے وس اندر جہاں نیک نام
 اگر اپر گڑھ ہے زمن این نہنگ
 ہماں دم سہ صلصال باداغ و درد
 بہ مانن نہ کاٹھہ مثل سہ یال گرد
 بخون و گرد کور نہ آغشتہ سے
 پن پان مارکتہ مہ ترہن بید رنگ
 زمن چوڑا مرنسا مکتہ از زہن
 ولکتہ ہمیر بون خود مرنا بیاسے
 ز باران گڑھن بو نہ مکتہ کاٹھہ اثر
 کوہا ہشوہ کھسکتہ بر دلاور ہیون
 زہن آہ از رفتن او نہ تنگ
 جہاں دلولہ، یال و چال دراز
 زہا مکتہ ر مکتہ گے سراسر جباے
 مکتہ بپہ نہ چشماں وچھتہ تن سنے
 بمال مگر عوج گردن فرار
 سپن خیر بوا المعجن پہلوان
 چھنے سہل گویا چھہ بوڈ مشکلا
 ز چنگال این دیو نہ، اژدہا
 بلا شکھ چھہ فولاد کوہا، بلا
 بشمشیر او لودہ گڑھ ہے خاک
 ز قتل جہاں دار صلصال قام
 مے او شم یتے بس توئی نام رنگ
 دماں دوت نزدیک آن شیر مرد

دہن کرکچہ ابوالمعجس اے جوان
 ہمانا زوٹھ سہ زئے مریال ہے
 بکینہ ہمے خون گردن کشان
 ولیکن زئے سہتین مے جھم عاروننگ
 مکر سہمقا اکھ زئے سہتین کر
 نہ شمشیر ملہ نے عو موڈ کران
 فقط جھم کرڈ دست بازی زئے سہتو
 دماں او لاراں بدست تہی
 سلیحہ نیون از زپں بباردے زور
 دواں بزوٹھ وارٹس پنہو پہلوان
 رہمن کن دوپن، ابجواناں ولید
 وچھو کالہ چن آسہ کیساہ روزگار
 کرکھ بستہ چنگال شیر ثیان
 جہانس اے نوع دست ستم
 اگر آسہ کمزور یا فسل زور
 سپہدار حیدر بقلب سپاہ
 ز تیمار آں مرد خنجر گذار
 دوپن مارکس اے یل تیز ہوش
 ہمے آزمائش بہ کرڈا ز جنگ
 مے جھم بس پشیر و نام خود دے

ہم اندر زماں سیر گوکھ از روان
 کھوڑ کھنا تر کیشہ کوہ ز فصلصال ہے
 پھر من روزیختہ عالمس در جہان
 بنادان دن کیشہ چھینہ چپا ز جنگ
 بدست تہی آزمائش سہ
 نہ تپرو نہ نیز، نہ سپرم کمان
 برمدی نہ کر چپا سازی مے سہتو
 روٹن تنکو کر بستہ سہو سہی
 کوڈن کر سہو مے لشکر خود بہ دور
 سپردہ تمن کوڈ نہ بسیر جوان
 بزندان کرڈو جائے امی سہتو شیر
 کرس تی پہ آسہ سہزاد ار کار
 کوڈو کھ مے سپردہ بزندان
 کرن کوہ فولاد مے پشت خم
 گزھن عابجز اہر ز یک پایہ مور
 وچھو تھ سال ابوالمعجس رزم خواہ
 غمپس گوہ سالار ولدان سوار
 ز دشمن در اسلامیاں مقام گوش
 وچھو کھ کھتہ چہ ہم شہر قانڈو پنگ
 ز قلبس پیچھن روز محکم بجائے

کہ در جنگ صلصالہ نے کور شتاب
 پکن دراو سالار دل دل سوار
 گوشت تشنہ برسان شیر شکار
 کورن ناپ، اے نامداران قسام
 بہ چھس پشت لشکر سپاہن دین
 چھے نسبتہ شمشیر آفتاب
 خم آسماں چھم بھم کمان
 شفق کوں گزھن دامن آسمان
 لے بکش میلہ آفن تیغ جوہر فشان
 ہئے مینوں دل دل بہنکارم کین
 ز بازو سے زور آور ذوالفقار
 بگر درش بہ میلہ آفر اس تیغ کین
 بہ چھس بی یہ وونمو، از پس زیاد تر
 دین پہلوانا در پس دشت جنگ
 یہ کتھ یام گپہ قہرمانس بجوش
 ز پش دتن بوسہ پیش پدر
 بہ چھس نامور خاص فرزند شاہ
 یتیمس آسہ صلصالہ سے ہتوہ پدر

تنگم یتھ برابر دمس تھ جواب
 ز ستم تابکاه واپنوں غبار
 کورن ساعی تھا دل لیس پیچہ قرار
 چھ تیشا کائہ دلاور ہر دی تمام
 وچمن زائہ چھے پشت مینوں زہین
 گزھن رے کشور زخوں جوے آب
 وچھتہ نیر مینوں ستارہ نشان
 کہن یام شمشیر بر خوں فشان
 وذن لالہ زان وقت چھی آسمان
 ز سمار نعلیں چھے لڑاں زہین
 قضا و قدر چھم گوشت دوسدار
 تہ ودر، بچو ابر آسمان زہین
 ز لشکر مے کینہ چھنہ خوف و خطر
 مے کینہ چھم نہ وقت شتاب درنگ
 یہ کردار در کویا سپن پر خروش
 بہ پوشید تھاوا پنن زور و فر
 بز پس کلاہ چھس پناہ سپاہ
 تہس شوہ بہ جنگ چارن کمر

لہ پتار چھہ بلکل مسودہ مطابقت تہ خاور ناس منتر تہ چھہ چھاپ۔

توے چھس کرن جنتہ سے پیچھ شتاب
 ابا شاہ مرداں گڈا ریشس کر
 سہ شیر دلاور کرن سخت تنگ
 زٹھٹھ سہ کرس در زماں ریز ریز
 مگر تر بہ کر کو پے کر ٹھٹھ روئے مو
 پیچھ آسہ لب تشنہ شیر انخون
 دباو و چھیا روئے سرخ پسر
 بیاں یال و گوپال و سامان مساز
 پے زونن چھ شہزادہ اپن پہلوان
 توے چھس کلس خسرو آئی گلاہ
 کرون خون جاری اوس بیدینغ
 بزنجپد بستہ کرن پائے بند
 پل سے نیمن تس ابو المعجنس
 بے یال و بے بال و بے اسپ و بسناز
 دوپن تس کر اے دیو زاد سوار
 بے اپن خاک طبعی مہ کر آتش
 بے این تیغ براں کرے چاک چاک
 گزھکھ سرفراز از سر افکنڈگی
 دل از دین پائے غمبداں شادکر
 بے سپنہ اندر گو تمبس جوش زہر

ز بہر بردار مے چھم دل کباب
 اگرچہ دہم حکم خاہشس کر
 ز فیروزی پے شاہ فیروز جنگ
 ہمیس کہن سہیل از تیغ قیز
 دتس مالوہ خصتہ پے دل جوئے او
 کوڈن کر تہمی قہر مانن بروں
 مگر مالوہ سے کوس پرخون چکر
 سہ میلہ دوت ماداش اندر فراز
 و چھن بو ترابن بشوکت دیوان
 پے ما آسہ فرزند صلصال شاہ
 مگر کر چھ لائزم پے مارن بہ تیغ
 کرس پے ز شمشیر بے کاشہ گزٹھ
 زھنس نالو زنجپد بر گردنش
 پیلے او نزدیک حیدر بہ ساز
 سنن نار زن حیدر نامدار
 نمبر کڈ پڑ سہ پے سرکشی
 کرکھ سرکشی کڈے ترانے بجاک
 خلاصی ڈٹے چھے در رہ بٹندگی
 ز آتش پرستی تن آزاد کر
 پے کتھہ بوڑ موئے قہرماں کو بقہر

دو پین تس کر اے مرد جو دوسو سن
 بہ چھس دوائے تیشے گئے رزم ساز
 پین خشمکس حیدر نامدار
 رواں بروٹھ ٹٹ قہر مان سپر
 کس حرب لوگ تس شمشیر تیز
 پتے کوس اس حیدر زور مٹد
 اونن وایستہ از پین چون فیلست
 بزندان کڑکھ جابے فرزند شاہ
 کو کڑکھ تیز اکھ قاصد ادر زمان
 وپس از مہ کر جنگ لشکر دراز
 روٹھ سون اکھ پہلواں از سپاہ
 ہنگ پہلواں سون کر ہن شلاص
 وگر مار ہن سون جسے پہلوان
 سہ قاصد ز لشکر پکرن گو براہ
 دوپس نور صلصال شاہن جواب
 مے کینہہ چھنہ پرداہے این یک پسر
 بلا شکہ کزن قہر تاس تباہ
 چھ راواں سیلہ پچم اکھ از عقاب
 دوہن تو پتہ پانہ ہے چھس خیال
 ز پین سر کرن تس شمشیر دور

مے بروٹھ کتہ جو دوسو بیانی مہون
 کلاس دئے کیاہ چھ طول دراز
 لکون تمس تارہ پیچہ ذوالفقار
 دپنہ ز شمشیر گئے سوسے سپر
 بجلدی کوٹن کر براہ گریز
 درین تھچہ روٹن تس کر بند بند
 سپاہن حوالہ کوٹن دستہ بست
 ز لشکر تھو کہ رچھ تس کینہہ سپاہ
 بنزدیک صلصال شاہ بد گمان
 کہ فردا کرو جنگ با رزم ساز
 بدل تس روٹے خاص فرزند شاہ
 ٹٹے نش چون شہزاد سوزن بہ خاص
 ز فرزند خود کینہہ وچھکھنہ نشان
 پیام علی و اتنوں بہ شاہ
 دریں جوے ہرگز مہر تھانڈن سہ آب
 نہ خپش و نہ پیوندے مٹد مے ڈر
 شوٹکس نہ تسنہ ماجہ نش زن شاہ
 چھ اکھ ساعھقا مے کرن تیج تباہ
 یہ اکھ بیضہ گویا روٹم نہ ببال
 بہ مارن تسند پہلواں زپ تو صو

تھنہ خون امشب چھوٹ چھوٹ شراب
 مریختہ قہر ماں گو بہ بے بند گران
 کنن کاٹھ گزہ نے گزہن اینٹان
 ابوالمعینس مارے سے بد نشان
 دیس نہ بیک لفظ فرست امان
 دن اُسو با یکدگر بیش و کم
 شبس اُسو در فک و در غم تمام
 دگر بار با عاش دم ساز گو
 ہیوتن ساز و سونٹو راز بس طرب
 زبام و خم و کام کاؤس کے
 تبس جوشنہ کوڈنہ از دل قرار
 سبک نیو کھ بوا المعین گرد کیش
 رواں نیو کھ در پیش پردہ مراے
 بہتہ بردن انوسہ چوں فیل مس
 کوڑن بختہ ابوالمعینس کن شتاب
 پڑھن چھم سے کینہہ از کم و کاستی
 بجز راستی رستگار می مہ زان
 چھ پم در سپاہان تازی قیام
 علم چھس ستاد بمانشد ماہ
 بے عین چھے تس شکل فولاد ساسے

مہ نازن کلام دروغ و خراب
 بحیدر خیر مانڈ اندر زمان
 دو بکھ تمویہ کتھہ ڈور تھاوو بہان
 ہنکہ میر پڑھ کتھہ میر در عیان
 سہ صلصال از کینہیے قہر مان
 یہ بوزختہ سوسہ شکر بہ تیمار غم
 کوڑ کھنہ تمویہ اور زویے تمام
 ز ماواں سہ صلصال شاہ باز گو
 میے ارغوانی کوڑن تمویہ طلب
 پیاپے کرن نوش دہ جام مے
 پیلے مے چھن کھوت سہ بر مرخار
 کوڑن حکم انیون بٹندی بہ پیش
 بزنجیر بے بستہ تس دست دے
 چھون مے سہ صلصال پیالہ دس
 پیلے چین کینہہ جام مے ہچو آب
 دوپن تس کہ اے مایہ رستی
 یہ کینہہ پڑھ پوز و تم تھتہ نشان
 جدا کاہ دم خمیر نے ہنہ پیام
 چھ یس تھوود سرا پردہ اندر سپاہ
 گنڈتھہ تسنا زیر پردہ سراے

دوپس تمکو یہ گو خیمہ میے بو تر آب
 ہنمے شکل عالی تنم چھس چو ماہ
 دوپس تمکو چھس یس خیمہ میے سبز فام
 چھس اکتھ اژدھا شکل، تاباں علم
 دوپس تمکو چھس اژدھا لکب شتری
 دوپس پادشاہن مئے ونتم پیام
 چھس مزباگ خیمہ ز دیباہ نوم
 ز ماداں سپٹا تھنر برابر بہ ابر
 مئے ونتم چھس کس اپن دلاور جوان
 ز اوکس پن خیمہ بوا المعجنس
 دوپن کس چھس شاہ سمک اکھ شہا
 دوپس تمکو چھس یوسہ آسمان کون سرے
 علم سعد رخ چوں بوم شکل نہنگ
 دوپس تمکو چھس سوسہ سعد وقاص شیر
 دوپس توہر صلصالن ایشیر زاد
 ہیو تھتہ نہ ابوا المعجن کینہہ ترمے نام
 وونس یور بوا المعجن در کلام
 مکر واتہ نے چھس زماں در زمان
 سپٹا کور تمکو پانہ وانی کلام
 بناکھہ بکن آدشخصا بز ار

علم چھس نمکتہ بادل آفتاب
 مہ شیرخوہ ایس چھس لشکر پناہ
 نیئر کونو گرا چھس کنتہ خوش خرام
 ونم کمر سترے ناوا اکتھ پیچھ رقم
 علم تمکو شیرے اژدھا پیکری
 میتھتہ لوکے ہند چھس سحر اژدھا
 ز در بقت چھس کوکبستن نقش بوم
 علم چھس درخشاں بشکل ہزبر
 میتھس پڑھ علم خیمہ چھس درخشاں
 ز دانش نشانا بدل وونہ کس
 چو شیر زیاں سخت زور آورا
 برس پیچھ درفش درخشاں پیاسے
 خبرون چھس کس این سر فراز جنگ
 بہ تپرو کمان دست باڑی تیرنر
 سراسر ارمہ پہلواں مارتے یاد
 ز مردی کس کینہہ وونٹھ نہ پیام
 ز وونہ ووت نے مئے دلاور بہ قام
 خبر کینہہ چھنے کیا سپن کس وکان
 کور کھ نام سارہن کھن انتہام
 لذن خاک بر سرودن بے شمار

کړن کرېکھ ماننډ فښدې یاد خواه
 مړخه گو کړن ترک فدر ماندهی
 له از تخت پوچ بر سر تخته رود
 په کتخه یا پختن واک در گوش شاه
 بتمن کن دوپن توهر واکو باخرد
 له دوپنکھ تس به از زخم گوه رز گوان
 رز مرک پسر شهر یار دمن
 مگر بوز بو المعجّن اپ خببر
 ز بیم و ز اندیشه گول چوں بال
 دوپن شاه صلصالس از بس عتاب
 پیس کپنه جوی مے پیچھ آند داس
 اگر بخشه هم زور و قوت خود
 اده کانه تر پروا نه او ستم زیان
 مینمن یاری از اپزدر داد مگر
 بزور و دسدر پنجه چنگال شیر
 پو مستار هیشن تم دبیری کړن
 همال جاوچمن اکھ فروزنده تیغ

شنه قهرمان مود در بند گاه
 هرچه پوچ منه از تخت شاه منشی
 ترس نشس سر تخت پر وخته رود
 وازدن سخت داری کوژن ناله، اک
 ترس او کتخه پا پھر یخته روز بد
 دولس نیر وختن جان شیرین روان
 چو مفلکوم بو از تهه دل و دن
 زوخت دلس کوس زیر و زبر
 دوپن ووه فی چن مینون زین جاحال
 وداکني کھس یام بر شه شراب
 چھ مشکی چن مینون زین دیو مس
 مے نشس بند و زنجیر گنه من جده
 به عون خود ای زهمن و زمان
 اوئن زور یکبار چوں شیر زر
 کوژن بند و زنجیر سینه ریز ریز
 دراں او نجن سیر گیری کړن
 دد سستی نین سوه تلخته بید ریغ

له په مړچھ اکر س مودس پیچھ پیچھ پا پھر دویکھ تس که از ذوالفقار دمان
 تی تی جوا صمکی ته - سریانس چھ مژب ذوالفقار پوان .

سوژن توجہ صلوات بر مصطفیٰ
 سپن نہ تہمس کارگر زخم یتیم
 بگردار آتش دُلن کو روان
 چو دریا بشور او صلوات ال
 پتے کو ابو المعجّنس دوان
 دُلن برونہ سالار تازی نژاد
 مکر و دت ابو المعجّنس صف شکن
 گوشت اوس بے قوت آں پہلوان
 پتے دوت صلوات دیوانہ خمے
 میان سپاہ نژاد برسان دیو
 بشت و لکد مرد جنگی ہزار
 خبہ کرکھ یا حیدر زرم خاہ
 اے پیچہ بستم آسمان کو کرکھ
 یہ بوزق شہنشاہ حیدر کشاے
 اونس قشیرن سے سلاح و لوفلی
 گرس ساز شیورن تہ برگستان
 و چھن تمومہ صلوات بیداد دست
 دماں آو نزدیک صلوات عاد
 کو کرکھ لشکرے میانہ یتیم گہر و دار
 دل زیر دستاں کرکھ خستہ کار

لکون سہ صلوات الہ ہے در قفا
 در گاہ شاہ نیر و یحٰن کو چو میخ
 ستھ تیر تہلہ نیر و یحٰن از کمان
 دو تھتھ آو از تخت سے بدصلال
 بمانند اشقیہ فہل دمان
 پتے بوس دوران سہ صلوات عاد
 چو آہو بلشکر گہاہ خشتن
 نہ دشت سپن مت سہ بو نیم جان
 لوہن نہ تہسز گہد از جستجہ
 ملن سخت از لشکر دہن غریو
 تھنن مار و یحٰن آندہں کارزار
 لکد مال صلوات الہ ہے کر سپاہ
 کہ ماڈاں ہیونن خواہ ستین برتھ
 بنم خودا کو دو تھتھ تھو دہاے
 دُلن ساز و جوشن بروشنہلی
 کھتھتھ تیوٹھ بر زہن جان پہلوان
 بہ نام کرن آسماں اوس پست
 دوپن تس کہ اے بدسیر بہناد
 ہنے زیر دستن کرن چھکھ شکار
 تھے پیچہ وہ فی زہر دست گزہ روزگار

ز جُنگی مِلجھتے چو جُنگی پُنگ
 کوہِ کھ ساعِ سقا اکھ بَازوے زور
 ز مستی نراں سِر گوشت شہر یار
 زمانے بے ماواں کُرنِ سخت پائے
 رواں اوجِ سیدر بہ آرام گاہ
 وچھن یام بو المعجنِ گرد کار
 او نکھ شمعِ بڑوٹھ کن زبسِ عتشم
 رواں شاہِ مردان، از پُر دلی
 کہ امشب بہنِ لشکرِ عزمِ خاصہ
 کُرنِ اچھو بنگاہ و پردہِ سراے
 ہنچے یس اکس اسہ ہمت بکار
 کہ امشب بہ لشکرِ گہ شاہِ قدم
 دوپس مارکن جھم کمر بستہ بیٹے
 ابو المعجنِ گرد شاہِ ستمک
 سپنِ عزم تدبیرِ شجوں درست
 شے سعبہ سرفراز، گورابِ گرد

رُکھ اکھ اکس دست بازوے پُنگ
 ہنچے دستبازی رتمو اور یور
 بجسز بازگشتن وچھن نہ قسار
 سراخام پوت پھیر مچھن گو بجائے
 بہتھ ردو گردن کشانِ سپاہ
 ز شادی پھوٹس دل بسانِ بہار
 کوہِ کھ پانہ وائی بیاں بیش و کم
 ووٹن ما لکس کن بردِ شندلی
 بہ آرام بیدار درِ قلب گاہ
 بہ شجوں گڑھو اُسو بنامِ غمہ لے
 شے سپنِ بھادان پیٹے کارزار
 شبی خوں ردو اُسو بزورِ تمام
 کہ چوٹے موٹھ جھتھ چھ پیوستہ سے
 دلیراں و زور آوراں یک بیک
 کمر مارکن گونڈا برفتنِ نخست
 ہنچے پاٹھو ساری سوارانِ مرد

دُراں تپسِ شبِ حیدر نامدار
 نیر دُراو بالِ شکرِ شش ہزار

قامی لشکرِ شبنون

گلِ قامِ بانوئے قامِ شمامہ لشکرِ پہچہ قامِ کنِ تہِ شہرِ قامِ پہچہ تازی
فوجِ کشتِ رول

سُرا از کینہِ یہ جنگ و بیداد گو	لہ جہانِ سر پر از فتنہ بنبوداد گو
کر تھ بستیہ بر مور و بر پشتہ راہ	لہ طلاء کرن اُسو چندان سپاہ
پہ شبنون کُدنِ لشکرِ ہچو آب	لہ سیر پہنواں حیدرِ بوزِ آب
بہ فرمود گئے کینہہ بنزدِ کب شاہ	بہ شب گئے سپہا پاسبانِ تباہ
دماں او شبنون پہچہ اپن زمان	دو چکھ تہ سہ حیدرِ شہہ مؤمنان
نیٹیر کینو سپہو پاسبانانِ خراب	تہ چکھ پویمتنِ نیندِ رستِ شراب
اُکھ زبیرِ شیر اُکھ ہمتہ جوان	تھو اُکھنے کئے پاسبانِ نشان
لشکرِ سپہا شور و دھتہ اڑدھام	دواں گورنہ ہمتہ دڑاو سالارِ قام
بہر دُن رُبطتہ ہفت صد من عزمود	دماں تڑاو فوجس اُندہ ہچو دود
کوڑن زور بر لشکرِ خیمِ شستن	تہ سیلہ ووت در لشکرِ آں فیلتن
کوڑن گورنہ سیتہن سہ با خاک پس	ز تارِ پیکھ شب نوگس یس بدس

لہ اُنیٹ دویم مصر چہ پچہ پانھوڑہ پر از کینہِ یہ جنگ و بیداد گو۔ یہ شار چہ
ترتیب دہلہ تہ چھاپ رُعدت۔ ارج ترتیب آیر دُرس کرین۔ لہ امہ کس گو دُنکس مہرس
منز چہ چھاپس منز چنڈس سپاہ۔ لہ امہ بون چہ چھاپس منز اُکھ شار سہ او پُمتن منز لیکھ
شار چہ یہ سہ بنزدِ طلاء تہ پچہ گو بدشت شباب سپاہاں ستادِ بدشت

تہ گس نہ و چھن مغز در زیر پوس
 گدگد گوہر ز شمشیر ہا بے دریغ
 ز شمشیر ہا گوہر تہ گس کاٹھہ خطر
 لکد کوہر ستین زہیں چاک چاک
 پیٹھس پیٹھ تہ گس توہر بر توہر گے
 کمر بستہ کوہر تہ گس جنگ و جدال
 کوہر ریز روہیں تہ گس تہ گس
 چھہ ہم پانہ وانی اکھ اکھ ماہی
 زہا کوہر کھ صلصال اندر سپاہ
 زہا کوہر سپاہن کد کد دہہ فر دہار
 اسے جان کوہر آسہ باز گشت
 وگن اوس صلصال مغز مران
 کمر بستہ چوہر بزرہیں کمر
 زہا گشتہ و چھن بستہ ہر سوہ راہ
 گوہر گشتہ از خون جنگ آوران
 مخدہ گشتہ بے اندراں کارزار
 دوہیں پانہ ماہر مے پنی سپاہ
 سراسر کمر گشتہ مردان دہن
 کمر ماہر پنی زہا شکستہ
 پچن کوہر شکستہ کہ خمدہ بروہن

ہے پر نہ نوہن نہ دشمن نہ دوس
 تہ گس پیٹھ پیٹھ پہلوانو بہ تیغ
 سپن تہ گس زخم کاٹھہ کارگر
 کمر گشتہ بے توہر توہر شک
 ہمہ کلہ بر گاہہ آمودہ پیٹھ
 متیامت بہ شب اوس صلصال دال
 تہ گس گوہر زہا وین دہاں اوہن
 میٹھ زون تہ گس شاہ دیندار بے
 ہمہ آسہ پوت پھیرتہ از زہم گاہ
 دوہیکھ شاہ مردان ایں دیوسار
 اکھ زہا تہ گس دہہ درہن دشت
 ہمہ شب زہا فواد گوہر زہا گران
 میٹھ آفتابن دہن تاج زر
 نظر تر اوس صلصال اندر سپاہ
 ہمہ روہے ماہراں کراں تاکراں
 زیادہ زہا جنگ آوراں دہہ ہزار
 بہ حار تہ گس سپن شاہ صلصال شاہ
 گھاں گوہر دشمن مے مورم بکین
 پتہ دہاں اسے پیٹھ بہ پیٹھ پوہختہ خام
 بگردن ہنوتن گاہہ پیک سوہن

دماں تراو اُندر سپاہِ علیؑ
 نہ خیمہ نمیبہ در او حیدر چو شیر
 دوپس شاہِ صلصالن اینسا مار
 مگر گو کہ عجزِ ثرا اُندر نبود
 یہ کرنا نہ کہرن مرد جنگِ افماے
 کو کھتہ راختہ شبحو نہ پیچھ تیز جنگ
 ولیکن مئے پیچھ کر کھتہ آوارگی
 ژئے یو دوئے بدی ژھاٹھ اُندر بھان
 مہ کر خاب و آرام بر خود حسام
 گدھتہ بن ژر لشکر اُڑیں ملک تیز
 وگر نہ ژئے کم تپتو جھی پہلوان
 مئے سیرتین چھنے کوہ قافس بحال
 مٹن تیلہ اقصٰی منزبہ گوہر کران
 نہ ہر ناہیہ لشکر بے حساب
 چھ تہ تیبا مئے نام آوران بیشمار
 مئے اکھ ہتھ پسر چھم ہمہ نامدار
 اُڑیں شہر تا فرز درو یا بے چین
 ہمہ خرواں میاؤں چھم باجدار
 گدھم وادیہ قاصد تیز گام
 نہ ہر سو دریں قسام آنکھ سپاہ
 کمر بستہ چوں رستم زابلی
 رواں نزدِ صلصال کوئے دلیر
 یہ کرنا نہ کہرن گردِ خنجر گذار
 توئے درختہ شبحوں دریں نشتِ مرد
 بشبحوں گزھن ژوہر نہر کھتہ زجاے
 وں کر ہوشم دو تگھہ بکام نہنگ
 بکپنہ کر کھتہ سخت خوئیاریگی
 بہنکی کرے یو ژئے جھی بدگمان
 پین فوج ہتھ نیر از شہر قائم
 کرے نہ ژئے بسہ راہ گریز
 مئے سیرتین کرن جنگ اُندر زمان
 کر کھتہ تگھ مئے نش علی کل مال
 ییلے مرد آسن کراں تا کران
 مئے واہم مدد تاجو درو یا بے آب
 پین تاہب اُڑن بہ چھس شہیار
 ہمہ لشکر آراے و خنجر گذار
 نہ درو یا ہمہ تا مغرب زاپن
 لدن باج مئے کن چھم پم تاجدار
 تین واپن اُڑن سرا مرپیام
 بزین رو بے عالم نہ گرد سپاہ

مہ کر چہل دستہ تمکیر اسے سرفراز
 ورنہ پنی شہنشاہ کو بازگشت
 بیستہ کہو بشکر کہہ خود علیؑ
 بزرگان لشکر سراسر زجاے
 سپہدار دہن ہم اندر زمان
 بروی زصلصال داراے قام
 در حصن خیبر سے پروٹم زجاے
 ڈوٹم میسے سرعمر غنتر زیتغ
 میسے مارم سچھا اژدہ و پلنگ
 سچھا دیو مارم کریم در بنورد
 یہ صلصال پڑو کہو چھ شیرستان
 نہ پوران چھس ضرب گوپال و کوب
 دوپس تام عمر امیں کہ من
 ہماں وقت صلصال، فو غار مست
 کوڑن حملہ بر لشکر خود چو گرد
 وئے کیا بہ با ترک مغر سران
 ہتے فغانل ایزد چھ در کار بس
 چو عمر امیں ز اخبار خیش
 کر بستہ فتح فرزانہ راے
 ز پینس دتن پوسہ اندر زمان

پین ملک ڈل یا سپن رزم ساز
 پیاد رواں گو اڈاں پہن دشت
 خدامان پکن گو، غورم رملی
 پکن آے تن نشں پیردہ سراے
 کوڑن قصہ صلصال ہشتے بیان
 چھنے کانہہ تر اڈ پہلوانان تمام
 بجایے سپر روٹم مر تاباے
 چو باران تہند خون ہوڑم چو میغ
 سچھا فیل و شیر و دشت نہنگ
 وچھمنہ برمدی چو صلصال گرد
 امیں ستوینی نہ بسر کوہ قاف
 برابر چھ شمشیر دب، لوہ چوب
 گوشت راتھ اوٹس دراں او بجن
 بہ شبنون سیلہ ز پھراو پڑ دست
 کرن پتھ کنن فیل اندر بنورد
 کوڑن حال کی تہم بگمہ رز گران
 خود اوٹد عالم نگہدار بس
 بسر و اتوون سہ گفتار خیش
 پکن راو تاتھ پیردہ سراے
 دوپن چھم کون عرض اکھ دستان

بدیں پہن صحرایِ بدری یا کسناہ
 وچھم شکرا بڈ مئے آراستہ
 نشن شکرا زیاد پنجاب ہزار
 دودزل اکھ سرا پرہ، ڈیو کھم بناب
 پہچتہ تھتہ اندر اکھ زب نامور
 تشند زلف مشکس رسن تابدار
 مرا پاتیس حسن بانہ و زیب
 ببالا چوسدا، بصورت چو ماہ
 گر بخت لال و گوہر بن گوش گوش
 بدان شکل، با عقل، حسن و جمال
 ببالا تیس سرور آزاد نہ
 چہل گز تشند قد و قامت بلند
 تیس ماہہ روئیں شامہ چھ نام
 ہئے شکرا ہچتہ چو دریا بے آب
 ریلے شیر جبارن از عقل و ہوش
 کوڑن حکم سعدس بروشنہ دی
 بشمشیر و گوپال و ثروین و تیر
 تیاری ڈر کر، نیر بر کارزار
 خبر کاٹبہ سیتن یہ ون زینہاہ
 دولن سعبہ و قاصہ نے ساز جنگ

کرن سیرا و سس بہ در مرغزار
 جہانا خزانہ بڑھتہ خاستہ
 چھتہ آرام رڈھتہ بہ دریا کنار
 سیاہ پارچا بارودخ آفتاب
 دلاور سوعہ از فیل و از شیراز
 زوٹھ چوں عقیقہ یمن آب دار
 بنغمہ کرن خستہ، جود و فربہ
 تیس کن وچھتہ شد چھن ہر و ماہ
 چہ دتس غولاما بفرہنگ و ہوش
 دلیر و پلنگ انگن و سبے مثال
 جہان تیس روئیں تہ کاٹہ یار نہ
 تنور، قوی، میکل و زور مند
 ہلال آبرو دا، جفت سالار قتال
 بہ اہد اہصال آہر شتاب
 سراسر گفتار بوڑن بخوشش
 مکر بہتہ کر لاگ ساہیلی
 ڈر گزھ، ہر طرف راہ دشمن بگھر
 ز شکر نہ ترے نامور دہ ہزار
 مبادا پتے لای نے یم کفار
 ز شکر ہچتہ سیتو مردان جنگ

بجنگ شامہ پکن گئے دوان
 رہے شاہ مرداں، سہ خاص و دود
 نہ وہ تھ گزشتہ سو یہ لشکر شاہ قام
 کہ آیا چھ کتاؤں کینس ساز او
 غیر نہر مہن کو عمر آں زمان
 پکن دوت در لشکر شاہ قام
 سہ صلصال ڈیوٹھن سر پر شتاب
 پہنچتہ اسو شاہان، ز رہیں کمر
 ز لشکر اکھا دوت فرکیاد خاہ
 سعادت لو بھتہ، بخت بیدار گئے
 شامہ پکنہ دوجہ کٹھتہ با سپاہ
 وایکن خبردار کو بو تر آب
 کوڈن سعدیل در زمان با سپاہ
 یہ بوز تھ سہ صلصال بہ روزگار
 رواں عمر نے یام ڈیوٹھن سہ کار
 دوپن تس یسے سعدیولاد چنگ
 خبر وائر صلصال ہے نش بران
 پتے کو چو آتش بدنبال تس
 بہ قبر سپن حکم سالار دین
 دوپن مالکس کن تر ہشیار روز

وزن اسو نقار ہایے دمان
 کوڑن حکم عمر امیس بزود
 ازا غبار ان کینتہ نشان و پیام
 نہ دوجہ دار، آغاز و انجام او
 بہ امین و آرایش قائمیان
 بنزدیک صلصال کو تیز کام
 مہن بر دتھ کئے چنگ و نلے رباب
 کٹھتہ نال شمیر و گوہر و سپر
 دوپن شاہ صلصال لے پادشاہ
 نحوست ڈوٹھن آب بر نار پیسے
 خراماں، پکن وائر در بارگاہ
 پیسے سپا سازی سپن یز شتاب
 تھتہ یچتہ تمن بستہ کرے براہ
 غیر دواو مہتہ گوہر زیے گا دسار
 رواں کو بنزدیک شیر جبار
 بہ سو یہ شامہ رتے کو ڈھن بنگ
 کہ سعدی سپہدار کو رزم ساز
 خبر چھپنے کی شاہ آسہ احوال تس
 لوڈن دلہ تس پیچھ کر انماہ زین
 سپاہن زد دشمن خبردار روز

بہ لائے پتے شاہِ صلصال ہے
 ورنہ تھی کو کون دلدل اندر شتاب
 نہ فرسکِ سید دور کو آئے سپاہ
 لے کو کون نہ صلصال ہے پیچھے بٹہ
 دوپٹن تیس کہ اے زمین بہ سگال
 گزٹھکھ کوٹ ڈالہ وہ در وقت سیر
 ڈٹے سوڑے و چھٹے زور و آہنگ من
 زمان ڈٹے ہارے بسر تیر خاک
 زواں پھینچر جہلو شہر یارن نہرا
 پڑ کینہہ چھسینہ مردِ فستو نگر دوش
 نہ نہ انکھ مئے چھس چون جیہ ہم نبوہ
 ڈٹن دول چھسینہ پڑ چھس نیک نام
 مئے سقہ وقاصیل با سپاہ
 کمر بستہ چھس تلمچہ گوہر گران
 تھتھے مئے ڈٹے نشی سوزہ ہر ہر حق
 لے ڈٹے مودم بڑے زخم کو پال من

لے امیر شاہ کہ دوسریہ مصرک قافیہ چھ مسودس منز کشتہ

لے امیر کس گوہر کس مصرس منز چھ مسودس منز زخم

بہلہ "مرب" پتہ لفظ "بڑے" چھ مانے تھا "ان" اوئے

توے پانہ دو تکھہ بدم ہلاک
 ژمن خوئے چانے بڑ ٹکس کرن
 ہتم اندر نماں وہ ذکر تھ بے نشان
 اوژن کش گڈ تھ گمہ ریز فولاد سے
 بھر تھ دیت نہ بڑ فرق حیدر عموکو
 روٹن بڑ سپر گمہ ریز سفداں گڑاے
 سپن خسف ماواں بگہ ریز گراں
 و سبھ دلدلس پائے گئے زیر خاک
 اڑاں ضرب ڈول نے بڑی زجاے
 بڑ اپن زور و قوت تھ بھ آفرین
 ہزار آفرین چھ تھ تھ اے رزخاہ
 بسختی کوژن سخت زور و ہنر
 ژمن تیغ در دست از پڑ دلی
 کوڑکھ جنگ باہم دگر تھد و زود
 رڈکھ پانہ وائی دوال کمر
 مگر کائسہ دو تکھنہ سود و زیان
 دوپن شاہ مردانس ایشیر جنگ
 مقابل تھ تھ کائسہ چھ نہ اندر نبہد
 مٹے پیچھ آکھ بڑ جنگ پھیر تھس براہ
 ژ گنہ ہیکھ سپاہن پیچھ ہر جنگ

یسے لحظہ مار تھہ دڈاؤ تھ بخاک
 بشمشیر ژیسے خستہ باپس کرن
 کڈے وڈ کینس خون گردن کشان
 ورنہ یی کرپن اس بڑپن دپاے
 ز زور دسر پنجہ چشماں کہ بود
 دھرتھ دور شمیر دلاور زجاے
 تھ بڑ سپر لوگ تھ کوہ ریز گراں
 ژپنس سپن لڑتے چاک چاک
 مگر شاہ مرداں بنام غمہ دلے
 دوپس شاہ صلصالن اے شاہین
 تھ روستے چھنے کائسہ یچھ دستگا
 ورنہ یی کوژن حملہ بار دگر
 بمقابل تمس شاہ مرداں علی
 بشمشیر و زوہیں، بگہ مزد و عموکو
 اڑاں پس کڈکھ پنجہ چوں شیر نر
 کوڑکھ حملہ آکھ تھہ ہتم اندر زمان
 سپن مانہ بازوے صلصال جنگ
 بزور و بمر داہنگی چھکھ تھ مسد
 مگر چھسنہ زائن تھ چھ سود کیا
 دوپس تھ تھ کوڑکھ تھ در راہ جنگ

دوپس شاہِ صلصالن اے پہلوان
 شہامہ مئے پشت سپہدار چھم
 ترے کم مرد چھی تہ سزاوار جنگ
 شہامہ چھے محکم ز فیل و جنگ
 دریں حال وژھ ناہاں تیسرے گرد
 بہ فریاد مژرکھ زبان و لبان
 تہ چھکھ پانہ روژھ ز لشکر بر دین
 تر نہر تہ سپاہ علی ہچو میغ
 سہیٹا مارکھ از پہلوان و سران
 سہ بولمجن و مارکب نامدار
 ز گوہر ز گران و ز فولاد تھود
 کرکھ کشتہ مارکھ سپاہان قام
 تہ بیٹہ مارکھ دہ دلاور پسر
 تہ ہند خون سستین سہ ماواں بولکھ
 لے پس و پیش گئے مار و وہ نامدار
 تہ ییلہ بولز صلصالن این ماجرا
 دوپن کس یہ گوشت چھے اندر جہان
 سپنہ مار تم نور ابھار میانی

کرکھ تور کن کیل ز لشکر دوان
 بہر نیک و بد یار و غم خار چھم
 تھے سوز و تھکھ بر شہامہ جنگ
 تیسرے سیتو کا نثرھا انیا بار جنگ
 دواں واتی پنجابہ مردان گرد
 دوپکھ شاہِ صلصالن لے پشتان
 سراسر تھے لشکر کیپ پر ز خون
 دو تھکتھ آسے باگوہر ز روپن و تیغ
 کرکھ قتل گردان جنگ اوران
 سہ گور آب گردان خنجر گذار
 ز تپرو ز میزو بسنداں عومود
 شہامہ اندرین تہ مؤمتو تمام
 سزاوار یم بے بتاج پدر
 بکینہ تین حساب کالا کورکھ
 ز اولاد تو، امے شہہ تاجدار
 ز جس کرکھ سپہر تہ چو تر اردہ
 مئے پیٹھ یوت پر قہر کو آسمان
 جگر پار تم در شہوار میانی

لے یہ شار او کر قامی مسودہ پیٹھ نقل کرے چھاپ چھنہ سپدنت۔

ز آب مژہ روبے عالم برن
 و لیکن یہ ارمان روڈم مٹے داغ
 مٹے بہبود کینہہ روز نے در جہان
 مگر دنیائیس منز سہٹا شیر زاد
 ہنمے چاہ جوئی چھنے ہر قضا
 پی میلہ شہر یازن مہینت روٹن
 دوپن بو ترابنس، ازیں پہن دشت
 ژہنن تر او و حقن سقہ خنجر گذار
 مٹے شوہم کوہ دنی سوہ لشکر کوٹن
 و نہتہ یی کوٹن گر بھانشد باد
 و چھن بیرشن سار لشکر خاک
 جگر گوشہ یم ہاس موہو تمام
 چھیکھ سار نے تن ز مشک و عیسر
 فروزان کوٹن کوہ آتش دمان
 بیچتہ کہو بلشکر سپہدار دین
 بزرگان لشکر تیس برونٹھ آے
 پڑژھکھ شاہ مردان از گرم مرد
 سپاہو کوٹس قصہ سورے بیان
 جنابن و چھن مالکب اُشترس
 تیشزن ز بس زخم فستہ گمژ
 ص ہاس = اُسس

ز آتش پہ سمسار برہم کزن
 کہ ز جوتہ کوم انڈر شہستان چراغ
 گر اُمی جگر بند گے راپگان
 ز دست اجل عاقبت گے بباد
 پہ تقدیر تھاؤن چھ بہتر رضا
 ز خون جگر سا عھقا اکھ ووون
 چھ بہتر گزہود و شوے اسو بازگشت
 کزن با شتاہہ ہنمے کپرو دار
 رہند حالہ احوالہ ماتم رٹن
 بلشکر پکن ووت آں دیو زاد
 ز شمشیر و نیز گوشت چاک چاک
 تلختہ آئے ناؤن، کوٹن انتظام
 ورن تم بہ دیباے چینی خرپر
 تھتہ اندر ژھیکھ ذالختہ اندر زمان
 رواں گو خراماں چو مہر تبین
 رٹکھ نامدادو بانڈانہ حباے
 ورنو کیاہ کڈرو کاہ ذابہ نبعدرد
 ز خون ریز یہ لشکر قابسیان
 سہٹا زخم لگو بہو تیس افسر
 ز خون ہچو گڈستہ شستہ گمژ

دُچھتھ کو بہ عار تھ سہ سالار دین
 دوپس اکو بہ مارک بہننگ جنگ
 کہ یختہ جا بہ حاضر و چھن نہ علی
 جہانس تنگ پیچھ کرن چھے بتیغ
 تہ ییلہ آسہ حاضر شہ بہ بو تراب
 دوپس مارکن، اے شہنشاہ دین
 ہماں لحظہ خاطر جمع چھم گزھان
 ہمہ عالمس چا فی شمشیر بس
 ہئے بیوٹھ حیدر بہ آرامگاہ
 کوڑن عرصہ صلصال از دشت زم
 نجب داد عشرت چھم و فی کین ہوان
 دوپس بو ترابن مئے یختہ آرہن
 مئے تس سیتو کو در میان سخت جنگ
 کوڈم ضرب اکھ ہمتہ تمس پیچھ بہ تیغ
 ہئے دھیتون نہ اکھ موہے تس از بدن
 سہیٹا کوڑکچہ باہم دگر گفستہ کو
 ییلے از سیاہی سراسر جہان
 زواں آہسان سہ ہفت باغ
 بہ اوسودگی رودی ہر دو سپاہ
 گڈتھ شب ییلے صبحن آفتاب

تمس نامدارس کوڑن آفسہن
 بہ پنجم ژٹن مغذ و کام پلنگ
 نہایتہ کرن مردی و پڑ دلی
 بگمہ زوڈاؤن چھم مردن چو ییغ
 ہنرما چھم مارک ٹھون در حجاب
 ییلے چھکھ نہ شمشیر مژدن بکین
 بردائی چھم نہ حاجتہ پیوان
 ژٹے کیٹہہ چھم نہ حاجتہ بامداد کس
 پکن دوت عمر اسیہ نہ راہ
 رواں گو، چھم اوسود در عاش و بزم
 تے موتی یاد چھسہ پیوان
 چھنے سخت و چھت برویہ زمین
 سہیٹا کوڑمئے تس پیچھ شٹ ڈنگ
 درم تس کس، خود پیچھ بے دریغ
 نہ اکھ موہے از جامہ کوڑ کدن
 کرن فکر در پارہ و جہتجو
 چو ظلمات گوشش جہت بے نشان
 اویزاں کرن ماہ زہیں سپداغ
 پکن ہر یکے گو بہ آرامگاہ
 زر آفتاب سہن زیر شکیں نقاب

ترخون پراگھن رات کے سقف بام
 سپاہاں دسورودی کرکھن درنگ
 کوئس مالکن غرض، اسے مرفراذ
 چھ دشتس اندر اسے سراسر سپاہ
 نہ چھکھ خور دنی، نان و نیا مٹھ بکام
 کہ عمر امین دوپچھ شہر قائم
 بے از راتھ با حیدر نامدار
 اگر زن کرو زور وہمٹھ تمام
 بمردی اژن شہرس اندر سپاہ
 و یا جائے در شہر اندر حصار
 بنگو یاری از حضرت داد گر
 تمن دون وہن از دجائب سپاہ
 بہ مغرب ییلے شاہ مشرق زمین
 کشد افگناں اس شہر دنگبار
 بنادواں ہمہ لشکر مؤمنان
 کمر بستہ عمر امینہ بپاہ
 لہ دوشی کے سہیجے باریسے شہر قائم
 شوانگھتہ بے بے عاشی پاسبانان بخاب

کوئن روز روشن جو آہینہ فام
 معطل دراں روز تھو کہ نہ جنگ
 کہ یتھ بپاہ کو مڈھتا اکھ دراز
 ہئے تنگ و عابز سپہنہ متوسپہٹھ
 مود سربن چھکھن خان و طعام
 بہشتا چھ، ہر کوئے نیا مٹھ تمام
 گزنھن ہمٹھ پر شکر پنہ در حصار
 کشاد بمردی کرو شہر قائم
 گزنھو راس قاسم اندر بارگاہ
 بمردی کرو بہر شکر تیار
 اژو قاسم اندر بزور و بفسر
 درنگی کرکھتہ رودی در بزنگاہ
 کھٹھتہ سرنکوہاں رود اندر کھپن
 نمبر درازے با جوشن مشکبار
 رٹھتہ رودی آرام ہمٹھ در امان
 نمبر درازو با شاہ خیبر کشاے
 زشب اکھ پیر اوس گوشت تمام
 سپاہاں پیمپتہ نیٹھ بہمچو دواب

"دوشی" بہ مانے دوشوے۔

لہ

سہ اکھ برج بالا بدروانہ اوس
 رواں بو ترابن زبس زور مند
 روٹھکھ رشتہ آن کشد دراز
 اٹکھ برج ساری تمبو زیر گام
 قلایس کرکھ بستہ دروانہ اوس
 نہ دروانہ بانا نہ بیدار کس
 نہ میسلہ دوت حیدر، شہہ زور مند
 بہ پنجہ کرن زور جنگ آزمائے
 بہ مردی سہ دروانہ پروٹن زجائے
 کوٹن نام عمر امیس خطاب
 تر کر و ز کس خاب از سر بر و ن
 سب درواو عمر امیہ چو باد
 یکن تمبو سر خہ فتنان ہا ز خاب
 سپاہ بد در شہر ساری کیناے
 اندر ترائے شہر سرائے سپاہ
 شہنشاہ حیدر، شہہ بو تراب
 اباشور نای کھٹن تمبو بزور
 ہم از خاب تھوڈے و دھت بیان
 دیران دینو ز شمشیر و دست
 خبر کرکھ صلصا لے شاہ قام
 عہ عسس = کٹہ وال، را چھو

سہٹھا تھوڈے والہ اندانہ اوس
 لگوون براں برج بالا کھٹند
 بب بالا کھٹند سگہ ہر سہنداز
 بدروانہ پیسہ و اٹھتہ از سقف بام
 کرکھ بستہ حکم بہ اندانہ اوس
 پیسہ تھوڈے رشتہ پاسبان و عسس
 ز زنجیر دیو ٹھن سہ دروانہ بند
 سہ مسار زنجیر پروٹن زجائے
 ز نیروبے بازو، ہنام خودے
 تر کر و دے سہیے لشکر دین شتاب
 اٹن شہر سرائے اندر سوشکر درون
 سہیے لشکر دین گوشادشاہ
 بدروانہ شہر سرائے شتاب
 ز انبوہ لشکر سپہوتنگ جاب
 ہیو ٹکھ خون مارن ز ہر گوسہ و راہ
 بدلاں جابہ دروانہ چلن مہتاب
 سہ صلصا لے اندخت پیو ہچو مور
 ہٹے اکھ اکس پیٹھ چو شیر زبان
 کوڑکھ قلمین قتل بر خاب بست
 تر چھکھ نیٹند در اندر بہ عاٹش نام

دو پچھ تس سہ حیدر شہہ نیکنام
 پین فوج ہچتہ ژاو مردانہ وار
 سپہا مرد مارن تموز قابمیان
 یسے بوز صلصالہ نے کھوت خشم
 بقہر و غضب کو گر مس پچھ سوار
 دلس کن دوپن ہر گہ زن بجنگ
 خبر چہا یووک ہیوہ بنہم م کلام
 ز شبنوں کریم مار پینہی سپاہ
 دواں آد لاراں بمانسہ دیو
 گدھتہ پن مردان قاتی ز شہر
 ز اندوہ لشکر تمس دل کباب
 بیچتہ کبوسہ حیدر یل شیرزو
 ہنہ لار کونکھ پے ہرؤن شہر
 اونن تام گور آب لشکر پناہ

کہ از راحتہ پروٹن در شہر قام
 کوڑن شہر قاس اندر تاء دمار
 قبا متھ کوڑن شہر اندر عیان
 کہ گویا تمس پاد کو درو چشم
 دماں آو در موضع یے کار ناز
 شب تیر کو چوں دمسہ نہنگ
 کہ دشمن بچن دوس مار کہ تمام
 شب تیر مار تھ زہنم بے گوناہ
 بسختی کوڑن قابین کن غریو
 ز تیغ علی اسر مؤیتو دہر
 دزن بوچو آتش کرزن بوچو آب
 وڈاؤن تمن کا فسن بوڑوہ پور
 دل آوارہ دشمن کرین تم بقہر
 کوڑن شہر قاس اندر پادشاہ

دین تس بسترانج فور ماندہی
 مقرر کوڑن سے بر شہنشاہی

سالار قام صلصال ماوان کارزارس منز

تہ تمس سند ما لک اشتر تہ ابو المعجن بکلوچہ زہو

یسنے کوہ مشرق سپن سد فراز
 زخمہ رشید زہن دولن نوک سار

سپنِ عالمس توڑِ انورِ ظوُّ پور
 نمبرِ در او صلصال با او سخن
 بشور آے کرناے از قلبگاه
 چنگِ پندِ جوشنِ خود پوش
 گزیده تھ روڈِ قلبس پیچھنِ شاہِ قائم
 تہ نگہ پر جوئوں اوس از کینہ تس
 بیستہ کینہ شہنشاہِ گردوں جناب
 روان او قلبس بغیرِ تمام
 ہم از مالِ دلِ زہیں پر شرار
 علم اُس تابان چو خورشیدِ ماہ
 وہ یو لشکر و کریم صفا آراستہ
 گمہ ڈنڈی در او پائے سپہدارِ قائم
 میان دُشکر برابر سے روڈ
 اخصس منز رُبطتہ گمہ ز فولاد چنگ
 کرین کر یکھ تھ سوئے تازی سپاہ
 مقابلِ مئے شوہم نہ کانہہ جز علی
 نمبرِ نیراے شاہِ مردانِ بجنگ
 دو تھتہ آو حیدر از قلب سپاہ
 دو پس تو صلصالن لشہرِ زور
 بلا شکھ نہ چھکھ شیر مردِ امیر

گمیراں سپنِ زارِ شب از فوطور
 ہوا گو چو درِ یابِ خوں موجزن
 ہئے شورِ نقار گو تا بگاہ
 نمبرِ نیر کر حقنِ رُجِ سماعتِ زگوش
 کمر بستہ با تیغِ زہیں نیام
 پیون یاد بو جنگِ دوشینہ تس
 پکن در اور نشان ترا از آفتاب
 کھستہ برسہ دلِ دلِ تیز کام
 ز لشکرِ دلِ آسمان پر غبار
 ز نورش پیوست عالمس اوس گاہ
 چو زرفِ سپنِ نیزہا خاستہ
 گمہس پیچھ کھستہ باشکوہ تمام
 و چھن دُورِ لشکر تھرتاج و خود
 گنڈن روڈ گمہ زہیں بآدانِ جنگ
 چھوئے کانہہ طاقتہ سہ نیرن براہ
 بچھس جور تھ سہ بہ اپس پر دلی
 و چھکھ پانہ وہ فی زورِ جنگی پلنگ
 کمر بستہ نزدیکِ صلصالِ شاہ
 زہیں روہس کانہہ برابر سے چھنہ بزور
 گزہن چھکھنہ اصلا تر از جنگیر

جہانس اندر وچھ مئے کرم و سرد
 و لیکن مئے چھم کینہ چوئے سیٹھا
 ژئے مار تھ جگر گوشہ منیانی پسر
 ورنہ یی بشور آو صلصال جنگ
 جہاں پہلواں حیدرہ رزم ساز
 ازاں پس کوڈن دست و بازو بقور
 بسختی لوٹن گور زس از بال و برز
 دتن دارو تھن آسمان مئے عومود
 ازاں پس ییلے ووتھ ز بالا فورود
 سپن خیر صلصال ڈپشہ سہ زور
 سپن بانہ وانی ز پیر دل بجنگ
 کوڑکھ حملہ اکھ ہنہ ابایک دگر
 سپن پر غضب حیدر نامدار
 لہ بصد بار شمشیر واپن بزور
 لہ زمشتہ لکھا ضرب کانہہ ببرے
 لہ پچھنہ تیس تیغ سنداں گزار
 دو پس تو صلصالن اے شیر مرد
 یہ شمشیر چانی چھئے آتش فروز
 وچھنہ ژئے ہنویہ کانہہ دلاور مرد
 بہ دوشپنہ کرم تھم ژئے برہم سپاہ
 تہ مئے تر خونہ ہے پیچھٹوں کوڈن مئے کمر
 بہ حیدر دتن گور زیے کاورنگ
 روٹن گور زہرے پیچھٹ سہ گور ز دراز
 دتن ہتھ روٹن گور زہرے آہن بزور
 کڈا تھ نیون از دست صلصال گور
 کھسیتھ از نظر غائب کوئے چودور
 اکھس منور روٹن ماہ و پیکر عومود
 چو درمی یا غروشاں سپن پیر ز شور
 کجکھ تیز شمشیر ہتھوں پینگ
 بشمشیر فولاد، گور ز و تبہ
 ددستی سیٹھا لا پس ذوالفقار
 گر زھیا کانہہ ضررہ مارس از پرمور
 ز وڑ مل بنیا کینہہ خلل اوپرے
 تھکیتھ پیئے ز بازوے خنجر گزار
 کہ آرام کر اکھ دما از بومود
 وچھتھ اکھ کئے چھم گرھن تیر روز

لہ، لہ، لہ یمن ترین شارن آہ تو ترتیب دیو۔

چھئے اٹھ شہل چوں اژدہا یے دمان
 آمینک شولہ آتش کڈن چھئے ز آب
 چن بن دوپس چھم یہ تیغ خودا
 عطا کرین شمشیر یے از کرم
 کرن اسو تم پانہ دانی کلام
 ابو المعجن و مالک نامدار
 رطیحہ سخت صلصال اندر میان
 لہ ز گور زوز زوین و شمشیر تیز
 لہ کوڑکھ قتل در لشکر قائمیان
 پریشان کرکھ سارو از رزم جاے
 و چھن اوس صلصال عادی نژاد
 بدنبال آن مالک رزم ساز
 تہ ییلہ دوت نزدیک مالک چو دیو
 کر بند روٹنس ہم اندر زمان
 پنتے گوڑہ ابو المعجن زور مند
 دواں دوت نزدیک صلصال یام
 کوڑن در زمان زیو بھٹ دست دیگر
 رٹن رتم ز بردست بالا بکین

کڈکھ کش چھئے یژ آتش افشان بن
 شرار کھسن در دل آفتاب
 اٹھ اندر چھہ بوڑ مورجے مصطفیٰ
 یہ چھم یادگار نبی دم بدم
 و و تحصیہ آے اسلامیانی تمام
 ز اسلامیان نامور سی ہزار
 ہینو نکھہ رتھہ تمن ہچو شیر زبان
 شکم پار کرکھ نکھہ تمن ریز ریز
 و دوا وکھ تے در کنار و میان
 ہٹا وکھ، و دوا وکھ، کرکھ زیر پاے
 سہ احوال پشیمہ سپن پر عناد
 کوڑن کر بماند کوہے فہ از
 چو فیل دمان کوڑن تے میٹھ غریو
 تلیتھ نیون، کو سوبے ماواں دواں
 بیاری یے مالک دواں مستمند
 و چھن تموڑہ ابو المعجن نیک نام
 تلیتھ نیون ابو المعجن نامور
 ہیتن سخت لایو تے بر زمین

لہ تہ - یمن شازن آپہ تو ترتیب دینے -

سپن نای زن حیدر نامدار
روشن تموم کربش صلصال قام
وون شاہ صلصال اے مرد جنگ
اگر اکھ سرسوی زپ ہر د مرد
اکھا زندہ تراوی نہ از ملک قام
وچن یام نیرو بے شیر خود اے
سیٹھا لرنو پیوس از سپہدار دین
وون تموم کہ اے شاہ مرداں علی
چھ کم پم نہ شورید دیوانہ خودے
کرکھ حکم دوزی کین ز آورد گاہ
ز لشکر بیکار گئی باز گش

ٹیکن او نزدیک تس بریق وار
دین نے تمس نیرنے از مقام
مہ گزشتہ مست اندر شتاب و درنگ
گڑھی کم ز دست تو اندر نمود
کرکھ خار، مارکھ ترپا اے بہ کلام
بہ عم ہستہ گی تم نہ تر اون بجای
بہ اہستہ تھاؤن تیکے بر زمین
چھ کم پم مے سہین کن پر دلی
مے سہین بمرودی لکن روبر
گڑھن باز گش از دور و سپاہ
سویہ خیمہ ہا گئی روانہ ز دش

شہنامہ بہ سعد و قاضی در میان جنگ

بافوجی قام شہنامہ سندنہ حضرت علی یس سید گویہ ڈنیک ملاقات
ہ حضرت علی سندنہ قہر ذو الفقار پیچھا

بیٹھتہ کنو ییلے سعد کیل با سپاہ
ییلے ووت توت سعد فرخند فر
سعد سپہدار پکن گو براہ
دشکر برابر کڈھتہ رودی صنف
نظر کر شامن بہ قلب سپاہ

بجنگ شہنامہ کڈن تموم سپاہ
زدشمن شہنامہ بیٹھتہ بے خبر
کہ ناگہ تمس برونٹھ پئے تم سپاہ
سراٹر تمن تیغ و ژوپن بکف
وچن صنف کڈھتہ ا سو تم رزم خواہ

دو چکھ تمہ چھ کم پیسہ دلاور نژاد
 دو چکھ تس چھ اپن لشکر بوڑا آب
 ہماندم شامن مہ لشکر زجاے
 مقابل سپہو سعد و لشکر بہم
 ز شمشیر شیراں و ہتھتھ کو مزار
 کوڑکھ بارش نیزیے درم دوز
 ز گو پال بر خود فرق سدان
 مراسر مہ مادن بوڑکھ سدر
 شامن ز نیر و شمشیر تیز
 کرن پیش دستی بہ سعد دلیر
 ژٹن و اثر تا پیش قلب سپاہ
 یمن نیز یمن ہم اندر زمان
 دژن تھچھ کمر بند تمھو سٹہ ز زین
 گنڈن سخت بازوے جنگی پلنگ
 ہمی او اسلامین منہ شیکس
 گریزاں ز لٹن گے ازاں رزم گاہ
 وڈن و آتھی ساری بصد دغ و درد
 سپہو بوڑ بھٹن مؤمنان دژین
 بیٹھہ کھو شامہ ہچھٹن تم سپاہ
 خبر و اثر صلصا س اندر زمان

کرن کھتھ پھٹھن یم چھ جنگ فساد
 سپہدار چھکھ سعد روشن خطاب
 تیجن، وایہ ناؤن تھے کرناے
 پھٹھن پیچھ مسلمان و کافر بہم
 کوڑکھ تیز سسغ آتش کارزار
 کہ خفتان مہہ ژوڑکھ از تیغ رو
 پریشان سپہو مغر جنگ آوران
 تن گشتہ بازو ہمہ پاوسہ
 تیجن سخت اسلامین رستخیز
 مہند اختر سعد گو پست و زیر
 ہمی سعد نے بستہ تس کر نہ راہ
 مہ نیز لو گسنہ تھس بر نشان
 روٹن تے اوٹن و اکی بھٹن بر زمین
 بہ گردن زھٹن ناٹو تس بالہنگ
 و چھکھ یام تس سعد بے بستہ دس
 بسویے علی گے رواں تم براہ
 وونکھ ساروے ماجرا می نبوہد
 ز تیمار و اندوہ و سعد گزین
 پکن آہ باصد شتم نزد شاہ
 گل شادمانی پھوٹس ناگہان

شمامہ بہ فیروز یے بختِ شاہ
 کوڑن سعد و قاص تہ پائے بند
 یہ کتھہ و اثر صلصال شاہس بگوش
 پذیرہ نمبر ذرا و تس با سپاہ
 پکھر و کتھہ سپہبد اتی کوڑن پائے
 شمامہ پکن و اثر با صد شکوہ
 پیادہ سپہنواں گرانمایہ ماہ
 بزروی و چھن رنگ صلصالے
 ز آب مرہہ کوڑن تمو روے تر
 بہ پردہ از انجا پکن کے بنار
 ہمی ہور صلصالن از اشک آب
 چھنے کتھہ تہ بانو یہ اصل خبر
 ز پیرانہ مردہ نیچو نامدار
 ز خیشان و پیوند ساری ہلاک
 ز ملک عرب و اثر اکھ لشکر
 چھ اکھ نامدارا بہ فسر یلی
 چھ تس لشکر استودریو یابے آب
 کر بن حارے و قر شاہاں تمام
 نہ شمان ییلے بوڑ ماتم روٹن
 لہ ایک گوڈنیک بمبر چھ پتھر کتھہ چپ
 شمامن ز غم بوڑ بر سر روٹن

نہ تیمار آں نور چشماں چڑھوے
 نہ ناخن دین چھو کھ گم لابی رفیق
 پرستند کاٹو دو دیکھ زار زار
 ہمیں ترین دفعہ ہن اُس زیناں دُان
 سپن یام فارغ ز ماتم سہ شاہ
 اوکھ بستہ برو نہ کن کر بختہ عدیل
 سہوے پہلواناں سپن حکیم شاہ
 ہمیں دم تھار یون در یک زسان
 شتا من دوپن تس کہ اے شہریار
 پیچھے پانٹھو راتس تھون بستہ پایے
 مئے چھم و چھمت از غمہ دیرینہ سال
 کہ شخصہ دریں شہر شکر آنے
 ہمہ خاور و ساحل و مرز قاصم
 مئے تموے کئے کورمہ ایں شہر زار
 بے پانے بنزدیک حیدر گزہ
 و چھن پانہ کیٹھ ہنہ چھم مئے نونال
 ہن شکر تم علامتہ ہین مئے بجایے
 ہماندم سہ بانو چو ساہ تمام
 کھٹھتہ برسد آپ چو بک کاب
 ہین سہرودہ زونی زینشاں شاہ

کورن اشک جارس کورن مشک مے
 ز نرگس چھو لکن آں شقایق سمن
 پیلے وچھ کچھ احوال آں مہہ عذار
 ز چشماں بہ رومہ خ لالیہ اسیس پوان
 بیہتہ رودی گردنکشان و سپاہ
 گوشت خستہ از بندہ و زنجیر و غل
 نیبر کڈیہ سعد س ازپ بارگاہ
 ڈرگو مغز امو سندر بگمہ رن کران
 ہنا کر ترو فر صحتہ درپ امر کار
 بزندان درون قائد شادون بجایے
 و بختہ گوئے ستین شہنشاہ دال
 ہمہ ملک تھوے سحر بنے
 بازوے فردی رٹی تے تمام
 تھمس رؤس اٹھ اندر اڑی نہ دیگر
 و چھس زور و قوتہ کرن مئے مرن
 اگر آسنس تم نشان ہاے دال
 تھمس سہو جٹگس چھنے نے کانیہ
 نمبر درایے از پیش داراے قام
 رواں آہ نزد شہہ بو تراب رض
 پکن درایہ بانوے زریں کلاہ

سہ عمر اُمیہ بہ پیش علی
 شامہ کمر بستہ سردانہ وار
 ہنگہ حکیم سہور چھ حاکم کرن
 دوپس تم کو گڑھس نہ کر دہستہ راہ
 رواں بروٹھ کو تس عمر ہنماے
 شامہ بہ امین سالار ققام
 چن بن پڑھن تس خبر سرد گرم
 کرکھ کر سیا اکھ تہس زیر پاے
 وچھن رو دسا تھا شامہ مس علی
 تنور تسند قبر رانا بلکند
 سہ بھتہ تانہ تس از گل ولالہ اوس
 چو ماہ دل آرا سہ ماہ تمام
 پڑھس شاہ مردان اے سرو قام
 شامہ دوپس اے جہاں پہلوان
 اٹھتہ پیش کشک پختہاں سپاہ
 بجایے مہ حبثہ دووٹھ قہ خیم کپن
 کرکھتہ گشتہ فسزندگان مرا
 رٹھتہ ٹیے ہمہ شہر و آباد میون
 لہ سے و نتم غرض کیاہ ژئے اوسے خیال
 پکن آو وونکھ بروٹھ نہ لی
 ز شکر ژئے شس آہ بادہ سوار
 وگر نہ ازپں بارکھ پوت پھرن
 تہس آسہ کیشتر ہا بیانا ز شاہ
 پکن داتر بانو بہ پردہ سداے
 زہنس دتن بوسہ کر تس سلام
 ویکن بہ اہستہ باشم و نرم
 بیہتہ روز تھتہ پیٹھ زن تیز راے
 ز مرتا بیا خوبی و پر دلی
 بہ حسن و بصورتہ سٹھا دلپند
 بدید تہس زگپن پیالہ اوس
 مہ بانواں، بانہ یے شاہ ققام
 ژون کیاہ چھ منشایے سالار ققام
 ژئے کورھن دل اوژد مٹھتہ روان
 بہ کپنہ وچھتہ کیاہ اسے منز کوہاہ
 چھ کو کورھن یوت قہر مستین
 کورھتہ خستہ اوژد حبان مرا
 ژھنٹھ پراٹھن بوم و بڑیا دمیون
 بسختی ژئے شاہن دژتہ گو شمال
 لہ امیر کہ دوکرمہ مہرک گوہ ڈر لفظ چھ "پہاوت" چھاپس مشد۔

لہ مے بجز رو و قہم و نیت کیا ہا کہ سبب
 دوپس بڑا بن و نئے موختہر
 گوہ ڈپڑا اس برکین طہاس شاہ
 دوٹم مے سہ تخت ساجل زین
 دیکھے کو پریشاں دل آوارہ غار
 ازاں پس کوٹن نزدصلصال کس
 سوڑیں یوریتو شکر زہم شاہ
 تہ زہر یا کڈم تم سہ سہ
 روٹم مے گراں ماہ مریاں شاہ
 سراجام ازبشہ و زنداں کوٹم
 بہ عزتہ سہ سوڑم بہ نزد پدر
 ازاں پس کڈن زیاد تر تمو سپاہ
 کوڑم جنگ با قباستانی دلیر
 تہ و نہ بوم نے و چھمتن ملک قام
 تہ بروٹس بہ حصین طلسمات دال
 گندہ کوڑم مے طلسمات او

جواب سہ حسن و نئے نئے خوش لقب
 مے نشہ بوزنیش و سستی پر کر
 زخاوار بہ ساجل کڈم مے سپاہ
 کوٹم مے زطہاس بیداد و کین
 گریزاں زلن کو بہ داراں جہار
 یوٹھن تہ مے و زکین بفریادرس
 تمن سہو بوٹہ ہنویہ سہ فرزند شاہ
 مے چھاٹو سہ سراسر بہ آب اندرون
 سہ زہٹہ ہنویہ پسر بوزصلصال شاہ
 تمس خلعت پادشاہی و وٹم
 سہراوار با تیغ و زرین کسر
 جہانا بہ امداد طہاس شاہ
 سراجام سپنس تمن پیچہ شیر
 ہمہ مرزتا جل مے مورم تمام
 وچہم تم نے پیرانہ دیرینہ سال
 زہٹہ تر وٹم آں زرق طامات او

لہ امیک گوہ و نیک مصرچہ چھاپ پچھہ پاٹھوٹ بہ بنہ را و قہم و نیت کیا بوسبب
 تہ دوٹم مصرچہ چھاپ پچھہ کٹوٹ پچھہ مکھ سہ شکر بہ آب اندرون
 تہ از روے سیاق کوٹھہ دوٹم مصرچہ پاٹھوٹ آسن ع وچہم تم نے پیرانہ دیرینہ سال

رہ شہر زریں ز بام جھسار
 سہ گنج طلسمات پھڑوم سے یام
 گجا پیش زین دال شہہ کو ورتھتھ
 شامن دوپس تور، ایشیر مرد
 سہ کوہ طلسمات و کوہ کبوتر
 رہ شہر زریں خاٹھارے رکھ
 چھٹے وڈی پڑ خبر دال شاہن چہن
 کشاں یہ شہر زریں ز چھکھ
 ہنگہ زن سوئے شہر زریں چھٹے رکھ
 مئے روئے بیس کاٹھہ چھٹے نے خبر
 دیکن پکن تھتھ و تے چھٹے خطا
 دوپس شاہ مردان لے خوش ریر
 شامن دوپس گوش تھا و مئے کن
 ہئے پیشتر دال بوشوے میون
 ییلے شہر زریں و اتوون بسر
 چھٹے کاٹھہ از بادشاہاں محبال
 کوڑن تھتھ آندہ بزم و تصویر عیش
 سیٹھا کال اہس اباشاہ دال
 بہ اور نگ شاہی ہاں کروڑ
 ز آدم تیس ہنؤہ اکھا زاوئے

یکایک و چھم مئے ز دڑو یا کسار
 و چھم لیو کھمتن تھتھ پیچھن میون نام
 یہ تیس عقلم سوئے تہ کوئے لیکھتھ
 کہ ہرگز مہ اسن زئے کاٹھہ رنج و درد
 مژد تھن بر دی و بازوے زور
 ز تیغ دسہ ملک سوئے رکھ
 سہ بو واقف راز سپر خ بڑین
 کہن عالمس مژنوؤ اہن ز چھکھ
 پکے سوتو سیتین بہ ڈیئے رہنماے
 مئے از شہر زریں چھم سراسر خبر
 چھٹے دشوار ساہے بلا بر بلا
 ڈئے چھپہ پیش زریں و چھمتن شہر زریں
 و نو سرگذشتا ز عہد کہن
 پسند اوس ایخلاص تیس خوئے میون
 بہ عالم چھٹے تھتھ مقابل درگ
 کروں شہر زریں تھتھ بے مثال
 بہ فی تیس دراں شہر ہمارہ خیش
 کزن عاش باشاہ فرختہ فال
 گنڈ یا بیا کہ شاہ تھتھ ہنؤہ مکر
 ز پسر تیس ہنؤہ کلا در اوئے

سیکان رنگینا بستاچ و بہ تخت
 بہ اسیس تیس لول تے یڑھہ بران
 شب و روز اسیس بغرختہ فال
 تیس طامٹھ اسیس بہ از جاں غوریز
 مے پیچہ شیفہ بہت دیوانہ اوس
 سہ بہ سببانہ عشتہ پراکتہ حال
 ز غم زانہہ کھڑمنہ مے چس بر جیس
 بشادی ابا عاشش بے یکدیگر
 لہ در اشنابہ عہد جہاندار دال
 لہ رتھہ کو گرفتار بر رو بہ من
 لہ مے پیچہ کو چو مجنوں پراکتہ حال
 بخوان برادر کڈھتہ سال و ماہ
 مکر دال دا قہف بر احوال کو
 کوڑن قہفہ بر قتل اپن بد لگام
 دوپن سر کر س دور از تیغ تیسر
 مے دوپن اسیس نش و چھٹہ کیا خطا
 دوپن تمکو یہوہے بد سیر شوم پے
 مے مار تیس میثانہ سے پیچہ علاج

سکندر قرینا بغیروز بہت
 گنیزانہ خدمت گذاری کوان
 فروداں چو ماہ دہفتہ مثال
 مے پیچہ اوس نے ٹوٹھتس کانہہ تر چر
 و چھتہ شمع رومخ میٹون پروانہ اوس
 چو شہباز کو مت گرفتار زال
 مے کوئے مے نش زانہہ تر اندوگیں
 کہ تا ووت تمکو شند زمانہ بسر
 سپن شاہ صلصال آشفہ حال
 دق بیچ چوں مار بر مو بہ من
 کوڑن قہفہ بر قتل فرختہ دال
 و چھن اوس فرختہ بہ بیگاہ و گاہ
 شماس گرفتار صلصال کو
 سپن تشنہ بر خو اسیس شام
 ز فولاد گوہ رز کر س ریز ریز
 تشند کپنہ در دل روٹھتہ بے گوہ ناہ
 چھہ بد نام در شہر یاران کے
 چھہ زھانڈاں ہوس چھس بنم تخت تاج

لہ، لہ، لہ پیمن ترین شارن آپ نو ترتیب دینہ۔

مئے دو پئس کہ اے شاہ والا گمہ
 مگر بے بایس کر یا حال بد
 اداں پس دوپین و وہ تھوں میر و نیر
 کوڑن بسے دروازے شہر در
 ہنہ بیوٹھ با عدل و داد شہی
 دھند سال صلصال بد روزگار
 چو پروانہ روڈس نہ کینہہ اختیار
 سراجام روڈس نہ کانہہ آب و تاب
 شبا اکھ سپن، ہچو بدر جمال
 نہ روزن اندر ڈاوسے پرستیز
 سر پادشہہ کوڑن بے تاج تمو
 کلس پیچھ تھوہن باے سبزے کلاہ
 برادر کر تھتہ گشتہ اندر جہان
 مئے دوپہم تر با شاہ صلصال شاہ
 لہ ہماں دم مئے ایقرار دیتکھ عیان
 زانہ بہ امو ستر گئیس موختہر
 تمے کینہہ صلصال، واڈوں نوڈند

گنڈیا کانہہ بخوان برادر کمر
 بسا حق ہو ان بر زبان قابل بد
 خراماں نہر در اے از شہر در
 خراماں پکن اے قاسم اندر
 بقام اندروں با شکوہ ٹھی
 مئے پیچھ اوس عاشق کو مت دلفکار
 دڑتھ پیو، گڈر پئس عشقن سہ نار
 پتھ اڈا چھی و چھن ماہتاب
 بر اے شہر تھتھ در ہم آغوش مال
 نوڈن باے سند سر شمشیر تیز
 ز ماتم جہاں دیت بہراج تمو
 جہان کوڑن کینہہ سستین تباہ
 مئے سوزن مبیانجی ہم اندر زمان
 زناں شوہری کر بہ آں رسم و راہ
 چھو پیم اٹھو ز دوس تل مئے از ہم جان
 مگر کینہہ روڈم سہٹا در جگر
 کوڑم بسے روزے بزنجیر و بند

لہ ایک دویم میر چھ پتھ پاٹھ اے کس قلمی مسودس پیچھ نظر گر شہان ط
 چھو پیم اٹھو ز دوس تل مئے از ہم جان

غرض بوم مارن، کرن کشتہ زوؤ
 وڈ پر خسر دستہ دل ہوشیار
 دویم تم کو گڑھی پو بہتر کلام
 ہنسکہ مارہن ژوے سپہدار قام
 بہ فہرمان دوستو بہ بسیار دان
 ہنچے زور ہتھ سال گئے یا ژری
 ز پیری ڈولس ہوش تے عقل و مغز
 ہمہ نھا اور و ماحل و شہر قام
 ز فہرمان من در اے ساری ہمہ
 رو چھم پانہ سے کیت پہمے سر زمین
 مرا سر ژئے نش دیت تے سوئے بیان
 غرض یوڈ ژئے چھے شہر زریں اژدن
 ہنسکہ راء در شہر زریں ژئے چھے
 مگر وادو دم، ایشہ بہ بو تراب
 ازاں زر کر کہ نصف یو میے عطا
 وں دم رفہ حصتہ اے صاحب ستگا
 پیو کر نصیب حصتہ کر سبے شمار
 و نہتہ بی و و تھتہ آپ نہر ہتہ زجاے
 یکن و اژ نزدیک صلصال باز
 کہ تابندہ خود رشید روزیا کھٹھتہ

دگر گوئیہ گو دور سپر بخ کو بود
 مے نش اوس نیز تھ تمس بیشمار
 کڈن شاہ صلصال ہے انتقام
 دویم کانہ چھنے شاہ با ایتہام
 ز گشتن مے صلصال ہے دیت امان
 اوس سوتو مینا زناں شوہری
 اوس نش چھنے کانہ یون کار لغز
 مسخر مے اوسم سراسر تمام
 بحر قام روڈمنہ کا شترھا ذمہ
 کریم بندہ اژ دشمنان دست کہیں
 ز آغاز و اقبام کوڑ مے عیان
 مے روستے کر گڑھی پو دران گا کوھن
 بہ بروئہ بروئہ پکے ژبے کنیرا بنے
 نیلے شہر زریں ژ کرہن خراب
 دویم نصف پانس ژ نکھ چھے زوا
 کر گھن چھم بنزدیک صلصال شاہ
 تمس صلح بہتر چھے از کارزار
 ہیوٹن رفہ حصتہ از پیش شیرخمہ دلے
 ووشن تس کہ اے شاہ گردن فراز
 ز حصہ پردہ چھس نور نیران چھتہ

گیس نزد حیدر، شہرہ نامدار
 مے مولوم سورے تشہ کو رہ حال
 چھنے آمتن حیدر نامدار
 پڑتس ستر ہرگز مہ کر جنگ زور
 خرد مست آزاد، بادیں و چھم
 اوٹم نیک وید تھو سندے در مقال
 مگر آمتن از پیے شہر زور
 یہ کیشوھا چھ زرا شہر زور پڑے
 بنین نصف چھس رنج و محنت سیٹھا
 مہ کر بستہ راہ ہماں مرفراز
 یہ شخص چھ با فروز و تمام
 چھ بیہتر اوس وہ فی مدار اکون
 ہنسکہ مژر از زور شہر زوری
 بزری سپن چہا جو یے علی
 یہ بوڑھے شہر سال کو خشم گین
 دو پین تس کہ اے بے خبر جفت بد
 یہ لشکر ہچتن بہر امداد من
 مے سستین کرن دشمنی پیشہ چھکھ
 کر تھ با علی صلح آیکھ مے نش
 یہ امید زور قہ نعم کینہ و دو تھ

و چھم واپا پھٹن مے مے آشکار
 لہم تم نشانہ ز گفتار دال
 ژٹے پیچھ از پیے کینہ و کار زار
 مہ آن سہ شیر در لاور بشور
 کشا بندے شہر زور و چھم
 برابر و چھم بانٹا نہاے دال
 خبر چھا سر اغجام یہ کیاہ بسر
 مے داوا کوڑس تہ کہ سے نیم سے
 اژن چھس مگر در دہان بلا
 خذر کر تھ از روزگار دراز
 یہ زور نہیں تخت شاہی یزقام
 دلاسا اوس زار پارا سکون
 اڈے اسی کرو اسی سترے چاکری
 مہ کر شیرے ستر جنگ بلی
 شمس پیچھن کوڑنہ پر چیں جہین
 مگر بستہ آیکھ مے پیچھ بر حسد
 ژٹہ آیکھ نہ بل کین بہ بیداد من
 ژٹہ بدشاہ سپن مژ جفا پیشہ چھکھ
 بہ نفرین و ہزار سپن ژٹے نش
 تشہ حکم از چشم بر سر تلکھ

بہ خورمان بدخامہ دور تھ تھے سر
 کہ اکھ ہتھ تہ وہ سال بیسہ اکھ ہزار
 تھے شہر کا نرزا بہ عالم چھنے
 تہک کاخ و ایوان پر از زر کزن
 لہ سہٹا فرش زریں بزنگ و رنگار
 میٹھے شہر میلہ شاہ مرداں علی
 جہانس سراسر اُنی زیر تیغ
 مے بروٹھہ کنہ مہون ہم جنیں مکزن
 بہ یوت تاوتھن در جہاں زندہ چھس
 چکر پارہ میانی تھے نو جوان
 مے توٹ تام کینہہ چھنہ صبر و قرار
 دو تھتھہ ٹل مے نش اے زن بد نشان
 ورنھہ نی شمائیں دو تھتھہ گو ز جاے
 کربستہ باکین و قہر تمام
 خبر کرکھ گوراست اندر زمان
 ہم اندر زمان گرد گوراست دراو
 پیشین سیرتہ تمکرا بزم ساز
 ہیوتھتھ آسرا بر سر شہر زر
 کوژن دال نے شہر زریں تیلہ
 تہ تھتھ ورنس کاٹسہ بڑھتھ چھنے
 مڑصع ز زر دار تے بر کزن
 تھون تھتھ تھے شصت بارہ ہزار
 بدس آہ از زور و جنگ بلی
 ہمہ ملک در دست رطہ ہچو میخ
 خبر چھم مے زان مرد جو دو سوتھن
 تہس پیٹھ پر از کینہہ پائیند چھس
 بہ غامی کزن کشتہ تم را پکان
 کہ یوت تام مارن نہ مے نامدار
 مے خوبے بد چون گوئیے عیان
 نکھس پیٹھ تھن گہ زریے مرگراے
 دواں گو بدروازیے شہر قسام
 بجنگ اوے صلصال تہر زان
 مقابل ابا شاہ صلصال دراو
 کماں دار، بازور، با فرو ساز

لہ اندر شاہ بون چھہ اکھ شار پتھو پتھو چھاپ
 مے شہر تھتھ ہیوتھ چھنے در جہان
 مگر کاٹسہ چھنہ فایدہ بعد ازاں

پیادہ کمانا رٹن تمبو بہ دست
 دتن تیر بر سپنہ صلعت الہ ہے
 پتھ پٹھو در فو نس بر رختہ تیر صمد
 ہمہ دس سپاہو کوڑکھ دار و گپر
 کرن بے تینے تیر باراں سپہٹا
 کر رختہ اوس دروازے شہر بند
 مقفل کر رختہ بو ز فولاد ناب
 روٹن حلقہ صلصالن از زور دست
 بیکبار دروازہ پڑوٹن نہ جاے
 ہماں طاق و ایوان سہ دیوار و بام
 اندر زاو چون فیل آشفہ راے
 دماں او گور آب فولاد چنگ
 بشور او صلصال شورید سہ
 بتندی کوڑن ناب گورابہ ہے
 گر ڈھکھ کوٹ ڈاے بد سیر بد نہاد
 پنن دین تر و متھ ڈٹے اے بے خبر
 بہ ماوے دین کتھ چھ جنگ پنگ
 دوپس توہ گورابن، ایشہر یار
 پرستش کرم نابہ سے خام در اس
 بہ یوت تام اندر جہاں زٹو چھس

کوڑن کش کمانے کوڑن ایشٹ
 خٹل کوڑن تے کینہہ تہ موعہ پو والہ ہے
 اکھا کار گر کوڑن تے تے بہ جسند
 دیکھ تے چو باراں بر رختہ چوب تیر
 کرتا دوت نزدیکی دروازہ شاہ
 سہ بو زٹو رختہ ترہ درہ، واراہ بلند
 دوتن جلیو چوں مہر رخشاں بستاب
 کوڑن مکھ مانند دہ فیل ست
 دے رختہ آے ایوان، کاخ و سراے
 پتھر پیے ز نیرو بے سالار قام
 پر اکشہ شکر سپنہ در سراے
 کوڑن رزم با سالحمہ رد نہنگ
 بنزدیک گور آب فرشتہ فر
 دوپن تے لوکھ و مہ فیتر گرداہ ہے
 کوڑتھ سر ڈٹے از عہد پیمان و داد
 ہم اکنوں بگورہ ز کٹے مغر سہ
 کر کھنہ ڈاے من بعد ایشہر لے جنگ
 بہ آتش پرستی سے کینہہ چھمنہ کار
 بہ امید جنت بہ اسلام اس
 غولانا محید سر افکشہ چھس

مئے مے دین و آئین تہ شریع رسول
 علی ولی شیر پروردگار
 پہ بوزخہ صلصال کو پڑختم
 برخہ تس دتن گہ رن خسار اشکن
 تہمن استخان تمس گوشک
 اندر زاو در شہر صلصال جنگ
 دون یختہ گئے گہ رن د ب بو درختہ
 سیمس پہلوانس لکن بو سہ گہ رن
 رن گہ رن قیامتہ کون تمہو پید پر
 خبر واژ نزد شہہ بو تراب
 سہ گہ رن آب مورن بگہ رن گران
 رن مرداں یون یس اکھا پیش چھس
 رک از مرگ گہ رن آب خنجر گدار
 وودکھ داریا بہر گہ رن آب شیر
 دلیر، تنور بوزور و توان
 بنزدیک صلصال کو باشتاب
 دوین تس کر اے دیو فولاد جنگ
 مے میتو بیچارگان و سپاہ
 پیکھ و وہ فی ازیں شہر نیرونیر
 کرو آزمایش بازوے زور

بہ جان و بہ دل کورمتن چھم قوبول
 و سپاہ مے چھم بس بروز شمار
 گیس خون گہ رن آب پچھ دچشم
 ہمہ بشد و بازو پچھلر کس بتن
 سین نام گہ رن آب با خاک بست
 بہ گہ رن سوسہ شکر کون سخت تنگ
 ہے سوسہ شکن کر دھن بو کرختہ
 پریشاں کر دھن بو تمس بال بوز
 رن کپتہ کورن سخت جنگ شدہ
 کر صلصال نے کر د لشکر خراب
 بہ ماوان چھکرن تمس استخان
 بگہ رن کون خستہ دل ریش چھس
 زبیر شاہ مرداں سین اشکار
 دریغا جہاں پہلوان دلیر
 تمس ہیوہ و چھم نے مے کانہ پہلوان
 شہنشاہ دیں، سرور بو تراب
 مے رو ستے چھنے کانہے مہتا جنگ
 کرختہ کشتہ شہر اندر بے گناہ
 بہ ماوان کرو اسو دوال کمر
 و چھو آسہ کیاہ گردش چرخ دور

دوپس تو رصلصالن لائے پہلوان
 مئے اکھ سا مہتا دم تر فرصت قرار
 یہ بوز تھ چنابن بہ لشکر نگاہ
 سپاہن خبردار، ہشیار روز
 نیر دڑاو از شہر رصلصال دال
 پتے دڑاو تس شاہ دل دل سوار
 پکن او رصلصال تس نشہ بہم
 میان دُشکر بزور دُچنگ
 دمو یو شیر مردو بزور و ہنر
 کرتا گوشہ رصلصال بہ روزگار
 کوڑ کہ عہد اکھ مہتہ ابا ہمہ گز
 رتہ گز گز گز ظاہر اندر جہان
 پتھر دو تھ رصلصال از اسپ جنگ
 رواں شاہ مردانن از زور دست
 تھتے ہیور روٹن مئے بزور تمام
 نظر تر او تھن بے سپاہ از دوسوے
 ییلے آفتابن مئے نور کمال
 مئے رصلصال از دست شیر خمہ اے
 ہماں دم پتے شاہ مردان علی
 ابو المعین گز دہستہ کینہہ سپاہ
 گوہیم تو پیے خاب چہم اُسٹوخان
 کرو تو پتن گشتی و کارزار
 کرپن مارکست، دوپنہ اے رزم خا
 ز کردار دشمن ہنگہ سدار روز
 اقص شز رٹتہ گورز با یال و چال
 حمال ببارو کرٹتہ ذوالفقار
 ز بیم علی بو تہمس سخت عزم
 بشمشیر و گورز کوڑ کہ سخت جنگ
 دیکھ ضرب گورز و سنان و شہر
 سپہا سست و لاچار در کارزار
 مگر زخم کاٹھہ گو نہ تس کارگر
 ہئے تیر گو دم پرے آسمان
 بکشتی گرفتن کڈن ہر دُچنگ
 دوال کمر روٹنہ تھم سست بہ دست
 زجا بستہ گو روزی تھن شاہ قام
 کرن پانہ دانی سپہا گفتوگوے
 کوڑن غاب در زیر کوہ کمال
 زہا گو، سوہی شہر گو باز جاے
 اندر دڑاو شہرین بقصر یلی
 پکن گو بدنبال شیر الہ

دو پُرس نام صلصال اے پہلوان
 بجود و گری روٹھتے اپں شہرین
 و دھتے بی پکن کو بہ شاہی سرے
 ازاں پس پتھر و دھتے سے اذ تخت نہ
 و چھن تھتے اندر اوس خیم شتاب
 لے زبے خابی اذ بس سے بے تاب کو
 بیٹھتے کینو علی سردور نامور
 سیلے آسمان ز قندیل ماہ
 سیاهی بہ عالم سپنو جانگزاے
 سپن مایکست حکیم شیر خودا
 کہ تا فوج صلصال و اژدہ راے
 دو پکن گرد بوا المعجنس ایجوآن
 ہتے سیرت زن عمرو ز نہار خوار
 ژ و دھتے نیر، مشیار و بیدار روز
 بہ دروازے نش کرے اذ مقام
 سے بوا المعجن و مایکب رزم خاہ
 خبر و اژدہ تامتہ بنرد علی
 ہتھن سیرت و دھتے ژ ز زخیشان شاہ
 خرومشد، دانا و روشن روان
 کھوڑ مکھ نانو اذ کینو یہ قہرین
 تھوون برست تخت شامو پائے
 ز خٹخانہ مژدن، بلورینہ در
 چیتین سہے سراسر بمثل دولاب
 چو فیل دماں مست در خاب کو
 بہتھتے اوس اندر سراپے دگر
 فہ وزاں کزن چتر مشک سیاہ
 سپنو مست در خاب مرغ و ہتے
 در شہر محکم کزن اذ سیاہ
 ہیکن نہ اژدہ شہرین اندر بجائے
 ژ ایشب میر کر خاب خود در مکان
 ز مردان جنگی بیٹے اکھ ہزار
 سپاہین ز دشمن بگہدار روز
 نظر تھاو، اذ مکر صلصال قائم
 بہ فہرمان حیدر و دھتے گئے بڑاہ
 شامہ پکن آپ باعد دلی
 رواں آپ شہرین اندر ہچو ماہ

لے پ شاز چھتہ چھاپ سپد مت۔

کرکھ قصہ آمدن بخندت رشتاب
 کورن حکم تر آویس و تھ پیش باز
 پکن و اثر بانوے با موہ حشتم
 رجنابن پرتھس لے مدار ابے کار
 دوپس تمہ آیا پہلوان زمان
 مے دیروز دیوہٹم مہ صلصال جنگ
 پیون یاد چھم تمہ سندنے ظلم و جور
 تھ ہے نش توے چھس بہ منت ہموان
 دوپس شاہ مردان، اے نیک خو
 ہنکرتن درین صلصا اندر رشتاب
 اگر مانہ برسد مہ فہرمان مینون
 ز پند و نصیحت مسلمان کورن
 اگر چہ مہ مانی نہ چوئے کلام
 یہ کورس مے وادہ کرس نہ خلاف
 شمانہ دوپس پھیرتھ لے خوش ہاد
 پیون کین و نس ماجرایے تمام
 لے نہ گری مہ سرد از مدارا کورن
 تھنس مانچہ تھتھ تمہ سندن ہر کہ ہے

چھتھ ہیچہ مشعل روشن از آفتاب
 چھتھ کائسہ پیچہ بستہ راہ نیاز
 بہ پیش علی سرور با حشتم
 تر و ن کیا ز آیکھ چھ کتیاہ چون کار
 تر اور در خاطر مہ گزشتہ اپن زمان
 مقابل تر مے سستین لیکتھ چوں پنگ
 بہ ایں زندگانی چھ لارن بگور
 ز جنگ و خوضومت گزشتہ صلح جان
 یہ کتھ و ن تر صلصال مے رو برو
 تر و تھتھ نیر دم جلد اترتھ جواب
 کنو بوز و تھن زانہ پیمان مینون
 ز کفر و جہالت پشیمان کورن
 بہ پاسنے بہ ماداں ہمہس انتقام
 دمس نہ نصف از شہر زربخلاف
 چھ صلصال کپنا ورا، پرفساد
 بہ پند و نصیحت کرن وادہ رام
 چو آہن ز زر نرم وارا کورن
 بخوابی کرس تھو تھو خرسہ ہے

ملہ یہ اشار آو مسود پیچہ نقل کر تھ۔ وادہ خوضومت (خصومت) دشمنی۔

دو تھتھ آتہ نزدیک صلصال شاہ
 دوپن تس کہ اے یادگار مہان
 نہ کر گوش سا تھا بمقتار من
 بہ تخت فریدوں و تاج قباد
 بخیر شری کر مہ پانس بستم
 نہ کینہ چھ نہ سر پنجر و پردلی
 افس نیش مونگکھ شہر یارو امان
 نہ کر صبر اے شاہ فوہ ماں گزار
 ہنکھ میاں نہ کتھ بوزکھ اے زور مند
 دوپس توہ صلصالن اے نابکار
 ہمیشہ بوہن بستہ چوئے دہان
 ورنہ ہی نہ بر دراو از بارگاہ
 شامہ ورنہ آتہ پیش علی
 دوپن تس کہ اے سرور نیک اے
 دو نم پیش صلصال شور پیر سر
 بہ اوڑدو سپنس تمس نیش سہٹا
 مے چھمہ وں اندر میاں کانہہ تر کار
 نہ تس سہتو کہ بے محابا وں بختگ
 دوپس شاہ مردان اے ہوشیار
 سپنہ نے یہ شمشیر تس کارگر

دہن پڑ فریب و زباں عوہ در خواہ
 پدر بر پدر چھکھ نہ شاہ جہان
 ذرا عاری نے ز تیمار من
 زمان کوڑکھ شاہ با عدل داد
 مہ کڈ بوم و بخو یاد از بار غم
 نکھکھ نہ برابر بزور علی
 ہمہ شیر و آذر افس نیش زمان
 گزہن شاہ مرداں بزور جھار
 کڈی چون مطلب سپہر بلند
 ہے شرم کینہ چھے نہ از روزگار
 نہ دل خستہ گزہوئے بوزک بران
 کمر بستہ لاریہ و اندر سپاہ
 سراپمہ از کار بے حاصل
 یہ کینہ شاہ وں کوڑکھ بہ عقل و برے
 مے پیچھ کینہ وں گوئے چو شیر نہ
 وں نہ وں من بعد تس کانہہ کتھا
 سہ یا مار سپنہ و یا عوہ فرار
 بہ اوڑدو چھس نہ نہ نیش ہیج رنگ
 سہٹا کتھ کڈکھ لایم تس ذوالفقار
 یہ زن خاہ سنگن چھے ہزن پتھر

چھ اکھ جامہ تھو شہ نہ چرم پٹنگ
 خبر زائہ چھ تھ کڈن از بدن
 اگرچہ سوشیریش آب تیز
 اداں درم ہرگز نہ تارا تھ
 نہ اسلامیاں واتی کیشہ داد شاہ
 کہ صلصال نے کوڈن لشکر دھار
 قیامتہ کڈن جنگس اندر پدپ
 رٹھ نیون بولمجن شیر گپر
 نظر کر بصلصال واپن داوری
 سوشکر کڈن ماہ اندر بعود
 کتھ قادیقوون بکوہ بلاد
 نہ اندیشہ ہرگز نہ کر مرگران
 تھ اندر چھ آتش پرستان دہر
 یمن عالمس شور آتش زدہ
 کرٹھ قادیقوون تھ اندر نہبان
 دماں آو لاراں چو فیل سیاہ
 تھ نیون بے واپ بالا ز پست
 ہ آتش کدہ کرکون دوشوے اسپر
 یکن آے پیش علی از سپاہ
 گرفتار گو مالک رزم ساز

شامن کورس عرض، اند ہر جنگ
 یہوے چاند خوف و دلچہ چھتن تن
 مکر پورنے تھ پیٹن تیغ تیز
 اگر تھ پیٹن تیغ عالم و سن
 ہئے اوس بوزن تیر شیر الہ
 کورکھ عرض اے سرور نامدار
 نہ اسلامیاں کورنہ اکھ ہتھ شہید
 بہ لشکر کورن داریاہ دار و گیر
 بہ سویہ شہادہ دوپن، اے پری
 تھ نیون بولمجن شیر مرد
 خبر چھم نے سوشیر زاد
 شامن دوپس توہ اے پہلوان
 چھ اکھ کدہ ہمارا بنزدیک شہر
 براں کوہ چھکھ جابے آتشکدہ
 نیمت توہر آسپس دلاور جوان
 بیٹھ کنو دیگر بار صلصال شاہ
 کر بستہ مالک رڈن تھ بدست
 بنزدیک بولمجن شیر ستیر
 دیگر بار بیٹھ مرد فریاد خواہ
 کورکھ عرض، اے شاہ گردن فراز

سچن دل حزین شاہ دل دل سوار
 چھ بوا المعین و ما یک خوش عنان
 تہنہ نین دو شوے دلیراں چو صید
 مگر گو دگر گوینہ دور زمان
 ہے آسمان بہ بازی کڑن
 ہنگر آسہ از آسمان اپن ستم
 بہ تدبیر میلہ کانیہ کڑی قیل قال
 سہ سٹا از مووم مے اندر جہان
 و چھم نے جہانس اندر کانیہ اکھا
 و نہتہ پی شہنشاہ فیروز جنگ
 ہے کینہ صلصالہ سند بوس سخت
 نظر تیز تر آون بہ سوئے سپاہ
 و چھن، گوہر نہ ہستہ اوس صلصالہ ال
 ہے اولازاں مہ صلصالہ جنگ
 دون آو، چچو عقاب فلک
 دووم سپر زہار خوار دلیر
 تلپتہ نین دو شوے دلاور سوار
 و چھن اوس مے حیدر نامدار
 ہے نیر و چھن گو از اں پہن دشت
 دوپن نام عمر امیس تر نیر

دوپن پوسے در زہ گذر سخت کار
 بہ اسلامیاں کانیہ چھنے پہلوان
 خبر چھمہ مارن و یا کرمیہ قار
 و یا کجروی آو اپن آسمان
 پھنس دشمنس سرفرازی کڑن
 چھنے جابے زور اورے بیش و کم
 بازی فلک چھس دون گوشمال
 ہنر بابے مردی کرم مے عیان
 دلیر و قوی دل چو صلصالہ شاہ
 نیر دراو از شہر با ساز و جنگ
 و چھن اوس کوٹ کوٹ و از نوہ
 ز شکر و چھن و و تھمت سپہا
 متیومت بہ آن شکر خوش خصال
 ز دروی یا پتھ نیر غراں پنگ
 چو چوڑ تلپتہ نیون شاہ سکت
 بہ پنجہ تلپتہ نیون چوڑ نیر شیر
 ہچھن رقم نزلن گو بہاں کو ہمار
 ہماں زور صلصالہ بہ روزگار
 بلشکر گہا دیں مہ گو باز گشت
 خبر ان ز صلصالہ گرد دلیر

بہ از راختہ آتش شہر قاس اندر
 مباد اسہ صلصال بیدارگر
 تیر شہر قاس ترا سر بباد
 سہ عمر اُمیہ بدشبال شاہ
 جفا پیشہ صلصال بد روزگار
 ہر حقن رقم زہ آزاد سر روان
 پتے کوس عمر اُمیہ فہ از
 وچھن اکھ سرا یا براں کو ہمار
 سہ سورے تمبیک سقیف ایوان و بام
 کرکھ اس صیقل سہ آہن سراے
 ز سوئے دگر بوس اکھ خسانہ تنگ
 تھہ اندر تھے زور مرد گزین
 ہئے اوس عمر اُمیہ وچھان
 جہاندار صلصال نے کر نظر
 اقص منز رطحتہ زیوٹھ عاصا دراز
 کرے کرکھ صلصالن اے بے ادب
 ہما ناڑ جو سوس چھکھ بے سگال
 دو پس برہمنن تور، ایشہریا
 بہ چھس راہبا پیر آتش پرست
 کرکھ اس امید اپن نار و نور

وچھو آسہ کیساہ خا ہش داد گر
 پتے آہ شکر سہ شہر س اندر
 اکھا زندہ تھا مے پتے بے نژاد
 رواں در زمان گو بیک پیل راہ
 کر بستہ ڈیوٹھن براں کو ہمار
 براں کو ہو بالا کھستہ گو دوان
 براں کو ہ بالا، بلسد و دراز
 ہئے زچھٹ بے قبہ تھہ پیٹھ چہار
 بنا اوس کو رمت ز سنگ رخام
 جو اُمیہ ہر سو سو صورت نماے
 ہمہ سقیف و دیوار محکم بہ تنگ
 بزنجیر مسار تھاوتھہ خدین
 لباس کشیشانہ لاگتھہ بچکان
 وچھن راہبا اکھ بہ پیرانہ سر
 قبایہ کشیشانہ لاگتھہ بنناز
 ڈکس چھکھ پکن اندر پس تیر شب
 کھوٹن چھکھ نہ از گو ز صلصال دال
 پد بر پد چھکھ ثہ فہر مانگزار
 خبردار در خواندن ژند و دشت
 زھنیتھ پیوس از راہ دشوار و دور

چو پروانہ آشفتم بزم چرخ
 اگر تھاو بشت تھے پیٹھ شہریار
 بہ مرثاں بہ جادو پ آتش کز
 لے دو پس تو وصلہ الہ نے آپ رات
 لے کشن کریں کر یکھ ایغہ پرست
 لے ازاں پس چو داؤ و مژرین زبان
 سرا سیمہ گو شاہہ اذ ساز او
 دوپن تے کہ اے موہ خوش بیان
 مگر چھمنہ کاٹھہ چیز و زمین سے ستر
 ازاں پس سہ عمبر اُمیہ ب کوہ
 ہماں دم بستم کار وصلہ الہ شاہ
 دوپن تے کہ آتش میر فلاد چنگ
 گراں ماہ میانی تے دہ پسر
 ڈنٹے لشکر سراسر پریشاں کرکھ
 توے قاد کوڑ مکھ بڑ نجیہر بند

بہ آتش پرستی خسر پار چھس
 بہ آتش کدہ وختہ دیم در حصار
 نہ دیدار آتش بہ دل خمہ ش کز
 مقفل چھ درواز چھہ کاٹھہ ثبات
 سے کن تھا و کن بود وہ زند و شد
 پر بڑ ہیستہ ا سہا شیکو در زمان
 تھوچھہ گوشش بوزن سے آواز او
 چھہ چوئے کلاما ہے در فشان
 پچھہ پی نہ دل خوش کرکھ گنجہ ستر
 و سیمہ آو در لشکر دیں گروہ
 پکن گو سویے مالک رزم خاہ
 چو آہو لوگھ وہ نہ پچنگ پنگ
 کرکھ گشتہ اے مرد پر خاشک
 بکینہ سیمہ خاہ و اراں کرکھ
 گرفتار در کوہ سار بکند

لے امیر شاعر بعد یس شاد خاور نامس مرچھاپ چھہ۔ تیمیک دویم مصر چھہ صاف
 لے پروان۔ شاد چھہ پچھہ پاٹھوے
 ہمانا بہ آتش کدہ ہر زمان
 سے روئے چھنے کاٹھہ تر بیہ ٹوپ اڈان (تروسطری ایڈیشن جلد ۹ صفحہ ۲۴) سے
 روئے چھنے بیہ تب اڈان (۱۹۳۵ ایڈیشن) لے تے پیمن شاد آو تریب شیرنو۔

پچھہ نیر بہ جنگ یا مکتہ علی
 در اول بہ سے مارن از تیغ تیز
 کرین تام بوا المعجنتس کن رنگاہ
 جوانا تر چھکھ پہلواں دل فریب
 بہ شکل و شمائل تر چھکھ نوجوان
 و چھتہ چاڑی صورتہ یون چھم سے
 اگر پھیر سکتہ پوت ز دین رسول
 و نکتہ پی پکن گو یہ مثل دواب
 کوئن بستہ دروازہ اندر زمان
 بیستہ کینو عمر از سر کو ہمار
 وونن قصہ پیش شبہ مرزا
 دو پچھ شاہ مردان اے یاوران
 اگر چہ میتھے آبہ دور زمان
 وگر آبہ کینہہ مایہ میہ راستی
 اگر پیش تیغ مہجنت دردناک
 ہمانا کہ صلصال کو خیر سر
 بعالم چھنے کائہہ مقابل اوس
 سے بروئہہ اوس پائے غمراں در جہان
 سہ مونس قوی زور باقدرو شان
 سیٹھا کال کو طوئل جنگ دراز
 بہ ماوس زبردستی و پردلی
 پس انکھہ کرو سار پنے ریز ریز
 دوین تس کر اے شیر شکر پناہ
 ز بازوے مردی بقر و ہنپب
 ہمیدوں سے چھم رحمہ دل پوان
 گو تر کھنہ گزٹھن میٹانہ دستہ تر خار
 تر آتش پرستی تر کر پکتہ قبول
 دتن پان دمرکتہ سپن مست غاب
 چو خرس سیاہ رود تکتہ منز نہان
 پکن گو سویہ حیدر نامدار
 کہ صلصالہ سند قصہ گو وومہ دراز
 یہ مشکل سیٹھا سخت پو در جہاں
 چنپ رنج و مہجنتہ سپنہ را پگان
 چھہ امین عالم کم و کاستی
 مگر ما و نصرت خود او تر پاک
 تر وینہ چھنہ امت زمانہ بسر
 بحر قہر حق کائہہ نہ قابل اوس
 اوس پوش نئے کائہہ اکھا در جہان
 مقابل ییلے لوگ بہ عورت کلاں
 سرانجام ووتس زمانہ فرار

۱۔ عروج = عروج بن عوق

دو تھتھ آو موسا تمس پیچھ بختنگ
 لہ پتو جڑ فسنائی چھٹے کاٹھہ اکھا
 ہم شب سہ حیدر، شہہ مؤمنان
 ییلے جھنکن از کان فیروز رنگ
 ز نورش سپن جلو زن آسمان
 و سیتھ آو از کوہ صلصال دال
 سپاہ آے ساری تھتھ پیش باز
 چھٹے غلہ کینہہ روزنئے خود دنی
 سپاہ علیؑ از آے در شہر قام
 ز کمر حکم آے شاہ با قدر و جاہ
 یہ کتھہ بوزی تھن شہر یار دمن
 دوین چھینہ حاجتھ بہ فرج و سپاہ
 سے کینہہ چھینہ مقصد بہ ایداکس
 فقط چھم پنن زور بازو بکار
 و تھتھ یی پکن در میان سپاہ
 ترہمہ کریکھ لائین بزور و نہیب
 خبردار گو شاہ دل دل سوار
 ہماں دم کھسٹھ دل لیس گو چو شیر

وزن مار بہ تمک ہے برا نوے لنگ
 بقاروز پاتے چھٹے تھتھ شکھا
 ونن بو بباراں ہکے داستان
 نمیر دراو لال بہ خشاں ز سنگ
 زمین گو چو آ پیہ یے زرفشاں
 کمر تنگ چار تھتھ چو داستان زال
 دو پیکھ ووت یھتھ جاپہ مدھتھ دراز
 چھ لاچار بر حسب ارگستر دنی
 کر پکھ بستہ یے راہ خاص و عوام
 چھ کیشاہ مشورا و وہ فی بحال تباہ
 بہ شور آو بال شکر خیشتن
 بیہن پاژلن اندرس رزم گاہ
 غرض چھینہ در شہر فرخو یاد کس
 یہ شمشیر بیہ گہ ز سنداں گزار
 ز خون چکر تے دلاں پر ز آہ
 کھٹھ نیون از سنگ خارا شیب
 کہ صلصال بیہ ووت در کار زار
 چو مبر جوان کو دینہ اسپ دلیر

راہ پہ شار آو نوو ترتیب دینہ داستان زال درستم زابلی سندس مالک سندناو

دوپٹن کس کر اسے شاہ بے دین داد
 ہنرے راتھ کیت کر پتہ لشکر بباد
 بہ شب زور نہ پتھکھ سپاہ مرا
 خبر کس سینہ بخت بد روزگار
 ہنرے راوی رتھ نام، ناموس و ننگ
 دوپٹس توہ صلصالن اندر نہورد
 تھنہ کپنہ در سپنہ دیر پنہ چھم
 تھی کشتہ کر کرم کر امی پسر
 کرن کشتہ ساری مخاشاک و خون
 تھی مار کرمیشہ ذل لشکر بختگ
 شبانگرہہ رتھ نیوہم از خشم و تاب
 تھنہ کپنہ چھم تھنہ سہ ہر زمان
 و لبکن در اول بشم شیر تیز
 گوہر ڈی زبے کر تھ کشتہ ایدر بہ تیغ
 کرن کشتہ تھو نامداران قسام
 و رتھ پی کرن راس چاچی کھان
 بہ سختی دتن بو تر اسرہہ بڑھتھ
 چو داغ رسیاہ پر سہ لوگ بہ سپر
 سپنہ نار زن شاہ اول دل سوار
 ازاں شولہ یے تیغ ایمینہ تاب

بہ شاہان عالم تر چھکھ بہ نژاد
 بشور اکھ کتھ پیٹھ کور تھ اعتبار
 بزرگان لشکر پناہ مرا
 تھے اوسے براں کار آموزگار
 کر تھ زور، اُسے تھ تھ مرد جنگ
 بنادان چو مالک تھے کانہہ چھہ مر
 بہ مرگ پسرہ دل اگپنہ چھم
 تھے اُسے آرام حبان پدر
 اکس سر رتھ بٹن بٹاکھ تر وون بھون
 بہ گوہر ز کڈن کرد از خار شنگ
 بہ سختی بڑندناں تھو ووم در عذاب
 بہ سختی ازاں جاکڑے تھ ووان
 تھے سپنہ کرن چھم سہ جنگ تیز
 ازاں پس تھن ہار خون بے دریغ
 تھن سارہن ہنہ ہمیس انتقام
 کوڈن کش، کوڈن تپرائند زمان
 تھنہ خار سنگن گتھ تھ تھ
 مگر لوگنہ برفق حسیہ در صرہہ
 کوڈن از میار قبضہ یے ذوالفقار
 سپنہ نور کم در دل آفتاب

لگوون سوہ صلصالہ ہے بر میان
 پچھنے سوہ شمشیر سندان گزار
 دوپس توہ صلصالن لے پہلوان
 سہن پر غضب حیدر نامدار
 ڈٹتھ وڑتھ سوہ دہ گز بستگ سیاہ
 دوپس شاہ صلصالن لے زخم ریز
 نہ ڈیوٹھم نہ بوڑم ز مردان جنگ
 سنے ونتم پہ شمشیر کو گڑھڑے
 چھتس مرحبا آندہیں روزگار
 وڑتھ پی پنہو تیغ فوہماں گزار
 براں سنگ شمشیر کو ریز ریز
 اسن اوٹس شاہ مردانہ ہے
 پیمے زور چھا چاڈی اے یاور کوے
 ہمہ پہلوانان مردان رزم
 کہ پڑتھ ہمش رٹھو تیغ نارسازگار
 دوٹس شاہ صلصالہ نے چاڈی تیغ
 ہشتک زن کڑی کوہ سارن گزار
 دوپس شاہ مردانہ از آسمان
 وگرہ یہ تن چاڈی چھنہ خار سنگ
 ڈٹے میلہ عمر واتی بپایان تیز

نہ ییمو خایہ لوب نہ کوتس زبان
 بتندی کوڑن قہر بر ذو الفقار
 پتھی چاڈی چھا زور توٹس و توان
 ڈرتھ دڑنہ بر سنگ سوہ ذو الفقار
 نہ ڈٹتھ سہن خیر چشمان شاہ
 ہزار آڑیں چھے بریں تیغ تیز
 کہ شمشیر دسہ در دل خار سنگ
 ز حکمت بخوہر چھے ککوہر ہڑے
 چھے ییمو گڑھڑاں تیغ خار گزار
 زبس زور لاپن سوہ بر سنگ خار
 خجل کوٹہ صلصال زان تیغ تیز
 وڑن تام تس خرف نادانہ ہے
 تھسکن چھکھ نہ مردی پنہو روبرے
 بہ شمشیر ساری کرن کار رزم
 خجالتھ چھے بڈ در کف شہریار
 وٹن خسار سنگن آندہے دریغ
 سنے پیٹھ پورن زانہہ بایں کروڑ
 وٹے چھے نہ امت ڈٹے بر مر زمان
 نہ روپن و آہن نہ فولاد رنگ
 چوٹنگ سیہ ہے ککے ریز ریز

دو پُرس تو رہِ صلصالِ ایں امور
 بہ شور آوے شمشیر پروردگار
 سپینو نہ سو شمشیر تیرے کارگر
 سپینِ خشمکین حیدرِ نامدار
 دو پن تھتہ کہ اے تیغِ خارا شکاف
 نہ چھکھ سوے کہ باطوق خیزان جنگ
 ڈوٹھتہ ژیتے سر و سپنہ ذوالخمار
 سرِ عترو یارانِ عنستہ نہ ہم
 ژٹے کیا کوئے و کاہے مئے سستہ ژون
 تیرے پیچھے گزہن کوئے چھکھ کارگر
 کرن ما شکایتہ مئے گردانِ جنگ
 سہٹھا کورنہ با کا فراں کارزار
 اہ ورنھتہ پی دژن دور دآرھتہ سو تیغ
 وچھن یام نمبرِ امین سہ کار
 مئے تیجن ہتھو سو شمشیر تمہو از دژمن
 کرن تمام شمشیر کن تمہو نظر
 ز خشم علی اُس لرزاں گمژ
 ییلے وچھنہ صلصالِ خشمکین

بہ استاد چھس کڈ اچھے کینہہ ہمنر
 برھتہ تس دژن تالہ تمہو ذوالفقار
 نہ ژھینز تس سو خود و نہ درعہ و نہ سر
 کوڈن تھتہ نعر اسو مئے ذوالفقار
 زعڑھتہ کیتو سرا ژٹے ائدر مصاف
 بیک زخم دژھتہ تس نہ ساتس دژنگ
 نہ آڈا کرئی ہتھو تمہو بسانِ خیاب
 اکے صربہ کرئی چھکھ بمآدانِ قلم
 دژن چھکھہ صلصالِ شتہ مئے بدن
 نہ بوشن دژن چھکھہ نہ خود و سپر
 کہ شمشیر خود این بہ نادانِ جنگ
 ہم اہر گئیس گند سوے ذوالفقار
 ییمی وچھتہ تمہی کور در یغادر مرغ
 پکان آو لاران بر ذوالفقار
 ارن پیش اں حیدر پاک دین
 چو سپاہ بہ لہ نہ تھتہ سر بسر
 عرق ریز، سپاہ ریزان گمژ
 کوئت اوس مئے حیدر پاک دین

ازاں خبر رو باز کشتن روٹن
 بشکر پکن آو ز آوردگاه
 پُر زهن تمکو کنیزن ز پردہ سراے
 دو پچھ تس کہ اے شاہ بیدارے
 ہماں دم سہ صلصال چوں اہرن
 روٹن تس کہ اے بانو یے بیٹرن
 ز تلخہ کیاز آیکھ ز پیش سپاہ
 پُر و عہد نیر و نیکن نیر و بے سخت
 چو دولت نیر نیر بامن باز
 میر و چھ و نیکنس روز افتادگی
 شمان دو پس جہم سے فوہان شاہ
 و لیکن پچھ نہ رٹے سہرتن بکوہ
 میلے حیدر سن پیچھ لبکھنے ظفر
 دو پس شاہ صلصال پنے تی چھ جان
 بہ آتشکہ کو بہ پٹنگام خاب
 تہمن و اتنوون سہ نان و طعام
 بیستہ کنز گل روضہ یے ہل آخا
 سہ یس انتھا بر مجکے آفتاب
 ز ماڈان آورد گہ زان زمان
 کوٹت اوس و فیکر اندیش و تاب

ز ماڈان بخانہ سبکو تمکو و وٹن
 شمان و چھن ز میان سپاہ
 گم کوٹ چھے بانو یے ز خند لے
 سہ بانو سہ یے شہر کہ بہر جاے
 پکن کو سہ یے شہر ز دپک زن
 مے مہر و مو جتھہ چھہ جونے بجان
 کوڑتہ شہرس اندر پٹن جاپگاہ
 بہ آتش کہ تل اڑپن جا ز رخت
 مے شاید پیم دولت رفتہ باز
 ہے یاد آن عہد نوزادگی
 گلے پیچھ زیاد ز خہ رشید ماہ
 بہ چھس شہرس اندر پٹھہ باروہ
 بہ شادی کرد صلح باہم دگر
 دو جتھہ کوٹن کو بہ سہ کن روان
 تھوون قارین کیت تلخہ نان آب
 کوڑن بستر خاب تمکو بر مقام
 سر سردان حیدر لافتا
 شہنشاہ دین حیدر بو تراب
 خراماں بہ لشکر سپن مے روان
 سر زھن بو نہ مایل بہ آرام خاب

دریں سبز گلشن بصد زیب و جاہ
 شبین تروم و یم گیسوان سپاہ
 فروزان سپینو اختران برادر ماه
 سپہدار دین حیدر نامدار
 چہ از فکر شمشیر و صلصال دال
 بدل اوس بیدار چشمہ مخاب
 قباے موزیل بسبالا و بلبل
 پھول بلبل و مرنج نہ تسر محبت کون گلاب
 کر بلبل و الصحنی روم نشوہ نمائے
 پریشاں کر بلبل گیسویے مشک ناب
 مسلسل تھو بلبل جعبہ سنبل رامن
 دوین تسر کہ اسے زورج پاک بولن
 دتر بلبل دادر تھن بر تر پس ذوالفقار
 بجز حکم پروردگار جہسان
 اگر چه تھو بلبل مینحت و طول و رنج
 کر بلبل میتر کوشش ترے از بہر دین
 خود داوود عالم دینی اٹھ نفا
 ترے تیغ سپہی نہ تسر کارگر
 نظر کر بدان شب ترے ہفتا دبار
 سپہا ضرب دتر تھن بخود و ببرگ

سپین جلو گر افسر طوقی ماہ
 اویزاں معنیر ز مشک سپاہ
 زمینس سپین نو پر کے جلو گاہ
 کزن بو نہ در حساب ہرگز قرار
 دل پاک اوسس کو دورت مثال
 و چھن خابس آئند رسالت ماب
 بردا یے مقلد تر سر پا کر بلبل
 فروزان سے از تاج قوسین قاب
 ذوالشمس کو مت نزاکت نفا
 اویزاں چو شب بر مرنج آفتاب
 بکن او پیش شہرہ بوالحسن
 ز غم کیا ز گوشت تر چھکھ دل موزل
 کو بلبل چشم بر تیغ سنداں گزار
 چھن نار مویس کر تھن کینہہ زبان
 لبکھ ترے بیادش از رنج تھن
 نہ از بہر ناموس نہ از ننگ و کین
 تھو بلبل میتر مینحتہ بر ایے صفا
 و نے چھنہ امت قضا و قدر
 بر بلبل دتر تھو بوالمعننس ذوالفقار
 و لیکن تھن دوت مت بو نہ مرگ

نہا من کرین تس قضا پروری لوگنے توے عزت حیدری
 تر او سو درخشاں پاٹھو دل شاد روز دل و جاں زبند و غم آزاد روز
 سراغ نام دین مکتب ہولناک دی فتح، نصرت غم داوئد پاک
 یہ قدر مودت حق ناپا پاد گو سپہ سالار از غاب سپہ سالار گو
 سپہ سالار حاضر بجایے ادب دو لکھ بو تر ابن ہمہ غاب شب

دلیرانِ اسلام غم رم سپہ
 ز اندیشہ ہا ساری بے غم سپہ

صالحہ بند شہید حکمران پیچوری لشکر

تاری فوجیں سپہی جنگ کن نہ خاطر دانتو تہ تبسن پنی مانج شہا
 مقابل لکھنو

یہ لے کو ز ظلمت یہ عالم سفید غیر دواو تاباں پر رخشم شہید
 کوہان نیزیہ نور رخشاں چو برق سب بستی کھنڈو نیز دار ابن شرق
 کمر بستہ ہوئے شاہ خیر کشاے کوہن حکم دایں سپاہ کرباے
 لے سپاہ آے حاضر بجایے ادب دو لکھ بو تر ابن ہمہ غاب شب
 لے دلیرانِ اسلام غم رم سپہ ز اندیشہ ہا ساری بے غم سپہ
 بنا گاہہ وڑھ تپہ گرداہ زراہ تہ سپہی کو رو بے کشور سپاہ
 دواں لشکر آتہ چوں سندروس زہیں نپلگوں کو خلک آبنوس
 دو لکھ تہ عمر اُمیس تر لار خبر ان اڈیں لشکر بے شمار

لے لے ہم شاہ چھپ سپہی مہو۔ ہم چھ اکس مسوزس پیٹھ۔

پکن در او عسبر اسیہ بہ راہ
 زمین اُس جہانِ ذالِ سوار
 لہ ز بادِ مخالف سحر گر در سیاه
 ہوا از درفش و سبنان و عوود
 کرختہ شپحتہ استادہ بالا علم
 سوارن مہندے ساز و زین و لکام
 و چھتہ خود خفتان و برگستان
 سہ عمر اسیہ سپن در عجب
 کورن دار، مولام پڑھن از سپاہ
 دواں آو نزدیک حیدر چو باد
 کورن برضی اسے سہ و بوتراب
 چہ ہشتاد صلعتا ہند کیہ پسر
 لے تے آہن گو رہا ہتھ تیغ تیز
 نظر کرے تھ فوجس از ہر کنار
 ہنگ آسنے یارے کردگار
 دوپس شاہ مردان لے ہوشیار

سہ اُدان و چھن پڑ ز فوج و سپاہ
 فلک بے نشان کو ز گرد و غبار
 دون چسرخ ہر سو چو دگر سیاہ
 گوست اوس سوہ رنج و سیاہ و کو بود
 رتھن پن پن بونشان و رقم
 دون جلمو چوں بارغ فیروزہ بام
 منلج تھے نامور پہر سلوان
 زحار تھ رٹن زیر دنداں ز لب
 سوہیے لشکر دین پکن کو براہ
 دون تھن شن سر بسر روپاد
 و چھم لشکر اہم چو دریا بے آب
 جدا پڑتھ اُکس لشکر تاج و زر
 ہمے چھکھ بپا کورن رستخیز
 شمارا لوٹنہ ز اسپ و سوار
 و کرنہ نہایت چھ دشوار کار
 سپاہن مہ و ن یڑھ خبر ز بہار

لہ پ شار چھن چھاپ سپد مت . پ چھ اُکس مسودس پیچھ . لہ پ کورنہ چھ پٹھ
 تھے آہن گو رہا ہتھ تیغ تیز
 ہمے چھکھ بپا کورن رستخیز

دل اور دہر ہمت سہکتے بہن
 نہ کر صبر تا وقت جنگ و ستیز
 ہاں دم پکن دراپ لشکر پید
 دیکھ خیمہ خرگہد بشت و بہ راع
 کوہستان پہ غور خیمہ بے تود تود
 ہنہ دہاں شہر ماہ بمانشہ ماہ
 پر زہن تہہ ہنہ با چکر کو شکان
 قہ ہے کو و نو یں میان بلا
 کرون نامور حیدرس سہو جنگ
 دو پو بیٹھو قہ ہے یں دریں رزم گاہ
 اگر تو ہجو کرد قصد جنگ علی
 ہنہ سور عالم بڑو از سپاہ
 تیس نشہ لشکر بہ ہنگام کار
 خبر بڑو ہنہ چھم ز غہد کو ہن
 لہ کھو زن چھس بعد از گردش روزگار
 ز دست علی آگشتہ ساری گزہن
 اے پیچھ چھنے جنگ ہے آمتن
 سوہیہ شہر ز چھس گزہن با سپا
 مے کور مو منع یقینہ نیرو جنگ

گزہ چھکھ یود دودہ نی یچھہ کلاما کنن
 کرکھ پار فردا بشمشیر تیز
 ز جنگ آوراں دشت گو نا پید
 زمین آوہ جلوس اندر ہجو باغ
 زمین غاب گئیہ زیر خفتان و سود
 ہنہ پرا تمن برونہ چھہ ذرا یکھ براہ
 ہنہ حال و احوال از خانمان
 کرون جنگ باشیر نہ از دہا
 سہ گو کھو زہن در دہان ہنگ
 سہ چھو بے خبر دشمن کینہ خواہ
 سوہ کم دہنشی چھو تہ بے عاری
 تیس پیچھ لہو تہ تو ہی دستگاہ
 اکھا ز ندہ روز و نہ اسپ و سوار
 اہرس پوشنے کاشہ اکھا در زمین
 گزہن ماہ ماہیم دلاور سوار
 تن آغشتہ در خاک خاری گزہن
 مگر شہر ز ہنہ سے چھس گزہن
 مگر بس بستہ صلصالہ نے رہے راہ
 گزہو ماہ ناحق ز جنگ پنگ

لہ اٹیک دویم مصر چھہ پچھہ پاٹھو چھاپ سہمت چھہ افسوس ہم فردا جنگی سوار

گزہ ہو گشتہ در جنگ تو ہی را پگان
 دو پیکھ تس کر اے مادر نیک نام
 ز حکمت برابر سرافکشہ بھی
 چہ تابیا ز تے اے مادر نیک غاہ
 دو تھتہ آپ در شہر از پس پشت
 تے اٹھ دہر چاڑی پور جوان
 عجب لشکر استو چھکھ چوں پلنگ
 سراسر تے نپل قہوت چو شیر
 ز شادی مگر دیوڑ نہ مہامن اندر
 ہئے ہر تھتہ و اترس بزرگان براہ
 کوڑاں آہ سردا ز دود جگر
 تو ہی میاڈی چھو پشت بان و سپاہ
 ز بہر قسمی کیا مے و دم بسر
 و سبھتہ گوئے روز جہاں تابینون
 ہمہ خیش و پیوئند ہمتہ گئے ہلاک
 دین ناو چھس حیدر پاک زاد
 کھون زانہہ چھنے جنگس اندر نکست
 نہ چھس خوف دیری یا نہ چھس بیم نار
 بجایہ خواصوت نیایش کرین
 بے کورنس خجل در جہاں پر ز عثم

گزہ و بر سر جنگ ہر گنہ بیان
 رتہو سار و ہے بوز تمہو سہند کلام
 یہ کینترھا و نکھ چاڑی اُسو بندہ بھی
 نیز چہا نہ فورمانہ نیز و نہ زانہہ
 شامہ ہم اندر زماں باز گشت
 خبر کر کچھ صلصا س اندر زماں
 کہ یوت داڑی با ساز و سامان جنگ
 دون دم تے چوں ہزیر دلیر
 میلے بوز صلصا نے خوش خبر
 پکن آو لاران بہ فوج و سپاہ
 و چھن یام تمہو پور والا گہ ہسر
 کر اے پہلوانان لشکر پناہ
 خبر کینترہہ چھونا نہ حال پذیر
 بہ پیرانہ سر تہر گو آب مینون
 تے وہ تیچو میاڈی بر ربے خاک
 جوانا پھن پہو ز تازی نژاد
 دلیرا قومی دشمن چہر دست
 ہز برو دلیرا چھ خنجر گزار
 شامن تیس ستر سازش کرین
 بد اندیشہ نے کوڑیہ دست بستہ

کرین میاں ز لشکر پر اکشہ حال
 بہ پیرانہ سر بہ کوڑن حال سے
 مگر راتھ پیئے واکڑ تھن پیم سپاہ
 پچھ پٹھو پیم بوز ناؤن تمام
 تہی سارو فرزند گریاں سپینو
 دیکھ تاج بزم تھن بخاشاک خاک
 دو پچھ تمام صلصالس امشب سپاہ
 کہ فردا دم جھج سارمی وہ تھو
 کرو جنگ با حمید بر نامدار
 ہنچے چانہ اقبال اے شہر یار
 کدو کپن گردن فرزان قام
 نہ بازو بے زور و نہ بخت بلند
 کرو موہنن مٹز بپا رستخیز
 کروں گشتہ مے حیدر شیر جنگ
 نہ اوسو و بچہ وار پٹھن بجاسے
 گرانہ پے یس پیتو آسن پسر
 پہ کھتہ بوز تھن شاہ دل شادگو
 ییلے آفتابن پہ زریں کلاہ
 فروزاں غیر درایہ تاباں قمر
 کربستہ صلصال کھوت سبے کوہ

کدھتہ ژھننہ از شہر و ازوٰن حال
 کربتہ جنگ ژڈی تم پرو بال سے
 سے بٹخو راو ہن روز روشن سپاہ
 دو دکھ سخت دارا مٹکھ اژدر حام
 ز آتش ہمہ سپنہ بریاں سپینو
 ز ماتم کوڑکھ ساروہے جامہ چاک
 چھ سارمی تھکھتہ پیتو از رنج راہ
 ہمہ گوہ روز شمشیر و نیسہ ٹلو
 ز شمشیر و گوہ روز کرو کارزار
 بیکدم کدو تاہ زین اسر دہار
 بخوہی ہمہو حمید رس انتقام
 ٹلو نیسہ شمشیر و گوہ روز و کشتہ
 نہ پر کالہ از خنجر و تیغ تیز
 دوبارہ میٹھ نیرنے زانہ بجنگ
 نظر تھاو بر جنگ زور آزمایہ
 کروں بستہ شوہس نہ ہرگز کمر
 ز غم دل ٹسند خمش شد آزادگو
 دژن دیرھتہ از سز چاہ سپاہ
 کوڑن روہے زیب پٹن جلوگر
 بہ آتش کدہ او پیش گروہ

دودھ یو لشکر و پہر کور راتر ہے
 سہ حیدر شہنشاہ زور آزمایے
 مبادا سہ صلصال بد روزگار
 اگر بہر شب خون سہ واتی دمان
 تر بوڑھتہ نمبر دراو عمر از گروہ
 سحر گہہ ییلے کھوت بزرپ پٹنگ
 مسلح کمر بستہ نوڑ کو سپاہ
 نمبر دراے مردان جنگی دوسوے
 سپن ارادھام از سواران قام
 ترے چھ بے سواران خنجر گزار
 تیرے اٹھ دھو شاہ بیدار
 بد اپڑھتہ اکی کور بہ نقار شور
 زمین آہ وہ پھرتہ ز نال سوار
 ان بے تھے حملہ جنگ اوران
 ز گور ز تیرے گرد جنگ آزمایے
 دون نابہ دم اسی از نابہ دم
 سہ آواز نقار لنگر ابے جوش
 خبر بوڑا بس سکر کچہ در زمان
 تیرے بوڑو چھ اس شاہ خیبر کشایے
 رواں قنبرن دلہل شیز کام

طلایہ پتھر پھٹوئے ساتھ ہے
 دوپن عمر غیاس اے ہنمایے
 بہ شب خون وسی ماسہ از کوہسار
 خبر اکی ز میے نش زمان تا زمان
 ہمہ شب کرن سیر در دشت و کوہ
 شہہ نور از اطلس سبز رنگ
 ز مشرق بمغرب پکن گئے براہ
 اکیس اکھ مقابل سپن روبروے
 کچھ تیز شمشیر ایتھ فام
 کر کھ غائب از گرد ہامون و غار
 رگ انسا پہ صلصال دایو پسر
 غلام پن پینوٹھا کوروکھ بزور
 سپن لرنہ در دشت و صحرا و غار
 گر تھن اوس ہول کشید آسمان
 زمینس گر تھن خسف بے دست پایے
 پلنگان نہنگان کھون اسی رم
 ہئے بوڑو تھن کر گر تھن اسی کوش
 بہ خون ریختن دراے صلصالیان
 کمر بستہ تھو ووتھ بنام خدایے
 ادن بروٹھ کن تن بزرپن دلکام

کھسکتے بیوٹھ بڑپن شیرخوہ لے
 بزرگان لشکر پیاد و سوار
 دوپن تام عسکر اسیس زراہ
 اگرچہ سہ از کوہ و سہ در گروہ
 روان گوئے اندر ایں مہا یگاہ
 شہا من یہ کتھے بوز در جنگ گاہ
 ژہتس پئے تمس دارستان ہا بے دل
 کرن ہیوت این اندیشہ دل کوس تنگ
 کوژن رخت مردانہ اندر زمان
 دوران و اثر در دشت ہیمجا دلیر
 کھسکتے بر سر اسب مرش لکام
 پچن و اثر پیش شہبہ بوز تاراب
 گیس راخہ در لشکر شاہ قام
 سہ سیتین کوژک داد بے اشتباہ
 پھر دئے اکھا سدر پیمان تو
 ز فہرہ رمان من کوڑکھ وونی گریز
 اکتھ کنو ہٹا و کھ تر از ذوالفقار
 پچین نوایہ دپن ز شمشیر کین
 ہمہ شہر قاسن اندر رستخیز
 یمن کود کن سار پنے گو شمال

کوژن تیز سہ ابر شش باد پائے
 پچن درائے باشاہ دلہل سوار
 نظر تراو بر راہ صلصال شاہ
 سپاہن گری شہد گری گری ستوہ
 حقون دور صلصال ہا بے کن رنگاہ
 نمبر در او فوج علی فوج شاہ
 یہ ایو کھت تو از عہد دیرینہ سال
 ز کینہ گیس چشم ہا سوار رخ رنگ
 مکن گوڑن شمشیر و تیر دھمان
 ہا دم دون آہ چوں ماد شیر
 اقص منز دپن تیغ اہینہ خام
 دوپن تس برائے شیر فولاد ناب
 نصیحت مدارائے وونکھ تمام
 کردن وں کیشہ جنگ در رزم گاہ
 ڈانڈ اسو از بسند پیمان تو
 ز کتھ سار پنے سر شمشیر تیز
 بیٹھ کنو بہ گوڑن کٹکھ بے دھار
 کرکھ پار از خون چھلن سر زمین
 کرن بے بسازوہ شمشیر تیز
 ہیکھ وہ فی بسازوہ پیرانہ سال

دُجھتھ آہ بیواہ ہچوئیں پلنگ
 ریتھتھ خون ہورن بہ صحراہ قام
 سرن گشتہ مردان فولاد چنگ
 کہندو چو اژدر مژدمت دہان
 کمان ما کرہتھ آسہ منقار باز
 گزہن اُسو از گورنہا یہ گزان
 گہتر تپہ گستاخ بے باجگر
 سہ حیدر اُتھس منز رُطھتھ ذوالفقار
 دُچھتھ تمکھ پتھرے تیغ فولاد رنگ
 مگر شیر جبار نے از نظر
 بہست تھی بر بشار نہنگ
 ز بازو کشادہ کرہتھ شیر زن
 زن اُسو مردن دوال تمر
 کہن اُسو دوشوے تمن مغز مگر
 چو شیر زیاں حملہ ہر سو کران
 متے ہر بمانندہ فیل نژند
 کرن گشتہ سوار وار قائمی سپاہ
 بہ فریاد دو نہس کہ اے شاہ قام
 بہست تھی کورنہ یتھتھ جنگ سخت
 ملن بیہ سوارن ز زین و رکاب

پراکشہ لشکر کہن تمہ بہ جنگ
 دُخون دلیران کورن سوار خفام
 چو شیر دمنہ بدنہاں و چنگ
 کرہتھ خلقہ بے گردن زن لمان
 زبانی بسپنہ و تن آسہ راز
 پراکشہ بر خاک مغز سران
 ز سپنہ کہن بوکھٹے کانہہ خبر
 کہن اوس از جان شیرین دیمار
 چو سپاہ گومت سہ مادان جنگ
 دُچھن سہے شتامہ بہ آں زور و فر
 یتھتھ کورنہ لار جنگی پلنگ
 سرن جنگ مردانہ سہے فیلتن
 کہہتھ کش دُون دائرہ حقن بردگر
 پون اُستخان بیون بیون اُسیکھتھر
 بمشت و لکد پہلوانن زلمان
 تمن قارمین تان پراٹن زبند
 زلن دہ نفر گئے بنزدیک شاہ
 شمان سرن گشتہ لشکر تمام
 بمشت سوارن کورن لختہ لخت
 یتھتھ چو ز ہور عس راون چھی عقاب

ءا بوکھ = اوسکھ

چھٹے تھیئے ہوا کا ٹہرے تر فریاد رس
 ہنرے بھون و س از کوہ فولاد جنگ
 از آں کوہ غار او بے سہ آو شاہ
 پکن آو بہ نزدیک حیدر دوان
 دوپن تے کہ صلصال بہ روزگار
 مبادا اڈی در میان سپاہ
 سہ شیر خوردا بڈ نہ تھن کو بہ راہ
 شمان دوپس توہ اسے شیر مرد
 تہ کر اچھ و ف کین بہ پشت سپاہ
 ز کینہ کڈن از خیالات جنگ
 و نہ تھ ہی پکن آو اس شیر زن
 پکن و از نزدیک صلصال دال
 تھئے ہوش و خرد چھٹے نہ بلکل بجایے
 و نیامے مے از پندہ دیر پندہ تو ال
 تھئے بوڑھتہ ز نادانی بیہی سر شری
 تھئے و ونے اہس سہو جنگس مہویر
 کر تھ جنگ با اپن دلاور سوار
 پینز کنو کر یامے سہٹھا زاہ پار
 کر تھکھ پانہ شرمندہ از کار خیمش
 کر تھکھ کوت تہ شیر کر تھن دراز

تہس سہو در جنگ چھکھ پانہ بس
 شمان پھرن پتھ ز مادان جنگ
 و چھن اس عمر اہنیہ بہ راہ
 کوڈن حال سورے تہس بش بیان
 و سہ آو بہ جنگ از کوہ سار
 تہو تھ نیر کہ تہو تھ تہس بہ راہ
 کوڈن تیز دلدل بہ آہنگ شاہ
 تہو تھ روز محکم بجایے مہویر
 بہ پانے دوان نیر در پیش شاہ
 کر تھ جنگ بہ مر لڈن خار جنگ
 کوڈن تیز کہ سو بہ آں اہرن
 دوپن تہس کہ اے کوہ پر سال
 بہ رگل پانہ کر تھوئے جو خربستہ پانے
 بہ نخوت تھئے او تھتہ نہ کینہہ در خیال
 بہ حیدر سرون سہل جنگ آوری
 اہس پیچھ تہو تھو بنگھ نہ دلیہ
 کہ دوان کوڑھتہ خانان و تبار
 ولیکن تھئے اقبال اوئے نہ یار
 بیہی یاد پند و نصیحت بہ پیش
 کر تھتہ نیر چوں اڈا سرفراز

دوپٹس تو رُصلصا لے شوم زن
 سیمے چاہے بیداد اے بد شعار
 کوڑتھ یوت بد حال اندر سپاہ
 توے اے سولاران بہ شمشیر تیز
 شمان دوپٹس اے یک شوہ بخت
 ژئے چھپنا مکر یاد اپن داستان
 ہنمے یس اکھا تھو کہ گڈی اذدھان
 سوہ تھو کہ چھس تھے لحظ پھیرتھ دسان
 سپاہ مار ناووتھ بہ شمشیر تیز
 ہمیدوں ژ اذ جنگ چھکھن ہٹان
 دوپٹس تو رُصلصا لے اذ رزم گاہ
 چھئے کم تر تھس لشکر انابہ کار
 اگر زن گزھن مار ساری خراب
 رتن تنگ حیتہ بہ ہنگام جنگ
 شمان بسوگند مژین نولب
 وٹن پانہ چھس نہ بہ اپن داستان
 مے نیشن شاہ دالن وٹن اپن خبر
 دوپٹن کوڑ مے اپن شہر درپن تیار
 میلے آذ لشکر درپن مرز بوم
 خبردار تھس سیمو کرمی زوہ جنگ

نظر کرے براں دہ دلیسیر
 بہ فریاد و اہتم مے بر کوہ سار
 تھے مارے کرمی تھکھ سرامر تباہ
 ژئے سر کرے در زمان ریز ریز
 ہمان ژئے پیچھ و مہ نوئے تاج تخت
 یہ دوٹن کا ٹلیو اذ لب داستان
 تہ دیہ داری تھن سوہے اپن آسمان
 پنپو تھو کہ بھجس پانہ پے چھس پون
 سنپن چاہے کینے رتمن ریز ریز
 سپاہن ژئے روز پنہ نام و نشان
 سپاہ ہاہ بوڑا بس مڑتھ گے سپاہ
 مے چھم فوج بوڑا بے عدد در شمار
 زہر سوئے لشکر پیٹم بے حساب
 کشادہ کرن سہس میٹھ کار جنگ
 قسم چھم غور رشید و تار پاک شب
 مے چھم بوڑست اذ لب داستان
 میلے درپنا تھو اوٹن شہر در
 زہر علی شمشیر پروردگار
 بہ دس آذ شہر درپنس چو موم
 بسرین پتھس سیمو شیر و پلنگ

دوپس توہ صلتا لن لے خیرین
 گیکھ میا تہ کپنے تہ برگشت بخت
 وہ مٹھے دودھ فی ز شمشیر نور آڈلے
 کہ آڈ شہر زہین لبیکھ نے نشان
 ورنہ ہی اخصس مژ تچمن تیغ تیز
 ہمیدوں شامق پیلے دچھ سہ حال
 بقووت سوشش مینیس ز دست
 چھ کپن چون طاقت کہ اے بہ گوہر
 سہ گوئے کون صو سر ملک رام
 نصیحت ژئے کئے ز گفت بہ دال
 ژہر با علی جنگ یا کر و رنگ
 دوپس توہ صلتا لن اے مکرین
 مے پیچھ بستہ ژئے کرہ راہ صفا
 ژئے کر تھن تباہ میا ز لشکر جنگ
 گمیتو پانہ پیمے سہ اسر سپاہ
 بیادہ فی کرہو پھر تھن سوئے کوہ
 اکرس دودھ دودھ مین ائدریں کوہ پر
 ورنہ پیپی تیمے آے با یک دیگر
 پیلے داتی بر کوہ بالا ز پست
 گوہ ڈی نیو کہ زندہ مین کرہ طعام
 عا بڑے نے یہ اس کوئے

ژئے افسوس بوئے تے بہر او بچمن
 کوہ ڈھتہ دشمنس سیتو آڈ صلح و رخت
 کرے ریز ریزے ز سر تباہ پائے
 یہ تن چاڈی تراون مخوہر سگان
 ورنہ ہی گوشما سس پیچھن برتیز
 دژین ختچہ روٹن دست صلتا دال
 دوپن تس کہ اے بہ سیر فیلست
 لبیکھ شیر جبار ہے پیچھ ظفر
 ڈئے اے کپنہ ور اے سونے تلخ کام
 تہ بوڑھتہ نہ اے بہرک و بد خصال
 مے کینہہ چھپنے تن سیتو طاقت جنگ
 گیکھ یار و ہم پشت بدخاہ من
 مقابل لچکھ بہر حیدر براہ
 کوڑھتہ جنگ مردانہ بانام و رنگ
 شکستہ دل از ہایت رزم گاہ
 پیمے جنگ کر کو کرہ چھ آہو ستوہ
 قلایس ائدر اے سہر ہو بستہ در
 بہ آتش کہ گئے برآں کوہ سر
 کشاد کرہتہ پیچھو در کرہتہ بست
 کوہ کھ شب ازاں پس عاش و تمام

شامہ ہمہ شب تمس پسند نہ یاد
 ورنہ داستانا تمس بے شمار
 بیچتہ کنو سہ شاہ قلی در سپاہ
 کرن گشتہ چشتہاں سپاہان قائم
 ز صلصایاں بیشتر ماہ گئے
 نو اسلامیاں گئے دہ و شش ہزار
 میلے مشرق شاہ با ایتھام
 تھلکتہ پیو متن اوس از سوچ راہ
 ہمیں از دُجائب دُرویہ سپاہ
 ز پستس مہرج اُس نہ کائنہ تہ جے
 ورن موج از خون جنگ آوران
 رواں بویٹھ حیدر بے آرام جے
 پکن او عمر اُمیہ شتاب
 کوڑن آہ و افسوس ز اسلامیان
 ہمیشہ ز فوجش روز آے بڑا آب
 گیتو گشتہ داراہ ز مردان کار
 سپہز گشتہ داراہ ز جنگ آوران
 یہ بڑا بختہ حیدر سپین تنگ دل
 سیٹھا کال تمو گر یہ زاری کرن
 جہانس چھہ امین پہوے رسم وے

کرن اُس از حال دہر پتہ یاد
 نصیحت، نصیحت برسم و بزار
 کوڑن جنگ باقا بیانی سپاہ
 شمارس تمن آونے کائنہ نظام
 ز تیغ علی گشتہ آوارہ گئے
 شہید اندر آں صدہ میے کارزار
 بے مغرب زہن دوت ہنگام شام
 شو تگتہ روڈ زیر پرند سپاہ
 پکن آے بر حساب آرام گاہ
 گہڑ مہر دوہے سہو ماتم مراے
 رٹن ہم چو درو یا کسار و میان
 و چھن کم گیتو مرد جنگ نماے
 ز دہد ہرن اوس تس جو بے آب
 سپینو مار کم کم ہزبر زبان
 مگر ماہ گئے مرد دین بے حساب
 ز مرد عسرب روڈی وہ و شش ہزار
 چہ از نو مسلمان چہ از تا زبان
 ووڈن واریاہ خاک گئے ہم چو گل
 ازاں پس بے عمر اُمیہ دوہین
 ہمیشہ چھنے کائنہ روزن بجائے

تہ دُن اے برادرِ نِ دابرِ فریب
 یہ دُنیا یہ دُرانیہ دلِ خواہ چون
 تھے اُتھ نثرِ لبسِ دہن دہن چھی
 دُرپنِ خانہ یسِ ثراو باتوش و تاد
 سرِ تختِ ہمیشہ تختِ قباد
 ہمیشہ دُن تہہ شد تاج و تخت و کلاہ
 فریدون سہ خانیہ جابِ پُشنگ
 سپنِ کوٹ سہ کے نعمہ سرو تاجِ بخش
 سپنِ کوٹ زرینِ تختِ افراسیاب
 کجا بیژن و طوبس، گودرز و گیو
 سپنِ کوٹ سہ دارا سکندر کجا
 سہ ایوان و کیوان نوشیروان
 جہانس اندریم دُن اُسو دم
 اگرچہ تہ ڈھانڈکھ تہے سرکشان
 و گرتا فلک و اترنا و کھ کلاہ
 گوشتِ پاکو آدم دہ اولِ نِ خاک
 تہ چھکھ خاکِ و آب و آتش بہاد
 تہے پکھ دہ اولِ تہ اے نو جوان
 چہ آیینِ مسلم چو بادِ خزان
 دیکھ یو دکن دینِ دُنیا تو بول

چھ کس جابِ آرام و صبرِ شکیب
 مہ رُکھ دل چھئے نثرِ دلِ راہ چون
 بروزِ سیوم کر سکھر برِ فدا
 جگہ خونِ کرُتھ باز بہرؤں سہ دوا
 ہنمے آس شایان با عدل و داد
 ز ماتم زمانن بنوون سیاہ
 بسانِ تھہ اندر مار و مور و نہنگ
 سیاوش تہ رستم خدہ داوند رخس
 تہہ کرتم بزرگان با بہاد و آب
 سہ گر گیتن و خرداد بہرام نیو
 تہہ شد تختِ رتم زینتِ آرا کجا
 یسمنیک کنگرہ اوس تا آہمان
 ہنم اُخر تہ رادھتہ سپنِ کلِ عدم
 بحرِ خاکِ تہہ لبکھ نِ نشان
 بنی عالمس پیچہ تہے بوڈ دیتکاہ
 پتولاکن انجم چھس خاکِ پاک
 سرِ انجم و امکھ ببادِ مسدا
 ز او لودگی پاک اُسی روان
 تہ رُکھ پاک آیینِ پامبِ دان
 کتابِ خودا ڈھانڈا آلِ رسول

یہ عبرت ز دُنیا تُو کہ دل پندہر نصیحتہ کنن کر ز ابن امیر

صلصالہ سندن نامور تیچون ہند ہاک سپن

بانو بی قام شہامہ سندن پشستس ضرب ذوالفقار صلصالہ
سند حضرت علیؑ یس سیتو ملاقاتہ تہ قمر سندن تازی جوان
ہبتہ حصن سلطان ثلن

یہ آفتابن ز نیلی سراے
دُون دُرے دتھ چاک جانن قمر
زواں ژاوحیت در میان سپاہ
سیٹا خیمہ خدگاہ خالی گہو
گہو گشتہ رتم نامور شش ہزار
ز تازی سواران فوجہ گزار
بہشتہ اُسو رتم نامداران دین
ہمہ شب بزاری دُون نالہ اُسو
پُر از خون تمن دل ز دیدہ آب
سراسر سپہنو متو تہ فوجہ سگر
وچھن بو ترابن اُسو در مشہ کی
سو بیے خاب اصلانہ مایل سپن
یون چھمن ہرگز سے آرام و خاب
بہ اکھ کینہ سے پیٹ گنڈن از کمر
تمن پیٹ تہ حال وارزون کر

وچھن چادر خون سرتا بپاے
پریشان کر تھ مو بے مشکین بسر
وچھن خالی از مؤمنان جاہگاہ
تہ ماکب خیمہ حایے موہو
پہے اُز متو اُرسن ز درو یا کسار
فقط رو دمو متو ز ندو بے شش ہزار
ز تیمار آں گشتہگان دل حزین
پہتر مارن از دیدن لالہ اُسو
پون بو کھنے یاد آرام و خاب
وَدُن مالاہ سے اکھ دویم بر پسر
سپاہن اندر یتر پر اکشدگی
در اُخر بعمر اُمیہ دوپن
سپاہن ز تیمار چھکھ اضطراب
تہ شب خون دمکھ قابین بے خبر
بجایے کے خون ز ہبتہ خون کر

کہ مکھ دود آتش ز دشت نبورد
 تر پھے واپہ امہ شبہ تمن ذوالفقار
 مئے گئے بز بدن موسے ہچو سنان
 ہم اندر زماں دل لیس کو دینے پائے
 پکن او در فوج صلصال شاہ
 سپاہ امہ سوشو نگہتو بہ ما داں چو داغ
 روٹن ساعت اکھ سہ دل دل بجائے
 ز نگہ ز رٹن دھون اھقن منز نہان
 تھتے زور ہار کوٹن از جگر
 تھے ناپاک کر سپہ پر خدوش
 ہماں دم تھے کاغذراں دہ ہزار
 چو دیوانگان و دھتو سپاہاں ز بلے
 چو گستاخ از خاب و دھتو ہچو خر
 کجکھ تیز شمشیر ہانشہ تیغ
 نہ زانن تھے خپش پیوند نے
 شہنشاہ حیدر سپہ دار دین
 کوہن جنگ اندر سواراں قائم
 ددستی دھون ضرب از تیغ تیز
 بڑھتہ تار پیٹ بو دھون ذوالفقار
 سوہ چوگان شمشیر چوں برق تیز

ز صلصال لیاں زئمہ تراون نہ مرد
 ہتے عالمس روز میٹھ یادگار
 بہ خوں تشہ گئے ذوالفقار اپنزاں
 ہمانسہ درو یا کوٹن مئے زجاے
 کشادہ رٹھتہ تیغ چوں از دہا
 نہ کاٹھہ مشعلانے فروزاں چراغ
 ازاں پس کوٹن دست معجز نماے
 بہ لب پور نہ نام خود ایسے جہان
 ز جنگل ژھٹن تھ پیے دل شیر تر
 سرا سپہ بے ہوش گئے تم ز ہوش
 مڑھتہ گئے ازاں ناپیہ رعد وار
 پریشاں تھو زون نے سر تہ پائے
 کجکھ ٹانگہ فرو یاد باشور و شر
 پیچو مالہ سپہ بو دھون ضرب تیغ
 دھون ضرب برق دل بندہ نے
 ژٹن اوس از ناپ دھل لاپن
 اھقن منز سوہ شمشیر اپنہ فام
 سر سر فرازن گڑھن ریز ریز
 ز پر کالہ گر ہچتہ گڑھن بو سوار
 گزند مالہ سر گڑھن ریز ریز

دُون یس اُکس زخم بُو برُمیان
 زِ خونِ دلیراں بُو مَاداں درُون
 دماں اُسو اُسیان فولادِ نال
 سُو مَاداں بُو رَحْمَتِ آوازِ دست و پاے
 سِیلے دِلُو کُٹ یارو سُو حیدر زِ تیغ
 وو بُو حَقِ آسے یکبار تازی سپاہ
 قیامت کُچک جَنگس اندر بَسِپا
 شبا اوس تیر سپین مُت چو قُتار
 کرتا جُبحِ صادق نمایاں سَپین
 زُو بُو حَقِ حِسامِ یے شبِ نیرِ دژاو روز
 کہ یوت تا سَپین مہر پُو ہوو چہر
 نظر کُریا سپاہِ سو یے رزم گاہ
 سِیٹا مَر دیکساں سپینو پتو بہ خاک
 کہ ہشتاد کس پُو رِصلِ سالِ شاہ
 تہمہ شہزاد کھا زِ نَم، جہ و نِو زِ جاب
 پتہ شہزاد کھا زِ نِو جہ و رُو دِ مُت
 مَرِیزان سپینو رُو دِ کِرم زِ نِو حال
 سپاہِ علی پُری تھن گے زِ دشت
 سِیلے آفتاب سَپین زِ یادِ نوک
 و چُچن ہیر بون حیدر نامدار

دُنیمہ گزھن تَس کہ چوں پرنیان
 گزھن موجزن اوس دُو یابِ خون
 گم تُو ہیر بون غرقِ درِ خونِ لال
 لکھ مال اُسیانِ جنگِ آزماے
 چو باراں کرنِ خونِ جاری زِ مرغ
 کوہ کھ جنگ از ہر دُجانبِ بَسِپا
 دو پُچھ زنِ یہوہے شب چھ روزِ جزا
 گئے بُو گزھن کوٹ کئے ہم چو نار
 پُرجِ مَنافق گریزاں سَپین
 سَپین روشن این شمعِ عالمِ فروز
 ہے اوس شمشیرِ بَرَن سپہر
 زِ گشتِ دُو چھکھنے گئے دے و راہ
 تہن گریوہ مچھن کُمتین چاک چاک
 ہنم مود کو پتو کُمتین بے تباه
 پرن اُسو درِ خونِ تہن دِ دستِ پاے
 زِ ہا بُو حَقِ سُو تے اوس زنِ مودِ مُت
 دگر بار رُو دِ کھن جنگِ خِمال
 سو یے ڈیر ساری سپینو بازگشت
 نظر تڑاو عُمیر اُمین زِ دُور
 پُر از خونِ گوشت اوس از کارِ زار

نہ ساز و جوش نہ خود و قہر
 سر عمر اُمیس گماں کو بدل
 گدہن کر یکہ تمہو از میان سپاہ
 ازاں پس ز لشکر و دن تے روان
 و چھن شاہ مرداں سلامت تہ شاد
 دین سجدہ بہ خاک تمہو تر و سہ
 دوپن تے و نہم آیا بوالحسن
 وون تے کہ اے عمر پاکیز دل
 تہرید خون و اُتریم یہ اولوہ کی
 کرن اوس عمر اُمیہ سپاس
 بیچتہ کنوئے صلف سال بے درد و غم
 ز کار شب پخوں تہ بے غم
 ہمہ شب شامہ بہ تدبیر و پند
 سحر کہ خبر و اثر نزدیک شاہ
 تہہ کے تے وہ رخصتے از سوار
 ہنگر و دُست کا تہہ اکھاہ ز تہ چھس
 یہ کتہہ بوزی حقن شاہ دل شاد گو
 دوپن تے شامس تے غم از تر و لم
 ہمیدم بہ گراہ پیش ز ندانیان
 تے خستہ گوشت چم جگر از بستیز

ز خوں اوس آغشتہ سرتا بپا
 چہ ما ضرب لوگ مت براں شیر دل
 دتن پان دابر تہہ بخاک سپاہ
 شہہ بوز تہ اُس کے مگو روان
 سین خورش سپہا عمر تازی نژاد
 بتا پیش کو رن، محمد برداد گور
 یہ کیچتہ خون ظاہر شہہ چہ بر بدن
 تے ماہم سپہا مرد جنگ از تے
 ز میچتہ گیم زیاد فرسودگی
 بہ سو یہ خمد او نہ نیکی شناس
 کو رن شب بسر با شمامہ بہم
 کہ لشکر مرا سر گئی کھ موختہر
 اُن ییل اُس بہ افسون و چند
 سین کار حیدر سرا سر شاہ
 سپہا کھ گئیں لشکر آتہ شہ
 ز شمشیر صلیاں خستہ چھس
 ز اندیشہ غم سہ آزاد گو
 دس شادمانی ہندے گل پھولم
 زمن ماہر س پیچہ گندہ و اُسو میان
 ز لکھ ساہنے مر بہ شمشیر تیز

تہہ شد خون ہار تہہ بے دل مہوش کر
 شمع من دوپس پھیرتے اندر جواب
 اگر کشتہ گزرتے حیدر نامدار
 لے چھہ پم بندیاں سرے سر مودے مودے
 دن ای شمع بے صلصال شاہ
 ملکہ بانگ، فریاد، نالہ، خروش
 دماں آو شبخونہ پیچھے سے علی
 ازاں جنگ بازاں بازور و فسر
 ہمانا تے شہتہ فرزند شاہ
 بے شمشیر مارن تے شہریار
 بے بوڑھتے سے مصلصال بے ہوش گو
 شمع من تلک سجت شور و فغان
 دتن تاج سے دب کوڑن جامہ چاک
 کوڑن نوحہ کوٹ گے دلیران من
 سراسر سپینو کشتہ تم اے درین
 بے پیرانہ سر پیو غم کر یوٹھ مے
 کہ یٹھ مٹوہ مصیبت تہہ آسن بے کس

بد نہا تہہ پندی دے آتش کر
 تمن مایہ نس پیچھے مہ کر تہہ بشتاب
 ازاں پس تمن سارے کپڑ دیمار
 اگر ظاہر ن زندہ چھہ روڈ مودے
 بے شکر پکن دات کیٹھہ داد خاہ
 کہ شکر سراسر سپینو کشتہ دوش
 کشادہ رٹھتے دست تیغ ملی
 اکھا زہد، ترودن بے بہر خبیر
 بے خاری کر ن کشتہ در جنگ گاہ
 ڈوہ لن چھکھ سروتاج اندر غبار
 دے سیتھ پیو سہ بر خاک از ہوش گو
 ز ناخن زہر من تم گل ارغوان
 خروشاں تلک پیچھے لڑن تہہ خاک
 تے نوڑ چشمان شیران من
 بے دھوہ فریاد از دید خوں بید رین
 چنپن روز ماتم سپین ز یوٹھ مے
 دے نم مے کاٹھہ چھتہ فریاد رس

لے ایک دویم مصرعہ مودے پیچھے تارنہ - تہہ پتھہ کٹھہ پھاپ
 ز بے چارگی خستہ چھی روڈ مودے

بہ عالم چھپے کس پرندہ تیرے پیچھے
 لہ چھ کس کو متن یکتا زیر و زبر
 دریغا کہ ہشتاد پونہ جوان
 سپینو کشتہ در شب تھے مردان
 تو میلہ اوصلصال در ہوش باز
 اٹھس منز رٹھتہ گور زیہ نکو سار
 شامہ تھس سیتو یکھب بہم
 رواں واٹو نالان بہ دشت نمود
 رواں پھتور صلصال گرد سپاہ
 پھتہ دوختہ از اسپ ماتم روٹھن
 شامہ خروشاں نہ دیہ پڑ آب
 کھن رٹھتہ اے نامور بہسلوان
 لہ پڑ کیشہ چھس نہ زانان برے زمی
 ہنم سپانہ فاطمہ بشمشیر تیز
 کھن کشتہ پم پہلوانان قسام
 کورم پانہ ہے نش دل او زرد شاہ
 مکافات کوڈ قہم تمیک سر بسر
 ہنم کورم پانہ ہے نش دل او زرد شاہ
 مکافات کوڈ قہم تمیک سر بسر
 ہنم کورم پانہ ہے نش دل او زرد شاہ
 مکافات کوڈ قہم تمیک سر بسر

لہ امیر کس دو کورم سرس منز چھ "بیک مشت گھتو سار" چھاپ. لہ کوڈ بیکس
 سرس منز "بروے زمی" چھ "بروے زمین" مراد.

اکھا نہ تھو وخت نہ داں حسد پر سر
 وں کیا تھا، اُسید چائی بحال
 دوپس سرورن اوس مار پر شب
 وے تھتھ آسے یا تھتھ سے پیچھے بیشمار
 لے بے راستی ہنیز دئے و مہ ذنبہ
 نہ تار پکیے شب، نہ گرد غبار
 وں کیا ذابہ تھک چائی ہم خوروان
 شمع دوپس تو، اے مردہ پن
 چھ پیم یار چائی، نہ تھو نامور
 بہ حق بھر دیکھ سر زمین بے گمان
 دوپس شاہ مردان از آسمان
 بیس آسہ تقدیر آست بسر
 بیس آسہ حافظہ ایہ جہان
 اگر آسہ تھے در دم از دہا
 قسم چھس کرن از جہاں آفرین
 ہنگ موہ والا ازاں بیخ مرد
 دین چائی تن زیر نال سوتور
 کرے روز بگردن بصلہ ہرے
 نمن تابشہر مد پند کشان
 تہنہ دھیش و پیوند ساری سخن

لحاظ سے زونہ تھتھ نہ از چشم و سر
 نہ سیتانے خوشی چھکے دیون کوشمال
 تھے پیچھے آسے ہر سو سپاہ از غضب
 تھے کینہہ چار زونہ نہ جز ذوالفقار
 تھے یس زونہ تھتھ دو تم کو رم موہ پھر
 خبر چھنہ کم مودی اسپ و سوار
 سپہز ماہ الغائب تھے بے روان
 خبردار و مہ ذرب جنگ و کین
 چھ تم شیر پندرس دہا نس اندر
 مکافات کینہہ کدھ در زمان
 بیس آسہ برگشتہ گوشت زمان
 نہ تقدیر ہر کاتھہ بن بے خبہ
 ز چھن چھس ز چنگال شیر زبان
 بہ فضل خود را و تھ سپنے رہا
 چھ یس داور آسمان وزمین
 کرکھ کم کدے جان شو مس تھے گرد
 کرے پار، پار تھے از دست زور
 کرکھ روسیہ تن قوی بالہ سے
 کدے تھے تھی کین گردن کشان
 نہ پاوشن با مغز سر تھس کدے ن

بے ایذا و سختی کدس تیر دھسار
 لہ شمان دوپس پھیرتے اے خوشحال
 تھے مارتے مئے اکھ ہتھ گراہی پسر
 تیر وڈ مارتے چاند گردن کشان
 تیر نامزد، مردی مئے چٹکھ ماہو پے
 اگر روز مصلصال ہے پشتبان
 تنوور، قوس تن چٹھ مصلصال شاہ
 تے وڈ ہتھ یی نمبر دراپ از بڑا ترات
 پکن وادو نزدیک مصلصال سفت
 دل از مہر حیدر مئے خالی کوڑم
 تیر وہ ہتھ اے شہنشاہ فرخند فر
 بجٹ بعلی دست بہرؤں کزو
 ہمو شاہ مرداد ہے انتقام
 یہ بوڑھتے مصلصال زور آزمائے
 دن وشوے باہم پکن کے روان
 خبردار کو حیدر صف نشکن
 پھرون روز میختہ اندر پس روزگار
 کھنن دائہ گزہ چٹھ کھائی جوال
 مئے کینہہ کورنہ بستہ بخوانت کمر
 تیر چٹکھ بڑو تھتہ ہیرتہ کزنن از بیان
 دھنن لاف چٹکھ بستہ لکھراپے
 ہزاراں تھے ہوی مار در یک زمان
 پیاتس تھے ہتھ پہلواں درنگاہ
 زبان پڑ زیادہ، ہیگر پڑ شتاب
 دوپن تے کر اے میہریاں یار جھٹ
 یہ ہرنیک وید پاسے چونے روم
 بخوں ریز دشمن گشتہ و اسو کمر
 ہنچے چار یہ مشب واذوکن کزو
 کرٹن مار تھو شہر یار اں تمام
 چو فیل دماں کھوت تیر بلو پاسے
 بجنگ علی ہم چو فیل دماں
 کر مصلصال بر بجنگ ہتھ او دن

لہ پ شار چٹھ اکرس مسودس شریہیمہ آیہ تے
 شمان دوپس تھتہ وڈن کینہہ چٹھ
 تے امیک دوپس مہر چٹھ پتھ پاٹھوڑ
 خنن کر چٹھ لاڑم فھاں چٹھ گئے
 زبان پڑ زیادہ، ز غم دل کباب

بہ ماڈاں پکین دڑاو سے نامدار
 در اول شمامہ مثال پلنگ
 سپینو تم نہ باہم دگر کہنے ور
 لے قدامت کرکھ جا بجا خستہ تھن
 ہئے آسمان روڈ بھٹن کو نہ کار
 دہو شیر زور و بشمشیر تیز
 ییلے سخت دوتھ درمیانہ شداد
 برکتہ دژنہ بر شاہ مرداں علی
 جناب تینز تین رٹ بر سپر
 ز مردی ارنن و اہل بھٹن بر زہین
 شمامن و دانی وونن تس بزار
 تہ بوزتھ سہ حیدر سپن خشم گپن
 را کر نہ تمکو سہ شمامہ ز دست
 سہ صلصال بون دوتھ ز اسپر لیر
 ہئے تھتھ کھس پرچہ سپوٹا آہ سنگ
 بہ قوتھ تھتھ تھوود سہ سنگ گران
 ییلہ وچہ جنابن پون سہ حجر
 اہتھس شتر دڑتھ قبضہ یے ذوالفقار
 کڈتھ آپ شمشیر تس پیچہ بھنگ
 کرکھ تام دہ حملہ با یک دگر
 ز جولاں بہ گردش اکرکھ سر بسر
 لوکس سہ رمیہ پشمن ز گرد و غبار
 چو باران سپینو اکھ اکرکھ زخم ریز
 شمامن تین تیغ زہر آب دار
 بھد زور و قوتھ بوزر یلی
 کمر روٹنہ تمکو سہ سہ سہ دگر
 لوکس مارنے از سر خشم و کپن
 اماں دم سے اے شیر پروردگار
 دھنن تراؤ بھٹن تمکو سہ خشم و کپن
 یہ صلصال دور یو وچوں شیر مت
 ہئے پنجہ تم زہ چھ راون چو شمشیر
 دژن تھتھ کٹیا اکھ تین تمکو بھنگ
 دژن سوے حیدر برکتہ در زمان
 اکھتھ کن دتھ روڈ سے نامور

لے اکرکھ مسودس شتر چھ امیک کو دیکھ بصر لغظ "زہ مینس" سہ شور و سپدان
 تی چھ زیادہ صحتی تہ باسان۔

رواں لُجُو زُہنَس مِیٹھن خاں سَنگ
 دگر بار صلصال پئے گدھو نہ چَنگ
 سراسر زہن پڑاؤن از زور دُست
 تھک سَنگ بے نَصّت و ہفتاد مَن
 رُتُن اوس سے حیدر نامور
 شہنشاہ صلصال رو پین چَنگ
 نہ باگر پین سَنگ گو ناتوان
 ز سستی سہ بود گو متن خستہ جان
 جنابن کو دُن نادر از بس بہ جوش
 رو دُن تھو کمر بند صلصال سَنگ
 لَمَن برونچہ بوجہ حیدر ز زنجاہ
 جتاین رہا کور نہ تھو سَنگ کمر
 دواں آو سے شاہ فیبر کشاے
 شامَن ییلے دُچھ سہ صلصال پست
 تہس پیچھ سہ حیدر سپن پُرتیز
 شامہ اُکھتہ کُن گریزاں سپنو
 سو شمشیر رُج پُشت بانو بے قام
 رواں خون گوس از عقیق سفید
 دُستھ پو سہ صلصال تیر ز پا
 زانہ دُچھن یام خستہ بدن

سپنو غائب اندر زہن بے دُنگ
 کو دُن پُشتہ خم پڑاؤن لوگ سَنگ
 پیاپے دُژن سَنگ دُرتھ چو مست
 برتھ زَن دُون کوہہ سہ اہر مَن
 سراسر تھک سَنگھا بر سپر
 تھکبھ پو سہ از کشتن غائب سَنگ
 دُستھ گو بہ یک جاسہ زَن نیم جان
 دُستھ سَنگ لاین بہ حیدر گران
 گدھو نیون از مخر صلصال ہوش
 لو مَن پانہ سہ کُن تہس چوں پلنگ
 کُرَن پتھ گئے زور صلصال شاہ
 پتھر پو دُستھ خہ سرو نامور
 لوگس بسپہ کپڑے ز مَر تا پیاسے
 دماں آہ شمشیر رُٹھن بہ دُست
 لگاؤن تہس پیچھ سو شمشیر تیز
 ز تیغ علی سَنگ لڑاں سپنو
 لوگس ضرب بر تھتہ یے سپم خام
 سپنو جان شیرین نشن ناوہ مید
 دو پُن پانہ پانس چھ روز بلا
 پتھر بر زہن سپم زَن سپم تن

ذولن گو سہیہ کوہ باداغ و درد
 دوپس شاہ مردان اے پرستیز
 مفصل سوہیہ کوہ ذول سے لعین
 سر جہ و ودن حیدر نیک نام
 و تخت او عمر اُمیہ ز جاے
 دوپس تم کو کہ اے پادشاہ عرب
 دوپس تم و ودن چھن لے خوش کلام
 زانا نہایت خرمند اُس
 بہ شمشیرین فستہ گو تس کمر
 پر گزرا جلد اے عمر فرخندہ راے
 مے نہایت چھ تم کو زمتن ایچرام
 و جھن گو تہ عمر اُمیہ ز بزم
 و چھن سوہیہ شامہ پتھر ز بزم
 لہ گوشت زافراں رنگ نس موہ ہے
 پر اکٹہ پوشت تہند سوہیہ سر
 رواں او عمر اُمیہ و ودن
 ز خون پاک کو نس ہم کف و دوش
 ہما ندیم شامہ سپہ زخمش دلی

ز دہ پورن اوش ز روم خساہ درد
 شبنا زبے ہوس پہوا نس گریز
 بہ لشکر پکن او سالار دین
 پے ضرب شمشیر بانوہے تمام
 بہ گریہ و چھن شاہ خیر کشاے
 و ودن کین ز چھک و تہ اکٹہ کیاہ نبیب
 ز ہر شامہ زن شاہ قسام
 کلاما و ون سر بسر پند اُس
 چھ تس زخم نابستہ پرخون چگر
 متعس نوش دار و برآں زخم جاے
 چھ دیر پند دانا تہ شیریں کلام
 پکن دوت دردم بہ مادان ز بزم
 ذولن خاکہ ہے پیچہ تن نازنین
 پوشت رنگ زولید تس موہ ہے
 ہمہ جامہ اولوہ از خون تر
 سلاح از تن نازنین تھود لوون
 گوشت تس جراحت بارہے نوش
 بلیس زخم ساری بہ یمن مہلی

لے ایک دویم مہر چہ پتھہ پاٹوہ مسودن پیچہ ط

ذولن زامتن تس سہیاہ موہ ہے

ہیتن تہ کرمن مدح حیدر بیان
 بیک زخم و ارجن مے جانس وین
 برفتار وٹنس گمہ ڈنڈ بیدریغ
 در اول اماں مونمت بوم تس
 خطا چھم مے پانس توے آم پیش
 تشہ حال ڈیشہ مے عمر کرپن
 کرمن حال و احوال سورے ادا
 شبانگہ گرس کھڑ بہ مانست
 بیہیتہ کنو شمامہ پر از اضطراب
 سوئے شاہ صلصال گئیہ دلفگار
 مکر یام صلصالے وچھ مے زن
 دوپن تس کہ اے میہ زبان یار من
 مے دل خستہ چھم چانہ زخمہ گوشت
 ہمے چانہ تیمار اے دل گسل
 مے ہاوم بہ مٹھہا برآں زخم چشم
 اوٹن در زماں جامہ یے زرنکار
 شمامہ پہچتہ روز بر تخت زر
 شمامن دوپس ایشہ نیک نام
 ژئے دوپے ستیزہ مہ کر با علی
 نہ روڈ کھنہ تابن و فوریان من

چھم برحق علی نامور پہلوان
 خطا چھم مے پانس گمہ ناہ تس چھنہ
 گدہن نہ مے پہچتہ تھو کہے زخم تیغ
 دوم بار روڈ م نہ کینتہ ہوش و جس
 بڑ پر کینہ اسس گیس سپنہ ریش
 پکن آو پیش سپہدار دین
 یہ کینتہ شمامن پھرن ماجرا
 جلو روٹنہ اکو پیشکارن بدست
 کہ تا لو سحن یام گو آفتاب
 مژرہس مے دروازہ کھڑ در جہار
 ز دیدہ و وٹس ایشک تس بر بدن
 بہر نیک و دیار و غم خار من
 لوگے ضرب لیکن بہ چھنہ موٹ
 ژئے چھم زخم برتن مے لوگت بدل
 گرنہ ہیم نور پیدا بلہم در چشم
 وٹھرس ہمے مفرش نامدار
 وٹھتہ مے صلصال تس بر جگہ
 وٹن چھم ژئے ستین غرض کینتہ کلام
 بہ بوڑھتہ نہ ہرگز ژئے از جہا علی
 پھوٹہ سر ژئے از پند و بیان من

د تھو نو ر چشماں سراسر بباد
 د پھاتے تھے مؤدی غمہ سرو نژاد
 کئے ز بیٹھڑا وچہ سکے موختہ
 ونیائے ژئے نش دال شاہی خبر
 وون تھو سہ حیدر جہانں رے
 چھ صلصالہ سندن قضا تھ
 لے مگر آشکارا سپن از سوار
 رتھ پاتھ بیے پانہ وانی ونان
 ہمہ شب شمایہ بے ضرب کمر
 ییلہ زلف شب روزہ کور تہا
 نبر در او سلطان شوکت نشان
 شمایہ ز خاب گراں وژھ زجاے
 دوپن شوہرں اے خود او تھ تخت
 مے نم پیش حیدر کڈھتھ زپں سرا
 دوپس تھو مے چھم لرنہ تھو سندنجاں
 مے چھم نہ کزھن نزد آں بو تڑا بے
 شتا من دوپس توہر اے تاج بخش
 شہنشاہ حیدر چھنہ بے وفا
 جوانمرد غمہ شخمے، دائر نش پزیر
 تھیں دل چھنہ بد تھو دل بد مہ کمر
 در پھاتے تھے مؤدی غمہ سرو نژاد
 ونیائے ژئے نش دال شاہی خبر
 چھ صلصالہ سندن قضا تھ
 خبر چھا زمانہ و مہ فی کشاہ ماو بار
 ونے کیاہ بے رقم اسی کو تا و دان
 و دن راڈی راتس گمڑ نوہ مگر
 سفیدی مژھن تھ بجایہ سیاہ
 کس پیٹھ رٹھتھ نوہ کے ساپیان
 رلح کو تھنہ پانں ز سرتاہ پاے
 یون درینٹھ چھم کے ژئے برگشتہ تخت
 ہمیں دم پکھ سیتو سیتہن براہ
 کھینیم ماسہ چون اژدھایہ دماں
 تھ اٹھ جو پھر گز مہ ان جو بے آب
 نکھس پیٹھ نہ تھاؤن بیک پائے کفش
 چھ اہین تھنہ راستی و صفا
 چھ پزیر ز نور شخصاہ روشن ضمیر
 ژ و وچہ جلد و مہ فی میاڈی کتھ ادمہ کور

لے پشار چھ اکس مسودس پیٹھ پچھ پاتھو تھ
 مگر آشکارا سپن از سہ راز
 خبر چھا زمانہ و مہ فی کشاہ ماو بار

اثر کو جہاندارس از پند زن
 بہ حیدر پکن او با چشم نم
 پکن دانی نزدیک تازی سپاہ
 شمامہ پکن آتہ پیش علی
 جنابن و چھن تمکو شیرے خستہ گی
 تیس شاند بالین زریں کوڑن
 دوپن تس کہ اسے بانویہ خوش ہناد
 ہنسکہ زن تر چھکھ آمزن برفساد
 شمامن کوڑس عرض میے بہ کوڑم
 مژرہ تو تر ابن پس انگہ زبان
 ژے کیا میے نشن از پنس کن خیال
 ژے دوئے سہیٹا خوے بہ کرژہ دور
 یہ گو پتھہ گئے کو تر بالابہ طاق
 دوپس تور صلصالن اے دل عوقول
 بہ یوت تامتھن زندہ چھس در جہان
 ژے سستہن بہ ارسن نصیب مے صلح
 گر انما یہ ژے مارے حکم صد پسر
 چھے چائی رضائی زٹن دین چون
 دین پادشاہن ملک جہاں
 دوپوں کو بہ جنگ دلاور علی

پند او تس مدعا یہ سوخن
 شمامہ تمبس سستہ با درد و غم
 بزرگان تمبس رودی یک سربراہ
 کلاما کوڑن تہ بہ روشن دلی
 گمژہ تنگ از زخم نابستہ گی
 ہمہ فرش کہہ تکیہ رنگین کوڑن
 مے نشن کیا ز آیکھ ژے کیا چھی مراد
 مے کیشہ او سنے چون تیٹھہ اعتماد
 پن بہ ہمانا مے پانس پھوڑم
 دوپن شاہ صلصالن لے مر زبان
 ہمانا تر چھکھ دشمن بہ خصال
 یہ چھی د شینے جانے اندر ژور
 کرہ وہ فی ابایک دگر اتفاق
 مہ دن میٹھہ کلاما مے سستہن فونول
 ہے چون چھس دشمن جاں ستان
 ژ تراون چھم بہ جہاں احت رمل
 کوڈٹھہ دودر آتش مے از فرق مر
 یٹھہ اندر چھہ کم رسم و آیین بیون
 کہ صلصال شاہن زبس خوف جاں
 روٹن دین تمکو سستہ زبس بے دلی

اگر گشتہ گزشتہ ہیک ڈالے نیک نام
اگرچہ تیرے مارکھ مئے از خشم و کین
بہ سروات اوم مئے عمر دراز
جو اُنی کڈم جھم مئے پیری و چھو
و نہتہ بی تلمن حقود زہرہ تمہو زروے
جنابن و چھس سر بسر روے و موے
تجس موسفید اوس روے نہیب
سہ ابرو و چھتہ خیر حید رسپن
دوبارہ دوپن تس کہ اے سپر مرد
ز پیری مئے پیچھ ترک تازی نہ کر
ہے رحم بر جان خہ دان تہ پیش
دو پس تمہو بہ مردانگی جھم مجال
ژتے ستہین مئے جھم جنگ لپنہ کرن
تسے چاڈی سر شکر و نامدار
ڈیودوے مئے ستہین کرکھ جنگ خون
لہ اگر یار آسہم پن ژندہ دست
و نہتہ بی و نہتہ گو ز لشکر نہبر
پکن دوت پرنشم پیش سپاہ

مئے گزشتہ ہے تے سوتو مشہور نام
چھ اُخر مرون کینتہ چھنے دل حزن
کڈم زندہ گاڈی بہ عاش و بنار
چنپس روز گاری اُسپری و چھو
کرکھ ترش رفہ خسار ابروے موے
کوئت زیر ابرو تیس چشم و روے
زما بختہ و چھن یس گزھن ناشکب
کہ لاول ز آں وقت بر لب پورن
ژتے چھ و چھمت اندر جہاں گرم مر
چوسوسن زبانی درازی مہ کو
مئے نش پار سپنکھ مہ کر زیاد تیش
ز موے سفیدی مہ کوٹھونے خیال
بہ پیری ژتے پیچھ سخت سپنہ کرن
سیمے قادی جھم حقود مہو در حصار
تسے یار چاڈی بہ مارکھ زوون
کرن چاڈی گردن بہ شمشیر بست
اُتھس منزڑ پٹھ تیغ روشن چو زر
شمبھتہ آے ساری تے نزد شاہ

لہ یہ شارچہ ترتیب ڈالتھ چھاپ سپد مت۔ ارج ترتیب آہ دس کر نہ۔

تمن کن دوپن اے بزرگان من
 دریں شہر کینہہ چھمنہ روزن بجان
 ہئے آسہ یس کا نہ بکو خواہ من
 و نہ تھ پی ژلن گو بہ بالابے کوہ
 پکن و آتی کو ہس اندر سر بسر
 دین ستر پیچہ سپاہ گراں
 کر کھ بستہ در حصن سلطان تمام
 ازاں پس سہ صلصال از کوہ سار
 ازاں کوہ سورے تلکھ رخت و بار
 گزہ تھ روڈ صلصال بہ سلطان حصار
 بیستہ کنو اہر ہمہ مؤمنان
 دوپس تام فتاحن اے بو الحسن
 ستمکار و بدخت و اژوں تباہ
 اے پیچہ گوشت چھس دل اوڑ دہند
 یہ کتھ بوزی تھن سرور مؤمنین
 ہشتین ستر کینہہ زنی ز نام آوران
 زواں در زماں و آتی بالابے کوہ
 در آں کوہ ڈیو ٹھکھ نہ کاترھا نو موڈ
 ہئے پھیر تھ زیر و بالابہ سپاہ
 و چھکھ بستہ در واز ہا یہ حصار
 بر تمن کن دوپن اے بزرگان من
 دریں شہر کینہہ چھمنہ روزن بجان
 ہئے آسہ یس کا نہ بکو خواہ من
 و نہ تھ پی ژلن گو بہ بالابے کوہ
 پکن و آتی کو ہس اندر سر بسر
 دین ستر پیچہ سپاہ گراں
 کر کھ بستہ در حصن سلطان تمام
 ازاں پس سہ صلصال از کوہ سار
 ازاں کوہ سورے تلکھ رخت و بار
 گزہ تھ روڈ صلصال بہ سلطان حصار
 بیستہ کنو اہر ہمہ مؤمنان
 دوپس تام فتاحن اے بو الحسن
 ستمکار و بدخت و اژوں تباہ
 اے پیچہ گوشت چھس دل اوڑ دہند
 یہ کتھ بوزی تھن سرور مؤمنین
 ہشتین ستر کینہہ زنی ز نام آوران
 زواں در زماں و آتی بالابے کوہ
 در آں کوہ ڈیو ٹھکھ نہ کاترھا نو موڈ
 ہئے پھیر تھ زیر و بالابہ سپاہ
 و چھکھ بستہ در واز ہا یہ حصار

وا دژ = قلاکے

دِ تَن دست بر دست کو دل جڑ پین
 کھوین اوس بر جان یاران دیرغ
 دوپن سو بہ لشکر سے صلصال نیو
 کُرن ما چھے کشتہ تہہ سیاہی یار
 دوپس عمر تان اے سرور مروران
 کہ صلصال سے پوچھا چون داب
 بہ آنے خبر تھو سنز اندر زمان
 تہ دل بدو کر اے شہید اولیا
 کر بھ اے توکل تھے باز گشت
 شہائس دوپن اے زن شہریار
 خبر چھینے کتھ کن تہ بھتھ کو سے شوم
 تے یار میانی ہجھن کو نہسان
 کہ کھ دو فری بہ دُنبال تھو سے سپاہ
 شہائس دوپس تو اے شیر مرد
 سراسر دھتھ قام زیر رنگس
 بجز آن جفا کار صلصال شوم
 پیسی کیا وں از دست صلصال ال
 بیاتا کرو بستہ زریں کمر
 تہ میلبہ بوز صلصال بہ روزگار
 تہ پانے وئی یاروئے ہنر خبہد

وڈن سخت بہر بجزر کان دین
 ہرن آشک اوسکھ بہ مانسہد میغ
 کوڑن بادگر مکر و نیزنگ وریو
 چھینے کاٹھہ نشانما دین کو ہمار
 ز اندیشہ سے بہ مہ کر خستہ جان
 ز پائے بھتھ چھ تھس کو متن زہر آب
 اگر آسہ کھو تھت سے بہ آہسان
 رتن یاروئے چھے محافظ خمد دا
 ازاں کوہ و دھتھ دامن پین دشت
 چھ زو ملست سے صلصال از کوہا
 مگر روڈ پوشید در مرز بوم
 کٹے کوہنہ پائے غام و نام و نشان
 بہ ہر سو و چھن تھس بہ بہ راہ و را
 تہ آزاد سینگھ ز کار بنورد
 کن پرتھ آکھا چھے تہ پیچھ آفرین
 تہ کاٹھہ چھے تہ دشمن بہ قام ارقوم
 کو مت ناتوان پیس فرسودہ بال
 از آن جا کرو سائل در شہر زر
 پتے وائر لاراں بہ مثل غبار
 مہ ہر کاٹھہ ز صلصال ہیم و خطر

رُپنِ خورشید سے حیدر ازپِ خوش کلام
 سپاہنِ دوپنِ فکر ساری کڑو
 پیکرِ شہرِ زرین ہے کُن تمام
 بسرو اتنا و م یکتہ دستان
 و دغم سرِ بسراجرائے تمام
 ہم آنکوں گرس ساز رنگیں کڑ
 بہ ہمراہ حیدر شہنہ بو تراب
 کوڑکھ تکتہ کلامس پیٹھن (انتظام)
 سوسے شہرِ زرین تیار سی کڑو
 چھ بی مشور، موختہر و السلام
 یہ دیکھو ٹھم لیکھتہ از لب داستان
 ز تیغِ زباں روٹ سے اس شہرِ قاتم
 سواری سوئے شہرِ زرین کڑو
 پیکرِ چھم کڑو دشت اندر رکاب

وصفِ زر

بیاسید اُون گھہ ڈوئی وصفِ زر
 شہا اکبر بے اوسس پر اکشہ سر
 بہ سودا ہے زر بوم فکر و خیال
 دلس سیمتو پانس و دھم پلم خطر
 چو زلفِ بستاں تیج و دغم دلن
 لہ ییلے زر و چھمہ سے در جیبِ جاں
 زباں نہ پھڑاوم بہ شہرِ بیان
 زبے زر سپن بدترین خوسے میون
 حقووم کلے بے زانو از بے زری
 لہ گھہ ڈیکھ مہر ییلے زر و چھم نے سے در جیبِ جاں
 چھہ اکر مسود مطابقی جھاپے
 یکتہ پاٹھو ع ییلے شہرِ زر و چھم در جیبِ جاں

بزرگی تیر اورنگ ہم تاج و تخت
 اُکس چھکھ ز پستی ببالا رون
 بیس شوبے تے دُون چھکھ ز گنج
 بہ کیا تھو و تھس ز آں کرم بے نصیب
 مے نسبت تہ او سکھ گدا بینوا
 وں کوٹ تام روزم مے امید ویم
 بیس آسہ زر اُندرپں روزگار
 بزرگی اُپری بنن چھکھ ز زر
 بہ عالم بیس آسہ از زر رنگین
 ز زر پرتھ اُکس و اتر آرام دل
 ز زر نالہ رُطہ ہنن زن سپہم بر
 ز زر دوس بنن دشمن جان ستاں
 گدایس، بیس آسہ برکف ورم
 بنے مغلّس از شاہ با ایجتشام
 ز زر خانہ دارس بنے ید کفاف
 وگر آسہ بے سپہم و زرکت خودا
 ہمانا ز زر پادشاہی لبکھ
 میلہ آفتابس چھ زریں کمر
 خود دایا تہ چھکھ عاؤل و دادگر
 مہ تھاون تہ مہ حاج کانہ خستہ دل

دیتھ تھ تھ بے شامان بیدار سخت
 بیس چھکھ بر پرتھ فاکس اندرون
 سزاوار بیس تے تھون چھکھ برنج
 ہمہ سال و مہ چھس ز غم پُر نہیب
 بہ ہر سال ہو و تھ مے زرین ہوا
 چو سپہاب چھم لرنہ از بہر سپہم
 بنس حل مشکل ز زر آشکار
 ز بے زر فقیرے بنن زر بدر
 تھس نیر حاجات دوزیا و دین
 نمبر نیر ہر جا ہمہ کام دل
 اگر آسہ فولاد بنن موم تر
 کہ بے زر بنن دوس دشمن نشان
 سہ نزدیک شام بنی مہ حترم
 گدا زانہہ دیکسہ جواب سلام
 زانہہ مٹھس بھتھ کھورن بے خلاف
 ونس ز سہ شوہر دپس چھکھ گدا
 یہ کینرھا تہ زھانڈکھ تہ خابی لبکھ
 کوڑن سور عالم مسخر بہ زر
 دیکسمتھ کر تھ پرتھ اُکس سپہم و زر
 ہر کس تہ چھکھ واقف راز دل

عطا مؤمنن کر زور و سپہ و جاہ
 تھو و دم وقت سکرات جاری بہ لب
 کرم سہل و آسان مئے نزع رواں
 و سپہ او نم حیدر بے نظیر
 اگر چھے ژئے باور برپاں داستان
 پڑن گزہ ہمہ داستان ہا بے دال
 کوڑن شہر زر بر زمین تسمو تیار
 مہ بوڈ بادشاہ اوس با عدل و داد
 مہ بوشہر یارن اندر نامور
 تہ بیہ نور ایماں و عفو گوہ ناہ
 یہوے کلمہ یے پاک محبوب رب
 بحق شہنشاہ پیغمبر اں
 اجابت دُعا کر ز ابن امپرس
 کنو بوز وہ نو کفہ یے راستان
 ز تاریخ شاہان وارثوں خصال
 کہ تیشٹہ شہر چھینہ کاتھتہ در روزگار
 تہند روع اہسن سہٹا خوش تہشا
 بہ حکمتہ بنوون تہی شہر زر

حضرت علی شہامہ سترہ شہر زرپاں کن

صلصال دھتہ رٹھتہ بیہن تہ حضرت علی قہس سترہ جنگ کوں
 تہ پدین ہند پاندہ و آئی گفتاگو

ونن بی چھے دانایے تازی نژاد
 بہ صد جاہ و حشمت بقبر تمام
 سہٹا شادمان مردم قسام گئے
 از آں پس مہ گور اہو سٹدے پسر
 بہ شامی دتن تس ہمہ شہر ققام
 از آں پس شہرہ بو تر ابن کھر
 شامہ تہس سترہ تہج باطرب
 ییلے حیدر آں شاہ کشور کشاد
 کھستہ بیوٹہ بر تخت سالار ققام
 سرامر مشرف بہ اسلام گئے
 کوڑن پادشہ تہی بہ صد کرد و فر
 کھستہ بیوٹہ بر تخت زرپاں ققام
 بنام خدہ دا کوٹہ نہ بر شہر زر
 تہ بیہ شش ہزار از سپاہ عرب

از آن شهر لشکر کد کج یک حیلو
 کوڑکھ توین دوهین طے بیابان راه
 دوپس تبه شتامن ایا نامدار
 هیکو نه بیکه اُسو به چندین سوار
 پیکو صبحش با هزاران شتاب
 سبک بو ترابن سبک شب با کرده
 له سحر که ز سپهر غ طو و و س بر
 جهاں کو نمایان به روشن دلی
 دوپس تس کمر بستہ کر یا علی
 زہ شہر زریں بڑا دے ز دور
 سپہبد شمامہ همتن سبے کوہ
 سہ بو سخت کوها نہایت بلند
 ز مادان کھسبہ هتور کھ کو شتاب
 و چھکھ آب تیر به غایت سیاه
 جنابن شتامنس بڑا زھن با صواب
 دوپس تھو اکھتہ کنو ز دروئے آب
 چھوئیس کوہ بالا هیمے پُر گزند
 نظر سوزن کر بڈاں کو هتار
 سرماہ پیکر علم پیشرو
 پکن واکو نزدیک کوہ سیاه
 کرو از شبس یختہ مکاش قرار
 ز تار پکے شب بڑپ کو هتار
 هیمے یام روشن گرشه آفتاب
 کوڈن در بیابان و نزدیک کوہ
 نمبر در او حیلو دُون زابل زار
 شمامہ پکن آپه پیش علی
 بر آن کوہ دوه شوے کھسویک دلی
 به ظلمت دُون جلو مانشر زار
 کھسبہ آو پنهان بالابے کوہ
 به یکسوے تختہ اوس دشتاہ پسند
 ز قطراں سیاه تر و چھک دُر آب
 نه تختہ اُختہ پیدانه بن در نگاه
 گوشت کیاز این آب چوں قیر ناب
 نظر تراو اے سرور بو تراب
 برابر چھ تا آسماں سے بلند
 کوها ز نوکھ تے کھول و چھن استوار

له امیگ دویم مہر چھ سو دس پیچہ پختہ پانچو نمبر در او جلو دُون بال زار

بر آں کوہ دہلوی کھن ہماں شہر زر
 لے شہر من دو پُرس کو پہچوے شہر نو
 توے چھے زرخشدن زب ناب
 دو پُرس شاہ مردان اے باہبہ
 شہر من کو رُس غرض دتھہ دور چھی
 دویم روز رپہ مرغزار اہ براہ
 سیوم روز بر دامن شہر زر
 ہماں دم ازاں کوہ بہن دتھو براہ
 سوخن موختصر دھن دھن بے پکان
 سیوم روز خور رشید کو جہلوگر
 دتھو کھ مرغزار اہ چو خورم بہشت
 ز سر سبز یہ برگ ہا و شہر
 چو مریم گلن مایہ یہ رستنی
 بہر سو زمین شہرستان باغ
 میان چمن ہا بہر رنگ آب
 بنفشہ تھو تھہ کلہ بر پائے سرو
 سمن اسواں پائے کوباں ز زمین
 دچھتہ تھہ گنے غونچہ یہ تنگ دل
 دون جہلو زر تھہ چو شمس و قمر
 بہ درمی یا پیون عکس اے ز دور
 سیاہ چھو قطراں گرنھن بے آب
 سہیٹا دور دشوار کو شہر زر
 ون اکھ دھوہ تر اکھ شب پکن پور چھی
 کردو شب دویم تھہ اندر با سپاہ
 کرو ڈیر لشکر ہچھن سر بسر
 پکن دہاے ساری سوار و سپاہ
 ز منزل بہ منزل چو باد دمان
 پکن داتی بر دامن شہر زر
 چھو لہتہ آستین باغ از دے بہشت
 زرہ پوش گوشت ہوا سر بسر
 زمین از شو کو فہ در آبستنی
 فروزاں ز گلہا ہزاراں چہرا باغ
 بہ جلد شقایق گوشت با گوہلاب
 پکن ارغواں بھتہ چھلہتہ چوں تذرہ
 دون عطسہ از اد فرد یا سمن
 زتن بدو گریباں گل سنگدل

لے پشار چھ مسودس پیچھہ پیچھہ آپہ

شہر من دو پُرس کو پہچوے شہر زر
 پیون عکس امہ کے چھے آبس اندر

۱۔ درختو ز گل بُری مہین شاخار
 ۲۔ گل آفتابس کوئت پوئل کمر
 ۳۔ دُہشتہ چتر ز آں گلِ جافری
 ۴۔ سہ صوری تہس و چہ و چہی کینہ پشان
 ۵۔ بہر سو ریا حین و گلزار اُسو
 ۶۔ ہنہ تاج ز ہر ہر س دختہ بسر
 ۷۔ تہتہ مرغزارا پر از صومری
 ۸۔ تہ ییلہ و اُتو تہ دشتن اندر سپاہ
 ۹۔ گرہس کھتر شامہ ہماں گہہ پیاسے
 ۱۰۔ جنابن دوپس اے شامہ بانواں
 ۱۱۔ دوپن یا علی کینہہ گزہن چھنہ دور
 ۱۲۔ مے اُتہ شہرے کن گزہن چھنہ بکار
 ۱۳۔ در آں شہر آرام رُٹنہ بہ دیر
 ۱۴۔ ہتھن دُراپہ رختہ سہ از بو تراب
 ۱۵۔ گزہ ستر ایدر شامس بہم
 ۱۶۔ دلس منزومہ ہتھس ما بڈی ہند نطر
 ۱۷۔ بہ رقص اُسو آمتو ز باد بہار
 ۱۸۔ کھوٹہ کج کلک پیچہ سہ طاقین زر
 ۱۹۔ کرن ہزل بر خیری و عبہری
 ۲۰۔ کلک اوس ہر دم ز ناخن کشان
 ۲۱۔ معطر گیتو دشت و کوہ ہار اُسو
 ۲۲۔ کرہتہ سر مراقب ز سودا بہ زر
 ۲۳۔ پھولن اوس تہتہ کن و چھتہ آدمی
 ۲۴۔ کرہ کھ بستہ بر دامن کوہ راہ
 ۲۵۔ سپاہ رودی ساری ہمہ جا بجاسے
 ۲۶۔ کئی زنی گزہ کھ کوٹ ہم اید رواں
 ۲۷۔ مے اکھ شہر ز دیک چھم بے فوطور
 ۲۸۔ تہ کیت آہ توہ حفا کرہ ہتھ زان دیار
 ۲۹۔ دوپس بو تران تہس گزہتہ بخیر
 ۳۰۔ کوہن سدرن عمرے کن خطاب
 ۳۱۔ بدونیک اُمو سند و چھکہ بیش و کم
 ۳۲۔ ز سوگند و پیمان کرہ ما گذر

۱۔ تاشہ یلم چھنہ چھاپ سپدو مہترہم آپہ اکہ مسودہ پیچہ نقل کرنہ
 ۲۔ پے شارچہ پیچہ پاٹھو ترہ سپکھتہ
 ۳۔ گرہس کھتر شامہ ہماں جاہے گاہ
 ۴۔ پکن آپہ پیش شہرہ اولیا

شہنشاہِ میلے دراپہ دور از سپاہ
 پوئس سیتو عمر اُمیہ بہم
 ز پہل از سر راہ پیکو میلہ تھے
 سراسر تھے نامدارانِ شہر
 ہمانا شہامن پرتھون با سپاہ
 رتو دوپہس اسے فرشاہنشیہی
 ہمانا چھ تھس ووت ست از عرب
 تہس سیتو توگت مقابل برزم
 شہامن سپاہن وون بی جواب
 ہتھے مار ناون سراسر سپاہ
 سراسر ہمہ فوج صلصال شوم
 ہمہ قاعیو سر بسر کور قوہول
 چھ وڈ کین شہید شہہ دین پناہ
 تہ پوت ووت سے سرور نامدار
 گرانہا تھو حفا لدو تھس زبر
 دوپہس سار وے مون بر سر بہ جان
 بزودی کرو تھو حفا کینہہ تیار
 ز اقسام نیاتھ بغار از شراب
 ہمانا سہ یس کو میے سوہ بخ فام
 رتو دوپہس اسے بانوہ شہریار
 پتے گوئس عمر اُمیہ براہ
 وون اس تھو پے سہٹھا بیش وکم
 در آن شہر ناگہ کترھتھ پتے
 پکن در اے تھس بروٹھ لشکر بہر
 مگر ووت مایوت سہ صلصال شاہ
 ز صلصال چھے نارے کینہہ اکوہ
 دلاور جوانا قلی چھس لقب
 چو اپن شاہاں کورن برزم رزم
 کہ صلصال پے بخت، کم کو خراب
 تھمی صد پسر دتہ در دم تبہاہ
 سپن کشتہ تھوہس ہمہ مرز بوم
 ہمہ شرع اپن دین رسول
 پے شہر ز اُمستن با سپاہ
 تہس کز سرور پیشکش کینہہ تیار
 چہ از خام و پختہ چہ از خوشک
 وون چون اسے بانوہ مہربان
 سزاوار آن سرور نامدار
 اُنو جیلہ سوہ برتھ زروہ صواب
 چھ اندر شرع تھس پتھ حرام
 کرو اسو ملاقات آن نامدار

گزہو اُسو نہ دیہ کُرتھ پاوسر
 بُدیہ وُچھو اُسو چھ کوٹا بلسند
 لے ہمہ سو پے یٹھ خان کوڑکھ مینٹھ تیار
 ہچھن آے پیشِ علی پیشکش
 وُچھکھ یا مچھن رو بے پاک علی
 وُچھکھ بٹھ تھند نوڑ صدق و صفا
 سوہ شکل و شمائل تہ زور و توان
 دو پچھ شاہِ مردانسر لے شیر چنگ
 ہمانا تہ چھکھ تہس ہنویہ بلسند
 ببالا و پھنا چھ صلصال زیاد
 مگر بوڈ عجائب چھ یٹھ اُسپتوار
 ہزار آفریں چھ تھئے اے شیر مرد
 ہماں دم از آں حیدر نامدار
 روٹکھ دین اسلام از خہ شدلی
 شمایہ بخد متھ ستاد بپاے
 کوڑن عرض اے سہ ورنامدار
 گزہو متھ آہ صلصال ہنویہ خبر
 وُچھو رو بے آں سہ ورنامدار
 تنوڑ، دلاور یل زور مستند
 گوڑکھ وُٹھ پچھ پکن گے سوار
 رمن پچھ سپن شاہ اسلام خوش
 سروسپنہ مردی تہ روشن دلی
 گوڑکھ لوعہ افشاں ز نور خہ دا
 سپنہ در تعجب وُچھ متھ شہریاں
 سہ صلصال تھئے نش ز لٹھ کوڑ جنگ
 چھ تھ زیاد پھنا و بال پٹھ
 بباز و سپنہ چھ آہن نژاد
 ز لٹھ گوڑ تھئے نش آں یل نامدار
 گزہو ہن دُشمس چانی پے روے زرد
 مسلمان سپنہ مردمان دیار
 سپن خوش سہٹھا شاہ مردان علی
 سپنہ خوش سوہ بر شاہ خیبر کشاے
 ز تازی جوانا گزہو یون اکھ سوار
 چھ کٹھ جاپہ روڑ تھ بریں بوم و بر

لے پے شار چھ مسوڑس پچھ پچھ پاٹھو سہ

اوٹکھ خان شاہی عجب دل نواز
 بوڑکھ وُٹھ پچھ بسان و ساز

مباد اسے بد سہرت و بد خصال
 جنابن دوپس سے جھپٹ لُغین
 دوپس تیر کہ اے شاہ باتوش و تاو
 سے ملصال اصل تہن مارنے
 میلہ سون احوال بوزی سے شاہ
 ز سوزش سے یوت و اتہ بر سر جنگ
 میلے تس قبہ و اتہ از شہر ز
 لہ دوپس شیر جبارن لے نیک خو
 تہ بیپہ و نیتہ میے از نشان مارے راہ
 شمسین کورس عرض اے پہنوان
 تہ وہ تہ وہ ذہن کھسوا سو برین و بے
 زہ شہر زریں بے ماوے بدست
 ہماں دم کھسیتہ گے بیالابے کوہ
 پکن ساعتہ اُسو بے راہ و راہ
 تہ میلہ دوت حیدر بے سنگ سیاہ
 نظر تراو ایدر ببالابے کوہ
 جنابن نظر کر آذان کو ہمار
 دون دتہ تیج شولہ چوں آفتاب

انہم میتھ گرانما پہ شہر س زوال
 خبر چھا زیاراں کرٹھم مائے کپن
 زیاراں دل آزاد ہرگز تہ تھاو
 بکپنہ تہہ تہہ خون زانہہ مارے
 زماں تا زماں و اتہ دُنبال راہ
 سہ یہ جنگ زھانڈے تہ کرٹھ بیدنگ
 دواں و اتہ یوت پاپے کرٹھ بے
 خبر و ن تہ از شہر زر موبو
 خبر چھے تہے از کفہ یہ دال شاہ
 ہمشکہ زن و چھن چھی تہ وہ تہ بیگماں
 کر و شہر زریں بے کن نظر
 پتھے پاتھو و نیتہ سے چھے از تخت
 ہیتکھ نامور سیتہ کینہہ از گروہ
 کرٹھ تہ پتھے بے نزدیک سنگ سیاہ
 شمسین دوپس اے یل زرخاہ
 چھے چشمہ و چھائی کرٹھن تہ ستوہ
 و چھن شہر زریں فروزاں چوناہ
 کرٹھ سوہ پیم سیدو پاتھو سے تیج تاب

لہ پ شار چھن چھاپس منز پہ او مسودہ پتھہ نقل کر نہو۔

رک ترین مَنزلِ ڈیڑ آسَس بپاے
 تمن ڈیڑ نے مہند رباط اوس نام
 پہنچتھ اوس ہر ڈیڑ اکھ پاسبان
 سہ دھتھ از بن کوہ تا شہر زر
 سَپن در تعجب سپہدار دہن
 تہ بنیہ ماچھ کینہہ اکھ دتے خوف ڈر
 وچھم مے ہمہ زیر و بالا امیک
 ہماں دم شامَن در پُرس یور باز
 کہ یوت تا مہتن زندہ بو دال شاہ
 بہ پھیرس سہٹھا رگر دہن کو ہمار
 مہتھ دال و اڑنیں بریں کوہ جاے
 تہ بیٹلہ و اڑنیں اندر رباط نخست
 بنا کاہہ گو پاؤء ابر سیاہ
 سہ ابر دمنہ سپن بیٹلہ عیان
 رکھ کوڑنہ یے کن سہ نارک چھکار
 ز آتش مے سر آو بُری مہتن ز دود
 ز وحشتہ کیس نحوہ شک چوں برگ کاہ
 دہنچتھ بو گوشت دال شاہ این خبر
 دوچم تمکو ہمانا دریں شہر زر
 زہ شہر زرین کرم مے تیار

توتے کا نسہ ہنر فکد واتی ہرے
 پہوے اوس تہ شہر کے انتظام
 رباطی تمن ناو اُسکھ دپان
 کھسن ہیر مہندہ پاٹھو کوہ وکمر
 دوچن تس شامَن کیرے مہنہ پن
 تر کر یاد اے مخیر باخبر
 سرا سردر ازمی تہ پہنا امیک
 چھ کارا سہٹھا سخت راہ دراز
 بہ اُسس تمس سہتو آسن براہ
 وچھمنہ بلایا مے زانہہ آشکار
 او نم نے مے طاقٹھ کڈن پیشہ پائے
 ز رفتن مے گئے پابے اندیشہ ست
 کوڑن گوٹ ہمہ نور خورشید و ماہ
 ہنکے نار ہو رن چو باد دمان
 کھوڑنیں پتھ زہ جس اے یل نامدا
 خبر چھمنہ کیساہ اوس آتش تہ دود
 دبار کر مہنہ مے تھتھ کن رنگاہ
 بیٹلے دوت تس پہوے زمانہ بسر
 مے پتہ آسنے کا نسہ مہند یوت گد
 ترے مَنزل رباط کرم استوار

بہر مَنزلِ مَنز چھئے اکھ اکھ بلاے
 تہ بیہ تھا دوسرے چھم کر تھو دہ طلسم
 حقو دُم پر تھو مکانش طلا یا عظیم
 جنابن وونن تہس بہ عون خودا
 تھتھ ہنؤہ سہ واران و برہم کون
 شبس بے کون ہم چنپس گفتگوے
 و چھن راتسے اُسی بالاسے کوہ
 ییلے آفتابن پ زریں سپر
 جنابن کوون حکم سوعیہ سپاہ
 بزرگان لشکر سہتھ ساری آے
 دو پچھ تھو گزھن چھم سوے شہر ہر
 ہم اکھوں کر و بستہ ساری کمر
 تمو غرض کو آے شہہ مؤمنان
 مہ گزھ شہر زریں تہ اے نامدار
 لہ رہ شہر زریں چھئے پُر از بلا
 اگر چہ گزھ تھو توت تہے چھئے اختیا
 ہیکو نہ گزھ تھو تور از ہم جان
 چھ آوارہ از خانماں و تبار

رنگارنگ افسون چھ آنن بجائے
 تمن دہ طلسمن چھ با ساز جسم
 کرتا واترے کائہ اکھاوت نہ ہم
 طلسمات پھٹر کھ جدا بر جدا
 بسن جائے شیرین پلنگن کون
 دون چرخ تھتھ کوہہ ہے سو سوے
 سحر گاہہ بون ووتھو بہ نزد گروہ
 کڈن بر سر تیغ آں کوہ نڈ
 کر بستہ ساری کر و عزم راہ
 دو پچھ تہ گزھ تھو کوت تہ لے نیک راے
 سہ نوون کڈن زر ہمہ سر بسر
 کھن کوہہ ہے چھم لمن سخت تر
 سپاہن ز سختی مہ کر رنج جان
 گزھن توت چھ پُر خوف دشاوار
 گزھن بوڈ خطا ناروا در بلا
 مکر اُسی چھہ بیچارہ خار و نزار
 کوئت دل شکستہ چھ اُسی ناتوان
 پریشاں سپنومتی درپن روزگار

لہ امیک دویم مصرعہ چھاپ پتھہ کنوچ گزھن در بلا سے چھ ماناروا
 ۱۰ طلا ۱۰ ہیکو نہ گزھ تھو تور از ہم جان

گرفتار گو ماںک نامدار
 ہماں سعد و قاص و زہنہار خوار
 چھتے تون بٹا ناتہندے گئے
 سپاہن سا جل زہین نامور
 سپاہ عرب کلہم شش ہزار
 ڈٹے کیا چھ کھن وہ ذی بریں کوہ بر
 مہ گزھ در دم آڈھا بہر ذہ
 تمے خاور کو گنج بے درد سر
 چھ سا جل زہینک ہمہ گنج و زر
 تہ بیہ یس بہ شہر مریع چھ گنج
 ڈٹے سورے بہ عالم یٹے چھ بکار
 ہنگہ بوز صلصال پڑھ ہش خبر
 سپاہن سراسر دریں مرغزار
 ہمانا ڈٹے پانس تینز چھ خبر
 لہ شہہ بو ترانہ یہ بو زن تمام
 لہ دو پکھ تمھوئے چھو بو تھ کر ہر خبر
 اگرچہ تھ ہے پو ز صلصال نیم
 گزھو پھیری حقن توہی ازیں سر زمین

سرافراز بو المعجن ہوشیار
 پیمے اسی سریشکاں سا فی یار
 نہ چھکھ شہر زہین زھاندن وئے
 کرکھ قاسیو کشتہ تم سر بسر
 چھ پختہ کن مگر وودو برتو در شمار
 گزھن چھینہ لازم ڈٹے در شہر زہ
 طبع یوت بر گنج و بر زر مہ کر
 سراسر ڈٹے چھ اختیار اس اندر
 جمع کر تھ حصن برنجس اندر
 زہین آہر از بار گو ہر سر برنج
 کھن کیا ڈٹے چھ بر سر کوہ سار
 زماں در زماں واہر مے بد سیر
 کرکھ کشتہ سارین پیاد و سوار
 خواشی چھ پینو گزھ سعے شہر زہ
 سپاہن ہنیرے ہمت نیم خام
 بلا شکھ گزھن چھ سوے شہر زہ
 سپن خوف سستین توہ ہند دل دہنم
 ڈٹو ناو اندر بہ سا جل زہین

لہ تہ پیم زہنہار چھ پھاپ سپو ہتو۔ پیمہ آے مسود پیمہ نقل کر نہ۔

سپن دل تو ہند سیر از کارزار
 پہنچتے بہمراہ فیروز شاہ
 رٹو شاہ فیروز سے نش قرار
 مے چھمنہ کرن و نہ گشاہ کمر
 تمو پھیر کھن دو پس اندر جواب
 گزہ کھو نہ کھن یود ازین مرزوم
 تبمس پوشنس کینہہ چھنہ سانی جاے
 پہ کتھ وائر درگوش شیر اللہ
 دوپن تمکو پڑھے میانی لشکر چھے تیز
 سپٹھا تنگ سپنس درپن داوری
 کرو صبر راتس دوہمس اسوینیتے
 تو بنیہ کانہہ نشانہ ز یاران خیش
 کہ شاید تمن یار نے مہنر خبر
 ون اوس می حیدر نیک نام
 پکن او نزدیک بانوے قسام
 شماس و ون کینہہ کلاما بگوش
 شماس پرتھن تام بارے و ہوش
 دوپس تمہ کہ اے سرور سرفراز
 جفا پیشہ صلصال امت چھ پیش
 پہ پینہ سپتو چھس نامہ بردار چھند

گزہ ہو ملک سا حل بہ واران حصار
 مے چھم بس پہ عمر امیہ براہ
 پہ پانے توٹے و اتھو فاسکار
 کہ یوت تام واران کرن شہر زار
 گزہن توٹ تباہی بہن یتہ خراب
 پتے وائر لاران صلصال شوم
 اکھا زندہ تراوینہ سے ناخوداے
 اسن اوتس بر کلام سپاہ
 نہ چھکھ راے جنگ نہ دل بر گریز
 وں چھم مشورا پی پیون سرسری
 ز صلصال پہ ماننا اناستے
 ز دور جہاں کیاہ تمن او پیش
 بہ کینہہ بوزہ ما چھس پر اکندہ سر
 رواں اکھ جواں او از راہ قائم
 تبمس سپتو توٹ کوٹ کوٹ کینہہ کلام
 و پھن اوس حیدر شہہ تیز ہوش
 یہ کیا مرد او سے ون زیر گوش
 مے پوشیدہ تھا ون تے نش چھمنہ راز
 چھ بر کوہ روڑ تھ سہ داڑوہ کیش
 اکھن مرزسان و کمان و کھنند

چھ استاد بر جنگ روز تھ بہ ہوش
 یہ بوز تھ و لہ تھ در عہ شیر خود
 سپاہین دوین تو ہر بہو بر قرار
 کرو را چھو مالس اڈیں بد سگال
 کھس تھ گو بر آں دلہ لی تینہ سُم
 نہ فرنگ نیر تھ مہ گو از گروہ
 و چھن دوہر صلصال چوں فیل مست
 دوین تس کہ اے بدرگ و بد سگال
 کوئت بوکھ از تیغ من رستگار
 دبار ز تے چھ جنگ بے پیچہ شتاب
 ز تے در روز روشن بہ شب خون کر
 گئیں چشہ صلصال ہے پر ز آب
 دوین شاہ مردانس اے پہلوان
 مے شب خون کرون چھم گزھننگ عار
 و نہ تھ پی تچن تھو دسوہ چاچی کمان
 وونن اے علی کر ز بستہ میان
 یو تھ یں چھ کیاہ چون مطلوب کار
 دوپس بو ترابن ہم اکوئں بخون

یہ قاصد وین بوم در زیر گوش
 کو من قصہ بر جنگ آں اژدھا
 اکھا یقینہ نیر و پیے کار زار
 سنے چھس مقابل بہ صلصال
 زھنن پتھ کر تھ داو از ضرب دم
 کھس تھ گو سویے پشت بالہ کوہ
 حیا تس بازو تہ گوہ ریزہ بست
 کمین پایہ، بد سیرت و بد خصال
 رٹھتھ او نکھ تقدیر ہے استوار
 یہ چھ لوستس پیو متن آفتاب
 زہن چاہہ خونہ بہ کلگان کر
 چو آتش سپن تھ در خشم و تاب
 چھ شبخون دون آسہ یس ناواں
 ز مردان سہ سٹھا خوش چھ جنگ نہار
 کوون کش لوون تھ خدنگ سنان
 و چھن کوئی چھکھ راہ سود و زیان
 زمانہ ودے وہہ ز تے پیچہ زار زار
 کر تھ غرق اے بدرگ و بد سوگون

لہ یہ شار چھ فار مطبوعہ

دوپس تو رہلے اپنے کرثر جنگ
 کہ پختہ جاہ خون چون یا خون من
 ورنہ نہ کی کمانے تلوں دار و گیر
 رواں برو نیم ٹٹ پہلوان سپر
 ازاں پس دودھ یو نامدادو رز تیغ
 بزخم چکا چاک شمشیر چاک
 پس انگاہ تیکھ نیز بریک دگر
 لے تیکھ تو پتہ تم عومود گران
 پون گھڑے کے لڑے بو بر زمین
 تیکھ، نیز، شمشیر نے دار و گیر
 دوپن سوے حیدر کہ اے شیر دست
 زئے کانہ فائد چھ نہ جنگس مے ستر
 پن پان اور دے کور حقن ر غم
 دوپس بو ترابن کہ اے خیر سر
 ہے آزمودتہ کم و بیش من
 ازیں سپل ہرگز دے نہ گریز
 بیا دودھ کرو مشور ایک دگر

زبان بشد کہ دودھ فی زلف و شترنگ
 چو سلاب درو یا گڑھی موجزن
 سر بو ترابن شترجھ دیت نہ تیر
 کورن رد ہماں تیراں بر سپر
 کور کھ جنگ باہم دگر بیدریغ
 تمن جامہ یے رزم گے چاک چاک
 گڑھن لڑے بو کوہی سے سر بسر
 زمین کر کھ دکان آہستہ گران
 کھپون اوس رم دائد زیر زمین
 تھکھ پئے زہ بازوے صلصال سپر
 ہم ایدر بلشکر تر گڑھ باز گشت
 زئے ہو پہلوان مار ہو جھم مے کتو
 کور کھ زو کھ بر خد زئے دست تم
 تر عجز و سپنکھ بہا نہ کر
 بہ سپل زلن چھکھ دودھ از پیش من
 کرے آسمان و دودھ زئے پیٹھ خاک سبز
 ہما نا گڑھن جھم مے در شہر زر

لے امیک دویم مصر جھ مسود مطابق۔ چھاپ جھ پختہ کنوٹ
 کمر کھ پیر چھک خر گوٹ زو بون
 دائد = گاؤ زمین

دوپس شاہ صلصالہ نے در نبوہ رد
 ورنہتہ ہی سہ با حیاتِ نادر نامدار
 دوپس تہہ شمان کہبا آمدی
 ژئے کینہہ با علی چھینہ طاقت بختگ
 وگر بار بیپ آکھ لاران بہ جنگ
 ہمے مار تاوتھ سہ اسد سپاہ
 تہہ ییلہ بوز صلصالہ نے کھوتہ خشم
 دوپس تہہ شمانس ژئے کینہہ چھینہ شرم
 ژئے چھے کورمتن عہد با بوز تر آب
 ہمپوٹں ژئے بکھ حصہ از شہر زر
 دوپس شاہ مردان اے شہر یار
 اگر چھے ژئے در سرتنا بہ زر
 نہ ماہی کھسن یود یسیم تابہا
 یہ زر نیر کینہہ تھاوئے بے نہاں
 ولیکن بشرطیکہ چھ شہر یار
 ژہنے ژا ورتھن سر سر خشم وکین
 تہہ یار میانی چھہ یم پائے بشد
 بسوگند گر شاہ پیمان کرے
 ہمانا یہ سورے گرانہا یہ گنج
 دوپس توہ صلصالہ اے سرفراز
 بہ زانہہ ژولمتن چھینہ از ہیج مرد
 یکن آوے واپہ در مسرغزار
 کہ اندر دم از دہا آمدی
 نہ شرتک چھی ہتھو پستین یم ژئے رنگ
 برتھ شیشہ یے رنگ دیت تھن بہ سنگ
 مے کرے نصیحتہ ژئے بوزتھ نہا
 کہ گویا تھمس پاد، گوہ در در چشم
 نہ مکروہ دستاں کرن چھکھ مے نرم
 دیسی حصہ از شہر زر بے حساب
 بہ آوارہ کرنا ورتھس در بدر
 ہمانا ژئے کینہہ چھے نہ با عقل کار
 ژئے بخشے ہمہ شہر زر سر بسر
 ہمہ زر انس پڑا ٹی تھن بہر شاہ
 تہہ سورے بہ بخشے بہ شاہ جہاں
 بہ پیمان بکن وارہ کر استوار
 خلاصی کرے یود زیار ان دہن
 نہائی دیکھ یود بغار از گزند
 ہمہ کار با ساز و سامان کرے
 کرے بخشش سورے پلا دست ورنج
 سپن موہ خضر وہ نہ یہ رنج دراز

یہ کینٹرھا وونٹھ آئے سورے بجا
 کرے وادی چھ پٹھو چھ اعتقاد
 ولسکن کڈ کھنہ بڈ از بند پاے
 ز زنداں بڈ تراو کھنہ توت تام دور
 جنابن دوپس غار نان و طعام
 اسن او صلقتا لہ سے زپ سوخن
 ہئے نام مردی چھ تس پیچھ حرام
 چھنے داپ شاہی کہ زندانیان
 کرن پہوان قادی چھس یم اسپر
 سزاوار میٹھ آسہ تیٹھ تس طعام
 لہ دوپس بو ترابن کوڑم اتھ یقین
 سرا بجام باہم کوڑکھ وادی چست
 ہمیشہ کوڑکھ شب در آن مرغزا
 نیمبر دڑاپہ عنقاے ز پنے سہ
 کوڑن قفس پانس ز مشکس حرپر
 ہئے بو ترابن ہماں دم بہ پیش
 دوپن تس رٹھ سہو مرد ہزار
 سپاہن ز صلقتا لہ در امان

زہنو کینہ تر اوٹھ زمرتایا
 قسم یس تر وینہ ہم باہمین و داد
 کرکھ رٹھ زہنہ نسیہ منز بجاے
 کہ یوت تام وادی تر کرہم نہ پور
 من قادی خانس اندر بے کلام
 دوپن تس کہ اے سرور انجن
 کہ یس تھاو زندانیان بے طعام
 گر سہ تھو فی بستہ اندر میان
 تمن خور دنی چھس دون دلپنہر
 بے پانے دون چھس کرکھ انتظام
 مے سہمتن تر کر عہد باداد و دین
 ز جنگ و ستیز کوڑکھ پائے ست
 روٹکھ سارو بے خمن اندر قرار
 ز خون شفق برکوٹھ منقار و پر
 اویناں کوڑن مے بڈریا بے قیر
 اونن ناد دھتھ عمر پاکیز کیش
 طلایے سپن از شبس پاسدار
 خبردار روڑکھ تر از بدنگان

لہ پر شار آوا کہ مسودہ پیچہ نقل کر نہ چھاپس منز چھینہ

نبر کو عمر از میان سپاہ
 ہمہ شب کو دُن در رکوع و سجود
 دُن اوس چشمہ بیس پر ز آب
 روح مصطفیٰ کو چھنے چوں آفتاب
 ز عنبر مسلسل ز مشکین رسن
 کرکھ روے پر نور ہووے نقاب
 لے شہہ انبیا سید المرسلین
 لے قبا یے مزیل، مدثر بسر
 کشادہ کرکھ تم لب نازنین
 کوڑھ دُور سورے رہ کفر و کین
 بہ اندیش زائن پہ صلصالِ عاد
 سراسر کلاما دُن چھے فریب
 نہ کر ز زینہ باد بہ پیمان و عہد
 چھے مخر اوس چاہہ دستے گلن
 چھے یوت تام زینو یہ وارڈوں نہاد
 سہ حیدر پکن کو بہ آرام گاہ
 خود ایس کئے در قیام و قعود
 سحر گاہ اکے ساتھ ییلہ کو بخاب
 کرکھ سپاہاں بستہ از مشکاب
 اویزاں بچھس پیچھہ بو جہہ حسن
 پھو لہتہ پھکنن جنتس منز گولاب
 تہس نور حق سر بسر بر جبین
 حقو کھ تاج یاسین بر فرق سر
 دوپن بو ترا بس زئے چھے آفرین
 زہن کوڑھقن آباد از داد و دین
 کلاس مہ کر امو شہس اعتماد
 ہمہ مکر و بہتاں و ہزیاں و ریب
 یہ چھے سور پھ شہد زہر حقو کھ لہشہ
 کہ تا وقت فر صحتہ پہلن تے ترلن
 نہ کر ز زینہ تو ت تام کانہہ اعتماد

لے بہ شار چھے مسودس منز چھے پاٹھو
 شہہ انبیا، سید مرسلین
 لے بہ شار چھے چھے پاٹھو چھاپ
 قبا یے فاو حلی کرکھ بدو ببر
 فروداں تہس نور حق بر جبین
 حقو کھ تاج معراج بر فرق سر

پہ یا مسختہ دوہین از نظر گو نہان
 لہ سپاہ تام بیدار گئے خاص عام
 ہمہ خاب را ایک شمس و دھن
 دوپس بوڑا بن کر اے باخبر
 گزہن بہر شکر بہ چھس خوفناک
 اگر آسہ ہیکھ قلب یا کانہہ مکان
 و گزہن نہ صلصال چھکھ خوف بہم
 شمس دھن دوپس کینہہ چھنہ کار سخت
 چھہ یکسو ہے اپن راہہ شہراہ پسنہ
 قلایا چھہ محکم بہاں حساب گاہ
 پہ شکر مسختہ اندر بہ محکم کرن
 و نہتہ ہی سہ شکر پیادو سوار
 کرن دھن دھن اس لشکر گزار
 گر کہ بستہ درہا ہے در اہستوار
 نہ دشمن تمن رو دئے کانہہ ترہم
 شامہ از آں جاسپینو باز گشت
 مسختہ رو دھن زو شوے در آں اُجمن
 کوڑا کہ شب سپایان آں کوہار
 از آں خاب و دھتہ نامور پہسلوان
 مسختہ آے ساری نہ بہر سلام
 تبس نش تر پوشیدہ کر کینہہ تھوون
 بنہنہ گزہن دھن دھن سوئے شہر زہر
 کر چھہ ماسہ صلصال ناحق ہاک
 تھتہ اندر پیمے روزہن در امان
 کر چھہ مارہ بیشک سہ دیور رجم
 مئے پیو یاد و ذکین بفرجام سخت
 تھتہ اندر چھہ بوڑا کھ حصار ابلند
 مگر دھن دھن ہنیز چھہ تو تمام راہ
 دل و مہاں چونے بے غم کرن
 ہنیز سن سیتو پانس چو باد بہار
 سیوم و آتی دل خھش بشہر حصار
 حصار اس اندر روٹ سپاہو قرار
 بحجز خوف پرور دگار عظیم
 بحیرہ پکن و اثر درپہن دشت
 سہ عمر و علی شاہ صلصال دھن
 کر چھہ قصہ بر شہر زہر ہر چہار

لہ پہ شار چھنہ چھاپ۔ پہ آو اگر قلمی نسخہ پیچہ نقل کرنہ۔

شہر زار بہ حضرت علیؑ

تو عمر عیار سندی شہنشاہِ قائم صلصالِ اکس آچھ میخ ٹھکنو

یہی صبحِ محسن بر سرِ کوہِ طور	فر و زان سپن سئے تجلای نو
پُر از نار گو روئے عالم ژوہ پور	نہر دژاو از نار رخشاں ربلور
سپن تو نام بیدار تم ہر چہار	دیکھ در نظر راہ زریں حصار
کوہِ کھ بستہ در دم گلاہ و کمر	کھن ہو تکھ کوہس سویہ شہر زار
لہ کھستہ ہیور کن گے در آشاہ راہ	گزشتہ پئے بہ نزدیک شگ سیاہ
رواں دژاو حیدر ز شگ سیاہ	و چھن شہر زار پنے چی اوس راہ
شما من دوپس نام، اے سرفراز	یوتھے واتی تھن میلہ کھسکھ بر فراز
گڑھی پادہ اوہر اسیتہ تر ز قار	جہانس کڑی پُر ز باران و ناہ
و بستہ کوہِ آتش پن از آسمان	پہ جھم از مودے، اے پہلوان
وونن یی شما من بہ آں نامدار	سپن شور، گکراپہ از کوہسار
تتھے ابر تپہ سپن آر شکار	دمنہ، گزند چھکن سخت نار
ہمہ کوہ پُر گو ز آں شور نار	بفر شگ ہاوت نارک پھکار
پون آتش کوہ بے بر زہین	سپن کوہ زن درہ یی آتشین
بھٹین پیچہ و بستہ بے پون چوب نار	چو نار دماں گو سب کوہسار

لہ یہ مہر چھ چھاپ پتھ پٹھ سپست ط گتہ ہور کن بی در آشاہ راہ

ز ابر جہا انگیر عالم سیاہ
 و چھتھ ابر و آتش سہ صلصال
 دوپن شاہ مردانسن لے مر زبان
 کرو ساعتھا اکھ نہ رفتن قرار
 دوپس شاہ مردانن، اسے تاجور
 لے یہ آتش فشانی پتہ سورے غریو
 لے یہ یا مٹھ دوپن پتھ تھون تم بجائے
 دماں راو در ابر آتش فشان
 چو آپ رواں نارس اندر سہ راو
 دبا دب پکن اوس نارس اندر
 ہمتے شاہ صلصال پنے وون تزن
 زہنن تراو تھن اسو بریں کوہہ بر
 لے کڈہیں طلع پنے کل، کوڈن کر بدور
 دوپن وومہ ذبہ لارس پتے ہمچو باد
 دماں او نارس کن از ترک تاز
 در آن نار اونن نہ انجدر مہال

سپن بے نشان سر بسر رے وراہ
 سپن خیر ڈیو ٹھٹن سہ حال تبہا
 یہ و چھ او بر کوتا چھ آتش فشان
 و چھو آسہ کیہا خا ہمش ابر و نار
 بڑ و چھ آسہ کیہا قہ درت داد گڑ
 مگر آسہ کا نہہ حسد کھتھ از تیر دیو
 ہیوتن بر زبان اسم پاک خہ داے
 سہ شیر خہ دا، سرور مکرشان
 تھتھ تیز پوک، کر دیو شس نہ واو
 پیون آتش کوہہ اسس بسر
 و چھتھ نا پتہ ہر چھ پیمان شکن
 کھتھتھ کوہہ پے کوہہ امید زر
 تھ نا اس آسہ ایم پن پے یور
 در آتش رتن یوڈ اس روزیاد
 لوگس نار بر آن تن کپنہ ساز
 نہ لہتھ او پوت پھیرتھ اوشفتہ حال

لے یہ گوہ ڈیک مہر چھ چھاپ پتھ پٹھوٹ یہ آتش فشانی چھنہ کار دیو
 لے گوہ ڈیکس مہرس چھ چھاپس منز پتھ ہیوتن پتھ چھنہ صخی۔ لے یہ شارچھ
 مسودہ مطابقت۔

دوپس عمر نے اے سرفراز شاہ
 کوڑتھ بچھڑتے نارس اندر کوہ کوکھ
 سہ حیدر گڑھتھ ژاوانار س اندر
 دوپس تمکو ز آتش و چھم نہ مئے تا
 ز حیدر و چھم نے زنا، اثر
 دیوانتھ کرن عمر تازی نژاد
 پکن تیز کو در فدا و نشیب
 تنھتھ شور تل او برن از کوہ سار
 ز چھن تر او وھن سخت نار ترے
 ز آتش سہ کوہ آتش در سپن
 برتھ آو عالم ز دود سیاہ
 در آتش پکن حیدر نامور
 بہ دوستور بو نار ہارن سہ او بر
 کوڑن تیز دل بہ انداز خیش
 تنھتھ او برے سخت تل ملطراق
 بشدت سپن کوہ ہر نازہک چھکار
 پیون نار کے کٹہ بے از فلک
 ازاں کوہ ہر بالا کھنن بو چھکار
 ز ابر سیاہ بے و سن خشت نار
 سہ کوہ سار کو سربسار نار، لخت

کھوڑتھ آکھ پھیرتھ ز ابر سیاہ
 سہٹا زور دیوے کنو دل اور ژ بوکھ
 ز آتش ژو لکھ کٹہ از اسے نامور
 چھن کاٹسہ سہتین وفادار نار
 سہ مازول نارن کوڑن موہ ختھر
 یکلے حیدر آں شاہ بادرین و داد
 سپن او بر تیر، ہوا پڑ نہیب
 گروڑن سخت بری بری برتن کوہ نار
 ز دود سیاہ کرنہ کوہ سس گڑ
 سہ دامن تمیک دود اور سپن
 عیاں روڈے نوڑخو رشید و ماہ
 کلس پیٹھ رٹھتھ بو گرامی سپر
 کرن وعدہ مانندہ غراں ہنڈر
 پرن اوس فرقاں سہ پاکیز کیش
 گڑھانی بہ سخت تر بو طراق
 سپن پادزن نار دارل بو ار
 ز دود سیاہ عطیہ گئے زن ملک
 ملک بے گڑھن تنگ از جوش نار
 برابر سپن کوہ تے دشت و غار
 پیون اسو از او برن نار تخت

تھتھے برف و آتش گرانبار گو
 سہ احوال دیشھتہ سپہدار دین
 ملاوختہ کزن آیت کردگار
 دین اوس اے داور پاک ذات
 دُون تیز بول دِل تیسرے کام
 رچھن اوس از نار سوزاں سہ دم
 ہزار آفرین تس گریں پیچھ رنار
 کو دُن پیل اکھ تھو ز سنگ سیاہ
 بیسکم کو دُن طے سہ نار کزن ساط
 کہ یوت تام ڈیٹن اندر گو روان
 کنو کرکھ بوزن ز بام رباط
 مفصل ییلے ووت حیدر بدر
 دین تھچھہ بست ولایت نماے
 برعون حمہ دایم کو فتح یاب
 رباطس اندر تراو باحد دلی
 ہماں دم ہنزدیک آں نامدار
 سیٹھا پرون سہ شخص بودر جہار
 دین مٹیوٹ خاکس کو دُن آفرین
 دُون تس ازین راہ خوف و خطر
 ہزار آفرین اُسوئے یا علی

کوہستان ہمہ نار بر نار گو
 پرن اوس بر کردگار آفرین
 توکل کرکھتہ بو بہ پروردگار
 ازین نار ہوم تھ راہ خبات
 نہن آتش سنگن از ضرب گام
 شناور کزن بو ازاں چار سہ دم
 تہ پیہ اوس یس تس پیچھن شہسوار
 پر از آتش دود اوس سہ راہ
 پکن ووت بر اولین رباط
 نیٹھری کزن بڈر نار کی بے پوان
 بہ آساں کو دُن طے راہ مرط
 ز آہن و چھن بستہ کورست بر
 کشادہ کو دُن در بنام خودے
 پتھر و وختہ ز دِل شہہ بو تراب
 شہنشاہ دین، شاہ مرداں علی
 پکن آو شخصہ درون جہار
 گمزن عمر تس سال ہا بے شمار
 تھوون کلہ بر پابے سالار دین
 سلامتھ ز آتش تھ ووتھ بدر
 تھے روئے چھتہ کر کاٹھہ پڑھ پڑلی

یہ گردوں اُڑیں پس بُن چوں رام
 دوپس تمکو کہ اے مرد دانش نماے
 نہ کہہ زانکہ آغاز و انجام مینوں
 دوپس تمکو چھس چوں کمتر غولام
 بے چھس چاکر دال شاہ جہان
 بے تمکو تھوومت چھس بریں جاپگاہ
 کٹر چاہ نہ ناوچ تمی سے خبر
 چنان دوپس پوز خبروں سے نش
 خبر دم چھیس ابر آتش فشان
 وہ تھن از کجا ہم چھ، ما دم نشان
 رباطن کوڑس عرض، یختہ داستان
 و لیکن بے ماوے عجائب و لھا
 سے ستین نہ اڑ اُندر پس خاہ تنگ
 کھسن بو ازاں سنگ ناوک پھکا
 دون جوش آتش و ہن بو بتاب
 رباطن دوپن تس کہ اے شیر جنگ
 کہ از ابرو آتش و چھکھن نشان
 دوپس تمکو آیا خواجہ یہ سال خود
 یمینگ راز مولوم چھنہ مگر
 رباطن دوپس پھیرتہ اے رزمخاہ

نہ چھی ماہ و خود شہد کمتر غولام
 نہ کس مرد چھکھن چھے کی چاہ ز رے
 کنن و نہ کوڑیے کوڑے نام مینوں
 نہ چھکھ مینوں مولای با اہت شام
 و نہ راز نہ آسکار و نہ ہان
 تیس نش سے او سم سپہا قدر و جاہ
 غولاما بے چھس چوں ہر خاک سر
 نہ راز نہ ہانی چھے ہر گہ نہ نش
 کزن برقی، ککر اپہ تر سند جان
 ہنگ یاد اسی نہ گردن کشان
 چھنے بو زمت از لب داستان
 نہ راز طلسمی و نہ اکھ کھکا
 بے ماوے اُتی اکھ گرانبار سنگ
 پختہ زن تو نور آسہ بر سر تھے نہار
 کھسن بو تمینگ شولہ تا آفتاب
 چھے زور پھڑون ہمپوں یہ سنگ
 ہنم یاد چھم سے نہ گردن کشان
 بے پھوڑس جہانس و چھم گرم سرد
 نہ رے روستے چھنے کاٹسہ دوڑ مس خبر
 سیلے زن کہ کھ و تھ نہ سنگ سیاہ

از انجا لبیکھ ژپے سراسر خبہ
 گزشتھی راز پشید سورے عیان
 بیکینہ چھسینہ پورست یہ لیکھمت پر
 ازاں خانہ سے سرور دہیں پناہ
 بحرئی طلیسمس اُکس پیچھ لیکھتھ
 سہ خط کاٹسہ وہ تھ ہے نہ اندر جہان
 بزور ولایت جت بن پورن
 دژن تھچھ کڈن مولہ سنگ سیاہ
 عجیب و چھتہ صوندوق اکھ زیر سنگ
 سرسنگ صوندوق مژن بہ کار
 نمبر دراو گوٹ، تپیر دود سیاہ
 یہ عالم سپن گوٹ نہ دود سیاہ
 برابر سہ دہہ گوٹھتھ بر فلک
 نہ دود سیاہ بود نابود گو
 نہ صوندوق ییلہ دراو دہہ سر بسر
 کوڑس تھو ر باطن سیٹھا آفرین
 بلا شکھ طلیسمس کرکھ لوڑ پار
 خبر میے کریم دال شاہن اڑپن
 کہ مردا ز ملک غرب رزم شاہ
 ہمہ بت پرستن کرکھ تار و مار

لیکن کھتھ چھی طلیسمس اُکس پیچھ نہ
 ژسے روزی نہ کینہہ حاجتھا بر بیان
 ہمہ راز تہہ کے سے گزرتھ ہے سر
 پکن او نزدیک سنگ سیاہ
 سہ مضمون تمیک بوڑنے کا تھ پیچھ
 سہ مضمون تمیک تیج دھتھ بو بہان
 سہ مضمون بوڑتھ تبسم کوڑن
 ہئے زیر آں سنگ تر وون رنگاہ
 بہ آہن کرکھ سر تمیک اوس تشنگ
 کہ گویا نہر دوزخک دراو نار
 ہئے غائب گو نور خور شید و ماہ
 ہمہ نظر آونے رے و راہ
 نہ دہد سپن اُشک ریزاں ملک
 دل روز روشن شب دود گو
 بہ عالم سپن روشنی سر بسر
 ہمیشہ ژخوش آس اے شاہ دین
 نہ پھٹرکھ طلیسمات زپن حصار
 ییلے گنج تھاؤن یٹھ اندر مکین
 مگر آنہ یٹھ مملکت اندر سیاہ
 نہ زب شہرت تک سراسر دیار

سہ پھٹر طلسمات زہریں حصار
 تہس کتو مئے تھاؤم ہمہ گنج و قسم
 کوڑم تہم سہندے موکھ مئے اپر سخت
 ورنہ تہم کو متن دالے فرزانہ سر
 اگر آسہ شکر، معقن تا بیاہ
 سوایے علیؑ کاٹھہ تہ شخصہ دیگر
 سراسر زئے اندر نشان مابے دال
 سپن در عجب پہلوان زمان
 دوپن تہس کہ اے پیر دیرینہ سال
 دوپن تہم ہزار دھند و بیت سال
 پ تہم بادشاہن قسم کھیو و نس
 دوپن شاہ مردان اے ہوشیار
 دوپن تہم کہ اے سرور با مشاط
 سہ حیدر ہبر دراو از دہ گاہ
 ییلے تہرگی دؤر گپہ از جہان
 پکن دوت صلصال از راہ پس
 دوپن شاہ دین بہ صلصال شاہ
 د چھتھ سال مٹوئے تہ ییلہ ہمناک
 دوپن تہم و چھم آتش افزوختہ
 اپرن دوپن، اے شہہ کیہ ساز

تہس روں دویم کاٹھہ تہ کر نہ پکار
 کریم را چھو گنجس ہئے از طلسم
 سہ یوت داتہ پائے زبیدار بخت
 تہس روں اگر آسہ یوت کاٹھہ گذر
 بیک جوش آتش گزھن تم تہا
 سہ یہ شہر زہریں کرنے گذر
 وچھن چھس بے اے شاہ روشن خیال
 کہ ییلہ بوڑن از پاساں داستان
 زئے یختہ جایہ دوتے و نم کوٹ کال
 تھوختہ گوم یختہ جایہ فرخندہ دال
 کرختہ عہد بستہ بیٹہ تھووش
 تہ بیٹہ سہتو ماچھی زئے کاٹھہ دوسرا
 دویم بے مئے چھم بد پگر رباط
 ہیشین سہتو پانس سہ سنگ سیاہ
 زخوہ رشید روشن سپن آسمان
 شامہ عمر سہتو ہمتہ ہم نفس
 ز پختہ کیا ز روڈ کھ در آٹھارے راہ
 سہ آتش و چھتھ گوکھ پ خوف باک
 مے وحشت اوڑن ما کریم سوختہ
 نظر یختہ گئے کر تہ وچھ پانہ راز

لیکن کھنڈہ ڈنڈا کھنڈہ صلصال شاہن بنگ
 لیکن کھنڈہ تختہ پیٹھن بو پر سنگ سیاہ
 طلسمات تھاؤم مئے اکتھ تل دھین
 تہ بیہ یو کھنڈن نام حیدر جلی
 یہ صوئدوق یا کھنڈہ تہ کرہن عیان
 دوپس بو تر ابن سوسنگ سیاہ
 شکستہ سپنو تم طلسمات ہما
 نظر تراؤ صلصالہ نے سو بے در
 اندر تراؤ کھنڈہ خانس اندر سہ شاہ
 ہمیدوں رباطی پکن آو شاد
 پر تر محسن شاہ صلصالن اے پیرال
 بے چانے پڑھو اوسس سیٹھا نا شکب
 دوپس تیر پڑ سوڑس یو کھنڈہ دال نے
 دوپس شاہ صلصالہ نے دن براست
 لہ رباطن دوپس مئے برادر ، پد ر
 لہ سوخن موہ ختھر زور تم شیر زور
 تر کن گئے بماندہ پراں عقیاب
 بزیر و بیبالا وطن اوسو راہ
 پڑ کھنڈہ خط تمیک کو بہ حار کھنڈہ چوئنگ
 دزن یکتہ پیٹھن نار بو سال ماہ
 چھ صوئدوق بے منز بزمیر زمین
 یہ صوئدوق کڈ از زمیں یا علی
 طلسمات آتش کر کھنڈہ بے نشان
 انم پڑا پٹھن مئے ازس جا پگا
 یکتہ اوس نے کاٹھہ تہ دوق بیا
 کڈاؤ وچھن کو کھنڈہ بوئے بر
 سراپا بے خانہ اوئن در نگاہ
 کوڑن نالہ موت با شہنشاہ عاد
 فوزوں گئے ہزار وحدت بست سال
 تر اکتھ دتس کوٹ کوٹ بو کھنڈہ
 خود اوئد تاجن تہ گو پال نے
 ہماں مول تے بوئے چوئے کجاست
 چھ تم پاسباں بر رباط رگر
 بہ پیل دوم گئے روانہ بہ دور
 دمنہ چو آتش ، روئد چو آب
 کھنڈہ تے و سن بے بنگ و گیاہ

لہ تہ لہ یم نہ شاہ آسے اکہ قلمی مسودہ پیٹھ پھر نہ

بُسْرَتِ کھنن اُسو کوہس چو باد
 اُنکھ راہ دُشوار در زیرِ کام
 کوڈو کھ آتشی دود از سَنکَلَخ
 دُبادب کھنن گے تھے رزمِ خواہ
 بنا گاہ کھوت او بُر آفاق گہر
 گرہزن دُراپ گنگراپ تے وُزملہ
 سَپن لرنہ اُندر زُمین و فَلَک
 وُزن تے گرہزن بوسہ جوشند اُبر
 چو طوفِ دُشدسہ او بروکِ خداو
 زِ بَخ سُرِد کو رو بے گرداں سپہر
 زِ مردی سراسر سَپن کوہس شخ
 زِ سرا سَپن او بر کو فوڑ بار
 بُرکتہ او از بَخ زُمین و زمان
 شِشَر گانٹہ ہچوؤں تنوور درخت
 چو شیر سیاہ او بُر آمت بختگ
 تھے زورِ مَر شکر و نامدار
 ییلے شیرِ جبار نے وچھ سہ حال
 تھوون پکتہ تھے یار تریشوئے بجائے
 لہ وٹھا اُس تار پک مانڈر قید

بُر فتن ہون کوہس نے اُسو داد
 کوڈو کھ آتشی از سَنکَلَخ
 کوہستان کر کھٹے بیاباں فراخ
 بیکبار کو رو بے گردوں سیاہ
 کرپن بارش برف از زمہر پر
 سَپن کوہس از صاعقہ زلزلہ
 غریباں سپن طوف تندر شکست
 زِ وحشت زُمیے غارن اُندر ہزبر
 وُسن ادس تا پشتِ ماہی و گاو
 چو ظلمات گئیے پیکر ماہ و مہر
 کہ آب دھاش سَپن چوب یخ
 پُر از برف گے کوہ و ہامون و غار
 وُسن چوب یخ اُسو از آسمان
 وُسن بر زُمین آسہ چوں کوہ لخت
 بہر سو دُون چوب یخ چوں خدنگ
 زِ مردی سپن خدنگ بر کوہسار
 کوہرن دُل لُس چپرتنگ و دوال
 کوڈن تیز دُل لُ بنام نھدائے
 پکن اوس بار پک در زمہر پر

لہ یہ شار چھ غار مطبوعہ۔
 تندر : گنگراپ، وُزملہ - شیک - طامسارے

لے درندہ تھکے باد طوفانِ مرگ
 و سن تختہ یے تیغ پھتر بے خلاف
 نکلس پیچھے سپر رٹھتہ سالار دین
 لے چنپں دراو سے اسپ چالاک دُم
 و چھن بونہ کینہہ دریمپن و یسار
 چو فولاد کرمو تھو تے چار سُم
 و چھن بستہ کرمو چھن سہ دروازہ تنگ
 نمبر کڈ سونہ تھو پر ولایت زہ دست
 لے و چھن تھتہ اندر اوس شخصہ دگر
 ییلے و چھ علی تھو رباطن پد پد
 ہمے پیوس دالن و نون یاد زود
 دوپن یا علی طے کوو تھتہ این صراط
 خلاصی لبیچہ کہتہ کنن ژئیے زنار
 سہ مینو نے برادر و چھتہ ناعیان
 چنابن دوپس و چھ مے سہ بے چون
 دوپس تھو رباطن سہ یوت کوہ او

پھتر ہارنے گولہ، ہا یے تگرگ
 ز سردی گزھن خار سنگن تنگ
 بسرعت کوڈن دلہل تیز بین
 کرن چوب تیغ سود، از ضرب سُم
 و ڈھتہ بو گزھن درمیان و کنار
 رواں و آتہ تم بر رباط دووم
 ز سردی تھس زیادہ بپہ نہ درنگ
 کشادہ کوڑن سہ در تنگ بست
 کرن را چھو سہ اندراں خانہ در
 کشادہ کوڑن بستہ در بے کلید
 ز مپنس دتن بوسہ استاد زود
 مے دن ہووئے کویہ راہ رباط
 تعجب پون چھم مے، اینامار
 رباطس پیچھن اوس یس پاسان
 و چھن تھو ہمے رے تے جسم مین
 توہے سہ تھو چھنہ کینہہ تھس کیاہ بنیاو

لے پر شار چھ غار مطبو۔ لے اکرس سودس مژ چھ امیک کوڈ لفظ
 "چماں دراو" لے امیک دویم مصرچہ پھتہ پاٹھو چپ ط
 کرن را چھو بو اندراں کوہ بر

دوپس سرورن وادہ دُنبال مَن
 سہ صلصال با با نوحہ میے نامدار
 تمس سیتو پیہ بوسے چونے بُراہ
 زماں تا زماں یور حروا تن ژائے نش
 لہ رباطن دوپس پھیرتھ اے شیر مرد
 ہتھے چپانہ پینہ سیتو دل شاد گوس
 بڑا دس کڈن چپانہ پڑھو انتظار
 دوپس سرورن وَن کہ اے پیر مرد
 لہ دوپن شاہ مرداس از خم شدلی
 چھ اکتھ منز بڈا اکھ ہنایتھ سترگ
 یہ ابرو غبار آتش و زمہر پر
 بے افسوں بناؤن چھ گاہے یہ نار
 بیٹلے ژاوتھ خاش اندر علی
 براں سنگ دیوار بہتھ باشکوہ
 دوپن تس کہ اے دیو واژوں ٹالے
 مے و نتم چھ کسماہ چون مطلب پن
 دوپس دیون اے سرور نامدار
 اچھو تسمو وچھن سر بسر حال مَن
 تہ بیہ سیتو چھم عمر دل ہوشیار
 گیتو مند آسن ز سرابے راہ
 وَن حال و احوال سورے ٹائے نش
 مہ اُسن ژائے اندر جہاں رنج و درد
 دل و جاں زہمتھ بڑا آزاد گوس
 ژو ووتکھ بے آزاد سپنس ز کار
 وچھن کس نشن یٹھتھ ابر سرد
 کہ یٹھ خاش اندر ژاوتھ علی
 چو کو ہے بہتھ ہچو کو ہے بزرگ
 چھ سورے وچھن افسوں ٹالے پیر
 گہے برف و باراں کرن آشکار
 کٹیا اکھ وچھن بڈا فراخ و جلی
 پرن سحر و افسوں سہ واژوں گروہ
 ژائے کمر ڈر ہڑے چھ درپن خانے جالے
 پرن سحر و افسوں ژچھکھ در کپن
 ز افسوں کرم بند راہ جہار

لہ امیک دویم مرصہ چھ پٹھ چھاپ ع مہ اُسن ژائے اندر جہاں گرم و سرد
 لہ پشار پھنڈ چھاپ سیدت۔

نہ افسوں کو رُم او بھر، بادِ دُمان
 کہ تا کاٹھہ اکھاہ واہ نے درِ حصار
 دو پُرس تئو کہ اے دیو افسوں شعار
 دو پے کھوڑے روزن دُرس کو پہ پائے
 لے دو پُرس تو رہ دیون کہ اے شاہدین
 ہکے چاہے خاطرِ اے نامدار
 تھے ہنیوہ قسم کھیو دُرس آ زمان
 بہ سوگند کورنس بہ یکتہ جاپہ بند
 چنابن دو پُرس پیتر پنے سال نے
 دو پُرس تئو نہ سوگند کورنیے تمام
 دو ورم کور مئے سوگند دال ابن دال
 بہ یکتہ ڈیٹ پیچھ شاہہ کورنس تھی
 گئیم پور، وہ نہ پاسبانی تمام
 ورنہ یی سپن در زمان نا پید
 سراسر جہاں کو جو خورم بہار
 سپن تام کار رباطی تمام
 نمبر در او با حیدر نامدار

لے امہ شاہ کہ دویمہ مصر پیچھ چھ کہن جلدن مژ چھاپ سپہ موتہ فرو سٹری خاور نامہ کہ
 ڈیمہ جلد کہ ۳۲ صیف پیچھ نہ صرف شاہ بلکہ داستانے راوان بہ ادلیوک داستان
 چھ خاور نامہ کہ ۱۹۶۵ کہ ایڈیشن کہ ۵۵۹ صیف پیچھ آخر پوان۔

پیاد، شامہ، مہتھن با عُمس
 بہ میل سیوم گئے روانہ براہ
 غیان و نو مو دار تمہ چھی صراط
 و چھتھ آہنی در کوڑن فتح یاب
 و چھتھ پیر مردا کرہتھ پشت خم
 اویران کرہتھ ریش بو تا بناف
 کو مت خم قدس چھی نئے از دیر سال
 دریں خانہ واراں تہ چھکھ بے نشاط
 کوڑن راس قدس کئے چوک کمان
 دوپن تس تجم مہنحتھا بے شمار
 ہم اکھنوں تہ دو تگھ وں بر مرد پیر
 ہمے چاہہ خاطرہ بیتہ زندہ چھس
 کہ دن انتظاری مئے گئے ماہ و سال
 ازپس پاسبانی رہائی گئی ہم
 یکیلے زن تہ داتکھ بڑپس حصار
 ازپس پس خبر چھاؤں کیاہ آہ راز
 نصیب سپہنئے گراں مایہ سنگ
 نئے چھ نیک بہ و چھمتن در جہان
 بہ و چھہ چھ کو تا کھن از نگاہ
 سوع و تھ از سربال دلدل ژٹن

دواں دوست صلصال شوریدہ سر
 رباطی ابا حیدر رزم خواہ
 ہمے بر گزہ گاہہ بیہ سوعے رباط
 تو تے واکھن پیو شہہ بو تراب
 اندر تراو تھہ خانس اندر بدم
 چو برگ سمن بھتھ تسند اوس صاف
 دوپس شاہ مردان اے پیر سال
 رہن جاے کر چائی بواں رباط
 بتا عظیم تس ووتھ سہ بڈہ در زمان
 کوڑن آفریں بو تراب تس بنار
 پنک اکھ از آتش و ز مہر
 بہ چونے ہمے کترین بشتہ چھس
 ہمے چاہہ شہرک بہ چھس کوٹوال
 خوشی چاہہ دیدار سبتین گئی ہم
 مگر یاد کر نہ لم باغبام کار
 سمٹھا چھی نئے وہ ذرخ و سختی دراز
 بدن چون ابرن سلا مٹھہ ذرخ
 دوپس بو ترابن کہ اے کار دبان
 مئے از دور ماوم سوعیے کو مہ راہ
 دلیرانہ کو ہزار سورے رٹن

زنگھبان نمبر دراز از دپٹھو گاہ
 ازین پیش دیشکھ در آشنایے راہ
 و سن چھے ژئے لائیم دراز طرف چاہ
 مگر تھتھ چہس شرجیہ اکھ ہتھ ہزار
 لہ اکھ تاب ہر گاہ ز ماران چاہ
 تہس دیو ہے نش چو تابشہ شید
 تھے سہو گزہ شہر زین کشاد
 تھتھ پانہ ہے سہو تو فی زین صنور و
 از ان پس نمبر نمبر کھ از کوہسار
 و تھتھ فی سہ درباں بہ نزدیک چاہ
 و نن اسی باہم دیگر میش و کم
 و چھن پیر در بانو یے یام شاہ
 رکتار اکوژن شاہ ہے سہو تنگ
 دوپن تھس کہ اے نامور سرفراز
 بسرو اتنا و م سہٹا ماہ و سال
 لہ وزین سو سہ حیدر شاہ دیں پناہ
 پتھر ووتھ سہ از دل دل تینہ کام
 رواں نیون باگوش دل دل دہان
 دوپن تھس سہٹا سخت چھے بروٹھ راہ
 سہٹا سخت تارپک، چاہا سیاہ
 گزہ شہر زین تھے ٹنزی چھے راہ
 پُر از زہر او لود، پچھپد، مار
 و چھکھ بروٹھ دیوا نہایت سیاہ
 نور و زان کنیا از بلور سفید
 یہ تھووم مے از دال فرختہ یاد
 سہ بلور پار، چو رختند، ہور
 کہ شاید ژئے مطلب کڈی روزگار
 سہ حیدر اکوژن و آفت حال راہ
 پکن ووت صلصال و یاراں بہم
 پکن ووت تھس بروٹھ در پیش راہ
 گزہ پربش از روزگار و درنگ
 مے یٹھ جاپہ گو مدھٹھا اکھ دراز
 گرم عمر سارے بقوہ رمان دال
 ییلے ووت نزدیک آن تہر چاہ
 نمبر کڈیہ از سہ سہ زین کلام
 دوپن تھس و نن چھم ژئے راز نہان

لہ ۲ شارچہ قلمی مسودہ مطابقت لہ ۲ شارچھنہ چھاپ سپد مت۔

ہر یوت تا معقن نیہ از چاہ باز
 لہ و نختہ بی یکن آو بالا بے چاہ
 ۱۔ دو پین تس دسن چھم دریں چاہ سار
 ۲۔ گنڈن با کمر سوسے کمند دراز
 ۳۔ سریشہ صلصالہ نے روٹ بدست
 تہ میلہ و وختہ سہ حیدر دراز چاہ سار
 دو پین و فی کینس شیر لوگ در کمند
 ۴۔ لوگ میہ یہ شہباز و فی کین بدام
 دون گو سوسے کوہ مہ مہر بختہ نہ پنگ
 درختہ در پین در چاہ از پر دلی
 دویم سنگ تھوون ببالا بے چاہ
 و چھتہ پاساں کو سہیٹا دل خزین
 تمن د پٹ مو وان و ن او س شاہ
 کو رم کشتہ مے حیدر نامدار
 ہکے تھو پینے لشکر نامدار
 تہ تو ت نام تام یختہ جاپہ برفراز
 او ن ناد وختہ تام صلصال شاہ
 کمندے تہ کرختہ دلیرانہ دار
 دو پین یا الہ ہی تہ چھک چاہ ساز
 و سختہ کو دراز چاہ مے شیرست
 سپن بد گھاں شاہ بد روزگار
 چھ بہتر کرن کشتہ ایدر بہ سنگ
 تھونس چاہس اندر بہ سنگ رخام
 بلکتہ پانترختہ مہمتہ من ابن خاں سنگ
 دو پین روز اکتہ تل علی و لی
 کورن بستہ چاہ، در او پاس براہ
 سپن بہر حیدر سہ اندوہ کین
 بنو نہ و سن کا نسہ پایاں چاہ
 ز سنگ گراں مو در چاہ سار
 بشمشیر سارین کدکھ و و فی دیمار

۱۔ امیک دویم مہر چہ یختہ پٹ چھاپ ع سیٹا زیوٹ ڈیوٹھن سہ چاہ سیاہ
 ۲۔ یہ شار چھتہ چھاپ سہ تہ سنگ پین دون شادن آہ نو ترتیب دین۔ دوم شوے چھ
 چھاپ سپد کو مہو۔

۳۔ امہ شاد کین دون مہرن مہنہ ترتیب آہ بد لاوینہ۔

کُرن کشتہ سہے لشکر زور مند
 ورنہ بی ازاں تہندو بالا نشیب
 وچھن تمہو براہ عمر فرخندہ فر
 دوپس عمر عیارن اے پادشاہ
 دوپس تور صلہالن اے شوزخت
 ہمیں دم مے سے شاہ مردان علی
 سہ مورم مے از خار، شنگ کلان
 وں لاران چھن رڈ پتہ شمشیر تیز
 یہ کتھ یا پتھن و اڈ عمرس بگوش
 پتھر پیو و پتھن نیر کو پتھن گوس آہ
 یلن شور پر نالہ عالم کورن
 خراشید کور تمہو رومخ ارغوان
 ورن اوس و احسرتا، و درینغ
 درینغ علی، شیر دل دل سوار
 درینغ پر و بال تمکو سندی قوی
 دلیرا تندی زور مراد بنگی
 درینغ تندی تاو توش و توان
 درینغ سہ سردار لشکر شکن
 درینغ تندی دست خیر کشاے
 درینغ امیر ہمہ مؤمنان

بباروے فولاد، گور رزو کتہ
 خروشاں و سکتہ او با صد نہیب
 شامتہ تمہو سکتہ با ہمہ گر
 تون کیا ز پوت پتھو رکھ اید رچاہ
 ونی بوڈ غما پیوے رتے دشوار سخت
 کورم کشتہ درچاہ از پردلی
 وبار و چھکھ پتہ تمکو سندی نشان
 سپاہین سراسر کز س ریز ریز
 کہ گویا ڈولس نیر کو پتھن جان و ہوش
 اچھن منز تمہو کو یہ عالم سیاہ
 ز خوں مرہ و روے پر غم کورن
 چو لالہ کورن خوں ز دیدہ روان
 سپین آفتاب علی زیر میغ
 کہ افسوس مے شیر پروردگار
 سرو سپنہ تے بازو یے پہلوی
 تپن عقل و دانش تے فرزانگی
 دل و زہ ہر تے ہوش و گوش روان
 تپن تم نہ بازوے شمشیر زن
 دلیر و جواں مرد، زور آزماے
 تمہو روس مہ آہن زمین و زمان

در یغاسند دست جود و کرم
 ز دهر شتابن سیمٹا ہور آب
 و دمن سخت از بہر حیدر سیمٹا
 دوپن تن کہ اے کم خرد ہوشیار
 چھنے رسم کپنہ ز لشکر کڈن
 گزنہن پیرو حقن یم ازین شہر قام
 ہمانا چھ بے چارہ گا ہتو حزن
 ز ہجواریہ خانہ گا ہتو غریب
 چھنے کاٹھہ کرن عا جون سیمٹو جنگ
 پیٹلے شیر گزہ سست در کارزار
 گزنہن گوہ ربہ عاجز چھنے پیٹلہ از پلنگ
 دوپس تورہ صلصالن اے شوم زن
 کہ یوت تام بو زندہ شیر خدہ دا
 مے مرمو حقن کوٹ چھی پڑ از چین جین
 دپن حال پکھ چھکھ تہنہ زے رچھان
 قسم چھم ز در دشت آموز کار
 کہ از لشکر حیدر نامدار
 ازاں پس فروزاں کرن کوہ نار
 لہ بوزہ سچن تنگ عمر عیار
 لہ آمیک دویم برہر چھ پتھہ کڈتہ
 تیس ریزبے خاک بو زن دردم
 کرن تر ز آب شقایق گولاب
 رواں آپ نزدیک صلصال شاہ
 ژٹے پیٹے کپنہ با حیدر نامدار
 چھ کر بے سرن سیمٹو لاڈم لدن
 مہ گزہ خیر سر کینہہ مہ چھکھ انتقام
 پریشان و آوارہ ، اندوہگین
 مسافر گمیتو از وطن بے نصیب
 مہ راور پن وقر ، ناموس و تنگ
 کرن تن چھ آزاد مردان کار
 ز پنجہ کڈن چشمہ از شیر جنگ
 وشن چھکھ تہ این مکر و بہ ہتان فن
 دل و جاں تہ اے چھکھ تیس پیٹھ فدا
 گمڑ چھکھ سپاہن تہنہ اہن
 ہمے سنو تہ چھکھ پشتبانی کران
 قسم چھم بنوڑو برخشندہ نار
 اکھا زندہ تراون نہ اسپ و سوار
 تھہ اندر تہ زالٹھہ بقصد درد و زار
 دلس کن دوپن کیساہ کر چھم نہ وار
 کوژن سخت نضرین آن بہ شعار

لے بہر سو سہ اندیشہ لوگ کار سنے
 کرن اوس اندیشہ، فکر و قیاس
 دو ہفتہ آس صلصال مانسہ باد
 پتے در اس صلصال چوں فہل دست
 دواں تس سہ صلصال بیداد اوس
 گئے زیر و بالا گزہن بوفسدا
 گئے ایسا سنگ گرداں سپن
 گئے پوششہ پا پا مالہ سے
 دوپن تس کہ اے مرد دستاں غاے
 مے چھم بوزمت ہم چھم عریجو جوان
 مے بوئے نہ باد و یون زہاں کلام
 بیک تاختن ہرنہ رطہ ہن جو خر
 تے دہشتہ بی کوڑن زم جو شیر شکار
 تہن گمہ رز، شمشیر ساز نبوہ رد
 شتا من در اں حال عمر س دوپن
 رداں گو سہ ایدر بتازی سپاہ
 پیے چیلہ تہ بہر لوگ زہاں نے
 بکینہ سہ صلصال لاراں آس
 زلن تیز گو عمر تازی نژاد
 دوپن تم کو گزہ پے عمر بہت
 سہ عمر اسیہ تسک باد اوس
 گئے بریمین دگہ بریسار
 گئے ہجو دزمل گزہاں سپن
 کہ میٹھ جاں بلب ووت صلصال سے
 بدتاں ژٹے ستین چھنے کاٹسہ جاے
 چھ بلہ شکھ رٹن ہرنہ پے در زمان
 بلے، وڈی کینس گوم تصدیقی تام
 ز آہو برفتار چھکھ تیز تر
 کر بستہ گو سوے سلطان جھار
 کھسبتہ گو سہ بر آسپ ہا مکن فز
 کہ صلصال نے سخت کینہ روٹن
 بگوہ رز کرکھ مار، سارین تباہ

لے یہ شار چھ پتھو ترے بہر سو سہ اندیشہ گو کار نے
 لے یہ چھ چھاپ پیٹہ آپ سید مت سے
 گئے ہجو دزمل نمایا سپن
 لے یہ شار چھ قلمی مسودہ مطابقت۔

تکی سخت اسلامین رستخیز
 دوپن تس کہ اے افسر باوان
 یہ وہ فی آسہ تقدیر یزداں خود ہے
 کہ کہ چار کینٹھا گزھن گزھن
 میتھہ روزنس کر چھ وہ فی سا فی جاے
 دباب گزھو اسو بڈنبال شاہ
 کرو وار مولوم ستمو سندن کلام
 وچھن پدی گرس گے بڈنبال شاہ
 کجا، یختہ اندر اسو تازی سپاہ
 پڈپرا نڈر ڈراس ساری دیار
 شمتھ آے نزد شہنشاہ قام
 کوڑکھ پیش کش فرش و گستر دنی
 کوڑکھ شب بہ سونٹوکر، ساز و رباب
 کزن بزم بو با امیر و سپاہ
 بہتھہ رود در مجلس مطربان
 میتھہ گھر بہ روزاں چھ از بہر موش
 بہن ژور مغزس اندر اسہوار
 اچھن منزیمس خاب دل پر شتاب
 چو فیل دماں گو سہ سرمست خاب
 اہستہ گو تس بابلین سر

اگر دست و اتھن شمشیر تیز
 پر اندیشہ گو عمر روشن روان
 مے از سرگومت دور چھم ہوش راے
 اگر چاہے اتھہ واتر کینٹھہ دست خیر
 شتمان دوپس تورے اے نیک راے
 ژو وہ تھ وہ فی ازیں جاپکو اسو براہ
 وچھو آسہ کیہ خاہیش شاہ قام
 ہماندم تھے ہرڈ فرخندہ باہ
 پکمن گے سہ میہ شہر بادرد و آہ
 ترا تھو شہر سے بو گومت شہر یار
 بزرگان آں شہر خاص و عوام
 کر کہ تس سہٹا حرمت و خود دنی
 ضیا فتھ کھینکھ خوش شراب و کباب
 ہتھہ راتہ سے شاہ صلصال شاہ
 ہم اندر زمان عمر تازی زبان
 زچھیتھہ رود گوشس اکس منزخوش
 نئے چھ کنن کرم بادام خار
 چو خرگوش عمدن کر تھہ اوس خاب
 نکلس یام صلصال سے کھوت شراب
 رواں در زمان از کیس و و تھہ عمر

سہیٹھ کش کڈھتھ لوہنئس تیز تیر

دتن چیر دندن برویے سستیز

یٹلے کانہہ سلج گوس نئے کار گور

وہن میخ آہن بیک چشم شاہ

رداں میخ کس زاپہ مغزن اندر

ترجس کرکچہ نیرتھ پہ کیہ گوم حال

رجن کرکچہ وہہ فی گوس بے زور بے

چو ککراپہ غراں کوڈن تمھو غریو

سپاہ آے ماری بابلین شاہ

سپاہو پڑھس کس پہ بودر مغز

پہ ککو کرڈ لیری ژئے اے فیل زور

دو پکچہ تمھو میٹی بوسہ دزد غریب

ودن ادس صلصال چوں بے ہوشان

ازاں چشم سوے میخ کڈھس نیر

سپینو تم بزرگاں سراسر و بون

یکایک سہ پہوش گو، پیو پتھ

بیلے، پانہ یس تھاو دست ستم

بر آزار یود کانہہ کڈن پائے پیش

ژئی کپنہ یود کانہہ ہندے بسر

تھوی کانہہ ہند کپنہ یس در نظر

بہ اندام کس گوہہ کانہہ نرب گپہ

پیا پئے دتن نرب شمشیر تیز

ز چشم و غضب عمر گو خیر سر

کہ از مغز سر میخ ذرایس براہ

دتن ژھٹ و وختھہ گوہہ چوں شیر

پہ ککو میخ ورنم ز زہر ہلال

سر عمر امین کورس کور

ز آواز او خیر تے مغز دیو

نیر گو عمر از میان سپاہ

کرٹن شامہ بے خستہ نیمو چشم و مغز

ژئے گئے مغز خستہ تہ بلیہ چشم کور

پہ گو کستریں کار تمھو سندن عجیب

بھجس پھٹ نہ بد تہس خوش نشان

کیس کور سوے اچھ پھٹس مغز

کرکچہ بستہ کس اچھ تہ چھوہس خون

کیس کور سوے اچھ پھٹس خستہ

زمانہ کرن چھس ستم، دم بدم

بکپنہ فلک چھس کرن سپنہ ریش

زمانہ ز کپنہ کڈھس مغز سر

ز جور زمانہ گڑھن بے بسر

دووی یس اکھا توہ خم کین و فساد زمانہ نژد مزل چھس از عصار
 ہئے یس اکھا و کبر و خصال کرہس اکھ رییا عاقبت پاپال
 ز نخت سپن یس اکھا خیر سر
 سراجام پاوہس زمانہ پتھر

شہر زر

الا اے فرد مشہر والا گھر ہر
 پیچھے کینو سفر از شیر الہ
 سر چاہہ صلصالہ نے بید رنگ
 ہئے پانترہ ہنہ من سو رنگ کلان
 لے خبر دار گو حیدر رزم ساز
 رٹن بر ہوا سنگ از نور دست
 پس آنگہ کڑن پایہ نے کن نگاہ
 مین چاہہ سورے پُر از مار اوس
 ز ماراں پکن گوشہ پیرتہ ز حب
 سہ حیدر رواں دیوہ نے یام دیو کھٹ
 دو پڑن اے علی سخت آہستہ بہ راہ
 نئے روئے یوت کاٹسہ کورنہ گدز

ز جور زمانہ نژد کر الحذر
 سیلے دو تھمن بو بیابان چاہ
 دژن چاہہ سے منز برتہ خاہ شنگ
 دژن سوسے برتہ بر سب پہلوان
 کڑن ہر د دست ولایت دراز
 بزیر قدم گاہہ نژوون سوسے پست
 ز ماراں برتہ و چھنہ پایان چاہ
 سہ چہہ از دم مار چوں قار اوس
 و چھنہ برونٹہ اکھ تیر دیو سیاہ
 ستایش کڑن خاکہ سے کورنہ میو کھٹ
 خلاصی لبتہ نئے ز ماراں چاہ
 بلا شکہ نژد مژدکھ در شہر زر

لے اینک دویم ہر چہ نیمہ آیت ہ ببالا کڑن دست بالا دراز

ز مٹ پانہ ہے سہو از بس نوہ
 بزور دس پنچہ یہ شیر زور
 کشا دوسہ درواز سپہی تمام
 ہزار و دو صد سال میے گئے تمام
 کرن را چھو اوس دریں قعر چاہ
 پیچے ورت و مہ فی وقت آزاد میے
 ہمانا کہ مصلحت ال بیداد جنگ
 کہ بر بار کشتن تھے کیئمہ چھے تہ راہ
 از پس چاہ چھی چاہ سارا دیگر
 تے جا پے کینو چھے تھے نیرن نہر
 ہماندم سہ حیدر، شہہ دیں پناہ
 و چھن میر اکھ بستہ از شک اس
 صد و شصت پاپ کر تھہ اس ہیر
 چنان بن تھون تھہ ہر پاپ پاسے
 صد و شصت پاپن کھستہ کو براہ
 میلے دروازان حلقہ یہ چاہ نہر
 نہر درواز حیدر ز تار پک چاہ
 و چھن تھو براں داسن چاہ سارا
 و لیچہ سر بسر اوس آلات جنگ
 لہ جنابن تھیں کن نظر تہ امو پور

یہ بلور پار چو تابستہ شید
 بڑھتہ سخت بزدل شہ دی زین بلور
 بسنی آساں دلہ لکس تھیے غلام
 دریں چاہ چھس رو دست بر مقام
 ز دشمن ز چھم چاڈی و تھہ در پناہ
 ہمیدوں ز غم و مہ فی کر کھ شاد مے
 سر چاہ چھو تھوون گرانبار سنگ
 گھر بستہ زیں شک چھے راہ چاہ
 تھتی کینو دویم و تھہ چھے نیرن نہر
 تہ بنہ کام چاڈی ہمہ خواب تر
 پچن گو بیایان تار پک چاہ
 ببالا فراخی تھجہ تنگ اس
 ببالا بستگی، فداغ اس زیر
 کر تھہ لب کشا در بنام خود اس
 کہ گویا ز ماہی کھستہ گو بمانہ
 و چھن تھہ کہ مہس پیچہ عیان شہر زہر
 سپن حیولا کر نہ ہر سو نگاہ
 کر بستہ شخصہ چو مردان کار
 بکف ز تھجہ شمشیر الماس رنگ
 کوڑن تھو اشرار نہ حیدر ز دور

(۱) نہ زوت بڑا چھس مٹس بہ تھہ

براں شکل کو پاک شیرالہ
 کوڑن قصید از غنایت پودی
 از انجاسہ حیدر دہلوی کوڑجاسہ
 چو قطراں دچھن اکھ کنیا اکھ سیاہ
 ز آہن دچھن چرخہ اکھ زیرشنگ
 کرین ہلکے تھچہ چرخس اندر زمان
 سپن پاء تھچہ شعلہ کو ریز ریز
 ازاں پس کھسچہ کو براں کوہار
 در شہر ز تھچہ دچھن تے نوٹوڈ
 کوڑن البتجا تھچہ سوئے بے نیاز
 بے، حافظ و ناصر و یار چھکھ
 بیچھہ کنوئیٹے عمر پاکیز راے
 شب تیر تروون سے گل آہ، سے
 ازاں پس نہر تروال سے از بارگاہ
 دو تھچہ آہ آں شکل دیو سیاہ
 کرشم شیردہ ہے برتھہ برتھلی
 ہے پھتھہ کئے کڈن تھچہ زود پائے
 دژن تھچہ اژن پڑا تھچہ از جایگاہ
 تے سیمو جھنیش کرن مرد جنگ
 پھتھر پوہ طاسم شکستہ عیان
 از انجاسہ حیدر رواں ذراوتیز
 اوون زارو تھچہ دل دل راہوار
 کوڑن شب تھتی در رکوع و سوچو
 خود ایا تھچہ سارے چار ساز
 درپں راہ میونے مددگار چھکھ
 کوڑن کور صلصال زور آزماے
 کوڑن بستہ صلصال رگداہ، سے
 چو مرغ پرند، بے بیراہ و راہ

(پتوہ صفحہ فٹ نوٹ) امہ شار پتہ چھ چھاپی خاور نامہ کس ۱۹۶۵ ایدیشٹس
 منز تہ کین جلدن ہندس ترو سٹری ایدیشٹس منز داستانک تسلسل چھٹان تہ دہمہ
 جلدک یہ ادہ لیوک داستان چھ کہمہ جلدکس ۳۹ صفحس تہ ۱۹۶۵ ایدیشٹس کس
 ۵۶۵ صفحس پیچھہ داستانک تسلسل برقرار تھونہ سوکھ آہ چھاپی خاور نامن ہند
 ایدیشٹس منز ترتیب نظر انداز کرنہ۔

لہ سہ سپر تھ بہوش آو صلصال شاہ
 گڈن لشکر اکھ تہس ڈھار نے
 ہمہ در دو پین سپینو گرم خمینہ
 وچھن تابپایان کوہ سیاہ
 سپاہو کوڑکھ کوہس اٹھو اٹھو حصا
 گئے کھٹو ببالے وینہاے کوہ
 ہمے پکڑ پکی دست و پا گاکھ گند
 جھٹھا تھکھتھ وائر نزدیک شاہ
 کرن جستجو اسو در ہر مکان
 دو پکھ شاہ صلصال ہے پیٹھکھتھ
 گئے لوہنہ تس ژور سٹہ نشان
 سپن در غضب شاہ بیداد خاہ
 دوپن سوز لشکر مے از بامداد
 اس ژور ہے پتھ ہزاراں سوار
 ونن میون تھو و ببالا بے طاق
 اگر ڈٹھ اونون نہ تا بامداد
 دبار سپاہ در اے یکبارگی
 شب تیر یوت تام کھوٹ آفتاب

پڑھن تام کوٹ گوٹہ دزد سیاہ
 سوار و پیادہ لنگس گار نے
 کرن جستجو ہر زمان شد و تیز
 سہ مایٹھو اندر آسہ ڈٹھن پناہ
 ہمہ دامن کوہ ہے گو پڑ سوار
 گئے بون و سٹھ گئے ہمہ ہمکروہ
 لوہکھنہ گئے گند نالین تھند
 جھٹھا وچھانی بکوہ سیاہ
 لوہکھنہ تھنہ گند دھندے نشان
 ہمے سٹ گئے کوہ و صحرا ڈٹھتھ
 کہ گویا سہ گو از بہاں بے نشان
 کہ دشنام کاری کرن بر سپاہ
 وچھتھ آری پوت پھیر تھن نامراد
 مے سوزم ان بستیہ تس کر تھ خوار
 کرن چھوم پوت پھیر تھن مے مذاق
 وگر نہ بشمیر کر مو بباد
 پیے جستجو گئے بے بیچارگی
 وچھن اس لشکر شاہاں شتاب

مے نالین (نحلیں) کھو رہا نہ

لہ پشار چھ غار مطبوک۔

دگر روز صلصال ہے کھوٹ چشم
 و چھن دراو عمر اُمیس سہ شاہ
 بیستہ کنی سہ حیدر راں کو پاپے
 ادا کر نہ آغبا سہ صبح ہماز
 کرن ناہاں تہم نظر در زمان
 پر اکسہ کاہتی ز بہر عمر
 تہ کڈ نار یہ حیدری نامدار
 تہن کن دوپن اے بھون اختران
 ہنمہ پتر شکر قطاراں قطار
 یہوہے چھا تہنہ رسم مردانگی
 سیاہ بخت صلصال بیداد و دین
 چو آواز حیدر نمبر گئی ز کوہ
 پتھر یوہ صلصال بے ہوش گو
 ازاں پس یلے او در ہوش باز
 ز روہ خسار از دیہ باراں و وٹھس
 دوپن شاہ مرداں چھ زندہ شاد
 وٹن پانہ سے سیتو بو شہر یار
 گماں گوم شاید کہ از خارشنگ
 یقیں گوم از شنگ تس دراو جان
 تہتس کوہ سے تل رہائی چھ کس

پنن پُر ز کپتہ سہ از درد چشم
 ہیٹن پانہ سے سیتو در رہ سپاہ
 ییلے کھوٹ یہ خہ شہ عالم نئے
 کمر بستہ کھوٹ کوہ سے برفراز
 بہر سو سپاہ بے کھن تے وسان
 پیاد، پنن بے کمر برفراز
 وٹھتہ آے ز آواز او دشت و غار
 بر اندیش و بد خوے و بد گوہران
 گیتو چھو پر اکسہ برفراز سوار
 پڑھے چھا توہ ہے عقل و فرزانگی
 گدھن پتر شکر براہے کپن
 سراپمہ گو سربسے گروہ
 جگر تس بسوزش پُر از جوش گو
 بزماری کوڈن آہ سردا دراز
 ز چشماں چو آب رواں نوں و وٹھس
 بن حق پنن پان دیت میے بباد
 بخیر تہے راو ورم روزگار
 ہنمہ مؤدیت آبہ در چاہ تنگ
 ہنمہ زندہ و ذی کن چھن سے وچھا
 کہ بھتہ کار کار خہ دایلی چھ بس

چھ بیہتر گڑھن وہ فی کس زار پار
 پکن آو لادان بسر کر چھ راہ
 دوپس شاہ مردان لے بد سرشت
 زئے پھڑھ پھڑھ ہے عہد پیمان نیش
 دراں حلقہ یے چاہ کور حقس پتنگ
 دوپس تور صلصالن لے نیک کیش
 توے اس زئے نش وہ فی عودر خاہ
 کر پمن ہندے چھ وفا رسم وراہ
 نکوئی پچھنے نیکی کر فی با بدان
 کورم کار بد چھس گوشت شمسار
 کرئی راے بد کانہ اکھا یود ز مرد
 ہے دشمنس خاک خاڑی چھے بس
 دوپس شیر جاپا نے عم ہبہ
 مکر و نتہ اٹھ اچھ تے کیا گے وکان
 دوپس تمکو پہ عمبر امین کورم
 مے نش آو در وقت مستی وخاب
 چنابن دوپس چھے یہ اپریمک سزا
 وگر نہ مے کس اوس عمر عیار
 بیچھہ کچھ عمر از سر کوسار
 ز آواز حیدر سپن کامیاب

وگر نہ سسٹھا سخت مشکل چھ کار
 بنزدک حیدر مبالاے چاہ
 یہ ہوو چھہ بنزد اٹھ تے خوب زشت
 کور چھہ بد پیپی زئے کانہ نیکیش
 ببالا مے پیچھہ دائر مھن درتھ تنگ
 کورم بد توے پائے ام پیش
 پشیمان پ سپنس ز حال تباہ
 کر پمن نشے بس چھہ عفو گوہاہ
 عجائب چھنے از رہ خیر دان
 توے عودر خاہ اس امیدوار
 مے نیکی کر بس تس گڑھی رے زرد
 نکوئ ساری و شمساری چھے بس
 زھنم کہنہ تراو چھہ مے چوئے زبر
 دیتے کچھ زخم برتھ یٹھ ناگان
 بہ شب دائر مھن خابس اندر چھورم
 ورن میخ در چشم من از عذاب
 دغا باز اوسکھ لو بٹھ رت مزا
 مے کیاہ ہاوہے زئے نشن کاٹ جاہ
 گوشت اوس از ہم لشکر فرار
 دواں آو نزد شمشہ بو تراب

دوپس تام صلصالہ بنے اے عمر
 تھوڑا تھ کیا مے باقی کورھس تھے کون
 شامن خبر بوز از ہر کنار
 پکن آہ پیش شہہ بوز آب
 ورنکھ پانہ وانی خبر بای خیش
 از انجا وہ شہر زریں سو رکھ
 رواں دراو بروئہ شاہ خیر کشاے
 تہ سیلہ واتی بر دامن شہر زر
 از انجا شہہ پاکباز
 سیلے ہیر پیٹھو ہیور کھوت زیاد تر
 وچھن برسہ راہ چالما پید
 پکن دوت صلصال شوریہ لے
 پرتھس سرورن اے سپہدار قام
 نمایاں چھنے کینتہ در شہر زر
 لے دوپس تور تھو ایشہ سرفراز
 سینے بند کر دال شاہن پہ راہ
 ہکے تھہ دھس تم دوشی شہر یار

کورھہ خون و مہ فی اکھ بار دیگر
 بے پانے مرقی غرض اوس چون
 سلامتہ زحیاہ دراو شیر جبار
 ز شادی کرن چشہ تہ پرن آب
 یہ کینتہا تمن امتن اوس پیش
 ہکے ترک گفتار سورے کورھہ
 زباں تانہ کرمی تھن کھد خوداے
 ز مرمرو چھکھ نرد بانا ردگر
 تھے ہیر کھوت پایہ پایے فراز
 نمایاں سپن باویہ شہر زر
 نہ دروازہ تھہ بوز قفل و کلید
 تھے ہیر پیٹھو پیش شیر خوداے
 کہ دروازہ کے بچھ چھنا کاٹھہ پیام
 اگر چھکھ تہ واقف مے نش و خبر
 ہسٹا کال کو روز گارا دراز
 بے کینتہ چھسنہ واقف دین سال ماہ
 کرن امو گردش بزرپی حصار

لے امہ شاہ پیٹھ چھ شہر زوک باقی قصہ کھمہ جلد پیٹھ بیہ دھمہ جلد کس
 ۱۴ صفت پیٹھ نہ امت

تیلے ژاو سپرغ در آشیان
 سیاہی سپینو عالمس سوبسوی
 دوپین بو ترابن بہ صلصال شاہ
 ییتی چھکھ اُتی روز محکم پیای
 دوپس تور صلصالن اے پہلوان
 دوپس تمکو بدیں جاپکھہ کر قسار
 ہمانا کہ یوت تام کھسہ آفتاب
 لہ ورنجھہ یی پکن دراو سے نامدار
 سہ بہتھ اُسو تانہ صف شب گو ادا
 لہ شب تیر عمیر اُمین نگاہ
 اشار اکورن تمکو سو یے شاہین
 لہ کرن کر یکھ تیس لے شہہ بد زاد
 لہ دوپس تمکو ہنہ کن دہم بار عالم
 نہ یا مچھہ دو ٹھکھ لور، اے نامدار
 جہاں گو ز دو در سیاہ ضایقہ
 سے کن آسہ وہ زنگیاں ہچو دود
 تمن شکیل یتر ما بچھہ انگیز تر
 بہ یا مچھہ تمکو و چھہس از ہر کران
 نمبر دراو زاغ سیاہ پرنیان
 ز دو در سیاہ پڑ سپینو شہر و کوے
 تر کر یچھہ شبس رستہر خابگاہ
 بہ یوت تام واتے ترے نش باز جاے
 دریں جاز سردی سنے نیم روان
 کر نھن پھیر وھن پچھہ ترے کینہہ چھہ
 کر کھ یچھہ شیمہ جاپہ ہرگز شتاب
 شتاہ ییتیچھہ اوس عمر عیار
 ازاں پس سپینو محو ذکر خودا
 کرن، وچھہ لارال و ازون شاہ
 و چھن تمکو سہ صلصال بیداد و دین
 شمانا کر ڈھکھ کوٹ ثے کیاہ چھہ مراد
 ترے ستین کرن چھم ہچے کینہہ کلام
 شب تیر او برا کھوت از کوہ سار
 ہچے گوم ما بچھہ سنے از صاعقہ
 اھن منزر رٹھ شہیر پیکر عومود
 و چھانی دس گوم زیر و زبر
 دیکھ گورنہ بڑی بڑی چو آہنگان

لہ تالہ تیر آسہ اکر قلمی سود مطابقت ترتیب دینہ

اُکس پیچھ کورم دست یا مکتہ دراز
 بے نکتہ گو تیس آردہا بیس دمان
 بے از ہوش از بیم آتش ڈولس
 ہتھے تریے نشن آسے پہلوان
 گوشت چھس بے حاران، پراکتہ حال
 دوپس شاہ مردان آسے سال غمہ
 لے ہے کہ رنہ چوئے چھ سکتہ ہتھ مے
 دوپس تمھوئے چھم سخت زخم بھر
 سہٹا خون از زخم چھم ہوئے
 کورس درد چشمن نہایت خراب
 دگر بارہ دوپس جنابن براے
 دوپس تام مصلحتن آسے پہلوان
 تہیتہ روزنس چھم نہایت مزاج
 دوپس بو ترابن کہ آری روا
 ہماں در زمان شہر یار زمان
 سپن محکم عمرس ز شیرالہ
 نظر کر تہ دور یو کوٹ بدنگال
 دوپم وہ ذیہ امھوئے بنے چار ساز
 ہیوتن نار تراون مے پیچھ از دمان
 وہ تھن تے پیون ہچھو مرصر ژولس
 مے وینہ چھم نہ دل ڈنچہ اصل پوان
 وچھم نے مے در عمر مکتہ حساب
 ڈلن بوکھ نے زائشہ تہ اندر نبوہ رد
 ابا پس دلیری ڈڑھے کیاہ وئے
 اُمی دادر چھس کورم متن ست تر
 اُمی زیادہ عار جز بے چھس کور مے
 پون چھمہ از درد چشماں مے خاب
 ییتی چھکھ اُتی روز محکم بجائے
 بہ سختی از انجا مے نیرم روان
 گر گھٹ شہر کر چشمہ بے کینہ علاج
 نہ گرنہ تور کن ییتہ دلس چھی ہوا
 بتندی ژلن آوہ بالا دوان
 گر گھٹ ڈنبال صلتال شاہ
 مکپس پائے بدخوئے، شوریدہ حال

لے امہ کس گہ ڈاکس مرصرس مزچھ "سکتہ ہتھ من" بجائے "اکھ ہتھ
 من" چھاپ سپد مت۔

لے پتے گوس عُمسَہ اُمسَہ بر ۱۵
 ازا نجا علیؑ، نامدار عسب
 دُون کو مہرے، میر بون دقو پڑ بیج
 وچھن نام تھتھ جاپہ اکھ پیل اوس
 وچھن زیر آن میل حوضہ پر آب
 چو قطراں سہ آب سیاہ پیر فام
 گراں مایہ اکھ گوہرا زر نگار
 ییلے پیل ہے بو پون آفتاب
 تہ دہشتہ سپن در عجب شاہ دین
 وچھن ساعٹھا رُوڈ بر آب و میل
 کوڑن دل پنن سوہے ذکر فحہ دا
 دوپس تسمو سرون بروشنروان
 تہ یا مٹھ تھتھکھ پیل پڑا تھتھ نہبر
 کشادہ بُنی در زمان شہر زر
 تہ بوز تھتھ سہ حیدر بنیر بے سخت
 روٹن تالہ سہ میل بازور دست
 اوٹن زور بازو سہ خیر کشاے
 رواں یا مٹھن پیل کوڈ تسمو نہبر
 شامہ میٹن سہ تو پانس بر ۱۵
 کھسٹھ گو، ییتھتھ گوٹن بوس شب
 در شہر زپس لوبن نہ بہ بیج
 ستاد نہ اندازے پیل اوس
 دُون جلوہ چوں پیل درمی یابے آب
 دُون موج تھتھ پیل ہے تل تمام
 دُون چرخ بالابے آن آبشار
 چو قطراں سیاہ بو گزھن بے آب
 ہیوتن یاد نام جہاں آفرین
 رُٹھتھ بر زبان نام رب جلیل
 سروش از خدہ آس سپنس بندا
 برمدی تہ پڑاٹن تہ پیل کلان
 وچھکھ تمام دروازے شہر زر
 تہ سائے چھے اٹھ پیل ہے تل ہنر
 رواں آو نزدیک آن میل سخت
 کرین پاسے چپید چوں شیر مست
 بیکدم زھنن پیل پڑا تھتھ زجے
 سپن نوٹن سہ دروازے شہر زر

لے آیتک دویم ہر چہ اگر قلمی مسودہ مطابقت۔

کو دُن تا مَحَن نوَن بلور سَفید
 دَتَن بَر سَوِجھ دروازے پے اِبتدا
 ازاں پس شہنشاہِ خیر کُشاے
 اندر تراو اِوانس آں دم تَعَلٰی
 نظر تیز تر وین بے اِوان سَر اے
 ستاد تَحْت بے زِ مردانِ جَنگ
 اِکس دَسَس اندر تَمَن اُس تیغ
 کَرَن اُسو باہم دگر سَخت جَنگ
 کَرَن سَخت شمشیر پے گپہ و دار
 گمڑ برونجھ کُن اُس وِجھ بَسْت تَنگ
 وُجھکھ یام مردو سہ حیدر اِوان
 کور کھ پانہ وائی رَمو سَخت جَنگ
 رَمو اندر اِکوڑی زَبَس پُر دلی
 سَبک بُوڑا بِن رُہن بَر سِپَر
 دو دُم آو شمشیر دَر کَف رُٹھتھ
 زور لَحہ پُتھ کُنے گو شمشیر پاکباز
 دُبار دھو یو صوڑو و سید ریغ
 وُچھتھ خیر کُشاے سِپہدار دین
 وُچھن بڑا اندر کُشاے فراخ دُہند
 دُون آو نزدیک فولاد سَنگ

سہ سِپہ سِپہ اوسس بماند شید
 سِپَن دَر کُشاے بنامِ نَحو دا
 زِ دروازے کھوٹ سے بے اِوان سَر اے
 وُچھن ہر طرف بُو بروشن دلی
 زِ صوڑو وُچھن ہچو مرداں بپاے
 کُٹھتھ تیز شمشیر اَلما س رنگ
 بیس مَز رُٹھتھ بے سِپَر بے ریغ
 دداں ضرب بے اکھ اِکس بید رنگ
 کہ گویا زِ شمشیر آسکھ زِ نار
 ستاد براہ اُسو تم مرد جَنگ
 کجکھ تیز شمشیر از ہر کُران
 کَرَن پُتھ کُن جَنگ شیر و پلنگ
 تیکھ تیغ لائین بسویے تَعَلٰی
 سَر پُر د سہ شمشیر تَمو از سِپَر
 دِشَن شمشیر جبار ہے پیچھ بَر پُتھ
 ہنے رو دمر بر جاے خود زِ زہار
 بَر پُتھ اکھ اِکس پیچھ دیکھ ضرب تیغ
 وُچھن ہر طرف رو د سویے زہین
 تے اوس کور مت کُڑ گاہہ تنگ
 اِرن پُر اُٹھتھن از زہین بے دَرنگ

ز چرخ اُسو در زیر سَنگِ کلان
 و چھٹھ شاہِ مرداں سپن پُر ز کین
 ہنے یا مہقن چرخ پُر اُن نمبر
 شکستہ سپن و تم طلمسی سوار
 اے رنگِ دہ شکلیہ بھٹھ نمائے
 طلمس کر بھٹھ ریز ریز بدست
 و چھن بوئے بروج ہائے تمام
 جنابس گماں کو چھٹھ اپں خام کار
 دوپن بیٹے گماں بوئے شہرِ زر
 ز ہر کوئے سخنِ تجم بہر گنج
 ز گفتِ شامہ دوس بے ز راہ
 سپن سوئے شامہ سے پڑھ رہائے
 کر بھٹھ ساعتِ رود تھو کُن نظر
 پتے او صلصال شوریدہ سر
 چنابن دوپ اے بانویہ شہرِ یار
 بہر سو کوڑم سے شتاب و درنگ
 لے و ن کس اکھا بھٹھ چھ شہرِ زری
 شامس اُسن آد بوڑھ کلام

ز آہن کر بھٹھ سر بسر استخوان
 ز دولاہ پڑ اٹھتھ اُن از زمین
 ز تصویر یکدم و سبتھ پیے پھتر
 کزن اُسو یلم جنگِ مردانہ وار
 پھٹھ پڑی بو تر اُن یکا یک ز جاے
 ازاں جا پکن کو شہرِ حق پرست
 بنا اُسو کر محو ستر ز سنگِ رخام
 بنا حق تجم مہجنت بے شمار
 ز زر آسہ سورے ز دیوار و در
 چھٹھ گنج شہرا، چھٹھ پُر درد و رنج
 کریم خامیا، پانے سے چھٹھ گوناہ
 و ن شمس دے آونے کاٹھہ بجائے
 کہ تا داتی تھن پیے شامہ عمہ
 شو بگتھ رود یکسو بزیر شجر
 ہم اکنوں پُر و وٹس بپایے حصار
 و چھٹھ خام سورے پُر دیوار سنگ
 چھ سورے کینو نور متن زرگرمی
 کوڑن عرض ایسرور نیک نام

لے امہ شارح ترتیب چھٹھ مسودہ مطابق دینے آہٹ۔

یئیری کینو چھ دیوار سنگ رخام
 تر غمگین مہ گزشتہ اسے یل نامدار
 لہ چھ کورمت ز زر دال شاہین تیار
 رواں تراو در شہر شیر خود لے
 پکن داکو اول بہ مآدان دال
 لہ سیٹھا دل پستہ اوس باغات تھیک
 بمآدان و چھن اُسو اکھ ہتھ سوار
 سہ سورے رہتہ پیکر از زر ناب
 کمر بستہ ساری بزپیں کمر
 گندن مالہ تم اندراں پھن دشت
 سوار سیٹھا تھو د ببالا پسند
 تمن صورتن ہند سہ بو پادشاہ
 سہ شکل و شاپلی دل آرا تھیں
 سراسر زہ گنڈی چھ از زر ناب
 کلں پیٹھ تھیں اُس زرپیں گلاہ
 تمو اندر کانپہ بوئے تھیں ہنیو دلیر
 ز چوگاں کڈن اوس تھتہ مالہ دب
 دُون مالہ مآدانس اندر برکتہ

اندری کینو چھ از زر سراسر تمام
 اندری کینو چھ سورے ز زر پر نگار
 و چھکھ پانہ تھو سٹہ گرانمایہ کار
 شامہ پکن سہو تھیں رہنماے
 و چھکھ ہچو باغ ارم بے مثال
 بزپیں و چھکھ کاخ و ایواں تھیک
 زہنہ مالہ تم طوق باگو سوار
 دُون شولہ چوں پیکر آفتاب
 بہ مآدان تمو تراو ہتر گوے زر
 دُون مالہ پھتہ اُسو دوراں بگشت
 تہ سے سار نے پیٹھ بقامت بلند
 توے اوس تھیں زیادہ تر پایگاہ
 بقوت سیٹھا اعتبار تھیں
 فروزاں سہ از جلوہ چوں آفتاب
 سہ تاج تھتر دو مت تابہ ماہ
 قدآور چو فیل و دلاور چو شیر
 پتہ تھتہ دُون بے سوار از طرب
 ان تھتہ سپاہ اُسو فورن پھر تھ

لہ پیٹھ شاربج ترتیب چھ مسودہ مطابق لہ یہ شارچھ اُسے ہیر چھاپ سپد مت۔

ییلے چھل کڈن لالہ بو شہر یار
 ہکے لالہ تم یا مہتن بے کشتان
 ز در اسی سارمی تھے صد سوار
 چھ چھ آدمی ز در روزن بیاسے
 تھے زنگہ سورے تمس جسم و جان
 یوان کا نہہ فرق اس نے در نظر
 سپن در تعجب و چھٹھ بو الحسن
 مے و نتم چھ کرشہ شکار زمخاہ
 کر نہن عقل حاراں و چھٹھ یلم سوار
 بے دنیاسیٹا و چھستین چھم طلسم
 عجائب یوان چھم برویے ز می
 کو ریس غرض تہہ اے شہہ دیں پناہ
 و چھٹھ یس سوارن اندر تھو دسیٹا
 چھ یس شوکت خسروی یال و چال
 کر پختہ تھو شہرے شکل چھ از طلسم
 تہہ بیہ یلم چھ اکھ ہتھ سوار دیگر
 چھ بے غوہ لاماں تہہ سوسر
 ز نوبت چھ و ز ناوٹن این شہر یار
 ز وقت صبح تا سگتہ نیم روز
 کر نہن یا مہتن کرے آفتاب

بگم درش یون بے تھے صد سوار
 تعجب کرن بو زمین و زمان
 ز در بو تہہ شد نامور شہر یار
 تھے کتھم ہوش تے عقل و رے
 چھ انسان تمن رنگ ورے و روان
 چھ آدم تہہ زور، فن و ہنر
 دوین تھو شماس کہلے شاہ زن
 چھ کیساہ پیکر و شکل این صد سپاہ
 ز و نتم چھ کو کر میستین یلم تیار
 مگر پختہ کنن چھکھن کر نہن جسم
 یمن کا نہہ فرق چھکھن از آدمی
 یہ سورے طلسمی چھ از دال شاہ
 کلس پیٹھ چھ یس تاج و زریں کلاہ
 یہوے کو جہاندار دال ابن دال
 و چھن پختہ کنن چھکھن بایں ساز و جسم
 یمن نالو چھی طوق و زریں کمر
 بے فوہ رماں بڑی بستہ او سکھ کمر
 بے نوبت چھ نیراں پیٹھ صد سوار
 بمادان گشتن لالہ با ساز و سوز
 یون پن پنے جا پ پھیرتھ شتاب

ہمے بعد پیشن، نیم از دگر
 رگندن لاله تا شام آسن سپاہ
 سپین در تعجب اسپر عجب
 تہ بیہ پانہ، چشمو و چھن حال
 از اں جا شماس، مہقن ہم عنان
 دوپس تہ شامن کہ اے پاک رے
 پکن برو تہ پہن گے تنہے ارجمند
 ہے سرتیمیک تاہ اورج فلک
 ترشہ زشت شکل برویے سپاہ
 سراپاے آں شکل بو از رخام
 نہ مجیش، نہ حرکت کرن مے زجاے
 شامن دوپس اے شناساے عقل
 از اں جا یکہ نیم سرقھن گے دراز
 ییلے دوت حیدر بہ ایوان دال
 وچھن بارگاہ عجب حب لوگر
 لہ غولاماں ستاد، سچھا بے زذر
 سراسر تہیش شکل از زر کرختہ
 کہ گویائے آدمی زاد، اُسو

کربستہ نیرن بہ مآداں نمبر
 از اں پس گزھن یم بآرام گاہ
 ییلے از شامہ یہ بو زن عجب
 کرن فکر کیتھہ بو شہنشاہ دال
 ز مآداں پکن گے بہ ایوان روان
 بہ ہاوے ییتھہ شکل دیگر بپاے
 وچھکھ ز پچھ شکلا برویے بلند
 ترسن تس وچھتھ جن انس ملک
 ز پچھتھ کرن کاتھہ نہ تس کن نگاہ
 ہیکن تھہ وچھتھ بیہ نہ چشم تمام
 ستاد کرختہ شکل ہا بھتھ نماے
 محافظ حصار، چھے اپن سخت شکل
 گزھتھ وائی نزدیک ایوان فراز
 سپن حیولا کور نہ تھہ کن خیال
 درو بام و دیوار تہ کی ز زر
 بخدمت کرختہ بستہ بے تم کھر
 سلاح و سلب بوکھ در بر فبرختہ
 کربستہ در خدمت استاد اُسو

بخدمت کرختہ دست اندر کھر

دویم مہر چہ ییمہ آپ تہ ط

تہ بیہ دوت نزدیکیاں علی
 غولاموبت اعظم کمرہ پنہم تن
 کوڑکھ پشت خم سروٹھ در رجوع
 کرن مرتیس کن خم از مردمی
 تہ دیشہ سپن بوالحسن در عجب
 نظرتیز تر دہون بایوان شاہ
 دوپن تس شماس کر کے رہنماے
 سیاہی و خورشوی و دل کشی
 دوپس تمہ چہ آتہ باغ ہچو بہشت
 یہ دروازہ سورے چہ عطر و مشام
 یہ سورے تینگ مشہد چہ اشکار
 نیمتہ یا مچھن روٹ غولامو سور
 دوپن شیر جبار ہے از عجب
 و غم این غولامان زہیں کمر
 دوپس تمہ چہ ساری تہ از طلسم
 تمہ سیتو میدرون بکلام
 ز مادان شاہی تہ تہ و و تہ غریو
 شمانن بیٹے بوز آواز کوسر
 وون سوے حیدر کہ اینامدار
 بیٹے زرد گوں کو زہر آفتاب

طلسمات ہیروں و چھن تمہ جلی
 کہ گویا رتھن جان بو در بدن
 روٹکھ دست سپن مچھن باخو ضو
 تہ چہ تواضع کرن آدمی
 و چھن از غولامان میلہ سے ادب
 سہ دروازہ ڈیوٹھن چو قطران سیاہ
 خبرون ز دروازہ سر تا پایاے
 چہ کس چہ اٹھ منز سے ون از خوشی
 یون مشک تہ بوے عنبر برشت
 ز موجان و عنبر چہ کوڑمت تمام
 سراسر معطر چہ گوڑمت حصار
 تہ دیشہ سپن در تعجب عمر
 کہ اے بوالحسن سرور خوش لقب
 طلسم ہند سے چھا و یا جانور
 اندر جان کینہ چھکھنہ خالی چہ جسم
 بن اکہ سپن شور نقار تام
 ازاں شور شور پدے گئے مغز دیو
 ہوا و چھن زن گوڑمتن آبنوس
 گتہ نہ ہالہ گئے سوجے مادان سوار
 نہاں گو بہ کان زہر ہد نقاب

ہزاراں سواراں بہ جسم سپاہ
 بمادان سواران زہین نقاب
 جنان شماس دوپن اے پری
 کہ آیا یہ حرفتہ چھے کمر کڑیڑے
 چھ کس میتھ ہنرمند آموزگار
 دوپس تھ کہ اے مرد ذل ایجتنام
 بدانش وری بوسہٹا بے ہمال
 طلسمات ساری چھ کڑیڑے تھی
 تھس پیٹھ چنان کوڑن آفرین
 از غایکہ پیٹھ سکنے کوڈن پائے
 دگر بارگو شور آواز و کوس
 پیٹھا کر یکھ ڈھ از درون حصا
 دگر بار پڑھ بو ترابن زان
 شمان کوڑس عریض اے نیک نام
 ہمہ شب چھیم پاسبانی کران
 چھ روزاں پئے بہر شب ہوشیار
 جنان دوپس وہ ذکر و فرش خاب
 دراں جاشبس کڑکھ آرام جاے
 ہمہ شب شماس و چھن بے ہراس
 پیٹھ از در آسمان خمید

بمادان سمٹھ آے بر گرد ماہ
 بہ آرام کتہ آے پھیرتہ شتاب
 مے زانہہ وچہ پٹرن چھینہ پڑھ وری
 طلسمی پہ حکمتہ چھے کمر کڑیڑے
 بدانش کیرن میتھ طلسمی حصار
 حکما ز ساجل سہ بونیک نام
 فلاطون صفت تہ ارسطو مثال
 پیردہ یہ صنعت چھے کڑیڑے تھی
 عجائب چھ از آدمی این چنیں
 رواں سگہ بنزدیک ایواں سرے
 سپن شہر ز ہچو مثل خرواس
 کوڑکھ پانہ وانی نمو گیردار
 ہمہ شور و شرکیاہ چھ رنگ فتن
 سپن خاب بہ پاسبانان تمام
 بہ شور و شغب پاسداری کران
 بہ دوستور سمن چھیم پاسدار
 کہ تانیہ نوں صبحن آفتاب
 شو نگتہ رودی در زیر زین سرے
 تماشا ز شور و سواران پاس
 کشادہ سپد قفل در بے کلید

جہانس سپن گرم بازارِ زر
 جہاندار سے شاہِ خیمبر کشاے
 وچھن تام دروازہ تمہ کے زر
 ازاں پس شماس دوپن اے رشید
 کورس عرض تمہ، ایشیہ سرفراز
 کلید در شہرِ زرین ہصار
 جہاں دارِ دالن کمالس اندر
 وونس بو ترابن بفسد خندِ فال
 ازاں جائے صوندوق اکھ لوگ بدست
 سرتنگ صوندوق چھٹم بزدور
 مٹھو پانہ سے سپتو زرین کلید
 شمان ییلے بوز کپہ شادمان
 گڈن از کمر بو ترابن پید
 ہماں دم کورہ کہ قفل زرین باز
 در ایوانِ زرین اندر یام تراے
 سہ دیوار و ایواں، تمکو سقف و بام
 زر تر تھو وچھکھ صفی کرہ متو چہار
 بہر صفی سے تختِ زرین بپاے
 ہمہ صفی مابے زر ساختہ
 وچھکھ پڑھتہ اکس تختس از زرناب

سراسر یہ سہار گویاں زر
 رواں پھیکور بر گرد زرین سراے
 مقفل کرہتہ اوس از قفلِ زر
 کرہتہ قفل سے آسہ ہے کرہتہ کلید
 سپن کاٹم و سوار تے یتر دراز
 چھٹے محفی بے باوے زرے نش آشکار
 چھٹے تھو پڑ طلسمات دالس اندر
 ییلے سے پھٹو سے طلسماتِ دال
 بزیر زپس اوس سے کرہتہ پست
 تسی اکھ کلید لوٹم چوں بلور
 زرے باوے بے سوسے چھکھ تر دانا، رشید
 دوپن تس زرے چھٹے سنت روشن ان
 ییلے اس زرین شہر پچ کلید
 وچھکھ ہر طرف تھو نشب و فراز
 پکن واتی بر فرشِ زرین سراے
 وچھکھ اوس سورے یہ از زر تمام
 زیک صفی تا صفی کام ہزار
 تے ہچو خود رشید طلعت نماے
 تین فرش زرین انداختہ
 کرہتہ صور تھا اس چوں آفتاب

ہے تاج و پیکر سراسر ز زر
 کمر بستہ روز تھ غم لاماں بپاے
 ستادِ مشاقب ز ریں کمر
 تیرے بیسے زور صورت چھے یم ساختہ
 شمع من کوڑن مرض یم ہر چہار
 نو مودار شکل جہاندار دال
 اے شوکتے بوسہ در روزگار
 اے نوعیہ بوسے جہاندار دال
 پیچھے پانچو بو داد عشرت دیوان
 دوپٹن بڑا بس برائے پہلوان
 نر و چھہ انتظام شہہ نیک نام
 سہ دروازہ مژدن شمع من بے بس
 برتھ خان از غلہ انبار ہ
 ہمہ دانے یم غلہ از زر ناب
 ز ہر قسم بے میو ہا بے شمار
 ز انار و بادام ز جلعوز مغز
 ز زر بے تے میو ہا بر درخت
 سین در تعجب و چھتہ پہلوان
 شمع پکن تراپہ اندر سراے
 از انجا پکن درائے یم سہہ نصر

نہ سرتا بپا اسو پیکر ز زر
 گنیزاں وہم پردگان سراے
 سلاح بوکھ زر، بوکھ افسر ز زر
 یمین پیچھ کوہ ہنر ناو پرداختہ
 بہتھ یم چہ بر تحت ز ریں نگار
 تھو تھ تاج و افسر عباہ و جلال
 بپیں شاں تہنر شکل کر ہر تیار
 بے عاٹش و بے عشرت کدن ماہ و سال
 سہ بوڈ اوس شاہ شہان در جہان
 آڈو آندریں خانہ ہا بے گمان
 تھوون غلہ تمکو بہر شکر تمام
 آندر تراو سے سرور چہر دس
 ز انداز تھہ منہ بے خروار ہا
 تے دانہ چھنہ کا نسہ و چھو بجاب
 سراسر ز زر کر میو ہن آشکار
 ز سیب و ز او نگور تابشہ نغز
 بز زر بے درختن ہندے برگ وخت
 چھے لب بندان رٹن بے گمان
 سہہ اسکھ بہر نیک و بد رہنماے
 اکھتہ کینو و چھکھ اوس اکھ بستہ در

ہمہ در زماں کرکھ دوا ز باز
 و چھکھ خاصہ باغا چو باغ بہشت
 درختن کربتھ اُسو ز رپں بڑگ
 کلین پیچھ کربتھ اُسو مرغابن ز
 سہ طو ووس، قمری، سہ طوطا بنار
 ز ز بے کلین کرکھ متین شاخار
 و چھکھ شکرا باغس اندر نجاسے
 خروزاں ز ز ہاچھو شمس و قمر
 ہنمے زلے تھتھ باغس اندر سپاہ
 ہنمے شہر یار اپہ تخت ز ز
 بیستہ تھتھ پیچھن شاہ بیدار تخت
 دوہ تھرت ز رپں کرکھ سین ہند قطار
 غولاماں کرکھ بستہ بے شاد و ش
 تہند ناز و آواز بو دلرباے
 چو آواز داؤد مژدھتھ زبان
 کڈن بے نوا ار غونوا نس گئے
 اے رنگہ مے نغمہ یے دل پذیر
 اتھن کبھتھ رٹھتھ پیالہ یے ز رنگار
 شبن پیالہ اندر یے سر خفال
 تھتھ شور و شر بے خروسان ز

اندر زلے تھتھ مژدھتھ سرفراز
 تہند خاک و آب اوس عنبر سرت
 ز ز شاخ ہا کرکھ متین بے بڑگ
 کشاد کربتھ بال، منقار و پیر
 سہ شاہیں، کبک تھتھ بلبل ز باز
 تہ بو کور متین دالین از بخت یار
 ز ز کرکھ متین اُسو سرتا بیاسے
 دون جلوہ سوسے لشکر نامور
 درختاں تھن ز ز خورشید و ماہ
 دوہ تھرت سہ در زیر ز رپں شجرہ
 کرکھتھ ساپہ پانس ز رپں درخت
 تھن پیچھ بہتھ بے بڑگان کار
 بچھتھ تھتھ دست کرکھ متین بکش
 گیون اسپہ خوش صورتان مراے
 ہم آواز گامز بہ سازندران
 دون بے ہند ابر بٹس کن گئے
 کرکھن عقل حاراں ز آواز زیر
 بے شادی چوون بے یے سوخ شار
 پتھتھ تیز آتش بر آب زلال
 ز ز اُسو کرکھ متین بال و پر

کرکھٹھ اُسو خلیخالی دریا پے زر
 چو جشن فریادون، کاؤس کے
 سہ آواز بیہ دل خون نوشہ پے
 بجٹیش رتھے واوے سستین پروان
 سہ سوزو سہ نغمہ وزن بوڑ باد
 لکن واوے سستین تہمن زیر اوس
 د چھن اوس انگشت رڈی تھن بلب
 یہ احوال وچھنے مئے اندر جہان
 بچھٹھ توے بستہ کرکھٹھ میان
 کرن رقص با ساز و آواز و رود
 اڑپس باغ پکھ اندرون سراے
 نرکھس بالہ سے پیچھ وچھکھ وارشاد
 چھ اٹھ منز طیسمن ہندے تھل تھل
 یہو کینو اژان داو چھکھ ہچو راز
 گزھن پر ز آواز ساڑے مرلے
 بہ تحرک سارن اژن چھکھ بشور
 یمن واوے روستے چھٹے اعتماد
 گزھن ساڑے بے کار اندر زمان
 رواں تھتھ سراے اندر کو چو باد
 رتھ منز اژان وچھنہ تاشیر باد

نرن اُسو مرغاب طو ووس پر
 وزن ساز و سونطور تے چنگ مئے
 سہ نغمہ وچھٹھ اوس دل توشتہ پے
 پکے شکلہ در باغ آسے عیان
 سراسر تہنیز اُس حرکتھ ز باد
 تہنیک چرخ بر باد شبگیر اوس
 ہیمہ شاہ مرواں ز رویے عجب
 دوپن تھو شماس کراے میہربان
 سرگو یا یمن شکلن اندر چھ جان
 چو مردان زندہ چھے واین سورود
 شمان دوپس لے ہنر آزماے
 سراسر طیسمن چھے حرکتھ ز باد
 سراے اندر یس چھ دروازہ بند
 تھوٹھ یم سراے چھ سوراخ باز
 اژن واد سوراخو پے کینو چوناے
 بنن صورتن واوے کسے یام زور
 طیسمن ہندی کینو چھ پڑ ساز و باد
 اگر واوے آسکھ نہ اندر اژان
 یہ بڑتھ شہنشاہ تازی نژاد
 سراسر وچھن تھو نقب پاکشاد

رتھن نقیب پئے منہ اندر اژن یام داد
 اژن یام مھن داد او سکھ بچسم
 رواں او بروئہ حبیدر نیک نام
 سپن در زماں بستہ ساز و سورود
 ازاں پس رہا کرکھن سوراخ باز
 کرکھن ازما پیش بہ عقل و بہ سخت
 ہنمے دوت نزدیک آں تخت زر
 بدان تخت شہہ گو و چھن لوح زر
 تہتے اوس پیچاں لیکھتے از قلم
 شماس دوپن پر یہ لیکھتے تمام
 کوون عرصہ کیشہ چھنہ علمچ تختہ
 کہ ایر خط پون زانہ سنے کاشہ بہر
 تختہ اندر چھہ اکھ موبد سال خود
 پڑختہ زانہ سے یوت ایر خط درست
 کوون حکم عمر امیس بزود
 ازاں کوہہ سر عمر نے ہیشتر نہ راہ
 شماسن کوون عرصہ اسے بو تراب
 و چھکھ تام اکھ نرد بانا دراز
 و چھکھ ساعتہ اکھ سہ ایوان زر
 کھبھتہ گئے تے ہیر چوں مرغ زر

طلسمن کرکھن پادو ادو توش و تاو
 کرن اسو ستریک بین بین طلسم
 کرن بستہ سوراخ ہاتھ تمام
 سہ شور و شغب رودنے گنہ نو موو
 دوبارہ بروئہ ہم پانچھو کو سوز و ساز
 رواں گو بہ پاین زہر پر درخت
 کرکھتہ یختہ پھن شاہ والا گوہر
 لیکھتہ اس تختہ پیچھ عبا رکھتہ زر
 و مھن بو نہ مضمون تھیک از رقم
 یہ مضمون بوختہ ہیکو کیشہ پیام
 پرم زانہ کر خط بہ چھس بے خبر
 مگر چھہ بڑیں کوہہ اکھ خاصہ شہر
 خبر نہ پختہ کھنچ چھس زرگرم و زرد
 ائیوں زھانڈ ناوختہ سہ موبد نخست
 نہ کرکھ جلد آئن سہ موبد بزود
 رواں گو یوت اوس تس حکم شاہ
 گوہی کھس نہ ہر بام دربار شتاب
 سہ پنج اس سارے ملشد و دراز
 پڑ از گوہر و جوہر و زرد و زر
 و چھکھ سر بسر کنگر و بام زر

دُچھن تھتھ پچھن کر تھتھ زپں سراس
 لہ تے نو بستی دار، بستہ کمر
 دُچھتھ تی سپن در تخیل جناب
 دوپن تمہو چھ یس گنبد لاجورد
 چھ دُزیافن آئی عیان و بیان
 اگر دُزیافن آسہ ہے پایدار
 یسی ہم ہنسہ ماچھ کر دہتو تیار
 اداں بام بون وو تھتھ بہ زہینہ باغ
 پکن ووت نزد شامہ شتاب
 پر دُچھس بو تر این زہ کو چھکھ دان
 شامن دوپس اے شہر بے مثال
 بیلے دال شاہ ادس در زندگی
 لہ بہ تے دال فرخند خود شید جاہ
 لہ کنیر ہسٹھا آسہ خد متگزار

ز کوہر سہ دروازہ تھتھ دل رُباے
 رُٹھتھ برو نہہ کنے اُسو تم مابل زر
 کرن چشمہ یے زبکسپں پُر ز آب
 کرن ہچھو پرگار سرگشتہ مرد
 ہمیشہ چھننے کا تہ روزن بجان
 مرون کوثر ہنہ ییمہ شہر کے شہریار
 ز دانش کو رن خرچ تمہو کاٹہ جار
 فروزاں تھند دل گوشت چوں چراغ
 دُدن بپہ شامہ بمانند آب
 بہنگام شادی زہ کو چھکھ روان
 مے از یاد پو عہدہ دیرینہ دال
 زمانا تہس اوس در بستیگی
 شوہنگن اُسو تختس پچھن کاہہ گاہ
 رتمو اُندر کا نہہ روزنہ برقرار

لہ یہ شار چھ پچھ پٹھو تہ
 تہ تے نو بستی دار با برگ و ساز
 لہ یہ شار چھ چھاپ پچھ پٹھو تہ
 رُٹھتھ برو نہہ کنے طبل زریں طراز
 لہ یہ شار چھ قلمی مسودہ مطابقت
 بہ تے دوختہ دال فرخند جاہ
 شوہنگن اُسو تھتھ تختہ ہے پیچھ چوماہ

مئے شو بہم و دُن بہر آں دوستان
 کرتے چھنا و دُن بے بقصد درد و داغ
 دُن تیلہ ہمہ بانوان سراے
 دوپس شاہ مردان، اسے شاہ زن
 بہ عالم سپٹھا آے ہڈی بادشاہ
 فریدون و ضحاک تہا زمی نژاد
 تہے شہر یاران بیدار بخت
 نہ کر صیر، اے افسر بانوان
 ہنہ در زمان عمر فرسخ سیر
 کوہن سالہ پیرا، کر تھہ پشت خم
 اوکھہ لوح اندر زمان نزد پسر
 پوزن، بولیکھت تھہ سپٹھا روزگار
 ز شوکت مئے بو تاج و افسر بھماہ
 بدائش کوہم شہر زہر بقتام
 حقن بخشیم دولت بے شمار
 ہمہ شہر یاراں مئے اہم غولام
 کمر بستہ اہم مئے سٹھہ لچھہ سواد
 پون اسی ہر روز بہر سلام
 زیادہ ز سٹھہ لچھہ سواراں سپاہ
 ہنہ روز شنبہ مئے نش سبز پوش

چھٹے سکھنے و چھن اندرپں بوستان
 چھٹے باغس اندر خود او تہر باغ
 گز تھن خاکی میلہ خاہ از کتھو دے
 ہنہ کوٹ کالا و دکھ و دہن تمن
 بہ صد شوکت و حشمت و آب و جاہ
 سہ رستم تہہ بخسر و دیکھ بار
 مڑ تھہ گئے بین کیت تھو دکھ تاج تخت
 سرا خبام فانی چھہ سورے جہان
 پکن دوت ہستہ مؤبد مو تہر
 سپٹھا و چھٹ اندر جہاں عاش و غم
 نظر کر تہہ لو حس بروشن صنمیر
 بے او سس جہانس اندر شہر یار
 درپں شہر او سس بے بوڈ بادشاہ
 تھہ دایس مونگم می، تہہ لو دہم تمام
 کر تھہ خرچ سوے اندرپں روزگار
 گوشت آسماں بو مئے از بخت ام
 تہے نیز داراں و شجہہ گزار
 سلج تھہ ساری پیے بار عام
 ز ہر ہفتہ بے زیادہ پن سپٹھا
 پون اسی اکھ لچھہ سواراں بخوش

بیک شنبہ بوبیا کھ لچھ مَر بسر
 بیک صد ہزار از لباس سیاہ
 یون پنجشنبہ بے مے نش صد ہزار
 بروز جمعہ با کمر ہا بے زر
 بہر ہفتہ اوسم پیٹھ پاٹھو کار
 گتہ پٹھ نو بنورخت سامان زر
 گتہ پٹھ نو بنورخت سامان جنگ
 بہ آباد و واراں بلا درد و رنج
 ستارہ شائسی چہ دانستوری
 ز دور سطرلاب سورے مے حال
 ہمہ کار عالم نمایاں و راز
 جہانک ہمہ گردش روزگار
 ہئے کائنہ تہ چیزا ز راز جہان
 گزھن بوس واقف بہ از خیر و شر
 ہئے چون گردش و چھم یا عتی
 کہ کھ نہ طلسمات ہئے ہند بنا
 تہ بیہ بت پرستن کرکھ نار و مار
 بہ عالم ز دانش یہ اوسم ہنر
 بیہ عیسیٰ عیسیٰ کارا یہ دراز
 ولیکن میلے مرگ و اتن بسر

و لختہ رقم قب و کلاہ و کمر
 مے نش بے یون چار شنبہ سیاہ
 سراسر زرہ پوش خنجر گزار
 یون بو مے اکھ لچھ سپاہ زبرد
 ہرن نوو نووے اوس لچھ لچھ سوار
 بن پر پٹھ دوہا اوس با کروفر
 بن پر پٹھ دوہا اوس رنگا رنگ
 سیٹھابے مے تابیا زروسم و گنج
 مے نش اوس امین دیں پروڑی
 گزھن بوم مولوم از ماہ و سال
 یون درینٹھ اوسم پس و پیش باز
 گزھن بوم مولوم اندر شمار
 مے نش بوہ پو شہ اندر نہان
 یہ کینہہ خمہ شک و تر اوس از بحر و بر
 سراسر زٹے منز مردی و پردلی
 ہمہ زرق و طامات کرہ کھ فنا
 کرکھ دیں پنن جابجا آشکار
 سراسر گرم خوج بو شہر زر
 بہ دُنی یا گرم مے نشیب و فراز
 سلامتھ چھنے روزن عقل و ہنر

ہنکے موتی جی خونہ نرادر ورجم
 ستمگار صلصال بہ روزگار
 ولسکن مے بو تر یونمت از مہنر
 لہ زلن از کف مرگ کا تر شا چھٹے
 مژر گنج تر از شہر زر یا علی
 میٹے مؤبدن پور سہ لیو کھمت تمام
 مگر شاہ صلصال گو رو سیاہ
 دوپن شاہ مردانہ سے بے خلاف
 چھ مینوئے مرن چاہند دستہ لیکھتہ
 تر مار کھ مے اے نامور پہلوان
 بہ بیتلہ دوس چھچھن اے نامور
 دوپس شاہ مردانہ اے تاجور
 تر ہر کا مے پیچھ بہ تمنا کر کھکھ
 اگر چہ کر کھ وادے سے راستی
 وندہ یی سہ حیدر نمبر گو ز باغ
 بہنہ ابن دو کھکھ اکھ سوار ابراہ
 کر آوریہن مرد اسلامیان
 شامن دوپس تورہ چھکھ دور راہ
 سہ عقل و مہنر تے بلاغت تر جرم
 تہی گشتہ کو ز نس بہ روزگار
 پیچھے پاٹھو او سہم نوشتہ بسر
 تہف مرگ سیتین و سن چھس و نے
 مژرخص بخانہ سپن و لو و لی
 سپن دوستن دل سپٹ شاد کام
 ہماندم کرپن سوے حیدر نگاہ
 درپن حظ یون بوزنہ چھم مے صاف
 یہ گوشت لیکھتہ تے تر گوشت ہو کھتہ
 ہسانا مے چھم در نظر تری بان
 تر سہ بر دشمنی کیاہ گندان چھی کر
 کر کھ یوڈ تر از عہد و پیماں گذر
 بہر پیرلا مٹھہ نشانہ بنکھ
 تر ہنوجنگ تر اکر کھ کرو آرشتی
 شمامہ تمس سیتہ ریشل چہ رخ
 گٹرھن خوش خبر ہجھہ تازی سپاہ
 پیٹہ زر کرپن بستہ پانی ہریان
 ہنکے یور یٹر گاڈ وائن سپاہ

نہ چہ شارچہ نہ پھاپ سپد مت یہ گو آکس مسودس مژر نظر

اُڑیں جا کدوں قاصدا اکھ دلیر
 چھٹے لشکر مئے تھتھ منز پنہوسی ہزار
 کدُن مال و زر گنج و گوہر تمام
 کرو جمع رقی بر لب آب رشار
 بہ از درو چشمان چھٹے بے قرار
 رواں بر لب نہر درمیابے آب
 بجھٹس پیچھٹے بہ تھتھ را چھو کر از نگاہ
 ز دُرداں دُٹن در نظر مال و گنج
 ز شفقتہ بیغٹھ روز تھتھ پاسدار
 بہ پانے گزہ چھو اگر اعتسار
 بیٹیں مسلح تھتھ پتھتھ کُنن رقی تر کر
 خبر ہتھتھ کدُن اکھ جوانا بشہر
 کھسبتھ آے با آب و اشتر قطار
 بہ پنجہ رموز کدُن ہیوت ز کان
 بجھٹس پیچھٹے کرن را چھو صلصال شاہ
 ہاں زر سہ پانہن رُٹھتھ در نظر
 کور کھ جمع سورے بمادان فیسر
 زہیں از گرائی سپن پر ز رنج
 کرن جمع درمیابکنار سس اندر
 رُٹھتھ در نظر زر بہ شام و پگاہ

مئے چھٹے مشور اپنی پنن اید لیسر
 چھٹے شہر ابلا بے اپن کوہسار
 تے یورین یام و اتیکھ پیام
 اُڑیں شہر پُرس زر کدو اُسویبار
 دوپس نام صلصالن لے ہوشیار
 اُڑیں شہر زہیں بہ کر موشتاب
 بہ کینترھا کڈھتھ زر لدو بر سپاہ
 بہ ہیمہ پانہ بے پیچھتھ بہ سختی تہ رنج
 بہ تھتھ گنج بے را چھ کر ہچو مار
 مئے بیہ کا نسبہ ہند چھٹے کینتھ انتقاد
 دوپس شاہ مردانن، اے نامور
 ہماں دم شامن بغر خستہ چہر
 تے خاصہ شہر کور ہٹا ترہ ہزار
 پچن وا تو بر کوہ زہیں بسیاں
 ہتھ ترین دوہین زر کدُن تم سپاہ
 شامو تہ بیہ شہر نامور
 ہتھ ترین دوہین ترین شہر کدو کھ زر
 سپن پر سہ ماداں ستر امر تر گنج
 زون اشترین پیچھٹے لدھتھ بار زر
 رُٹھتھ پاسدار مئے صلصال شاہ

لے ییلے آفتابس دوہک تاج زر
 لے ز شرمندگی رود در زیر آب
 دراں شب سوسه لشک سپهوست خاب
 کوژن خاب و آرام بر خود حرام
 سراسر شبس بو کرن پی سہ کار
 ییلے صبحنس دراو نوں آفتاب
 کھسختہ گئے سوسه کوہیہ از بہر زر
 کرکھ در زماں بو تر ابس خبر
 در اندیشہ کوئے امپیر عرب
 پچن آو نزدیک صلصال دال
 دوپن تس کر اے خیر سر بد کنش
 دوپس تمکو خبر چھم نہ اے شیر دست
 ز بے خابی اہم نہ ٹیٹ نہ چشم
 دوہقس یام صبحن پریشان ز خاب
 و چھم غائب گوشت سراسر سہ زر
 ازاں زر و چھم نہ گئے کینہہ نشان
 مے اوسم شبس داد کے اضطراب
 دما اکھ مے پیوست خاب گزین

شیکو ژور نے نیوس از فرق سر
 چو زر رود پنہاں بنگس حجاب
 سہ صلصال تھود ووتھ بعد اضطراب
 ژھنن ژور زر ابس اندر تمام
 ژھنن ابس اندر سہ زر بار بار
 سراسر دلیراں تھود ووتھو ز خاب
 گوشت غائب دیو کھکھ سہ انبار زر
 دوچکھ تس بہراج گوشت چھم زر
 و زر کوئیوشت ژور در پیر شب
 امپیر عرب، سرور بے مثال
 کت نیوٹھ زر، پوز ووتھ کتھ مے
 بہ از در دچشماں پیوست بونست
 کلس بوم سرسام از در دچشم
 سوسه زر پچن اس با اضطراب
 وئے کیا بہ پھیرتھ مے چھم نہ خبر
 بیک روز کو سر بسر زر پنہان
 بیک ساتھ اوسم نہ آرام و خاب
 مگر ژور بے رودی ہتو در کپن

لے تہ لے داستا بک مفہوم نظر تکی تھوتھ آو پچن دھن شادن جاپ پھیر کر نہ

بزودی تھکے گئے گراں ماہِ زار
 پتو زور پئے بونقیس سہ گنج
 دوپن کس کر لے بدسیر شہر بار
 بسختی سپاہو کو ڈرکھ زار کان
 تھو کھ پیر کر تھو دشتِ دامون زار
 چھنے عقل اٹھ پیٹھ سے باور کران
 روٹے عمر ہندو آفتابن زوال
 ونے پئے یہ کانہہ بے عقل بے خبر
 تھی سہو روزی زمانہ بکام
 گز تھکھ پانہ رسوا، لے بیفرغ
 مے پانس خبر چھمنہ از کار خیش
 دو تھس تھو بد جھس کھس آفتاب
 زار کنہ نشانا لوہم پئے نوہود
 بلا شکھ عبا اوگفتار دال
 ازیں پس وچھکھنہ ز کینہہ شونا
 کر وئے چھو سیٹھا گنج وزر در جہا
 پئے از زار طلسمات سور تھہ پائے
 ارنو دال لھتن زیر زان کوہسار

یا مٹھ، تھو ڈو تھہس بے خبر
 اسے پیر تھج مٹھت و درد و رنج
 بشور آد سے حیدر نامدار
 دوہن ترین تہ بیہ ترین شبن بیکماں
 کڈن واکو تہو ساس بے نامور
 لے بیک شب نیے کس سہ گنج گراں
 شامن دوپس تام اسے بد خصال
 ہم اکٹوں ون پتھ کنن چھکھ خبر
 تہ از راستی ون اگر چھ پیام
 مہ ون چیلہ ساہزی، کلام دروغ
 دوپس تھو ز تیمار ایں چشم ریش
 شبنس بوس از دور پیوست بخاب
 کوہم جھتجو زیر و بالا فورود
 تہ دوپس شاہ مردان، اسے بد خصال
 لے بیایاں تھے و تھے یہ عمر دراز
 ازاں پس سپاہن تہ و تہ نامدار
 تہ بیہ فریش زپں و زپں سراے
 سراسر تہ سورے کڈو از جہار

لے پئے شار چھ اگے بھر چھاپ۔ دویم آو مسودہ پیٹھ نقل کر پئے۔ لے پئے شار چھ
 اگے بھر چھاپ۔ دویم آو مسودہ پیٹھ نقل کر پئے۔ لے پئے شار چھاپ سہ پت۔

چو بوزختہ سوشکر ہمہ ہمگرہ
 کوڑکھ تکتہ جھارس ہمہ لوہ پار
 جنابن تر زردیت سپاہن تمام
 ازاں نو سپاہاں سپہنو شاد کام
 ازاں پس سپاہاں سپہنو خوش سیٹھا
 اناجاشہ حیدر، امپیر عرب
 مسلمان سپہنو ساری شہر کو سپاہ
 پس آنگہہ چو صلصالہ ہے دوئیہ باز
 ازیں پس دو چھکھنڈ کبشہ برگ سادہ
 وائم جلد کوت نیوکتہ ذر بے خلاف
 ہمشگر زن تر زرد و زرد شاد کہ بہان
 اے نوہر کوہس سپہا خوف و بیم
 کرن اُسو باہم دگر گفتگو سے
 کوڑکھ زر، کوڑکھ جمع پایان کوہ
 کوڑکھ زر ہمہ ذراں طلسمی جھارس
 تے سومتو لاچار گئے شاد کام
 ز بخشایش غاصبہ آں خوش مقام
 ز بخشایش غاصبہ شیر الہ
 روانہ سہو یہ شہر گو باطرب
 نہیں نوہر اسلام روشن چو ماہ
 ہپاہاں ڈٹے دائرے پر عمر دراز
 میر کر پانہ ہے پیچھے فرسخی دراز
 اپیز تراو، پوزون سے نشت صاف
 بڑے بتمہ تراوکتہ نہ اندر جہان
 ذرا نرم گو نہ سہ دیو رچیم
 کہ تاودت شب اندر چو جستیجوے

جنابن شہ شب کوڑکھ بریو یا کسار
 بتا پیش کرن سوے پروردگار

جہاں پہلواں صلصال وال

جاں ستاں تہپر کس زردس مٹز

یہی صبحش شیشہ آفتاب چرخند زر ذراو از قعر آب

۱۔ ز ر زنگی لو بن رووست تارج زر
 ہنہ نامداران تھوڈ دو تھو ز خاب
 ز صلصال دیو تھکھنہ پیدانسان
 دو پکھ بڑ ترابن زو لو شہریار
 بڑ و و فی لار دئبال آں بد سیر
 کوڑن حکم عمرس کہ اے نیک نام
 گرہن در زماں کھوت سیر غولے
 سوہیے لشکر مؤمنان گئے براہ
 ہنہ مؤمنان آفرین فاس سپنو
 در انجا تھوون تموتو دی سپاہ
 کرن جستجو تس بہ بالا و پست
 رتھن دھنہ ہن مردماں سر بسر
 شبن دھن کرن پڑیش اندر دیار
 ۲۔ سیووم روز خلقو کرکھ تس خبر
 ۳۔ سوہیے حصن سلطان ڈالیتھ گومشاہ

کلس دھتھ کوڑن بستہ زہن کمر
 کوڑو کھ قصہ برباز گشتن شتاب
 کرن جستجو اُسو در ہر مکان
 زمانہ سہ کوڑ خار، بے اعتبار
 وچھن کوٹ ترالیتھ کو کرکھ ہضم
 ان جلد دلزل بزین و کلام
 شمامہ سپنو پیشرو، رہنمائی
 بشادی ہنہ اُس در پیش راہ
 چو سیماب رخشند خنداں سپنو
 کوڑن خلق وارا بڈنبال شاہ
 لو تھکھنہ نشانائند کائہ بدست
 تھکھتھ پیٹے چپ راس در بحر و بر
 بہتھ روڈ تھتھو حیدر نامدار
 کہ اے شاہ دیں حیدر نامور
 دہا بہتھ روڈن تھتھ قلس منز پناہ

۱۔ امیک دویم مصرچھ مسودس منزیمہ انماوتہ حو
 کلس دھتھ مسخر کوڑن سر بسر
 ۲۔ بیس شارس سرتو موبط کرنہ، خاطر پیو امہ شار، کس دویمس مصرس ہیر پھید
 ۳۔ مسود، مطابق آپا اٹھ شارس منڈ تبدیلی کرنہ۔

بیہوش کینو رہا طلی پہنچن دو پسر
 گمراہ کزیکھ بپہ ملکن از شہر زر
 رواں دوت نزد یک شیر خور دلے
 تر چھکھ مایہ سے جود از کان پاک
 جواں مرد چھکھ آفتاب ہم
 چھ دل چون درو یا ہے جود و سخا
 ہمیشہ تر خوش اس اندر جہان
 دون چھکھ شکستہ دلن مؤسیا
 بہ بخشش تر چھکھ در سخاوت شمر
 ورنچہ اوس کوست سہ دال دلیر
 ورن تھو سہ آد سورے بجا
 طلسمات پھڑکھ، خدایہ کدکھ
 ازاں گنج چیزا دیٹھ نہ اسے
 لہ دوپس بو ترابن ہمہ گنج و زر
 بخاری ہمیں گنج ناکا سہ
 ورنچہ تی ہیتن نامور شش ہزار
 رہا طلی پہنچن زہے پسر ہر تاب
 بہ امید زر گئے رواں با طرب

پکن آو نزد شہہ نامور
 توے اُسو آیتو بہ امید زر
 دو پکھ تس کر اے شاہ کشور کشا
 بدست عنایت ڈٹے نش زر چھ خاک
 چو باراں چھ کف چون ابر کرم
 محبط کرم چھکھ بہ بذل و عطا
 چو ابرا سونے دست گوہر نشان
 کرن از نظر خاک چھکھ کمپیا
 بگردی کشاد کور کھ شہر زر
 تھیں پوشہ نے در جہاں کا شہہ دلیر
 نو بچہ ڈینے ظفر گوکھ مٹی کشا
 یہ زھور کھ بہ اقبال سورے نو بچہ
 اشار اکور کھ نہ پیشینا اسے
 تر صلصالہ ہے ڈور نیو سر بسر
 توہ ہے بخش مو حصہ اکھ خا بہ
 رواں گئے ز ماڈاں بران کو ہزار
 چوسا پ پکن گئے بہ آن آفتاب
 رواں پیش زہ بو اہر عرب

لہ امیک دویم مصرچہ چھاپ پچھ باٹھو ہمہ سر گنج زرین حصار

ژالَن بے بہ ہاموں و اُزدشت غار
 چو صرصر ژالَن اُسو تم یک دگر
 دوپن تَس رباطس کہ اے پیر مرد
 سیٹھا تیز رو چھکھ بہ اپں پیرال
 مگر کرتہ وُذ کین مے نش تے بیان
 دوپس تمکو کہ اے سپہر خوش خصال
 کہ اکھ ساس اکھ ہتھ مے چھم در شمار
 گڈتھ میٹر عمر فراواں بہ سال
 سچن در عجب شاہ بیدار تخت
 سیٹھا تیز رفتار، چپکے روان
 پیچھے پاٹھو یک روز دیکھ سپاہ
 بروز دووم و اُذی تم باشکوہ
 اے سرا پردیے حیدر نامدار
 مے جت بن نظر کرے براں کوہسار
 مے ہمے شک خارا وُچھن کوہ تخت
 رتمو ڈپٹو و اُذی نظر کرے براہ
 ز بار رتمو کرکھ کرے ناگہان
 ییلے بوڑ صلصالن آواز کوکس

رٹھتھ در نظر راہ سلطان جھار
 سچن در عجب حیدر نامور
 ژالے پوشی نہ کاٹھ باد صرصر بگرد
 چھنے کاٹھ پکنس ژالے سچن مجال
 ہئے عمر کوٹا رٹھ چھکھ اپں زمان
 ز صلصال چھم زیاد اکھ ہتھ مے سال
 برابر چھم صلصال وُذ کین ہزار
 مرون عاقبت چھم علی کل حال
 بہ اپں عمر ڈیوٹھن قوسی بال سخت
 بتیزی اُپس پوشے نہ کاٹھ جوان
 سہو یے حصن سلطان پکن گے براہ
 چو در عیابے جوشاں تہہ پابے کوہ
 کوڑکھ راس اُندر یکے مرغزار
 وُچھن ہچو وُزل درخشاں چو نار
 در اُزی تہ پنہا تمیک اوس سخت
 وُچھکھ پرز نوڑکھ علی باسپاہ
 کوڑکھ شور نقاہ اُندر زمان
 دوپن آسیہ اپڑے دروغ و فوس

اے تے تے پکن شازن ہنیز ترتیب آپ بدلاویند .

سپاہو دوپس آو شیر خدا
 بپایان کو ہمار تھاؤن سپاہ
 پر از غمہا گو ہمہ مرغزار
 دو بختہ گو سہ صلصال اندر زمان
 لہ دوین کس چہ طاقہ ابا پیل مست
 چھنے کاٹہ طاقہ رتن ایں حصار
 سہ حیدر کھسیا بختہ کوہس پیچہ بختہ
 کدین مدھمال پان کوہ
 تہ میلہ بختہ سپہن بہیمپاہگی
 بیستہ کتو میلہ حیدر نامدار
 گئے زون پکن آو پیش گروہ
 خبر واد صلصالس از مرغزار
 ز قلعہ نمبر آو نیرختہ سہ شاہ
 میلہ شاہ مردانہ نے کر نظر
 کرین کریمکھ تس لے بکاجوے دشوم
 نو لکھ ڈور ہستہ مال زریں حصار
 ز تے پھٹوختہ ہمہ پند و پیمان مینون
 اسن عقل ساندی اندرین داستان

ہشتن شش ہزار از سپاہ ہدا
 کوڑو کہ بستہ ہر سو گدراگاہ و راہ
 گویند کہ دانگ اندو اندو بیایہ حصا
 دتن بیچ چوں از دایہ دمان
 کھسیا زانہ پیچو سہو شستر شکست
 ہمانا چھ ناداقف از سنگ خار
 یہ کوہ ہار بار اں تبس پیچہ بستگ
 پہتہ تہ کرہیس فوج روزختہ ستوہ
 ذلن تم ازاں حسابہ آوارگی
 کرین راست لشکر بیایہ حصار
 کر بستہ سے دوت نزدیک کوہ
 کھسیا آو حیدر بختہ حصا
 بدروازہ سے بیوٹہ بر سنگ راہ
 و چھن دور صلصال باتاج زر
 ز تے تہراج دیت تھن ہمہ مرز بوم
 وں بیوٹھکھ چو بوم اندرین مرغزار
 بوٹھتہ نہ ز تے اسلام و ایمان سون
 دروغی کزن چھکھ تہ بار استان

لہ امیک دویم مصرچہ مسودہ مطابق۔

لے ازیں پس مہون لاف دیوانگی
 تہ بے عقل چھکھ اے یل بد نژاد
 بجوش آو صلصال با تاو توش
 کو دُن کش کمانے بزور دُ چنگ
 دوپن شاہ مردانے لے بو تراب
 دین تیر بر حیدر نامدار
 رواں تیر گو دور در پیش راہ
 دوپن بو ترابن مہ سوئے سپاہ
 ہئے زور اُمو سندر چھ مژدنی کمان
 دُن اوس یی حیدر پاک کیش
 سپن در تعجب یل شیر گپر
 اے نوئے وہ چوب تیر خدنگ
 لے سپن حملہ کر کر مہنایختہ ستوہ
 بزور دُ سر پنچہ چوں شیر مست
 کمر بر کمر سنگ از کوہ سار
 ازاں کوہ بالا مژدتمو ز چنگ
 چنان یلے وچھ سہ باران سنگ

لے یہ شار چھ پختہ پانچو چھاپ
 ازیں پس مردان نام مردانگی
 دُن لاف مردی بہ دیوانگی
 لے یہ شار چھ پختہ چھاپ

دُما اکھ اکس جا پہ استاد روڈ
 ازاں کوہ پہ ڈوڑھ سچت آواز جنگ
 تہیہ اسپانجک ترؤون ڈلے
 سپاہن حیدر، سرفراز جنگ
 کنین ہندو سپیدی توڈ انبرجاس
 وچھن اوس حیدر تماشای جنگ
 دُما اکھ روٹکھ دم بزیر سپر
 وگرہ بار سے حیدر پاک باز
 بہ دو ستور صلصالہ نے بیدنگ
 شہ پہ بوڑا ترابن کوڈن ناہ سخت
 دوپن شاہ صلصالہ لے بدگہر
 مئے سستین تہ کینہہ دراکھ نے زور مند
 دشمشیر تن چاڈی بے جاں کرن
 ہمہ دم کڈے جاں شو مس دیمار
 دہرہس تام شاہن بڑھتہ خار جنگ
 کر یوت قام لوگ لوسہ نے آفتاب
 کرن اوس صلصالہ زپ گونہ جنگ
 میلے کالہ پن شاہ زہرہں کلاہ
 چر از دود سمسار ہے گوڈہ مارغ
 نہ جنگی سپینو پانہ وانی ستوہ

سپر بڑوٹھہ رٹن پیش آن تنگ زود
 ازاں سنگ کو گرم بازاری جنگ
 کڈن بیہ تنوور درختن پھلے
 زہاں گئے گوڈن تام درخار جنگ
 وچھتہ خیر گے مرد جنگ آڈلے
 سپن کم ازاں سنگ ہارہ جنگ
 سپن یام از سنگ خالی کمر
 ز پستی تلن تمو قدم برفہ از
 بشدت کوڑن سچت باران جنگ
 یہ لرزہ ہے آو سے کوہ لخت
 زمانہ زنے پیچھ وہ ذی سربس
 توے دست مڑ بڑھ بمکر وہ فشد
 ز خون تو ماڈان مرجان کرن
 کر ڈھکھکھ میٹھ سزاوار داؤل توار
 کنو سیتو کوڑ تمو دگرہ بار جنگ
 کرن بوئے ہرگز درنگ از شتاب
 گئے تیر سستین، گہہ از خار جنگ
 ٹھکھتہ پیو بزیر گلیم سپاہ
 زمین و زماں گو بہرنگ نراغ
 رواں پھیر تھن گئے زہا مون و کوہ

دُرُوپہ بلمشکہ حقو کہ پاسدار
 دگر سوے زبے خسرو نامدار
 بہ دوستور از زبیر و بالا ہمنر
 و دن تیرتے سنگ صلصال پیر
 سیلے شہر یارن روٹن پے قرار
 لہ بہ ہفتم سہ سالار خنجر گزار
 کمر بستہ صلصال دیوٹھن بنگ
 دوپس شاہ مردان اے خیر سر
 ہتے بیتھ کوہس پیچہ بسختی و گرم
 نمبر نمبر از اس مآداں کرو
 ا کس دمن دم ہن وہ ذ کرو جنگ
 کرپس کر یکھ صلصال اے پہلان
 و نیتھ دے گو راتس از در چشم
 نئے کیا چھے خبر میا فی کیا چھ کران
 مگر پاس اے خیر زبس رنخ و تاب
 پیو ائی و چھم زشت خسا باعجب
 توے کو متن چھم ہر اسند جان

خبردار بر کوہیہ ، بر مرغزار
 نمبر دڑاے دو شوے پیے کارزار
 کرن اسی تا ہفتہ بایک دگر
 کرن اوس رد حیدر شیر گہر
 براں ڈیر گو شیر پر در و گلہ
 کھٹھتھ گو براں کوہ مردانہ وار
 پچھتھ آسہ کانہہ سالخہ رو نہنگ
 در اے خیر پیسی شرم چھکھ بے ہمنر
 بہکھ کوٹ کالا ہمانستہ غرم
 ابایک دگر رزم مرداں کرو
 و چھو آسہ کیٹھتھ کس دن فرجام سخت
 بہ چھس پانہ وہ ذ سیر کوٹ ز جان
 پراکند چھم دل حوپی بہر چشم
 رنگ خون چھم چشم وہے کوہ ہران
 پیسیم ناگہائی اچھن ترے غاب
 زبے نش باور تی اے اہمیر عرب
 کھو دن چھس مے ادوت ہر زمان

لہ پ شارچہ پتھ پٹھو تہ نظر گردھان بہ ہفتم کھٹھتھ گوٹ خنجر گزار
 ببالاے آں کوہ مردانہ وار

بہ پھوٹت تھتھ اندر بعد رخ و آب
 گئے لوہ نہ تھتھ آب پے آتھ میے
 بنا کہہ سپن آب روشن سیاہ
 بنا کہہ سہ آب سیاہ گو چو رگل
 رگل تیرے بستہ کرم سے راہ
 بویم آب تے زب کرن پائے بند
 روٹے عمر ہندو آفتابن زوال
 ڈا بارہ نے کو رکھ بے آج و تخت
 بہ سختی لوڈن در کماں چوب تیر
 تھتھ میٹھ سپن زلزلہ در زمین
 ہئے زد کوڈن تیراں زشت کیش
 بہ ہر لحظہ چھکھ نار تراون بے
 مے پیچھ تیر لاین بہ ہر روز چھکھ
 تھے پیچھ تیر لویم نہ زانہ در جدال
 گر تھکھ تاقیا تھتھ نہ عسیر تھتھ پڈ پر
 کوڈن کش تھتھ خم سپن آسان
 ز چرخ کماں شور و شر و دھتھ خروش
 لیکھتھ تھتھ پیچھن نام مصلحتاں پر

و چھم غاب اکھ ترخ ڈرو یا بے آب
 ہئے ساہتھا اکھ کرم زھانٹھ میے
 نمبر نیرش کیشہ لویم نہ سے راہ
 گیم چشمہ تیر پر اکسندہ دل
 و سبتھ گوس اچر بہ آب سیاہ
 کرن زور او مس بہ کھسہ ہلند
 دوپس شیر جبارن لے بد سگال
 سپن تیر از چون خواہ رشند تخت
 بہ بوڑھتہ بہ خشم او مصلحتاں پر
 برھتہ دیت نہ بر شاہ مرداں بکین
 رواں بوڑا بن سپر ڈٹ بہ پیش
 دوپن نس کر اے بد رنگ و شوم پے
 بہ کینہ سپن مت جہاں سوز چھکھ
 مے مازانہ کوڈم تیرے کن خیال
 بہ تے از تے پیچھ لاپہ مردانہ تیر
 و نہتھ پنی تچن عتھو دسہ چاچی کماں
 لوڈن تیوت سو فار و دتس بگوش
 کوڈن تام از شست اکھ چوب تیر

ز کینہ سپن مت تر دل شور چھکھ

لہ یہ مصرعہ چھاپ پتھ پائے

فلک باس پیچھے کیوں کرن آفسپین
 قضاہن دوپس کاٹھہ درنگی مہ کر
 روانہ کسان اذکھاں مٹاوتیہ
 میان د ابرو تیس باشتاب
 نہ سر خود تے درے اکثر ڈھیونس
 وکرٹھو، ا کے تیسرے پو بدسکال
 بر اے شاہ مردان دس دوکٹھ بکام
 لے ڈیوٹھ کو غریواں ببالا بے کوہ
 دواں شیر جبہ آف کو ہمار
 ہمہ مردم دژ مسلمان سپینو
 پر ڈھکھ شاہ مردان ماحال گنج
 تمو غرض کوڑھس کر اے نامدار
 مگر پور اوٹن نہ تکر مال و گنج
 ازاں پس تمن کن وونن سر بسر
 ابو المعین و مالک نامدار
 ہئے نام بردار شاہ سمک
 رٹھٹھ اٹو صلصالہ نے بے خبر
 سپاہو کوڑھس غرض اے ارجمند

فلک بے دچھن در زمان زمین
 قدر آس دوپس کدھس مغرب سر
 نشان کوڑھس ابروے صلصالہ پیر
 ترٹھٹھ کوں تیسرے شہر بدوڑا بے
 ہمہ تیسرے پھل مغرب اندر سونس
 وکرٹھو جس کر یکھ پیرٹھٹھ بدوڑا بے حال
 نہ مرگ جہاندار صلصالہ قسام
 نہ ابرو تیس خوں دواں ہچو جو
 دواں کو براں کوہہ نزد جہار
 سراسر تیس آفریں خاں سپینو
 ورنو تو ہرچھ کتھ جا پے بے درد ورنج
 پشیزا اے وچھنہ اذ شہر یار
 اچھو وچھنہ اے کینہہ بجز درد ورنج
 ہئے یار نے ہنیز مے وڈو تو خبر
 تہ بیہ سعید وقاص و زہار خواہ
 چھٹے تس تاجدار می بدویر فلک
 کرن قادر تم یختہ جہار س اندر
 چھ تم یختہ جہار س اندر پائے بشد

رٹھٹھ کو غریواں ببالا بے کوہ

لے یہ چھ چھاپ پیچھے پٹھو

اندر ژاود حیدر بزنڈاں سراسے
 چمکے گردن دوست و بازو بے مرد
 حکمتی موت زولپہ پست مستمند
 ہماں دم علی شاہ مشکیل کشاے
 ز سوہاں سوز چپیر کمر کھکھ جدا
 ازاں پس روٹن پڑ پتھ اکھا در کنا
 اوٹکھ ساروہے حمہ یزداں بجا
 دو چمکھ تس کرانے شاہ مشکیل کشا
 ہئے اُسو گا پتو زحماں ناوہ مید
 خلاصی ہندے اوس نے کانہہ کلام
 ز غم گا متین اُسو دل خستہ خاد
 دو پس شاہ مردان اے پہلون
 ز چمکھ ما لبک اُشتر شیر جنگ
 اگر زن ڈسپنکھ سپٹھا زرم خواہ
 چمکھ پہلون اندر کانہہ سوار
 دو پس ما بکن اے شہہ نامدار
 پیتمو اُسو اُسو فاد در بشد و غم
 دو نکھ شاہ مردان نے سور حال
 پتمو کور متقن بو بزرہیں حصار
 خبر و نہ کچھ از چاہ و از خار سنگ
 در اُخر بہ پیکان شیر نبور

و چھن یار نے بستہ بے دست پائے
 ز آہن گتو تپیر زنگار خور
 عمر گا پتو از شیخ و ز چپیر بند
 طلب زور نہ سوہاں فولاد ساے
 زہا کروی نہ ساری بہ عون نحو دا
 تہ چشمان ز کس کر کچھ آب دار
 کور کھ شاہ مردان ہست مرہبا
 خود دین زئے یم زور کروی عطا
 ز ظلم و ستم اُسو گا پتو بہ قید
 ز سختی کو مت مندین اوس شام
 زئے مشکیل کشائی کر پتھ آشکار
 و چھنہ چو صلصال یے کانہہ جوان
 بر دی فوڑوں تر ز فیل و پلنگ
 برابر یکھے نہ بصلصال ساہ
 مقابل بہ صلصال بہ روزگار
 ڈر کتھ پاتھو موہ کلیاکھ ازاں دیوار
 مگر چاڈی بیہ فک اُسو دم بدم
 تہ کینترھا تمی کور بہ صلصال ڈال
 تہ تمو و چھنن بو براں کوہار
 بہ صلصال گاہے صلح، گاہہ جنگ
 کدھم از سرو مغز صلصال گرد

کہہ کر صفتِ یے مغرِ صلصال پر
 موتِ آسہ بر کوہ سے بد نشان
 ہیر در او حیدر ازاں پنج مرد
 ڈلائی لنگتھ زخم پیکان و تپہ
 نشانہ رٹھتی پکن گئے براہ
 دراں غار ڈیو ٹھکھ پیوٹ شہر بار
 ز ابر و پکن بو تمبس جو بے خون
 رواں خوں تمبس ہچو فوار بو
 پیوٹ کئے نہ وو بھتھ پیو دگر بارست
 یہ ایں حال بھی ناژلن خوبے زشت
 ژئے بوڑھنے از جہل از خشم و کین
 ڈوٹھتھ غید و پیماں دھتھتھتھ مزہ
 ژر وڈ کھنے از شور و غشی بجائے
 مکافات ڈیو کھت سزاوار خیش
 مئے افتاد پیو چھکھ کرن سر زنش
 چھنے کانہہ تہ عاباز ناموس و تنگ
 مہ آن بر زبان نام بے چاہگی
 ژئے مولوم چھی مینائی زور و ہنر
 ہم اچر نہ فولاد او سس نہ سنگ
 بہ دژیا چھنے روزنش کانہہ جے

سہنے تھتھ کوہس پیوٹھ پیک چوب تیر
 ہم اکٹوں کنھوٹس پتے توہو روان
 وو لکھتھ پہلوانو سلاج نبوہر
 لڈن اوس یختھ حبایہ صلصال پر
 سہ یس خوں ہرن اوس از مغر شاہ
 پکن واکڑ از کوہہ نزدیک غار
 سہ فیل دماں اوس گوٹت زو بوں
 بہ غار اندروں سئے دژن زار بو
 وچھن یام حیدر وو بھتھتھ کو سہ چیت
 دوپس شاہ مردان اے بد شرت
 کرے مے نصیحتھ سہٹھاپشیں
 کوتیائے باپاں ژئے بوڑھنے نہہ
 بہر رنگہ گوئے ژئے بے رہنمائے
 پئے آے دوم فی پیش کردار خیش
 دوپس تور صلصالن اے بد کنش
 اگر پہلوانا پیسی زور چنگ
 ژئے وچھتھتھس بہ پیوٹ بہ آواہگی
 اگرچہ پیوٹت وڈ کنش چھس پچھتر
 کڈیم عمر سارے بہ پیکار و جنگ
 اگر زن بہ گزہ پیر وھن نہں سرے

بسروا ہونوم زمانا دراز
 ز دشت اجل گوس موم فی بے نشان
 بے مردی ژئے مشہور گئے نام و کام
 ہتھے کہنہ بستین مئے ہیوت تھم قصاص
 ز حال سرفراز صلصال شاہ
 دون و اثر لارن بھسہ داغ و درر
 سرخستہ تھو سند روٹن در کینار
 و نیامے ژئے بز و نہہ ماجرا سر بسر
 ژئے عقو و تھنہ منظور گفتار میون
 پہ کورست مئے بو دال شاہن بیان
 دن اوس مئے یادگار مہمان
 بدولت ژئے اوسکھ جہانک پناہ
 کہ یوت تام بپہ چاڈی شاہی عیان
 لہ جہاں چاہہ پیہہ چو پیماب اوس
 خرابی سپنہ مومو بے کار جہان
 سر تخت شاہان بے تاج گو
 و دس نا یہ عالم ژئے ہنویہ تاحبار
 ہتھے چاہہ تیمار، ایشہر یار
 سگدھام غمزدہ کارائی و ناز
 سپنہ میون خود رشید روشن، روان
 اڑپس پس تر رٹ ہن پہ عالم تمام
 سراسر گئیسی و تھہ مومہ کج تے خلاص
 شامن خبر بوڑ سا رہے ز راہ
 ز چشماں گوشت تھس رواں آب زرد
 و دانی دوپن تھس کہ اسے نامدار
 اگر بوڑ ہتھکھ ڈیشہ ہتھکھ مخطر
 بے خیر سوری زھونڈ تھہ آزار میون
 ژئے نش تی ووم آشکار و بہان
 بے تاج و بدولت مدار جہان
 بشوکت ژئے اوسکھ فروزان ماہ
 ز جور و ستم ملک بو در امان
 شو نگتھہ رو دست فتنہ درخاب اوس
 تبہہ گو ہتھہ روزگار جہان
 پہ خود رشید عالم بہتر تاج گو
 گز تھن غائب ناگہہ چھہ از روزگار
 و دن، خون مارن چو ابر بہار

۱۔ چھاپس منڈ چھہ امہ شارک قافیہ "گو"

مے شوہم وڈن چاڑی ہے تختہ ہے
 لدی کس اکھا پائے بر تختہ وڈ
 ڈے اکھ ہتھ پسر اسرھن درجہ
 سپن وڈیہ سرچون بے تاج وڈر
 مڑھ گئے گرانما پے اکھ ہتھ کبر
 مے سیتین ڈے خوش روزگار اکورھ
 ہم اکوئیں بہ پیری مے دیت مقم ذکر
 ڈے روئے دیوم کیاہ نفع گل تہ باغ
 ڈے روئے چھ یس ماویہ لعل ناب
 گزہن چاک تھ غوغیہ یے تنگ ہے
 وڈن داوہ سیتین شکوفے بہار
 وکر مشوہ بنفشہ بنو زیر پائے
 وڈن اس داراہ ز تیمار شوے
 ز درو شمامہ چنابن سپٹھ
 ہمے ہور اسلامو جوے آب
 دوپچھ بو ترابن یہ تقدیر کار
 اگر زن مے یچھ آہ ہے در خیال
 لہ ز بہر شمامہ بہ کرہ من خلاص

گراں مایہ تاجس تہ بیہ تختہ ہے
 دیسی کس وں تاج کیا فی بسر
 اکھا ز ند روڈے نہ بہر نشان
 کس وڈیہ زرخشکھ گلاہ و کمر
 ڈھنکھ تر اوہن بر زمین تاج وڈ
 چو بیل ز گل خار اٹھو ہتھ
 بہ کیترا اسپری کڈھتھ وڈیہ ہیکہ
 چو لالہ مے روڈم یہ دل پڑ داغ
 ز خون جگر چٹون مے جھم خون تاب
 بنن خاک تس روہے گل رنگ ہے
 وڈن ناہ ہے تر گیس آبدار
 ہمہ گل ہرن کاٹھم یہ روڈن بجائے
 ہرن ہن سوہ رخ گل آب روے
 وڈن واریاہ تر سپن خاک راہ
 وڈن یام ڈیوہکھ شہہ بو ترابا
 کڈھتھ گو، چھ کیاہ سوڈ وڈیہ کرہ یہ زار
 بہ زانہہ مارہ من نہ یہ صلصال دال
 یہ در زندگی تھاوہ من بے قصاص

لہ پمن دمن ہمن ہشد کو قافیہ چھ "رہ" تہ "وفا" چھاپ۔

شمع کو رُس عرصہ با آب چشم
 کو رختہ جتک بمقل و فرزانگی
 نصیحتہ ڈئے وڈی تھس سٹھا میٹھا
 ہر لحظہ کو رختہ سبیاں و اظہر پند
 سے ہر چند و دُنمَس ڈیوت پھیرا
 چھ پر پختہ کا نساہ پر خ ڈیشن بستم
 اگر یوہ وئی مؤد صلاصاں دال
 سے چھم تیلہ کوئت روز و روشن سپاہ
 مڑختہ سے تیس سیرتو اسس بہم
 سہ غم ترا و تھن شادمانی و چھم
 وڈن تھتہ دوہس اس تا آفتاب
 بیٹلے کالہ چن دواپہ رختہ ماہ
 ڈیٹھتہ نیو کہ خہ رشپہ بگو یہ کران
 چنابن وین تھ شمع خیر
 پڑھن یوہ ڈئے چھ پڑھ امیر زمان
 پڑھس واپہ پاٹھن خیر ماہ زر
 شمع پڑھن تھس کر لے تاج بخش
 تہ و نیتھ کوئت مال زریں جہار
 دوپس توہ صلاصاں لے ماہ گرگ
 اگر چہ وئے سوئے خیر آشکار
 ڈئے زحی کرے پختہ بہنگام خشم
 سہے توہ کوہ پختہ دور مردانگی
 وین چون وون سہ پختہ سہل کلر
 کوہن نہ کنن ناٹھ بہ بخت نژدہ
 ہے دال سہ و وڈئے تھس سیرتو
 چھنے روز و وڈ شادمانی تو غم
 سے تے کوہ سپاہ خفت و مال
 بیٹلے مؤد شاہ جہاں آل شاہ
 رواں عائشہ سے مڑ پتے بیوم غم
 جوئی کر پختہ کامرائی و چھم
 سپن غاب در زیر مشکس حباب
 بماتم و لختہ جامہ ماہ سپاہ
 دلا سا کرن بے تھس انھتران
 پہ صلاصاں چھی رفتن ہوش کر
 پتے ماگر تھس بستگی در دہان
 بوک شیدہ کی ما وئی کینہہ خبر
 ڈئے آخروہ وڈیا کوڈتھ تیز بخش
 سے و نتم خیر پوز تیج آشکار
 وویں نو نیتھ تیس ووت نزدیک
 خیر دار گزہ خیر نامدار

گزہی یام حیدر بے جنگہ فیش دئے حال سوئے سئے کیاہ او پیش
 لے دواں شیر جبار لشکر پناہ نہ بالا بمادہاں دواں گئے براہ
 تر ییلہ دوت نزدیکیہ شہ شاہ پنےرا نہبرداس ساری سپاہ
 نہ دیداہ یاراں سپین خوش تر شاد
 پہ او سکھ ہنوتیت تر او سکھ بسیاد

شاہِ قلم صلصالِ شمولاش سپردِ آتش

پیچھے کینہ پڑت اوس صلصالِ پیر گوشت خون آغشتہ از زخم پیر
 دو ہتھتہ یام گو حیدر نامدار تہہ کار صلصالِ گو سنجت دار
 کلاںک تہس روئے کاٹھہ فحال دباں بٹہ سپنس دران حباب حال
 نہ روئے سار چوں داخراں کاش زرد ڈولس جان پیرتہ ہزاری و درد
 شامق مجھس تر دوش پیچھ بشتاب شہنشاہ صلصالِ گو سرخاب
 وہ اچر دراں غار تا پک و تار ڈولس پیر و تھن دوا بحال زار
 پتھ پٹھو اہین گرداں دہسہر چھ چاون گئے شیر گھت زہر
 بے آدمی خسار چھی آسمان اہس زانہہ چھٹے عار و عبرتہ یوان
 کرکھ سکتہ کھ چھس چو نراڈ دہا گزہی کرکھون تگہ بر آڈ دہا

لے ایک دویم مصرعہ مسودہ مطابقت چھاپ چھٹ پٹھو

دواں گو نہ بالا بمادہاں دواں

لہ تہ طوفانہ برونہہ روز اندر حذر
 زہیں زلزلس منہ چھ پھٹمت رواق
 فریبا دون بھی زمانہ بہ مہر
 ہمشگہ زن رکھ سور عالم بزدور
 اگر برفکک واتن اوکھ کلاہ
 اگر عالمس منز تر چھکھ کمپیا
 پمن دھن کینن کن تہ رکھ فیکر جان
 چو دانہ تر چھکھ در میان دشتک
 تہ مگر کینن رکھن تر اپہ یختہ امسٹیا
 انہیں اسیا سنگ کیتیا بباد
 ییلے شاہ صلصال بوڈ نامور
 وڈن سوہ شامہ کڈن اس سوہ
 وعلتہ دزاو خود رشید دیباہ زر
 امیر عرب ہتھ سدان سپاہ
 پتھ پامٹھو صلصال بو پوہمتن
 پچن دوت نزدیک بارہ قراہ
 ازاں پس شماسن نشن گئے سپاہ
 چھ کتیاہ سوڈییلہ آب وانی بسر
 شوٹنگتہ بے خبر چھکھ تہ در زیر طاق
 کھوڑتہ روز از مکر گرداں سپہر
 ہم آنر بدنیاں رٹی خاک کور
 صراغام بدن پکھ بتار پک چاہ
 جہاں چھی بمانند شک سیاہ
 تلیم چھی دہن پتھیم آہسان
 تہ مگر عقل پاراو دریں ہر دہنگ
 پتھ پتھ استغاثن کرہ سس طوطیا
 سپہر چوں فریون پور قباد
 مٹھ کو پتھر پوٹ منداج زر
 پتھ پامٹھو راتس ز تیمار شوہ
 نہاں گپہ نہ اچھ از شب لاجورد
 رواں گو بہاں غار صلصال شاہ
 سہکے غارس اندر سہ بو مؤمتن
 بہر سوہ دروانہ تھ کور کھ باز
 دلاسا دیکھ تہس مدارا سپٹھ

لہ پشار آو مسود مطربق دز سر کر نہ لہ امید کہ دوہیر مصرک گمہ ڈیلفظ
 چھ "پتھ پتھ" چھاپ

شہ پہن آو پڑ خوش جگر
 چنانہ دھون ماکس در زمان
 بد اندیشہ سے حال بد تو ہو کر یوس
 نہر تس کٹو جامہ سے کر گدن
 وچھو تھ اندر کیا سنا راز اوس
 سہ ماکت کر بسہ وچھو شیر چنگ
 کر کٹھ پانڑھ ہتھ پوس از کر گدن
 لہ تھا اکھ کوڑن پس ازاں جامہ باز
 تہ دویم پوس مژدن ازاں بد سیر
 تہ وچھو تھ تام تھ جامہ سے ہر کران
 تہ پرن شاہ مردانہ نے با صند
 تہ دوچھو یس اکس آسہ یچھو حریز جان
 تہ تبس کتھ کنن پورہے میناؤ تیغ
 تہ سہ جامہ کوڑن پانہ سے کیت پند
 تہ ترے ہتھ جامہ کی تس مژد ہنس کر
 شامن اوٹن تام مشک کوم لاب
 وولن ہیر بھن پار چاس تمام
 ازاں پس اوکھ ہیزم از ہر کنار

وون تہ پنن ماہر اسر سر
 گڑھو نرد صلصال تیر نہوان
 بدتن جامہ سے تنگ سہوی کٹو یوس
 کر شمشیر زائہہ ہیہ پن پورن تمن
 سلح کو پن پورن بر آں ساز اوس
 بد صلصال مژدن سہ خفتان جنگ
 ہنم پڑھتھ اکھا بو دلاں با بدن
 دپن اوس اکھ ترو چھو کیا ہچھو ماز
 سر اسر سپاہو کر کٹھ تھ نظر
 لیکھتھ اوسو تھ نام پانمبہان
 تہ نام پانمبہان خمد دا
 مژت بہ اساب پانمبہان
 گنیم کشہ پڑھ ہش کران مایہ تیغ
 صوڈو قس اندر بستہ مقوون سہ بند
 سپاہن دیکھ با کٹھ سر ستر
 چھو لن مغز مژتس بہ کو فوار ناب
 کوڑن پانہ اندر زمان انتظام
 کر کٹھ جمع اکھ ہتھ تہ پست بار

لہ تاشہ پنن اٹھن شارن آو نو ترتیب دین۔

کوڑکھ گرد انبار ہیزم بجائے
 کوڑکھ، بچو کوہ آتش افسردختہ
 ازاں پس سراسر سپین باز گشت
 شمامہ سپینو بہر زر چپا، مگر
 دوپس شاہ مردانن آزاد روز
 مے نش روز نئے زائہ تہ پوشیدہ
 مے ہارختہ دیم دختہ خود ایسے جہان
 بیاسید اکرتو وے انتظام
 ثو پکھ سیمو باسور بو تر آب
 کوڑکھ تہ پچھن مرد و ازوئے
 مے صلصال تھو مژ کوڑکھ سوختہ
 ازاں کوہ پکن آسے ساری بدشت
 رک زان گنج تس اس نئے کیشہ خبر
 مے گزختہ در غم زر ثو دلشاد روز
 بہر لہام و اہم مے پائے نصیر
 چھ یس و اقف آشکار و نہان
 سپن قصبہ صلصال شدے تمام
 وں وں سیر درو یا، تماشا ہے آب

رواں واپنا وں مے شیر الہ
 بہر سا جل بہ امداد فیروز شاہ

زریج بازیابی تہ واپسی

ییلے آسمانن درم شامگاہ
 تہمیں زہانڈانے دراپہ نٹو ماہتاب
 امی راز گو حیدر نیک نام
 کوڑن حکم بہر باز گشتن سپاہ
 سپاہاں سراسر سپینو مست خاب
 سحر گہہ زمانے مے در خاب گو
 کوڑن بستہ خود رشید در دامگاہ
 کرن جستجو تس بہ خوشکی و آب
 دل او سودہ از جنگ صلصال قام
 تیاری کرختہ فسکہ تھاؤن براہ
 بہر سجاد، بیدار بو بو تر آب
 دل پاک تس بچو سحاب گو

بہ شب آنتاب صفا تسمو موچن
 نئے ہچو ببل ترنم زمان
 اذان پس او من تنگ اندر کنار
 رہنا منہ گزھو نے خود ادندگار
 تجھتہ رنج و سختی ز تیمار دین
 مئے نش وائے نس کر دس تا بھل زیا
 کھڑکھ وائے وکھ بہ درو یا کنار
 نہئے کرئے خبر ایشہ بو تراب
 گرا چھس کھن تھو دوسانی چھہل
 کر بیدار گو نامور پہلو ان
 ہماں دم وون با شامہ سہ خاب
 مے سرو سہی اس کور تسمو قیام
 سپاہ ہتھ پکن گو بہ درو یا یہ آب
 شہتہ روز شکر بہ درو یا کنار
 نشان تسمی بو ز شاہ رسل
 ز درو یا شہناں سپہا مردگار
 برتھ آسے ہون و ما دان و در
 اذان آب شور کو دکھ کان گنج
 دویم نصفہ بو حصہ کور ہنس دوتا
 پتھ پاتھو دیت ہکھ تمور سم وراہ

غاب اندرون مصطفیٰ تسمو موچن
 چو گل در سحر گہہ تبسم کران
 کورن آفری بو تراب سہ ہزار
 دوین تس تجھتہ مہمت بہ شمار
 سہٹھا کر تھہ مردا نیگی بہر دین
 جہاں آفری روئے خوش تہ شاد
 سہ یس گنج کو دکھن زہر پس جھار
 تہ صلصالہ نے تر دو سورے در آب
 ہداں جاے آبس و تھن چھی وکل
 وائے پنی ہماں دم سپن سہ نہان
 ز بس شادمانی سہ پھول چوں گلاب
 سپن خوش سہ بانو اذین خوش کلام
 دگر روز سہ میدر بو تراب
 پیتلے دوت نزدیک زہر پس جھار
 کہ بھتہ جاپہ آبس گزھن بو وکل
 شامن توتے اون اکھ ہتھ سوار
 رواں آہر اندرے ہبر کو دکھ زر
 کہ دکھ ترین دہہن مہمت و درد رنج
 شمس کورن نہیصف از نر غطا
 اذان نہیسم پنجہ دتھہ بر سپاہ

تہ بیٹہ اُسو ہم مردم شہر باش
 ہماں سپہ ز باطلی بڑہ پیش سہو
 دشمن دیت کچھ اکھ جھو اند گنج و زر
 بزر مردماں خورم دشاد گئے
 کوڑکھ بخشش زر بقام الرقوم
 پر نہ پختہ گئے روڈ باقی بحال
 دوپن تن شماس کرائے خورش نہاد
 اگر اور زو کینہہ ژئے اسی بسر
 ز آب و سلح، مال و گنج و سپاہ
 ہے مؤصلصال شاہ بہان
 پختہ پٹھو بوتس لیکھتہ سر زشت
 شامتن کوڑوس افسرین، مَرَحَبَا
 مئے جھم وون متن دال اپنے آشکار
 سپٹھا گنج موجود چھے در جہار
 بہ چھنے کائنہ بیٹہ روزن اندر جہان
 جہان دوپس نیو، تموز زیادہ مال
 یہ کینشہا دس سپم و زر و گنج مال
 تہ بیٹہ گئے ژئے سورے ہمہ شہر قام
 اگر زیادہ اسی غریب، اور زو
 دوپس تمہ بیٹے دال بو شہر یار

بہ دڑی یاتہ یم اُسو دہقان باش
 ز سودا بہ زر بے گنتو آء کیتو
 سپینو شادمان رقم پسر با پذر
 سپٹھا ملک واران آباد گئے
 گدار وڈئے کائہ دراں مرز بوم
 نوڈکھ وونٹہ نے پیچھ ہمہ در جوال
 درپ کار وون کیناہ چھ چوئے مراد
 وونم تی مئے، حاصل کرنے زوڈ تر
 ز شہر و ز دہہہ پی غرض چھے بخاہ
 ژ ایدر کوڈور ختہ مہ راکھ کینہہ بجان
 چھ ہر کائہ بہ عالم وچھن خوب زشت
 ژ چھکھ و اقرب حال سرتابا
 ختوون چا ز خاطر یہ گنج جہار
 کڈکھتے کرکھ خرچ در روزگار
 سپاہن دوقسمتہ کرکھتہاں زمان
 وگر بار روڈ کھنہ کتہ کن ختہ مال
 تہ گئے وونہ ژئے سورے علی کل حال
 بہ فورماں بڑی ملک سورے تمام
 وونم رتی دئے ہے بلا گشت کو
 ز شاہاں بہ کرکھتہ تکی خاستکار

لیو کھن ملک سا جل ڈپس مہرہ یے
 بہر سال اوٹم مے سوزان باج
 ہنسکے زن ترور کھ تھتھ اندر دادے
 اجا بھتہ اگر تھتھ ہم اپس کلام
 دوپس شاہ مردان اے ماہرے
 شمان دوپس چھم یے کاربس
 تر بیہ دوپس اے نامور پہلون
 یہ کینرہا تنگکھ خوش بہ خاطر کرے
 دوپس تھم کر اے افسر بانوان
 ہم اکنوں ترور ترک کفر و جوہول
 مسلمان سپن بانو یہ مہربان
 دوپن بڑا ترابن، رتھن مؤمنن
 شمان کوڑس عرصے اے رزم خواہ
 مے کینہہ ترشہ یہ زہ کرم چھم تیار
 پکڑن دور دھتھ چھم بمادان و دشت
 ہیٹن سہتو بانو یہ اکھ ہتھتھ سوار
 پکن آپ در شہر مژرین ز دست
 ملن ساز و سامان زخت سفر
 تر بیہ بہر خواہ دن ہمہ خواہ شک و تر
 سپاہن کوڑن تھہ مدار اتھام

ز طہاس شاہ بو تمیک بہر یے
 شہنشاہ طہاس با تخت و تاج
 تر بخشکھ تنیک شہر و آباد مے
 مے تھتھتھ ترور ممنون ایحسان مام
 تر مشکیم دلس مژرتھتھ چھی اور تھے
 غطائی کرم یوڈرتھتھ چھی دسترس
 اگر تھے کرکھ خاہشا کر عیان
 دل و جان خد مہمہ گڈ اری کرے
 ز اسلام روشن ترور کر جسم و جان
 بہ صدق دل کر دین احمد قوہول
 سپن شادمانی بہ اسطامیان
 کرور و در تیاری براہ وطن
 اکرس دھن دھن صبر کر باہ سپاہ
 ترے سہتھن تھے تابہ سا جل دیار
 ز کشور بہ کشور کرم چھم گڈشت
 بہ امین رفتن سپن سہہ تیار
 پیے مرفر سا جل کسد کوڑن بیت
 ز اسب و سلاح و کلاہ و کمر
 مہہ ہیا سپن بانو یہ نامور
 بزر کرورن آباد تھہ خاص و عام

سپینو با شہنشاہ دُلل سوار
 ہماں دم شہنشاہ دہن پروران
 امپیر عسب شیر پروردگار
 سرفرازے ماکت نامدار
 ابو المعجب کرد، شاہ سَمک
 کمر بستہ قنبر غمہ لام علی
 پکن دُرائے سارمی ز آباد بوم
 تھو وکھ زخت بردامن آبشار
 پکن داتر نزدیک درمی یکنار
 لہ اکس ناو مشر دو عقد شہہ بو تواب
 لہ بیس ناو مشد ماکت نامدار
 تریشیمہ ناو ابو المعجب ہوشیار
 چہارم پر کشتی سپن انتظام
 تھو وکھ پونشرے ناو مشر بعد زپن
 مقرر سپن پنج کشتی قوی ست
 زخمہ شکی رواں گئے بہ درمی یابے آب
 سہیے مرنہ جل ز میس بارشتاب

بہ ہمارے تاشہر تاج دیار
 بہ جنبش ابن تمح سپاہ گران
 ابا فوج اسلامیاں گئے تیار
 کمر بستہ بامیر ز نہار خوار
 تو بیہ پہلوانان ہمہ یک بیک
 سہ سعتہ دلاور، سپاہ میلی
 نہیر گڈکھ لشکر ز قام الزقوم
 مقرر کرچہ پنج کشتی تیار
 تھے غازیان نامور شش ہزار
 سپاہن سپن رہنمائے بہ آب
 تو بیہ نامور سپر ز نہار خوار
 سر پہلوانان خنجر گزار
 ز زخت شمس، ذہن شاہ قام
 سہ عمر امیہ تو سعتہ سگر پین
 کہ پرچہ ناو اند ہزار و دوست

(۱)

واپسی

ساحل، خاور و مہاجرین

فیروز بخت، ہمیشہ طہماس شاہ ہندوہ کشتی

بیہوشہ کنو سوساوس اراں جھار
 قلیا سہ تھو، تھکم اندنگ غار
 تھتھ اندر شہنشاہ فیروز شاہ
 ہماں لشکر حیدر نامور
 تہمتند اوس سردار فیروز شاہ
 تہ بیہوشہ شہنشاہ ہمیشہ شاہ
 تہمی کوڑمتن اوس عہد و قرار
 قلیا سہ بیگہ کر مرثن بستہ راہ
 کرن شاہ طہماس نس سترچنگ
 پتھ پتھو کہ مذھقا کہ دواز
 دودھ اکھ سپن آو جھسید شاہ
 دوپن تس آیا شاہ فیروز بخت
 رتھ تے تے سٹھا کال یاراند اوس
 تہ اوسکھ تے مشفق سٹھا دوسار
 اندھیشہ دھنچھیر کہ تم خلاص
 بیتا کرو دوستی یکہ دیگر
 لہ نہ ساجل کرو تا بخت اور زمین
 لہ انیک کہ دینیک بھر چھ پتھ پتھو چھاپ
 بہ ساجل دھنچھیر نامور
 قوی، سہنت بہ دامن کو ہمسار
 بہتھ بو ابا تادیانی سپاہ
 پناہ کہ کو پتھ وادان جھارس اندر
 بہ اذن سہ فدا از شیر الہ
 سر پتھ بستہ نزدیک فیروز شاہ
 بہرام آں شاہ دل دل سوار
 نہ نیرن اٹن کاٹسہ بو در سپاہ
 کھ نیر ستن، کتھ از خار تنگ
 سگدن اوسودہ دودھ تے سرفراز
 کرن عمدہ ذرا ہی بہ فیروز شاہ
 تھو کہ کوت کالائے در شہ بخت
 بخاور دھنچھیر آونے کاٹھہ تر کوں
 بہ اوس سٹھا چون غم غار و یار
 ہنس پرا ند عہد کتھ کہ تم پراس
 گندو پرا ندی پتھ پتھ پتھ کمر
 بجائس تلک پتھ پتھ ز آشوب کپن
 نہ ساجل کرو تا بہ ساجل زمین

بمردی تلو جنگ کے سخت شور
 ازاں پس گزھو خاورس کن رزان
 رٹو خادوکت پانے اُسو انتظام
 بجایے برادر تہ آسکھ مے کس
 سپن شاہ مردانے سے زیر کال
 مے چھم بی گمانا ز صلصال قلم
 دوپس شاہ فیروزن ایشہریار
 کوڑھتھ عہد با حیدر نامور
 گوشت بد گمانے تھے وہ ذبکن
 ز سودا پیوست چھی تھے در مغربوش
 تر کوٹا گوشت سیوود تہ بیہ ساد چھکھ
 تھے چھ ناخبر سیلہ ہزاراں ہزا
 ہمہ ملک خاور تھے دیت تھن زرد
 مے لشکر تھے اُسٹھ مے ملک مے جاہ
 وں چھی از خیالات فاسد وہ حقان
 گرفتار چھکھ پانے گوشت زہر پر
 بزنداں گوشت پانے چھکھ مستمند
 ز صلصال چھنے با علی کینہہ تہ ہم
 پتھے پاٹھو تہے روز در بخت سخت
 بیہتھ کینوسہ طہامس بالابے کوہ

رٹو تخت ساجل ببارے زور
 لبوتی و کینہہ آسہ گوشت زیان
 ہمو دشمنن سارے نے انتقام
 سپہدار لشکر تہ آسکھ مے بس
 موٹ آسہ اند دست صلصال دال
 تہ مومہ کلیا وحید تہ لشکر تمام
 تھے چھے عقل ڈچر تہے اعتبار
 ہم اکنوں کرن چھکھ تے نش گز
 تھے دولٹن چھکھ نراہ یقین
 ز صفر گوشت چھی بہرارج ہوش
 پتھس حرکتس پیٹھ تہ استاد چھکھ
 ارنٹھ بہر حیدر پیے کار زار
 پتھ کھنوتھ اند دست حیدر شکست
 بسر اکھ نے کینہہ بشیر الہ
 گئے زون تہ بیہودگی چھکھ تھیکان
 ز جوہر خنک چھکھ سپن مت اسپر
 وہ تھن چھی خطرے مردی بہ بند
 مڑھتھ عوج گو از غصایے کلیم
 وچھو توہر پتے آسہ کیاہ رے بخت
 بہتھ اوس بیکار گوشت ستوہ

بنگ آو کرمی کرمی حبر و درنگ
 سپینو غلہ با پتھ سہ لشکر زو بون
 کو دُن قاصد نزد فیروز شاہ
 دو پُن تس کہ اے شاہ فرخند جاہ
 دپن چھی شہنشاہ درپن کوہ سخت
 بہ حصن مَرَضِع بہ رنمہ ہیکہ سپاہ
 چھہ یلم تھہ جھارس اندر گنج و زر
 دے تاج شاہی دے اینعام تخت
 تہ بیہ خلع خسر وانی دے
 اگر بیون بوزکھ دے اے از جمنہ
 بہ امید حیدر بہ کرمش و ناز
 بہ چھس زانی از بنگ صلصال شاہ
 بشور آو فیروز با جہاہ و آب
 زگر دھ پیش طہارت سائل زپن
 کہیں پایہ بہ سیرت و بہ خصال
 کہ پتھ جہاہ حیدر کرمی جتیموے
 بمر دا بچی حیدر نیک نام
 زگر کیاہ چھکھ دون پرم دے از تاج تخت
 ہنگہ زن کہ کھ مرنہ سندر پاتھو پیر
 بہ فوہ مان حیدر بہ چھس با سپاہ

جھارس اندر خرچہ کنہ آتے تنگ
 وچھتہ حال بد پو کھ بر زخم توان
 پکن ہوشیار ادران بارگاہ
 ژئے نش آس از نزد طہارت شاہ
 بنگ آس کہ دے از انجاء زخت
 شکن چھہ ژئے نش غور و منت شاہ
 کھیمو با کرمہ سربسریک دگر
 کرکھ ژئے سرفراز بیدار تخت
 سہ چھا شہر بہ کامرانی دے
 سرفراز سپنکھ کرمہ کھ سربلند
 ژئے وچھہ ہن بہ ہرگز دبار سہ باز
 چھہ حیدر کوہت گشتہ تہ با سپاہ
 دپن قاصدس سخت پھیرتہ خوب
 دپس اے بہ اندیش بیدار دپن
 تھیکن کیاہ سہ چھکھ نور صلصال
 تہ پتھ کیاہ چھہ صلصال سہ گشتہ کھوے
 برابر پیا تس سہ صلصال قام
 دپن چھکھ بنم سہل دشوار سخت
 بحصن مَرَضِع دے نہ گذر
 کمر بستہ روز تھہ ژئے اندر نگاہ

کھوہ زن وول کینہہ چھسہ چھسہ بھنگ
 مے کینہہ چھم نہ حاجت، بتاج و بکج
 بے یوتنا سھن در جہاں زئد چھس
 تمے لحظہ گوئے فرستادہ باز
 بیشچہ کیز بہ غم پوسہ فیروز شاہ
 سپاہن دوپن مدھقا گو گڈر
 چھ کس و ذ کینس یس مے آنہم پیام
 مے دہ اسپ چھم نامورہ در جہان
 ز حیدر مے یس واتنا و لم خبر
 ز مرد جہاں اندہ استادہ گئے
 بکشت متی رواں گئے تمے دو نظر
 دراں روز بو حیدر نامور
 سہ چہہ بستہ صلہا اپنے کور بہ تنگ
 بہر سوے خلقن و بن سوے خبر
 یہوے شوہر بو قاسن اندر جلی
 تمن قابضن خلقہ ہے سر بسر
 دو چکھ تے کور گشتہ صلہا اپنے
 زھن تر اویھن چاہس اندر بہان
 بے بوڑھتہ یقیں قابضس گو چھ حق
 بے سا جل پکن آوے مے دہ

ڈلن وول چھس زستان و رنگ
 مے نش کینہہ و چکھ نہ بجز دہ و رنج
 بے فورہ مان حیدر سرائکندہ چھس
 سراسر وٹن پیش طہاس راز
 کورن مشوہا با جہان و سپا
 چھنے شاہ مردان سہن کینہہ خبر
 ز حیدر سہن شاہ با ایختشام
 سہٹھا شوہر و ذ تیزو خوش عا
 بے بخشس تمے اسپ دہ سہر
 سوے ملک صلہا آمادہ گئے
 بے درمی یاسوے قسام بہر خبر
 دراں چاہو بے دامن شہر زہر
 کورن شوہر ملکس اندر بے رنگ
 مے موہم بچاہ حیدر نامور
 کہ صلہا اپنے کشتہ کور مے علی
 بے مرگ علی مے سراسر خبر
 شہنشاہ قاسن قوی با اپنے
 مے مرد دلاور کورن بے نشان
 چھس مے حیدر چھس جان حق
 وڈن ، نالہ زاری کرن بو بدرد

پکن دوت نزد یک فیروز شاہ
 اچھو کینہ ہرن آب، پر خون چگر
 تھتھ ووتھ نہ شک کہہ دیں خروش
 وون اُسو بہر سپہدار دین
 سوشک سراسر سپین سو گوار
 کرن ترین دودھین زاری و تالیہ اُسو
 بروز چہارم ز طہاس شوم
 کورن غرض، اسے پہلوان سپاہ
 دین چھٹے ڈٹے طہاس بعد از سلام
 اگر موحدیت دشتہ نامدار
 ازین پس بہ غم خار چوئے بنے
 دپیتے سہ حیدر شہ نیک نام
 بمر دی قوی دل چھہ صلصال دال
 ڈٹے زانہہ نیون بوڑھتہ ز ایشہ یار
 فقط جنت کہ ہے پیچھٹے ڈٹے چورھتہ کمر
 فقط جنت کہ ہے پیچھٹے ڈٹے چورھتہ دوال
 ویکن بہر غم بہر چھس یار چون
 نہ سوزن مئے نیش شاہ خاور ز دین
 ازین پس ز دین ملک بے سر بسر
 ز شمشیر کہ ملک سوئے خراب

دتن بان دابر تھتھ بخاک سیاہ
 بہ فریاد و زاری و دین سوئے خبر
 دودھ کہ تیوت روڈ کھنہ کینہہ جان ہوش
 ز خون چگر تر کرن رقم ز دین
 ز مرگ علی، سٹشیر پور دگار
 ز دپہ ہرن خون رتن زالیہ اُسو
 پکن ووت اکھ قاصد اچھو بوم
 بفسیر ز بخت اس با آب و جاہ
 بہر غم تو، ايسرور نیک نام
 بقایانی چھٹے کینہہ دین روزگار
 ہمہ گنج و شکرتے سائے دے
 چھٹے مردر صلصال داراے قائم
 خیال سترس اونے پور زال
 تھو ووتھ نہ ڈٹے میانین کھتن اعتبار
 ڈٹے صلحس پچھن زانہہ کوئڈھتہ کمر
 ڈٹے صلحس سنے زانہہ کوئڈھتہ خیال
 بہر نیک و بہر چھس بہر غم خار چون
 ڈٹس سرکرس دور از مغز کین
 ڈٹے سیتین بہ کینہہ چھس پرخاش کر
 نہر نہ صیف شاہی کرھتہ کامیاب

بہ عالم ژئے یزکتہ دے بے شمار
 یہ بوزکتہ بشور آو فیروز بخت
 دوچین قاصدس جلد نال زپں ہجویم
 ژون تس کرے ایمن بد شریشت
 کر کو بند متن چھم ژئے پیوٹہ ہرنج
 برگ علی شادمانی مہ کر
 بیوت تا مہتن زند چھس در جہان
 کرن دامن کوہ پر از سپاہ
 تھتہ جنگ بر پا ہو کر بر زمین
 از اں پس بدینہ بہ سوزن سوار
 ازپں کار آگہہ کرن مصطفیٰ
 مدد ڈھانڈہ از دامن مصطفیٰ
 نہ تھاؤن یہ طہاس ساجل نہ قام
 ز ساجل زپں تا بہ قام الرقوم
 آنکھ تم جوانان اعرابیان
 ز لشکر کرن رو بہ کشور سیاہ
 بہ جملہ کرن کوہسارن بہ باد
 زخیشان حیدریل نامدار
 تہتھی پہلوانان آنکھ بہر کین
 پہوے جنگ چو سوغواراں کر

ژ از نصف شہی کرکتہ نامدار
 بتندی کوژن قاصدس نار سخت
 جوابا نہ مے نش بطنہاس شوم
 ژ چھکھنہ سزاوار بارغ بہرشت
 مے کینہہ چھمنہ حاجتہ ژئے نش مال و
 پیے جنگ چھہ خار خار اسہ کر
 ز شمشیر ہرگز دے نہ امان
 بہ موران و پشمہ کرن بند راہ
 کرن تنگ مے شاہ ساجل زمین
 کرکھ کوہ و ماڈاں ہمہ پر غبار
 بہ غارتہ پیسی سہوہ باصفیٰ
 کرن کشہ دشمن بہ تیغ جفا
 کرن خاب و آرام چھم مے حرام
 نہ آباد تراوان نہ داوران بوم
 کرکھ جنگ مانفہ شہر بیان
 بہ خوشکی و دُریا نہن تم سپاہ
 پیلے پن سواران تاڈی نواد
 ہنمے پن کڈن خاک ساجل دیار
 کرن غرق خوں قام و ساجل زمین
 بہ از دید طوفان باران کر

کہ لکھ بعد زان سوے مغرب سپاہ
 کوں دشت دُور یار تمن پہنچے سپاہ
 ویشرت ا لکھ پہلوانان دین
 ان پرانی کھن خاک مغرب زمین
 کہ لکھ کہیں عمراد سے مصطفیٰ
 بسپنہ وڑ کہ نیزے پر جفا
 جگر پارہ اند نیزہ خنجر کرد کہ
 شکر پارسہ اند تیغ آذر کرد کہ
 جو فیروز شاہن کو رن خشم و کین
 سپن خوش شہنشاہ خاور زمین
 بختیروز شاہ آفرین خاں سپن
 زکشتن سے آزاد اند جاں سپن
 سے قابض تھے لفظ کو ہیبت خبر
 سپن شاہ طہاس پر خون جگر
 دوپن سوے لشکر پرفت روز شوم
 بنیا بادشاہ اندرین مرز بوم
 سے پی مشورہ چٹم پن چوں پٹنگ
 ان رائیض مغربی بہر جنگ
 کہ دس سے اُس بڑا دس دیار
 ہمتے تا مد پتہ کر دس لاو لار
 کو رن منشیس حکم، قہود مل قلم
 بہ عنوان رائیض زہ کر کیتہہ رقم

طہاس شہن نامہ

رائیض مغربی سید نامہ
 لہ رواں منشیین کو ر قلم مشکبار
 لہ کو کھن رائیض کن خلیہ شہر یار

لہ امہ شایع ترتیب چھپنے چھاپی غساور نامہ مطبوعہ

له شهنشاه و آلاں سہ راہ یضق دلیر
 قوی پہلو او چھکھ بنا مونس و ننگ
 بردی تہ مشہور چھکھ در جہان
 بہتہ چھکھ تہ بر کوہ و آلاں چو شیر
 پیمز و آتھن چھم بلایا بسر
 چھ اکھ نامدارا ز مازی نژاد
 خرابی بڑن سا جلس خرتام
 آزاں پس کڈن قابو سے کن سپاہ
 شین کشتہ در قائم سے مرد جنگ
 درپس ملک چھس تھاو متو تھو سپاہ
 دے کیاہ غور وری بگڑا چھس بسر
 مے پیٹہ بستہ تھوون کڑھ رے راہ
 مے اڈی تم تمی فتنہ کرم کرم ددل
 بے اندیش وارا چھ مے شیر زور
 چھنے واپہ ورن مے بفریاد کس
 درپس ملک ورن چاڈی روزم و وہید
 پے چھٹت بنیم چاہہ دستہ دوس
 پے دشمن بہتہراج دن مال و زر
 چھ آلاں تہس نرس ہمہ نر شیر
 شہنشاہ دوراں تہ چھکھ شیر جنگ
 ویر و قوی تر ز شہنشاہان
 پے کور ہنس سہا و دشمنوتنگ زیر
 بہتہراج کو کشور و تاج و زر
 دین ناو چھس حبیب پاکراد
 کوون تخت و تہراج در شہر و قاسم
 کربستہ بر جنگ صلصال شاہ
 کڈس مغز صلصالن از خاہ جنگ
 سپہدار چھکھ شاہ فیروز شاہ
 تھمی بستہ کورس قلایس آند
 جھارس آند بستہ چھس با سپاہ
 گرنھن چھنے کینہہ میانہ دستہ قلل
 بے عارچہ تھمی کورستن تھچو
 رے رے رے مے کانہہ چھکھ فریاد
 تہ کرم کلیم سیاہنس سفید
 بے مزد قدم، گنج و لشکر تخت
 اگر تہ بے نہاکھ تی مے کینہہ بہتہ

له پے شاہ چھ اکھ قاسمی مسودہ مطابوق۔

کرختہ منہ مختصر نامہ سورے دو ٹکڑے
 بسیر نامہ تختہ نامہ رائے میں ایو ٹکڑے
 شباشب سے کاغذ بمغرب زہین
 رواں کرے طہا رس پختہ و کین
 تہ اکھ قاصدا اکھ دہو دہ دوان
 پ مغرب زہین گو بہ رائے میں دوان

راہِ یض مغربی سند بلغار، فیروز تخت

تہ جمشید شہین گرفتار کو پختہ

بیمہ کتہ کنو شہنشاہ فیروز شاہ
 دوپس شاہ جمشید تہ لے نیک رے
 کرے نہ بے کینہہ عہد ہے تہ شکست
 دوپن پھیری تھن تہ در بند روز
 مے یوت تام پانغام کر تہ نہ دست
 چھنے اکھ کلاس مے نش کینہہ فروغ
 مے حیدر سپہدار دلدل خرام
 ہنکہ کشتہ گو حیدر نامدار
 توے چھمبہ باور یون نہیں کلام
 کہ یوت تام پوز بوز نے بے خبر
 پچھے پانٹھ دہ روز فیروز شاہ
 شب و روز با گر مہ در نالہ اوس
 گوشت فکرن اندر محال تباہ
 تر آزاد کرتے مے از بند پائے
 مگر چھس گوشت عاجز از بند سخت
 بزنجیر فولاد خود سند روز
 کرے نہ بے توت تام تہ نہ دست
 گماں چھم چھے سائے خبریہ دروغ
 سکے زون چھنے گوشتن سوعے قام
 نہ صلصال مہ کلیانا اکھ سوار
 یہ سورے چھ بے ہتھ تہ نیم خام
 بہ توت تام دیمہ نہ دریں کار سر
 تھوکتہ اوس پانس ز دشمن نگاہ
 مے چشمہ کری تھن زخوں لالہ اوس

لے دوہا اکھ سپن بر لب رود بار
 لے نہ درمی یا نہ زڈنگے کھستہ بر کناہ
 شہنشاہ فیروز شمشیر زن
 پڑھکھ تھو دناو او کتہ توہر نکس
 وونس نہ رتھو پھیر تھن کانہہ جواب
 کر کھ بستہ حکم پدماں زبان
 دل شاہ فیروز گو بہ گنگان
 اکس سر جدا کور نہ اند نہ خیم تیغ
 دوپن تس کہ اے نامور پہلوان
 چھ اسوقا صہ شاہ ساہل زپن
 چھ یس را یغن مغربی بادشاہ
 براں کوہ چھس نشکرا بے شمار
 ہماں را یغن مغربی با سپاہ
 تہ بیہ اوس تس کینہہ دن دہنہان
 تہ بیہ بوس وونمت پن حسب حال
 بہ اینعام بخشس سپہا گنج وال
 دما دم سہ را یغن ہچھن با سپاہ
 بمغرب زپن را یغنس ہتیوہ دلیر
 دؤن اوس مانند آب بر بہار
 پکن گئے بہ درمی یا سہیہ مر غزار
 دواں آو نہ دپک آن ہر دتن
 کہ بیگانہ یا ایشنا چھو بکس
 سرا سپہ گئے ہڈی تھن لا جواب
 نہ ہفتہ تھو وکھ راز دل در دماں
 ییلے دراپہ تے کتہ تھن از زبان
 دوپم وچھ دؤن ہتیوہ مانند میخ
 مہ ہارم کرے راز پنہاں عیان
 تھی سوزی ہتو بے بمغرب زپن
 چھے بر کورہ دالاں تسنر بارگاہ
 بہر نیک و بد تھو ہندی دوسدار
 بہ امداد طہاس یوت بی پگاہ
 سرا سرتہ کورہ را یغنس نش بیان
 ہنگر دشمنس مے کریم با پمال
 اگر زن کریم مالش بہ سکاں
 زماں در زماں وا تر یوت کہنہ خواہ
 چھنے کانہہ مقابل تھس ہچھو شیر

لے تہ لے ہم دو نوے شار چھنے چھاپ سپہ ہتو۔

سبتم کار بد رسم و تالان تیرس
 بیلے قابض دَن و دَن سہ عالی شاہ
 دوہن و وہ ذ بسختی سپن کار بیٹے
 بگردن مے پیچھ آو بار ستم
 ولیکن چھنے کانہہ تہ چار ادہیں
 بیلے پانہ پیچھ پیوئت آسہ کار
 بہ لشکر پکن آو دل پر ز داغ
 سپاہن و دَن سر سرباز جہا
 بن گہ ز دُریا کھسبتہ گے سپاہ
 تہ بیلہ کھوت سہ رائیض دُریا بے آب
 ز دالانیاں دشت گو پر سواہ
 خبردار گو شاہ طہماس شاہ
 ز دین بوس کوہ رائیضن از جبین
 رواں خیمہ یے رائیض نامدار
 وونس تام طہماس نے راز خیش
 دوپس رائیضن چاہہ خاطر سپاہ
 کدُن از شبیس تھکھ بہ اوسدہ گاہ
 ز دُن مے چھ یس چون دشمن قوی
 کزن رود فیروز سہ لا جورد
 ز بخت شہنشاہ فیروز مند

بسن جاے بر کوہ دالان تیرس
 ز غم روز و رختن گو سہ فیروز شاہ
 زیادہ سپن رنج و تیمار مے
 کھس پیچھ کھوتم وہ ذ بہ بار اَلْم
 چھنے کانہہ رتن برفلک شتم و کین
 بسنی نہ پھرن سر بجز کار دار
 کر تھ فیکر سہین ز چشمہ چراغ
 تمن بو نہ طاقتہ پنچون و چرا
 ز کشتی بہ غمہ شکی کھسبتہ گے براہ
 جہاں گو ز انہوہ لشکر خراب
 گوئیڈ کھ گرد بر گرد رائیض جہا
 پکن آو در پیش تس بد نہ براہ
 کوہ کھ اکھ اکس دوطرف آفرین
 کوہ کھ اپستاد پپایہ جہا
 تہ کینرھا تیرس اوس آست بہ پیش
 مے اذرتو چھ یسن چھ تھکوہ تو سہا
 کرد خاطریش جنگ فردا بگاہ
 ز دل شاد بہہ بادل خسروی
 بغر گاہ فیروز مچھ واہ گرد
 ز شمشیر و تیر و کمان و خدنگ

دُرپ دامنِ کوه ز شنبِ گُذار
 کُرن تیلہ بَشَمشیرِ اُندر نیام
 کوہِ مس تور، طہجاسہ نے آفسین
 بلے چانہ امداد، برگشتہ بخت
 وُزپ سوہ، اسلامکے نامدار
 شبنم بے زیتما، حیدر و دان
 ییلے شاہ، رومن کو دُن دست جنگ
 نئے کھوت ز مشرق کھمار شرق
 نبرہ در او مے رایتین شیر جنگ
 رُٹھتھ اوس بر سر دُرفش سیاہ
 کڈلکھ تام والا نیو گورنہ تیغ
 بشور اُڑی تمکو رایتین کمرہ مے
 بیٹیتھ کینو شہنشاہ فیروز بخت
 لہ ہماں دم کُرن رایتین راس صنف
 سپاہاں برابر سپہو در نمود
 بدیگر طرف شاہ فیروز بخت
 وُژن مؤمنن کُن بہ پنجارِ نیش
 کُرو سخت کو شش پیے کارزار
 اکھار زندہ تر اُون نہ از کارزار
 ز نوں ییلہ بہ ماداں بنہ سوہ رخ فام
 شہنشاہ آس اے پہلوان گزین
 گزہیم زندہ شاید بنہم تاج و تخت
 ز بہر علی گام پتہین سو گوار
 تہ روزانہ بے خاک بر سر لدان
 ہنر پختھ کھیتھن زوال شہنشاہ زندگ
 فر دزاں کو دُن عالم از نار فرق
 سو لشکر پختھن سہ تو در دشت جنگ
 یون درینٹھ زن اُژدہا مے سیاہ
 ہواگو ز گردِ سواراں چو میغ
 چو دُریا و و پختھتھ آپہ لشکر جاے
 قومی کو ز بدل بر سر جنگ سخت
 ز چکھ تیز شمشیر براں بکف
 مُقابل ز چکھ چشمہ با چشم مرد
 غریواں سپن با سپاہاں سخت
 بہ دوہ چھو سہٹا سخت محکم ز پیش
 اکہ آسہ ہے سخت بیدار و یار

لہ اُنیک دویم بصر چہ پختھ پُٹھ چھاپ ع ز چکھ تیز شمشیر ایراں بکف

اگر کشتہ گزہ رہا یعنی پڑ شرار
 ہنسکہ زن دگر گویند گزہ چرخ گرد
 ببازوبہ مردی کبہ یود مراد
 پیچھے کھوسہ را یعنی دو ہتھکھ کو زجا
 دجائب سپاہان ووتھی بے درنگ
 زگرد سواراں سپن تپرشب
 بمرحہ بے دون حلقہ کدو کدو کند
 سواران والانیان بے درنگ
 سپن جنگس اندرتے مؤمنان
 بقلب اندروں را یعنی مغربی
 پیٹلے شاہ فیروز نے دھچھ سہ کار
 سہ نیز تھی اس کوڈ اڈ جنگ
 زوالانیان کشتہ کر بے شمار
 بجوہ زود اڈون سپٹا نامدار
 کرن اسوجلاں سپٹا کتاز
 چوشیر ڈیاں بو کرن کارزار
 ددستی سوشیر گرداں کرن
 کرن قتل رزن ببازوبہ زور
 سپٹا کشتہ کر تھو زوالانیان
 کرن سخت کو شش دزاں کارزار

اڈے بوینہ پروا ہے چشہ سوار
 چھٹے بے بہانہ مزن کاٹھہ تیرمرد
 دگر کشتہ گئے تو تیر برہین ودا
 بقلب سپاہ دواو آوارہ پاسے
 چو آب رواں خون ہوو کھ جنگ
 زگوہ زگر اں شولہ گئے پڑ غضب
 گزہ هن اسو در حلقہ آں حلقہ بند
 کرن مؤمنن پیٹ بشت سہ جنگ
 سپٹا جنگ و عار جز ہمہ سرگران
 دوہ حقن ناہ کے پاٹھو مئے اجنبی
 کوٹت روز روشن شب تپرتار
 مقابل سپن دشمنس چوں ہنسنگ
 بمرحہ آسے مادان، لامون و غار
 بشمشیر کوڈ نکھ سپٹا کدو دار
 کھیون زم تپس نیش ہمہ زہ ساز
 چو شیران کرن اوس کوڈن رشکار
 سوارن پشادن سہ یکساں کرن
 کوٹت اوس چوں فیصل جنگی بشور
 بخوں کشتہ کو ہچمو شیر ڈیاں
 کوڈن سخت والانیان تار و مار

سراغِ بامِ زخمی مدِ بسیار گو
 کو رو کہ بستہ بازو بے فیروز بخت
 ازاں پس دوپٹن رُیضنِ باکروہ
 ہمیں دمِ یمن لوٹھ ماس کڑو کہ
 شہید گئے سپاہانِ والا نیان
 ڈھنکھ لوٹھ ماس دران او بھمن
 سلاح و سلب، خیمہ تے تاج و تخت
 رتن زیندے جاہ کڈو مکھ زرق
 بخوبی ہونو تکھ تارو دینِ انتقام
 ازاں پس شہنشاہِ جمشید ہے
 کزنِ بستہ محکم تے نامدار
 تھو کہ ناو اندر تے پائے بند
 تہ بیہ اسو اسلامیاں کینہ گروہ
 سپن رُیضنِ مغربی کامگار
 دوپٹس شاہ طہاسن اے پہلوان
 چھو دھت ترین دودھن ہنر بڑو یاکنار
 تھو اندر ہمہ گنج ساجل زہن
 پہمے چھم نیوٹ بو ترابن بزدور
 تے شہر کے چھم دس خار خار
 مے نش نیون مے شہر پاکیز جاے

بچنگال دشمن گرفتار گو
 بفریز دیے رائے یضن شور بخت
 کہ دشمن سپن بنگس اندر ستوہ
 بفتح و ظفر مدخ بوالاں پھر لو کہ
 کڑھ دس بترہراج اسلامیاں
 کڑھ حسابہ نی ہنکھ تھو از بدن
 بترہراج نیو ہنکھ مہ سامان رخت
 ڈھنکھ ترادو تھن موہن بے کھن
 ڈھنکھ ترادو تھن زیندے عریاں تمام
 تہ بیہ شاہ فیروز نو مید ہے
 بوالاں زواں کڑو کہ باحد سوار
 کڑو کہ سو بے والاں سوہ کشتی پزند
 پراکند گئے درسیا بان و کوہ
 لوہن فتح فیروز گو نامدار
 دویم غم مے چھم پیش آست بجان
 چھم بیہ شہر اکھ، پچو خورم بہار
 کڑھ جمع تھاووم زبس رنج و کین
 سہٹا لو کہ مارن بسیار بے زور
 دم مے بس اٹھ ایشہریار
 تھوون تھو سپہدار پنے بیپاے

لہ جہاں جوے مردا چھ سیتاف نام
 قوی تن، سمٹھا نامور پہلوان
 اگر تھا ومنت سے پیچھ شہریار
 اڈاں گنج یوتا ہیکھ مال و زر
 دوپس را پتھن چھم سے فوہ مان شاہ
 ہماں دم بگرٹھ سوے خورم بہار
 ز شمشیر مارکھ، کرکھ کشتہ خار
 اڈاں پس سپاہاں تنے شش ہزار
 پیتھن پانہ سے سیتو کینہہ نامدار
 کجکھ تیز کشتی بدڑی یا براہ
 سے روزو سے شب بے بکشتی سوار
 دواں دوت شخصہ بدڑی یا آب
 دوپن مپرتسیانس اے کامیاب
 سپن کشتہ سے حیدر نیک نام
 سپنہ سرسربے مرو مند گئے
 ز والا نیاں گئے سپاہ دہ ہزار
 گرفتار گو شاہ فیروز بخت

تیس ہٹیہ چھنے کاشہ بعالم تمام
 دلیر و دلاور بزور و توان
 قدم رنجہ کر سوے خورم بہار
 تر شوی ترے اینعام نیمن سر بسر
 کلس پیچھ بمانشد خورشید و ماہ
 تر کر چپانہ نے دشمن تار مار
 ہمہ گنج زر پی ہیکھ با جہار
 تھون تم تہہ پاسے داراں جہار
 تران کو سوے حصن خورم بہار
 سر بادباں زیحڑاؤ کھ بکھ
 بچارم سو کشتی لچکھ بر کنار
 بنزدیک سیاف، والا خطاب
 مرفتنہ بیدار گو وہو زخاب
 ز چنگال صلصال دارا بے قام
 ز ہر شہہ دین پراکشد گئے
 کر بستہ بر جتگ داراں جہار
 بہراج نیو ہنس ہمہ مال و رخت

لہ ارنیک دویم بصر چھ چھاپ پتھو
 لہ یہ چھ اکے بصر چھاپ پتھو

ہتھے وائی وہ فی یورسی دالائیان
 پہ کتھہ پرستیا فہنے کر بگوش
 پس از سائے آو یا مکتھہ بہوش
 وڈن اوس، نالان و گر یاں بدرد
 ز بہر علی خون ہو رن چو آب
 کو رن حکم مردان خنجر گزار
 سراسر تھوون بستہ کریم تھن بلاح
 بروز دگر کھتو ز درمی یا سپاہ
 حصارس پہچن بے سپاہ سرور
 ز درمی یا کھوت اس را یقین فتنہ گر
 مہ دروازہ بو کو رستن سخت تنگ
 بشور آوے را یقین تیز چنگ
 مہ دامن پر از مرد لشکر کو رن
 ز طبعہ مہر سیاف در کف کمان
 نیستان ز نیز سپین سے حصار
 دروہ سپاہ اسولایان تیر
 چو باران ز بالا و سن تنگ و چوب
 سپین را یقین مغرب خیر سر
 دوپن تمکو یہ دشمن چھہ دارا دیس
 ہتھے بکتھ حصارس دیکھ وہ فی نہ نار

گتھہ چہر برخوں و تالان میان
 دو پکھ زن ژولس نیر تھن جان و ہر
 بمانند درمی یا کھوتس سخت جوش
 وولن در زمان تموسہ ساز نمود
 سپین مؤمنن آب چوں زہر ناب
 کرن بستہ دروازہ ما یہ حصار
 سوشم شیر گورز و کتھہ و رماح
 بشہر مڑ صغ پکن گئے براہ
 اٹھن منز و طبعہ تیر پر خون چکر
 دواں بر حصار آو پر خاش خمر
 ببالا یہ در لشکر آہر بجنگ
 کہ گویا ہوج آو درمی یا یہ زنگ
 مہ قلعہ ز پیکان آتش یورن
 بنیز سہر خار سنگن سوان
 پر از خون سپین دامن آں حصار
 تھکھہ تیر نے ہتھہ سپہا دار و گھر
 سپین تنگ لشکر دراں دار و کوب
 ز دشمن و چھن چہر و سستی زہر
 بہ پانے کرن جنگس اٹھہ یہ دیس
 ز چھن ز اٹھن لشکر مامدار

ترستے ہستیہ بد مکہ نارتھ در شلک
 ورن بو پئے داستاں تمام
 قیاسی کرن طاق با بو تیار
 کرن ہر طرف مکرو نیرنگہم بو
 سہ ظہا س شاہ منتظر بر ظہر
 سراجام یس تھاو بر ظلم غمے
 دہتھ میسر جھسارچ وڈاچھ بر فلک
 خیالی کرن پوختہ سولے خام
 زینخ بو عمارتھ لذن اُس توار
 بخوبی وچھن چاریے جنگ بو
 تھو تھ تکلیف بردا پھن بر گمہ ہر
 پیون خاکس اُندر چھ تھ او بر مے
 گماں یس اُکس کو مے ہستیہ کا نہہ چھن
 پن کبیر چھس پاندہ والاں وڈے

پانترھ تاو پانترن اُندن

بیاستیدا مدھسا کو دماز
 اُن جسدہ در مرز ساجل دیار
 نجستہ ز اخبار ابن حسام
 ییلے دن سہ حیدر علیہ السلام
 تیکھہ ڈیر از قاتم با صد شتاب
 رواں ناو مژ بنوٹھ شیر الہ
 مقرر تھے کشتیاں آسہ پنج
 کجکھ در زمان ناو از رتبے آب
 بہ عشرتھ کوڑکھ نامہ نے ترکتاز
 وں ون ماجرایے امیر حجاز
 شہنشاہ دپں حیدر نامدار
 پتھ پتھ ڈاؤ کھم لیکھتھ یے کام
 سچن غار پغ از جنگ صلصال نام
 رواں آہ شکر بہ دروایے آب
 تھو کھ ناوُن اُندر بہ قسمتھ سپاہ
 برتھ از سپاہاں واسباب و مخ
 تماشا بہ دروایو چھن بے حجاب
 سہ باد مرادی تمن بو بکاز

کرکھ بادباں با بکشتی فرار
 پیچھے پامٹھو اکھ ہفتہ تم نامدار
 برابر پکین پانترھ ناو، بر آب
 بہشتم ز دری و دو تھکھ سخت واو
 بگردش آہن ناو، داوَن زیاد
 بشور او درو یا اذالی باد سخت
 پُر از موج گو رو بہ درو یا بہ آب
 جدا سپر تم پانترھ کشتی نو، ہم
 گردن اکھ ز چپ بیا کہ گردان راست
 تہی پانترھ ناو، جدا واو، نہی
 رہمن ناو، نہی بو نہ ہرگز قرار
 جہا نگیر ما، لک بکشتی در آب
 تہس ستر باد مخالف جنگ
 سپاہاں گہتو ناو، منزدل حوین
 سے روز و سہ شب واو، نہی کو نہ زو
 چہارم سوہ کشتی بو، اراں جہار
 ز درو یا کھستہ آو اکھ باج فاء
 دو پکھ تس ہماں ما، لک نامدار
 ہیکھ یو، ارس نش پن سزچاو
 دو تھکھ سخت و ز کین بکام نہنگ

و چھن بے تماشا بہ درو یا بساز
 ڈٹن راہ درو یا بکشتی سوار
 سہ باد مرادی رہمن ہمسر کاب
 سہ باد مخالف ابا توش و تاو
 سپہو خیر گردان تازی نژاد
 گردن کوہن از بیخ محکم و رخت
 اوٹن پہلوان سہٹھا اضطراب
 بہ شادی بدل گو رہمن عاش و غم
 بہر سو سہ باد مخالف غصا ست
 پریشاں کون پانترن اطراف نہی
 نہ لنگر رہمن تراو، تس اوس وار
 و چھتہ حال پنہی بھد اضطراب
 کزن واو جوجنگ بو نہ، درنگ
 و چھتہ حال کشتی پُر اندوہگین
 نزلن اس بر آب کشتی بزور
 ز درو یا لکھ، کھتو سپاہ برکنار
 خبر و اتناون بہ طہماس شاہ
 بدرو یا ز کشتی سہ کھوت برکنار
 ترے چھ نہ برابر ارس توش و تاو
 دین چھو ارس ما، لک شیر چنگ

لہ نمبر نزل اڑیں جہاڑ ایشہ ریار
 نیو مت چھکھ رٹھتہ شاہ فیروز تخت
 تہ ہشتک لو بجھ فیروز شاہ بر طریق
 پے بوڑھتہ سہ طہاس گو سخت زار
 سراسر کڈن دودمان و تبار
 سہ کڈن تیز کشکر پے حصین سفید
 پیسچہ کھنوسہ ما بکت پیلے کھوت پیا
 و چھن خیمہ با پراٹھمتو سر بسر
 بہتہ اسی یلم زور اسلامیان
 تھکھ سخت گرہ سہ بز اڑی دود
 زوالا بنیاں نامور شش ہزار
 سر کھ ماہ اسلامیان سر بسر
 پے بے سترو عریان ساری کرکھ
 بہتہ راج گو خیمہ بنگاہ و رفت
 رواں ما لکن کر پے پیر آب چشم
 سپاہین دوپن تن دیو دود بکار

دن چھی کار با حسیہ نامدار
 سر رہ تھنس گڑھو نہ مڑ پڑی ز دست
 کزن لشکر آبس اندر غریق
 ہماں دم تیاری کزن بر فساد
 بزودی کوڑن آبس اندر گزار
 نزلن ناو مزاوس لرزاں چو بیہ
 بلشکر گہہ مؤمنان کو شتاب
 پتھر پیہمتن وار پیہ مود و سر
 و چھتہ ما لکن ز تہ گئے نیم جان
 آنکھ سر بسر ما جرایے نمود
 اسے پیچہ تھمتہ آسے بر کارنا
 بکینہ ز تن حبابہ کڈی تھکھ نمبر
 بہتہ راج بکریاں بز اڑی کرکھ
 بر گرفتار گو شاہ فیروز تخت
 چو آتش دوتھتہ گو سہ از قہر چشم
 سرود تھنس سر بسر تار مار

لہ پشار چھن چھاپ سوئے اکے مہر چھ چھاپ۔ لہ امہ شاہ لون چھ چھاپ
 حرف اکھ مہر چھاپ۔ تھیک دویم چھن کینہ۔ مہر چھ پتھر پاٹھو جا
 نزلن پتھر کفن شیر پے نش بکار

ورنہ مہی پکن گئے بہ درمی یا کینار
 اندر تراو در لشکر نامدار
 بگوہ زہ تمہن مادی ابدان کزین
 تیسرے کشش کڈھ لاپہ ہے گوہ زہ زب
 بسریس دوان اوس فولاد گوہ زہ
 ز گوہ زہ کوڑن فوج والآن خراب
 ز والانبیاں مرد جنگی ہزار
 دوان او مغرب سپاہن شکست
 پراکتہ کئیہ لشکر شور بخت
 بیک سو سپاہ ہزار پختہ روٹھ
 ازاں پس دو پختہ مائکن در زمان
 لہ سے با دو چھ کتھ جاہ رتم مستمند
 لہ رواں نیو کتھ نزدیک زندانبیان
 پنے کس اکیس بوئے جاہ بہتین
 پین یام فارغ ز جنگ ملی
 ہیوتن کالچن سیرتو تھو اکھ سوار
 تمن کن دوپن اسے دلیران شاہ

بیٹھتھ اسی والان کی شمش ہزار
 اکتھس نر ز پختہ گوہ زہے گاوسار
 ابا خاک ہموار یکساں کزین
 کہ گویا کٹس پیچھ پون بوس نب
 زہن چھلہ اسیس سرو بال وبرز
 پیچھ رستم کور بہ افزا نیاب
 بیک دم ذدن کور بہ موہ دار و خار
 نر لن گئے سوہیے کوہ والا بہ پست
 زھنکھ تراو پختن مال بنگاہ ورت
 در سوہ مال فنی پختہ و وٹھ
 چھ پم قائد کرم ہتو ز اسلامیان
 خلاصی دیکھ وہ فی ز زندان و بند
 تمن بند و زنجیر تری ٹھکھ عیان
 تیس درعہ ہفتاں و وٹھ بربدان
 سپاہن ورن خوش خبر از علی
 ہتا باں پکن گوہ بہ داراں جہار
 بہ چھس نامدارا ز ساحل سپاہ

لہ پشار او سوہ پختہ نقل کرن و چھاپ چھنے سپہ مت۔ لہ انیک چھ اکتھ
 مہر چھاپ سپہ مت۔

برادر بچھس قبط آزاد سئد
 مے جھم آنی متروا جلس فر سپاہ
 سہ طہماس بار ای یقین نامدار
 مے دو پئم تر کر نہ ایس زمان در حصار
 سہ ماتھہ حصارس کریم کی تہہ خطر
 لہ خبر بوزیم از ماکب نامور
 ترھنم پتھہ کر پتھہ دشمن روزگار
 ہم اکنوں کر و حبلہ دروانہ باز
 مژدہاس سپاہو سہ در زمان
 آندر تراو مے ماکب رزم ساز
 تھاکیس آندر اوس اکھ پتھہ جوان
 کوڈن ماکبن ناریے نامور
 رمن کن دو پئن اسے بد اندیش مخار
 جہانا اگر نیر مے پیچھہ سوار
 بہ عقل و بہ دانش دو ٹم اپن حصار
 خیمہ دار گم کو ٹوال حصار
 ترامر حصار کی کر بستہ تنگ
 ہماں دم رٹھہ تیغ و نیز بدست

ز حیدر بہ کدہا سہ کینہ تشد
 کر بستہ نزدیک طہماس شاہ
 رواں ناو مشہ گوہر سا جل دیار
 کہ پوت دوت مے ماکب نامدار
 تر پتھہ تھہ آندر اسے مکی نامور
 ز درمی یا کدہم ناو مے پیشتر
 زوٹس زور و دتے بہ وار ان حصار
 پتے ماییم ماکب رزم ساز
 سہ پانغام بوزتھ کور کھنہ گمان
 کہ ہر چہ شد و کھ اس دور و دواز
 بمر دانگی اسی رتم پھسلوان
 بگردن رٹھہ گور زایے گادمر
 بہ چھس ماکب اشر تر نامدار
 کئے بس بہ چھس با ہزار ان ہزار
 مقابلی چھ کس شیر خنجر کڈا
 چھ یوت تر امتن ماکب نامدار
 شبھہ آے تے ماکبس پیچھہ جنگ
 تھکھ شور محشر چھ فیلان ست

نہ پر شار او شیر نہ۔

بے کدم مژدہ مائے لکن دست مال
 بے صوفند و قی سپند و بستہ کوس سر
 کوڈن گہر ز دُب بر سر کو تو ال
 سین مائے اُدھر جن تبس سر بسر
 بشور آوے مائے تیز سخت
 مے اکھ ہتھ وڈوون بساند گرد
 ازاں جائے مؤمنان ہنگرہ
 ازن تھتھ جھارس اندر باشکوہ
 دوپن نامدارن گرو ییتھو قرار
 کہ تا واہر یوت حیدر نامدار

بیٹھ کینو ز دویا بیٹے ووتھ فساد
 شامہ سے روز و سے شب با سپاہ
 مجد اسپنہ تم پنج کشتی ز باد
 یزن ناوٹن اُس بیلا و راہ
 بشہر مڑ صغ سوع لچ بر کنار
 کزن پیر سیان ہے سوتو جنگ
 کزن تام پُرش اُکس از سپاہ
 نژ و نتم ازیں ماجرا سے خبیر
 بیٹھ بے سواران و آلاں پچنگ
 شامہ پکن و اثر بر جنگ گاہ
 لے پڑ صُن تس چھ یناہ دو ہتھمتن شور و شر

لے چھا پی خاور نامس مژ چھ پو شہر کھمہ چلہ کس ۳۲ صفحہ ۱۰۰ امیر پتہ چھ
 داستان روایت۔

لے دو پچھ تے چھ ایس را پھن رزم خاہ
 در اول رواں گو بہ وادان جھار
 کون کشتہ وارا سپاہ علی
 کرختہ او وادان جھارک جنگ
 چھ بختہ قلنس اندر سپاہ علی
 شمانن میلے بوز اپر داستان
 سپاہن دوپن از کون چھم مے رزم
 کڈوسا ریش شیر ہا از نیام
 ز و الانیاں زندہ تھاوان نہ کس
 و چھن رودتس فوج و الانیاں
 دو پچھ اکھ اکس ایس، بلا از کجا
 تنور زانا چھے چوں تاز شیر
 دو پچھ تے یہے چھے شمانہ بنام
 خبر بوزی تھن را پھن بز سکال
 دولس رویہ سٹے رنگ دول کوس سرد
 میلے پر ز نوون سہ بانوبے قام
 دین دست بردست گو گنگ و لال
 کر بستہ آمتر چھے بانوبے قام

ز والان تھی اذو متین یوت سپاہ
 سپاہن ازاں جا کون تار و مار
 ز شمشیر سردی و تیغ ملی
 چھ یوت دوت مت چوں لاور پٹنگ
 سپہدار سیاف چھکھ پڑدی
 کوڈن گھہ رز د ب بر سپہ پھون
 تھتھ بختہ پھن یاد روز چھہ یسرم
 ز خووں و دہ ذیہ ماداں کرو سوہ خفام
 درپن جنگ بس چھس بر فریاد زس
 کر گویا تمکن موہنے ہو پان
 یہ چھا دیو و جن یا چھہ نر اژدہا
 بہ صورتہ دلاور، بقوتہ دلیر
 ہم آغوش، ماواہ صلصال قام
 سپن خورشیک روڈ سنہ ہوش و مجال
 ز ہا بختہ تھس پو غم و ہم تہ درد
 ز سرتا پیا رعشہ کورنس تمام
 دوپن اون یے پیچہ زمانن زوال
 اسے پیچہ وں گو خاب و خوں حرام

لے راو متہ قہصک باقی چھ دہمہ جلد کہ ۳۳ ہمہ صفیہ پیچہ شور و سپدان

بکن رز تسی را پختن ژاو سنج
 بے این نور و قوت بے این نام و کام
 دینتہ یی سوتشکہ تھون دہ فساد
 بیستین سوتو دہ مرد خنجر گذار
 شمان مژدی تام باگہ دزد دست
 کجکھ پہلوانو بے کف تیغ تیز
 کزن گشتہ تو دود سوار و سپاہ
 رتہ قتل کرکھ بگرد حصار
 تھو اندر اگہ ساس پختہ کن بجیاو
 ہم اندر زمان تم شکستہ سپاہ
 شمان دو چکھ جلد اپمان اُنو
 مسلمان سپنوساری والا نیتان
 مسلمان سپنوز تم ز بانو بے تے
 بشیر مر ضع سوت بانو بے قام
 پکن آتہ دروازہ سے کن ٹکان
 دو پس دھیمو وانن آیا نامدار
 ووکھ تہ دین چیم شمان مے نام
 جناب علی آو با ایخت شام
 ہم از شہر دہ تھی کزن گنج و زر
 بہتہ تھو بے اُسو با ہم گروہ

دوچین گوم پھیرتہ بے ادبار مرغ
 لڈن سہیل چھا بازین شاہ قام
 بے والاس سہ ژول تھو آتہ چو باد
 بکشتی ژلن کو بے والاس سوار
 سرو بال گردان کرکھ تہ شکست
 میلکھ سخت والارین رستہ تھیند
 زخون بستہ سپنیکہ پس و پیش راہ
 پُر انبار گو دامن کو ہمار
 یین سار پنے بڈیکھ قدم گتہ تھو
 بے پیش شمان سپنوز عہ تہ عشاہ
 بے تیلہ ترا دمو ییلہ مسلمان بچو
 اڈاں پس کڈکھ سوبہ آلا نیتان
 پس انگہ تے پن پن ٹیکہ تے
 گراں گہ رنہ پختہ آتہ انشہ تام
 قلایس آتہ آس پتہ وایسان
 و نم نام عود دھتہ دے دہ حصار
 ہمانا بے چس جفت صلہ عالی قام
 کرکھ گشتہ دہ جنگ صلہ عالی قام
 طلسمات پتہ طرن تہ سہ سر
 بکشتی پکن اُسو اُسو سوبہ کوہ

ز دُریا و دُ بھتھ داو کئے کو فوطوہ
 بے داتھ پینس یوت بے سامان خیش
 دُریا شہر داتن ہمسہ نامہ ار
 مسلمان بے پینس دُریا روزگار
 شتائن میلے داستان کوڑنے یاد
 کہ کچھ جیلہ دروازے شہر باز
 رواں سپر سیان بے کڈی سپاہ
 دوپن داتھ میلہ حیدر نامہ ار
 نظر حق موخن اُس بے مویج آب
 جہا اکھ اکھ اکیں نیش سپنہ ناو دُور
 خبر چھپنہ کس کتہ پینہ اور پیش
 مخطضربت آئید پروردگار
 بے پیش شہنشاہ دُل دل سوار
 سپن فوج اسلام دل خوش تاشاد
 دو کچھ پانہ داتھ آٹھکارا تہ راز
 شتاہ چھکیتھ اُس بے ہڑ بہار
 بے پینہ روز توت نام دہ انتظار
 کرن انتظار شہر بوتر آب

بڈریا نظر حق اور حقن دم بدم
 کہ شاہ علی کرانم یوت قدم

پینہ کز مس حیدر شہر موہان
 جہا کڈیٹھ داو پنے نیون دور
 پہنچتھ ناو منڈاز دلیراں ہزار
 لہ روا رو کرن اُس سولیل و ہزار
 بے پیش اکھ اکھ کوہہ اندر نقطہ
 بنزدیک کوہ دوت میلہ بوتر آب
 سپن روز کوہ ہمس دُجکھنہ ز جلا
 جہا اکھ اکھ بکشتی بیکسو روان
 پر از موج دُریا سپن پو فوطوہ
 تون اُس بکشتی چو باد بہار
 پچن داتھ کاکہ بسا جل کینار
 تے تافک اوس تہہ کسے حقوہ
 از انجا کیکہ بستہ کشتی دہ آب
 سپن خیر مے شاہ خیر کشاے

لہ اینک کوہ دیکھ ہر چہ پچھتہ پاتھو چھاپ ع روا رو کرن اُس چو باد بہار

تھن کن دوپن بیتہ چھ کتا ہت م راز
 چھٹے نئے ناو نیرن اڑپن جا برؤن
 کڑن بستہ نم باد بانہا شتاب
 رواں واژ ناوا ژلن ہچو دود
 کرٹھ سپاں اُس از پتہ زر
 گزٹھن تیز تر سو بے آں کوہ اُس
 برابر سپن بستہ در آب کشد
 کہ تا اوہ یا یوہ پڑھ من خبہ
 مے یم واژ اذ کوہ والاں سپاہ
 سوہ لشکر تہ بیہ ناو ہمیشہ تر کتا
 کہ آہو چھ کتا کوٹ گزٹھن ہچو پتہ
 خہ داوئد تخت و نگین و گلاہ
 بنے مڑ سپھٹے اٹھو پے ز دولٹھ نوہ
 گوشت اوس بر جنگ فیروز شاہ
 بوالاں رٹھٹھ نیو کھ بے آب و جاہ
 چھٹے کیشہ مے، وڈی قوم توہی سر بسر
 سپن گشتہ مے حیدر رزم خواہ

بہ درویشناں نظر کر نہ باز
 خبر کیاہ کلایا چھٹے درویشا درون
 لے کوڑن حکم تراؤن مے لنگر در آب
 مے بھادس تمو تراؤن لنگر بزود
 وڈن برہوا اُس چوں جانور
 تھٹھ ائد بہتھ لشکر اٹوہ اُس
 بیٹے واژ سوہ کشتی تیز و تھٹھ
 ز ناو برابر سپنہ یک درگر
 گھاں شاہ طہما سہ سے گھو براہ
 و پھن اوس مے حیدر رزم ساز
 کوڑن حکم مولوم کر کاٹھہ خبہ
 دوہیکھ بو تراؤن چھ طہما سہ شاہ
 ز داراں گزٹھن چھٹے بہ حصن سفید
 سپہدار راہن بوالاں سپاہ
 کرکھ ماہ فیروز شاہ سپاہ
 مے دوہیکھ بو تراؤن، ز حیدر خبر
 تمو دوہیکھ اذ جنگ صلصال شاہ

مے بہ شار چھٹے چھاپ مے امیر شاہ کین وڈن مہرین مڑ چھ پھر پھر بیہ چھٹے تھن
 پانہ واژ کاٹھہ ہشت چھاپ مے مڑ مے بہ شار چھٹے چھاپ۔

دو چکھ بو تر این، ہلا این خمبہ
 لہ دو پین موہن کن، کہ این شوم تن
 بہ وڈ کین اُس روز ناخوشش کرن
 اُس سخت بٹراو حال بتر
 بہمراہ طہاس بے صد سوار
 بنزدیک ذوق علی ولی
 کوہن ناو نزدیک بس نا سخت
 دو پین تس کہ این زشت کیش
 نالین بوکہ از مکر، نیرنگ و فن
 ہم اکوئوں مے دہ ذمفت لو کہم ایتھ
 سپہو چاہ پڑھو کیو، کشور خراب
 ورنہ یی کڈن ذو الفقار از میان
 دلیر و کجکھ زود شمشیر تیز
 سپہو گشتہ تم خیش و پیوید شاہ
 کہ کہ گشتہ ہم، خراب و بگون
 کوہ کہ بستہ طہاس بیدار
 تر بیہ شاہ سپہو تھو دیکھ و زہر
 ازاں پس سہ حیدر علی نامدار

دبار سے وڈ تو، گزہم غموش جگر
 دن غموش خبر کیاہ چہ نزدیک من
 چہ اورن دہاں پڑن آتش کرن
 دہاں یہ وڈ نہ چہن غموش خبر
 بہتھ ناو منڈ مرد غنچہ گزار
 ایتھس منڈر پٹھہ بو سہ تیغ یلی
 کوہن قہر طہاس اے شوہ سخت
 دن وچہ کہتھ کنن روز بہ اوے پیش
 دن وچہ کہتھ نہ، دو تھہ بنزدیک من
 نہ پٹھہ وڈ کینس مکب ایض و دے
 سزاوار پے چکھہ رنج و عذاب
 قیامتھ کرن تمو بکشتی عیان
 کوہ کہ آبس اندر بیار مستیخز
 ہمے زہر ترو کھنہ کانیہ رزم خاہ
 برہتھ آپہ کشتی بڑی بے خوان
 بزنجیر فولاد مسمار
 گرفتار کرم تھن بٹھو اسیہر
 بہتھ ناو گو نزدیک آن کوہ مسمار

لہ ایک دویم مصرعو دریں کرین۔

پیاد کھسکتے کو بہ حصن سفید
 ز قیلہ تم کو رکھ باران سنگ
 سے دروازہ از دست خیر کشاے
 سواراں بہ دروازہ بے اکھ ہزار
 کشا دے کر کہ پنجہ مثل پلنگ
 تو میلہ کے بیٹھا نامداراں تباہ
 مرا انجام افسوس ماں سپہ
 سپن فارغ از قیلہ شیرالہ
 سے زورق کدکھ ہجو باد بہار
 خبر بوزو حقن ما ایک نامدار
 بسختی کنار کو رکھ یک دگر
 دو ٹکھ اکھ ارس از غم وغوصہ راز
 سے شب کو درجنابن ہداں جاپگاہ
 ہم اندر دماں دواو شیرالہ
 بشہر مریض تے گئے براہ
 ہئے بیوٹھ حیدر پیر دے سراے
 شامہ پکن آپ پیش علی
 سے حقن ہاے رفتہ آنیکہ در شمار
 گہو اسوساں سپاہ تنگدل
 پڑھن اسو اسو دہس تم قبہ

بد اندیش گئے از جہاں ناوہ میہ
 بہ دروازہ کھوت سے یل شیر جنگ
 ٹھنن پڑاٹھنن تم کو بنام غولہ
 فروزاں کو رکھ آتش کارزار
 کر کہ جنگ ہے پیچہ تموتینہ جنگ
 شکستہ سپہو تم جبار کو سپاہ
 ز آتش پرستی پشیمان سپہ
 بڑی یاسہ دوختہ ناوہ مشد با سپاہ
 ز دوی یا کھسکتے گئے بہ واراں حصار
 پڑ پر نہ بہ دروازہ بے اختیار
 ز آب مرہ کڑی کھ روہ حصار تر
 یہ کینہہ بوکھ وچھمت کو رکھ پیش باز
 پگمہ ٹکھو نہ ونبال را پکن سپاہ
 ہئے ناوہ مشد و قہر سرا سر سپاہ
 ز دوی یا کھسکتے گئے سرا سر سپاہ
 تہ تم پہلوں رو دوی یک بجائے
 گمزدل شکفتہ بروشن روی
 یہ کینہہ وچھمت بوکھ در کاه دار
 ز بیداد اکثر سپہو ہوتو فیل
 ز بو المعجن و سعبہ فرختہ فر

سبب تنگ بوا المعجن شیر زاد
 گوشت آب دریا مثال پندنگ
 پز زونن پز کس طرف چم راه راست
 کھسن بیہ سرموج دریا بہ اوج
 کھے ہنوز کھسن افس تا آفتاب
 خبر نہ تمن کیشہ چمہ اندر حجاب
 چو آتش و دھن افس بالابے آب
 چو دیوانہ ، ناو دھن اوس باد
 ز کان زمرودہ یوقوت زاو
 دھتھ از تحسیر بدندان زو لب
 بر گویا تمس داوہے ستر تنگ
 بہتھ شکر اتمہ اندر کینہ فہ
 نتے چتھ گنن جانور کاٹھہ و فان
 ز باد دھتھ سہ کشتی و زان
 ز خود کور متین غم سہ رے بوکھ دور
 دین نادیتہ ہنے دما اگھ سو بور
 دیو ناو اگھ ساعقہ توہو قرار
 پز درمی یا کرہو کتھ کن ایدر براہ

سبب ووتھ ز درمیاسہ طوفان باد
 تمس ستر باد مخالف پندنگ
 نہیں داوہے ناو از دست راست
 ز باد مخالف سہ کشتی بہ موج
 کھے بون و سن ناو در قعر آب
 کزن پہلوں ناو مند اضطراب
 بیک روز و یک شب سہ کشتی در آب
 ہتمہ بیا کھ شب تا دم بامداد
 سبب آب روشن سہ دروانہ در او
 گوشت پہلوں اوس اندر عجیب
 قومی دل کرہتھ بو مثال پندنگ
 و دھن و اٹھ اگھ ناو کس پیش گاہ
 ز لہن ناو مانسہ رتہ از کمان
 تھے ناو تلبہ آب زن بو گرہ زان
 سپاہاں بہتھ تھتھ اندر با سو رور
 سہ کشتی ابو المعجن و چھنہ پور
 تمن کن کزن کرہتھ اسے نامدار
 و دھن توہو کتھ چھو رتہ افس سپاہ

سپہدار کس چھو دلاور سوار
 گئیو اُسو از بہر تالانیاں
 تیس ستر اُسو بے بسا جل زین
 زوالاں زہیں آہن پیم سپاہ
 دین ناویس شاہ فیروز شاہ
 بہ والاس نمون اُسو پر گشتہ بخت
 پر اکند لشکر گیس زیر دست
 بجوش آوامند جو شند تار
 بنام خود ایسے زہیں و زمان
 ہزاراں کرم شہر یاران بباد
 کرختہ زانہ جنگ بے ہزبر دلیر
 شہنشاہ فیروز روزیا بے
 پو بخت آہو کے خونہ ستین چھلہ
 بانڈیشہ بیروں، بدولت جوان
 سپہبر برپ گوشتن رام مٹون
 بمردی کوڈم جابجبا نیک نام
 بن نیز محکم بکشتی کوڑن
 رتن ناو مٹند ووتھ سہ ببر جوان
 کوڑن سخت والابین تار و مار
 بمردی کڈن پھاٹو تھ زیر ناف

گردنہن ناو مٹن لشکر اسرار
 رتو دوپ چھ اُسو مرد و لانیان
 سہ راقص شہنشاہ مغرب زہیں
 گئیو بے بہ ایداد طہاس شاہ
 سہ یس اوس دشمن بہ طہاس شاہ
 چھہ یختہ ناو اندر سہ فیروز بخت
 دس راقص مغرب بین شکست
 یہ بوڑھتھ سہ بو المعجن ہوشیار
 کہ سبحان اللہ پورن از زبان
 کہ آیا پر چھس نایل شیر زاد
 یہ چھس نایتیرن نش کھنن م چھیر
 یہ یختہ پہلوان آسہ بس زور مند
 یہ این کپتہ وہ فی دست بیرون کتہ
 یہ چھس در سپاہ علی پہلوان
 ابو المعجن کرد چھم نام مٹون
 ز خاور زہیں تا بہ اقصا بہ قائم
 دینختہ پی دل پسیدہ دستی کوڑن
 بجن وہ کھٹ بمانند شیر زبان
 گرہون ہچو لب تشہ شیر شکار
 لہ دزن سینہ نے نیز بے اختلاف
 لہ پٹ نٹ و چھو بر دہم بس چھہ

لہو بخہ نیزیں اوسکھ تھن اذہنتر
 سہ نیز کوان سکو بہ ریشل قلاب
 بجھشتی دروں اُسو شایستہ کار
 کنی زانی تھن سیتو کو تا کو دھن
 ز نیز دھنن آ پسے بے درنگ
 اکھا زنی تھوون پو والانیان
 کرن خالی اذہ پھلواناں سوتاد
 کوشت سے زبند گراں مستمده
 پس انگہ بیدر و تھن اندر کشار
 وون بعد زان پن پنہو تم بستم
 شہنشاہ جمشید بو بستہ پاسے
 پے تاجل کدہاکہ تیز کشتی براہ
 پکن اذہ شتھسا ز درو یا کشار
 ابوالمعین و شاہ فیروز شاہ
 سپہ پیشواتس سراسر سپاہ
 پکن آے گرداں ہمہ سر بسر
 ازاں پس پکن گئے پے آرام جاے

کرن سرنگون بوکھ آبسی اتمہ
 چو قصاب تروون اویراں بہ آب
 زوالانیان ناموہ پوہ نمپہ کار
 بنیز تھن انتقاما کو دھن
 کرن تھن یہ ماہیان و ہشتک
 بست لاپ درو یا کرن تم رہان
 انداں پس بنزدیک فیروز آد
 دھن تھن تھن تھن تھن تھن تھن
 پچھہ کوڑکھ آب دہہ رشار
 کئے فاش و شادی کئے نیش و غم
 ہٹو تھن سیتو پانس زان گئے زجے
 گرہ تھن پے بشہر بر صع سپاہ
 خبر وانی پو با حیدر نامدار
 پکن داتی از آب درو یا زراہ
 ز کشت سہ شاتنگ کئے جاپگاہ
 کنارہ کوڑکھ چشمہا پو ز شتر
 سپہ تھن اکھ پورہ سراے

(پتو میر صفک فٹ نوٹ) یہ شار پھ چھاپ پھ پھو
 ورن سپہ نیز پو بخلاف
 نبردی کدان پھ او تھ بو زبان

پُر زدن اکھ اکس اُسو از خوشک و شتر
 پُر از موج سئے قعر دُری یا بنیاد
 کرن بے پر شستی شتابان شتاب
 گئی کھ سخت شستی بے بیجاگی
 سپینو تنگ گردان تا دُسی تباد
 چو دلاب گردند تالاب اداس
 سپینو بست ناکہ بندویلب آب
 ز گرداب گزشتہ ناو میری نمیبہ
 کر ز باقضا جہد و کوشش چو سوز
 کرے ناخود اکیاہ غمداستے کرے
 بگرداب غم اُسو لڑان چو بسید
 بسا گہ سپین ناو ہفتدے صدہ
 زلن تیزمانشہر پیر از کمان
 جلالی دُطن بدکھ گوشت قد آب
 بے دُری یا کڈر مروتہ سئے پو کھ واد
 زلن بو بے دُری یا چو دُور چسراغ
 دُچکن نامدار اربہ چھ فسیل زود

ز سعد و ز عمر اُمیہ نصیر
 بیستہ کنز ییلے دوختہ ز دُری یا سداو
 سئے سعد و سئے عمر اُمیہ در آب
 ز باد مخالف بے آواہگی
 چپ و راست گرداں بے دُری یا ز باد
 بے دُری یا اکس جا پیر گرداب اوس
 زلن تیز سوعے ناو بر موج آب
 سپٹھا کر کھ دُری یا ششنا سو ہنر
 سپٹھا ناخود داین کوڑن جہد زود
 لہ بتقدیر کیاہ زور کانترھا کرے
 ہے ساری از جا سپینو ناو وہمید
 لہ کرن اُسو باتہد کر اودا
 پکن وائر ناوا چو باد دسان
 پیوست اوس دالائین ہیم و داب
 بگرداب ناکہ گئی کھ بستہ ناو
 یہوہے اوس آں را پتقن بد دیاغ
 نظر تراو سعدن کب شستی بفسور

لہ امیک کہ دنیگ ہر چہ چھاپ پتھ پٹھو بتقدیر یود زود کانترھا کرے
 لہ امہ شاپر کین دہن ہر چہ تر تیب آہ بے لادہ

بَعْمِ اُمِّيَّة وَنِ اَوَس سَعْدِ
 بے اپن شکل و ہا بھتہ و چھم نے اکھا
 جوانا پمن منہ چھ ہا بھتہ نسا
 مے مولوم کینہہ چھنہ اُموسند نشان
 سیک قارئین اُکو زباں کڑ دراز
 مے چھم یی تھماں پم چھ والاں سپاہ
 ہئے آسن اذ بہر خون آمتہن
 دو پس سعد و قاصصن ایخیر مرد
 لہ چھ کیاہ سون ہیون دین بوالاں سپاہ
 و بھتہ پی ز غم اکھ دما پو بخاب
 و چھن تام خابس اندہ آں جناب
 فرمداں کڑ بھتہ نور پا غمبیری
 دو پن سعد و قاصصن ایمر در ہوش
 لہ یہ فوج جفا پیشہ والاہنیاں
 سپٹا مار کھ از نامور موہناں
 سپٹا نیکہ در بشتہ کڑو حقن اسپر
 پچھے را پچھن مغربی کینہہ خاہ

ز فرش زمیں تابہ آواز رسد
 مے ہر چہنہ ڈپٹھم دلاور سپٹا
 بُردی قوی تن چھ نر اُودہ
 خبر کس چھ بوڈ نامور پہلوان
 دو پن سعد و قاصصن لے زہر مساند
 جفا جوے، بد خوے بے رسم و راہ
 بوالاں، چھ تالاں کڑ بھتہ در امتہن
 چھ اُسو پاندہ لنگو متو دریں آب گرد
 کڑ بھن یوت کڑ بھن توت، کڑ بھن خانی
 ز گرداب او سس سپٹا اضطراب
 بھتہ پچھ کتن جنتس نر گولاب
 فدایے جپٹس مہہ و مشتری
 دما اکھ بگفتہ عن تھاو گوش
 گیتو بے بت لالان اہلانیان
 بٹمشیر و نیز کڑ بھتہ خستہ جان
 دزن سو بے والاں چھ اکھوں چو تیر
 دزن سو بے والاں چھ بے رسم و راہ

لہ پشاو اکہ مسود پچھ نقل کڑنہ لہ پشاو چھ چھاپ پچھ پٹھو
 پ فوج جفا پیشہ والاہنیاں گیتو بے بت لالان والاہنیاں

شمس نشین دُور ڈول بہ نہاد
 کُتھ سے اُندر چاند لوگ میچھ سوار
 بیکہ داب درو یا بہ سہنے اسپر
 مدایی چھ سر پہن تھو دشمن تباہ
 ییلے سعدی نے مژر از خاب چشم
 ہنوتن چاہ زھاندن بتیر و کمان
 سرش بہ مغرب سپن سرنگون
 سپن را پھن مغرب بی منہ پھیر
 بہ ڈپش تھتے تھے مرد والا نیساں
 زوالا نیساں مرد بے دہ دلیر
 لے کشاد بہ نیز و کماں کور کھ جنگ
 ہتے سعدی نے رٹ مقابل سپر
 کوون تیریس از کماں تھو برون
 بہ دہ تیر دہ مغربی گئے چلاک
 کرٹن کشتہ تھم سہ دوالا نیساں
 اکھا بڈم، تروون بہ ذال دہ دلیر
 بن گہ سپن تھد بادا تو موڈ
 بر گویا لمن داو ناوے ہٹھس

سپاہ مسیحتہ بوالا لادن چو بار
 مہفت آو چائیس اٹھس مٹھ شکار
 کروس سپتہ سفیت بہ پیکان تیر
 ز برداب موعہ کلی بدرو یا تھے راہ
 چو آتش سپن تھد از تاب و شتم
 ہف تھو کوون سپن یے بد کمان
 پھتر پھو دین دھرت بکشتی درون
 بہ دوزخ رواں کو بہ نار سقہ
 کور کھ بستہ بہ جنگ تھوے میان
 سپن جنگی ہے پھو چو نوں تھن شیر
 سہ درو یا بشور او از شیر جنگ
 کمانے توون تیر خاں اگدر
 بہر تیر اکھ مغرب بی کو رنگون
 تمن کپتہ سپن کوون سپن چاک
 بہ درو یا سپن تھم یے ماہیان
 سپن غارغ از جنگ سعدی دلیر
 ز برداب نی بکھ کڈتھ ناو دودر
 بشیر مر صع ژالین لچ بھٹس

لے ایک دویم بہر چھ سوڈس پھتہ پھتہ آپہا کہ گویا بشور او درو یا بہ نہنگ

ز دُرُویا کھسٹہ گئے تھے سہ فدا ز سپاہ پنیو آکھ در پیش باز
 سولشکر سراسر بُشادی و غم وٹن داستاں روز از بیش و کم
 پہ کینترھا ہے آہتن بو بسر کور کھتی سراسر بیاں یک دگر
 شہبہ بو ترابن، سہ سا جل دہن سراسر اوٹن تسمو بزیر رنگین

بشہر دیہ دیہہ مردماں ہر طرف

یہ اسلام و ایماں سپنو پڑ شرف

شہنشاہ ساجل زمین طہماس سند عبرتناک انجام

دعوہا اکھ سہ حیدر، شہبہ بو تراب مژین سر کھ فلبسا اکھ شتاب
 سہ بو المعجن و ماء بکب نامدار تہ بیہ سعد و قاص و زہار خوار
 تہ بیہ سے سرزار فیروز شاہ ز خاور دہیں سیمو بو با سپاہ
 شہنشاہ، سہ بانوب صلصال قام تہ بیہ اوس حاضرت قنبر غلام
 ولیر زمانہ، سہ شاہ ستمک سرادار اندر زمین و فلک
 سہ عمرو سہ فتاح دانش نئے پہچتہ اسیو با حیت در نیک رے
 دلس سیمو کور بو ترابن گمان چھ وڈ کین مے حاضرت پہلون
 کورن حکم مانیو کھ بشدی بہ پیش ارنکھ تم نہ شاہان دا ڈوئہ کیش
 شہنشاہ طہماس و جمشید شاہ ہتمے اسیو ذی شاں و زرین گلاہ
 بہ اول دوپٹن شاہ جمشید ہے سرادار چھکھ تاج و خیمہ رشید ہے
 رنجتھ پیر خاوری بزنجبہ سخت بہتہراج سورے دیتھ تاج و تخت

تجھے سخت معصیت علیٰ کلِّ سال
 ہم اکنوں بجا آن گفتار میون
 گشا ز لب کر بنام خود اے
 میر پھر سر از دین پا غمندان
 محمدؐ علیہ الصلوٰۃ والسلام
 ذکر دست در دامن مصطفیٰ
 لہ کو برس عرصہ جمشیدن آینا مور
 دیکھن ہیکتہ تیلہ بڑے ہنھن
 ہمہ خانمان میاں فرزند دزن
 اگر زن کرکھ ہمہتہ اے پاک زاد
 بہ ایحساں مے ممنون تھا دکھ مدام
 پس انگہ کوڑن سو بے طہا مے
 آن جلد بانو جمشید شاہ
 تہ بیہ سیتو ہم قس چہ خدمتہ تمے
 دوپس تو بے طہا مے نے الحذر
 اُمس پھیرو قس زانہہ دس نہ موعن
 سب مے سین جن گپین و فساد
 سچھا بوزو ناویس سپہہار دین
 یون رحم چھم ڈپشہ قس چن حال
 تمی سیتو سپنکھ دیک یار میون
 کئے زان تن مے یگانہ خود اے
 چھ روشن سہ آپین دین پرورد ان
 چھ ختم رسل، سرور نیک نام
 نہ ماموں بنکھ، اہل صدق و وفا
 کوڑم دین چونے مے منظور سر
 دہم ییلہ ہمہ دود مان اہنھن
 جلائے وطن گاہنھن در مھن
 مے نش آنہ ہکھ تم بڑے با عدل و داد
 نہ مشکل گشا چھکھ شہ نیک نام
 دوپن قس کہ اے شاہ بیدادھے
 حوالہ کرن شہر یارس سوہ ماہ
 انگہ پیش جمشید حاضر بجائے
 ہنکھ زن غنجر تہ ہکھ میون سر
 تہمیس پیچھ کوڑم یوت جنگ فتن
 ڈے میری نہ اصلا مے نش اپں مراد
 گوارا تہمیس کو نہ از جہل و کہین

لہ آمد شاوک دویم میر چھ پچھ پا کھوڑے کا کرن دین چونے بہ منظور سر

بہ شور و غضب آوئے بو تر آب
 کرو سخت طہاس شمس سبک
 کرو سخت بدگردنس دار و کوب
 ہم اندر زماں تھوود و تھتھ گے سپاہ
 ہکے سخت بنبروہس حال بد
 سہ طہاس سبز خاہر خوب کیش
 تہس ناو گلت ار مشہور اس
 بز چپ ترس بستہ بے دست پایے
 جنابن دوپن ترس بروشنروان
 وون توہ تمہ بو تر آبس جواب
 اگرچہ برادر مسلمان بنہم
 مسلمان مے سپین برادر نخت
 اگرچہ تہس آسہ تے را بے دین
 جنابن پھرن سو بے طہاس رے
 دوپن ترس نکم دائنشی دور کر
 یہ وون مے، گزھکھ تی کرمن ہوش کر
 اگر زن کرکھ گوش بیمان من
 پذیرا کرکھ وہ فی ثر اسلام و دین
 ہر دنیابنکھ شاہ با اعتبار
 دوپن ترس طہاسن اے یا دگوسے

سپاہن کورمن حکم از بس غلاب
 ز سر تابیا و اتنا دیوس رنج
 گزھ ہی یودیہ پڑ موہدہ زیر چوب
 او نکھ چوبہ نے تل سہ طہاس شاہ
 سکنج تہس چورہس از جسد
 جنابن ہکے منکے نوون بہ پیش
 بصورتہ سہ زن خور مستور اس
 نی کھ پیش حیدر پڑ ہرے
 ز اسلام کر تازہ روج روان
 نکن تھو، ايسرور خوش خطاب
 اوسے کام ساہے بے سامان بنہم
 اذان پس بہ ایمان انسہ بادرست
 گئے چھے جوابا ہکے ہم چنپن
 زباں کر نہ، الماس پڑ گفتہ گوے
 یہ دائنشی نک عقل و ہنر پور کر
 سر انجام تہے فیکر و اندیشہ کر
 محشر ہر ایمان کرکھ جان و تن
 کرئی آفرین تہے زمان و زمین
 بہ عقب خلاصی لبکھ تہے ز نار
 مہ آئن مے سستین پکھتہ روہے

مئے کرے نہ کینہہ چون افسوں اتر
 تہیں رو بہ اقبال اوٹس نہ یار
 سپن نہ تہیں کفر کے پردہ باز
 بے مائیک سپن حکم شیر الہ
 پہ گوئے سیاہ بخت و بیداد و دین
 کدس کہیں مردانہ خساور نہین
 لے کرین کشہ اسلامیاں نامدار
 رواں تیز و دھتھ مائیک نامدار
 اڈاں پس لگوین تہیں تیغ تیز
 لے ڈوٹس خوش اندر مرتاجدار
 سہ بیداد گر یا مہتن گو رہبان
 تہیں ظلم کے فتنہ آباد اوٹس
 چنابن کوڑن ظلم تہیں غم
 کرین خاک تہیں نامور افسر
 پہ عالم سپن سیرزاں بادشاہ
 کرین موہنے بے تہیں دست پائے
 پر اکٹہ واؤن کوڑس گل بباغ
 ہر تھ پو گل شادمانی تہیں

گر تھی نہ مئے پیچھ نکو کاٹھہ کارگر
 سیاہ بخت اوٹس کوٹت تہیں و تار
 دلس تہیں بو دیگر کوٹنہ راز
 کدھتھ زن ہمیں دم، کر دس سر جدا
 کرین میٹھ خرابی بخت اور نہین
 تہیں روح راضی کوٹھن بییقین
 ڈوٹس مر لگاؤن بے دارل بوار
 کشاں نیون پروں سہ مردانہ وار
 اکے ضربہ ڈوٹس سر پرستیز
 گئیں غرق درخوں، تہیں شہر یار
 زبیداد عالم سپن بے نشان
 زبیداد تہیں خوسہ دہنیز یاد اوٹس
 چھپتھ ناو تہیں تہیں اڈ رقم
 نحو سہ سپن تہیں بلند اختر
 وکروٹ سپن تخت تہیں براہ
 سپن بستہ دروازہ تہیں از سراے
 تہیں تہیں گوٹھ تہیں نذر و ناز
 دڑتھ پو بہار جو انی تہیں

ملہ تہیں ہم شار آئے دڑس کر تھ لیکھنہ

سپن زير و بالا خدايے طراق
جہانس چھنے اے برادر بقا
ثر مرکش مہ گزشتہ ہجرت شداد و عاد
نہ چو صد بزرگ ہستہ جامہ کہ مہ بتن
چو لالہ ثر کہ داغ از خون تن
رو راستی زھائڈ از راستی
ثرے بروئہ اسی پانغبران خودا
رو راس ریلہ تن چھکے پاک ذات
بہرین محمد دل آباد سکر

چو کستر و سبھ آے ایوان و طاق
چھ انعام اُخر کر تھہ بر ذنا
ہن کر ثر و اندیشہ یے مرگ یاد
ہنم یاد کر جامہ ہا یے کفن
نظر کر گئیو شنبلس چھی سمن
مہ پچھہ بر رو کذب و ناراستی
تھے راس گو، رہبران ہدا
بلا شکھ چھ ثرے کیئت طریق نجات
تن از نار دوزخ ثرے آزاد کر

تیس پیٹ ہزاراں دورود و سلام
تہ بیہ آل ہنے پیٹ تہ بندن مدام

قام المرقوم، سائل زمین تہ خاور زمینک

نمود و سائی تہ سیاسی انتظام

بسیار سید و ن مفصل کلام
ییلہ گو سہ طہماس ہ روزگار
کرین نہ کتن پشہ آموزگار
سود گنہار یو سہ اس تھہ ہنر ہنر

یہ کیشترہا سپن ساجکت انتظام
ہ دوزخ ابو جہلہ سہ سہ تو یار
سپن داخل نار دارل بوار
لوڈن خاک چھادین گلے تہ کئے

نہ پشہ آو دوزخ سہ کئے

کوڑن عاقبت دین احمد تو بول
 سہ دانا سپٹھا اوس روشن ضمیر
 چھے کیشہ خبر از کم و کاستی
 رنپڑ کات چھے طہاسن از خشم دین
 کیشہ تھاوی ہو چھکھ مے و تم بنام
 خبر چھم مے از روزگار نخست
 چو فردوس چھس خانہ کروی ہو بنام
 توی چوں جھار قزل آہ سلمان
 دین توری بوجن اندر مہہ جیپن
 چھے تھو پڑشتی بستہ اندر جھار
 بہ سور کھ چھ تہم چو خورشید جاہ
 سپٹھا خوب رویا عید مل پٹال
 پٹال ابرودا، ہچو ماہ قلم
 اوپڑاں گزھن مے بیک بار مے
 بر گویا ز جاں پیر و حقن کوس ہوش
 چھے کتھ جا پو سہ سہ ماہ دلخا دین
 پکن ذراے کیشہ دوزی ز فہر ماہبران

ز مرگ بہ اندر سپٹو دل مولال
 بطل ناموس طہاسن مٹے و دہر
 پڑو تھکھ تس کو اے مایہ یے ہستی
 مے نشون دین شاہ خاوند دین
 تہ بیہ سیتو تس پم کیشہ غلام
 دوپس تھو دہر ن وسے بے دست
 چھ بر آب دامن جھار ا فراز
 سپٹھا تھو دچھ تادامن آہسان
 پٹلے چھٹ سہ طہاسن در جنگ دین
 سہ ہر دے خورشید خاوند دیاہ
 تہس سیتو اکھ گل مزارا چو ماہ
 چو حوران جنت چھ تھو سٹھ جھال
 خرامتہ سہ دوا دل افروز نام
 ل و چھن یس اکھا تھو سٹھ مے سہ
 پکٹھ ماہ حقن سہ پنے کر بکوش
 پکن کر یکھ از بس دہان او بچن
 بہ فہر ماہ حیدر ہم اندر دھان

و چھن یس اکھا تھو سٹھ مے سہ
 اوپڑاں گزھن مے بیک بار مے

مے پٹھ چھ بیہ انما چھاپ

اُنکھ و اُلہقن خورش اُنڈاں جاپگاہ
 چھ کر جان مہر روڈ ائمہ روضہ
 تبس سہو اُنکھ سہ سہرست جوڑ
 طبق باے گوہر کون سبے ہنار
 بدشاہی پکڑ چوں گل از عنوان
 پرستار استاد اُمیس چو ماہ
 دچھن میلہ سہ بانوے فرمخ تاب
 بہ شکر اپہ غیشی ہزاراں ہزار
 تبس کراں دو پشہ شہ جیش
 دن و خیش و پیوند ہنہ اقران
 شوکر پانہ پر استی وعدہ ذوقا
 سپن حل مشکل سے اے با صفا
 چھ سے نہ خڑپا پڑ چوئے غولام
 سے نش و اپنا و بختہ پرمین کرم
 سے نسبتہ کرکے پات اچھاں جان
 سے نش کیا پیما اٹھ سزاوار ڈیے
 ڈر چھکے میون مولا بے با اچھاں

دن شاہہ بیہ ویزگان سہرا
 لہ نیبر دراپ چوں آفتاب از کوسوف
 پو بیہ سہ دل افروز چوں شمع نور
 تمن سہو پکڑ لشکر نامدار
 پری پیکراں آپ برونہ برونہ پکان
 رواں و اڑیا مٹھ سہ خمد شہ جاہ
 دل شاہ جمشید پھول چوں گوہلاب
 کرین بدہاے دم تسی ہنار
 جنان اوقن شاہ جمشید پیش
 حوالہ ڈتے کورے ہنہ دو دمان
 پو دو نمت سے اوٹم پو اوٹم مہا
 دو پس تم کو براے شاہ مشکل کشا
 کہ یوت تام چھم بڈہ ہوش و کلام
 دن و اقران و کنہراں خدم
 سے اوٹم پو ہر گز نہ دل این کمان
 پیہی کیاہ بپاداش این کار ڈیے
 اڈپس پس چھنے ہم چو شہر غولام

یہ امیر شاہک انہار چھ تا ڈوئے ہیو باسان۔ چھاپ چھ پختہ کنوے
 نیبر دراپ سے ماہ دن از کوسوف
 چھ کر جان مہر روزنے درخسوف

شہادۃ دون چھس دہیں او نچمن
 بچہ پتھ پھٹورس از کفران کا فران
 خود دا وند عالم چھ میونے خود دا
 تہ بیہیم فرستاد تو سندر تمام
 جنابن تہس کن پھرن چشم روئے
 تہ بیہ کورنہ واراہ تہس آفرین
 ازاں پس دوپن باسدان سپاہ
 شامن دوپس لے جہاں پہلون
 کوہ پتھ میلہ سوہیے بازگشتن کمر
 جنابن دوپس مرزا جل زمین
 زسا جل زمین نصفہ اکھ چھ تینے
 چھے طہاس سہنز خاہر خورش میر
 کرؤ توہی نہ باہم دگر اتفاق
 خبردار روزو کہین ہندا
 بہر جا کرؤ مسجد توہی تیار
 برابر پٹو پنجگانہ ہمہ ساز
 ز صدقات و عشرہ ز خمس و زکات
 بہر دم کرؤ یاد پورہ دگر
 میلہ توہی پیکو راس در کار حق
 اژد بخشن منزب عاش و سوہور

گواہ نہیے چھم بر گواہیے من
 روٹم دین و امین پانچم بران
 محمد چھ بر حق رسول خود دا
 بہ تصدیق مونم تہندسے کلام
 دوپن تہس زوہ و دینہ کے گوکھ بو
 دین تہس منشور خاور زمین
 کرؤ وہ ذیاری ہمہ عزم راہ
 سے چھم چاہہ گزہ نہ سہٹھا غم پوان
 بسا جل زسے بخشہ کس تخت زر
 تہسے اوئے ازپن پیش زیر نگین
 دویم نصفہ گلزار سے چھم دینے
 کرؤ توہی نہ شادی ابایک دگر
 محبت کرؤ حبابین بے رفاق
 ز چھو دین و اسلام روشن و فا
 برایے عبادتہ و نور تم ہکار
 بہ دنی و عقبہ گزہ نور خزان
 ادا توہی کرؤ، چھو تہ اندر نجات
 ستے ستر سہ بلو ز آسیدہ نار
 بہ جنت ز چھو غاسہ ہزار حق
 لبو عاش و عشرت بہ خور و قوسور

عبادتِ حقہ خور دایس کر و در جہان
 شتا من بسر ما فی احکام دین
 دوپن چاند امداد آسے شاہین
 اگر عمر کر کو کار آسے بدترین
 بحمد اللہ اسو خورم و شاد سگے
 جنابن پاشاہ سحر پھیر نہ رہے
 کوڑن عرصہ تم کو اسے شہرہ نامدار
 شہر چھہ کیا خورم و دلکشے
 دوپس شاہ مردانہ نے ابستدا
 ہنس کر زن بکھ شہر خورم تر شاہ
 تھمس روز نامہ بیا تر آسے مردان
 دوپن تم کو سدا سے موہم بسر
 ازاں پس دوپن سو کے فیروز شاہ
 کوڑن عرصہ چھم حصن بہ بچک بوس
 اگر بخش ہکھ سے حصن بکھ
 وگہ تھتہ شتا مہ چھہ فوہ مانڈار
 جنابن شتا من سے مکر نظر
 شتا من کوڑن عرصہ بہتر روا
 سپن یی مقرب بہ شاہ سحر
 مہ تقسیم ساجل ییلے کو تمام

سزاوار سپنویا رغ چنان
 کوڑن شاہ اسلام سے آفرین
 کرو اسو ملاقاتہ خلد برین
 سر انجم لوہ خیر دینا و دین
 ز آلایشیں کفر آزاد سگے
 دوپن تس ترے ماچھی بہ دل اور سے
 سے چھم دل شکن شہر خورم بہار
 بہ عینی چھہ زن باغ جنت سراے
 شتا من چھہ روٹمت ز مرتا بسا
 شتا من دینے باج چھی خاصا
 لڑس باج سپن ترے سے پشتبان
 بہ ذاتہہ میر نے محک چا نے ہیر
 ترے ماچھے ہووس بیٹہ اڑن بارگاہ
 ترے دیت نے خور داین تیک دسترس
 بشا ہی بہ کر ہن مسخر سے گنج
 بہ بنہ ما تھمس کو تو ان حصار
 کر یا نے وہ تھمس ما بدل کاتھہ خطر
 د فیروز شاہس اگر چھمس ہو
 سپن شاہ خورم بدور فلک
 سپن پہلواناں ہمہ شاد کام

سونشکر سراسر بہ ہنجار خیش
 ہنس دوشنے پیچھ لوڈکھ مال و زر
 تہ بیہ تاج زرین و زرین کمر
 تہیکھ تم علمہاے خود رشید جاہ
 پکن و آق در ملک خاور زمین
 شہنشاہ جمشید از بس مہر
 بہ ہفتہ روٹن سے سپہدار دین
 زن مایکت اشتر نامدار
 دراں قلعہ سے قہول بیہ موہشتم
 شہنشاہ جمشید گو شادمان
 سپن خوش و چھتہ دو خستہ دل پشد
 ز دیباہ دینار، لال و گہ ہر
 گنیز و غمہ لاماں زرین گو شو ار
 دین کوہ اموال، سامان و ساز
 اجہ المنجس سیرتہ بے مہر سپاہ
 تہ زبادہ دین تس ابوالمنجس
 ہمہ پہلوان رنگا رنگ چپہر
 آہن پس ازین گنج گوہر نگار
 سونشکر کرن شاد از مال و گنج
 بہ تخت سرافراز جمشید شاہ

پیہ باز گشتن کوہن ساز خیش
 تہ زر کوڈ متن بودکھ از شہر نذر
 یون اسونے تم شمار رس اندر
 بہ شادی سپاہ پکن گئے براہ
 ہمہ نامداران اسلام و دین
 بہ مہماں نوآزی سپن سہ رخ چہر
 اطاعت، محبت کوہن از یقین
 سہ گلچہر یوہ سہ دوہ خستہ شہر یار
 پکن آپ پیش پذیر موعہ حشتم
 چو گلشن سہ گلچہر ڈپچٹن پوان
 خزان کشادہ کرن قفل بشد
 تہ بیہ اسپ پر بار از سپم و زر
 ز ہر رنگ بیہ چہرہ بے شمار
 ازین پیش مایکت، شہرہ دلنواز
 جدا پڑمختہ اکس دژ نہ بخشا شاہ
 سہ سٹا سرفرازی عجیب کرن تس
 سرفراز ساری کرن باتمپن
 سوزن بہر بیخبر نامدار
 مہشتہ گوکہ سورے بروہریم درد و غم
 بہشتہ رود با شوکت رسم و راہ

عیان خردمند اوئن بہ پیش
 تہ بیہ پیوس تم کو سہ کلاما زہ تس
 یہ تم کو و نمشتن بو برابر تہ اس
 دویم نامور بو ملک کامگار
 پیریزاد بانوب جمشید شاہ
 مقصود تاج برسہ مرمع بزر
 بہ زہرا نیو تو حصہ مایہ کرام
 از پی جاشہنشاہ فیروز بخت
 کنارا کوئن باشہہ بو تراب
 میوئن روہ حصہ از پیش شیرالہ
 ابو المعین و ملک نامدار
 از اس جا کوڑکھ پانہ وانی وروڈ
 تمس نشہ ہتھے روہ حصہ آسے باز
 پس آنگاہ سے پیرزہنار خوار
 و وون سخت چہر کوئن پیرزہ نم
 کوین عرض یرت نام بے زہر چھس
 سے چھم خاک زہ چون تاج و کلاہ
 فرابی سپنو، خانہ آباد میون
 وون کیاہ سے چھکھ لے سپہار دین
 و پس بو ترابن ثر دل شاد تھاو

تمس سہو بوون ہمہ راز خیش
 مہ تنجیم یس و چھمتن بوس تس
 یہ تم کو و چھمتن بو تر سوئے بنیاس
 وزیر گراں مایہ یے شہریار
 پکن آہ صوئند وین در ہمتہ سوہ ماہ
 اویزاں کرختہ رشتہ مایہ گوہر
 تہ بیہ میانہ طرفے ہزاراں سلام
 کوئن سوہ خانہ بہ سامان و رفت
 کر کچھ چشمہ پانہ وانی پر آب
 سوہ یے خمدام آباد گوہر براہ
 پکن تابیک میل باشہریار
 تمن چشمہ وے کنو و سن اوس روڈ
 پکن آسے پیش اُپر حجاز
 پکن او پیش مشہہ نامدار
 سپن ساہتھا اکھ بہ تیمار غم
 چو قشہر بہ زہیے کترین بند چھس
 سے چھم پشت چوئے بہ از شہر و باہ
 پریشان سپن بوم و بنو یاد میون
 یہ فوہ رماو ہم تہ نئے از جبین
 پکن دین و اسلام آباد تھاو

سو یہ خیال آباد کر رہے گذر
 کمربستہ سے سپرد نہار خوار
 ازاں پس شہنشاہ تازی سپاہ
 ز زانیان اُنکھ مرخص بزر
 اُس مژ تھو کہ دوخت جمشید شاہ
 تفسد شوے سے مائیک پہلوان
 دویم اوس سے ہمد زریں رنگار
 گل اُتد ام سدا، بروہ خسار نور
 پیسے اُس نعمہ رشید بر بن جمال
 روانہ ہووے کڑکھ سو سے پٹری
 شہنشاہ جمشید دمن مژزن
 لے ہیوتن رومہ خصصہ از نزد سالار دین
 لے کڈن بو ترابن از خسار سپاہ
 پشت و فرامرزاںکھ بے پیش
 ولایت تمن دمن دتن با گرکھ
 ازاں عباس مژزل بے مژزل سپاہ

۱۰۰ - یمن دین شادن آیه نو ترتیب دین. تسلسل برقرار هئونه، خا طر او دویمه
شار کس گو، دیکس مصر، مصر بدل دین. سه مبصر چچر پسته یا عظمی چاپ
پیتین سرتی فیش و قریبان شاه

دبا د ب فرلن چوں نسیم ہمار
 دو پہچھ تسی کر لے پہلوان زمان
 کو دین غرض تم کو لے شہ بہ صفا
 بہ یث نام چھس بڑھو از جاں بنام
 بہ خاک زہت سرے ارسن بہتر
 مے چھم ناد چوئے دلس جاں فرا
 کو دس بو تر ابن سہیٹا آفرین
 کد کد کد گرد و اذان و آباد سے
 ابو المعین گرد کو در حصار
 تو مال و قوت حق ہو کد پیش کش
 کو د کد پہلوانا دران حصن شاہ
 رہتی پکو پتھے نیسیر سپہ از کمان
 اندر ذرا سے حصن زمانس سپاہ
 دل افروز گئے در سدا سے پر
 سپاہین ہمہ پیش کش نیون پیش
 کرن شاد ساری ز اینعام عام
 اذان جا کد کد کد لشکر نامہ ار
 بہتیزی چو وز مل سبک خیز گئے
 دین امس لشکر بہ سامان و ساز
 اصیر عرب حیدر بو تراب

پہنن و آو در شہر زہت ہمار
 رستے ماچھے غرض کینہہ تون این مان
 بہ چھس چون چاکر بہ صدق و صفا
 دل و جان چھس کستہ سینہ غم و لام
 بہ نعلین پائت مے چھم تاج زر
 بڑ خوش روز لے شاہ مشکل کشا
 کد کد کد تیز لشکر اذان سر زہن
 کہ تا د آو تم حصن فولاد سے
 پزیرا تیس در لے اہل حصار
 سپہ ہمار حیدر اسپن زیاد خوش
 اذ انجا پہنن در آو لشکر براہ
 نشانہ کو د کد کد برج حصن زمان
 تن او سو د تہر کد کد از رخ راہ
 ابن مال و دولت کد کد سر بسر
 سر اوریس جوہر بر قدر خیش
 پہنن خوش مہ حیدر علیہ السلام
 پہنن گئے کد کد خار ستائن شرار
 چو باد دماں چاہک تیز گئے
 دین امس سوعے راہ دور و دراز
 بہ ملک عرب ووت چوں آفتاب

ہزن اُسو جہد خود ایسے رالہ
تمی فتح، نصرت کرین اُسہ عطا

مد پنس کن

۱۔ بیاسید اُون پیتیم داستان
۲۔ گوہ ڈو کر تہ جباروب مرگان چشم
۳۔ براہ مد پنے تہ پکھ نژدہ دوان
۴۔ مشرف کرون حسید پاک دین
۵۔ پٹھ پٹھو دایو پٹھم لیکھتہ درخبر
۶۔ ییلے وائز لشکر خاک عرب
۷۔ حسید سپہدار مردان دین
۸۔ شہر مد پنے زمان تا زمان
۹۔ سیٹھا سیتو چھس مال و زر بشمار
۱۰۔ پُر از مال چھکھ وڈنٹینے ہند و قطار
۱۱۔ در اندیشہ گو عمر معدی کرب
۱۲۔ بکینہ لوگس سخت ضرب جگر
۱۳۔ دویں زانگہ نے وہہ فر بہر کھ دوبر بے

۱۴۔ دایو پٹھتہ تہ بے بر د فتر داستان
۱۵۔ بجایے قدم تہ او میر لوک چشم
۱۶۔ ز مرگان تہ گڑھ آب پید چکان
۱۷۔ بیدار آن مسیتہ امر سلطنت
۱۸۔ دیوایتھ کرن دایو پٹھ و تبسہ
۱۹۔ خبہ دار گوا عمر معدی کرب
۲۰۔ پکن ووت دل خوش ز خاور زمین
۲۱۔ بفتح و ظفر ووت با سر کشان
۲۲۔ زہیں وینو گائیر چھتہ در زیر بار
۲۳۔ پڑھتہ و لوک فوج سالار بار
۲۴۔ اے رشک تہس پو پے کوس شب
۲۵۔ ز سپنہ پٹھتہ در اس کپنہ پٹھتہ
۲۶۔ اذان مال کینٹھہا ز کھ تہ بے

دُرُختِ یی بہ شب بستے کورِ تہم کسے
 وہ لُٹن سازِ فولاد سرتا پیاے
 بہ لشکرِ گہہ حیدرِ نامور
 نہ اسپ دلاور سے دوختے برزِ پین
 بختِ بے پین و وٹیلے دہن مہار
 لے ازاں پس سے کھوت بر سرِ باد پاسے
 اچھس مژدین تہم مہار شتر
 رہا بخت شتر بان نے کورِ دین دم
 لے پکن آو نزدیک ماکت شتاب
 لے کورن غرض اے ماکت نامدار
 سپٹھا اوس زور آورا نامدار
 یہ بوڑھتہ سے ماکت سپن خشکین
 یہ کیشرھا و بس ساربان ڈیل
 لے رتو دوپ یہ کارا چھنے درِ عرب
 ز فورن کورن اسپ سرکش چو باد
 نکھٹس ملن گور ز یہ گاوسر
 کورن تیز سے اسپ آہن گزائے
 نہ پھیلتے زور سے رُود در رہگذر
 رہ پختہ ناگہ نے رُود آندر کپن
 کورِ کھتہ زور تم پین تہم از قطار
 کورن تیز سے اسپ سرکش بچلے
 زلن گور بتیزی دل از کپن پیر
 وچھتہ حال رہزن دلس پیوس غم
 خروشان دسن بس از دیہ آب
 بہ شب آو سرست اکھ دیو سار
 نہ بختی کورِ کھتہ پین تہم از قطار
 پکن آو پیش سپہدار دین
 دوئن پیش حیدر پلا قال قیل
 کورن کانہہ بجز عمرِ معدی کرب
 رٹن بر سرِ راہ سے دیو زاد

لے اینک دوئم بصرِ چھ غلط چھاپ سپدست۔ یہ آو دوس کرہ۔ لے
 یہ بصرِ چھ پتہ باٹھو چھاپ لے پکن آو زبرد شہر بوڑھتہ۔ یہ چھٹہ صھی۔
 لے دوئم سارن مژدین لے پتہ غلطی لے یہ چھ اے بصرِ چھاپ۔ دوئم
 پھس یہ مژدین کھاونہ آست

ہمان دم سے مارک سوارِ عسب
 ییلے تیر پرتاب اکھ کو دوان
 دوپن تیس برائے مردک نابکار
 خیسہ تر چھکھ چیر دست کران
 ژئے شرم و قیا کینہہ تر چھے ناپوان
 سپٹا خرف ناداں تر چھکھ بے ادب
 چھے مال اے دزد بد رودگار
 سپن خشکین عمر مہدی کرب
 کران سو بے جنگ جواں مرد لے
 دوپن پھیر تھن مارکس جواب
 تر کس مرد چھکھ اکھ دنیال من
 لہ گوشت ہکھ با حسیہ نامدار
 بیسی سہو ژئے لشکر بے حساب
 روٹم بر سر دہ سے سالار بار
 گنڈھ اکھ بر کینہہ ییلے پیٹھ کمر
 گوڈی رکھ تر مینے کران سنگ گوڈ
 وٹھتھ ہی ٹٹن تھوڑے گوڈ کران
 ددستی کوڑن زور چوں کو وقاف

دواں گو پٹنہاں مہدی کرب
 بھنرا سوارا و چھن در زمان
 یہ مردی چھنے ژوڈ کرے شکار
 تر ہشیار ہے سہو شستی کران
 کوہند مال چھکھ ژوڈ ایدر دوان
 تر پڑھ ہش دلیری کران چھکھ شب
 کڈے جان شوس بستی دیمار
 و چھن بام تھو پٹوان عسب
 چو فیل دستہ کوڈن کرڈ چلے
 مے سہوین تر آنکھ نہ در دیم تاب
 کرے پشت دودہ زخم ژئے ٹوہال من
 ز ملک عسب تابہ ساحل دیار
 نژن چھکھ تر ہ نازش بوڑ آب
 یہ مردی نہ تختی کڈم از قطار
 کرے کینہہ سہوین ژئے بد باد سر
 کب استخان گڑھی مادیہ برز
 دتن مارکس پیٹھ بزور و توان
 دتن گوڈ ددب مارکس بے خلافت

لہ اید کس دویکس ہر س متر چھہ مغرب دیار بجایے ساحل دیار چھاپ۔

دواں ما بکنن برونچہ رشتن سپر
 سپن نہ تہنس کار گر گوہ رزہ پاس
 مگر کاشہ انر گوہ دہ عمر من ز بخت
 ازاں پس کوڑکھ چنگ باہم دگر
 ز جولاں تمو پار مگر خاکہ سے
 دون اُسو بڑی بڑی عومود گران
 ز گوہ رزہ لکیکہ دھون اٹھن مژہٹ
 ز گوہ رزہ گراں کاٹک فرسودہ دست
 کمر ہار لکیکہ دو طرف سخت تنگ
 زہیں کرکھ اوڑدہ از پابے کوب
 سراجام ہیوت ما بکنن نام رب
 دما اکھ سہ پھر دُن ببالا زین
 چو فیل دماں بستہ کرکھ قطن ز دست
 سبک پاؤ کھوت باد پائیس شتاب
 سپن خوش و چھتہ سرور موبین
 کوڑس عرض تمو ما بکنن اپن زمان
 چابن دوپس در تہ پتہ نمون
 ہنسک عمر معنی مسلمان بنے
 لے ازاں جا بہ سویہ مدینہ سپاہ

کوڑن غائب تھتہ تل ہمہ ترک و سر
 کوڑس پھیر قطن ما بکنن ختہ داس
 کر بازو تشند کوپہ کھوتہ داس سخت
 کرن اکھ اُکس پست بے بال و پر
 ز گوہ رزہ سپن لرزہ افلاک سے
 تھتہ پتہ کنن پرچہ آہنگران
 گپیکہ چشمنے رزہ سپن گپہ
 کشادہ کرکھ پنچبے شیرست
 کرکھ زور کشتی بن پلنگ
 قلمک آو در لرزہ از دار و کوب
 تھتہ نیون از زین معدی کرب
 پس انگہ دتن سے برتہ بر زین
 بزنجیر فولاد بر خاک پست
 کشاں نیون نزد شہ پہ چو تراب
 کوڑن ما بکنن اُشترس آفرین
 دکن وہ ز بگوپال گوہ رزہ گران
 بپند و نصیحت مسلمان کرون
 ہنچہ کار و چنگ بہ سامان بنے
 بچن درازے شادان و خوشاں براہ

لے اُمیک دویم مصر آو قلمی مسودہ پیچہ نقل کرین۔

سید و آتی نزد مدینه فرساز
 مدینس اندر کو چو باد سحر
 دوین تس سپیدار دین بو تراب
 تبس سیرتم یادان و سپاه
 سپین شاد پیغمبر کردگار
 سپین شاد و غورم همه دوستان
 حسین و حسن هر دو بایک دگر
 بزرگسی بیله کو گل آفتاب
 پیبر دایه نشو ماه گیتی فردوز
 پین اس شکر به سامان دساز
 امیر عرب حیدر پاک دین
 تبس سیرتم بو المعین شیرزاد
 پین اوس برونده حیدر نامدار
 به پیش اوتس سید المرسلین
 و چن یام شاهنشیه انبیا
 کو رکھ ناله موت باہم از اشتیاق
 بدیدار محبوب ذوالکبریا
 ز شادی سپین پر ز حد بو تراب
 امام حسن سرور مؤمنان
 بجای رطبه تم سیدان شباب

بکن دژاو برو شہ عمر گردن فرساز
 ورن آں چنا بس نشسته نموش خبر
 به فتح و ظفر آو چوں آفتاب
 ہے و آتی ساری بتمکین و حیاہ
 خبر بوز محقق چھول بسان بہار
 پھول لخت آے پھول گل بوستان
 بامید دیدار رویے پدر
 چو بلبل ہر جگہ کو ز بس اضطراب
 گمراہی سے تاب از بہر روز
 مدینس اندر و آتی با عاشق و ناز
 اندر نژاد در شہر میثرب زمین
 ہمتن سیرتم کوس و شکم شاد شاد
 کھسختہ بر سر دل دل راہوار
 نبی الہدا، رحمت العالمین
 پتھر و دھتہ ز دل شہر تفتنا
 گمہ ریز چشمان کرکچہ از فراق
 مشرف سپین حیدر باصفی
 و چھن ذات حق، ربے پاک جناب
 امام حسین پیشوایہ جہان
 ز چشمان ز گیس کرین پر ز آب

سچھا بوسہ کر کے نکمہ بروے و جبین
 دلیراں سراسر پیادہ سپین
 جدا پرچہ اکی کر سلام و کلام
 بتا ظہم پرچہ اکی بت کریم تام
 جہان بن سدا بخشن عظیم
 جدا پرچہ اکی کر تھو باوا از کم
 سوسکر سپین خوش ز شادی سچھا
 اندر زاو شہرین علی با سپاہ
 بہر خاند از روغن و سقف و بام
 تموشہریو بو تراست زشار
 بخاند اندر زاو زوین بتوال
 حسین و حسن زیاد خورم سپین
 روان پن پنہ جاپہ کے یاوران
 پورکھ حمہ پروردگار عظیم
 شہ مال غنیمتہ و چھمتہ آن جناب
 تر سورے ز روغن لال و رنگین
 چو کوہ کلاں جمع کو مال و زر
 ازین ناد دیا و چھ سراسر گدا
 شہمتہ آئے مسکین ہمہ دل موئل
 فقیراں و محتاجاں پورن سپین

برابر ژرین رقم یسار و یمین
 ز شادی ہمہ دل کشا سپین
 کفار کوڑکھ خیر و خوبی تمام
 موٹکھ بھقتہ پیات رسول کرام
 کوڑکھ دل تلی بلطف عظیم
 پر ژرین حال سورے ز مرد و زکرم
 نکمہ پیشوا تم علمہا چو ماہ
 سپین مؤمنن تھو دسہٹا پاکیا
 مبارک مبارک کزن خاص عالم
 بشکرانہ کریمس سچھا مہر و دیار
 سپین خوش ہمہ دو دربان رسول
 غمہاں اسو تم در تبسم سپین
 ابوالمعین و مالک و دیگران
 سپین پرچہ اکھا خائن اندر مقیم
 کوڑن آفرین بر شہہ بو تراب
 کوڑکھ جمع بالاسے فرشتہ زین
 برچہ اوئے صحن نیو البشیر
 تر سورے کوڑکھ صرف راہ خور دا
 زھنکھ لوٹھ مانسن حکم رسول
 گدا اسو حقن تم توانکر سپین

بِ یثرب اکھا روونے بے فوا
 نہ کاٹھہ روو مسکین پراکشہ حال
 ہے روونے کاٹھہ اکھا بے نقیب
 بِ یثرب اکھا روونے ناوہ مسہ
 لہ ازاں پس اوٹھہ غیر معدی بہ پیش
 تے دوپچھہ تس کہ لے پہلوان زمان
 لے نہ کتھہ پیچھہ گوشت یوت بیاباں چھکھ
 لے نوون لوٹ چھکھ تا جسٹن مال وڈ
 لے مگر ڈوڑ پستین چھٹے کاٹھہ بجا
 لے یوڑ پتھہ سہ معدی کرب نرم گو
 لے دوپین یا نیس، سرے قہر باں کرے
 مسلمان بے پنس بلا اشتباہ
 کوڑن ترک اپین کفر و جوہول
 چٹہ کیاہ غم بے چھس کسترپ خاک تس
 دوہم تازہ گل کیٹھہ بباغ کلام
 چھٹے آفتابا بے اورج کمال
 چھٹہ کیاہ دور از لطیف آب ذل، ہم
 ز شادی بسر و دم این داستان

فقیر و گدا گئے ز زر بانوا
 بہر کس دیکھ جعبہ کرمی کرمی مال
 ازاں مال پر پتھہ کاٹھہ و کتھہ نقیب
 بہر کس ز اینعام و و کتھہ نوپہ
 مدارا کوڑ کتھہ تس ز اندازہ بیش
 خد ز کر ثے از گردش آسمان
 فقط شب روی پیچھہ تہ چالاک چھکھ
 ٹکٹن کتھہ ہن چھکھ ڈور غاب سر
 دس کر قہر از دل بصدق ورجا
 اندری ہنوتشند دل سبھا گرم گو
 از پس پس ییتی پایہ نے تل مرے
 پورن کلمہ یہ لا الہ الا اللہ
 سبھا شادماں کو جناب رسول
 رٹھہ کتھہ کتھہ چھٹے بختراک تس
 تھوڑم غطر بری حقن دماغ و کلام
 بے چھٹے، پچو سایہ تیس پایہ مال
 کرم دے فشانی ز جیب کرم
 و چھٹہ پتھہ کتن لیو کھمت از داستان

لے تاکہ ہم چھٹہ چھاپ سپرد ہو۔ ہم آریہ اکھ مسودہ پیچھہ، نقیل کر نہ۔

کوہِ مِ ختمِ اکتہ بر سخا یہ رسولؐ
مے اُمیدِ چھم از عطایہ رسولؐ

وینو چھم وں تارِ پف آلِ کبار

چو خورشیدِ یم در جہاں آشکار

مناجات

خود دایا و سپید اُرُم پُنجتن

و سپید اُن چھس شے کن یا اللہ

قسم چھ ز شاہنشاہِ اُنبیاؐ

دویم اِنسا باغِ کسے سے گوہِ لابس

سیوم فاطمہؑ بہترینِ نسا

قسم چھ خلیفہٗ امامِ حسنؑ

قسم چھ بخونِ امامِ حسینؑ

قسم چھ ز سجاد زین العبادؑ

قسم چھ ز جعفرؑ، گلِ اصطفیٰ

قسم چھ ز موسیٰؑ کاظمِ عیان

قسم چھ بقتلِ علیؑ یہ رضا

قسم چھ بزعمہ ہر محمد تقیؑ

قسم چھ ز شیخ شہستانِ نور

چھ یم فخر اندر زہین و زمن

شے پاک معصوم یم چہارہ

یُسند نور پیدا کوہِ مہر اہبتا

علیؑ و علیٰ حیدر بو تراب

عجبین تہذیب چھ جنتِ سرا

یہیمس اوس رتِ خوی، وجہِ حسن

یہ تمکو ظلم در کربلا و چھ بعین

قسم چھ ز باقر چھ یس دینِ داد

یُسند بھتہ چھ چوں صبح صادق صفا

یہیمس در عبادتِ چھ عالی مکان

شہیدِ خراساں سچن از جفا

سہ بو دینس اندر سہٹا متقی

علیؑ، نقیؑ یس چھ در زعمہ ہر نور

قسم چھ ز روئے حسن عسکری
 قسم چھ ز ہمدی زمام ہمام
 لے کر دُزیا و دہنس اندر جملہ کار
 کڈتم چار دہ حاجت لے ذات پاک
 در اول سے رہ نہم نہ حاجت بکسی
 دویم برزق نہ رہم عیان و بہان
 لے سیوم یام موتن اشارت بینم
 لے چہارم سیلہ تن سے ولتم کفن
 لے بر پنجم سیلہ واتہ در زیر خاک
 ششیم رمے میونے ز شرم و کھناہ
 ستیم بیہم ششریلے کڑہ عیان
 سہم اٹھیم بہنپکی کرم حال سے
 نویم بند کر کر زہینہ از رہے پشت
 دہیم تار دی زہم ببالا رہے پل
 کہشیم یام وہہ جھہ دوزخک تھو دھکا
 بیہیم وائناؤم بنا خوف و بہم

چھ یسی مشکہ برو تھن گل مروری
 تھن سارہ نے پیچھ ہزاراں سلام
 نہ کڈتم بفضل فخر اے کردگار
 بہ یمن دہ و چار معصوم پاک
 کڈن دول حاجت نہ آسکھ سے بس
 کہ یچھ کا نہ سے تھاویم نرسنت بجا
 نہ از لہ تخافوا بشارت نہم
 نہ صتم وائناؤم بہ آں پنجتن
 نہ اولو دگی تھاویم نہم کرکھ پاک
 نہ کرکھ زہن نہ در روز محشر سیاہ
 دران لحظہ ز چہم نہم سلامت زبان
 بنہم وزن یتیمہ وقتہ اعمال سے
 سے از فضل دہ وائناؤم یہ پرشت
 بگردن سے کرکھ نہم نہ زنجیر و غل
 دہ اس وقت ز چہم نہم نہ آسیب نار
 بہ بستان بخت و ریاض مستقیم

لے کہ دُنیک مصر چھ چھاپ پچھہ پاٹھو
 لے چھاپ چھ چھ سیوم یام موتن اشارت بنہم
 چھ یمن دہن شان
 چھ یمن دہن شان چھ یمن دہن شان
 چھ یمن دہن شان چھ یمن دہن شان

تروا ہیم میلے نامہ تھاؤن بدشت
 ڈھو داہیم تمن چار داہن اندر
 نکیران و منکر و چھن مینون حال
 دُراں وقت در یاد دم پنجتن
 تہ بیسہ مادہ دُمر یہ موہنپن
 کرپا اگرچہ تہ کرہ ہم کرم
 سیٹھا کرہ مین چھم خطا بر خطا
 گو نہہ کار چھس آستن عذر فاء
 گو ناہن ہندے کھوتستن بار چھم
 زبس مہیت چھم قدس نعم کوشت
 نہ ستارہ بکر دُور گو دُور چھس
 اچھو ستر وارا کوڑم کار بد
 اچھو ستر ترووم خرامس نظر
 سیٹھا یاد گوئی کریم از زبان
 بہ تقریر و تحریر لیس و نہار
 کریم صرف یو دُور کعبہ دی
 اگر ہیر یون پو گو ناہ چھس تمام

دُرم نہ مئے در دست مئے سوئے پشت
 مئے تے وائت اوکھ ز پاکر تھہ سر
 مئے پڑھنم ز راز نہائی سوال
 نبی و علی و حسین و حسن
 پئے چھم و سپاہ بدنی و دین
 ادے کینہہ تر اوٹم نہ رنج و بستم
 بر حمت تہ کریم عطا بر عطا
 تر چھکھ پانہ میاہن گو ناہن کو
 ڈئے نیش کر یون روئے در بار چھم
 ز ستر تا سپا چھم ہر مئے غم ہیوت
 کر تھہ کار بد گوشتن گند چھس
 کوڑم پایہ وئے ستر زفتا بد
 کھو ستر بوڑم بدی ہنیز غبیر
 اپنر پوز کوڑم پوز مئے تھووم نہان
 کوڑم دفتر از گو ناہ تیار
 بہ لا تقنطو چھم امیر قوی
 مگر چانی رحمت چھم دریاے غام

نہ پشہ چھم اکرس مسودس بیٹھ پٹھو

سیٹھا روئے گردان کر دُور چھس
 کر تھہ کار بد گوشتن گند چھس

گوہ ناہ سائے آسہ من بے شمار
 خط کریم چھ روزہم نہایتھ وہ مید
 گوہ ناہ پنجشتم، عودہ کریم پندہر
 اگر کوہ آتش سے آسن گوہ ناہ
 بہر دم سے غفار و ستار چھکھ
 سرا سر یہ چھم چون فضل اسے نمودا
 بہر موی یودو سے سپنہ زبان
 کریم دہدہ دہر نہایتھ داراہ خطا
 لہ کریم ستر چھکھ ستر المذنبین
 لہ گوہ ناہ چھم این سپد اسپر
 لہ کہ ہر بے نوا گوہ زئی نشن بانوا
 لہ دو میدا توئی چھم بہ اکرام تو
 لہ بہ دوزیا دتم عزت و معرفت
 لہ و سپلہ ارنم اہل بیت رسول
 لہ و سپلہ ارنم آل نبی مرالانام
 لہ بیٹہ چھم و سپلہ ان چار یار
 لہ خواص و صنف پاسر شہ کوثر آب

زئی کتہ آسہ ہی ناو آمرزگار
 زئی از عوفوہ کریم سیاحس سفید
 کریم بیٹے گوہ نہ گار، سپد دستگیر
 بیک آب رحمت گزہن رقم تباہ
 بہر وقت بیٹے مونس و یار چھکھ
 ارنہ کریم سپد شکر چوئے ادا
 پیغم نہایتھ اکہ شکر چوئے بیان
 برحمت کریم خط عفو خطا
 کریم رحم چھکھ از محمد الراحمین
 دو میدا سے چھم چاہ عفو چ کبیر
 سے بیوہ یود گدایا چھکھ چھے روا
 بنیم سہر رخ رویی بہ اینعام تو
 بہ عقب سے با والدین مغفرت
 دن میں کر مستعباب و قبول
 تمن سارے پیچہ ہزاراں سلام
 چھم یلم دینہ کی زور محکم استوار
 بہ دوزیا و عقب کریم فتح یاب

لہ تاشہ۔ ہم چھپنے چھاپ سپد بہر متو۔ ہم اسے خاور نامہ کہ اگر قسمی مسودہ پیچہ نقل کرے۔
 لہ یہ اشار چھپنے چھاپ سپد بہر متو۔ یہ چھپنے اس مسودہس پیچہ موجود۔

لے پڑن یتھ کت بے پئے یا اللہ ز رنج و بلا تم ز چھکھ در پناہ
 لے پڑن یام اپن نامہ پئے دلپڈ پر بر حمت کرن یاد سید امیر
 لے لاہی تر چھکھ عوفو کرؤن خطا کروم اُجڑل امیر اپنا عطا
 کہ خود دایا عطا کرتے علم و عمل یہ قوم درخت تر چھکھ قادر لکم یزل

ہے قبول بیاں کر دے مستجاب

بیاں جناب رسالت مآب

لے تاہے پیم شار چھنہ چھاپ سپد مکر۔ پیم چھہ اکر س مسودس پیٹھ موجود۔

ضمیمہ

چھ بیہتر در آغازِ نامِ نمودا
 بہ اُغلام و اُغیر چھ سے مدعا
 وٹن ممدتس کن ازل تا ابد
 سزاوار تھتھ چھ سہ فرد و احد
 بیا اے خرد مشد دل ہوشیار
 نظر کہ تہ بر باز یہ روزگار
 گئے اس آسن چھ اپن آسمان
 گئے چھ گزھن نم بان کمان
 گئے چھ بشاری کرن در محال
 دون بعد زان چھ گئے گوشمال
 ببائی کر تھتھ سوز در زیر و بم
 ملن ساز شادی بمضراپ غم
 دون زئمہ گائنی چھ گاہے ز آب
 گئے چھ کرن آہر ہے نہر تاب
 بہار اس ان چھ غزائک بہار
 دون چھ کمالس زواکٹ نوار
 گئے از خمشی چھ کرن دل سورور
 کرن چھ گئے از مصیبتھتھ قوصور

نہ چھس عمار و عبرتہ ز صلح و جنگ
 و تخرمت توئے چھس بساط و درنگ
 سواری چھے اموئیںز بر اسپ و رنگ
 جلو چھس پھرن از محبت بہ جنگ
 لہ ز چرخ فوسونگر مہ رختہ کینہہ و و مید
 ز ماقم بیاہ کر چھہ گوشت سفید
 اگر چھکھ ہند مند روشن چنبر
 نظر کر تہ ز سال سید افسر
 وون نامہ یہ خاوری دلپذیر
 گدین خط مشکین بہ چینی ہر
 بت ایسہ یزدان والا جناب
 وون رزم و بزم شہ بہ تراب
 کریشہ پیچستہ کوئٹن سرسری
 دتن داد در نامہ یہ خاوری
 بہ عقل و بلاغت بہ فضل و بستان
 کرن مردیہ شاہ مردان سیان
 وزن جستہ ابیات و آلات نظم
 پیشہ و کشد بہ رزم و بہ بزم

لہ اتہ چھ چھاپس منز پھر پھر گوشت۔ بیہ چھ ز شاعر غلط آہ چھہ ہتہ۔

ووٹن نامہ یے خساوری اہستہ
 کوٹن تا بخاور زہن سے ادا
 اوٹن خساور ثانی اندر بیان
 ز جمشید جم تا شہبہ قہرمان
 از انجبائے عقل و ہنر کوڑن غور
 ووٹن جنگ دیوان کوہ بلور
 ز ساجل ووٹن جنگ طہاسر شوم
 ز شاہ سکت تاپہ قام آلہ قوام
 ہمانجا کرین تپنزی اندر مقال
 بیاں کرینہ راز طہاسر دال
 ہنہ و اتھوون شہبہ بو تراب
 طہاسر دالتس اندر باشتاب
 مفصل ابا شاہ صلصال شاہ
 مقابل تھوون حیدر رزم خواہ
 اوٹ و اتھوون شہبہ شیر خدا
 کوٹن رجب ہیمتہ بہ دارل بقا
 پنہو کز کرین ہیمتہ بے حساب
 بہ غارتھ ز ہیر شہبہ بو تراب
 دراں دم سے کن گو ایشا ہنما
 خمہ دا ڈیے کرین طبع موزوں عطا

پر نامہ سے روڈم ہے نام تمام
 ثناء کرین بنام نعوہدا اختتام
 سے دو پمسی کرانہ پیر شیریں کلام
 چھ طب قلمہ کبیس سے ونے یختہ کلام
 پر پڑی کینو پسر چون چھس بے شوغور
 کرنا مان ظلمتہ ابا شمع نور
 دویم تمکو سے اوئم نہ پانس عبال
 عطا گوم از ایزد دل حبال
 ز سر حقود تھن سوے سعادت کلاہ
 تھوون تمکو کلس پیچہ بمانسہ ماہ
 دین دم دوین ون پر باقی کتاب
 کون دو فی ہنہ نامہ سے بو تر آب
 حقوون یام بر سر سے تمکو ایان
 سجاد سے سے موس ہچوں سنان
 ہماں دم ز یمن دعایے پدر
 چو غمہ نچہ کشادہ سے سپنم چکر
 ورنہ یی ز دوزیا کوون انتقال
 رضا مشد بر قدر حق تعال
 گوشت بیت دیک از صغیر بو ز روز
 ز نوروز عالم گوشت دل فدوز

بروز دوشنبہ ز ماہ صفر
 ہمے وقت بو چاہش یا اکھ پھر
 بروز بو عالمش شور و شر
 خوشی بے کون باحب احباب
 بنو روز شاہنشہ بو تراب
 بہ تخت خلافت سپن کامیاب
 ہماں روزے سپر سید امپتر
 بخلد برپس گو سعادت پند پر
 بہ دار فنا اس نئے در خیال
 سویے دار عقبہ کوڑن انتقال
 پڑتے تھو سندے نظم و بزم کتاب
 پھولن دل چہ مانشر رنگیں گو لاپ
 تھنہ نامہ پری گڑھن خوش ضمیر
 گہن ماقلن دل چو بدر منیر
 دن وقت خواندن چہ یی بے شمار
 تبس پیچہ بہن رعیت بر دگار
 تبس تاج غمراں ز رت غفور
 بسر اسبش پیش رضوان و حور
 بہن رعیت حق تبس پیچہ زشار
 پیاپے ہمے تا بروز شمار

مگر مجھ کو کیٹھنہ روڈی تیس ناتیار
 ہنکے فر صبحہ آیس نہ از روزگار
 معنیف سپن پانہ غائب از جہان
 چھنے کا نسبہ طاقہ و ن یٹھ بیان
 توے طبع موزوں تھند دل پند پر
 پٹھند ادس در خاص و عام از خمپر
 بلے پانہ یس آبہ روشن ضمپر
 تیس دل پٹھند آبہ شعر امپر
 مگر یس ارس آبہ پانس زبان
 پہوے زانہ سے کاسہ تے زافران
 مہ گزھ اٹھ ٹھانس نہ اے عوش کلام
 یہ نامہ سپن کو نہ تیس نش تمام
 میٹے آبہ تقد پر حجی تعال
 تیتے آہ بند بختہ پر وقال
 نظر تراو پٹھ کُن نہ اے نیک نام
 سوہیے قاضی یہ روم و ملاً خمسیم
 وین مشنوی ہندو شے جیلہ تمام
 ستیم روڈ باپے تیس از کلام
 بزمین دے ایے پڑ سے کریم
 غلب یوڈ کریم عقل و طبع سلیم

اگر بخش نم علم، فکر و کلام
 و ن ر دومت قصه باقی تمام
 ز شهر طلسات زونج بتول
 گوئی و اتیان بشهر رسول
 له دویم یود پرایتخته دریم دل حلال
 نیمم رزم آنت بیان از مقال
 له مگر چس کزن پوشیدن سوال
 زمین نه پیچ کیشبه تیرنج و ملال
 له هشتک نه قصه عابا و چمن در بیان
 کزن عوفو تقصیر تحت آس و میان
 به انگشت هرگاه گردهن عاب گیسر
 به کزن تحت قوس و سیریس بسیر
 کزن نه پیچ عاب جوئی دراز
 چس بے عاب ذات خودا کار ساز
 که بے علم و نادان چس بی فو فضل
 پیوست چس به نادانی اندر جو هؤل
 نه علم و نه دانش نه فسر زانگی
 نه چس و نه عاب به یوا انگی

له تا له پمن شان همتد پسر هتتر آو درس کزن به شاد چس به سوس منز
 به چس چس بی خاور نام مطا بن.

خود دایا بپاس شہ پہ اولیا
 نہ تو فہم ہاؤم براہ مہا
 چو غور تچہ کشادہ کرم دل بھبان
 بنیم یختہ مئے تقریر غنبر فشان
 خود دایا دتم بہ محبت بے حساب
 دین چھم مئے جنگ شہ پہ بڑا تباہ
 یکتا دوت مت بو دہشتہ آں سعید
 در اغباسین انتظام شدہ
 یہ اکھ باٹھ از خاص شاہ امیر
 پیے حفظ مضمون لیکھم بر حسد پر
 لائن میں گہ رز چہ البرز کوہ
 پیون بر فلک میں نیزک شکوہ
 ہستہ میون فتنہ دہشتہ بے خلاف
 نہاں گو بزر سیر کوہ قاف
 دوپٹس شاہ مردان اے شاہ قاف
 ز شاہان عالم ژئے چھے ایخت شام

●

شاہ امیر شاہ بہتور پیمہ شاہ از ضمیمہ ستر چہ اہم چھہ چھاہ، مہا پرن شش
 مشہ درج کرنا آہستہ

